

Catullus clarus.

Continuo choreis Charitum, cytharisque colende
Compte CATVLLI canis Cythareda canore canende,

Comparatio Criticorum.

Consimiles Criticis criticant, crepitantque Cicada;
Consimilique cadunt crepitu, cecidereq; clade.

Carminum cupiditas.

Continuo crepuit, ceciditq; cruore cruentum
Condere cor cupiens celeberrima Carmina Centū.

Dignitas Dactylica.

Dysicha Doctiloquos docui, dirimenda dolani,
Dactylicumq; decus didici documenta dicaui.

Durities deuittanda.

Demito duritiem, dirimendaque destrue durus;
Dulcia Dactylici decoris documenta daturus.

Epicus, & Elegiacus.

EXeris eximios Epichos Epicharme Epiceis,
Edis, & Empedocles Elegos Epinice Elegeis.

Ennius Epicus.

Edidit Ennius ecce Epicosque, Elegosq; & Ephabis
Emitur, estq; epulans, epulare Epicure, & egebis.

Fontes Forenses.

FRigida fornicibus fluibunda fluenta fluuntur,
Fulgida Fonte Foro, fluidosq; fragore feruntur.

Fama fallax.

Fama facis facinus fugiens, fera famina stando,
Falsaq; ficta ferēs, faciundiaque, factaque, fando.

Flaccus facundus.

FLACCE facis feriare Forum, Fidicenq; fauisti
Floridulis Fidibus facilis, fluidusq; fuisisti.

Fælicitatis fiducia.

Firma Fides feriare facit fera flagra ferendo,
Fortia Fata fero fore fausta futura fruendo.

Gigantum genealogia.

GRande genus genuere Getæ, grauerque grandantem.

GERMINIVM, genuitque Gyan Galilea Gigantem.

Gradulana glaciata.

Gesta globis glaciata gelu gelo Greca gregata,
Gaudia gutturibus Gradulana genimina grata.

Imitator IESVS.

IPse imitādo IESVM ire iter illicet impar inibo,
Irus in Indigetes inhiabilis indigus ibo.

In inuidum.

Inuidus increpitans, inimicus iniquus inibis.
Impetere Indigenas? inhonorus, inutilis ibis.

Iubileum Innocentianum.

Interes innocuis? iubilare iucunde inheris;
Ireque in Indigetes inhiator, inique inheris.

Ianua inuincibilis.

IANVA in introitus inhiabilis inquit idipsa
Itale, Ibre, itidemq; inhiabis inermis in ipsa.

Linguae libertas.

Lingua libens, licitis labijs, leuiterq; loquendo
Laude ligat, lepidè lacerat, laqueatq; legendo.

Leporeamba lucida.

Leporeamba legas lita, loia, linita Lixo,
Limpida labe luis, Latioque locanda Lyceo.

Leporeamba lepida.

Leporeamba legens lepidissima ludicia lambe
Legitimis labijs, lachrymans laqueare Lycambe.

Lina lexiuiata.

Linthea lexiuij laticum lunione lauamus,
Litaq; lauta lito lateri leuiora locamus.

Labara Ludouicea.

Lilia Leucothoe Labaris LVDOVICE locata,
Lutea, lauta legis; laqueis, laterique ligata.

Medicamina metuenda.

Mille malis Medicus minimè meliora merèdo,
Mortificat, minuitq; magis, metuoque mendo.

Martyres memorandi.

Martyribus meliora manent, moneo moribundum
Multimodis monitis metuèda miserrima, Mundū.

Memoria Mortis.

Morte minante mori, melior moderamine morum
Me meliora manent meditans monimenta malorū.

Mater Misericordiæ.

Multa minante mihi memorans metuo, MALACHIA,

Morte mea, misero miserere memento MARIA.
Mortis meditatio.

Mors memorando monet mediter mea menda minuta

Mille MARIA mihi misero mala maxima muta.
Melior methodus.

Musa miserta mihi misero memora moribundo
Mittere multa modo meliore melodica Mundo.

Memoratio miseriarum.

Mincia Musa mei memoro mala multa Maronis;
Maxima moxq; mali memini male mulcta mucronis.

Naso nitidus.

NASE, notes, numerisq; nouis, noua nomina noris.

Nectere nobiliter, niuei, nimijq; nitoris.

Nomina nulla.

Nomina nostra nitent, nihili nituere necanda
Nobiliora nimis: nequioraque nulla nouanda.

Opus oculorum.

OPTicus Orbem oculis operosior orbiculare
Omnibus officijs opulentior optat ouare.

Orthographia obseruanda .

*Optet olere Opus orbem obeundo, onet, occupet ore,
Omnibus Orthographis opulentiùs Opis odore .*

Præmia popularia .

P *Orrige pro pateris peto, Persica, Pruna Popel-
lis .*

Punica poma placent pueris, pariterq; Puellis .

Pulcher Prospectus .

*Parthenopes placuere Plage prope pasqua pura;
Pausilipi Procerum, Populiq; Palatia plura .*

Peccator pœnitens .

*Porta Poli pateat, Petre parce Paterq; piæmur,
Procubuisse pudet; Paradise patere precamur .*

Padua pinguis .

Padua plenipotens pecuaria pinguis præstas,

† *Porticibusq; patet patulis Patruina potestas .*

Petrus Pontifex .

PETRE *Prior Populo penetratia pande Piorum,*

† *Pasce Pater pecudes proprias pietate Proborum .*

Paulus Prædicator .

PAVLE *propinque PETRO, petimus, pete,
probra piare*

Pontifici, penitusq; probos potiora probare .

Puerpera purissima .

*Pulchra Parens, Paranympa Patris, prece pene
petisti,*

† *Pura Puerperio Populis Puerum peperisti .*

Poëmata propalanda .

*Pendula Porticibus, Patribus, puerisq; probanda
Promito pulcha palam placitura Poëmata panda .*

Piacula pianda .

*Prandia Pauperibus prope pocula ponito plane
Probra piare penu poteris pudibunda Prophane .*

Pax Pamphilica .

*Palmite Pamphilico pudibunda patrata peribunt,
Pax, Pietasq; Penus Populis parit: riq; præibunt,*

Pixis puluerea .

*Puluerulenta pluunt propè plumbea pondera prone
Pixide precipiti, properando piacula pone .*

Poëtæ Prophetæ .

*Principibus, Populis, Proceres placuere Prophetæ;
Pracipuiq; penes Pueros placuere Poëtæ .*

Quies quærenda .

Q *uærito quanta quæas, quiensse, quietèq; quita,
Quæsoq; quando quæis quærebunde quiesce
Quirita .*

Regia Romulea .

R *uæderibus remeando redux ruditare refecta,
ROMA recens reparata redis, rediutua re-
fecta,*

Rosaria reuirentia .

† *Rura reculta rubent, redimita Rosetaq; rident,
Rore rigante rosas, rutilant e rubore renident .*

Rota regulata .

*Recta rudente ruis Kota rite rotanda rotaris
Rapta redis, redcundo ruis, ruitura ruaris .*

Studium scriptoris .

S *cribere si studeas similaria sumito, scinde
Symbola, sic subiges Senecam, Siliumq; subis*

Silius fonorus .

SILIE *si fileas, Sricula siluere Sorores;
Soluere sine sonos, sapidi subiere sapes .*

Staius sublimis .

STATIE *si studeam stabilis satagens supererq;
Sum stupidus, stolidus, studuiq; satisque, supererq;*

Supereminentia Sapientis .

*Sido super solium stabilis Sapientia stando,
Sydereos superos, Seraphimque sedilia sando .*

Spes salutis .

*Spe subeunte, solo subaranda, serenda seruntur,
Spicea ferta super sua semina sapes sequuntur .*

Stephani sanctitas .

*Sede super Seraphim Stephanu sua saxa sacraria,
Stigmate sanguineo Solyma Sarrapas superarunt .*

Sacharum salubre .

*Sincope, seu stomachum stimulantemque sanguinis
sumas*

*Sacchara, sapes solent, sine stigmate, soluere stru-
mas .*

Signaculum Solare .

*Secula Sol subigis, spatijs sua signa struunt
Symbola, sic Silicum simulachra simulq; sequuntur .*

Thespis Tragœda .

T *ibia texta triplex tonuit tenuissima tactu
Tempore Thespiadis tribuitq; tripudia trahit*

Traces triumphati .

*Tormina terribili tonitru tria, tempore tristi,
Turcica turba tenus Tenedo tremebunda tulisti,*

Truculentia temporis .

*Tunsa Theatra, Tholi, temerataq; Tepla teguntur
Tempore tota tremunt, tumulataq; Tecta teruntur .*

Tibullus tener .

*Terpsicore teneros, timidos teretando tenores .
Terse Tibulle tuos, tetigit, tonuitq; timores .*

Tusculum temperatum .

*Tuscula temperies tepidissima, tute tuere,
Tempora tuta terens, truculentaq; tolle timere .*

Urbs Veneta .

V *Urbs Venetis vigilata viris Venus usq; uenusta,
Vera Virago vale, validissima uine uetusta .*

Valetudo vegeta .

*Viribus ut ualeas validus, vegetusq; uocari,
Viuere uerte uorax, uitijs Venerisq; uorari,*

Vinum viride .

*Vitibus undistuis viridi ueneranda uirore .
Vina uetusta uolo uergeto uacuanda uigore .*

Verba vana .

*Vilia verba vides vegeto vacuata vigore .
Vana volare velut volucris viduata valore .*

Verba viua .

*Viribus undelibet valida venientia vena
Vinida verba valent vitiosa vorare venena .*

Vindemia Vesuuiana .

*Vinitor urbe vehas validissima Vina Vesua
Vitibus undelibet validis venit utilis vna .*

Vergilij valor .

*VERGILII Veneres video volitare venustas .
Versubus , ut validis valuit variare Vetustas .*

Veris viriditas .

*Vere v rente vides Violas , Veneresq; vigere
Vallibus undelibet Violaria verna virere .*

Versus vertendi .

*Versuculos Veterum variare , valebis VBERTE
Versificare volens , vigilando volumina verte .*

Aliorum Scriptorum Carmina .

☞ CXCIII.

NEMO, quem sciam, præter Leporeum, totum voluit Abecedariū percurrere, nam, quæ huius generis Carmina reperiuntur, ad vnicam literam spectant (nempe, ad hanc, aut illam; prout vel Authori placuit, vel tempus, & occasio petiuit. Penam aliqua exempla, quæ possit Philomusus ingeniosè imitari.

A.

ERAT D. Antonius Gomez, optimus meus Dominus, amicusque, Astromoniæ peritus, & Cæli adspectu summoperè delectabatur. Iam est (sic opto, & spero) Cæli incolæ, & pede præmit sydera, quæ in terra superstes meriebatur. Eius Cæleste studium expressi hoc Tetraastico .

*Ætheris Antoni astricomas adscendis ad arces ,
Atque ad Atlantigeras aduenis acer aquas .
Aurora auratis adsis argutior alis ,
Æternos annos altiloquentis age .*

Altiloquentis nominis intelligi debet Hæctor, quem longæua experientia sublimia docuit, ut duodecimo transformationum libro Ouidius adnotat, inquit enim . *O facunde senex , cui prudentia nostri .* Vnde , & Codrus, *Longa atas Pylium prudentem Nestorea fecit .* Et Næuius apud Gellium lib.9. cap. 7. *Dulciloquum illum appellat .*

Et hîc obiter noto me diphtongos Æ, & OE ad primam vocalem reducere, vt scripturæ constem : at, quia tantummodò secundam proferemus, non condemnarem illum, qui illas reduceret ad E : carmina enim non ad calamum, sed ad linguam spectant .

B.

Litera est sterilis, & in linguâ Latinâ præcipuè . Et ideò rara inuenientur carmina Pantogramma, quæ ab hac litera incipiât. Hæc pauca in exemplum propono . Considera versum sequentem .

*Barbare Bellerophon, Batavum Bellona beavit.
Aut etiam hunc .*

*Belligeris Bacchus Batavis, Belgisq; benignus .
Cui est similis hic .*

Bosq; boar, balatq; bidens, batuitq; Bootes .

C.

Hanc literam ante octingentos Annos elegit D. Hugbaldus, Monachus Eluonenfis, in Eclogâ de Caluis, ad Carolum Caluum Romanorum Imperatorem: quæ pluries fuit impressa alibi, & tandem fuit recusa Louanij anno 1562. Non videtur omninò sine causa Hugbaldus elegisse hanc literam: nam acturus de Caluis cum Cæsare Carolo Caluo, nullam aliam deligere debebat literam, quam C.

Extat, & aliud carmen *de pugna porcorum*, in quo omnes voces incipiunt à P. & à multis eidem Poëtæ adtribuitur, nec immerito nam in priori carmine, quod sine dubio illius est reperitur hoc Distichum .

Caluo caluitium Carolo cecinere Camæna .

Porcorum pugna placida placuere Poësi .

Sed quid, si legendum sit *Placidi*, & non *placida*: nam, & illam lectionem, & non hanc Editio Louaniensis exhibet? an tunc potius dicendum est à Placido quodam illius æui Poëta, descriptas illas pugnas fuisse? Lector viderit, ego enim nolim proprium Authorem fraudare laude meritâ, & ideò sententiam censuræ Lectorum remitto .

Vt autem discas quis Hugbaldus is fuerit, audi Trithemium Abbatem Spanheimensem, qui de ipso sic scribit .

Hugbaldus Monachus Eluonenfis Cœnobij, Ordinis S. Benedicti, natione Gallus, Vir tam in Diuinis Scripturis, quam in secularibus literis eruditissimus, in Musica, Poësi, Philosophia, & cæteris artibus humanitatis, nulli suo tempore secundus: quod, multa

multa utroque stylo ab eo conscripta, testantur, de quibus ego tantum adhuc reperi subiecta. Ad Carolum Caluum Imperatorem mirabile opus centum triginta trium versuum, in quo omnia verba ab vna litera C. incipiunt, ut *Carmina clarisonæ Caluis cantate Camænæ*: Quod prænotatur.

De laude Caluorum	lib. 1.
De arte Musica	lib. 1.
Gesta S. Lebuini	lib. 1.
Epistolarum ad diuerfos	lib. 1.

Vitas etiam multorum ornato descripsit eloquio, & cantus in honore ipsorum dulci, & regulari melodiâ composuit. Claruit temporibus Caroli Calui Imperatoris, Anno Domini 880.

EGLOGA

DE CALVIS

Authore Hugbaldō Benedictino, ad Carolum Caluum Cæsarem.

Carmina conuitij cerritus carpere Caluos.

Conatus cecinit: celebrentur carmina Caluis.

Conspicuo clari carmen cognoscite cuncti.

Proœmium, in quo inuitantur Camænæ ad laudem Caluorum.

Carmina clarisonæ Caluis cantate Camænæ:
Comere condigno conabor carmine Caluos,
Contra cirrosi crines confundere colli.
Cantica cõcelebrent callères clara Camænæ.
Collaudent Caluos, cõcludât crimine cluras
Carpere conantes Caluos crispate cachinno.
Conscendat Cæli Caluorum causâ cacumen.
Conticeant cuncti concreto crine comati
Cerrito Caluos caluentes carmine cunctos.
Cõsona cõi unẽim cõtentur carmina Caluis.

Quod Caluities, veluti quodam presigio futurorũ, quibusdam prouenire videatur.

Carmina Clarisonæ Caluis cantate Camænæ:
Cum crescit calui capitis ceruice corona.
Consortem cleri conignat confore caluum
Capturum claram Christo cedente coronam:
Ceucrines capitis, conuellens crimina cordis
Corde creatorem conspèctat, corpore Cælũ,
Cælicolas ciues cupiens contingere cultu.
Crimina cũ curis condemnat cuncta caducis:
Cæli consensum, consentum cælicolarum
Concipiens cupidè, cõlauda cuncta creantem.

Caluos, Cantores, Abbates, Doctores etiam, & Episcopos esse, ac Sacerdotes.

Carmina clarisonæ Caluis cantate Camænæ:
Coniubilant Calui celfo clamore canori,
Continuantq; choro castas cantare choreas,
Conformes capiti, concordi corpore cuncti.
Complicitas cleri contendunt cõdere caulas
Correpto cornu, cõlestia classica clangunt:
Cõficiunt charũ Christi cognomine Chrismata:
Cõsociant cuneo cõsperfos Chrismate cõctur:
Concordes cautè celebrant conuiuia cõenæ.
Consaturant Christi conuiuas carne, cruore.

Caluos Cænobitas, Psalmistas, Grammaticos esse, & Poetas; atq; Scribas plurima abstinentia.

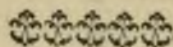
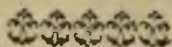
Carmina clarisonæ Caluis cantate Camænæ:
Complures Caluos cogunt castissima castra,
cõctica certatim celebrantes cantica Christi.
Corpore crine carent, conlustrant culmina
Cæli,
Cælica concipiunt, cohibent curare caduca.
Cõponunt chartas: cõcinnant carmina clara.
Catholicũ canonẽ certum cõscribere curant.
Cõmulcant carnẽ: congestant corde calorẽ
Constantem, castum; communi currere cursu
Cõtendunt celeres: Cæliq; capefcere culmen.

Quod Calui Reges sint, & Imperatores, Consules quoque Legislatores, & Iudices.

Carmina clarisonæ Caluis cantate Camænæ:
Cõregnant Calui: cõscendunt culmina clara
Conspicui compti crifea ceruice corona.
Clementes censu condunt consulta cliẽtum,
Cincinnosæ caue, cõdemnant crimina Caluis
Censorem Caluũ, censuram, condere constat:
Cordacem Caluum cordatũ crede cauendũ:
Caluentem Caluos cõcari corpore censet.
Caluicium Calui cõcatus corpore cesset.
Cessa caluastrum (cessa) corroderẽ, cessa.

Laus Caluorum ex peritia artis Medicinæ tam pharmatiæ, quam chirurgiæ.

Carmina clarisonæ Caluis cantate Camænæ:
Comperies Caluos cõlumen cõferre cerebro:
Comperies caluos capitis curare catarrhos.
Comperies caluos cõcas curare cauernas.
Cronica cum cancro ceditq; cacexia caluo,
Cardia cor carpens cassatur, colica cessat.
Cõtrectans chalibem conscissa carne coerccet
Corruptum capitis cõcta ceruice cruorem.
Cur cõplura cano? clandestina cuncta caduci
Corpore conficcat, conlapsaq; corpora curat.

*Quod Calui sint Duces exercitus, ipsi etiam bel-
latores docti, & robusti.*

Carmina clarisonæ Caluis cantate Camœnæ:
Conducunt Calui cuneos certamine claros
Compugnant Calui cristati casside coni
Contorquent, crispant celeres cum cæde ca-
teruas,
Comprendunt cirros, contundunt calce co-
matos,
Cuspide confodiunt, capulo concisa corusco
Colla cadūt, celebrāt calui clamore celeuma,
Commotus certare catus certamine Caluus
Conculcat, cædit, crinitos cædere cogit.
Captiuos captat, captos ceruice coartat.

*Innectio increpationis aduersus cauillatorem
Caluos conuiciantem.*

Carmina clarisonæ caluis cantate Camœnæ.
Corde cauus cirrose, caue certare creanti,
Conuiciumq; creaturæ condicere cessa.
Condita cunctipotens caularū cuncta creator
Constituit, curamq; cauens conferre creatis
Cætera curauit, clarum consurgere Calui
Concedens culmen, cui cedere cuncta coegit.
Cerritus cur conlatrat clamore carano
Condiderat Caluum colapsa cucurbita cæno?
Conticeat citius cœnosa calumnia cuius.

*Item aduersus eundem, conlaus Caluorum de hœ-
mitate, & charitate, atque castitate cordis,
& coporis eorum.*

Carmina Clarisonæ Caluis cantate Camœnæ.
Complex carnificū, coriū conuellere Caluo
Cur censes? cordis conuellit crimina Caluus.
Cur censes capiti cineres conspegere Caluo?
Cognoscit cinere Caluus concrelescere corpus
Cur censes calido carnes carbone cremari?
Corda crema Calui Christi concocta calore.
Cur censes Caluum castrari corpore castum?
Corderenus cunctis castratur concito culpīs.
Carmine carnificans Caluum, compesce ca-
uillum.

*Exprobratio carminis eius comparadigma de
Heliseo Propheta Caluo, cum pueris
illi insultantibus.*

Carmina clarisonæ Caluis cantate Camœnæ.
Carminibus caueo claris coniungere cœca.
Callectur cœno calcanda calumnia calce.
Cœnosa cœnosa canens concludito cānam.
Censetur certè censorum codice cantum,
Clariuidum Caluū, cui conscia cœlica cuncta,

Commotum carulū, circumlatrare cachinno.
Clamantes cōscende citus cōscendito Calue.
Condemnasse cacos: confestim crimina cla-
rent.

Conuicij corrosa cadunt cum corpora carpāt.

*De egregio Paulo Apostolo Caluo: quod à Christo
vocalus, cæcatus sit, raptusq; in tertium
Calum.*

Carmina clarisonæ Caluis cantate Camœnæ:
Carmina Caluorum cumulentur, carmina
Calui
Conspicui: cuius crudelis cautio cædis
Constituit Christi cultores sacrificare,
Coniubilent circumferēte charismate Caluo
Cœcato cuncta Christi clamore citato.
Corruerat cœco confossus ceu cuspide conti,
Confestimq; capit conscensum culmine cœli,
Clariuido cernens conspectu concūpotentē,
Confore ceu cuius claret cæleste cacumen.

*Quod ex Persecutore factus est Prædicator: &
quod comam nutrire, & turpem vetat
sermonem proferre.*

Carmina clarisonæ Caluis cantate Camœnæ:
Conglomerate choros, Caluo celebrate cho-
reas.

Censuram celebrem Caluum cambisse co-
lendum

Comperimus, cæli consul consulta cauendi,
Crimina consultat: cœnosa cuncta coercet
Colloquij cunctis communia commoda cen-
set.

Confundit cirros: collegia ciuica condit.
Conciliando consponsorum Christicolarum
Corda ciet capiti corpus coniungere certans
Cerritus celebres cesset contemnere Caluos.

*Alloquitur Poeta Camœnas de cauillatore insi-
nuans cum Calui regis iudicio cæcatum.*

Carmina clarisonæ Caluis cantate Camœnæ:
Crudelem Caluos casto conamine cunctos
Carpere conantem, compescite crimine ca-
ptum

Conuicij commentantem commēda caducas,
Concito conuictum cœcis concludite clau-
stris.

Caluafter censor cœcari crimine captum.
Censet: cœce canis cessa contemnere Caluū.
Conquinisce canis confingēs crimina Caluis.
Conquinisce cauis, colatrans carmine Caluos
Conquinisce canis, cessans corrodere Caluos.

Epitoma laudis Caluorum à corporis situ, & pulchritudine, & quod Caluus Microcosmus sit.

Carmina clarifonæ Caluis cantate Camænæ:
 Concilium clarum Clauorum congere cœtū.
 Cum cernis Caluum Cæli comprehendito circum.
 Caluitij culmen, Cæli cognoscito centrum.
 Circuitu cosmi, commendant cætera Calui.
 Caluos consocia: candentes congere Caluos.
 Cinthia cessabit crifeos conferre colores.
 Cornua contenebrās cedit cōcrefcere Caluis
 Conlucent Calui, Caluorum cassida Caluis
 Conrutilans Cæli ceu copia clara coruscet.

Causula Carminis.

Carmina clarifonæ Caluis cantate Camænæ:
 Conueniet charas claustris componere cānas
 Completur claris carmen cantabile Caluis.

D.

AVdi attentè, & benè considera hoc Morale Monitum; complectitur enim doctrinam, valdè necessariam, & piā. De Authore, ne sollicitus sis; nam quicūq; ille fuerit, nos sanctissimè instituit.

Dilige Doctores docilis: discendas discite:

Desuge desidiā, delige dona Dei.

Diligit Doctores, qui illos libenter audit, vt discat: qui adhibet laborem, & non est deses: & quia habere bonos Magistros, & donum Dei, diligit dona Dei, qui studendo, & collaborando ostendit se nec Deo, nec Præceptoribus cœlitus sibi concessis, esse ingratum.

E.

HVC pertinet ille de sectis Philosophorum versus, quem apud Ioannem Henricum Alstedium inuenies.

Excidit Empedocles: Epicurūq; excipit error. &c.
 Fortè illud que aliquis esse diuersam dictionem contendet, & huc pertinere non posse. Et quidem Pantogrāmata ab hac litera exordium sumentia rara sunt, & ideò illa non frequenter inuenies.

Huc spectant duo illi versus, quorum sensum penitiorem non facili negotio expēdes. Aratius Midendorpius sic cecinit.

Euripides exfors Erebi est: exofus Ephebus.

Explicat ensiferos; Elephas exsurgit, & effert.
 Et postea? Tu conceptum absconditum explica.

Inter politicas occupationes non caret a-

liquibus horis, quibus Parnassum, & Musæ honoret Illustrissimus D. Baro Bucellenis suæ Cæsareæ Maiestatis Consiliarius. Multa eius carmina perpolito scripta calamo circumferuntur, & applausum merentur, at in præsentiarum tantum producā Pantogrammum quoddam Epigramma, quod ad laudem S. Isabettæ Portugalliæ Reginæ concinnatum. Sic dixit.

Eccoti, esclama Europa,

Essere Elisabetta

Eternamente eletta

Efortante, efficace, & eccellente.

Ella estermina esserciti eloquente,

Et equamente eguale

Eccola essortar empī,

Edifando egregiamente essempi.

F.

IN Philippi III. Hispaniæ Regis obitu exditas, & piās fudit lachrymas Salmancensis vniuersitas, & omnia Europæ ingenia ad arenam, & agonem prouocans suspirij modum posuit, vt omnes ad metrum, numerosq; lugerent. Quidam ingeniosus adolescens hos versus edidit.

Funera felici faciet fortuna Philippo.

Falices fines facta, fides facient.

Fide fas fidei functos frangere funes,

Fama fas firmas figere facta fores.

Fertilitas Fama fulget fecunda Filippi,

Fertilior fulget fertilitate fides.

Et hîc statim scrupulosus Lector inrerrogabit, cur ab F. & non à PH. vox *Filippus*, & omnes aliæ, quæ illi se attemperant, initium sumant? & ego interrogarem statim, cur vox *Filippus* debeat initium sumere à Ph? Fortè olim F. Latinum, & φ Græcum diuersæ erant prononciationis, at hodie differentiam non video. imò nec omninò viderunt veteres, Græcè enim dicebatur φημι, Doricè φημι & Latini dixerunt *Fama*: & cur in alijs similitè? Ergo si rationi stetur, φ est F: at quia omnes aliter scribunt, oportet, vt viam tritam, & communem sequamur. Huc pertinet illud Distichum.

Fæmellas furtim facies formosa fefellit:

Fortuito faciens feruenti furta furore.

In Accademico Occulto (liber est, quem Ferdināus III. Romanorum Imperator composuit) Hexastichum sequens inuenies.

Friburgo fū francato fato fece felici

Forze ferme fatali feritrici,

Fino fuggir fremendo fū forzato;

Fer'forte Ferdinando felice, fortunato,

Ferocis

*Feroci, forti, fier, fanti fugando,
Fama fa fin famosi fato fando.*

Primus versus, & quartus si rithmicè, hoc est, vsque ad vltimum accentum syllabas denu-merare placeat, habet accentum in tertiâ-de-cimâ; alij in decimâ: & in ipsis vniuersæ di-ciones initium habent ab F, quæ in nomine Ferdinandi III. Authoris, & Ferdinandi II. cui carmen dicatur, nomine est prima litera.

G.

PERillustris Dominus Canonicus Frânciscus Natalis Poëta laureatus, & Excellentissi-mus Musicus, multa in lucem emisit, ob quæ meritò celebratur: inter alia hæc curiosa Te-trasticha ad harmoniam reduxit.

*Godete, gustate
Gionanetti Giardinieri,
Gratiosi Giornalieri
Grandemente guadagnate.*

*Gridate, grauate
Gelosisimi Guerricri,
Guardiaui Gabbellieri
Giornalmente guadagnate, &c.*

H.

HAbenas Imperij moderatur Leopoldus, Ferdinandi III. Inuictissimi Cæsaris fi-lius, sub quo promouentur Virtutes, & Vi-tia ab Orbe Christiano proscribuntur: quod ipsum Illustrissimus D. Iulius Bucellenius Cæ-sareus Consiliarius, sequentibus numeris celebrat.

*Hippocrisia humile
Habita hormai heremi
Harpia, Hamo, Heresia.
Hor Huomo, Heroe, Historia,
Humiltade, Honestade
Hanno honore, harmonia, &c.*

I.

SAnctam Theresiam, Gëtis Hispanæ gloriâ, & sexûs fœminini prodigiû Diuini Amo-ris iaculo Angelus diuinitû missus transuer-berat. Contemplationis oculis R. P. Mar-cellinus à S. Iosepho Carmmelita exalcea-tus, admiratur prodigium, & in numeros se-quentes erumpens, sic ait.

*Ignifer immissus iactanter iacula iactat,
Im nodicosq; ignes (inuocat i lla) iacit,*

*Ignes ingeminat, iussusq; incendia iungit
Ignibus illustrans, illaq; iniusta iacet.
Imminet, igniuomumq; immergit in ilia iactum:
Illa iterum inuitans impauda interijt,*

Magnam non tamen bonam famam suo scele-re indepta fuit Herodiades. Obijt terris, & Cælis, & Perillustris Dominus Canonicus Ioannes Baptista Aloysius Iuris vtriusq; Do-ctor, hoc Distichum tumulo appendit.

*Iugiter impura, imprudens, infesta Ioanni,
Ignibus infernis irrequæta iacet.*

L.

SIfiniri legem postules multæ, & variæ definitiones à singulis Doctoribus audies: & quia omnis apud Legittas definitio nõ fo-let vacare periculo, perges vltcrius, volestq; diuersos, & diuersos audire. Audiatur igi-tur idem Perillustris Dominus Canonicus iussus legem describere, dedit sequentes nu-meros.

*Lex, lumen, lampas, libamen, lingua, libamen,
Lans, labarum, limen, laurea, libra lucrum.*

Digni sunt, qui illustrentur, & dilucidentur: at ego si in singulis diffundi vellem, biblio-tecam veriùs euulgarem, quàm librum. Per-gamus ergo vltcrius, & hoc Distichum alibi scholio opportuno illustrabimus.

M.

PVlchrum, & mysticæ significationis ple-num est illud carmen, quod Christi Do-mini Passionem, & Resurrectionem describit. videlicet,

*Mors mortis, morti mortem (ò Mors) morte
dedisti.*

Vt omnes voces inciperent ab M. posset ex-pungi illa interiecto ò, & quæri aliqua, quæ incipiatur ab M, & vocis *dedisti* locum subi-re possit.

Magna adfistentia, & labore Benedictus Arias Montanus Biblia edidit, quæ Regia di-cuntur. Et quidam vir doctus Elogium scri-psit, in quo omnes voces ab M. initium su-munt. Est Hebraicum, & editum in primo horum Bibliorum tomo sub initium. Lau-dant multi, & memeritò hoc panegyricum: interim duo notanda sunt; alterum esse illud non metrica, sed solutâ oratione compositû: alterum nullam literam apud Hebræos ditio-

rem esse, quam *Mem*: nam ab omnibus radicibus oriuntur nomina, & tempora, quæ sumant initium à *Mem*; talia sunt *Benoni* in *Pihel*, *Hiphil*, & *Hithphael*: nec non *Pahul* in *Hiphil*. Huc pertinet illud carmen

*Magna Minerua minax, minitatur maxima
Manors.*

Etiam istud Distichum ad Maximilianum I. Romanorum Imperatorem.

*Maximiliane modis magni memorande Maronis.
Maonys memorande metris, memorãde Minerua.*

In voce *Maximilianus*, illud *lia* est vna syllaba: Sic enim necessitate compulsi omnes Poëtæ fecerunt, qui hunc Cæsarem versibus celebrarunt. Addo hoc pium suspirium.

Mundifica miserū Miserator Maxime Mundi.

N.

Romæ extra moenia apud S. Pancratium Collegium Patrum Carmelitarum Excalceatorum erigitur, in quo nunc P. Philippus à Sanctissima Trinitate est Rector, & sub tam docto Antistite non solum Diuinæ, sed etiam humane literæ excoluntur, & florent. Hæc nostra Metametrika placuit ibi Iuuentuti studiosæ, illamque honorauit his versibus.

*Narremus, nobis Notum nunc nobile Nomen,
Nonnullos nauos Namq; no'are nequit.
Nactus natales nitidos, nactusq; nitores,
Naturam niueam, nect'areasq; notas,
Nusquam nigrescet. Nondum nouere nociuum
Numina; non nescit, norma nocere nefas.
Noctua noctescat. Nostris nouitate nitebis,
Nunc numeris nectis nam noua non nocua.
Naufragium nescit nauis noua, nauita nauus
Non nouit nimbos, nubila, nec nebulas.*

O.

Eminentissimum Principem Cardinalem de Aragoniâ, pietate, doctrina, & nobilitate conspicuum; quem hodie Romæ indigenæ, & peregrini venerantur: Reuerendissimus P. Eugenius à S. Iosepho, Carmelita Excalceatus, S. Theologiæ Professor, Concionator Cæsareus, & meus optimus Dominus, & amicus celebrauit his versibus

*Offerat oris opes ornamento Orbis oportet
Omnis, orans, occinensq;
Obrutus officijs occurrens omnia obiuic
Optime, ouans, occupatus.*

*Obnixum, Ostraq; opesq; ornarunt, omniaq; ornans
Obligans Ostrum obligatus.
Omnigenis ostendit opem; Oratoribus, Orbis,
Ostium oppressis olori.
Opportunè oriens ostenditur omnibus oris
Orbis Oraculum ominantur.*

P.

Huius literæ mentionem fecimus superius cum dedimus Hugbaldi Eclogâ de Caluicis: nam & ipse creditur *Porcorum pugnæ* edidisse. Hoc Poëma Stephanus Taubourotius adscribit cuidam Germano Petro Porcio; & alias Petro Placentio, qui fortè ille idem est, quem Placidum Hugbaldus appellauit. Ergo Poëma antiquum ante annum Christi 880. compositum. Nolo totum exscribere, sed versus sequentes solummodo.

Plaudite Porcelli, Porcorum pigra propago
Progenies, &c.
*Præclis proanis pulchrè prognate Patrone
Pectore prudenti pietateque prædite præca,
Præter progeniem præter præclara parentum
Prælia, pro patria, pro præsulibusq; peracta
Pleraque, pro populo proprio perfectâ petenter,
Pellucens probitate, potentèque prosperitate.
Proptereaq; probas philomusis prosequerisq;
Parnasso potes precio, precibusque poetas
Postquam percepti puerile placere poema.
Præcipuè propter præscripta præmia pugna.
Porcorum, placuit paruam præfigere pugna
Pagellam, porci prodentem proprietates,
Plausibiles pinguem patronum promeruisse.
Pectore pinguiculo pol promeruisse Poetam
Pinguiporcorum pingendo poemate pugnam.*

Addam, & hoc Morale Monitum, quod animo, & mente retineas.

*Perfer perperienda, parit patientia palmam.
Huc potest meritò subscribi ille versus Alstedij.*

Principibus placuisse pÿs primaria palma.

AB anno MDCVXIII. ardebat bellis inter finis Europæ: [inter Germanos tandem fuit pax inita anno MDCXLVIII. & inter Hispanos, Gallosq; anno MDCLX.] & Maximilianus Scherheggel ab Hartenfels Austriacus anno MDCXL. 5. Nouembris exercitij causa in Scholâ Ratisbonensi declamauit, & typis mandauit Norimbergæ apud Ieremiam Dumlerum. Ergo dum tota Europa exclamabat.

*Deferat humanas tristis Discordia mentes;
Candida Pax adsis: adsis Pax aurea nobis.*
Paromęum hoc Poęma dixit Maximilianus.

PACIS

PRÆCONIVM.

Plaudite prępositi, proceres patresq;
potentes:
Plaudite Primates populi, plebif-
que patroni,
plaudite patricij, pueri, paruęq; puellę.
Pellantur planctus pertristes, profugiantq;
Ploratus, placidi pertentent pęctora plausus.
Ponite pyramides, pulcherrima pegmata
pannos
Pendite purpureos, peristromata pendula.
passim
Porticibus, portis, proscenia publica picta,
Ponite, pergrandes pini, palmę, plataniq;
Pondere priuentur: ponanturq; perq; plateas
Proceri picei postes, prunęq; pyrarum.

Belli fuga, & Comitum.

Persephone properat properatõ, pallida
pergit
Paupertas, pestis probrosa, perhorrida pror-
sus
Proditio, pauitans ploratio, passio, planctus,
Perditio petulans, pędor, pallorque, pudorq;
Plurima pręterea phlegethonica phasmata
pergunt,
Plorantes pariter piratę, prędonefq;
Procurrunt plures Polyphemi, Porphyriones
Prępropere Patriamq; petunt, propriosq; pe-
nates,
Pertęsi PACEM, pertristes perturbati:
Pręcipitantq; pedes pugnatores peregrini.
Partiti peras, prędaque potente potiti,
Parmas portantes pergrandes, plumbea pila,
Pyrobolos, petasos perferratos, pharetrafq;

Religionis Effectus.

Prisca polo PROBITAS, PIETAS q; probata
parentum.
Procedens plebem periuram, perniciosam,
Profigat Paphię peruerso pocula philtro
Plena propinantem, perhonestum perq; pu-
dicum

Perficiet populum; passim prostrata parabit
Phana panomphei pelagiq; poli; potentis,
Propositoq; pio, Patrum, proauumq; penates
Prudenter positos Pręlatis Presbyterisq;
plura procestria Petri, puluinaria Pauli,
Percelliq; polis pręfectorum Paradisi.

Fęlicitas publica.

PUBLICA PROSPERITAS procedit palliolata
Pauperiem pellens pedetentim, prospe-
riore
Pyxide, pandorę profundit plurima Pluti
Pręmia, per procerum, priuatorumq; penates,
Per penetralia, perq; palatia prępositorum.
Primatum, passim plenissima prandia prabet,
Pocula proponit phialis prędulcia, puris.
Porphyrius pateris pergrata phalerna propi-
nat;
Potatur PACIS pro prosperitate perenni.

Nauigatio.

PORTUNUS purgat portus pontesq; palæmon,
Proporis pandens peregrinis, pōticolęq;
Phocę, pergrandes pistrices, pelamidefq;
Profiliunt ponto plaudentes, prospiciuntq;
Pacatum pelagum, piratis purgatumq;

Mercatura.

PERcurrunt pōtum puppes, piceiq; phaseli,
Plurima portantes pretiosi pondera pluti
Perfica poma, piper, perrari pondera plura
Pigmenti, plumas peruanas, plumbea pila,
Perdices, porcos, pullos, picas peguacas.
Pauones pictos, pyra, pontica pruna, pyropos
Purpureos pānos, phrygio peristromata picta,
Pollice, pręoniam panaceam, pardaliumq;

Agricultura.

PRIMUS pastorum Pan per pecuaria profert
Pastorale pedum: palas pingues, paleasq;
Pulchra pales profert, priscoq; palilia passu
Pyrricha per palearia, pastorumq; palestras
Proponit: pariter pilumnus, pitumnusq;
Plaustra palustria procurant: per prędia per-
gunt
Pastores pecudum; pecudes per pascua prati
Pabula percipiunt: pilenta, petorita pergunt
Primatum pāssim, pulso, per prata pauore:

Pisciculis pedicas per pontum, perq; paludes,
Pertenues ponit piscator, pomiferaq;
Pampineaq; putat plantas, platanosq; putator,
Plurima Pomonæ pomaria procurando.

Iustitia publica.

PRæscia, persapiens populatrix publica
PALLAS
Palladium profert, per plebescita popellum
Procurat per priuilegia, pactaque patrum,
Præmia pro meritis, pœnasq; parâdo proteruis:
Præfectos plebi populares, publicolaq;
Præponit, prætores per prætoria passim.

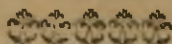
Artiumq; liberalium Studia.

Pierides Pindi placido psalteria pulsu
Percutiunt, phœbus plectrum præconia
psallit
Pragmatici PACIS paranympsi, præcipuèq;
Principibus Patriæ Patribus pœana precatur
Pindaricum, proprium, perdignum Phocide,
Pindo.
Promoti pueri philomusi pædotribæq;
Procopij, Procli, Ptolomæi, pausanixque
Plurima Plutarchi paradigma, plura Pla-
tonis
Præclare Phisices præcepta probata probâtes
Perdiscunt, pariter Pandectas perscrutantur:
Perdiuina Prophetarum psalteria plena
Pneumate perspiciunt Paracletos, perpoliuntq;

Gratiarum actio pro PACE.

Pontifices, Parochi, Prælati, Presbyteriq;
Primates, primi plebis, pueriq; puellæ,
Pergratas proferte preces Patri Paradisi
Pronis poplitibus, pressis, pugnisq; precantes
Pro PATRIA, Patriæ patronis, Principibusq;
Pro pactæ Pacis progressu, prosperitate,
Perpetuò Patriæ perturbatrice profundo
Persephone puteo phlegethontis præcipitata
presâ pergrandi petrâ pedicaque perenni.

*He sunt Maximiliani Acrostiches de Pace:
addidit unum, aut alterum ex Hieronymo,
& Augustino testimonium, ut suam opinionem
firmaret, quod libenter subscribo, ut dissentien-
tes gentium animos ad Pacem, & concordiam re-
ducam.*

HIERONYMVS
Tom. 2. ad Theophilum pag. 184.

Volumus & nos Pacem, & non solum vo-
lumus, sed & rogamus: Sed Pacem Chri-
sti, Pacem veram, Pacem sine inimicitijs, Pa-
cem, in qua non sit bellum inuolutum.

AVGVSTINVS
Tom. 5. de Ciuitate DEI, l. 19. c. 13. p. 391.

PAX animæ rationalis, ordinata cog-
nitionis, actionisq; consensio, Pax corpo-
ris, & animæ, ordinata vita, & salus animæ
tis. Pax hominis mortalis, est DEI immor-
talis ordinata in fide sub æterna lege obedi-
tia. Pax hominum ordinata concordia. Pax
domus, ordinata imperandi, atque obedi-
endi concordia cohabitantium. Pax ciuitatis
ordinata imperandi, atque obediendi con-
cordia ciuium. Pax Cælestis Ciuitatis ordi-
natissima, & concordissima societas fruendi
DEO, & inuicem in DEO. Pax omnium
rum tranquillitas ordinis.

AVGVSTINVS
Tom. 10. ad Fratres in Eremo pag. 910.

QVI pacem cordis oris, & operis non
habet, Christianus dici non debet.

Potior iniqua Pax, quã iustum Bellum.

SAcra iacent, delubra ruunt, grassantibus or-
mis,
Absorbetq; graui clade ruina minax.
Marte pauent vrbes, & rura latronibus horrent
Exulat inde procul Pax, & amica Themis.
Pace vigent leges, virtutibus omnia vernant,
Ex bello impietas, & genus omne scelus.
Incrementa vehit paruis concordia rebus,
At bello immodicæ dilapidantur opes,
Pax iniusta igitur potior, meliorq; colenda est,
Quã pia, que instis legibus arma fremunt.

Q.

Alexandri VII. Pontificis Maximi, cuius
munificentia, & locum possident, & no-
uos fauores sperant, Stemmatis subscrise-
runt hoc Tristichum Iuuenes Religiosi apud
Sanctum Pancratium Liberalibus Scientijs
Studentes.

*Quasitas Quarulas quid queso Quirine querelas
Querere quamprimum, qui quæis quocumq; quiete?
Quassatus quoniam Quercum quarendo quiescis.*

Corrigit Apollo Paromœus, cuius influxu grandius Virgilius cecinisset, dicens.

Tunc tuba terribili tonitru taratantara trussit.

R.

HVnc characterem nobilitavit Roma, quæ caput Urbium est, illumq; habet in capite. Multa potuerunt Poëtæ Pantogrammata huc pertinentia scribere, at pauca, vel nulla ediderunt; at posset ingeniosus scriptor versus condere similes subsequenter.

*Romani rad ijs redimiti Romule regnant,
Rura regit ratio; reuocat Respublica Rege, &c.*

S.

SCipio Elcius Germanis venerationi summe fuit, dum apud Cæsarem Nuncium Apostolicum ageret. Antiqua enim Principum Elciorum stemmata suauissimis moribus, pietate eximiâ, & doctrina eminenti exornauit, & tandem dignissimè ad Cardinalitiam Maiestatem euectus, à Reuerendissimo P. Eugenio de Sancto Iosepho his numeris salutabatur.

*Salue sacrati splendor, speculumq; Senatus
Scipio; splendida stirps, Sol spectatissime salue;
Salueto spes sola soli, seruate solamen.
Splendescis superis susceptam sparge salutem.
Submissus spheris sarcire sinistra scienter,
Sincerè stabili sancire salubria statu.
Suspiceris sicuti signum, sicutiq; serenum
Suscipis sydus; scite, sancteq; superbi,
Solve sinum, sobriè sortem sumptura secundam.
Suspendo superis supplex suspiria summis,
Sacrificans studio, soleo stimulare supernos,
Serueris sospes serò; sapiensque supremum
Scandere specteris solium. sic spero secundis
Signiferis stellis superanti sydera spirtu
Sanctus sis, semperque, semelue superlatiue.*

T.

STerilis est hæc litera; aut infelix veriùs; non enim inuenio multa poemata, quæ ad illam spectent. Olim non distinguebatur à D. nam veteres Alexantrum, & Cassantram dicebant, vbi nos hodie Alexandrum, & Cassandram dicimus, quam prononciationem hodie seruant Germani, apud quos D, & T in prononciatione coïncidunt. Illum versum Virgilij.

At tuba terribili sonitu taratantara dixit.

V.

Germani sicut i vocale ab j consonâ, sic v vocale ab v consonâ semper distinguunt; hanc autem distinctionem Hispani, Itali, &c. videntur, non curare, aut negligere: tu tuę Patrię morem iam præscriptum obserua. Vt Illustrissimo Domino Violo, suo Episcopo, & Mecenati dedicaret quidam Studiosus Parisijs, versus istos composuit.

Vim verne Viola visu veneramus utroque.

Virtutes varias vulgus, ut violi:

Ventorum violat violas violentia: verum

Virtutem violi ventus ubique vehet.

Et hinc colliges Poëtæ etiam in Galliâ esse liberum vti vocibus incipientibus à v. consona, vel ab v vocali. Verum seuerior esset norma, & lex, si v consonâ, & v vocalis non confunderentur.

Apud Ioannem Alstedium reperio hoc Pantogrammum.

*Viue, vigil; valeas venturam, ut viuere vitam
Vita vapor veluti, vana vel umbra placet.*

Et mihi illud placet, non placet: deberet enim ibi poni valet, aut alia vox, qui initium fumeret ab V. etiam in illo Disticho ex exámetro, & Senario Iambico composito.

O ve ve ve ve, ve ve ve ve mihi, ve ve!

Viget, vigebit, victa vincet veritas.

Displicet illud O. si potuit decies poni ve: cur non vndecies? Huc etiam hoc pertinet Distichum.

Virtutum vegeto vincenda vigore voluptas.

Vince: viam vitij vitato: vine, valeque.

X.

Etiam est X. litera pauper, & apud Latinos præcipuè, qui paucas voces Græcas ab hac literâ initium sumentes admiserunt. De huius literæ sono moderno, non est cur multa scribam: notus est: æquualet enim aliquâdo CS, & al iquâdo GS. nã vbi nos scribimus Apex, Græc, veteres Apecs, Gregs scribebant, vnde notandum est præteritum

ritum *Luxi* aliter à *Luceo*, & aliter à *Lugeo* prouenire, ibi enim sonat *Lucsi*, hic autem *Lugsi*. Olim in Asia aliter proferebantur, nam *Alexander* nominatur *Scander*: Ergo ipsis X erat SK.

Ne hæc litera cæteret Pantogrammate, Euridius Medicus, Orbenum constituit hæredem, & Theodulo discipulo suo legauit.

Xenia, xiphiam, xysum, xilobalsama, xilon.

Y.

Carminis Pantogrammi author esse videtur Aristophanus, qui nidorem culinæ expressit hoc Iambico Dimetro.

c c c c c c c c c c c c
v v v, v v v, v v v, v v v,

Placuit vulgo: & docti illum imitati per similitudinem ad alias literas procedentes, Tautogramma, & Pantogramma condiderunt.

In tota linguâ Latina, ne vnâ quidem vocem, quæ incipiat ab Y reperies, nam apud Græcos semper Y in initio posita aspiratur, & vertitur à Latinis in Hy.

Z.

Inuidiæ scœuitiem quis toleret? & quis illos contemnat, qui ab Inuidis malè tractantur. Canonicus D. Franciscus Natalis cuius aliqua ingeniosa carmina etiam alibi edimus, & laudauimus, in Zoilum de omnibus viris egregijs murmurantem sic cecinit.

*Zelo Zenobiam zelas, Zephyrumq; Zacynthum
Zenonem, Zopirum, Zoile, Zodiacum.*

Ponamus finem huic Appollini colligendo aliqua nomina quæ ad Artem præsentem spectant.

Versus, si singuli à diuersis literis, & in singulis omnes voces ab vnâ, & eâdem incipiant, vocantur *Tautogrammi*, *Tautogrammati*, seu *Tautogrammatici*, & Epigramma hoc genere carminum conditum *Tautogramma*.

Si & omnes versus, & omnium etiam versus voces sumant ab vnica litera initium, dicuntur *Pantogrammi*, *Pantogrammati*, & *Pantogrammatici*: Adeoque Epigramma hoc versusum genere exaratum *Pantogramma*.

A P O L L O

LOGOGRIPHICVS.

*Gryps inimicus Equo , iam tandem est Pegaso amicus :
Hippodromum peragit Gryps , Grypodromumq; Veredus .*

☞ C V C .

GAM de Logogriphis, quorum magnus hodie in scholis est vsus: nostri enim Apollinis Logica nonnisi griphos habet. Est autem Logogríphus, Griphus Logicus hoc est, *carmen enigmaticum,*

ex eodem nomine multa significata eruens, vel retro lecto, vel in syllabas dissipato, vel literis demptis, alijsue additis, quæ significata figuratis verbis exponuntur. Sic illum describunt in Poeticâ lib. 2. cap. 19. pag. 303. Christophorus Heluicus, & Conradus Bachmannus Academiæ Gissennæ Professores; at ipsi Logogriphos proponunt, quos posita descriptio non capit. Addendum igitur aliquid est, vt omnibus ipsa Logogriphis conueniat. Sic ergo inquam. *Logogríphus est enigma Grammaticum, & est duplex: Materialis, Formalis: prior literarum materiam, figuram locum ordinem, posteriorq; significationem concernit. Est autem Logogríphus materialis, ingeniosum problema, quod literarum alicuius nominis figuram aut sonum, aut ordinem ponendo ob oculos, aut aliquas literas vertendo inuertendo, demendo addendo, dissipando ipsum nomen inquiri.* Hec est Logogríphi Descriptio: Nolui datam ab Heluico reponere, quia negligenti illa calamo fuisse scripta videtur: Habet enim aliquas voces superfluas, & caret nonnullis necessarijs. Ergo primò illum in Materialem, & Formalem diuisi, maioris claritatis gratiâ. Secundò in Definitione Materialis addidi *figuram, sonumq;* è quibus non ignobiles oriuntur Logogríphi; Tertio abstuli vocem

carmen, quia tametsi eiusmodi plerumque ænigmata metro fiant, possunt oratione soluta, imò, & solent componi.

Sed cur literaria ista ænigmata Logogríphi vocantur? Cur etiam aliquando Griphi? Quia γριφος apud Græcos est Nassa, vas vineum, ad intercipiendos pisces elaboratum. Cùm igitur hæc enigmata, flexuosis, & intortis verbis, ceu viminum laqueis, & nodis, quibus nassæ contextæ conficiantur, γριφος vocata sunt, vt Iuo Villiom obseruauit. Soleo eadem vocare *Logogríphos* grandiore etymo, & significantiore vocabulo. Sunt γρυφες animalia quadrupedia pennata, inter Aquilas, & Leones media; quæ si cogites ænigmatica, aut chimærica putes, nesciasq; an ad bestias, an verò ad volucres sint referenda. Equis dicuntur infensissimi Gryphes; cum ergo Pegasus inermis æquus sit, nec Musæ vtatur alio in Parnassi Hippodromo mirum non erit, si istas ingenij cruces *Logogríphos*, vel si aliter efferre libeat *Logogryphes*, aut etiam *Logogryphas* dicamus: reperitur enim in nominatiuo *Gryps*, & *Griphus*, vt constat ex Authoribus eloquentissimis. Virgilius Eclog. 8. *Iunguntur iam Gryphes Equis* Plinius lib. 10. cap. 49. *Pegasos Equino capite volucres, & Gryphas auritos, &c.* & lib. 7. cap. 2. *Arimaspi assidue bellum gerunt cum Gryphis.*

Sed quis, obsecro, Logogríphorum Author? Hoc ænigmatum genus se excogitasse profitetur Scaliger lib. 1. cap. vlt. quæ de re libellum à se elaboratū *Logogríphos* inscripsit. Sed multò antiquiores sunt hi Meandri vocum, & intricatæ literarum insidiæ; nam & veteres à literarum figura, sono, & ordine, non pauca arcana deduxerunt.

CXCVI.

P Astor apud Euripidem, literarum ignarus, characteres tamen, quibus THESEI nomen scribitur, accuratè depingit versibus, quos Natalis Vetus sic reddidit.

*Quam literarum non peritus ipse sem,
Dicam figuras, signaque euidencia.
Est circulus torno velut factus lenis,
Signumq; habens in ventre, quod clare patet. O
Binas secunda forma lineas tenet:
Disperdit has medio incidens mox altera.
Cinnamius inde tortus ipsa tertia.
Subit figura quarta, recta linea.
Tres incidentes diuidunt hanc lineam.
Quintam minus promptam sit ipsam dicere,
Sunt differentes linea inter se due,
Quae conueniunt amba simul in unam basim.
Extrema differt nil figura tertia.*

Sic de figura Græcarum literarum Rusticus. Et hic obiter nota non debere scribi **Θ Η Σ Ε Υ Ζ**, ut in multis libris reperitur; sed **Θ Η Χ Ε Υ Ζ**, ut constat ex ipsi carminibus.

Simile est huic vetus illud Oraculum, quod Stephanus Tabourotius, ca. 21. ubi agit de notis, edisserit.

*Quando un fourchu asfis dessus deux panx
Suturont cinq; corps, & sept ciseaux ouuers.
Lors on verra le grand Roy des Capraux,
Donter cachun, & regir l'univers.*

Vna forcinula super duos baculos est M. quinque corpora sunt CCCCC: septem forcices apertæ, sunt XXXXXX. simul M, CCCCC, XXXXXX. breuius MDLXX. hoc, inquit, anno Rex Gallia (vbi enim hodie tria lilia, olim tres bufones pingebantur) totum orbem terrarum gubernabit. Sed tranfuit hic annus, & Gallus intra sue regionis limites contentus, nemini iniurius, omnibus amicus, singulos viuere in pace permittit, & peregrinis dominari non ambit.

Hæc de literarum figurâ adnotasse sufficiat: pergo vterius; nam de illarum sono, & pronuntiatione acutè admodum, breuiterq; his versibus lusit Quintianus Stoa Martianum Capellam imitatus.

A sub directo memorabilis oris hiatus est.
B simul inclusis profertur utrinque labellis.
C linguam adpulsis compellit ad vsque molares.
D cogit superos linguam contingere dentes.
E paulum pressa profertur gutture lingua.
F Labrum inferius superis cum dentibus iungit.
G damus extremum quum tangit lingua palatum.
H oritur tractis cum ventus faucibus halas.
I linguam impellit collidi dentibus imis.
K fauces formant media cum parte palati.
L facit extremum contingens lingua palatum.
M cum sit, pressum premitur per vtrūq; labellam.
N lingua adpulsâ collidit litera dentes.
O ve ait, exoritur cum spiritus ore rotundo.
P datur erupis ter litera quinta labellis.
Q sit in adpulsu, cum stringimus ora palati.
R facit ut supero crispetur lingua repulsu.
S cum sit, peragit colliso sibila dente.
T linguam impulsu contactis dentibus exit.
V facit os strictum, si promula labra fatigat.
X reddit quidquid Catq; S. formare videmus.
Y psilom apprehensis labris procedere in stumens.
Z eta sepulchralis imitatur concita dentes.

Hinc facillè erit in verbis, & literis ludere iam figuram, iam sonum, iam ordinem considerando. Aliqua exempla proponamus.

*Redde mihi mediam Lunam, Solem, & canis iram.
Arque unâ totum te mihi tradideris.*

Media Luna est C, Sol O, & canis ira R. Ergo COR postulatur. & Logogryphus exponitur isto Pentametro,

Si mihi cor, totum te mihi tradideris.
Hic Logogryps concernebat præcipuè characterum figuram, dabo alterum, qui primum sonum.

Alexis Phyllidi.

*Reddere, quod debes, & quod desidero verbis
Non ausus nudis exponere profero mentem
Indutam tenebris. Sic inquam Candida Phylli
Da mihi, quod proferi, impellens vsq; molares
Qui medium lingue vocem effert ore rotundo
Et crispante strepit lingua, stridetq; palato.
Nil aliud prorsus Pastor tuus orat Alexis,
Feceris, & totam te Pastor Alexis habebit.*

Ex vocis diuisione, & syllabarum separatione subnascitur Logogryphus, quem multi celebrant; & est me iudice dignus, qui subscribatur.

*Si caput est, currit: ventrem superadde, volabit:
Adde pedem comedes, & sine ventre bibes.
Monstrum*

Monstrum quidem mirabile! *Monstrum informe, immane ingens, dum lumen ademptum, quod his verbis repingo.*

*Da Monstrum, cuius plexum caput eruit ades,
Sub terris, posuitq; domos, atq; horrea fecit.
Prode caput, quod ventre volat superaddito: &
ipsum.
Est cum ventre minus fuerat, quam ventre resecto
Sex mouet ecce pedes, cum non habet. Illicet ipsum
Integrum edi debet, fractum nequit: atq; reciso
Ventre bibi persæpe solet. Si prodere Monstrum
Descriptum possis, fueris mihi Magnus Apollo.*

Et quidem, si singula curiosius meditor, tot inuenio repugnantias, quot verba. Quo enim modo caput excisum potest ædes diruere, sub terris habitare, & granaria instituere. Capita alata vidimus. Sic enim Seraphinos solet pnnicillus exprimere. At verò caput in volucre merâ ventris positione transire, conceptus est credulitate humanâ maior, & philosophicâ certitudine minor. Scimus etiam omnia crescere additione compartis, at ventrem caputq; simul esse, quam solum caput, in Arithmeticæ leges demonstratas impingit. Monstrum quidem hoc pedem vnicum habet quo exciso retinet adhuc sex? Sic inquit Author carminis; credite posteris. Ex septem debet auferri vnus, vt sint sex, non ex vno. Sed & hoc videtur mirabile, quod integrum comedi debeat, & euisceratum fiat liquidum, & bibi soleat. Vt video carmen hoc contradictionum, & repngnantiarum est fasciculus, qui fingi potest, & ob oculos poni nō potest.

Sed non. Monstrum illud mirabile, quod hoc carmine pingitur *MVS-CA-TVM* est: cuius caput est *MVS*, venter *CA*, & pes *TVM*. Caput excisum, hoc est *MVS* diruit ædes, & teste Virgil. I. Georg.

Sub terris posuitque domos, atque horrea fecit. Hoc caput *MVS*, si ventrem *CA* addideris, erit *MVSCA*, volabitq; & nihilominus *Musca* est multò minor, quam *Mus*, vt mirum sit illum additione diminui. *MVSCATVM* monstrum est, vnico pede præditum, qui est *TVM*, quo ablato quicquid remanet sex habet pedes; nam manet *Musca*, quæ sex pedum est animal. Porrò *MVSCATVM* comedi integrum debet, non excisum, nec enim *MVS*, nec *MVSCA* est edulis, si tamen exuiscerari illud contingat, bibi poterit; ventre enim exsecto erit *MVSTVM*, quod à plurimis hauriri solet. Est autem *MVSCATVM* fructus aromatibus varijs conditus, quâ parari arte solent *Nuces*, quæ vocantur *Muscata*.

Possit multis modis vnus, & idem conformari Logogriphus; hos pauculos versus subscribo.

*Si condire cibos mirâ vis arte, sequaris
Istum Processum, coquus & oris Aula.
Adde Catum Muri, nec erunt, condire palata
Fercula qui meliora queant. Sed si caput addas
Fortè cati tantum, comedes nihil; omne volabit.*

Et est etiam *MVSCATVM*, quod habebis, si ponatur primo loco *MVS*, & postea superaddas *CATVM*. Quod si non iam *CATVM* integrum, sed eius tantum caput (nempe *CA*), placeat addere, non erit *MVSCATVM*, sed *MVSCA*, quæ volare potius poterit, quam vorari.

Multa occurrunt, è quibus adhuc nonnulla proferam, eo ordine quo in memoriam veniunt, quæ enim nullam habent inter se connexionem, quocumque ordine possunt produci. Audiui olim Louanij Ioannem Sturmium, Medicinæ Doctorem, suos conuiuas huius Distichi festiuitate recreantem,

*Carbones sine BO Medici comedunt aliquando,
Et Metrum sine T, sæpe solent bibere,
Et quid obsecro Carbones sunt, si syllabam BO
succidamus? Carnes. & quid Metrum erit
sine T? Merum. Carnes igitur Medici comedunt,
& Merum bibunt.*

Addâ quatuor in idem redeuntès Logogryphas, quos Metaphificæ nescius, nequeat assequi. Sit primus.

*Est quid in ore tuo, à quo si quingenta recidas,
Semper in ore meo quidque supersit, erit?*

Est quidem in ore tuo *DENS*, à quo si recidas *D*, hoc est quingenta, manebit *ENS*, quod non solum erit in ore meo, sed in omnibus rebus, & locis. Quam ob rem alijs verbis, latiore præditiis significatione, eundem Logogryphum efformo. Sic inquam:
*Quid gerit ore Leo, à quo si quingenta recidas,
Quidquid erit reliquū, semper remanebit vbiq;*
DENS enim in ore Leoni, est; & præcisâ *D*, quæ litera vales quingentis, manet *ENS*, conceptus Metaphysicus transcendentalis, qui semper, & vbiq; inueniuntur: nec cælo clauditur, vnde altero vsus calamo sic scripsi.

*Integrum quamuis capis illud ore,
Si caput plectas, remanebit vna
Pars, nequit toto licet omniformi
Que Æthere claudi.*

DENS enim est naturæ prodigium, quod integrum capitur ore, & plexum capite hoc est. sublatâ literâ *D*, Cælo capi non potest. *DENS* enim acephalum est *ENS*, & hoc

Vltra Empyreum expanditur, vbi cunq; enim
DENS est, ibi & ENS est.

Solent interdum Logogryphes (Gryps enim pennatum est animal) superuolare Cælos, & audentiores debito humana immiscere Diuinis: in quo si modus adsit, suâ laude digni. Resumam eundem conceptum, & vbi nullam comparisonem æqualem habuisse locum fateor similitudinem inueniam, & eximio parallismo exiguam rem (DENTEM scilicet) dilucidabo. Augustæ N. Romanorum Imperatrici, summi ingenij, & eruditionis Viragini, idem ænigma literarium proponam, & sic inquam:

Regina Celi supplex Ecclesia dicit:

Virgo Dei Genitrix, quem totus non capit Orbis.

In tua se clausit viscera factus Homo.

Et Princeps Augusta Tibi Gryps talia profert:

Res illa Empyreus, quam totus non capit Orbis,

Quingentas alias Tu simul ore capis.

Virgine an es maior? minimè generosa Virago:

At quia vera loquor, Princeps audito. Silentii

Ore capis quantum, promere voce velis.

Non multum à nostro affuit conceptu, qui vocem MENS in M & ENS dicerpsit, dixitq;

Quod sibi nolebant parci licuisse Latini

Exibit, primo si vertice Millia tollas.

Omnia si sunt hic, cur omnibus addita Mille?

Cuius Griphis vltimum versum sic intelligo.
[Si omnia sunt hic, nempe in voce ENS; cum omnibus addita Mille, hoc est litera M? Aristoteles enim docet Mentem esse quodammodo omnia, & qui alias solet esse auarum Nomenclator Latinus mille adijciens, non sine prodigalitatibus notâ insinuare videtur mentem Hominis non omnia solum, sed etiam multò plura complecti.]

Simili cōceptu possent voces GENS, LENS, & similes aliæ explicari. Sed & olim cuiuspiam Doctōri VVesphalo hanc Nassam enodandam exposui.

*Quis locus in terris sine Te fuit inuisa cella,
Atq; Vrbs illustris Te præeunte fuit?*

Est TECELLA, VVesphaliæ Vrbs non longè à Monasterio sita, quam Gryps iu TE, & CELLAM diuisit.

Huc spectare poterit illud antiqui Cuspini Serar. Carmen, quod nomen Frederici diduciat.

Fre fremit in Mundo: De deprimat ala profundo:

Ri rigidum flectit, Cus cuspis mucroq; plectit.

Vnde si literas excerptas, quæ caractere cuius scriptæ prodibit statim Fredericus.

M V S A I. D O C E N S.

☞ CXCVII.

MNES facultates habent propria vocabula, quibus ignoratis illas nemo addiscere potest. Stenographia, vt vidimus Abecedarios vocat plagas, & cardines ventorum: apices spiritus; clauas Coniurationes. Chemicus metalla caelestium Planetarum altis nominibus insignit, aurumq; Solem, argentum Lunam, hydrargyrum Mercurium, cuprum Venerem, stannum Iouem, & plumbum Saturnum appellat. Ergo quæ Logogryphos conformat ars debet habere specialia vocabula, quibus vti possit, & debeant ignorantes abuti. Nulla est, fateor in Dictionario huius Facultatis concordia (nemo enim de illa scholasticè scripsit) videtur hæc dialectus ad terminos, & voces

sequentes posse (aut debere, si adquiescere velis) reduci.

Vox est imago hominis, quæ non corpus solum (aliter enim loquuntur pingues, aliter debiles) sexum (aliter enim mares, aliter foemina) ætatem (aliter enim pueri, aliter viri, aliter senes) sed & animum, & mores exprimit (aliter enim lasciuui, aliter arrogantes, & aliter loquuntur humiles.) Ergo sicut homo, etiam vox in partes, & membra diuidatur. Prima igitur vocis litera, aut syllaba vocatur caput, pileus, petasus: vltima pes: media venter. Et quia hæ voces ad huius Artis dialectum, & lexicon pertinent, ab omnibus debent præsciri.

Literæ nonnullæ habent nomina in concreto, aut abstracto, quæ non debent neisci. A, & C dicuntur iudiciales, quia in tribunibus significant absoluo, & condemno.

quina, & *R canina*, à voce istorum animantum. F vocatur *digama* à figurâ. H *spiritus*: M (vel potius *m*) *tripus*, & *n* vocatur *dippus*: & *S serpens*, C Luna: O Sol, T & X *Crux*, V *angulus* à figurâ: Y *litera Pythagoræ* ab inventore.

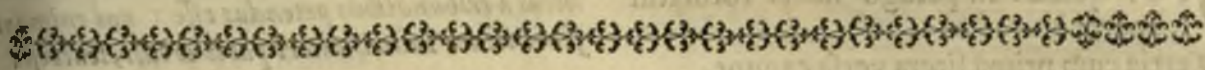
Scaliger, qui vult videri Logogriphorum Inuentor in Logogriphis suis, verb. *Herba*. ait B. vocari *uterum*. & verb. *Maledicus*, D vocari *Ægyptum*, quod hæc regio triangularis sit, & à plurimis vocetur *Delta*. & F. vocari *characterem Æolicum*. Et verb. *Mercurius*, literam I. tenuem appellat.

Etiã nomina literæ fortiuntur à loco: quæ enim est dictionis media vocatur *Cor*: & duæ hinc inde adhærentes *Cordis ala*. Omnes voces, quæ impari literarum constant numero, cor habent; & omnes, quæ pari, sunt ex-cordes.

Sunt literæ, quæ habent cristas, seu plumas: sunt quæ caudas: & ipsæ si nudentur mutant valorem, & potestatem. Plumas habent *b d h l*: & extractis plumis transeunt in *v a n i*. Caudas habent *g p q y*; & excisis caudis transeunt in *o v a u*, quod est dignissimum consideratione.

Sunt literæ nonnullæ conuertibiles. Et illæ sunt, quæ manent adhuc literæ, si vertantur: videlicet: *a b c d e f h j l m n o p q s u x z*; quæ versæ transeunt in *v q s* (hoc est *con*) *p s* (hoc est *d*) *f y l j u* (hoc est *ui* vel *iu*) *u o d b s n x z*: è quibus *f o s x z* valorem retinent: cæteræ mutant: & *g k r t y* conuertinequeunt.

Ecce Logogriphicæ terminos, & fundamenta paucis complexi sumus, hanc modo doctrinam, vt clarior sit, reducamus ad praxim.

M V S A I I V T E N S.

CXCVIII.

IS igitur instituti notitijs, aliqua exempla subiungamus. [Eligam faciliora, vt artem clariùs tradam: quæ enim nimis obscura, admirationem aliquando merentur, nunquam laudem. Et hic obiter notari volo, interdum malè proponi Logogriphos, & hanc ob rem harum figurarû Promethea debere esse ingeniosum, & prouidum, & antiquiores imitari.]

I. Griphus.

QVÆ Græcè sum *Nassa*, alis, & corde recisis
Sum *Palamedis auis*, tûc alis, cordeq; donor,
Queis caruisse prius certum est. Galeâque reiectâ
Diuerfas plantas, segetesq; recondere possû.

An-ne verum, quod excisis alis, & corde, adquirat alas, & cor, quibus carebat prius? Maxime. Et quomodo id erit sine contradictione explicabile? *Rem tene*. Vox Griphus exciso corde P, & alis ardis I, & H, dat vocem *Grus*. Est autem *Grus auis Palamedis* apud omnes: & habet cor, & alas, quibus verè *Griphus*, & *Nassa* caruit. Si à voce *Grus* galeam, seu literam primam excidam, habeo *Rus*, & in ipso segetes, plantas, &c.

II. Saturnus.

Totus in ætherei mundi regione supremâ *Lassus* ago. Careo sature & pede, ventreque sanus.
Litera iudicialis abest? sum *Sturnus*, & hostis
Si caput amitto sum *Æneæ*, nomine *Turnus*.

Ex septem Planetis, qui ætheream auram pectunt, supremum circulum agit Saturnus, lassus, quia tardus, & non nisi trigesimo anno periodum complens. Cum est claudus, & caret pede hoc est syllaba nus, remanet Satur: & cum ventre hoc est syllabâ tur, manet sanus. Et plexus capite, hoc est amissa syllabâ sa, quæ huius dictionis caput est, fit Turnus, hostis Æneæ, à Virgilio, & alyis Poëtis celebratus. Sublata litera iudiciali A. remanet Sturnus, quem si deuorarit, & in se complectatur Saturnus, quod mirum, si esse satur dicatur.

III. Puer.

CAsside depositâ vernantia tempora præbet.

Vox *Puer*, si tollatur *cas* (hoc est, prima litera) dat *Ver*: & quidem tempus ætati simile: nam pueritia est vitæ humanae *Ver*, & *Ver* est anni Solaris pueritia.

IV- Mars.

DEpono galeam ferus, & do sedulus artem.

*Dictionis Mars galea, seu primo caractere de-
posito, manet Ars. Hinc patet, quanta sit inter
Artem, & Martem connexio: vnde aliquan-
do dixi*

----- existere in orbe:

Mars absq; Arte nequit. Ars sine Marte potest.

Hinc orta phrasis *Hoc proprio Marte Clodius
fecit.* hoc est, proprio ingenio vel arte. Ci-
cero 3. Officior. *Hanc partem relictam explebi-
mus, nullis adminiculis; sed ut dicitur nostro
Marte.*

V. Navis.

DIC; quibus in pelago navis formatur
aperta?

Tertia cum primâ litera versa canunt.

*Considero igitur vocem navis. verto primam, &
tertiam literam, & habeo uanis: addiscoq; pru-
dentibus naues non seruire, sed uanis, hoc est stul-
tis. Nam, si queras, cur tu hereas in litore, &
Otho nauiget? Respondebit Iuuenalis Satyrâ 3.
Sic libitû vano, qui nos distinxit, Othoni.*

VI. Vox.

Qualis Aristoteli Physicam dum edifferit,
est Vox?

Responsum princeps litera versa dabit.

*Scripsit Philosophus Stagyrta, libros Physice
quasi non scripsisset: tot enim tenebris, & obscu-
ritatibus singulas dictiones inuoluit, ut merito
iubeamur eius vocis primam literam vertere: uox
enim, versa primâ literâ. est nox,*

VII. Decus.

Quod Decus est prati? respondet prima
reflexa.

*Sanè vox decus, si prima vertatur fit pecus, &
nos monet pratorum decus esse pecora.*

VIII. Index.

Index quis veri vis discere? verte secun-
dam.

*Et meritò: nam vox Index, si secundam con-
uertamus est Iudex: ut scias politicas rerum iu-
stitias à tribunalibus petendas esse: qui enim au-
sententiam Iudicis alteri parti credit, lenis est.*

De alijs linguis.

VIX, aut ne vix quidem hæc literarum
conuersio, in linguis Orientalibus in-
uenitur. Non illam habet lingua Hebræa,
non Chaldæa, non Arabica (Turcica, Per-
ca, &c.) Sed neque lingua Græca: huius in-
terim aliqui caracteres, etsi non alterentur,
aliter valent in linguâ Latinâ nam Græcorû
γ, α, ϑ, υ, ρ, χ, (Gamma, Etha, Theta,
Ny, Rho, Chi) figura sunt similes Cha-
racteribus Latinorum γ, α, d, v, p, x. quorum
est valor, & significatio diuersa.

M V S A III. S C A L I G E R A.

& CIC.

IVLIVS Cæsar Scaliger paucis
horis, ut ait, centum Logogri-
phos composuit, qui difficili car-
mine expositi clariorem dictio-
nem mererentur: interdum enim quid velit
dicere non intelligimus, & ideò an dicat be-
ne, non possumus iudicare. Elegi ex ipsis a-
liquos ipsos nouo modo, ut varietas delectet,
subscribo.

GRIPHVS.

I 2 * * * 3 4
* I * * * 2 3
* I * * 2 3 4
I 2 3 * * * *

Grus. *Auis nota.*
Rus *Campus.*
Rhus.
Gri. *aliàs Gry.*

MENS.

* I 2 3 Ens.

SATVRNVS.

I 2 3 4 5 * * * Satur.
I * 2 3 4 5 6 Saturnus.
I 2 * * * 3 4 5 Sanus.
* * I 2 3 4 5 6 Turnus.

PVER.

* I 2 3 Ver. *anni tempestas.*

MARS.
 1 * 2 3 Ars. *Hinc proprio Marte, quasi propria arte.*

VENVS.
 1 * 2 3 4 Vnus.

IVPPITER.
 * * * * 1 2 3 4. Iter.
 * * * * 1 2 3. Ter.

MERCVRIVS.
 1 2 3 * * * * 4 5. Merus. *Hinc Herus.*
 1 2 * * * * 3 4. Meus. *Et penultima inuerfa Mens.*
 1 * * * 2 3 * 4 5. Murus.
 1 * * * * * 2 3 4. Mus.
 1 2 3 4 * * * * 5. Merus. Merx.
 * * * 1 2 3 4 5 6. Curus.
 * * * 1 2 3 * 4 5. Curus. Currus.
 * * * 1 * 2 * 3 4. Crus.
 * * * * 1 2 * 3 4. Vrus.
 * * * * * 1 * 2 3. Rus.

LVCINA.
 1 2 * * 3 4. Luna. *Sol dicitur, quia solus, ergo Luna, quia est illa vna.*
 * 1 * * 2 3. Vna.
 1 * * 2 3 4. Lina.
 * * 1 2 3 4. Cina.

DIES.
 1 2 * 3. Dis. *hinc Dij, Dij, Is, Ij.*
 1 * 2 3. Des *hinc Es verb. Æs nom.*

SPIRITVS.
 * * 1 2 3 4 5 6. Iritus. Irritus.
 * * * 1 2 3 4 5. Ritus.
 * * * * 1 2 3. Tus. Thus.

MVSCATVM.
 1 2 3 4 5 6 7 8. Mus, Catum. *Hinc Tum.*
 1 2 3 4 5 * * *. Musca.
 1 2 3 * * 4 5 6. Mustum. *Hinc Vstum.*
 1 2 3 4 * * 5 6. Muscum. *Hinc Cùm.*

PAVLVS.
 * 1 2 3 4 5. Aulus. *αυλος.*
 1 * * 2 3 4. Plus.
 1 * * * 2 3. Pus, vris *πυγροφος.* Pes.
 1 2 * 3 4 5. Palus, i. Palus Vdis.

PVRVS.
 1 2 * * 3. Pus *Vide in Paulus.*
 * 1 2 3 4. Vrus. *αυρος.*
 * * 1 2 3. Rus.

MARES.
 1 2 3 4 *. Mare Oceanus.
 * 1 2 3 4. Ares. *αρης Mars.*
 1 2 3 * 4. Mars Planeta notus
 * 1 * 2 3. Acs. *Metallum, & tuba.*

PARIES.
 * 1 2 3 4 5. Aries *Est vox equiuoca.*
 1 2 3 4 * 5. Paris *nom. & verb.*
 1 * * * 2 3. Pes *Membrum, & Mensura.*
 * 1 * * 2 3. Æs *hinc & Es verbum.*

AVIS.
 1 * 2 3. Ais. *Hinc interiecto ai & pron. Is.*
 * 1 2 3. Vis *nomen, & verbum.*
 1 * * 2. As. *assis. Sumitur pro re integra*

DAPES.
 * 1 2 3 4. Apes. *Hinc Pes, & Æs.*
 * * 1 2 3. Pes. *Hinc æs.*
 * 1 * 2 3. Æs. *Hinc Es verbum.*
 1 2 * * 3. Das. *Hinc Da, & As.*
 1 * * 2 3. Des. *Hinc iterum Æs.*

FOEMIMA.
 1 * 2 3 4 5 6. Femina.
 * * 1 2 3 4 5. Hemina.
 * * * 1 2 3 4. Mina.
 * * * 1 * 2 3. Mna.

Quæritur an HEMINA habeat secundam breuē, an longam? Est vini mensura. Icant HEMINA, Germani HEMI'NAM.

ANAS.
 * 1 2 3. Nas.
 * * 1 2. As. *Vide Auis.*

CÆSAR. *Æsar, Deus apud Tusc.*

SCALIGER. *Aliger.*
 * * 1 2 3 4 5 6. *Ale. Alæ,*
 * * 1 2 * * 3 *

PLVVIA. *Via. Hinc Vi*
 * * * 1 2 3. *Vua.*
 * * 1 2 * 3.

PORCVS. *(Vxor.)*
 * 1 2 3 4 5. *Orcus Anagr. Vxor hoc est-*
 * * * 1 2 3. *Cus.*
 1 2 3 * 4 5. *Porus. Πορος. Πορος.*
 * 1 2 * 3 4. *Horus Ω'ρος.*
 * * 1 * 2 3. *Rus.*

VITA. *Via.*
 1 2 * 3. *Vi.*
 1 2 * * 3. *Ita. Hinc It.*

CAPER. *Aper. Hinc Ape. & Per.*
 * 1 2 3 4.

AER. *α'ηρ.*
 * 1 2. *Et. η'ρ. Ver.*

GALLINA. *Galli. Hinc Alij.*
 1 2 3 4 5 * * 6. *Lina. Hinc In.*
 * * * 1 2 3 4.

COLVMBVS. *Collum.*
 1 2 3 4 5 * * * 6. *Lumbus.*
 * * 1 2 3 4 5 6.

TAVRVM. *Aurum.*
 * 1 2 3 4 5. *Vrum.*
 * * 1 2 3 4.

ROSA. *Rōsa. Rōsa.*
 1 2 3 4. *Osa. Ossa.*
 * 1 2 3. *Os. oris.*
 * 1 2 *

BARBARVS. *Barba-Rus.*
 1 2 3 4 5 6 7 8. *Abarus. Anarus.*
 * 1 * 2 3 4 5 6. *Barus. Βάρος.*
 1 2 * * 3 4 5.

CASTANEA. *Castā. Nea. via casta.*
 1 2 3 4 5 6 7 8.

INTELLECTVS. *In te lectus.*
 1 2 3 4 * 5 6 7 8 9 10. *E lectus.*
 * * * 1 * 2 3 4 5 6 7. *Tellus.*
 * * 1 2 3 4 * * * 5 6. *Tus. Tius.*
 * * * 1 * * * * * 1 2 3.

IVNO. *Ino. Hinc In. (& hinc Hisp. No.)*
 1 * 2 3. *Io.*
 1 * * 0. *Io.*

MALEDICVS. *Medicus. Hinc Medicus.*
 1 * * 2 3 4 5 6 7.

MENDICVS. *Medicus. Hinc Medicus.*
 1 2 * 3 4 5 6 7.

MVLVS. *Vlus. Vllus.*
 * 1 2 3 4. *Mus.*
 1 2 * * 3.

PRVDENS. *Rudens.*
 * 1 2 3 4 5 6. *Dens.*
 * * * 1 2 3 4. *Ens.*
 * * * * 1 2 3. *Pudens. Hinc Vdæ.*
 1 * 2 3 4 5 6.

CC.

O Ccurrunt nonnullæ dictiones alogogri-
 cæ, in quibus æquè gratum sit audire,
 cur non generent Gryphos, quàm in alijs,
 generent. Considera versus sequentes.

Sol.

N ON gignit sobolem, ne proles urat Olympum.

Nox.

M Ater consilij, sedes veneranda quietis,
 Obscura est adeo nihil ut cognoscere possit.

Mox.

O Mnia, qua perimit, nil de se gignere possit.

Echo.

M Irum, qua ex alijs renouat bene sedula
 ces,

Ex se ipsa nullam sit renouare potens.

Sunt etiam aliæ multæ his similes, è quibus
 nihil vtile eruas, etsi multum labores.

[NOTA

[NOTA. Sanè non sunt omnes istæ voces ita steriles, vt putauit Scaliger. Sol enim, si auferatur vltima, & cætera recurrant, dat Os. Sic etiam, si inuertatur prima litera vox dat nox. & Mors dat Σ ors, hoc est Sors. Et tandem si media excidat, Echo dat Eo.]

CCI.

Sunt multi Logogriphi, quibus inest Echo prioris vocis, & nihil aliud: & isti non videntur ita curiosi, quàm alij tales sunt apud Scaligerum ferè omnes; & inter alios Scaliger, aliger. Mens, ens. Saturnus, turmus. Puer, ver. Mars, ars. Iuppiter, iter, ser. Mercurius, curius, ius. Spiritus, ritus, Muscatum, catum. Paulus, aulus. Purus, urus. Mares, ares. Pariet, ariet. Auis, vis. Dapes, apes. Fæmina, mina. Cesar, æsar. Pluuia, via. Ras, os. Leo, eo. Porcus, orcus. Caper, aper. Bos, os. Lilium, ilium. Patria, atria, tria. Francus, ancus. Onis, vis. Nauis, auis. Lusus, usus. Gallina, lina. Columbus, lumbus. Vacca, acca, Barbarus, barnus. Facies, acies. Vultus, vltus. Intellectus, lectus. Manus, anus. Porcella, cella. Cades, ades. Stulus, vltus. Palma, alma, &c.

CCII.

Ure suo uti solent Grammatici, & cum Logogriphos conformant, solent PRIMO literas simplices pro duplicibus ponere. SECVNDO vocalem simplicem pro diphtongo: aiunt enim diphtongum nihil esse aliud, quàm vocalem ore obtorto prolatam. TERTIO aspirationem negligere. QVARTO non auferre literas solum, sed etiam aliquando addere. Rem exemplis illustro. Et succurrit Logogriphus MERCVRIVS, de quo Scaliger.

*Vltima sex obiens linquet Dictator aratrum,
Hæc tenui excepta currus vehet inde triumphos.*

Et in explicatione notat sex vltima elementa vocis Mercurius continere nomen Curius. Fuit autem Curius summæ fragilitatis vir, qui cum rapas torreret, Legatosque Samnitum magnam vim auri offerentium audiret, ait, *malle se imperare locupletibus, quàm locupletem esse.* Ab huius ergo Dictatoris nomine tenui (hæc est litera I.) excepta inquit Scaliger, oritur nomen Currus; at non oritur Currus inquam ego, se Curus. Sed esse perinde inquit ille, quia antiqui literas non geminabant.

Et in Logogripho SPIRITVS. Sic ait:

Da caudam Superis cum ventre, & ventre remoto

Ne totus, quod ego sum, sis, si negligis aras. Quod sic exponit. *Da thus Deo secundum ritum, ne sis irritus.* Et vt vides vltima syllaba vocis Spiritus (hanc caudam nominat) non est thus, sed tus: nec ab eadem voce oritur irritus, sed iritus. In Logogripho MARES, sic inquit.

Tu, nisi sibilat, aufuge. Res est perfida.

Mortem

Abscissâ ceruice ciet concentus Homeri.

Torque os, cauda ciet tubam. Caput eius disijce patrem

Romulus ostendet summâ de sede Quirinum.

Et hunc Logogriphum sic exponit, *Tu, nisi sibilat*, hoc est, nisi habeat sibilum, seu literam S, aufuge: & meritò: quia Mares ablato sibilo dant Mare, quod *res est perfida*. Eadè dictio abscissâ ceruice Litera M) erit *æges*. *Torque os cauda ciet tubam*. hoc est, in huius vocis syllabâ vltimâ, quæ est Es, torque os, hoc enim modo fiet diphtongus, & erit Æs, & ciet tubam, quæ ex ære formatur: vnde à Virgilio tuba vocatur Æs, & tribuitur.

Miseno Æolidi, quo non præstantior alter

Ære cietere viros, Martemq; accendete cantu.

Liberius abusus est vocali simplici pro diphtongo, Logogripho DARES, vbi ait.

Quinque placent ori, sed quatuor æra scindunt.

Tres currunt: referunt murmura rauca duo.

Habet igitur quinque literas vox dapes; quatuor vox apes: tres vox pes: & duas vox es, seu æs. Superest ostendere quomodo literæ in Logogriphis addi possint. Voce ANAS, hæc lego.

Tota volat: tota & graditur: quin tota natabit.

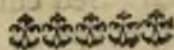
Irritata apicem imponat canis, haud volat Aufer

Atq; hinc, atq; illum, qui iam fuit ipse natabis.

Quod si dimidium tibi forte superuenit vsus,

Obtura, tetros si quando incendis odores.

Tota vox est Anas: quæ volat, graditur, & nat. Si addatur ex parte apicis, seu capitis litera R, quam canis irritata effert, & ideò canina vocatur, habebis Ranas, quæ non volant. Si perdat R, & adhuc primam literam Anas, tu nas. Et si vox vsus det dimidium sui, hoc est, syllabam us erit nasus, quem obtura, si fortè amarus odores incurras.

CCIII.

NE putes Logogriphos fuisse ignotos antiquis, Scaligerumq; Artem hanc ingeniosam, & eruditam inuenisse, quod multi docent, paucas lineas subiungo.

MVSCATVM ex veteri ænigmate.

Quod currit caput est. Venter dabit additus alas. Graculus haud comedet sex membra externa gulosus Deme caput, metuent tria prima: & iungitur hostis.

Iunge extrema epulis acies sine ventre Poëtam. Cui caput absumas si sit, male qui tibi dicit. At cum ventre caput nihil sunt nisi tadia vita.

Caput est *mus*: venter est *ca*: mus ergo curret, & musca habebit alas. Σ *κατο*ν, (hec enim dictio continet sex literas vltimas) non edet Græcus. Exciso capite, manebit *mus*, qui timeat *catum*. Si extrema iungantur, erit; *Mustum*: vnde & *Vstum*.

PARIES ex antiquo concinnatum.

Cui mater fuit alta silex, lignumue, lutumue, Excisa ceruice ferox ad pascua regnat. Ventre imo exciso spartanos tollit honores. At frustra, & pes, & hic patriam defendit ab hoste.

Paries excisa ceruice hoc est litera P, erit Arias: exciso ventre imo, seu litera E, erit Paris: & sublatis secundâ tertiâ, & quartâ, erit Pes.

CAPER ex antiquo.

Cornua sunt toti. caput aufer, dente nocebit. Caper enim pugnat cornibus, & Aper dentibus.

Ex his patet ante Iulium Cæsarem Scaligerum fuisse multos, eosq; curiosos & ingeniosos Logogriphos, quibus meliores, & ornatiores vix apud recentiores inuenies.

CCIV.

PEtebat à Doctissimo quodam Grammatico coram Imperatore Parasitus, quot pedes essent in vno Disticho Elegiaco: respondentem esse vndecim, ridet; & vt esse multo plures suadeat, hoc producit.

Mille boues pascunt; vitulorum millia centum; Musca super cornu quolibet vna sedet.

Illud Ioanne Alstedio Encyclopædiæ libr. 10. part. 4. cap. 5. §. 29. asserente infinitorum pedum est. Sed cur Vir doctus innumerabiles esse hos pedes ait; quos tamen poterimus ad computum breuem reducere. Sunt enim,

Boues pascentes	1,000.
Vituli concomitantes	100,000.
Summa	101,000.
Illorum cornua (Musca)	202,000.
Eorundem pedes	404,000. A.
Musca multipl. per 6.	2; 424,000. B.
Addantur pedes Metrici.	11. C.
Ergo A B C. simul	2; 828,011.

Sunt igitur in illo Disticho duo milliones, octingenti, & viginti octo millies, & vndecim pedes.

CCV.

Solent etiam nonnulli vti nominum interpretatione, vt secretum obuelent; & vt rem ita exponant, & à nemine possint intelligi. Pono exemplum.

Erat Duaci Claudius seuerus, aut austerus Præceptor, habebatq; petulantes discipulos, quos corrigendo non emendabat, sed irritabat, qui cum aliter Magistrum suum vexare non possent, caniculum arripiunt, exuiscerant, & parieti suffigunt. Amabat caniculum Claudius, & omnem mouet lapidem, vt criminis authorem reperiat: sed frustra. Interim eidem muro postridie hoc distichum inscriptum fuit.

*Ponere cum cunctis lapidem duo millia Diuisi
Fixerunt muro viscera viuæ canis.*

Ecce authorum ponuntur nomina: sed quis ea intelligat? qui attentè legat, & ad singulorum interpretationem recurrat. Illam petulantiam commiserant. *Magister Petrus, Vincentius, & Tossanus*. Primus Gallicè dicitur *Metre Pier*, hoc est *Pozere lapidem*: secundus *Vin-cent*, hoc est *vigesies centum*, seu *duo millia*: Tertius *Tosan*, hoc est *Omnis Sancti*.

CCVI.

DVM Romæ effemus Anno 1657. versum vidimus, quem, si tam esset mundus, quàm ingeniosus huc poneremus. Erat secundum pronunciationem orthographicâ pulcher, & panegyricus. at ipse secundum ichnographiam fordidus, & malitiosus. Orthographiam voco ipsamet versus syntaxim ichnographiam vmbrailem futuri operis delineationem, quæ in pedum diuisione, & distributione consistit. Illam exprimimus carmen percurrendo; hanc scandendo. Et potest

potest, qui scandit, multa insinuare, aut dicere, quæ percurrens non tangit. Confidentes numeros.

Qualis Aso fuerit petis, & respondet Apollo:
A soli Troia Daphne, quam pangis, amatur.
Audis responsum, nec intelligis: De Afone enim inquiris, non de Daphne, unde Apollinis Oraculum non videtur ad rem. Sanè non videtur respondere, quia dictiones percurris: videretur, si scanderes, tunc enim inter fractas voces reperires hunc sensum.

Aso, Latro, Iadaph, Nequam, Pangisa, Matur, Vt non omnia intelligas, & aliqua indigeant commentario, clara sunt saltem illa. Aso, latro, nequam, &c.

Possent curiosa condi carmina, in quibus non solùm Orthographia, sed etiam Ichnographia sensum integrum redderet, si tempus & ortium suppeteret: item maiori studio aliqua, in quibus Orthographia loqueretur latinè, Ichnographia Gallicè, vel Germanicè. Sed quia non omnia tandem possumus, nobis insinuasse iufficiat, quæ à Philomuso poterunt exemplis nobilioribus dilucidari.

CCVII.

DE Griphis agit Alstedius Encyclopadie lib. 10. sect. 4. cap. 5. num. 32. eoq; Authore Carmen Griphum proponens vocatur Γριφωτής, & γριφοποιός, qui Griphos componit. Hoc exemplum ex Christiano Becmanno producit.

Est nomen, imò nominis gerit vicem:
Et quatuor sit literis; due sonant,
Due assonant. Si paululum hæc quatuor.
Traieceris, non quatuor, sed bis decem.
Et quatuor nascentur inde vocula.
Umbram hinc videto missionis, quam modo
Elementa miro quatuor iunctim parant.
Iste: pronomen. Sit hæc vox prima. Hinc per metathesin etsi. Ergo hæc est secunda.
Tertia si. Quarta se in compositione vocula separandi. Quinta se pronomen. Sexta præpositio. Septima le interiectio. Octava Te accusatiuus. Nona Is pronomen. Decima Ei datiuus. Undecima Eis. Duodecima Tis pro Tui. Tertia-decima. Ti pro Tibi. Quarta-decima es ab edo. Quinta-decima Is abes. Sexta-decima I imperatiuus. Septima-decima It: Octava-decima Ite. Undecima se silentij nota. Vigesima es à sum, huc pertinere potest Es) Vigesima-prima. Vigesima-secunda sit. Vigesima-tertia. Et tandem vigesima-quarta site. Est e-

iisdem etiam Logogriphus, qui sequitur.

Sex chordula cor suauiter
Mulcent. Sed unam hinc auferas,
Quartam puto, ingratum strepit
Æstate, bestia impudens.
Tolle ultimas duas, erit
Domestica illa bestia,
Insigne cuius prælium
Homericæ canunt tuba:
Huiusce candam tolle, erit
Quod mutus effari solet.
Capitis loco fac literam
Longam subire, dirimit.
Lites forenses. Ast ubi
Medium tenebit litera
Longa; irruens, & omnia
Per fas, nefasq; destruens,
Monstrum inde procreabitur.
Si at chordulis e sex duas
Demas priores ilicet
Que vulnerent, & que necent,
Restare quatuor vides
At tollito penultimas
Duas; venustam virginem
Vides. nouemplici ingo
Prodire eâ nil dulcius,
Nil gratius vita hæc alit.

Sex chordæ] Musica, è sex literis conflata. Si litera media eximatur fit *Musca*. Huius duæ vltimæ si adimantur, fit *Mus*. s sublato fit *Mu*, $\mu\alpha$, vox muti apud Varronem. Loco capitis, h. e. M, ponatur L, litera longa apud Plautum, erit *Ius*. I medium posito, erit *Vis*. Rursum è *Musica* à primis duabus sublatis, erit *Sica*. Denique duabus penultimis omissis est *Musa*.

Etiam hic est eiusdem.

Sume integram ecce bestiam,
Paludis incolam, humido
Sub vere quaxantem coax,
Brececececece coax coax:
Sic in choro comædia
Bacchum salutat aduenam.
Tolle hinc caput: fiet caput.
Appendicem abijce vltimam,
Æstate siccum torridi
Dulcissimè rigat solum.
Tolle vltimum huius; & canis
Sonare literam audies.

Integra vox est *Frosch*: cuius proprium est coaxare, & apud Festum quaxare. Alterum commentus est Aristophanes. Capite, id est, primâ literâ vocis Germanicæ sublata est *Rosch* ρσϰ, caput. Inde *Ros*; & denique *Ro*, Græcorum litera canina.

MVSA IV. RESTRINGENS.

CCVIII.

Isputant in Scholâ Theologi, an Restrictiones Mentales tutâ conscientia tolerantur. Multa in quæstione hac opinionum schismata, multa connubia, aut diuortia reperio. Multi ibant obscuro, soli, sub luce malignâ: non paucis alluxit veritas sub radijs Lunæ, paucis sub Solis. Dum ipsi inter se digladiantur, ad Parnassum me confero, & Mentales ibidem Restrictiones sine culpâ, aut scrupulo tolerari reperio. Sunt ergo istæ Restrictiones, voces aliquæ, quæ non scribuntur, & tamen mente intelliguntur, & linguâ, ni debeas contra mentem ire, ac propterea mentiri, pronuntiantur. Mentalis hæc aliquarum vocum intelligentia, periodos, versusve, ad sensum diuersum restringit; imò illa interdum verba, quæ sensu carent, dilucidat, & ne aliter intelligi possint restringit. Musa hæc posset nouum Parnassum exornare, at quoniam est cognata Logogrificis, hic manere decreuit, & quia aliquas condemnauit dictiones, iubet sententiam promulgari. Has vocabimus *exules*, illas proscripsit a Parnasso Calamus, & tamen illas Labio Mens ingeniosè restituit; sunt hæc.

BIS, TER, SVB, SVPER, ANTE, POST, INTER; IN.

Singulas exemplis illustremus.

Duæ priores BIS, & TER, (nec est cur addas QVATER, QVINQVIES, &c. hæc enim aduerbia numeralia in Latinarum, aut aliarum nationum vocum compositionem non se infinuant) non scribuntur, sed subintelliguntur, si aliquod verbum bis, aut tertio ponatur. Verbi gratiâ: si vna, & eadem vocula iterum, & iterum ponatur.

Or, Or.	hoc est Orbis.
Vr, Vr.	hoc est Urbis.
A, A,	hoc est Abis.
I, I,	hoc est Ibis.
Abi, Abi.	hoc est Abibis.
Et si ponatur etiam tertio, vt	
A, A, A.	hoc est Ater.
Neu, Neu, Neu.	hoc est Nenter.
Iuppi, Iuppi, Iuppi.	hoc est Iuppiter.
Sinis, Sinis, Sinis.	hoc est Sinister.
Accipi, Accipi, Accipi.	hoc est Accipiter.

Ad hanc olim Ideam suam mentem conformauit ille ingeniosus Doctor, qui hanc inscriptionem muro affixit.

Memento homo, quia RA, RA, RA, est in RAM, RAM, RAM; I, I. & quidem multorum etiam illustrium hominum ingentor sit, & tamen facili negotio legitur, præcedentibus insistamus vestigijs. Sont enim,

Memento homo, quia terra es, & in terram ibi

Porro RA, RA, RA, est ter-ra, ergo Terra & RAM, RAM, RAM, est ter-ram, ergo Terram: & I, I, est i-bis positum: ergo Ibis.

At hic vna succurrit difficultas, quæ inquit, vnde scire quis possit, an debeat aduerbium numerale præponere, an postponere. At hanc ipsam quæstionem Latini Idiomati artificium dissoluit: nam si præpositum intret in compositionem, postponi necessarium debet. Erat scriptum *Ram, Ram, Ram.* ego sic statim discuro. *Ram ter* nihil significat, *Terram* est accusatiuus vocis *Terra* ergo mea restringitur mens, vt non *Ramter* sed *Terram* intelligat; ergo restringitur in lingua, vt non *Ramter*, sed *Terram* profertur.

Ex numeralibus particulis, vt monui, scripsi duas tantummodò *Bis, & Ter.* Tum, quæ pluries eandem scribere dictionem videtur molestum, tum quia in Latinâ linguâ particula in compositionem non cadunt. In Gallicâ linguâ excessus facilius tolerari poterit, vt si scribas.

oooo, eeee, sont aaaaa, pons.

hoc est *Cinq' o, quatre e, sont cinq' a pons.* si correptius, & liberalius proferas, *Cinq' chastrez, sont cinq' Capons.* pronuntietur eadem, nam discrimen in literis, quæ scribuntur, & non proferuntur, consistit, & sensus. *Quinque Galli castrati sunt quinque Capones,* & hæc de his voculis dixisse sufficiat ad vsum duarum sequentium veniamus.

Particulæ sunt communissimæ SVB, & SVPER, & exesse iubentur, restringit enim mentem Calamus, vt illas subintelligat, & linguæ proferendas ministret. Exemplo clarior res, quàm verbis poterit dilucidari. Perinde ob oculos hanc Inscriptionem; & quo debet modo explicari inuestigo.

ieclis

PARCERE, ET DEBELLARE

bos.

Sane

Sanè attende. Vox *Parcere*, est sub voce *iectis*: & vox *debellare* est super vocem *bos*. Ergo dicam cum Diuino Poëta, esse Regum, & Principum,

Parcere subiectis, & debellare superbos.
Et hic obiter nota modum hunc scribendi requirere necessariò tres lineas, quarum intermedia *essentialis*, & collaterales *accidentariae* nominentur: si enim idem Lemma scriberemus sic,

iectis *debellare*
Parcere: & *bos*

non esset cur potiùs. *Parcere subiectis, & debellare superbos*, quàm *Iectis super parcere, & bos sub debellare*, dicerem: debent igitur deduci tres lineae, quarum media continua sit, & tenenda: aliae tangendae, quoties aliqua in illis vocola reperiatur.

Posses retinere duas lineas, & omnem hallucinationem vitare, si duplici genere characterum vtereris, videlicet Magno, & Paruo: Rotundo, & Curuiuo; & hanc legem Lectoribus ferres, vt in singulis diuisionibus prius Magnos, & postea Paruos; prius Rotundos, & postea Curuiuos proferrent. Pono in Magnis, & Paruis exemplum.

<i>iectis</i>	ET	DEBELLARE
PARCERE,		bos

Repono in Rotundis, Curuiuisq;

<i>iectis</i>	&	debellare
Parcere		bos.

Semper enim si legem praefixam obseruamus, legemus, *Parcere subiectis, & debellare superbos.*

Transeamus ad vocolas alias: & quo debeant modo subintelligi praepositiones ANTE, POST, & INTER explicemus.

Sunt etiam leges, quae nos in mentis restrictione dirigunt. Est.

Prima. Si inter duas lineolas: alteram hinc, alteram inde; reperiantur duae voces, legetur prius *essentialis* (quae est scripta maiusculis, aut Rotundis) postea *accidentaria* (quae paruis, aut curuiuis literis scripta est.) Pono exemplum.

NOBILIS	nor]	id est	Nobilis Antenor.
SABINAE	mn:]	id est	Sabina Antemna.
EXCELSA	na]	id est	Excelsa Antenna.
SPURIUS	ros]	id est	Spurius Anteros.
IUPPITER	stat]	id est	Iuppiter antestat.

In omnibus his exemplis vox *essentialis* praeposita fuit *accidentariae*: & ideo particula *Ante* subintelligi debuit: nam in voce [NOBILIS nor] *Nobilis* ponitur ante *nor*. Dicemus igitur *Nobilis Antenor*, &c. Alia igitur exempla addamus, in quibus oppositum accidat, & particula *Post* habeat locum.

[eritas REGIA] id est *Regia Posteritas*.
[humus HONOR] id est *Honor posthumus*.
[i SVFFIXVS] id est *Suffixus post*.
[ridie VENERO] id est *Venero postridie*.

Secunda. Si inter similes lineas reperiantur tres voces media erit *essentialis*, extrema vero *accidentaria*. Haec vox media, tametsi character *essentiali* pingatur. Exemplis Regulam dilucidemus.

[it NOBILIS us] id est *Nobilis interitus*.
[e IUPPITER a] id est *Iuppiter interea*.
[fe REX ctus] id est *Rex interfectus*.
[di CERNITVR u] id est *Cernitur interdium*.
[i TANDEM it] id est *Tandem interijt*.

Denique ultimam Praepositionem explicemus: quae erat IN. Sanè non habemus characteres in Typo, quibus possimus vsum huius Praepositionis explicare, vt circumscribimus sufficienter, vt ab omnibus possit intelligi. Porro si in pectore litera D. scribas vocem *Rex*, erit *Rex in D*: ergo *Rex inde*.

Notanda-

Ornantur Restrictiones istae Literis Characteribus, Figurisque. Nempe literis, quando illae pro nominibus suis supponuntur, vt illud A, B, C, D. hoc est *Abba cede*. Literas Maiusculas, seu Capitales Gallus appellat *Grands*, paruas vero *Petits*, vnde resultant pulchrae aliquae compositiones. Hanc considera.

P-
G. a. d. pour: mes. aa.
tenter.

Ecce sunt G grandis; a parua: d sub p: pour super tenter: mes: & duae a a paruae. Quae omnia simul sensum sequentem reddunt. *P ay grand appetit, de souper, per substenter mes appetits.*

Sicut Literae Latinae communes pro suis accipiuntur nominibus, sic etiam Graecae, Hebraeae, Arabicae, &c. quod breuiter dilucido his exemplis.

*...us erat promoveri uces, & inuices
adpotebat.*

Id est, *Alphanus uetabat promoveri capaces, & incapaces admittent.*

In hoc Græca elementa sunt accepta materialiter, pro nominibus suis: in sequenti Hebraico pro suis etiam nominibus sumuntur.

Ciat hon: ha enim uitem aquam bonam. Hoc est. *Calefiat Lamedon: habet enim mentem nunquam bonam.*

Hebraicè nominatur *Gimel*, Syriacè *Gomal*; ergo stado Syriacis nominibus, *LAR*, erit *Largo mal*, Hisp. hoc est, *Largum malum* Latine.

Characteres Latini Græci & Hebræi possunt & solent immisceri. Et pulchra illa litteræ caninæ observatio, quæ si Latine, Græcè, & Hebraicè scribatur (sic uidelicet R ρ ρ) Latine enim dicitur *Er*, Græcè *Ro*, Hebraicè *Res*, dabit uocem *Errores*; quæ conceptus plurimi fulciri poterunt.

Ornantur etiam characteribus, cum isti pro re significata sumuntur. Characteres sunt varij, nam diuersis diuersa facultates utuntur.

Hi pertinent ad Arithmeticam. 1.2.3.4.5.6.7.8.9.10. &c. √ Radix quadrata. √ √ Radix cubica. + Numerus positivus. --- Numerus negativus. Characteribus his interdum utimur nam *A3*. significat *Atria*, & *In2*. est *Induo*.

Ad Astronomiam hi ☉ ☽ ♀ &c. qui Planetas significant: hi uero ♃ ♄ ♀ &c. sunt signorum signa; Aspectuum hi. ☌ ☌ & cætera. Isti omnes characteres assumuntur à Chemicis, qui Astronomiam quamdam subterraneam profiteri dicuntur: quibus & alios superaddunt. Vfus istorum characterum est frequens; subscriptos attente considera.

Dum muros ♃ uis, & prodest.

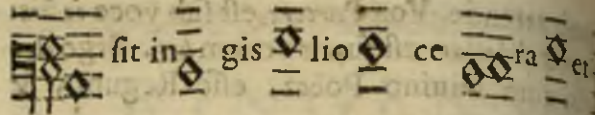
Te turme, quam ♄ atur amicus.

Reddunt enim hunc sensum.

Dum muros aries soluit, coniunctio prodest.

Lunate turme, quam Mars solatur amicus.

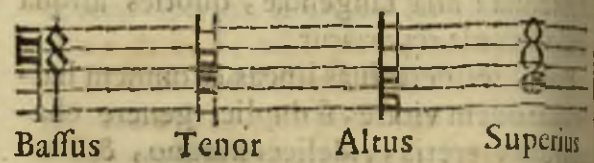
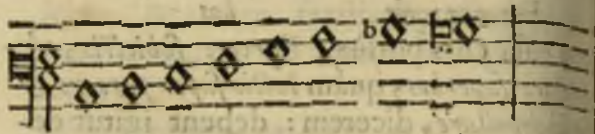
Tandem ad Musicam spectant illi qui correspondent istis uoculis, *Vt Re Mi Fa Sol La Ba, Bi*: (Duas ultimas addo, artemque illarum additione ad summam facilitatem reduco.) *Notas Cantores* uocant characteres eiusmodi: ipsasque in *Maximas, Longas, Breues, Minimias, Semiminimias, & Fusas* diuidunt. Ut singula melius intelligas, hoc exemplum subscribo.

Quod dat nobis hunc sensum.

Vt sit in Regis folio, facere mira solet.

Ut uti possis sine reprehensione his *Notis*, adnotare debeo aliqua, sine quibus nec scribere, nec intelligi poteris. Saltem sequentes characteres, & nomen illorum considera.

Tandem exornantur *Figuris*, quæ hinc subesse legi debent, ut singulæ significant suum nomen. Quam ob rem, si unum *Cor*, & unum *Rex* pingantur, & addantur hæ litteræ *IT*, legere debemus *correxerit*: & si post has litteras *IM*, pingatur *Mundus*, legere debemus *Imundus*.

CCIX.

Artem præmissimus, & breui compendia exposuimus: nunc illam exemplis varijs illustremus.

Nunquam satis laudabitur illud *Herodem Lemma*, quod *Thomæ Moro* accensetur, qui cum ne *Ecclesiæ* esset fidelis, sed se potius muneribus corrumpi pateretur, & *Regi Heresiarachæ* subscriberet, ab amicis & inimicis cogere, generosa, & plus quam humana resolutione (quæ enim à supernaturali gratia fiunt, vires humanas semper superant) suam mentem exposuit his literis.

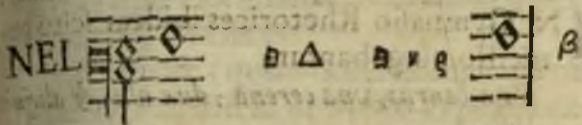
Nella qd ore la 6.

Quas si iuxta nomina, quæ apud Græcos habent, protuleris, habebis *Responsum* viro facti dignissimum,

Nella fidelità fmiro la vita.

Promissisti, *Vir Magne*, & usque ad ultimum anhelitum constitisti promissis. In gloriosa & *Ecclesia Romana* debita fidelitate finem posuisti uitæ: Ergo, quia fidelis fuisti *Christo*, hodie in *Empyreo* (sic spero) experiris *Christum* Martyribus suis esse fidelem. (Et

hic obiter animadvertite, pri mò illud *la*, quod his ponitur, posse notâ Musicâ exprimi: & secunda aliquos, qui cultiùs se putant loqui Italicè nolle dicere *Fidelta* sed *Fedelta*, non *finiro* sed *fenerò*. Ergo vt exprimatur syllaba *fe*, non debemus ponere Græcum ϕ , sed Hæbræum β ; lemmaq; majorem habebit varietatem, si rescribatur sic.

Tu rem recognosce, & alterutrum modum eligas, nulli te errori expones, nam illas duas voces æquè per *fe* & per *fi* à doctis proferri reperio.

CCX.

E Rat quidam in bivio, nesciebatq; vtrum iter deberet capere: alterum erat breve, securum alterum: inde alliciebat lucrum, hinc tranquillitas. Quæsit à viro erudito, vtrum caperet? & ille breviter respondit, hoc ad illum epistolum transmittens,

K. P. C. Q. R. hoc est. *Cape securum*. Et meritò sic illi respondit: quoniam omni facilitati aut commoditati securitas est præferenda.

CCXI.

Illud Morale Monitum, *O superbe; cur superbis? tua superbia te superabit*. Est verissimum: nam superbia, quos exaltare & altiùs subrigere videtur, tandem superat, vincit & deijcit, vnde Horatius,

----- *Tolluntur in altum*

Ve lapsu graviore ruant.

& quidem illud potest hoc modo ingeniosè conscribi.

O CVR TVA TE
b, bis? bia abit.

Est enim in hac Inscriptione, *O super B: Cur super Bis: Tua super Bii, & Te super Abit.*

CCXII.

A Dfirmat sententiam istam illud Monitù, *Iuppiter submissos (humiles) locabit inter astra*, vt illi, qui pœnæ horrore à vitio superbiae non absunt, præmij spe, ad Humilitatem

alliciantur. Hoc igitur Ioannes Bernellius scripsit sic;

missos

I V P P I I V P P I I V P P I [*af* LCCABIT *tra*]

Vox *Iuppi* ponitur ter, vt sit *Iuppiter*: & est sub voce *missos*, ergo sub *missos*, & tandem *locabit* est inter *af* & *tra*.

CCXIII.

Humana omnia, sicut nondum possessa desiderium; sic possessa fastidium mortalibus ingerunt. Hoc exemplo domestico dilucidabo. Vacat verbi gratia dignitas Abbatialis: magno fervore plerique omnes, vt Titium promoveant conspirant, & vix tenere habenas incipit, quando his nimis rigidus, illis nimis latus apparet, & quem non possunt deponere, blandè & frequenter alloquuntur vt cedat locum saltem alteri, qui jam placet, citò eandem fortunam experturus. Erat in Monasterio N. Theodoricus (vocetur sic) cui Prior, qui in dignitate successurus; erant alij qui Soli adulantes orienti, despiciebant & odio habebant occasurum. Omnes isti Abbati erant molesti, & vt illum ad locum cedendum compellerent, omni tropo Rhetorico, omni figura & fucò abutebantur: cautus erat nihilominùs senex, & ipsis semel occurrentibus ait. *DEVS sua dona distribuit, vt vult: alijs ingenium velocissimum præbet, alijs tardissimum indulget. Ex censu istorum Ego sum: tam tardus & stupidusque vt triginta solidos annos insumpserim, antequam ad duarum Abecedarij priorum literarum A, B. dignitatem venirem, Ergo, quia atate stupor in senibus crescit, indigebo minimum sexaginta annis vt possim aut velim intelligere sequentes literas C, D.*

Acutè & pulchrè: nam vocat *dignitatem A, B.* officium Abbæ seu Abbates: & literis C, D. exprimebat molesta suorum colloquia, quorum semper catastrophe erat *Cede*, hoc est *Resigna*.

Hæc historia (novella) fuit olim cogitata à Iacobo Peletier, & in lucem emissa in libro, què sub nomine Bonaventuræ des Perriers evulgavit; interim sub annum 1636. Gandavi vidimus Dominum N. nonagenario majorem simili se lepore à suorum Religiosorum molestijs expedientem.

CCXIV.

Querunt Medici, an prandio cœnateat esse moderatior & parciore? Libertus

bertus Fromondus in Philosophiæ Christianæ de Animâ lib. 2. cap. 2. art. 11. varios Authores & Populorum mores colligit, qui possunt ad tres classes reduci. Alij enim cœnam largiorē esse volunt: alij prandium: alij nullam distinctionem inveniunt. Ab his erat eruditissimus Dominus N. qui suam opinionem rogatus respondit.

P

IL (falx) 10. (nasus) COMME

[Voces falx & nasus loco figurarū scripsi, deberet enim in priori loco pingi vna falx, in secundo vnus nasus: illa Gallicè vocatur *faut* iste *né*. & vox *comme* ponitur infra P.] Vide Tabulæ XX. Fig. VII.

Sensus ergo scriptæ Resolutionis est, *Il faut disne, comme souffe*. hoc est, *Oportet ita omnino cœnare, sicut prandere*.

☞ CCXV.

DOlæ apud Patres Franciscanos reperitur Morale quoddam Monitum, ingeniosè conscriptum, quem Lamina . . . exhibet, & à nobis hic breviter est exponendum.

D vous, D vous (la) (mors)

in medio prioris D est inscripta vna M: & in medio posterioris hæc syllaba QVAT: La est nota Musica: & Mors figura mortis, quam Galli *Mort* nominant. Ergo ad literam

Men D vous: QVAT en D vous: la Mort. quod est dicere juxta prononciationem eruditam.

Amendez-vous, qu'attendez-vous: la Mort. Recognosce Laminam XX. nã ibi præter hæc Figuram nonnullas etiam alias ingeniosas reperies. Ibi enim secundum locum occupat hæc linea.

(Mors) (la, mi, a) (Mors)

Et quidem Mors est vltima linea rerum, & in hac lineâ Mortis figura pingitur in principio & in fine, & illæ tres notæ firmi cantûs in medio: vt legat Gallus, *Mort la mi la Mort*, & exponat Latinus, *Mors posuit huc defunctum*.

☞ CCXVI.

MAdriti in cuiusdam Senatoris palatio erat muro inscriptū Lemma illud quod exhibet eadem Tabula XX.

Pingebatur vna *Suela* (Hispanicè vocatur *Suela*) vnum cor (Hisp. *Corazon*) vnum instrumentum muliebre, quod Hispanicè dicitur *Aspa*, & habet duas cruces ad angulos

oppositos, & filo componendo deservit: vni *Pyrum* (Hisp. *Pera*) vnus *Mundus* (Hisp. *Mundo*) & vna *Rota* (Hisp. *Rueda*) interpositis quæ pauculis literis, reddebat hoc solamen Ethicum.

Consuela te corazon, si as passion; y espere que el Mundo rueda.

Hoc est. *Recipias solamen cor, si aliqua passione perturbaris, spera, expecta; nam Mundus rotatur.*

IN Gymnasio Rhetorices ibidem scito penicillo pingebantur,

Vna laurus, vna corona, dua ala, & aliqua litera.

Quibus reddebatur hic sensus, *Lauro y Corona a las Letras*. hoc est, *Laurus Corona (& cetera similia premia) debentur literis*.

Excellentiss. Princeps Emanoel de Portugal, Antonij filius, Ludovici nepos, Emanoelis Lusitanorum Regis pronepos, dum Æmiliæ Auratiæ Principis nuptias sollicitaret, apud ejus imaginem Seraphinum expressit cum hoc Lemmate, *De mi amor, o de mi vida*. Seraphinus, Hispanicè dicitur *Seraphin*: & voce divisa *Sera fin*, hoc est, *Erit finis*. Ergo acutè & ingeniosè suum castum & legitimum affectum erga Æmiliam exponebat Emanoel dicens,

Aut mea illa vita, aut mei Amoris, erit finis.

ARetinus in quadam Comœdiâ nobilem introducit, quem cum Cloris sua despiceret, misit ad illam epistolium in qua nulla esset literæ, sed tres figuræ; videlicet *Hamo* (Italicè *Hamo*) *Delphinus* (Ital. *Delfino*) & *Cor* (Italicè *Cuore*) vt diceret

Amo del fino cuore.

Vel hinc securus, vt amari deberet, raro enim aut nunquam fallitur ille, qui dixit, *Vis ut amaris, ama*.

Non homini, sed tempori adulantur amici: quamdiu illud sit scelix, adsunt; si infœlix abeunt. Illorum genium noverat exacte Poeta Ovidius cum dixit;

Dum fueris scelix multos numerabis amicos:

Tempora si fuerint nubila, solus eris.

At quidam Princeps Gallus, quod in infortunio cum amico conveniens omnes inimicos attriverat, vt casum nesciret posteritas scripsit.

N. s. t. m. i. est O. H.

Quod sic volebat legi: *En necessitè amy est convenu.*

Quidam Asceticus & pius Doctor, Vanæ gloriæ & Pompæ mundanæ valedicens scripsit.

G. a. c. a. b. i. a. l.

Vt à nobis audiretur dicens, *P ay assez obey a elle*

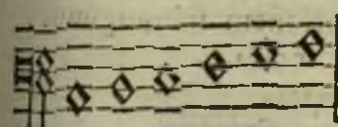
elle hoc est, Ego satis (aut etiam nimis) obedi-
ni illi.

CCXVI.

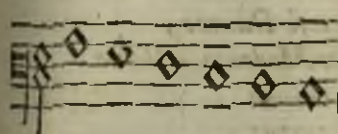
DEnominare notas Musicas, res est, quæ
ab usu verius, quàm à lege dependet. Ad-
damus ergo alia nonnulla exempla, quæ pos-
sis imitari, si velis.

Bassæam, quam Galli strenuè defende-
bant, D. Franciscus de Mello expugnavit: &
quidam illum Philomusus celebravit Harmo-
nicis versibus & numeris; qui, nam pluries sūt
editi, non debent à nobis recudi.

Huc pertinet illud Politicum Monitum,
quod Ovveno debetur, & frequèter in Prin-
cipum Palatij decantatur: videlicet.

cum exlollitur,
Aulicus inquit.

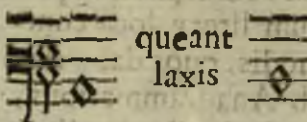
cum cadit alter
ait.

Quidã nostras Ovvenum imitatus, sic cecinit.

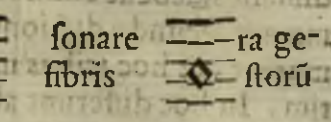
Vt, re, mi, fa, sol, la, bi.
Quando la Fortuna ayuda,
canta el Aulico sin duda,
sin poder caber en si.
Pero, si aviendo perdido
hazienda, edad, y salud,
de la privanza a caido,
canta triste y desvalido,
Bi, la, sol, fa, mi, re, vt,

Hvc etiam illius Hymni (quem in S. Io-
annis Nativitate cantat Ecclesia) pri-
mam Stropham; quam, vt præ se ferat septem
notas [videlicet, *Vt, Re, Mi, Fa, Sol, La, Vi,*]

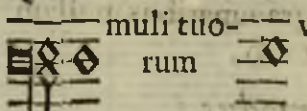
correxì, & Virgini Matri appropriavi; & vbe-
rioris doctriinæ gratia adjungo,

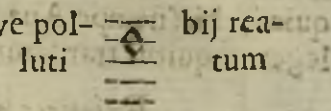
queant
laxis sonare
fibris

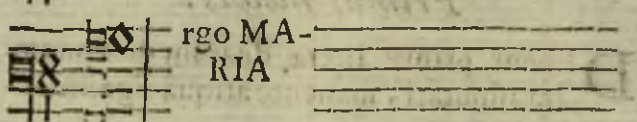
ra ge-
storū

muli tuo-
rum ve pol-
luti

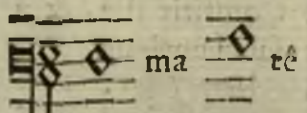

bij rea-
tum

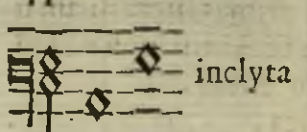

rgo MA-
RIA

A Pud P. Athanasium Kircherum hoc Mu-
sicum carmen inuenio.

ma re et cat

inclyta rtus.

Quod hunc sensum reddit. *Fama latere solet:*
micat vt Sol inclyta Virtus. Addita nota *Bi*, uel
Vi, fluit melius, quàm iuxta communem do-
ctriinam. Est autem *bi* septima nota, quam ma-
gno Orbis Enarmonici bono in nostra noua
Musica addi debere demonstrauimus.

Loco uocis *inclyta* posset poni alia; nem-
pe *LAurea*, *MYstica*, *REgia*, *VIVI*da, &c.
nam in his literæ, quæ capitalibus expressæ,
notis Musicis possunt configurari.

Apud Sanctum Angelum in Episcopalis
palatij aula, quam totam hoc anno 1660. pin-
gi curauì, posui uocem *maxima* nota enhar-
monica expressi; at tunc uolui ut non solum
locus sed & quantitas significaret, ut si quis
diceret Latine, *Vi maxima, Aula maxima, Sol*
maximus, &c. *Vi longa, Vi breui*, &c. *Sol mini-*
mus, Sol fusus, &c.

MVSA V. ANTISTROPHICA.

CCXVIII.

St quædam transmutatio, quæ lo-
cum habet in dictionibus, in lite-
risque. In dictionibus, vt cum di-
cimus *Seruus domini est serui domi-*
nus, aut etiam, *Non virum dignitas*,
sed *Vir dignitatem honorat*. In litteris vt *Lo-*

cus cassus. Coquus lissus. Posset hæc, sicut e-
tiam *Restringens*, de quâ paulò antè disserui-
mus novos occupare Parnassos, sed quia no-
lumus Montes Sylvas, & Fontes multiplicare
sine causâ, illam Logographico Hemisphæ-
rio accensemus.

Profectò verborum Antistrophæ sunt fa-
ciles, & tamen nisi nimis frequentes sint suam
gratiam

gratiam habent, & apud Rhetores laudem merentur: at verò literarum Antistrophæ sūt difficiles, debent enim ita conformari, ut primæ aut secundæ dictionum literæ loca commutent, & hoc tribus modis, quos dabo statim. In hoc differunt ab Anagrammatibus, quia in his (nempe Anagrammatibus) nullam legem sequitur transmutatio.

Primus modus.

DEbent primæ literæ duarum dictionum transmutari, manente aliquâ significatione.

Concutiebatur ventis Navis cui nomen *Sorti*, & rudentibus fractis malo timebatur, unde omne malum, si rumperetur, periclitantibus obvenire posset. Constitit ille, & à morte Mercatores erepti subclamabant.

Fuit in Sorte malus, in Morte salus.

Dixi debere commutari primas literas, nam si commutentur aliæ, non fit Antistrophæ; sed vel Anagramma vel Concentus.

Huc pertinent hæc Gallica.

Taster la grace Gaster la trace.

Vn sot pale Vn pot sale

Muer vne touche Tuer vne mouche

Vn chapeau de-roses Vn rapeau de choses.

Elle fit son pris Elle prit son fils

Il tiendra vne vache Il viendra vne tache.

& multa alia quæ in diversis libris reperiuntur.

Secundus Modus.

Contrahit vela Antistrophe: & quæ hucusque duas dictiones supposuit, unicâ contenta, consonantem primam cum secunda, quæ ad aliam syllabam pertineat, commutat; ut *Sanus-Nasus*, *Roma-Mora*, *Musis-Sumis*, *Dignus-Gnidus*, *Navis-Vanis*, *Corpus-Porcus*, *Serta-Tersa*, *Domina-Modina*, *Gelabat-Iegabat*, *Timebat-Mittebat*. Et bifariam procedit. Primò enim religiosè significationis est sollicitus: & secundò liberjùs significationem negligens,

Primum in exemplis positus videri potuit, Secundum sequenti exemplo illustrabitur: interim hæc leges servantur.

I. In monosyllabis consonantes transmutari possent, ut *Pro*, *Orp*: *Per*, *Rep*. *Sub*, *Bus*. Interim *suprema nostrâ autoritate fungentes, ut maneat immutata jubemus*. Qui contrarium faxit, magnas se difficultates pati, experienciâ docebitur.

II. In dissyllabis, & polysyllabis agendum est de duabus prioribus syllabis, ceteræ enim manere debent, ut *Maximus*, *Xamimus*. *Calores*, *Lacores*, &c.

III. In quâcumq; syllabâ consonantes, quæ manent post vocalem, non mutantur, ut *Marcus*, *Carmus*. *Formosus*, *Morfosus*, &c.

IV. In dissyllabis, quæ pure incipiunt & desinunt, ut *Atras*, *Alba*, commutant locum intermedie consonæ, ut *Arta*, *Abla*.

V. In trissyllabis, quæ à vocali vel aspiratine incipiunt, prima syllaba manet illæsa, & sequentes alterantur, ac si prima non fuisset, ut *Augustus*, *Autufgus*. *Arminda*, *Ardinma*, &c.

VI. In tetrasyllabis, aut mutantur due priores syllabæ tantum; ut *Prævidebam*, *Væpridebam*, &c. aut due priores inter se, & due etiam posteriores inter se, ut *Prævidebam*, *Væpridebam*, &c.

Facilis est hæc consonantium commutatio, & ipsa vernaculam linguam in barbaram seu ignotam converteret: utebatur illa dum pueri, loco Ciphæ: & ne pereat, hanc modò Terræ-motus descriptionem subjungimus.

RETE TOMO.

Dotó el Obre se locumpia,

Sin duda ñesor Camario,

Que moto es loba et se Duamo,

Gueja con el aglun Medonio al llamo.

O de aglun taron los tonnes

Diriculo et san de tarpo:

Mocadre lo zide en servo,

En el atre toepica de Hocario. &c.

Illi, qui *Artem ad sex præmissas Regulari* reductam retinent, non indigerent vllâ præcedentium versuum expositione (nam & in nostro Philosophico Collegio tam eramus affueri isti literarum Antistrophæ, ut uelociter loqueremur, & intelligeremur:) at quia omnibus debitores sumus, ut nemo non intelligat occultam & ingeniosam hanc scribendi & loquendi Antistrophæ, eosdem uersus, qui *Anastasi Pantaleonis* sunt, ad linguam communem transferimus.

TERRE-MOTO.

Todo el Mundo se columpia

Sin duda, Señor Macario,

Que como es bola este Mundo,

Iuega con el algun Demonio al mallo.

O de algun raton los montes

Ridiculo estan de parto:

Comadre lo dize en verso

En el Arte Poetica de Horacio &c.

Sicut in lingua Hispanica ludere placuit, poterimus in alia qualicumque; exemplum hoc Latinum addamus. Dixit Ovidius.

Omnia si pereant, famam servare memento;

Qua semel amissa peste a nullus eris.

Et hoc pulcherrimū Distichum ad Antistrophicam dialectum transferentes reponimus.

Omnia

Omnia si repearant, Masam versare memento;
 Quæ mesel assimis, tospea lulnus esir.
 spectaret hîc fortassis aliquis, hanc à nobis
 rem ad linguam Græcam conferri: at rem
 etiam reficere nolumus, & debitam Veteri-
 is gloriam arrogare. Iam olim à multis est
 præstitum: nam & Latini Idiomatis No-
 menclatores per Antistrophen multas dictio-
 nes ab Idiomate Græco eduxerunt: quid enim
 quid est Forma quàm Μορφη? Nares, quàm
 Nares? &c.

Tertius Modus.

Vas priores syllabas transponit; ut in Hi-
 spanica lingua, Dotor, Tordo: Monja, la-
 carcer, Cerca: &c. & in Latina Vaca,
 Maro, Roma; Thamar, Martha; Labio,
 Nani, Vina: Mater (Græcè Μητηρ) Ther-
 (Græc. Θέσμα) Sappho, Fossa; Mora, Ra-
 magno, Gnoma: Ripa, Pari: Naso, Zona;
 Nuge; Bella, Labe; Suavis, Vis sua; Tali
 Tono, Noto: Tero, Rote; Thoro, Roto:
 Musto: & similia.

CCXIX.

Hoc est inter Sonum, Vocem, & Dictionem,
 discrimen, quod sonus quocumque mo-
 do & à quocumque corpore fieri potest: Vox
 sola animante emittatur: at Dictio à solo

homine. Est Vox sonus ab ore animantis pro-
 latus. Et Dictio est Vox significatione præ-
 dita. Duo igitur importat Dictio: alterum
 pro materiali, alterum pro formali. Quoniam
 pro materiali literas, & significationem pro
 formali præferret.

Considerauimus hucusq; materiales in-
 uersiones, figuras, & passiones dictionum: nunc
 ulterius progredimur, & significationem seu
 formam illarum respicientes, etiam in ipsa
 inuenimus antistrophas & logogriphos. For-
 te censebunt aliqui dias sequentes Musas de-
 buisse seorsim poni sub nouo Apolline in di-
 uerso Parnasso, sed isti ipsi non uidebuntur
 intelligere, quid sit anceps significatio. Est
 enim Logogriphus, ut sub initium dicebamus
 duplex, Materialis, Formalis: ille ludit in
 literis, hic autem in significatione: & hic ue-
 rius quam ille λογολογος uocabitur; æquè e-
 nim ac alter est Γειφος, & uerius λογικός. Sa-
 nè Materiali, & Formali nomen γειφος, seu
 Nasse, æquè conuenit, nam sicut ambigua li-
 terarum positio multos decipit, sic etiã mul-
 tos anceps significatio: at uerò formalis ue-
 rius dicitur (logicos,) quia nomen (logos) mentē
 potius, quàm calamum aut linguam concer-
 nit, & significatio non in literarum figura, aut
 uocis tono, sed in Nomenclatoris libero de-
 creto consistit. Ergo qui hucusque de Gri-
 phis Materialibus egimus, de Formalibus bre-
 uiter differamus.

MVSA VI. METAMORPHICA.

CCX.

Vocisque egimus de Transpo-
 sitione characterum; nunc de Tran-
 sformatione differamus. Contingit hæc, cum aliqua litera habere
 alium valorem iubetur; ut, si exempli gratia
 mutueremus, ut litera P sonaret ut M; tunc
 si esset scriptum, Palus, Pater, Pones,
 Pgi deberet, Malus, Mater Mones, &c. Et ut
 ides dum mutatur valor, & potestas in lite-
 ras, multum sensus à priore significatione ex-
 orbitat: quamobrem, qui naturæ, aut forte
 prauatæ institutionis vitio, aut vnam lite-
 ram pronunciant pro alia, aut vnam dictio-
 nem pro alia, sæpè ingeniosè, & iucundè
 elirant. De alteratâ vocum significatione
 in Audace Grammaticâ, num. . . . nunc
 literarum commutatione differamus.

Sunt homines aliter, & aliter blefi. Ali-
 qui nec R, nec L, proferre possunt, multi
 nec F. Huius generis sunt multi America
 populi, quos quidam Eruditus Scriptor ideò
 his tribus literis carere dicebat, quod essent,
 Sine Fide, sine Regi, & sine Lege: & isti Genus
 primum blefæ linguæ constituent. Ad secun-
 dum reducamus illos, qui non tam naturæ,
 quæ institutionis vitio, R in L: L in R: T in
 P; P in T. &c. mutare solent. Interim ho-
 die finenses, & Iapones R. proferre non pos-
 sunt, & eum fidei addiscunt rudimenta Dei-
 param, Maliam appellant, nec capaces viden-
 tur, ut possint Mariam pronunciare. De his
 Virgilius (aut ille Author, quicumq; sit, qui
 Priapæa scripsit, quæ in fine eius operum cir-
 cumferuntur;)

Cum loquor una mihi peccatur litera; nam T,
 P dico semper, blefâq; lingua mea est.

Ad tertium genus reducemus literarum abufum, quando fcilicet aliqui omnes primas dictionum literas, omnes fecundas, &c. aut fortè omnes maiufculas, quæcumque illæ fint, talis determinati valoris effe volunt.

Tres igitur hic Genios proponemus, qui iuxta hæc tria genera ingeniofe balbutiant.

Semper literas F. L & R. intermittens.

EST hodie Neapoli Illuftriffima Domina N. eruditiffima Virago, quæ, ne leuiter quidem attingit literas R & L. & tamen eloquenter loquitur, & à doctis libenter auditur. Prodiit ex Gallia Liber, cui titulus, *l' R abbandone*, in quo nullum R reperitur, fcriptus ab Oratore eloquentiffimo, qui cum dicturus effet *Perennet, viuat, imperet, Regni falus*, dicens, *Peennet, viuat, impeet, Egni falus*. multorum rifum, aut etiam irrifum concitauit; vnde ille orationes impoferum, ne fe ludibrio exponeret dictionibus, quæ hac litera carerent, concinnabat. Ad eius labium erat,

<i>Abero, abeo.</i>	<i>Carnes, canes.</i>
<i>Aberro, abêo.</i>	<i>Cerrus, coetus.</i>
<i>Arcus, & Lacus, acus.</i>	<i>Corda, coda (cauda.)</i>
<i>Alma, ama.</i>	<i>Curtis, cutis &c.</i>
<i>Armo, & Ramo, amo.</i>	<i>Gluma, guma.</i>
<i>Ars, as. &c.</i>	<i>Gradibus, gadibus, &c.</i>

Huc fpectant nonnulla curiofa Epigrammata, è quibus pauca fubfcribam.

ARS. As.

ARS, & AS, merito tibi confunduntur, Homere: Ars valet hoc æuo, fi caret affe nihil.

Adludit ad illud antiquum, *Si nihil at nleris, ibis, Homere foras*; & oftendit hac rerum tempeftate Artes, & fcientias, fi affibus (pecunijs) careant honorem habere non poffe.

V in F, R in L, T in P; & è contra commutans.

Si agamus de primâ literarum commutatione plerique omnes Germani funt blefi. *Firtutes* illi dicunt, non *Virtutes*; & in Symbolo Iefum-Christum *Deum ferum de Deo fero* nuncupant. Contrâ videntur Romani antiquiores egiffe, & F vertiffe in V: nam à *Fato* verbum eduxerunt *Vaticinor*, quod eff *Fata-cano*: & nomen *Vates*, hoc eff, *Fatidicus*. Secunda eff Indorum, Sinenfium, & Iaponum. Tertia illorum, quos Virgilius, & alij reprehendunt. Et quidem hoc naturæ vitium in gra-

tiam tranfit, fi blefitudo fpontanea fit conceptum ingeniofum parturiat.

VENVS. Fœnus. V in F.

Porro Venus, Fœnus: quoniâ *sine fœnore* nunc *Hoc infelici tempore luxuriat.*

Sufinet infomnes noctes, & mille dolores, Lucratur morbos, tadia, pauperiem.

PVRVS. Pullus R in L.

Qui fuerant puri, funt pulli hoc tempore mori

Tempora mutantur, nosq; immutamur in illis Dicebant olim apud Ouidium lib. 4. *Fabrum Politici,*

----- *vestes Cerealibus albas*

Sumite nunc pulli velleris vfus abeft. At hodie ingenijs in deterius mutatis renunt.

----- *vestes (mores) nunc denique*

Sumite; namq; albi velleris vfus abeft.

T in P.

Verfum illum Virgilij, quem paulò ante tau; videlicet

Cum loquor, vna mihi peccatur litera, nam P dico femper, blefaq; lingua mea eff.

Quidam Vir ingeniofus, in ingratum, & incautè laudauerat, detorfis, dixitq;

Cum loquor, vna mihi peccatur litera; nam Pradico perpetuò, lefaq; mihi lingua eff.

Mendacio enim, quia contra mentem lingua in mentem impingit, & læditur.

Interim in multis verbis cum gratia cabit, qui fic balbutiat, vt T in P, aut tra transferat. Verbi gratia.

Thalamo, pramo, Hifp. Tectus, Pectus.

Tace, Pace. Tedis, Pedis.

Tacta, Pacta. Tedium, Pedium.

Tholus, Polus. Tendo, Pendo.

Tene, Pænè. Tene, Pene.

Tagus, Pagus. Tenes, Penes.

Tales, Pales, Palles. Tigris Pigris.

Tali nurus, Palinurus. Tinea, Pinea.

Talium, Pallium. Athenis, à pennis, à P.

Talum, Palum, Parū. Tono, Pono.

Tali es. Paries. Tota, Popa.

Taliter, Pariter. Turtura, Purpura.

Hæ, & millenæ aliæ fimiles linguæ exortantiæ, & fi ab arte admiffæ, deftitui gratia & laude non poffunt.

Dum pangit, tangit; dum tendit pendit

nores. Dum premit, ipfe tremit; dum terit, ipfe p.

Omnium dictionum primæ literæ quæcumque illæ fint, vna poteflate, & valore donantur.

VT rem dilucidem, meminisse debebo Mathematici illius, qui sub annum 1640. Brugis volebat totam tellurem terebrare: & serio delirans, querebat salices, vt instrumenta conformaret. Recreavit viros eruditos in Belgio. Erat ebriosus quidem, at nunquam ingeniosior, quam cum ebrius: & quia se rideri videbat, libellum edidit de foraminis possibilitate, & vtilitate, qui inscribitur *Quadratura circuli*. De hoc quidam Vir Magnus (nam genij suauitas cum pietate, & maiestate componitur) scripsit.

Dum cerebro pareo, salices volo.

Volensq; vt omnis prima dictionum litera sonaret, vt C. dedit Lemma, quod transfret in hoc,

Cum cerebro careo, calices colo

& occasionem, vt illum imitari quis posset, & serio aliquid scribere, quod laudem, & applausum mereatur.

AVlico cuidam gradu è sublimi lapso, à palatio, & vrbe excelsu iusso, aliquando condolui, & illum nouo Elegorum genere solatus ideam dedi,

|—w—w—|w—w—v—v—|
|—w—w—|—ov—v—v—|

ad quam sequentes dictiones elimauit.
Fortuna est fallax: eius Rota decipit omnes;
Seria quando agimus ludere vafra solet.
Musica fortuna fuerit tibi semper amara;
Fellea te dire, leta varia canet.
Clausa est sententia: indiget clauis: illam hoc Distichum subministrabit.

M. primus vocis sit cuiuscumq; character.

Si quartum versum relegas solamen habebis.

Sumit igitur Aulicus quartum uersum, ut clauis præcipit; & omnium dictionum primas literas uertit in M. & ait.

Mellica me mire Meta Maria manet.

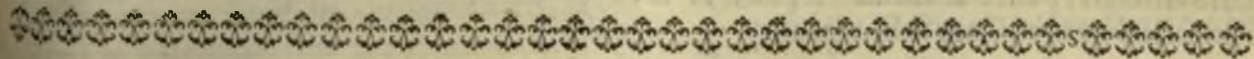
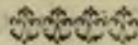
Et solamine clarus, incipit Fortunæ inclementiam ridere, & edicere.

Me fortuna premat, me supprimat Vndiq; letus

Semper ero, nam me Meta Maria manet.

Non timeo aduersus casus, non Principis iras;

Me, Virgo dum illi seruiro; meta manet.

MVSA VI. HOMONYMICA.

☞ CCXX.

Equiuocatio (Græcè ὁμωνυμία) contingit, quando vnum, & idem vocabulū habet plures significaciones: & tūc illud vocatur æquiuocū (*omonymon*) vt *Aries*, quod notat patrem ouium apud Rusticos, ma-

chinā apud milites, & primā Zodiaci costellationē apud Astronomos, vniuocatio (*Synonymia*) opponitur æquiuocationi (*omonymia*) contingit enim, quando una, & eadē res pluribus nominibus significatur, vt *Indumentum*, & *vestis*, & tunc hæc nomina vocantur à Criticis *uniuoca* (*synonyma*) Consulto dixi à Criticis, scio enim vniuocationem aliter accipi à Logicis, & Metaphysicis.

Dupliciter contingit Equiuocatio: nam vel nomen diuiditur, & amissā integritate amittit priorem significacionem: ut *Dominus*, quod si diuidatur est *Do minus*: *Leonardus*, quod per diuisionem fit *Leo nardus*, &c. vel manet integrum, & mutatis circumstantijs si-

gnificationem quoque mutat, ut *Canis*, potest enim esse nomen, uerbumq; & si nomen sit, aliam habet significacionem in sclopo; aliam in muro, aliam in ædibus, aliam in Cælo. Et quidem ignorari non debet ueteris Chryssippi sententiā, quam refert Aulus Gellius lib. 11. cap. 12. & adfirmat Cicero 2. de Oratore, *nullum esse uerbum, quod ambiguum non sit*, nullum enim est, quod non accipiat diuersimodè in diuersis modis, & facultatibus. Cui ego olim *Thesi*, adiunxi; *nulla dari synonyma*, quæ enim talia dicuntur, habent similem, non uerò eandem significacionem: nam ut exempla posita repetamus, differt ab indumento uestis, quod hæc dicitur à uellere (ueteres enim non fuerunt nisi lanæ) & per abusum pro sericā ponitur. Et quidem sicut *uestis* materiam, sic *indumentum* formam determinat: nam in duo dicitur à uerbo Græco *diuis*, quod est, ingredior: unde si rigorosè loqui uelimus, *uestimur pallis*, *induimurq; togis*. His ergo breuiter præmissis aliquas æquiuocationes curiosas, & ingeniosas subscribamus.

CCXXI.

Constantinus Heraclij filius, afferente Zonara, acies suas disposuerat, vt inuaderet exercitum Θεσσαλονίκων: & perturbatur ab inconcinno clamore dicentis, θεία ἀλλοτρίων. *Relinque alij victoriam*. Et reuera ita accidit; nā aduerso Marte dimicans cæsus fusus confusus, victoriam aduersario reliquit.

CCXXII.

Numeroso Tyrum exercitu circumferebat Alexander: & quia Tyrij, inuasores retundebant fortissimè, ipse cassus de solutione obsidionis deliberabat. Interim curis plenus inuitatus à somno dormiuit, & vidit Satyrum, quem tandem, vel inuitum, cæpit tanto lucæ feruore, vt fuerit excitatus. Vocat militiæ Princeps, & narrat. *In somnio à me & visus fuit, & captus Σάτυρος*. Habuerunt illi loco felicis ominis somnium, dixeruntque Σάτυρος, *Tua est Tyrus; Quod & accidit; nam Alexandri milites hoc prodigio, & oraculo animati, penetrarunt in Urbem, & illam felici generositate subiugarunt.*

CCXXIII.

DVO in quodam Senatu Gallie altereabantur Consiliarij (vocentur Petronius, & Aurelius.) Hic illi, *Cela n' est que brouillerie*. Et ille huic statim, *Brouillerie commence par Tromperie par T*, hoc est *par te*, vel vt correctius loquuntur *par toy*.

Pulchrius reponetur latinè, si cogitatur hanc historiam aliter constituamus. Duo Legionarij (Celsus Spaurus-que) de militarium rerum statu contendebant. Produciunt Epistolas nonnullas Celsus, quibus ostenderet quisnam esset cladis publicæ causa. At illi Spaurus, *Quidquid afferant, aut negent: haud literæ, ego scio, quod Proditio incipit à P, & Proditio à T*. hoc est *à te*.

Ab hoc dicendi modo non multum abest artificium, quod reperio in dictione illo Gallico, *Santé n' est pas santé: maladie est santé*: hoc est *Sanitas non est sanitas; pestis est sanitas*. Si autem vox *santé* diuidatur, & sit *santé* reddit hunc sensum, *Vox santé (hoc est sanitas non sine T: vox autem Maladie (hoc est ad mala dies ad sensum pestis) est sine T*. quod est verissimum.

MVSA VIII. AMPHIBOLICA,

CCXXIV.

AMPHIBOLON Ambiguum (vnde *Amphibolia*, *Ambiguitas* dare deberet voces *Amphibologon*, & *Amphibologia*: at quia reperio illa *lolo*, durior erat, dedit *Amphibologon*, & *Amphibologia*. Hoc prononciationis compendium imitatur Hispanus, nam cum Græcus dicat, *Idolon, Idololatris, IodololatRIA*, & Latinus *Idolum, Idolatru, Idolatria*: non vult ille *lalare*, sed vocis suauitate consulens ait *Idolo, Idolatru, Idolatria*.

Est quidem Amphibologia *ambiguus sermo* differt ab æquiuocatione, quod hæc sit ambiguitas significationis in vnâ voce, illa in tota oratione.

Si quæras, An hæc ipsa ambiguitas sit orationis vitium respondebo, in Philosophicis & Theologicis vitium eam esse, & debere vitari: in Metricis autem, & Rethoricis esse gratiam & laudari, & addisci debere: contingit enim multis modis. PRIMO, quando

oratio per infinitiuum verbum, & duos accufatiuos decurrit, vt *Aio te Æacida Romanos vincere posse*, quæ oratio bifariam potest in passiuam transire; nam Oraculum, & Romanos vinci posse ab Æacide: & Æacidem vinci posse à Romanis, vno & eodem verborum contextu pronunciat. SECUNDO, quando per verbum commune, vt si dicas, *Inimicus Caro criminatur*, nesciam an accusetur, an accuset. TERTIO quando per participium ut *Ecce statuam columnam sustinentem*: quæ oratio (nam *Ecce* interdum regit Accusatiuum) æquiualebit huic *Ecce statua columnam sustinens*: et etiam huic, *Ecce statuam columna sustinens*. QUARTO, quando per adiectiuum, aut eius loco genitiuum, ut apud Quintilianum lib. 7. cap. 10. *Iubeo erigi statuam auream hastam tenentem. Heres meus uxori meæ dare dammus esto, argenti, quod elegerit, pondo centum*. Non sistentes illos deprehendimus.

In primo enim queritur quodnam substantiuum afficiat adiectiuum *auream, statuam* an *hastam*: & posset amphibologia tolli addito

addito commate, quod si ponatur inter voces *statuam & auream* hasta tantum ex auro esse deberet: si autem inter *auream & hastam*, ut *statua* ex auro funderetur iussisset. Idem dicendum esset, si loco adiectiui *auream* genitium *auri*, poneremus; statim enim interrogares an *statuam auri*, an tantum *hastam auri* conformari moribundus ille vltima voluntate iuberet: & etiam hic ambiguitas interpositione comatis tolleretur. Si verba testamenti essent hæc, *Iubeo ut fiat statua aurea hasta prædita*: maneret iterum duplex significatio; quã non solum comma tolleret ac distingueret; sed etiam accentus: nam si in voce *aurea*, vltima circumflectitur, hasta erit aurea: *statua* alias. Vide ergo quantum ab vno punctulo aut accentulo pendeat.

In secundo dubitatur statim, Vter debeat eligere hæres, an vxor? In lingua Hebræa verba habent genera, an-ne ibi hæc sententium varietas tolleretur? minimè. quia ex vna amphibologiam in aliam difficiliorem laberemur. Pone verbum elegerit esse masculini generis, & ad hæredem, non autem ad vxorem referri. Quid inde? Historiam hoc modo cogitemus. Habeto testator centum libras argenti simplicis, centum aurati, & celati: hæc sunt duplo illis pretiosiores. Sibi hæres vtras eligit? auratas. At debet dare vxori, quas eligit: auratas ergo.

In quarto examinari debet ad quem casum pertineat vox *stentes*. si enim in recto sit, nos stebamus, cum illos deprehendimus: si verò in obliquo, illi stebant.

Exempla nonnulla his similia apud eundem Aulum lib. 6. cap. 4. & lib. 1. cap. 10. Ciceronem de locis Orator. & alios Viros eruditos reperies.

Apud Dialecticos in multis argumentis latet amphibologia, & illa vocantur *sophismata* ut docet Acursius leg. *Ea est natura. de regul. Iuris*; & leg. *natur. de verb. signific.* Nam tametsi olim vox *Sophista* in bonam partem sumeretur, vbi primum Philosophiæ professores ingenio & arte occoeperunt abuti, Sophista audiit, ο βριεάων κων εν τοις λογοις. qui violans verborum usum, calumniam struit, & cavillatur. Huc pertinet tota illa Dialecticæ pars, quæ vocatur *Sophistica*, quam alibi vberius expendo, & modò vno aut altero exemplo dilucido.

Quisquis arat littus, littus proscindit aratro.

At operam perdens littus perhibetur arare.

Ergo operam perdens littus proscindit aratro.

In *Barbara*, & tamen *Sophisticus* est syllogismus: nam *arare littus* sumitur propriè, &

metaphoricè: & in maiori habet significationem propriam, & in minori metaphoricam: atque aded sunt in Paralogismo quatuor termini. Eodem morbo laborant etiam isti.

Deus est ubique

Ubiq̄ est aduerbium,

Ergo Deus est aduerbium.

Petrus est homo

Homo est vniuersalis.

Ergo Petrus est vniuersalis.

In altero enim *ubique* in maiori sumitur formaliter, pro re significato: & in minori materialiter, pro voce significante. In altero *homo* in maiori sumitur primò-intentionaliter pro obiecto; in minori secundò-intentionaliter pro denominatione & relatione ab individuis sumpta.

Subscribamus eruditionis gratiã aliqua ambibologiarum exempla.

POnamus primo loco illum versum, qui Adami culpam in posteros derivatam describit.

Mala, mali, malo, mala contulit omnia Mundo.

Quem sic expono. *Mala* maxilla, *mali* mala cum dæmonis pomo: *contulit* intulit: *omnia mala*, omnia peccata pericula & miserias: *Mundo*, humano generi.

ADdamus & alia id genus Paralogismorum exempla.

Morieris charo, & probo.

(1) *Omnis caro moritur:*

Tu es charo:

Ergo tu morieris.

(2) *Mus caseum rodit:*

Mus est syllaba:

Ergo syllaba caseum rodit.

(3) *Remus fuit frater Romuli.*

Sunt in hac navi multi remi.

Sunt ergo multi fratres Romuli.

Philosophia iubente.

(4) *Omnia mala sunt vitanda.*

Poma sunt mala:

Ergo poma sunt vitanda.

(5) *Populus est arbor.*

Congregatio civium est populus.

Ergo congregatio civium est arbor.

(6) *Taurum est signum cœleste.*

Occidi vnum taurum.

Ergo occidi vnum signum cœleste.

Omnes sunt illationes *Sophisticæ*, & quarti termini vitio laborantes. In primã enim aliud *Charon* significat, aliud *caro*. In secundã aliter sumitur *Mus* in maiori, aliter in minori: ibi enim accipitur pro re significata, hic verò pro voce significante. In terciã *Remus*, & est proprium viri, & significat remum *Navis*. In

quarta *malum* duas quantitates & duas significationes habet: si enim sit prima longa *pomi* significat, si bravis à *malus, a, um*, deriuatur. In quinta est vox *populus*, quæ eodem morbo laborat: si enim corripit primam, est hominum multitudo: si producat est arbor, quæ ab Hispanis *Alam' blanco*, hoc est *Vlmus alba*, vocatur. Et tandem in quinta vox *Taurus* est æquivoca, aliam enim in grege, aliam in Zodiaco significationem importat.

☞ CCXXV.

DLacet adhuc ex eadem farina panem pin-
I sere, & ad secundum convivium curiosos
Lectores aduocare.

- (1) *Gemma sunt lapides pretiosi.*
Gemma sunt in vitibus.
Ergo in vitibus sunt lapides pretiosi.
- (2) *Gemma componet libros.*
Gemma est lapis.
Ergo lapides componunt libros.
- (3) *Ergo sum, qui domi dominus.*
Domi dominus distinguitur realiter à me.
Ergo ego distinguo realiter à me.
- (4) *Petrus est, qui cecidit.*
Paulus est, qui cecidit.
Ergo qui cecidit, cecidit.
Ergo Petrus est Paulus.
- (5) *Asinus currit & discurrit.*
(Putat, currit Thebis Athenas, & discurrit Athenis Thebas.)
Qui discurrit est rationalis.
Ergo Asinus est rationalis.
- (6) *Quod Ego sum, tu non es.*
(Aliàs nulla esset distinctio inter nos)
Ego sum homo.
Ergo tu non es homo.

In primo Paralogismo *Gemma* æquivocè sumitur; in majori enim notat quemdam pretiosum lapidem, in minori verò vitis lachrymam. In secundo iterum eadem vox laborat æquivocatione. nam *Gemma* Frisius, Author libri de Radio, fuit Lovanij Artium liberalium Professor: & vox *Gemma* in maiori pro hoc accipitur in minori pro lapide. In tertio vox *Dominus* non est eadè atque *do minus*. In quarto voces *cecidit* & *cecidit*, sicut accentu & quantitate, sic etiam differunt significatione. In quinto æquivocè sumitur verbum *discurrere*. in maiori enim ponitur pro *decurrere*, vt patet ex exemplo apposito: & in minori ponitur pro *intelligere*. In quinto & ultimo etiam invenies quatuor terminos: nam in maiori agitur de quidditate individuali, &

in minori de specificâ. vnde in forma respondeo. *Quod ego sum* secundum rationem individualem, *id tu non es*, concedo: *quod ego sum* secundum rationem specificam, *id tu non es*, nego. *At qui ego sum homo*, distingo secundum rationem specificam, concedo: secundum individualem nego, nam mihi individualis ratio non est humanitas, sed hæcitas. *Ergo tu non es homo*, nego consequentiam.

☞ CCXXVI.

Iurisperiti non semper excellunt in Dialecticis, & ideo interdum hallucinantur, ubi nullæ sunt tenebræ, et nullæ splendorum paralaxes. considera syllogismum sequentem. *Testamentum est lex. §. disponat. de nupt. col. 9.* *Lex à solo Principe conditur. leg. fin. C. de cl.* *Solus igitur Princeps potest condere testamentum.* Aio legem aliam esse publicam, aliam privatam, illa à solo Principe fertur: hæc à subditis statui solet, et in omni pacto contractu, et testamento reperitur.

Iuat et hunc Paralogismum proponere, et examinare.

Quod in nullius bonis est, primi occupantis est. leg. 3. p. de adqnr. rer. domino.

Res sacra in nullius bonis sunt. 11. p. de rerum diuisione.

Res ergo sacra primi occupantis sunt.

Placuit hæc ratiocinatio nostri temporis hæreticis, quia omnia bona sacra diripiunt, & in usus profanos conuertunt: & tamen dissolutio est clarissima. Concedo enim absolute maiorem, sed quia minor amphibologica est, illam distingo; *Sacra sunt in bonis nullius*, nēpe hominis concedo: *sunt in bonis nullius*, Diuidelicet, nego. Quæ enim DEO, qui dominio generali omnia possidet, speciali devotione consecrata & donata sunt; quæ Deiparæ, quæ alicui Sancto, quæ Purgatorij animabus, &c. oblata sunt, dominum habent, nec primo possunt occupanti concedi.

☞ CCXXVII.

Considera etiam hunc ab aliquibus in odium Legistarum productum.

Fily S. cerdotum sunt spurij.

At Iurisperiti sunt Sacerdotes: sic illos Iustinianus appellat.

Iurisperorum igitur filij sunt spurij.

Aio vocem *Sacerdos* aliter ab Imperatore, et Legistis, et aliter à Pontifice et Canonistis accipi.

cipi. *Sacerdotes* illi pro legum custodibus, isti verò pro Presbyteris fumunt.

☞ CCXXVIII.

Tigris est nomen fluvij, sagittæ, & bestiæ. Fluvius *Tigris* à Paradiso olim exoriens Asiam percurrit, & Mesopotamiam ab ortu adluit. Medi sagittam *Tigrim* vocant. Et in Hircaniâ fera est sævissima & velocissima, quæ *Tigris* vocatur. Hinc solvuntur syllogismi sequentes.

- (1) *Tigris est sagitta,*
Tigris egreditur ex Paradiso.
Ergo sagitta egreditur ex Paradiso.
- (2) *Sagitta ambulat super pennas ventorū.*
Tigris est sagitta.
Ergo Tigris Asiæ fluvius ambulat super pennas ventorum.
- (3) *Tigris est animal.*
Tigris est liquidus.
Ergo dantur animalia liquida.
- (4) *Tigris plusquam centum leucas longitudinis habet.*
Tigris est Hircaniæ fera.
Sunt igitur in Hircaniâ feræ, quæ plusquam 100. leucas longitudinis habeant.
- (5) *Tigris ebibat totum Hydaspem, & Euphratē.*
Tigris est animal.
Ergo reperitur animal, quod ebibat integros fluvios.
- (6) *Tigris multas leucas percurrit.*
Tigris est sagitta.
Non ergo est impossibile ita sagittam explodere, ut multas illa leucas percurrat,

Omnes isti syllogismi laborant quatuor terminis, alio enim semper sensu in majori, & alio in minori vocabulum *Tigris* usurpatur.

☞ CCXXIX.

Quia calumniatores multi hodie in Mundo sunt, & multi in scholis Sophistæ, hoc ratiocinium ab illis legendum propono.

Calumniatores lege Rhemiæ puniendi sunt.
l. p. ad S. C. Turpil.

Qui utuntur fallacijs, & Sophismatibus sunt calumniatores. Acursius in glossa dictæ leg. natur. p. de verb. signif.

Ergo qui utuntur fallacijs, & Sophismatibus ex lege Rhemiæ puniendi sunt.

Ita adversus utrosque affectus sum, ut conse-

quentiam inferri efficaciter desiderarem. At dudum cecidit lex Rhemia, & insurrexerunt insolentissimi calumniatores, qui probos viros aggrediuntur impunè. Interim, ut rem explicem, duæ sunt Classés calumniatorum: alij enim in proximum peccant, alij in Artem Dialecticam: illos lex Rhemia punit, & hos Acursius reprehendit. Illi in civili foro reum fraudibus & malignis interpretationibus reū vexant; isti in arenâ literaria Thesium propugnatores.

☞ CCXXX.

Cræsus Lydiorum Rex, mortalium omnium ditissimus, & potentissimus expeditionem in Persidem contra Regem Cyrum cogitabat: & ne temerè regionem bellicosissimam aggrediretur, misit Legatos, qui Apollinem præfagum consulere: qui hoc habuerunt responsum. *Si Cræsus Persiam invadat, potentissimum Regnum devastabitur.* Nec aliter accidere poterat: nam suo se mori Apollo attemperans, amphibologicum oraculum dedit. Si enim Cræsus vinceret, devastanda erat Persis, si vinceretur, Tyrus. Cræsus suis fortunis ablandiens Persidem devastandam supponens, vincitur, & vincitur; & igni mandatur. Cùm esset suffixus stipiti Solonem intensissima voce inclamabat. Miratur Cyrus, & quisnam Deorum sit, qui à Cræso advocatur, inquit. Respondet. Est Solon prudentissimus quidam Philosophus, à me olim despectus, quod me ob beatitudinem qua fruebar, vanè gloriantem interpellavit itatuens. *Posse beatum ante obitum nullum postremaq; funera dici.* Admiratur prudentiam Solonis Rex Cyrus, & vices humanæ conditionis cogitans, Cræsum ab igne liberat, & suis Aulicis, & amicis adscribit. Herodotus libr. 1. & Plutarchus in vita Solonis.

☞ CCXXXI.

Deceptus fuit ipsissimus Cræsus alio Oraculo, cui Apollo respondit totam regionem Tyriam ab vno Mulo devastandam. Audiuit ille, risitq; impossibile judicans tantas alicui Mulo fore vires, ut civitates, & provincias deleret. Interim Oraculum fuit verum, Veteres enim sicut & Juniores illegitimos filios vocant *Mulos*, & Cyrus Mulus, quia illegitimus Cambyfis filius, fuit.

Huc respiciebat quidam acutus & ingeniosus

niosus Criticus, qui cum in sepulchro Domini N. Principis Magdeburgensis illegitimi filij hos characteres legeret,

TVMVLVS MAGDEBURGENSIS
Lineolam interjecit, & lapidem infamia æternâ condemnauit: nam additâ lineolâ inscriptio fuit.

T V, MVLVS MAGDEBURGENSIS.

CCXXXII.

TAm erant superstitiosi Veteres vt ab irrationalibus rationes peterent, quibus se in rebus arduis, & magnis gubernarent. In Triumviratu Augustus Collegas suos Lepidum, & Antonium tolerare non poterat: dissimulabat tamen, & amicitiam simulabat. Dū voluptatis gratia rusticaretur aliquando occurrit bajulo, qui Asinum conducebat. Illum, qui vocetur, interrogat; qui respondit, se *Eutychem*, hoc est, *Felicem fortunam* nominari. Concipit nouos animos Iuuenis generosus, & postulat Asini nomen, & audit illum dici *Nicon*, hoc est, *Inuictum*, *Victoriosum*; Ergo hoc præuentus oraculo, & nullius alijs expectato consilio, Victoriam Foelicemq; Fortunam sperans, rejectis à regimine socijs, solus Mundum gubernare decernit.

Hic multa obiter admiranda subueniunt: nam & Asini illo æuo sicut & nostro habebat famam opinionem, & nomen: si concurrerent, etiam cum rationalibus, acclamabantur Victoriosi; erantque Regum, et Imperatorum Consiliarij.

Paulus Æmilius, Summus militiæ Princeps contra Persam Macedoniæ Regem institutus, redeunti domum è Senatu suffusa in lachrymas filiola accurrit dicens, *Persa perijt*. Erat autem Persa pulchra quædã huius puellæ canicula. Audit Æmilius, & loco Oraculi verba puellæ balbutientis excipiens, in Asiam transit, & victorias foelicissimas obtinet.

Orabat solus Vespasianus in Templo, præscire cupiens, quid de suâ fortunâ dispositum esset Diuinitus. Ingreditur ex abrupto famulus, cui nomen Basilidi, & quia Regale nomen est, quasi à Dijs missum suscipit, & pro sibi promisso Imperio gratias agit.

Cæsus fuerat & fusus in Pharfalicis campis Pompeij exercitus, & ipse profugus ad Regem Ægypti properabat. Exceptus fuit hospitio in Palatio, quod *Καροβασιλεια* dicebatur: cuius nomen (est enim interpretatum, *Malus Rex*) vt audijs, incepit animo despondere, & se ad malum & perfidum Regem con-

fugisse sentiscens; sero de consilio mutando cogitabat. Tandem Regio mandato plectitur, & caput ad Cæsarem mittitur.

CCXXXIII.

AZo, & Lotharius, clarissimi Iurisconsulti, ab Henrico VII. Imperatore rogati differerebant de Magistratum, Senatum, & Parliamentorum autoritate. Azo populi & Magistratum potestatem supra Principes erudite efferbat: Lotharius verò, exuebat lege Principem, illiusque pedibus omnem Magistratum submittebat affirmans, imperandi Principi, executioni mandandi Magistratum, obediendi populo gloriam, & obligationem competere. Grata fuit Cæsari resolutio Lotharij, & illum donauit equo generoso & pulcherrimo. Vidit Principis iudicium liberale sinceritas & exclamauit dicens, *Lotharius iniquum dixerat, & equum tulit: at Azo equum dixerat, & iniquum tulit*. Et pulchrè: nam & illi voces *equum* & *equum* distinguat calamus, in linguâ (quidquid de veterum pronuntiatione sit) hodiè coincidunt. Hanc historiam recenset Alciatus Paradox. libr. 2. cap. 3. & alij etiam Scriptores post illum.

Vult Bodinus ingeniosus videri, & lib. 3. cap. 5. de Republica *neutrū equo dignum fuisse pronunciat*; & si vniuersaliter vterque locutus fuit, meritò; nam hic obtinere debet Iurisconsultorum Protheorema. *Qui distinguit loca & tempora, concordat iura*. Sunt regna gladio subjugata, in quibus quæ victor nullis articulis aut priuilegijs, sed solâ suorum militum virtute ingressus, dominatur. Hic ponit leges quas vult & quibus vult; vtitur Magistratu vt executionum ministro, & subditis vniuersis vt seruis. Sunt regna, quæ fuerunt olim libera, & elegerunt sibi Reges (puta vnâ personam, vt in Polonia fit: vnâ Genealogiam, vt factum fuit in alijs locis.) In eiusmodi regnis, quia Populus suos Reges creat, retinet Creatoris maiestatem & auctoritatem, vultq; Regem esse creaturam; legitimum defensoremq; non arbitrum nec præuaricatorem. Sunt alia tandem, in quibus se attemperauit aduocatio violentiæ; in quibus inquam nec coronam Rex debet soli gladio, nec soli subditorum placito; sed partim illi, partim isti: in his habet sua priuilegia & iura Princeps, sua etiam populus; & ita se immiscet & attemperant iurisdictiones, vt neuter absolutus sit. Sanè, si de primo regnorum genere agebatur, Lotharius vnicus audiendus fuit

fuit. Si de secundo, vnicus Azo : & tandem si de tercio, neuter. Puto pleraque hodie regna in Europā ad genus tertium pertinere, & in ipsis inter Regem & populum diuidi maiestatem, & authoritatem.

☞ CCXXXV.

Vidimus sub initium, quantum alteret sensum disunctio, aliud enim est dicere, *Fiat equus, auri frenum mandens*; & aliud *Fiat equus auri, frenum mandens*: si enim comma ponitur ante vocem *auri*, illa afficiet frænum, & hoc debet esse aureū: si autem post illam eandem vocem pingatur, afficiet equum, & iste debet aureus esse. Hoc delectatus conceptu Martinus Abbas Monasterij de Afello, illud vetus & Monasticum Lemma,

Porta patens esto, nulli claudaris honesto.

Quod pro foribus solet insculpi, vt cæteris Prælatiſ cautior & ingeniosior videretur, alterauit, & comma promouens, sensum in contrarium peruertit. Curauit sic Inscriptionem sculpi.

Porta patens esto nulli, claudatur honesto.

Videtur clausisse ostium hospitibus, quos ex Regulæ præscripto tenebaturmittere: & inhospitalitatis crimen etiam dissolutione aggravasse. Accusatur apud Ordinis Superiores, & deponitur, Successor que, ne historiam ignoraret posteritas, corrigi priorem Inscriptionem, & hunc versum subiungi curauit.

Ob solum punctum caruit Martinus Afello.

Hanc historiam affert Cardanus, & Romano cuidam Summo Pontifici, fortè illac iter-agenti Martini depositionem adtribuit. Hoc non moror, quia non acuit, nec obtundit conceptum.

☞ CCXXXVI.

IN sexu fragili etiam reperiuntur Heroides ingeniosæ, & subtiles: multæ enim militant generosè, & multæ crudité discurrunt. Quædam nobilis Virgo, ne fratribus suis minus esset gloriosa, etiam voluit suo gentilicio Stemmati Lemma Heroicum subscribere: et assumpsit hoc dictum: *A Dieu honneur*, quod est amphibolon, et duobus expositum sensibus; potest enim æquivalere illi Axiomati Ascetico; *Soli DEO honor & gloria*, et potest efronti huic insolentiæ, *Vale honor*, hoc est, *Abi virginitas*, nam apud Gallos, (Hispanosque) cum vale dicimus et discedimus, di-

cimus *A Dieu* (Hispanice *A Dios*) et virginitatem appellamus *Honneur* (Hispanice *Honra*.)

☞ CCXXXVII.

VAcabat Romæ dignitas, ad quam multi candidati aspirabant. Inter alios quidam Coqui diuitis filius, qui vanæ gloriæ fumo plenus nullis parabat diligentijs, et sumptibus, vt cæteris anteferretur. Venit ad Senatores ille, se et suam causam commendat, & à singulis audit *favebo*. tandem ad Ciceronem venit, qui vt copiosior verbis, ita cæteris urbanior, & benignior fuit visus. *Ego quoque tibi favebo*, ait; & omnes provocavit ad risum: nam, si illud *quoque* retentâ pronunciatione, si scriberetur sic, *coque*, esset vocatiui casus, & candidati ignobilitatem proclamaret.

☞ CCXXXVIII.

NON est animus Apophthegmatum librū scribere, nec diutiùs meum Lectorem morari, sed doctrinam sub initium positam exemplis illustrare nonnullis, vt Philomusi ingeniosi artem capiant, & in naturam & ingenium convertant. Addam igitur vnam aut alteram historiam, & ponam calamum.

Duo Reges vicini (vocentur Clodius, & Martianus) profitebantur amicitiam, qualem solent Principes & Magnates: amicitiam videlicet, quæ propriam vtilitatem, & commoditatem concernat, quam *Concupiscentiam* Ethici veriùs & prudentius vocarent. Venit Clodius vt stabilitam foveret, & promoveret amicitiam, vt Martianum inuiseret; eius regnum confidenter intravit. Init Danium (hoc est nomen Vrbi Regiæ, in qua habitabat Martianus) Regio cultu & apparatu exceptus, amatur, tractatur, honoratur: oraturque vt arcem munitissimam, quæ in confinibus erat, iuberet statim militibus Martiani tradi? Quid hîc Clodius? Periclitabatur, si concederet: periclitabatur etiam, si negaret. Illâ arce amissâ manebat Clodij regnum incursionibus pervium. Negaret igitur, nec hoc erat consultum; erat enim in Martiani manibus, & poterat aut in carcerem trudi, aut perfidè vitâ privari. Sumpsit igitur extemporaneum consiliū & scripsit has literas Præfecto Arcis.

Danium veni: & à Rege, summo honore, & amore receptus, nolo videri ingratus. Castrum, cui vos præfeci, iubeo, vt militibus Martiani tradatur.

tur hoc ego volo . Non inquiratis vltra , siquidem meam voluntatem noscitis , statim obedite , & facite . Datum Daniæ die , mense , anno , &c .

Discedit Clodius : honorificentissime dimittitur ; eâ videlicet die , quo Castrum illud seu Arx esse jam in manibus Martiani credebatur . Discessit , inquam , anxius , dubitans , an intelligi à Præfecto potuerit . Recipit iste literas , & quia datas Daniæ suspectas , & extortas judicans , ne non obedire diceretur , amphibologicas ait esse , & debere ab Authore explicari . Illa verba , *Iubeo ut castrum tradatur . Hoc ego volo .* sic intelligebantur vulgò , vt posterior positio priorẽ firmaret , ac si scripserit Clodius , *Iubeo , ut Castrum tradatur . hoc enim (videlicet , quod tradatur castrum) ego volo ,* at à Præfecto aliter ; nam dicebat , positionem priorem à posteriori exponi ; aut , si contradicere vellent , revocari : & hunc esse literarum exhibitarum sensum , *Iubeo , ut castrum tradatur ? minimè . Hoc (videlicet castrum) ego volo , &c .*

Dum igitur Præfectus de Regiæ epistolæ sensu prudenter disputat , Rex ad suam patriam redijt , & egit Præfecto summas gratias quòd se intellexerit , & Martianistis non tradiderit Arcem .

Historiam hanc , tantisper alteratam in libris Hispanorum & Gallorum reperies : at quia non ago Politica , sed Critica , malui nomina propria subticere , & acumen tantum sub alienis nominibus repræsentare .

CCXXXIX.

Claudat discursum hunc S. Franciscus , cuius exemplo docemur amphibologiam nullum continere mendacium , virosque probos sanctosque qui mentiri non possunt , posse nihilominus vti verbis ambiguis , quæ ab Oriente & Occidente Sole lucem hauriant .

Erat in viâ Franciscus ; & latro proterus coram illo festinans , orat , ne satellites qui illum persequerentur , se illac transire revelet .¹ Superveniunt satellites ; inerrant , An illac latro transivisset ? & Franciscus in manicam sinistram , manum dexteram inducens , ait , *Non transivit hac .* quod est verum : non enim latro transiverat per Francisci manicam . Alio sensu verba illa accipientes satellites judicarunt illam viam tenere latronem , & aliam vicinam ingredi exorbitarunt . Vnde Vir sanctus amphibologicis verbis vtendo latronem à morte liberavit .

Et hic , siquidem nullam additurus sit historiam , tantisper hæreamus . Se fatigant Authores vt examinent , quem ne manu in S. Franciscus motuum fecerit , cum dixit , *Non transivit hac .* Alij dicunt manum in manicam induxisse ; alij in caputium : alij scalpsisse eorum . Primam sententiam , quam habet Angelus in *l. qui vas . §. qui ex voluntate . π . de furto* sola obtinet apud Hispanos . Secundam *l. si tibi iudicium , afflicti . in consuet. in quibusdam column. 3 .* Ioannes de ana. in *c. qui cum fuerit . cap. de furto* . Nevizanus in *Sylva nupt. libr. 1 . verb. Monitoria num. 31 .* Et tandem Tertius ipse Angelus in *l. §. si tibi iudicium . π . de consuet. ob. turp. caus.* Et alij hic Authores mirantur , vnicam rem tam variè à diversis scribitur . Et his vltimis ego respondeo , in conceptibus , & acuminibus non historiæ veritatem sed ingenium Scriptoris requiri . Sive Sanctus Franciscus manum in manicam sive in caputium , &c. induxisse dicatur , semper idea conceptus manet , nam latro non transivit illac . Quid , si hoc non S. Francisco , sed alio Religioso acciderit ? quid , si acciderit multis ? quid , si nulli ? Idem semper conceptus remanebit . Abeant ergo censores ; non curamus eos habere locum volumus , quando non queritur quis , vbi , aut quando dixerit ? sed quid & vtrum ingeniosè dicatur ?

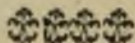
SHINX IOCO-SERIA.

*Perillustris, & amplissimi Domini D. Petri
Francisci Passerini, &c.*

☞ CCXL.

PHINGEM Logogri-
phis addo: ingenioso, &
erudito D. Passerini ca-
lamo scriptam, & à do-
ctis laudatam; dignam,
quæ attentè legatur,
multa enim curiosa, &
acuta complectitur. Illam ex Schediasmati-
bus Academicis anno MDCL. Placentiæ e-
ditis fumo: Illam Author *Didecastichon Abe-*
cedario-grammatico-Musico-poëtico-georgic-ar-
chitectonic-arithmetico-geometric-hieroglyphico-
iuridico-philosophico-theologicum appellat, & me-
ritò, quoniam Artis Abecedariæ Grammati-
cæ, Musicæ, Poëticæ, Georgicæ, Archite-
ctonicæ, Arithmeticæ, Geometricæ, Hiero-
glyphicæ, Iuridicæ, Philosophicæ, & Theo-
logicæ flauissas opulentas complectitur. Mi-
hi sanè huius Sphingis ingeniosa conforma-
tio perplacuit, & quia materia est similis, huic
illam libro in gratiam Lectorum adscribo.

Illustrissimo Domino D. Bernardo Moran-
do Patritio Genuensi, Nobili Placentino,
Acad. incognito, &c.

Petrus Franciscus Passerinus S.

Illustrissime D.

Monstra ipsa monstrari volunt, Erudi-
tissime Morande, & publica cum lu-
ce propriam appetant libertatem. Meâ
hanc Sphingem, ut scitis eius volun-
ti facerem, publicè manumisi; sed ut in eam emor-
ri meo morem gerrem, non sine Patrono dimisi.
Quem vero Sphingi Iocoferia diligentiorẽ de-
ligerem in Patronum, quàm Te ipsum, qui

Carmine, seu prosa, lusus, seu seria scribas,
semper in præclarissimis omnibus ingenij, Doctri-
naeq; Tuæ monumentis, sed præcipuè in Rosalindæ,
Omne feres punctum, qui misces utile dulci,
Quamobrem, ut Tua illa felicitis Ingenij facun-
ditas, & amplissimæ Eruditionis amœnitas hoc
ipsum tibi cumulatissimè præstant, ita singularis
ingenuitatis humanitas Tuum Sphingi patrociniũ
pollicetur. Vale, & me, quod facis, amare perge.

Placentiæ Idibus Ianuarij M DC L.

S P H I N X

IOCO-SERIA,

☞ CCXLI:

VINGENTOS, & nonaginta quinque Latinos.
 Martis, & Eumenidum concordi fronte sequente,
 Integra continuo cum nec vox ipsa superfit,
 Fronte carens succedis Epee Simonidis Heros:
 Mox ego pone sequor bis binis casibus ictus,
 Quatuor, & demptis sexcentum immobilis vrget
 Sphæra, vbiuis, cui centrum, circumlatio nusquam,
 Hanc id, mus cuius nota, me pro puppe reposito:
 Tum per me fulcum claudunt, renouantque secundum
 Te duce dextrorsum pergendo more Latino:
 Tertia mox resonat vox, quam schola musica format.
 Longaque vindictæ; sed decollata cupido.
 Carbilij inuentum facit, vt præsentia tantum,
 Quod sequitur, doceat; sine quo ventura doceret.
 En sine fine tibi mel, & arculus absque sagitta:
 En tot, quot medio vngue introrsum læua plicato,
 Fortior, & quinto innuit: ecce secunda secundæ
 Pars, Delatorumq; nota, Archifabriq; libella,
 Cui centum è Græcis drachmarum pondus adhæret,
 Finis enim rerum omnium apex tandem omnia claudit.

S P H I N H I S

IOCO-SERIAE

Nodi Enodati.

Vltiplex est, & multiceps, immo centuplex, & cepticeps, propemodum Sphingis huius enigma, vt ex illius Inscriptione, & Didecastichi Epitheto ex plurimis nominibus composito non obscure cognosci potest. Illud in v-

niuersum quodammodo dici potest. Quot verba tot Ænigmata singula è singulis difficultatum fontibus eruta, ut vnaquæque Ænigmatis particula noua, peculiarique indigeat expositione. Luditur sapè, ac sapius in verbis; sed verborum sensus tam serius est, vt nil grauius dici queat, & non immeritò Sphingem Ioco-seriam dixerimus. Nouam nomen, & Epithetorum huiusmodi compositionem non demirabitur, qui Francisci Suuertij Viri in primis eruditi *Epitaphia Ioco-seria* inscripta animaduernerit, & apud Palutum, ac Lucilium *Nugipolyloquides*, *Argentexteucbrones* *Hippocampelephantocamelus*, & alia similia legeris

legerit, qui omnes Lepidum illud Aristophanicum è partibus duodetriginta constatum enumerati sunt, vt optimè tradit Gulielmus Baillias de Græcorum accentibus: cui adiungi potest Iosephus Scaliger in suis in Varronem Coniectaneis, qui Hegesandri veteris Poetæ in Sophistas Epigramma sic exprimere tentauit.

*Silonicaperones, vibrissasperomenti,
Manticobarbicola, exterebropatina,
Planipedatquelucernitui, suffarcinamicti,
Nectilatentiuori, noctidolosudy.
Pullipremoplagy, futelocaptioirica,
Rumigeraucupida, Nugicanoricrepi.*

Addatur, & elegantissimus, ac festiuissimus Ioannes Laurembergius in Regia Academia Sorana Mathematicum Interpres Otij Sorani Epigram: LVIII. In Cascouoros.

IN CASEOVOROS.

*Rancidouerminori, viuente cadauerilamba,
Lumbricocomeda, putrigurrisera,
Latrinifathircomephitistercorolentes,
Oregrauipeda, gutturimerdotrabi,
Dicite, num vobis, queis putriuermeliquescens
Caseus ambrosia est, nantea nectar erit?*

Quingentos, & nonaginta quinq; Latinos, &c. Quid sint tot hi Latini, quos sola Martis, & Eumenidum frons insequitur, diuinabit, qui Numerorum Notas, seu Numerales Literas à Romanis didicerit; ex Paulo enim Manutio, & Prisciano, qui hæc fusius persecuti sūt, I vnum, V quinque, X decem, L quinquaginta, C centum, D quingentos, & M mille designabat, quod nos ipsi quoque passim usurpamus. Hinc Chronographica, seu Chronologica dicuntur, quæcunque ex numeralibus hæc literis annorum numerum, quem quisque uoluerit verbis ipsis inclusum indicant, quale est Io: Baptistæ Spadij Ord. Præd. Eruditissimi Viri, Eximijq; operosissimorum huiusmodi operum Artificis Chronodistichon de obitu Thomæ Turci eiusdem Ordinis Magistri Generalis.

*QuI fVI In terrIs VlrI Vre InsignIs In astra
TendIt Iter MerItIs tVrCVs ab orbe graVIs.*

Necnon Chronographicum Preconiū, quod de FRANCISCA NICELIA tum generis, tum Virtutum omnium splendolibus Illustrissima Heroina (cui postea Religioso cum

Habitu Religiosissimum VIOLÆ MARIÆ nomen inditum est) summa cum celebritate Placentiæ Cisterciensium D. Franchæ Monasterium, & Ordinem ingredienre nuper ego ipse pro tempore; sed ex tempore lusi, vt inter Applausus variorum Auctorum tunc editos videre est pag. 31. & 32 per quingentos igitur, & nonaginta quinque Latinos Sphinx intelligendas indicat notas illas, seu numerales literas, quæ numerum istum Latinorum more conficiunt. Quare D nobis erit loco quingentorum, & V pro quinque; sed quonam modo nonaginta designabuntur? vt X ante L, vel C decem demit insequenti, maioriq; numero, & tum XL quadraginta, XC verò nonaginta, ita VC nonaginta quinque significabunt, cum etiam V ante C ex centenario quiniarium tollat. Hinc aperte constat Latinos hosce quingentos, & nonaginta quinque nil aliud esse, quàm tres hæc literas Alphaberi Latini DVC, Græci enim ipsi quoque Alphabeti sui characteribus, sed longe secus, ac Latini pro numerorum notis utuntur, quod cum nihil in hanc rem hic recensere superuacaneum puto. Tandem ergo, ut clarissimè patet primus iste, atque integer Sphingis nostræ versus nihil aliud, quàm breuem hanc voculam DVC designat, sicuti ex toto Didecastico Distichon unum tantum, quod demum omnibus planum fiet, eruemus. Concordat autem mirum in modum cum primo isto Sphingis nostræ nodo nodus ille notus, DVX inscriptus.

Qui de Quingentis, de Quinque Decemque sit vnus,

Ille meis precibus dignum poterit dare munus.

Martis, & Eumenidum concordæ fronte sequente)

Quò longior fuit Primi nodi enodatio, eò breuior erit Secundæ huius difficultatis explicatio. Martis, & Eumenidum frons hoc in loco nil aliud est, quàm prima vocum harum Martis, & Eumenidum pars, nimirum prima nominum ipsorum elementa, M, & E, quæ idcirco concordia dicuntur, quòd ambo vnam in syllabam ex sese coalescant. Sic Iulius Cæsar Scaliger in Logogriphis primam vocis Onis particulam, seu literam, caput appellauit.

Imbellis tota est; caput exime, vis erit illi.
si enim à verbo Onis O detraxeris, remanet tibi Vis.

Integra continuo cum nec vox ipsa supersit)
Tertius iste nodus facilè soluitur, si animaduertatur dictionem illam Nec hic nihil significare

care, & hunc esse versus huius sensum: cum, post bina illa verba DVC ME nuper expressa, vox ipsa NEC integra tertio remaneat loco,

Fronte carens succedis Epee Simonidis Heros) Quis sit Heros iste, qui sine fronte quartam occupat, sedem post tertiam dictionem Nec, eruditissimi Caussin in suo Polyhist. Symbolic. lib. 7. cap. 15. non obscure innuit his verbis. *Simonides, cum in Carthæa degeret Cei insula oppido, agendi, canendique choros ratione docuit, schola procul è mari sita in urbis superiore parte, iuxta templum Apollinis; aquam verò tunc petebat ex inferiore urbis regione, aduehente asino, quem Epeum appellabat, quod Epeus Heros similiter diceretur Aridis aquam ministrasse.* Asinus ergo Epeus est Simonidis Heros, qui, si vocandi casu efferatur, ut in hoc casu opus est, & fronte careat. idest, prima sui parte videlicet A, relinquet nobis verbum hoc sine, quod ipsissimum à Sphinge nostra descriptum est,

Mox ego ponè sequor bis binis casibus ictus) Grammaticorum usus obtinuit, ut variæ nominum inflexiones Casus nominentur, quare si Pronomen Ego quatuor inflexiones, seu casus, subeat, ad eum, quem Accusandi casum vocant, perueniet, & in Pronomen ME migrabit, quod hic iuxta Sphingis ipsius sensum post Sine apponendum est.

Quatuor, & demptis, sexcentum immobilis urget, &c.

Si ex sexcentis quatuor tollas, fiunt nonaginta & sex; quandoquidem verò supra vidimus nonaginta quinque nil aliud fuisse, quam tria hæc Alphabeti Latini elementa DVC, ita nunc superaddito I, quod vnum denotat, nonaginta sex erunt quatuor istæ literæ DVCI. vnde iam habemus ex Didcastichi nodis hætenus explicatis, DVC ME, NEC SINE ME DVCI; sed post hæc quid reliquum est?

Immobilis urget

Sphæra, ubiuis cui centrum, circumlatio nusquam)

Ad hanc Sphæram inueniendam, & probè dignoscendam Lectori lumen præfert, & eum quodammodo manu ducit Pius Rubeus Placentinus, qui, ut in omnibus, quæ plurima conscripsit, operibus suis verè pius, mirè eruditus, & planè doctus, ita in Commentarijs, quos in res D. Hieronymi gestas edidit, omnino mirabilis, cum cap. 11. num. 39. Dei sedem vbique esse dixisset, statim modum docet, & infert. *Igitur quemadmodum in Cælo per reuclationem, in Sole per representationem, in Sanctis per sanctificationem, sic in Inferno secun-*

dum iustitia executionem sedere pro Tribunali dicitur, Propheta testante, qui ait: Si ascendero in calum, tu illic es; si descendero in infernum, ades. Sed Trismegistus, ut videre est apud Vasquez in 1. p. tom. 1. disp. 29. num. 23. tam aperte nodum hunc enodat, ut eo audito, quod inquirimus, meridiana luce clarius appareat, sic enim Deum describit, ut eum dicat esse *Sphæram immobilem, cuius centrum sit ubiq; circumferentia vero nusquam.* Quis autem adhuc dubitet, quin hæc Sphingis nostræ Sphæra DEVS sit?

Hanc id, mus cuius nota)

Sphæram, quam modo inuimus, subsequitur id, cuius mus symbolum est, ac hieroglyphicum. Quapropter videndum nobis est, cuiusnam rei mus signum sit. Ioannes Crotus Murem amici fucati, & fugacis notam lepide putat, quod mus ingratus, incensa domo fugiat.

Vixisti mecum, fortuna matre: nouerca Me fugis; & poteris aqua, & iniqua pati.

Ex Hori tamen Apollinis sententia Hierogl. 47. cui accedit Pierius lib. 13. de Mure num. 2. ab Ægyptijs Sacerdotibus per Murem Optio designabatur. *Multis siquidem, ait Horus, varisq; appositis panibus, mus purissimum, atq; optimum redit.* Propterea, & *Pistorum iudicium ex muribus sumitur.*

Optio, igitur id est, cuius Hieroglyphicum Mus est, quodq; hoc in loco post DEVS adiungendum est.

Me pro sine reposito) i. loco vltimæ literæ, quæ in nomine Optio est O vltimum, ponatur Monosyllabon hoc Me, ita ut ex vtraque parte. *Optimè* coalescat. vltima enim vocis alicuius pars puppis, & prima prora, ducta à nauibus similitudine, ænigmaticè interdum nuncupari solet: vnde quidam AVE dicturus Amico versus scripsit,

Mitto tibi NAVEM prora, puppique carentem; Tum per me sulcum claudunt) Arare nonnunquam idem est, ac scribere, Isid. ex Atta Satyr.

Mucroneque aremus osseo.

Quia in cerata scribebant tabella. Indè exarare. Ouid. 3. de ponto.

Ad fratrem scriptas exarat illa notas.

Imò sulcare ipsissimum scribere est. Ennod. *Otia Niliacis non passus carmina biblis. Sulcanti ac proindè sulci erunt lineæ, & versus ab altero in alterum pagine latus arati.* Hinc Prud. hymn. 9. de S. Cassian. M.

Indè alij stimulos, & acumina ferrea vibrant,
Qua

Qua parte aratis cera sulcis scribitur .

Sed quæ nam sulcum, & versum hunc nostum claudunt? ea ipsamet verbula *per me* sulco, & primo Distichi, quod Sphinx ænigmaticè, & pedetentim exprimit, versui finem faciunt, quem integrum exhibeo.

Duc me, nec sine me duci, Deus optime, per me.

Renouantque secundum

Te duce) hoc est. Et duo hæc ipsa nomina *Te duce* inchoant alterum Distichi versum.

Dextrorsum pergendo more Latino)

Quia non omnes populi eodem vtuntur pergendi more in scribendo; sed alij, vt Latini, dextrorsum semper pergunt, idest à læua in dextram sine retrogressionem ad læuam; alij, vt faciunt Aratores, cum retrogressionem ad læuam; alij sinistrorsum semper tendunt, vt Hebræi; alij sursum; alij deorsum, alij etiam diametraliter incedunt. Ex quibus omnibus 24. scribendi modi eruuntur, quos videre potes apud eruditissimum virum Hermannum Hugonem De prima Scribendi origine cap. 8. vbi rem hanc vniuersam tam enucleatè pertractat, vt nil melius desiderari, aut dici posse crediderim.

Tertia mox resonat vox, quam Schola Musica format)

Voces, quibus Musici ad sonos suos exprimendos primùm vtuntur, sex sunt ad id à Guidone Aret. costructæ, nimirum, Vt, Re, Mi, Fa, Sol, La, quas in hoc Disticho comprehensas habes.

VT RFlouet MISerum FATum, SOLitoscque

LABores

Aeni: sit dulcis Musica noster amor.

Et Franciscus Cameranus in suo Heptacalamo non solum harum quasi scalarum ascensum; sed descensum simul, & regressum vno, eodemque Disticho ad S. Michaëlem Archang. conclusit.

VT REprimar, Michael, FAMA SOLuta

LAtrat,

LAcertum SOLidi Fac Mibi REgis VTi.

Propterea tertia musicarum istarum vocum est MI, quam hic Sphinx nostra verbis TE DVCE subiungit.

Quid sit longa vindictæ cupido docet Basiliius homil. de Ira. *Indignatio*, inquit, & *ira plurimum inuicem differunt: est enim indignatio stimulus quidam breuis, & subitus, acutusque passionis vapor; ira verò permanens, ac diuturna tristitia, aptaque sese otiose ulcisci, velut libido qua-*

dam se vindicandi, sit igitur hoc in loco longa vindictæ cupido *Ira*; sed ira decollata quænam erit? anne *Ira* ipsa absq; capite, i. absq; prima verbi litera, quæ est I? ita plane. Decollare enim Suetonio est caput amputare, vt videre est in Caligula: vnde ex *Ira* remanet tantum *ka*, quod cum *Mi* mox à Musicis mutato integrum nomen *MIRA* componit, & tertium secundi huius versus verbum con-surgit.

Carbily Inuentum facit, vt presentia tantum, Quod sequitur, doceat: sine quo ventura doceret)

Spurium Carbilius Inuentorem fuisse literæ G. testatur Ioannes Rauisus in Officina, vbi de Inuentoribus diuersarum rerum, Hermannus Hugo de re Literariæ antiquitate cap. 4. & 7. Antea enim Latini C vtebantur pro G, vt Caius, Cneus pro Gaio, Gneo. Sed quo pacto litera G efficiat, vt quod subsequitur, præsentia tantum doceat, & absque illa futura simul indicet, satis adhuc apertum nequaquam est. Ne pluribus hic te morer, de verbo GERO sermo est, quod, iuxta Grammaticorum loquendi modum, præsentis quidem temporis est; sed sine G futuri fieret; quia remaneret verbum ERO, & nullæ amplius tenebræ sunt.

En sine sine tibi met)

IESVS mihi est, ait Bernard. ferm. 15. in Cât. *mel in ore, in aure melos, in corde inbilus.* Richarde Laud. Virg. cap. 2. Bernardum secutus. Sicut inquit, nomen IESV *mel in ore, in aure melos, in corde inbilus, sic & nomen MARIA, & etiam amplius, si dicere audeamus nunquid igitur dulcissima ista Iesu, & Maria nomina sine sine mel istud erunt, quod Sphinx nostra nobis hic offert? enimvero libenter id ipsum amplecteretur doctissimus æquè ac integerrimus Mariæ cultor Nouarinus, qui in Vmbra sua Virginea Excurf. 128. Mel inquit, Iesu nomen, mel Maria; libentissimè verò illud idem asseret Hippolitus Marraccius Marianorum æui nostri Scriptorum Coryphæus, vir, vt ingenio, ac eruditione, ita pietate, ac ingenuitate mirè amabilis, & verè admirabilis, cui nihil in terris dulcius, quàm Maria, ac Mariæ cultus: quod non modò Apostoli, Pontifices, & Fundatores Mariani, nec non Bibliotheca ipsa Mariana mirandum in modum Mariano melle manantes satis apertè hucusque indicarunt: sed Cæsares ipsi Mariani (quos auidè in dies expectamus) atque alia propemodum innumera eiusdem opera iam prælo præparata, quæ Marianum sibi nomen omnia præferunt,*

ferunt, magis, ac magis comprobabunt.

Sed nequaquam de melle isto, cæteroque suauissimo, ac infinita prorsus dulcedine affluentissimo, Sphingem hanc locutam fuisse censuerim. *Mel* istud sine fine erit Pronomen hoc ME, dempta à nomine MEL litera L, quæ ibi ultimo loco erat.

E' arcus absq; sagitta)

Arcus iste sine sagitta; sed non sine neruo, & chorda, tam apertè literam D grandiusculam exprimit, vt nulla alia ad id opus sit explicacione. Hac eadem similitudine vsus est ad Griphi sui literas describendas, quem in nomen *IESVS* conscripsit elegantissimus vir Franciscus Bencius.

Parhicus insequitur sinuatis flexibus arcus,

Cui propè sit velox apta sagitta manu, &c.

En tot, quot medio ungue introrsum læua plicato,

Fortior & quinto innuit)

Beda lib. de Indigitat. & Pierius Valerian. lib. 37. tum verbis exprimunt, tum figuris ipsis ostendunt, quem numerum tam dextera, quam sinistra manus singulis digitorum complicationibus innuant. Sinistra ergo manus, si in palmam digitorum inflectat impudicum, quem etiam à Satyrico medium unguem dictum videmus,

Cum fortuna ipse minaci

Mandaret laqueum, mediumque ostenderet unguem.

Quinarium numerum significat, qui Latinis est, vt superius etiam diximus, litera V. fortior verò manus, nimirum dextera, quinto, seu auriculari digito introrsum pariter plicato, centum designat, nimirum C. nam læua manu per hanc Indigitationis artem numeros omnes centenario inferiores exprimere possumus; sed centenarium, & alios omnes centenario maiores dextera manu significamus. Vndè Iuuenalis dixit.

Felix nimirum, qui tot per secula vitam

Distulit atque suos iam dextra computat annos
Vt centenarium annorum numerum denotaret.

Ecce secunda secunda Pars)

Secundum elementum vocis huius *Secunde*, videlicet E, verè secunda *Secunde* pars est. Si autem simul literas DVC superius explicatas cum E mox allata iungamus, fiet DVCE, quod ipsa Sphingis mens est.

Delatorumque nota)

Apud Boet. lib. 1. Tul. 2. off. Aufon. epist. 15. Valer. Max. lib. 6. c. 4. vocantur notæ capun-

cta, signa, & stigmata, quas literas seruile appellauit Seneca, quòd infamiae, & probris causa fugitiuorum seruorum frontibus, ceruicibus, faciei, dorso, vel manui inurerentur, vndè serui illi dicti deindè Stigmatiæ, Inscripti, Stigmatici, & Literati. Calumniatoribus autem, teste Lipsio 2. Elect. cap. 15. K imprimebatur, quod antiquitus Kalumnia scriberetur; T furibus, M. homicidis, & D denique delatoribus, vt obseruauit Hugo ipse cap. 19.

Archifabrique libella) Architectonicam libellam, si literæ figuram attentè spectes, ipsissimam A esse cognosces. sic eam vocat Ludouicus Dulc. Dialog. de Memor. auged. & conseruanda pagin. mihi 53. & 56.

Cui centum è Grecis drachmarum pondus adheret)

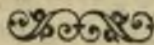
Pondus centum drachmarum à Græcis sumpto nomine *Mna* dicitur, ita nos docuit Plinius lib. 25. *Mna*, quam nostri *minam* vocant pendet drachmas Atticas centum, & copiosissimè doctissimus vir Budæus de Assè lib. 3. D. igitur, A & MNA penultimum Distichi verbum componunt, quod est DAMNA.

Finis enim rerum omnium apex tandem omnia claudit)

Vltimus iste Sphingis versus vltimum Distichi in Didecasticho latentis verbum continet; sed, vt summo, ac extremo loco est, ita summas, & extremas quodammodo tenebras nobis offundit. *Apex* hoc in loco est prima, ac suprema pars quatuor horum verborum. *Finis enim rerum omnium*, adeò vt versum hunc integrum sic exponere necesse sit: denique prima litera singulorum 4. horum verborum, *Finis enim rerum omnium*, quæ simul verbum FERO constituunt, Sphingi nostræ Iocoseriæ finem imponunt, quia uerbum hoc *Fero* Distichum claudit quod è Didecastichi quasi uisceribus iam tandem prodit in lucem, & Sphingem uere non Iocosam tantum, sed seriā quoq; fuisse cumulatissimè demonstrat.

Duc me, nec sine me duci, DEVS optime,
per me:

Te Duce, mira gero, me duce damna
fero.

RELIGIONIS

ALPHA, ET OMEGA

Sive Hexastichon Christianæ perfectionis Compendium.

CCXLIII.

Ad Illustrissimam D. D. Violam Mariam, Nicellam, Religiosissimam Cisterciensis Ordinis Virginem.

ILLVSTRISSIMA DOMINA. Summum Christiane perfectionis culmē summē anhelanti, quid breuissimā longissimā Artium Artis Epitomā gratiū s offerri potest? Eam hic habes Religiosissimā Virgo, & quemadmodum nulla culminis ar-

duitas, atque asperitas inclytam animi tui generositatem detertere, ita nec Epitomes huius tenebræ admirandum illud ingenij Tui lumen, & acumen obscurare poterunt. Maeste igitur ad sacrarum Virginum gloriam nata, lectissima Cisterciensis Paradisi VIOLA: quò approperras, aduola, & vale. Placentie Idibus Ianuarij, M. DC. L.

Humill. Seru.

Petrus Franciscus Passerinus.

Audia mærores, lucra damna, opprobria honores
Interim vitam, cunctaq; crede nihil.
Nil est præteritum, nil præsens, nilq; futurum;
Quod fuit, est, & erit; nil fuit, est, & erit.
Quod nil non sit, sed simul omnia, & omnibus VNVM est.
Omnia age, VNVM vt agas; VNVM habe, & omnia ha-
(bes:

Christianæ Perfectionis disciplina in Hexasticho latens indicatur.

Religionis Alpha, & Omega, cum harum literarum prima Græcorum Alphabetum inchoet, altera claudat, nihil aliud nobis sunt, quàm totius Christianæ Perfectionis summa. Hinc Christus ipse Apocalyp. 1. de se ipso dixit, Ego sum Alpha, & Omega, rerum, inquam, omnium summa, vt propterea ab Ænigmatographo benè dictum fuerit.

Prima rudimenti, supremaq; litera Græci:

Soli sit laus, & gratia Christe tibi.

Cum autem Christianæ Perfectionis gradus tres propemodum ab omnibus statuantur, Incipientium, Proficientium, & Per-

fectorum, quibus tria illa Purgandi Illuminandi, & Proficiendi munera ex Apostolica Traditione tribuuntur, tria itidem Hexastichi nostri Disticha tribus illis cum gradibus tum muneribus non obscure conueniunt, vt animaduertenti facile constabit.

Gaudia mærores, &c. quia ex Io. Epist. 1. c.2. Omne quod est in mundo, Concupiscentia carnis est, & Concupiscentia oculorum, & superbia vite. Et saluator ipse, qui prima posuit Monastices fundamenta, quatenus tria vota consuluisset religionis essentialia, eaq; seruanda dedit contententibus ad perfectionis apicem dixit, Qui vult venire post me abneget semetipsum

psum, & tollat crucem suam, & sequatur me.
 Quibus verbis non modo paupertatis, & obedientiæ, votum expræssè significatur, sed etiam cœlibatus includitur; non enim sequitur Christum, qui per carnis oblectamenta vestigia figens vitam immaculato calle non transit, sicut ille persimilis Angelis transijt. Quæ doctè, ac disertè persequitur eruditissimus, & acutissimus Vir Dominicus de Pueronibus de Regularium Aristocratia tom. 2. cap. ix. num. 6. 7-8.

Interitum vitam, &c. quoniam

Frigida mors vitam, mortem rapit altera vita:

Mors vana vite finis, origo bonæ.

Sicuti enim interitus noster nouæ vitæ principium, ita vita nostra mortis exordium est. *Ipsam viuere* inquit Greg. in Iob. 34. *quasi ad mortem ire est; & quot dies vite peragimus, quasi in itinere ad locum propositum tot passibus propinquamus ipsa quippe augmenta temporum sunt detrimenta, quia vite nostræ spatia, quanta esse ceperint, incipiunt in tanta non esse.* Hinc vita nostra sapienter aquis comparatur, *omnes enim morimur, & quasi aquæ dilabimur* 2. Reg. 14. & nauiganti similis dicitur. *Is, etenim, qui nauigat, inquit Greg. lib. 6. epist. 26. stat, sedet, iacet, vadit, quia impulsu nauis ducitur; ita & nos sumus, qui sine vigilantes, sine dormientes; sine tacentes, sine loquentes, per momenta temporum quotidie ad finem tendimus.* Quod idem sapientissimè animaduertit in eruditissimo, & copiosissimo Tract. suo de Aquis cap. 5. num. 15. Io. Baptista Gargiarcus excellentissimus Æui nostri Iurisconsultus, & Parmesium, ac Placentinorum Ducis Consiliarius, Vir Doctrinarum omnium splendoribus verè Illustrissimus, virtutum omnium ornamentis, mire amabilis, & admirabilis, editisq; literarum monumentis iam nunc toti notissimus Orbi.

Cunctaq; crede nihil. nam somnia sunt omnia. Vix aduolant, mox auolant: ludunt, & illudunt; quia nihil est, quicquid ex nihilo est Hinc sapientissime Eruditissimus Vir Augustinus Baratterius Cotoniensis Theologus prouerbiorum (quæ manuscripta apud Io. Baptistam Barratterium ingenuis artibus

instructissimum Auctoris nepotem lucem epestant) lib. 2. Verb. *Richesse* Gnomam illam *Ex nihilo nihil fit*, ita interpretatur, *creata omnia idè esse dicantur, vel quæ semper creata quæq; natura sua ad nihilum vergant, nisi a Deo ipso a nihilo quodammodo retrahantur, vel quod ipsa ipsissimum nihil sint, cum in nihilum illico ab eo, qui ea ex nihilo extraxit, iterum redigi possint, cui affine est, quod Amos ipse Propheta dixit: Væ illis, qui latantur in nihilo.* Quæ enim ex nihilo sunt, nihili naturam ex se se seruans, & nihil non incogruè dici possunt.

Nil est præteritum, &c. nam

Esse, fuisse, fore tria florida sunt sine flore:

Id simul omne perit, quod fuit, est, & erit.

Quapropter omnes exclamant,

O vitam inuitam, o incommoda commoda! sortem Exsortem! expem o spem! vana omnia, & omnia vana.

Et ratio est, quia, vt Sap. 5. 13. nati continuo desinimus esse, & nihil sunt dies nostri ex Iob. cap. 7. quod enim præteritum vite est, iam non est; quod futurum est, nondum est; quod autem præsens est, instans est, quod tam breue est, vt mentium aciem, nedum oculorum obtutum, vel sensuum perceptionem effugiat, & cum illud adesse putas, iam præterijisse vides.

Quod nil non sit, &c. Deus enim est, qui est, hinc.

Omnia ab vno

Quidquid ab vno.

Omnia ad vnum

Tendit ad vnum.

Omnia age, vnum vt agas, nam primo quærendum Regnum Dei, & omnia adijciuntur nobis. Quò spectant illa Christi verba Luc. 10. *Martha. Martha sollicita, es, & turbaris erga plurima.* Porro vnum est necessarium. Omnis enim cura, & sollicitudo rerum mundanarum vni animæ saluti postponenda est, & vni Deo inseruare debet. Vt sapientissime locum hunc explicat Bonacursius in Euang. Festi Assumpt. B.M.V.

Vnum habe, & omnia habes. quia

Viuimus ex Te, || Tendimus ad te,

Fidimus in te, || Non nisi per Te

Optime Christe.

Clarissimo, & Perillustri Viro D.
 Blasio Cusano, Regio Iuris Cæsarei Doctore, & Professore,
 &c. Poeta Laureato, &c.
 Amico optimo, &c.

VSANO Apollini, quæ exesse iusto decrepito Musarum Deo, Parnassus iunior veneratur, & suspicit, Natalis diei solennitatem celebranti, salutem dico, Xenium mitto. Illam, vt nouis

ingenij sui concepitibus Orbem literarum illustret: hoc, vt Anonymo Insubricæ Hippocrenes Paranymphe Magnum illum Littam Mediolanensium Archiepiscopum celebranti applausus litet. Mitto Tabulam ab Apelle, qui nosci non vult, delineatam, in qua Author latens, velit nolit, cognoscitur: & laudes, quas mæretur, acquirit. Vt vidi, vt legi folium, ingenium conditoris suspexi, & à posteriori ad eius cognitionem perueniens accinui.

*Phabe lateres, si te forte latere lateret,
 Hac tamen in Tabulâ te latuisse patet.*

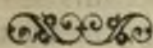
Et in qua, quæris, Tabulâ? in breuissima, quæ immensos capit Metametricarum diuitiarum thesauros, quæ sola poterit plerisque omnes Apollines, quos liber hic dilucidat, illustrare, & ditare præfere hanc Epigraphen.

Clarissima F. mæ Inuictissimi Sanctæ Mediolanensis Ecclesie Atlantis, per obsequentissimum Ciuem, humillimum Seruum OBYMERATIO, ne glorioso tanti Antistitis splendore inuideat Apollo.

Antistes, cuius meminit est Illustrissimus, & Reuerendissimus Dominus, & Comes, D. Alphonsus Litta, Vir tanto Homero dignus, quem ob auita stemmata, ingenij doctes, vitæ innocentiam, & scientiarum studium celebrauit sera posteritas actis æternitatis.

Euectus est ad Archiepiscopalem dignitatem anno Domini M. DC. LII. quem hoc Chronichon exprimit.

Pingebatur lusoria Tabula (Hispanice *El Juego del Alxedres*) hac enim Illustrissimum Littæ Familiæ Stemma ornatur, & sicut Stellæ radijs his coronabatur Hemistichijs.

<i>Alphonsus Litta, ac bene</i>	206.
<i>Sortem elusit in anno,</i>	230.
<i>Palladis aptatum vt</i>	196.
<i>Vidit Sors inscia ludum</i>	248.
<i>Audax en Dominam</i>	130.
<i>Subito se credidit eius</i>	227.
<i>Ludus erat pro Mitra,</i>	219.
<i>Et vicit Palladis arte,</i>	196.
S V M M A	1652.

Est Tetrastichon Chronicon ad Apollinem Arithmeticum pertinens, & quia hoc artificium paucis notum eidem, ceu labyrintho clauso inscribuntur hi versus.

Talibus umbratam numeris me haud dicito quisquis

Rerum sic tempus sum mage clara notans.

Quod si me vis talem, haud me contemnito saltem,

Vt tibi lux numerus sit, mihi obumbret opus.

Litticus hic Ludus nescit (præfatio sortem.

Conscia, ne ludas, ni tibi Pallas erit.

Etiam me Iudice est clausum hoc Hexastichum. Ergo ad Hemistichia posita reuertamur, quæ debent referuari hac Clauis.

1	2	3	4	5	6	7	8
A	B	C	D	E	F	G	H
9	10	11	12	13	14	15	16
I	K	L	M	N	O	P	Q
17	18	19	20	21	22	23	
R	S	T	V	X	Y	Z.	&c.

Ecce singulæ literæ suum valorem numerarium habent, omnesque simul annum 1652. exhibent, vt in Apolline Arithmetico videre poteris, in quo Chronica ingeniosa reperies.

A Ddebaturo Acrostichum, in quo bis legabatur Illustrissimum Cognomen Litta. illud subscibo.

<i>Lucifer Insubricæ</i>	<i>Tutamen Traderis</i>	<i>Aræ</i>
<i>Italix lux</i>	<i>Cleriq;</i>	<i>Illustrissime splendor</i>
<i>Telluris salue</i>	<i>Heros</i>	<i>Præsul cõcelebrat⁹</i>
<i>Totius Princeps</i>	<i>Virtutis</i>	<i>Syduis</i>
<i>Atlas Religionis</i>	<i>Amator</i>	<i>Amoris</i>
		<i>Imago.</i>

In hoc pectasticho gratiæ, & Charites Apollinum diuersorum relucunt.

Primæ singulorum versuum literæ dant Cognomen nobilissimum LITTA, secundo Acrostichi Parnassii influxu.

Primæ singularum vocum in primo versu resonant LITTA, Apollinis Paromei influxu. Præterea Musarum directarum influxu, versus sequentes legimus.

*Lucifer, Insubria tutamen: traderis Aræ
Italiæ lux, cleroq; Illustrisfime splendor. &c.*
Sequentes Ruentium lapsu.

*Lucifer Italiæ, telluris totius Atlas,
Insubria lux, salve Princeps Religionis,
Tutamen Cleroq; Heros Virtutis Amator,
Traderis Illustrisfime Præsul, sydus Amoris,
Aræ splendor concelebrandus, Honoris imago.*
Ecce hic duo concurrunt Apollines, alter,
vt Versus fluant, alter vt ruant; quam Artem
in suis locis obseruo.

Subscribebantur nonnulli literarum Pro-
tei, qui quia puri, & grandi sensu præditi
reponi possunt.

I.

*Dominus Alphonsus Litta Sanctæ Mediolanensis
Ecclesiæ Archiepiscopus Vigilantissimus. Ana-
gramma purum. Hic vnus! Angelus pacis,
Sydus micans, electionis domus, Sol sapientiæ,
Mel pietatis, lac honoris.*

II.

*Alphonsus Litta Archiepiscopus Mediolanensis.
Anagramma purum. Nostri honos: Hispana
laus: Cæli apis: Templi decus.*

III.

*Alphonsus Litta. Anagramma purum. Vt Sal
Fons alit.*

IV.

*Dominus Alphonsus Litta Archiepiscopus Medio-
lanensis. 554. Anagramma numericum. Popu-
li ecce hic totus Amor, totus Gratia, totus ho-
nor. 554.*

V.

*Illustrissimus, ac Reuerendissimus Dominus, &
Comes D. Alphonsus Litta, Sanctæ Mediolanensis
Ecclesiæ Archiepiscopus Vigilantissimus. Ana-
gramma purum. In Mundo (Ecclesiæ, Patriæ)
Tu Sol (splendor Heros) decens suauissimus (mi-
cantissimus, insignissimus) es Pace (Institi, De-
core) vt mel (Sol, Achilles.)*

Pulchra omnia sūt, & artificii Metametrici
plena. Omnia ad Proteos literarum, quos
exhibet Anagrammaticus Apollo, spectant.
At in quarto Arithmetici, & in quinto Para-
dici Apollinis influxus manifestè relucet.

Claudat tabulam Inscriptio Steganogra-
phica, quam Author Kabalisticam
merito appellat, prima enim Kabalæ pars est
quædam Metametrica occulta Hebraice Lin-
guæ, quam aliæ imitantur attemperata.
Textum ipsum subscribo.

Concipe Insubria gaudium, omen accipens iu-
cunditatis. Memorandum mirare Antistite,
& diuinum dicito splendorem Ecclesiæ inelytum
ALPHONSV M. Appetisti aquas letitiæ sitibunda,
satiare pluentibus triumphis tanti Herois. Redu-
dāt rores Orbis ætherci, & nutriunt amenitatis a-

*mnes secundis imbribus. Exultat Viola, Nardiq;
insurrexerunt, fertis veneraturi Triumphos Litti-
cos; Iubilanter Rosa, iubila er Ostra insurget Tia-
ram Litticā ornatura: tam Illustris Numinis ad-
implebunt splendorem. Fortior Atlante diuinitus
orbem regit Ecclesiæ; Ecclesiæ celeberrimus Atlas
Insubrica. Honores supernos deuouet Innocentia
Triumphis eius, eiusq; reueretur glorias. Phabus
istius lumini inuidet; Sydera inuidebunt splendori
Tanti Apollinis. Ciuitas resalta sorte, omni incū-
data. Time Patrem urbanissimum; Recognosce Vi-
rum moderatissimum. Ipsum solertissimum Pastro-
rem, Ipsum magnanimū Heroem laudat Ecclesiæ,
acta testantur. Delectare beata Regio, Insula in-
stitia insignita; Oblectare Togato ornata ligustrō,
ingenuo nobilitata Archiepiscopo Neglige fastus,
neglige Obeliscos. Obsequenter, & spectanter hac
noua trophæa admirare: Sapientia, Religio, Vir-
tus, Institia, Innocentia, Regem suum scripse-
runt ALPHONSV M.*

Clavis est duplex: nam bis aperiri debet
hoc Panegyricum, vt inteligi possit. Clavis
vtraque ad apices sequentes reducetur.

unn. unn. unn. unn. &c.

hoc est [Prima dictio valet, secunda, & tertia
non valent: quarta valet, quinta & sexta non
valent: septima valet, &c.] Recurratur igitur
ad Amœbeum Apollinem, eiusq; fauore,
& influxu scribantur dictiones illæ, quæ va-
lere dicuntur, omisissis illis, quæ non valent.
quod facili negotio præstiterit, qui ternas in
singulis lineis scripserit, nam tunc singula-
rū linearū prima erit utilis posteriores otiosæ.

Apertā primā serā manet altera, quam e-
tiam recludere debeas. Ad Apollinem igitur
Paromæum recurras, eiusq; influxu illarum
valentium dictionū, literas initiales assumes
& sententiam subsequenter inuenies.

*Comes Alphonsus Litta Archiepiscopus Mediolan-
Iam de Asteræa in Violis, de Asteris triumphabit in
Ostris.*

Già di Astrea ei trionfo, ei de gli Astri il
trionfo haurà.

Sunt tres lineæ dignissimæ, quarum prima
proponit Principem, qui tanta est morū ele-
gantā conditus, tantā suauitate conditus, vt
applausū ab ipsismet inimicis extorqueat: se-
cunda eundem triumphatē per orbem La-
tinum concludit; & tertia per Italicum: vt &
Polyglottus Apollo etiam triumphet, dū Il-
lustrissimo Littæ, bilinguis Oratio litatur.

Accipe igitur, Vir doctissime, & eruditissi-
me, hoc meæ Obseruantia erga te testimoniū:
& dum ignoti Apollinis admiraris ingenium,
eius Musis & Genij omnem fælicitatem ap-
precare.

A P O L L O
A R I T H M E T I C V S .

☞ CCXLIV.

Contemplatur literas Arithmetice, & numeros Grammaticè iste Appollo, cuius influxu impresentiarum promovemur. Sanè non omnes hodie literæ Arithmeticis ferriunt; tametsi enim olim singulæ complexæ fuerint numeros, exauthoravit plerasq; ætas posterior, & pauculas istas in antiquâ dignitate reliquit: videlicet I.V.X.L.C.D.M. quarum valorem docebunt nos versus sequentes.

In Ciphris Latiniis I. tantum continet unum:

Posidet V. quinque: X. que decem: quingenta tenet D.

L. quinquaginta: C. centum: M. mille recenset.

Scio esse aliquos, qui de valore literæ D. disputare voluerunt: at iam lis videtur in rem iudicatam transiisse, siquidem communis illam admittit opinio, & vult 500. notare. Andreas Streithagenus, cuius Chronica, quia brevia, & pulchra, inferiùs Musa Quartadecima proferet: hanc ipse controuersiam prudenter, & mature resoluit. Eius verba sunt hæc.

[Cum antè hac, mi Lector, seridè cogitarem de scribendis Chronodistichis, quod eis delectarer, & præclarum existimarem, ob labilem hominis memoriam, nucleum, ut sic dicam, historiæ alicuius tam breui torno includere: non potui satis mirari, vel incogitantiam, vel errorem eorum, pænè omnium (quos quidem mihi videre fuit) qui idem aliquando tentarunt, in quarta litera D. quam prorsus quasi calculum habent. Etenim, si commodum eis est, valet quingenta; sin minus eius ratio negligitur, & præsens non præsens est, quasi verò ficus non semper sit ficus, & scapha scapha, aut in cuiusquam sit potestate mutare ea, quæ & olim, & hodie in toto terrarum Orbe recepta sunt, & in more posita. Quin & inuentus est nonnullus, qui planè de possessione eam deiiciat, & quasi pro tribunali ponuntiet, hallucinari eos, qui D. litteram

inter numerales computant, at qua auctoritate, aut cuius? sua nimirum, Mihi verò ita videtur, etsi omni veterum estitueremus auctoritate, tamen communem usum valere apud nos debere: Videmus enim, ut de alijs taceam, in omnibus serè libris in initio, ubi annus editionis ponitur, D. valere quingenta. Quemadmodum, & multis hodie vocabulis utimur, veteribus ignotis, ut quibus cæ resignatæ fuerint. Quid enim sit cur nobis nō liceat rebus nouis noua imponere vocabula,

— cum lingua Catonis, & Enni.

Sermonem patrium ditauerit, et noua rerum Nomina protulerit?

Quanquam in hac re, exempla antiquorum, & auctoritatem omninò sequimur, quibus sanè ea litera extra numerum non fuit. Quod ut omnibus constet, atque is error tollatur, libuit hic ascribere testimonium Valerij Probi, Grammatici, qui de singularibus antiquorum literis, & numeris diligentissimè scripsit, & vnus instar omnium esse potest. Is itaque, ubi de numeris agit, sic habet: I. vnum notat. V. quinque. X. decem. L. quinquaginta. C. Centum. D. Quingenta. M. mille. Vale. Heinsbergi. M. DC. XXXV.]

Sic Streithagenus, qui sententiam suam Hexastico sequenti adfirmat.

Rem tibi signantes numeros cum tempore, Lector, Inclusit numeris pagina nostra suis.

Nec facit incertos anos hic litera quarta [nèpe D.]

Que vel omissa mihi, vel numerata fuit.

Quingentos alii reliquis, aut amplius addant:

Mi sat erit summam soluere posse meam.

Cognitâ ergo literarum potestate in numeris, ad arithmeticam conuerto oculos, & in ipsa quinque Regulas notas vniuersis reperio: nimirum, I. Enunciationem, quæ non tam videtur regula, quam quædam notitia præcursoria, II. Collectionem, III. Subductionem, IV. Multiplicationem, V. Diuisionem. ENVNCIATIO, est iudicium singularibus numeralibus debitum valorem approprians; de quâ iam egimus. ENVMERATIO est vnitatum successiuo ordine procedentium recensio. COLLECTIO

est duorum plurimumue numerorum in vnam summam congregatio. SVBDUCTIO est minoris numeri à maiore subtractio. MVLTIPLICATIO est vnus numeri in alterum ductio, quam aurea regula expedit, si dicamus *Vi unitas ad numerum multiplicantem, sic multiplicatus ad productum*. DIVISIO est numeri dati partitio, & expediri etiam aurea regulâ potest, *Nam sicut diuisor ad unitatem, sic diuisum ad numerum productum*. Numerus Collectione productus vocatur *Summa*: productus Subductione *Residuus*, græcè ἀποτομή: productus Multiplicatione *Resultans* (folet & *Su-*

persicres, multiplicans enim, & multiplicatus sunt latera) & tandem productus Diuisio *Quotus*. His quinque Regulis vtitur Apollonius Arithmeticus, quas vberius nolo dilucidare. eandem enim cognoscitis exactè, vt supponitur. Carmina, quæ ab Arithmetico Phœbo panguntur, tempus exhibent, quo gestum ipsius, quod enarrant; & quia εἶνος est *annus* & χρόνος *tempus*, ETEOHRAPHCΑ, ETEOLOGICHA; CRONOGRAPHICA, aut etiam ETEOSTICA, aut CHRONOSTICHA, solent vocari.

M V S A I. E N V M E R A N S.

☞ CCVL

Armina Chronica, quæ ad primam Arithmeticae regulam pertinent, numero literarum annum produunt, & quia in historijs mille annorum error esse non solet, à millesimo annos, & literas incipiunt numerare. Sit exemplo Epigramma, quod olim Antuerpiæ composui, cuius literam, & causam subijcio.

Iacebat circa Traiectum Hispanus miles anno M. DC. XXXIV. mense Augusto; circumfedeat, non tamen obsidebat urbem (nō enim tot distinctiones, & formalitates Philosophus plicat, & implicat, quot Hispanus in circumstantijs Obsidionis formalis.) Vt illum Hollandus amoueret, inopinato impetu Bredam inuasit. Tertio die noster superuenit exercitus; & interim tam strenuè hostis munimenta promouerat, vt videretur ex illis expelli non posse. At Hispanis aut generositas propria, aut pusillanimitas hostilis, aut vtraque victoriam peperit. Vbi enim puluis, qui à præcursoribus nostri exercitus excitabatur, ab Henrico conspectus, Parius terror acies Hollandorum inuasit, & vehementiâ tam magnâ, vt illi mero puluere victi, non sint ausi manibus concredere vitæ securitatem, sed maluerint confidere pedibus. Fugerunt igitur octauâ die septembris, nascenti Diuæ sacrâ; quoniam oriente sole nox deserit, & oriente amicta sole, & stellis coronatâ Deiparâ, noctes Iniustitiæ, & Hæreseos debuerunt, aut fugari, aut perire. Hac calamus victoriâ excitatus explosit in hostes hæc carmina.

IN HENRICVM AVRIACVM

à puluere equitatus Hispani victum fugatumq;

DIRAE.

Memento Henrice, quia puluis es, & in puluerem teuerteris.

Memento, quod Hispanus sicut lutum fecerit te, & in puluerem reducet te.

E P I G R A M M A.

Eteostichum Enumeratorium.

Non tormenta Ducē Auriacum, non pila surro

Quæ explodunt nostri Militis ara fugant.

Hollados non tella equites, non arma Philippi

In campo hoc cogit linquere Martis opes.

Non potuere manus, vel non potuere salutem

Corda dare, amissam, sed potuere pedes.

Sed quis vos urget? quis vos expellit? Inermes

Cur hosti Hispano tergaq; et arma datis?

Iam scio. Puluis, eques sonitu quam prata fatigans

Excutit in ventos, agmina vestra fugat.

Nobilior victis est victor palma catena est,

Et Daphne est duris bellica compedibus.

Est ergo Auriaco nostra alto Principe puluis.

(Cum victus fuerit puluere) nobilior.

Ignis, si superat, victam succendit, et vrit

Materiem, glacies frigidat, undat aqua.

Puluerem in exiguum ergo puluis. Sicq; Nausauns

Puluis erat, victus peluere puluis erit.

Summa 634

Omnes literæ huius Epigrammatis sunt sexcentæ triginta quatuor, & annum indicant, si secretum aperiatur hac Clauis.

Addito mille annis numerum, quem grammata cuncta

Conficiunt collecta simul, prodetur, & annus. Anno igitur Domini M. DC. XXXIV. Vitam, quam manibus defendere forte nequibat Auriacus, pedibus credidit ipse citis. [Victus à puluere fuit,

fuit, & non quidem à mbsculâ, sed à famineâ
 Propertius lib. primo Eleg. vndecima
Sic mihi perpetuo puluis Hetrusca dolor.
 Huc respiciens, in communi totiùs Belgij læ-
 titia etiam ludere placuit, & dicere.
Cur est ancipitis generis dic Pontice Puluis?
Nam duplex scimur pulueris esse genus.

Est alter Pyreus, fera, quo tormenta grauantur,
Qua tonitru horribili fulmina saua vomūt.
Masculus hic: alter vero, quem vertit equorum,
Quando citi properant, ungula, fæmineus.
Ergo famineo Princeps est puluere victus:
Puluere nam victus posteriore fuit.

MVSA II. COLLIGENS.

CCXLVI.

UNum, mensem, & diem colligen-
 do literas arihmeticas reperimus
 in Chronicis; quæ quò breuiora,
 solent meliora iudicari. Albertus
 Austriæ Archidux, Gandauum ingressus ano-
 no M. DC. legit inscriptum vrbis portæ,

D A P A C E M.

Et indigenarum vota ingenium, & annum co-
 gnouit, negari enim non potest ingeniosè,
 & breuiter illos explicuisse suum animum, &
 studium improbum aduersus bellum. Annum
 etiam, nam D. C. M. 500. 100. 1000. & si-
 mul 1600. Anno igitur milesimo sexcentesi-
 mo suâ Albertus præsentia serenisimâ Gan-
 dam, Pacem orantem, honorauit.

Hac possunt metodo Chronographica
 formari carmina: aliqua gratiâ exempli sub-
 scribo.

*LaVrIger HIsPans regnabat qVanDo pbl-
 LppVs
 xerIVs InCept CIVIs aurlS DVLCIBVs
 VI.*

Natus est Perillustris D. Cuius, cuius meminit
 Distihcon, Madriti anno Domini M. D. III.
 Salmaticæ iussi sumus celebrare Genethliâ
 Balthassaris, Philippi IV. Regis filij, qui na-
 tus fuit Madriti anno M. DC. XXIX. die 17.
 Octob. sub horam matutinam sextam, vel vt
 numerant Astronomi, diei 16. hora 18. Alij
 prompserunt alia; ego hæc Disticha.

Anno

*BaLassar phabI raDIVs regnatIs Ephabl,
 pAlgena eXorIt Vr; sIrps DeDIt, orbIs habet.*
 Mense

*PerIgenæ gentes reboant & regIs, & orbIs;
 pSera beam gensIn, sera benigna ferVnt.*
 Horâ

*pargIt honore rosas generosus noster horIzon,
 pVrgIt honore potens, & sVper astra Volans.*
 Diei

*pVroræ InsIgnes orbIs fert gratVs honores:
 pRegla fors RegI Regla ferta ferat.*

Fortè hæc paucula exempla viderentur suffi-
 cere; sed quia fuga illa Henrici, cuius paulò
 antè memini, celeberrima fuit, illam etiam
 dilucidemus aliquo collectorio Diagram-
 mate.

CHRONOGRAPHICVM.

henrICVs VIDIt, & fVgIt, & reVersVs est
 retrorsVM.

EPIGRAMMA.

*Auriaco semper fatalis litera Beta est,
 Belgica siue armet, Betica, siue premat.
 Seu Bruxellam ineat, seu non, Brabantia ridet;
 Ridet seu Bredam, seu petat ille Brugam.
 Bellonam Auriacus timet hinc, timet inde tonantè;
 Et Batauum sedâ contrahit arma fugi.
 Iam si tentetur Beta altera, crescit, & ira;
 Quodq; fuit tonitru, fulmen, & ignis erit.*

Antiquis erat exitialis litera Theta; at Beta
 Auriaco, & præcipuè anno 1634. Sed quis
 in medio cursu Pegasus, & Appollinem de-
 tinet? Præstat immittere habenas spiritui
 Poetico, qui licèt metrum agat, metrum non
 patitur. Sequamur ergo influxum, & impul-
 sum, & adhuc subscribamus has lineas eidem
 argumento insistentes.

CHRONOGRAPHICVM.

DISSoLVetVr; sI Verò eX Deo esset, non
 possetIs DISSoLVere. Ioann. 14.

EPIGRAMMA.

*Aduerso Ruriacus Princeps, dum Marte laborat,
 Fatalem Betam radere tentat iners.
 Abrasa peiora videns occlamat. Inermis,
 Est & fatalis noster ubique furor.
 Obsedi Rugas; timor autem Grammatos huius
 Abstulit ex isto funebre voce caput.*

*Vertitur inque Rugas, nemo quas explicet, illa
 Credita, quæ fuerat sorbius ante Bruga.
 Adueni Bredam, quam debellare putabam
 Debui & esse ferox, Mars ubi, beta fui
 Nominis abrase Betam (hæc abrase fuisset
 Nunquam, peius enim nomen, & omen habet.)
 Abrasi Betam; & mihi fata secunda petenti
 Chara prius fuerat, quæ Breda, Rheda fuit.
 Oportet scire Betas apud Diogenem vocari
 homines*

homines ignavos, & molles: unde *betizare* dixit Augustus pro languescere, & esse effeminatum. Vide Cælium lib. 15. cap. 11. Erat fugiente Henrico Marchio de Aitona Supremus Belgij Gubernator, ad maiorem cuius gloriam hæc paucula disticha exaravi.

EPIGRAMMA ETEOSTICHVM.

Ad Marchionem de Aitoma.

Anno Domini

BElla fVrore potens henRICVs CæCa paraVIt
ereDlaDes Contra CasVs, Vt iret oVans.

& Mensis

Horrens, & sperans tentarat fata benigna:
At retrahens BataVos spe sine honoris abls.

Die

rospera fata beant nostrates hostis honores
sVpponi Altona fors generosa probat.

CLAVIS.

Noscere si cupias Annum, Mensesq; Dicmq;
Hostis, quo fugit, numeralia grammata iunge.

Mensis nonus à Ianuario (hinc enim hodie numeramus) September est. Haud dubitas quin mihi summoperè placuerit hæc Principis Auriaci fuga, siquidem eam tot sum versibus prosequutus; addam & aliud Eteographicum ex sacra pagina desumptum, quo possit Lector dirigi, si forte voluerit imitari.

ANNO M. DC. XXXIV.

Ps. 51. 2. Hispania hosti. Vt qVID gLoriarIs
In MaLLila, qVI potens es In Inl-
qVitate?

Isai. 1. HeM Vobls erIt fortItVDo Vestra, vo
faVILLA sIVoc.

Psal. 85. DeVs, qVI praCluxIt me VItVte.
Ambr. de An-
gust. beata (AntVerpla,) qVa CredIdIt, &
Vos beatl, qVI aVdlrls.

Isai. 49. Dle saLVIs aVXIIIatVs sVM.

Luc. 13. ADDo. PopVLVs gaVdebat VniVersIs,
qVa gLorlose flicbant.

Sap. 5. In Magna Constarla aDVerSVs eos, qVI
se angVstlaVerVnt.

Isai. 2. HI Ipsl aLlenIgenIs aDhaferVnt, re-
pLeta est terra clVs argento, & aVro,
& non est flnIs thesaVrorVM.

Ioan. 6. Proh BataVIs MIserIs pragnantlbus, &
nVrlentlbus IIs dlebVS!

Matth. 9. VLVLatVs MVLtVs RaCheL pLorans
fIllossVos, & noLVIt ConsoLarl.

Psal. 21. Ipsl Vero conslDeraVerVnt, & InspeXe-
rVnt Me.

Psal. 103. phaLanges Magne Congregata sVnt, at
In CVblllbus sVIs CoLLoCabVn-
tVr.

Fugiat, & nunquam redeat Batauus, & dū ille vires recolligit, quas grauiore consilio exferat, nos progrediamur, recepturi Sere-

nissimum Infantem Hispaniæ Ferdinandum ad Belgium, & Brabantiam venientem.

Anno à Mundo condito 5604.

saLVE FerDinanDe DecVs, LaVrVsqVe perenl.
AVstrlaDVM qVeM CastVs AppoLLo colli.

A diluuiio finito 3947.

ALMe PhlIpplaDVM spLenDor, tVa gesta Co-
Lebro,

VIVE, VenI, atqVE VIDE:; VInCe, beato reg-

A promissione Abraham facta 3580.

DIVIno IMperlo pla BeLglCa signa teneto;
HerolCo, & BataVVM sVbIIce CoLLa peDl.

Ab exitu Israel de AEGypto 3150.

orbIs te exPeCtat boreVs, te beLLICVs, aCte
VICtVrVM HoLLanDos PaLLas Vtrinqve
elMec.

Ab ædificatione templi. 2670.

AD BeLgas prosper Venlas, hostesqVe trIVM-
phans

Is prals; presens AntIgonl arMa regas.

A Passione Christi 1631.

Te BrVXeLLa petlt, reCipIt te grata: beatas
TV gentes Crepero LVMIne CLarIslCas.

Et à Natiuitate 1634.

prInCeps CVnCrasonant SALVE. aIVnt slngV-
La SALVE.

Leta & gens refert, AVctor honorIs aVe

CCXLVII.

IAM hic posueram calamus, sed ut videtur eruditus Lector, mihi non tam mea placere, quam bona, subijciam centuriam carminum Chronographicorum, quam Collegium Societatis Iesu Bruxellæ publico Belgarum gaudio exhibuit anno M. DC. XXXIV. dedicavitq; S. Michaeli, Angelorum omnium Archangelo. Sic illum Societas alloquitur.

AngeLe 1. CeLIVagl, MIChael, LVX VnlCa
CetVs,

tro nVtV sVCCInCea tuo Cui CVnCrta MI-
strant

slDera qVIqVe popVLogaVDentla slDera Vol-
VVnt

qVIqVe IVbent flnes, & VIta teMpora DV-
CVnt;

VeLIVoLasqVe regVnt anlMas, & segulbV-
VnDis

rt ratlbus sVa IVra Clent, MItesqVe refVn-
DVnt,

trIstesVe InVerzVnt aVras, te IVDlCe re-
rVM:

2. AVspICIs prò qVAnta tVIs eDVXerat arMa
Cesar, & InneXIs eX faDere ReX Iber arMIs,
IMpaVlDos aVSV saVo fVrIIsqVe rebelLes,
Vrl-

VlrbVs eXVtos DIro MersIffe sVb orCo!
 3. oLLI ReX GnatVs DVX IßI frater In hosteM,
 aGrIs Vierque anIMI, atque oftro DignatVs V-
 terqVe;
 ALter TeVtonIDVM VI nIXVs & aLter Ibera,
 HæretICæ eXIstVM gentIs vernanDVs VierqVe.
 pVgnatVr, freMIstVr baLLIsa eXploDItVr, In-
 gens 4.
 TorMento eXIIIIt gLobVs, atrox, faDaqVe
 peßIs
 granDI (heV I) fLagItIO sVpereVoLat; Inter
 VirVMqVe
 traVoLat HeroeM, & VaLIDo trVX Irrult
 Igne;
 noX CapVt aDstantIs qVatIens spargensqVe trI-
 bVnI,
 fata DVCVM reVeretVr, abIt sine VirIbVs
 horror.
 5. stat CoLLIs: beLLI hVC MoLes ConVoLVt-
 iVr: huius
 VirImqVe Intererat granDester qVInqVe sVb
 ICtVs
 horribILI DVrans InsVLtV, tVrpe fugatVM,
 VlrbVs, & rable eXbaVstVM Dare terga Coë-
 glI:
 noßeM VICtor eqVes. paVIDVS rVIt in sVa
 septa,
 LabI VaLIDVs. seD Vab fVglentIbVs aV-
 Dens
 cõstat Iber, VastuqVe aCtes, Vndante VirmM
 VI.
 DIVVLsas LanIare feraX. HeV TeutonIs ar-
 MIs
 VnctVs Iber (VoX 6. hostis erat) qVa DaMna
 propInat!
 QVa probra hæC! qVa Monstra! aVt rVplbVs
 aVt shygIIs DIIs
 CertatVr! trVX rIDet Iber, satIs VnVs In oM-
 nes
 stare LVtheranos, IVgVLIqVe InterrItVs Vn-
 DaM
 sangVIneo DVCIt rIVo; MoX hoste potItVr.
 paLMa VenIt; sVbitVs ferIt aVrea sIDera
 pLaVsVs.
 Post, Vbl festIVos CastrIs DVXere trIV Mphos,
 VICtor oVans VirIdi neXVs per teMpora fertO
 VnDIqVe speCtanDos eDIXerat VrIbVs I-
 gnes.
 7. saCra tIbl, bone splrItVVM DVX, hoste fV-
 gato,
 saCra fVIt tVnC DICta Dies; BrVXeLLa Co-
 rVscIs
 pVLChra foCIS, pVLChro CoLLVXIt In astra
 trIV Mpho,
 Tocãq; veLglaDVM foboles. noX IgnIbVs VnIs
 oMnIs aDVLatVr; Igneq; nItentIa VVLtV

Astra reDVCIt oVans aßIVo MIla neXV,
 ConcILLatqVe Choros pLaCIDI DVX aVrea
 CætVs.
 8. Interea fLVIt aVtVMnVs; geLIDaßqVe
 prVlnas
 Vrget hleMs, nebVLasqVe slnV VaLIDosqVe
 trIones
 exclpIt; an fraCtI In LVcItVs sVCCVMbere
 belge
 CogLMur? aut CaCos sine PrInClpe VoLVere
 fLVcItVs?
 DVX ALbertVs Vbl est? Vbl MartIa regnat
 ELIsa?
 CaLVM habItant. Vbl nVnC VICtor? sVCCVr-
 rere BeLgIs
 QVI poterIt FernanDVs Iber, CVM noXia nV-
 bes.
 cõVoLVet CaLOS, MIXtIS CaVa nVbILa fLoG-
 CIs
 LaXabVnt pLVVios Ina Mæna grandIne rIVos,
 DensabVntqVe LVtVM pLatels? VenIt eVge-
 nItentI
 AngeLe panDe VIaM: LetI noVa faX VenIt aVI,
 soL noVVs oCCIDVIs proCVL adVoLat InCLy-
 tVs orIs.
 panDe VIaM, LaXa VIoLas, & blantIbus arVa
 sparge rosIs, VernIsqVe soLVM tege fLorIbVs.
 9. InDeX
 Letitia LVX Vna VenIt; nItet hebDoMas Vna.
 10. sIC IVber è CaLLIs MichæL Archangelus:
 eXLeX
 Annus eat: prIMI DVX frIgorIs aXe rebelLes
 sCorpIVs aMoVeat fVrIas; stet pVrIVs VDIIs
 eXVtVs septIs: geLIDVsqVe MIlancla teLa
 TeMperet Arcitenens, InnoXIVs VnDIqVe sã-
 Vas
 AbsqVe geLV, nIVIbVs, pLVVla ManDare
 sagIttas.
 Ergo feroX VarIo DVM sCorpIVs IngrVIt anno,
 AVt qVatIt eXposito sVa DaMna sagIttIfer ar-
 CV,
 NVLLVs aDest imber, VenIVnt In Vota fa-
 VonI;
 TVrbIDVs oCtober Malo ter sVaVlor eXIt,
 AtqVe aVDet fleVIsse rosIs VloLIqVe noVeM-
 ber.
 Hos ergo VVLtVs faMVLANtIbVs IndVIt a-
 strIs:
 It qVaCVMqVe DatVr parrIos VIa VIsere fl-
 nes,
 CVrat Iter, FernanDe, tIbl. Ver VnDIqVe
 fVnDVnt
 In nVtVs eLeMenta tVos; tIbl sVbDIta Lu-
 DVnt
 DeVIa terrarVM; 11. non hIs exerCItVs ar-
 VIIs

Horret iter. pLaVDant zephIrI VIX MVlta
 pVtantI
 saCVLasoLVoLVCres sic LVCIDVsIffe qVa-
 Drlgas
 CreDItVr, oCCIDVo nVLLVs, CVI sCorpIVs
 anno
 TaM ferVs InVIsa VIX tAngeret aëra CaV Da,
 LabItVr Interea tarDILVX qVarta noVeMbrIs.
 VerIs opes aMoLeXa sInV: 12. sed nVbILa
 IVssa,
 soLe oriente noVo, VeterIs sIbI sVbDere VVL-
 tVM;
 nVbILa, sed pLVVios tenVIt reVerentIa Mo-
 tVs.
 QVantVS aDes beLgIs! MoX LetIs qVantVs
 IberIs!
 13. cre, genIs, VVLtV, spe sangVInIs, Vn-
 DiqVe beLgaM.
 ConGLaMant: VIVaXoCVLLs, VI pectoris a-
 Cer
 VIVat Iber: eXplebIt aVos, spes aLteræ MVndI,
 MIXtVs Iber beLgæ, seV beLga VIDetVr
 Ibero.
 14. ILLe VbI beLLa MarI CresCVnt, nIXVf-
 que proCeLLâ
 BattaVVs InfreMVIt ratIbVs, fretaqVe horri-
 Da Currens
 BaCCbatVr; VInCet, pLaCIDasqVe hIs fLV-
 CelbVs VnDas
 EXCVtlet Cæco stabIt faX CIVICa CaMpo;
 ConCVrrentqVe aCies, VMbrIsqVe eXCIta
 CoaCels
 TrVX hyDra prorVMpet splnIs, tVrbasqVe
 ClebIt?
 EXIget has fVrIas, hos frons bLandIsImla
 VVLtVs.
 sIC sVblgIt CVnctos arChangeLVs ILLe tV-
 MVLtVs.
 QVI tVa Castra regens, tIbI teMpVs, & astra
 reDVXIe.
 Vota Cano: hæC LeVIBVs qVaMVIs nVnc In-
 CLyte PrInCeps
 VersICVLLs InclVsA, sIVent In saCVLa Cen-
 tum.
 1. Michael regens omnes Angelos, per eos, &
 sydera regit, & voluit celos, agitq; tempestates.
 2. Prælium Nortlinganum.
 3. Serenissimi, Rex Hungariæ pro Patre, & Car-
 dinalis Infans pro Fratre exercitus ducunt.
 4. Globus tormento ab hoste excussus inter v-
 triusque Principis humeros innoxius adstan-
 tem discerpit.
 5. Conatur hostis collem occupare, in quo vi-
 ctoriæ momentum erat; cum nostri insederant,
 & 15. irruptionibus fatigatum, ipsi integri in
 fugam, stragemque compellunt.
 6. Hornius captivus, Hispanos milites rupium,
 & ferri instar inexpugnabiles itetisse questus.

7. Festo S. Michaelis Bruxellæ (vrbe S. Michaeli
 sacra) & tota Brabantia ignes triumphales cre-
 ßi sunt victoriæ Nortlinganæ; cælo tum serenitatis.
 9. Belgæ serenitatem aëris celeri aduentui Prin-
 cipis orant.
 9: Incipit indulgere S. Michaeli.
 10. Imperat omnem serenitatem.
 11. Exercitus Regius vniuersus toto itinere miræ
 serenitate est vsus.
 12. Adueniente Principe totus dies inter omnes
 alios serenos nubilus fuit, quasi novum Solem
 orbi proferret; nullâ tamen pluvia.
 13. Vota, & faustæ acclamationes populi.
 14. Optabant eadem facilitate, & lenitate vul-
 tus, & formâ animi, & corporis rebelles tumult-
 us mari, terraq; sedari, câ ope S. Michaelis Ar-
 changeli, quâ nunc serenam hiemi auram, &
 faciem dedit.

FLoret hodie Antuerpiæ Vir Clarissimus L.
 Lâcellottus I. C. ingenio floridissimo prædi-
 tus. Videtur non tam Virgilij viam preme-
 re, quam præire: in Centonibus enim Vigi-
 liano carmine omnia exprimit. Obierat Cat-
 dinalis Infans, & Lancellottus suo iussit Vir-
 gilio, vt Parcæ subministraret Chronica, qui-
 bus publicum infortunium lugerent, & Ro-
 manus Poëta debuit uecessario obedire, &
 hos versus dictare: quos Parcæ suos fecerunt
 ait enim

CLOTHO, ex AENEID. lib. 6. & 8.
 ostendVnt terrIs te tantVM sata neqVe VL-
 tra
 esse sInVnt IVVENIs, spes, & soLatIa no-
 strI.

ATROPOS, ex AENEID. lib. 1. & 6.
 HeV pletatIs honor! nImIs o gens AVstrIa
 VobIs
 VIsa potes sVperI propria hæc sI Dona fVIs-
 sent.

LACHESIS, ex AENEID. lib. 1. 8. & 6.
 Vna salVVs VICtIs, spes, & soLatIa nostrIs
 HIsPani oCCubult genVs arMIpotentIs A-
 CHILLI.

Qui omnes Distichi è Virgilio desumpti
 funduntur inter lachrymas à fatalibus Parca-
 rum Numinibus (sic loquuntur Poëtæ) an-
 numque M DC XLI. (hoc enim Cardinalis
 extinctus est) literis Arithmeticis exprimunt.
 Succurrit inter alias Schedas hæc Epistola, qua
 Chronicum artificium edisserit; quam, ne pereat
 subiungo.

CCXLVIII.

PRodijt in Belgio, Princeps Eminentissime
 deuotissima Icon, in quâ ob oculos poni-
 tur à duobus Angelis, flagellati, & coronati
 Christi species, tantâ viuacitate, vt lapis sim-
 si illam

illam dignè contempler, & non soluar in lachrymas. Est Tabellæ subscriptum: Hanc Christi patientis Imaginem, Serenissimus Archidux Leopoldus Guilielmus à se conceptam, & à suo Pictore Ioanne ab Hoeckhe coloribus expressam, in æ incisam. Inscriptionibus à se insignitam, publicam esse voluit. Franciscus Vanden Steen sculpsit. Quam, si benè considerem, audebo dicere Calamum, Penicillum, & Cælum in eâ expressisse videri NON PLVS VLTRA: summum enim attigisse videtur Serenissimi Calamus, summum Pictoris penna, summum Sculptoris acus; summum omnes, vt prodiret Imago inter summas optima, inter optimas summa. A peccatoribus frigidissimis illa, admirandam nescio quam deuotionem extorquet; tantam, vt veneratione debeat potius, quàm eloquentione celebrari.

In aliorum Pictorum exactissimis tabulis vocem desideramus, sed non in istâ, in quâ omnes figuræ sunt vocales. Ait Christus.

QVARE FVGIS PECCATOR.

Vrgent eiusdem verba Angeli, & addunt.

si tV peCCator VI sCIre, qVare tVV s IesVs sle LaCer & VVInerIbVs plenVs exIstbat, sCIas peCCata tVa esse In CaVsa LaCeratI CorporIs IesV ChrIstI: qVare pLange ContInVè.

Et peccator, allectus vocis Diuinæ vi, & Angelicâ monitus, gratiæ datæ respondet, aitq;

toto CorDe pLango errores Meos.

Sic peccator, & quia ego ille ipse sum, plango etiam meos errores; vtinam toto corde. Principis exemplo, vt ait Poëta, totus componitur orbis & ego Archiducis exemplo compositus sphaeram ingenij mei qualem, qualè percurri, vt aliquam Iconem piam componerem, & Chronicis etiam ornarem. Curavi pingi fontem, cuius supremum apicem Crucifixus teneret, quinque è vulneribus copiosissimo sanguine exuberans: & circa laticem Sacerdotes nonnullos vndâ illâ purissima infantes, & senes baptizantes: & subscripsi;

IsI qVIs renatVs sVerIt eX aqVa, & splrItV sanCto non potest Introlre In regnVM Del. Ioannis 3. a. 5.

Et quia Archiducem Serenissimum amo, è deuoto conceptu ad militarem transeo, & contemplari incipio Regionis Belgicæ statum hesternum, & hodiernum. Heri hostes suis egressi limitibus maxjmam Belgij partem inundabant, circum sedebant, obsidebant, possidebant; at ho die expulsi ne quidè sua Patria securi, cernunt propè Lepoldum, Vindicem inuictissimum, & à longè regionem à quâ fuerunt expulsi. Quod volui celebrare hoc Chronico.

Cernent terram De Longè. [Esaiæ 33.] quia, Quam tenuere prius, Leopoldè inuictè, subacti Hostes de longè terram te Principe cernent

Quid autem erit propè? quid in Hollandiâ? quid etiam in Regione conterminâ?

VLVLatVs MVLtVs: raChel pLorans fILlos sVos, & noLVIt Consolari, qVIA non sVnt. [Matthæi cap. 1.]

Porro vlulatus multus; vulgus enim Martis inclementiam expertum contra belli auctores, auctoresq; vociferatur. Et Rachel (hoc est, Hollandiâ orthodoxa; nam Calviniana est Lia) effuso lachrymarum profluvio testatur se inuitâ filios suos Hæreticorum causam contra arma Catholicorum propugnare. Et tametsi multi eidem adulentur Theologi, consolari non vult. Cur autem? Quia non sunt. Quia isti, qui dicuntur Doctores, sæpè docti non sunt: & isti, qui dicuntur Politici, Christiani aliquando non sunt. Quia Gallorum exercitus apud Belgas non sunt: quia Leopoldi copiæ extra agrum Parisiensem non sunt: quia Vaticanis modulantium, Gallus ab Hispaniâ toti dominabitur orbi, vera non sunt: & quia res tandem Francicæ intra ipsa Parisiorum mœnia tranquillæ, & securæ non sunt.

Hæc sunt, Princeps Eminentissime, quæ hodie occurrunt. Viue, vale, & diligere perge, &c.

CCXLVIII.

Sicut latinè sic etiam possunt, & solent in alijs linguis Cronographica fieri. Hoc Belgicum anno 1640. Louanienses laudarunt.

Iaerdicht den Bruydegom.

CoMpt ghII brVIIe ontfanCt V VVen een Loon Van peereLLen Sal Ick V geVen een Crooz.

Fuit euulgatum in professione vnus Monialis [voeabatur Belgicè Anne Marie de Bacqueve; anagrammaticè Ende Ic quam eerbaerna: nam, & Anagrammata etiam in omni lingua fiunt.] Et correspondet illi Antiphonæ, Veni sponsa Christi, accipe coronam, quam tibi Dominus preparauit in æternam: & si ad literam transferatur in linguam latinam, Veni sponsa; accipias tuam mercedem: ex margaritis dabo tibi coronam.

Addam nonnulla Gallica. Fuerunt victi, cæsi, & fusi Gandauen ses rebelles à suo Principe Duce Philippo, anno 1453. quod hoc Chronico exponitur.

reChlè sans ConsCIenCe est La Mort des Cantols.

Author, vt vides, in eâ erat sententiâ, quæ docet D. in numeris nihil significare.

Anno 1465. die 27. Iulij fuit teste Cominæo conflictus generalis inter Ludouicum XI Gallie Regem, & Ducem Carolum, & clamor militaris insonuit: A *Che VaL*: à *Che VaL gens dar Mes à Che VaL*. Et hinc iterum negligitur D.

Habuit Ioannes Valentini, Cæsareæ Musicæ Moderator egregius, deuotas, & ingeniosas Musas; edidit multa pia, & curiosa, & inter alia hæc Chronographica anno 1647.

Euclidem ille in Parnassum inuexit, & fugatis, seu proscriptis Ethnicis, sacras Musas instituit, quæ annum hunc exprimentes ad Deum lachrymas, & suspiria profunderent. Eius ergo Chronographica eruditionis gratiâ adiungo.

Chronographicum trium verborum.

DVX eXerCItVVM IVVa.

4. *verborum.*

eXaVDIatVr IVstVs, ManVS eXtoLLens.

5. *verborum.*

eXorbeantVr DVCes, paVperIs eXVgentes sangVIneM.

6. *verborum.*

Vanæ corVM tVbæ, eqVites, VeXILLa DestrVantVr.

7. *verborum.*

eXCIta potentIaM, eXhorreat hostIs, InIqVos Infantes eXtrVDe.

8. *verborum.*

DeVS fVga, eXarMa sVperbos, Vrbes serVI tVI ContVrbantes

9. *verborum.*

eXtoLLe VsqVe in æternVM IVstos pietate, IVstItIa, fIde pugnantes.

10. *verborum.*

aVgVstVS fIdeLIS Deo, DeIparæ serVVsaLtIS In terrIs beatVs VIVat.

11. *verborum.*

reX tribVs regnIs ornatVs; aLtæ, aVgVstæ, DIVInæqVe proLes sIne sIne IMperent.

Scala Musicalis.

G, A, B, C, D, E, F,

Chronographicum 1647.

proLes saCræ VIrGInIs, orbIsqVe saLVator GVberna, aDIVVa, BenefaC, Conforta, Dona, EXtoLLe, FortIfICA.

Notæ Musicales gradatim ascendentes.

Chronographicum 1647.

vt re mi fa sol la

parCe peCCatorIbVs, qVI sIne paVsIs suspirant.

Vt reX Misericors, fac soLVtos Lapfos,

Notæ gradatim descendentes.

Chronographicum 1647.

la sol fa mi re ut:

tVas LaVDabVnt Insignes gratIas; LaVDabVnt SoLLa, FatebVntVr MIra Regis VtIqVe.

Chronographicum 1647.

heV sVspIro, qVIA Vna eX MILLIbVs In æternitate gaVDEbIt.

Religiosus.

MDCXLVII.

Mea Do, sanCte reX LatVs tIbI,

Contemplatiuus.

MDCXLVII.

MoDo saCro eX Latere sVgl slulstro,

Iesus.

MDCXLVII.

Manna Dans, Cor eXaltat VIrI.

Sonetto Cronografico

Al valoroso d'Iddio Guerriero L'Arciduca

LEOPOLDO.

MDCXLVII.

Flero In arIngo sel, fagglo in batragLIA, AVanza tVo pensler sCaLtro ConsIgLlo, RIgetta Lo tVo stral perVerso artIgLlo, Traflgge tVo fVror, togLle ogni MaGLla.

MDCXLVII.

ALto CasteL aL tVo tIrar sI sCagLIA, StranlerI InIqui ponI In qVeL perIgLlo, Ch'annebbIa sIn De gli arghI aLteroLL CIGLlo,

L'Vsbergo portI, qVaL LeggIera paglla.

MDCXLVII.

SpleghI L'aVrata tVa fataL bandiera, Le fVrle sCVote tVo feroCe brando, StrVggon tVoI CoLPl Veterana sChIera

MDCXLVII.

EsperTI ferItorI tIsonfanDo, InsignI segVon tVa pletà seVera, SCrIVon soVra I trofel, DIo Vâ pVgnando.

Nel soprastampato sonetto, in ogni parola vi è qualche lettera del MDCXLVII.

☞ CCL.

○ Bijt Ferdinandus III. Romanorum Imperator anno 1657. & P. Eugenius à S. Iosepho Concionator Cæsareus inter lachrymas eloquentissimum librum edidit ad gloriam, & auctoritatem defuncti, in quo Chronica ingeniosa reperio. *Libri titulus est.*
Castrum

CastrVM doLorIs, & honorIs.
 Pagina B. 2. vocatur Vienna
 Vrbs aMorIs, aC DoLorIs.
 Pagina C. inuitat vniuersos ad planctum,
 atq;
 NVnC LVctVs Canto AVstrIaCI IoVIs
 arMIger aLes
 ED IaCet: cXeqVIas ferte freqVenter aVes.
 Pagina K. rubro, & nigro colore exprimitur.
 sIgnVM pro Castro DoLorIs.
 Pagina K2. reperitur hoc Distichum.
 HeV! aqVILa: heV! phcenIX: & CygnIs
 Cælare In Vno
 (sIC erat In faCrls) oCCVbVere sI-
 MVL.
 Pagina tandem vltim.i Pyram erigit, & exor-
 nat his Chronicis.
 pyraMIs noVa pro Castro DoLorIs.
 D' Vna sConsoLata arteMIsla.
 qVesta è Leonora IMperaDriCe.
 Conforte DeL gIVsto ferDInanDo.
 Che fV terzo, gLorIa, e norMa De' regI.

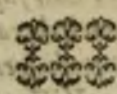
Alia in alijs locis ab hoc eodem Authore scripta adduco, habet enim floridum, & acutum ingenium, & eius scripta mihi perplacent.

CCLVI.

An Arithmetica hæ litteræ aliquem ordinem seruare debeant?

Inter Lēmata Chronologica illa maiorem laudem promerentur, quæ eodem ordine habent literas numerales, quo illas scribunt Arithmetici. Oppositum vidisti hucusque: non etiam se volunt Chronologi huic rigori obligare, iudicantes valde esse difficilia lemmata, in quibus Arithmetica non solum det literis valorem, sed ordinem. At non debet statim Philomusus terreri, nam ipsamet difficultas animos generosos ad ardua concitat. Ergo etiam aliquando Chronographica perfecta (sic hæc denominare volumus, & debemus) componas, & vt concinnè possis, indiges exemplis, quæ subscribo.

In Christi Corporis solemnitate hæc Dia-

Grammata super Altare aureis literis expressa posui.

paneM De CæLo. Anno MDCL.
 paneM De CæLo præstetIstI. MDCLIII.
 paneM De CæLo præstetIstI cIs. MDCLIIII.

In quibus eundem ordinem retinent literæ numerariæ, quem Regulæ Arithmeticæ postulant.

Romæ apud S. Mariam de populo erigitur Chisiorum Sacellum, è pretioso lapide conformatum, in quo, & huius Excellentissimæ Familiæ antiquam nobilitatem, & diuitias demonstrant Mausolea, & Statuæ; & veterum Heroum ingenia eruditissima Epicedia. Alis alibi expendo: hoc impræsentiarum me iuuat vt positam doctrinam adfirmem. Subterraneum τΑΥΤΗΘΥ claudit marmor, cui insculpta Mors ornatum potius, quàm horrorem addit, gratiam apud Lectorem hæc inscriptio conciliat.

Mors aD CæLos Iter

Ecce Arithmeticæ literæ non valorem modò, sed & debitum ordinem in suâ positione conseruant.

Huc spectare potest Epistola, quam cuidam olim amico, dum hæc Metametricam exornarem, scripsi.

CCLII.

Sic cupis, ingeniose Elinande, quæ sint carmina, quæ Arithmetica vocari solent, & respondeo veteres considerasse, & supputasse numerum literarum in dictionibus, in versibus, in Poëmatibus.

Quot literis nomen componeretur, considerabant in conuuluis præcipuè. Vnde apud Martialem.

Noua sex cyatis, septem iustina bibatur;
 Quinque Lycas, Lyde quatuor, Ida tribus.
 Omnis ab infuso numeretur amica falerno,
 Et quia nulla venit, tu mihi sonne veni.

Legem etiã posuerunt versibus, iusseruntq; vt tot aliquando literis constarent, non pluribus paucioribusue. Vocabant Isogrammata Metra equalia, quæ eundem numerum habebant literarum, qualia sunt ista, quæ Rabano Mauro, Monacho Benedictino, Moguntino Archiepiscopo, &c. debentur.

A	r	b	o	r	o	d	o	r	e	p	o	t	e	n	i	F	R	O	n	d	o	f	o	v	e	r	t	i	c	e	n
E	t	e	m	i	q	c	r	u	o	r	X	p	i	f	r	Ö	V	F	l	u	l	t	a	b	f	i	d	e	i	a	n
H	o	r	t	u	s	d	i	t	a	t	u	s	&	p	a	R	C	V	i	n	u	l	l	u	s	i	n	o	r	b	e
F	l	o	r	i	b	u	f	e	t	f	o	l	i	i	s	M	L	l	e	n	o	g	e	r	m	i	n	e	d	i	
O	m	n	e	f	e	x	c	e	d	e	n	s	a	l	t	A	S	G	r	a	v	i	t	u	d	i	n	e	f	y	
E	x	o	r	n	a	t	q	p	i	a	M	A	G	N	V	S	V	E	S	I	I	T	H	o	n	o	f	q	d	e	
A	m	b	i	t	n	o	t	u	s	h	O	N	O	S	L	A	E	T	V	S	L	O	Q	u	i	t	u	r	q	L	
S	t	a	n	f	h	o	m	o	l	i	V	O	R	H	O	C	N	A	T	I	O	N	I	d	e	n	e	g	a	t	
D	æ	m	o	n	i	f	h	o	r	r	e	n	d	u	s	R	E	M	f	c	i	r	i	l	a	u	d	e	m	o	
A	r	b	o	r	f	o	l	a	t	e	n	e	n	s	v	A	R	I	o	f	v	i	r	t	u	t	e	c	o	l	
P	u	r	p	u	r	e	o	R	e	g	i	s	f	u	b	T	A	C	t	u	r	o	s	c	i	d	a	f	u		
Æ	t	e	r	n	i	s	r	a	d	i	i	s	l	u	x	A	N	T	i	q	u	i	s	q	u	e	t	e	n		
A	d	f	i	s	i	p	i	a	v	i	r	l	s	h	i	C	D	V	m	t	u	a	N	u	m	i	n	a	p		

Vt illa facilius possis legere à lineis exi-
mo, & rescribo.

*Arbor odore potens frondoso vertice nata
E te, miq; cruor Xpiſto v' fuit abside ſancta
Hortus ditatus, & pax cui nullus in orbe eſt
Floribus, & folijs, milleno germine dives,
Omnes excedens altis grauedine ſylvas
Exornatq; piam Agnus: veſtit honoſq; decuſq;
Ambit notus honos, latus, loquiturq; Leoni
Stans homo: linor hoc nationi denegat atra
Demonis horrendus, rem ſciri, laude moueri
Arbor ſola tenens varias virtute colores,
Purpureo Regis ſub tactu roſcida fulgens
Æternis radys lux antiquiſq; tenebris
Adſis ipſa viris, hic dum tua Numina proſūt.*

Tredecim verſus ſunt, & omnes Iſogram-
matici, omnes enim ſunt triginta quinque li-
terarum. In medio formatur Crux duobus
verſibus vnde quadraginta literarum: vide-
licet,

*Forma ſacrata Crucis venerando ſplendet amiſtu)
Magnus veſtit honos, latus loquor hoc natione.) 39*

Quando formantur Diſticha, aut debent pri-
mum ſecundum concordare inter ſe: & ter-
tium & quarrum inter ſe, &c. aut primum
eſſe æquale tertio, ſecundum quarto, &c.
Illud prius hoc exemplum dilucidat.

*Illu dies pereat, que me produxit ad ortum)
Nec videat nox illa anrore mobilis ortum.) 34
Sit nox illa grauis, nec laudis digna fauore,)
Stet diſuncta procul à vera lucis honore.) 36*

Huius generis habet multos verſus Rigenſis
in expoſitione Iobi, quam edidit. Hoc po-
ſterius dilucidant ſequentia Diſtica.

*Germane ò Manors Cali ſuper æthera note, 36
Quem Solymanorù dura propago pauet. 31
Romani Princep; populi, gentiſq; togate, 36
V' ve per æternas Victor Olimpiadas. 31*

Ecce in priori exemplo primus reſponder ſe-
cundo, tertius quarto: in poſteriori primus
tertio, & ſecundus quarto correſpondet.

Sicut ſunt verſus Iſogrammatici ſunt
Iſoſyllabi. Conſidera ſequentes, qui
tredecim ſyllabas habent.

*Patrem Alexandri vincis ſplẽdore Philippe. 13
Teq; decus Martis Mundus vterq; vocat. 13
Olim nã quotquot deuicit Regna Philipps. 13
Subſiſtunt pedibus magne Philippe tuis. 13
Solus Parnaſſi Princeps tu; ſolus in orbe 13
Sol; Telluris honos, Teſhyos, atq; decus. 13*

Eundem ſyllabarum numerum habebunt
verſus, qui eoſdem pedes.

Venio ad dictiones, & condo verſus Iſole-
xicos, qui eundem numerum dictionum
habent. Tales ſunt, qui ſequuntur olim ad
S. Ioannis-Baptiſtę laudem ſcripſi.

*Hirſuti montes, & montibus obſita heremus,
Vallis iners vndis ſaxaq; ruida carent.
Gliſcit nulla comas arbor committere venci.
Nam ſocer Hippotades vortice cuncta tenuit.
Pauperies rerum ſubit vndique terra deſtitit.
Herba fugit valles, culmina flora fugit.
Crinibus incultus, rabie ſape vſtus acerbis
Ventorum, ſolem paſſus, & aſtra ſerens.
Chriſtalli lauces ſitians, nam deſicit vnda
Si eſuxiat nullos inuenit ille cibos.*

Hos tamen immenſos Magnus Baptiſta labores
Abſque labore ferens gaudia ſumma putat.
Omnes ſunt verſus Iſoxici, habent enim ſi-
guli dictiones ſenas.

Hęc eſt verſuum æqualitas, quam apud
Authores ingenioſos inuenio. Cur talem
aut talem Poeta numerum delegerit non vi-
deo: res eſt, quæ ab arbitrio dependet: Si-
cut vnus verſus literas ſi vnus Poematis ali-
qui

qui numerarunt. Carolo Faye, in Collegio Burgundionum alumno. anno 1564. à quodam amico missum fuit hoc Tetrastichon.

Xeniolum simplex tibi do, do Xenia bina 32

Disticha si numeres, aut epigramabreuc. 34

Quod si litterulas centum septemq; viginti, 38

Sine voluntatem tradimus innumera. 30

Viginti primam deberet habere longam: nam in Virgilio lego *Viginti tauros, magnorum horrentia centum.*

An ne hoc Tetrastichon, centum viginti septem habet literas? Mileni legerunt, & pauci aut nullus illa dinumeravit. Stephanus Tabourotius illud cap. 20. ponit, & ait; *Tu troueras quele nombre des lettres est exactement conté; & supputé.* Interim ille non ipsas numerauerat, sed benè esse numeratas ab authore credebat: aio ego illas non esse 127. sed 133. si dubites, ob oculos illas habes, numerata. Centum, & triginta, & vna sunt. Et vt computus illas ad 127. contrahat, opus erit primò, vt non scribatur in tertio versu *que*, sed *q;* & iubeatur dici vna litera; secundo, vt in secundo *Ch*, Græcè χ sit vna litera: tertio, vt in tertio *litterula* per *t* simplex scribatur, vt apud accuratissimos Authores legitur.

Desiderarem in numero litterarum nullum latere errorem; & insinuaui causam, ob quam ille delectus fuerit, & non alius. Addam igitur aliud exemplum.

Princeps Emanuël, optimus Dominus, & amicus meus; compleuerat annum ætatis octuagesimum, & fruebatur adhuc viridi, & robustâ senectâ. In solemnitate ergo Natali illum donauit hoc Disticho.

Octoginta annos superasti: heic dedico, Princeps, 41

Octoginta notas: totidem addat Iuppiter annos. 39

Hęc de litterarum numero in versibus insinuasse sufficeret: at quia illarum numero, & figura solent Poëtę aliquid significare, has adhuc paucas lineas subscribo.

Chronici versi sunt, qui rem, tempusq; enarrant. Annum duobus modis significant: litterarum numero, vel figurâ.

Annum versus numero litterarum insinuat, cum tot literas habet, quot significatio requirit. Considera hos sequentes Sapphicos.

*Quintus Hispanus oritur Philippus**

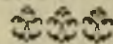
*Vngaro illustris datur & Maria**

*Visti Hispanos Carolusque, *plectit*

*Parca Philippum.**

Quorum Arithmeticus sensus iste est. Princeps Balthasar Philippus V. nascitur, sed quando? eius genethliam recenset primus

versus, qui habet literas 29. Ergo anno vigesimo nono supra millesimum sexcentessimū (nam hic maior numerus semper subintelligitur) natus est iste Princeps, & cum ipso renata fuit multorum Regnorum spes: quem tamen ante diem sublatum etiam hodie lugemus. Secundus habet literas 28. & colligo nuptialem contractum inter Mariam Philippi Pij filiam, Magni sororem, & Ferdinandum III. tunc Vngarię Regem (postea Romanorum Imperatorem) initum fuisse anno vigesimo octauo. Sententia tertia literas habet 23. insinuatq; anno vigesimo tertio Carolum, Vallię Principem (qui postea fuit Anglorum Rex, & a Populo publicè condemnatus, & decapitatus) in Hispaniam venisse, & tandem vltima, quia literas 21. habet, significat Philippum III. anno vigesimo tertio vitam cum mortē commutasse.

Alius Chronicorum modus non litterarum numerum, sed istas figuras [I. V. X. L. C. D. M.] respicit, & illas coniungens, numerum colligit, qui annum optatum representet vt constat ex versu sequente.

ILLIVs ante DieM patros InqVirt In annos.

Si colligamus omnes litteras numerales, summa dabit numerum 1558. Et non sine admiratione legimus voluisse Deum, vt Ouidius nesciens, quid diceret annum, definiret, quo quidam Magnus Princeps dicitur Patrē suum voluisse trucidare. Solent aliqui liberius conformare Chronica pringendo characteribus capitalibus literas, quas recipiunt in computum alijs neglectis. Pono exemplum. Anno 1656. egrotabat Hispaniarum Rex; indictę sunt publicę preces, & vt sciret populus, quid orare deberet, fuit Ecclesię N. foribus appensa hęc Tabella,

DoMIne saLVuM faC regem

in quâ literę capitales dant annum 1656. interim manent [umm] quę ided paruo characterē scribuntur, vt sciamus in computum non esse vocandas. Hic Chronica componendi modus est facillimus: at hodie ab vniuersis reprobatus. Omnes enim literę, quę augere possunt numerum, sunt computandę.

Hęc sunt Elinande doctissime, quę de versibus Arithmeticis sciri possunt, & debent: alia, quę aperiunt viam ad speculationes secretiores paucis expediri non possunt. Illa alibi edissero, & si placeat etiam communicabo. Vale.

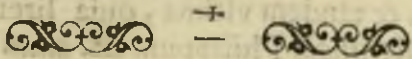
MVSA III. SVBDVCENS.

CCLIII.

CHRONICVM Subductorium duobus formatur versibus quorum minor à maiore subducitur, & residuum respondet tempori quæsito. Possem rem exemplis varijs dilucidare, sed quia beuitatem amo vnum aut alterum subijcio.

2817 +
1183 —
1634 +

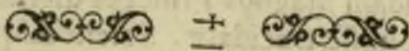
DDVCIt BeLgIs FernanDVs ab arCe salVteM
CæLestI:ls bataVV M, tVeVs VtrInqVe tcret.

CLAVIS.

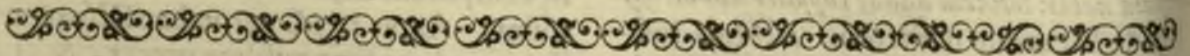
Discrimen Canonum quæsi um proferet annum.

In hoc Disticho Hexametrum positium est (id significat hæc notâ +) & Pentametrum est negatiuum) & hac notâ — signatur (& differentia vtriusque carminis (nempe 1634.) dat annum, quo Fernandus Philippi Pij Hispaniæ Regis Filius, & Philippi Magni Frater, Belgium, & Bruxellam aduenit.

Eiusdem est generis hoc Distichum, quo olim expressi annum, quo natus S. Placidus Discipulus D. Benedicti.

NasClitVr eVrope PLACIDVs soL VrbIs, & orbIs:
Irosper & In CæLIs IpsIs per saCVLa regnat.

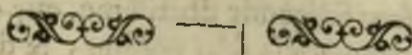

MVSA IV. MVLTIPPLICANS.

CCLIV.

LIAM Chronica, quæ exarata ab hac Musa; duobus versibus indigent, quorum alterum per alterum multiplicari debet, vt resultet numerus ille, qui puæritur.

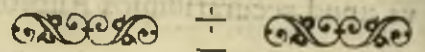

Ducti 817 eVterpe FernanDe saLVe per In-
in 2 CLite peLLIs
erunt 1634 Hostes, & PatrIa prospera fata ge-
rls.

Ex notâ charactericâ constat inferiorem versum auferendum à superiori, & sic tandem annum, quo S. Placidus D. Benedicti Discipulus fuit natus in terris, inueniendum. Prior versus continet numerum 824. posterior numerum 309. discrimen 515. Pronuncio igitur anno DXV. hunc Martyrem gloriosum fuisse natum. [Vide Hæftenum in Vita S. Benedicti Prolegom. 19. & cap. 3. num. 16. & cap. 13. in additione.]

824 +
309 —
515 +

Carmiuæ colligentia frequentissima sunt: ignota, tamen hucusque (sic putabam) subducentia, diuidentia, multiplicantia, &c. at reperio in Authoribus artis huius umbras, aut tyrocinia: Rodolphi enim Goelenij Lexicon Philosophicon multi Poætæ commendant, & inter ipsos Ioannes VVirtzius Tig. hoc Chronographico.

IMbVra, Vt faLIX, pLaCIDVs, CVI peCora
MVsls;

Iltes ILLo qVIt, Vt lVeM CaVere.
Fortè non statim sensus cognosci poterit: fortè ille, si semel nosceretur, non esset ad rem. Hoc non vrgeo de artificio Cronographico ago, & in his versibus Musam subducentem repperio.

3936
1323
1613

CLAVIS.

Duc versum in versum, & tempus (studiose) recludet.

primus versus habet numerum 817. (nam Y. nec significat numerum, nec à Grammatica numeraria cognoscitur: alter numerum 2. & si alter per alterum multiplicetur, annus 1634 resultabit.)

MVSA V. DIVIDENS.

☞ CCLV.

BINA etiam carmina hic requirimus; alterum, qui numerum diuidendum contineat; & alterum, qui diuisionem, vt instituta operatione vt annus ille, qui quaeritur, in quotiente remaneat. Rem dilucido.

parthenopeM VIDIt tanDeM BraCaMontIVs
 Heros,
 praDIvs Ingenlo CLaro, generofus AchIL-
 Lcs:
 Infgnls porro.

CLAVIS.

Distichon Infgnls fecit, & numerabitur annus.
 Distichum continet numerum 4977. quem si diuidas per vocem *Infgnls*, qua ternarium complectitur, habebimus annum 1659. quo summo omnium applausu, & laetitia ingressus est Neapolim Excellentissimus Dominus Gaspar de Bracamonte, Comes de Peñaranda, &c. Pro-Rex, &c. Vir summae prudentiae, & ingenij, quem ad suam maiorem gloriam, & populi peste, & seditionibus afflicti solamen Deus saluum, & incolumem conseruet multis annis.

adhuc innumera Chronicorum genera, disponendo numeros iuxta alias multas regulas quas subtilior, & sublimior Arithmetica edidit: qualis est illa, quae *Aurea* dicitur, quae medium proportionale Geometricum, quae Arithmeticum, quae Musicum quaerit: quae radicem quadratam, aut etiam cubicam eruit, aut contra è radicibus quadra, & cubos educit: & quae ponit, supponitue, vnde nomen fortita, *Regula fuisse positionis* vocatur. Sed quis esset finis, si omnia deberent, aut illustrari exemplis, aut dilucidari Commentarijs? sed quid faciam? an ne haec ipsa insinuasse sufficiet? Haberem rationes asserendi, & negandi. Asserendi; nam vel legor à viro ingenioso, vel non. Si à viro subtilioris ingenij, non est cur plura dictis adferam; nam ipse omnia illa, quae dici possunt, facilius diducet, quam leget à nobis diducta. Si à viro hebetioris ingenij; non est cur plura dictis adferam; qui enim nondum capit, quae scripta, ijs non indiget Paradigmatis, quae scribi possent. Negandi; nam multa mihi hodie occurrunt, quae heri ignorata, & sicut meum ingenium studio quotidiano perficitur, poterit tuum alieno labore iuuari. Igitur, vel vt tibi seruiam, vel me tanti sper distraham, volo vltius percurrere, & singula exemplis breuissimis dilucidare.

☞ CCLVI.

Posset hic aliquis totam artem numerariam quanta est retractare poetice, & condere

MVSA VI. AVREA.

MERITO nominatur *Aurea*, nam sicut aurum inter metalla reliqua, sic illa, cui ab auro nomen inter reliquas Arithmetice regulas nobilitior est. Constat interrogatione, & responsione: quae instituuntur sic.

Vt 4. ad 8. ita 8. ad quem? R. ad 16.
 Vt 4. ad 8. ita 12. ad quem? R. ad 24.
 Modum inueniendi responsionem, iam didicisti proprio loco, nec debeo eandem cen-

tias repetere: nunc exempla subiungo.

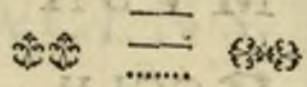
te CeLVM Latlo pręDIXIt: nāCerIs orbi,
 ANICIO PrInceps benEDICte è sangVIne
 CLaro.

Ex caractere cognosco, sicut se habet Hexametrum ad Pentametrum, ita hoc se habiturum ad annum, quo D. Benedictus fuit natus.

natus. Primus versus valet 1820. secundus 960. ergo instituta analogia dicemus,

Sicut 1820. ad 960. Ita 960. ad quem?
Et facta operatione prodibit, annus 480. hoc enim anno Sanctissimus Patriarcha ex patre Anitio Eutropio, & matre Abundantia, nascitur eodem cum sorore Scftolastica partu; quo & mater defuncta est. Haestenus Prolegomeno XIX. pag. 56. & comment. ad cap. XXXIII. num. 1. Fuit Anitia familia inter Principes, & Consulares nobilissima; è qua olim Imperatores Iustiniani, & iam etiam Austriaci processerunt, vt probant Arnoldus de VVion, & Sefridus.

Prouenimus per diminutionem à maioribus numeris, nunc è contra à maioribus numeris ad alium maiorem excurramus:

*O pater Anicio ex Ingenti sanguine nate:
Ipsis, Vt angellicis Vivant proCVL Vrbe
faVebls.*

Primum carmen complectitur 120. secundum 240. & instructa proportione

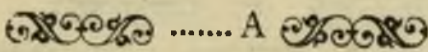
Vt 120. ad 240. ita 240. ad 480.
hoc enim annus, vt dicebamus, ex alto Antiorum genere natus fuit D. Benedictus.

M V S A VII MEDIA.

CCLVII.

INTER duos numeros quaeritur medium proportionale, arithmetice, geometricè, & enarmonicè: & modum inveniendi expono proprio loco. Media Geometrica, & Harmonica videntur mihi fastidiosi moliminis, & quia carmina amant facilitatem, illis non utar, sed ero Arithmetico solo contentus: & definio illum numerum arithmetice esse medium, qui aequaliter distat ab extremis [10. 20. & 30.] quoniam inter 10. & 30. medius est 20. qui tantum à priore, quantum à posteriore separatur. Rem illustro vno exemelo.

se medium Arithmeticum inter vtrumque versum. Cum igitur prior contineat 676. & posterior 378. differentia erit 298. semissis 149. ergo vel adde hunc numerum versus secundo, vel adime à primo, & habebis annum 527. quo accidit illud stupendum prodigium, cuius S. Gregorius meminit libr. 2. Dialog. cap. 7. [Cum enim Placidus adhuc puer aqua vellet haurire, in fluvium labitur, & à torrente vndarum rapitur; & Maurus iussus illum eripere, super vorticis aquas ingressus sicco pede eum accessit, & ad oram reduxit.] Haestenus festinat, & hoc miraculum anno 523. adfigit: alij morantur, at nos, quia de medio agimus, mediam tenuimus viam.

676	IrIplItVr pLaCIDVS generosè è
378	gurgite: IVssis
diff. 298	sVbCoLLatVr aqVIs: Lbrans a-
semid. 149	qVa IVssa petrefect.
ergo 527	Ex characteristica nota colligitur annus, qui quaeritur est

M V S A VIII. RADICALIS.

CCLVIII.

MOLESTISSIMA est radicum singularum extracto, & tametsi facilitati Poëticae dissonare videatur, debuit alio adhuc dilucidari exemplo, ne quidpiam deficiat huic capiti, quod

possit Lectori prodesse. Quid radix sit, & quotuplex, paucis edisserere nequeo, multis nolo. Rem exposui suo loco; modo data alibi doctrinam utor, & Arti Poëticae Radices Cubicas, & Quadratas ad proprio, & vnum exemplum produco.

Anno 196. post Christi nostri Domini Natiuitatem audacissima fuit Tyberis inundatio quam quidam expressit hoc carmine.

Hos agros Tyberis Irato gVrgite Vastat.
Dat radicem, & annum reperit in ipso Quadro, nam 14. ducta in 14. dant 196.

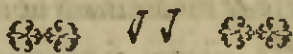
14	Sicut ex radice ad aream,	1606
14	sic etiam interdum ex areâ ad radicem venit: sed hoc in	1606
56	paruis locum numeris habere poterit, non verò in magnis;	9636
14	nam si annus 1606. qui nobis fuit Natalis ex areâ deducendus sit,	0000
196	debebit conformari Chronicon, quod numerum 2; 579. 236. exhibeat. Sed quibus illud caracteribus? Latinum Idioma aptos non habet; vel si illos te habere putes, illos exhibe.	9636
		1606
		2579236

CCLIX.

12	ERgo ex cubo ad radicem veniendum non est, quoniam cuborum numeri numeros Quadrorum excedunt: qui enim dare vellet numerum Cubicum anni 1662. deberet exhibere Chronicon continetum numerum 4. 591. 069. 528. & quibus numeris, id quaeso?	1662
12		1662
24		3324
12		9972
144		9972
12		1662
288		2762244
144		1662
1728		5524488
		16575464
		16565464
		2762244
		4591069528

Stat igitur non ex numero Cubico ad Radicem, sed ex hac potius ad illum perueniendum esse.

Vis meminisse Eclipseos, quae accidit anno à morte Alexandri 1728. unde calculus Tychonicus firmari poterit, & hunc versum producit.

Sol tenebris terrae totas Inverterat Vrbes.
Literæ Arithmeticae dant 12. quibus respondet Quadrum 144. & Cubus 1728. & hic est annus, qui notatur.

Et hic obiter nota per Radicem (Quadrum

Cubicam) non posse ad quoslibet numeros venire; nam 4. verbi gratia dant Quadrum 16. & 5. dant 25. & numeri inter 16. & 25: medij hoc versuum genere explicari non possunt. Similiter 4. dant Cubum 64. & 5. dant 125. & numeri inter 64. & 125. notari non poterunt.

CCLX.

De Parachronicis, & Tautochronicis.

Quando vno verbo numerus explicatur, versus est vel Parachronicus, vel Tautochronicus: illud si nomen arithmeticum differat ab Historico: hoc, si coincident. Differunt, si ego rogatus quo anno Mauritius floruit? dicam *Annus dat Mlrl Dates*, qui dat 1501. Coincident, si suo nomine annum aliquis notet, vt si Franciscus anno 206. floruisse dicatur; id enim ego reponam hoc Tautochronico.

Nomine franciscvs proprio olim clauserat annum.

Et vt hæc melius, & profundus intelligas, versus sequentes meditator.

VEVERVM PATRVM CHRONOLOGIA.

Romani Clementis AtLas, dat tempora fausta Sacula Demophili dicit Aristoteles.

Areopagita describit tempora Lato, Euodij Papæ tempora Virgilius.

Sixti, & Alexandri Romanum secula, certo Qui prodent numero, Cæsar, & Hector erunt. Clara Minutij ouans reserabit tempora Achilles.

Gregory, Hippolyti tempus habet Cicero. Quinte & Alexander synodi: cantabit Homervs

Lancfrangum: Algeri cansor Olympvs erit. Denique Bernardi producet mellea Cælvms Tempora, quæ dederunt lumina clara Polo.

Chronologiam exhibui; illam expono. Floruit Clemens Romanus anno Domini quinquagesimo, quem vox *AtLas* indigitat. Demophilus Therapeutes anno LI. Dionysius Areopagita, Atheniensium Episcopus, floruit sub idem tempus. Euodius ille, qui Antiochiæ D. Petro successit, respodet anno LXIII. Alexander Romanus, Martyr, anno C. Fuit Sixtus, etiam Romanus, etiam Martyr, etiam contemporaneus. Gregorius Neocæsarensis, Hippolytus, & Origenes sub idem tempus. Celebratum fuit Concilium V. Constantinopolitanum circa annum DLX. Archiepiscopus Lancfrancus, eruditionis summæ vir, regabat

gabatur suam Ecclesiam anno MV. Algerus anno MLV. & tandem meus Mellistus bernardus floret anno MCLV.

Singulis Patribus cooptatus est aliquis Gentilis, qui Arithmetice nominis sui literis annum designet: at maior esset curiositas, si ipsum Doctoris nomen annum proderet: sed hoc raro continget, & poterit etiam notari. Considera Cronographicum sequens.

*tertVLLianVs includus,
Et 10LyCrates candidus,
Et 1aVLVs, & GILDa optimi
Dant literis tempus suum*

Nam *tertVLLianVs* nomine suo complectitur numerum 111. & hoc anno etiam floruit. Sic etiam *10LyCrates* anno 150. *1aVLVs* anno 60. & *GILDa* 551.

Nomina propria certâ sine lege vagari, Grammatici vniuersi fatentur: quod si *Polycrates* in versu secundo non placeat, dicam composita à voce *πολυς*, primam habere in lingua Græca breuem, quæ tamen interdum in latina producitur, dixit enim Satyrâ I. Persius.

*Non mihi Polydamas, aut Troiadas Labeonem
Præulerint.*

Profectò hæc Chronica, quia ex nomine proprio sumuntur, videntur pulchriora, & meliora. Adde aliud exemplum. Publicauit quidam Medicus Augustanus typis Andreae Erfurt, & sumptibus Ioannis VVeb anno 1654. Libellum curiosum, cui Epigrafe: *Cabala. Speculum artis, & nature in Alchymia.* Et quia Lector videretur inquirere, quis esset Author? clausit Libellum istâ lineâ.

Nomen, & ætas PAVLVs.

NOTA.

MVsa hæc extrauagans Arithmetice alijs etiam rebus accommodat, multa enim alia possunt enumerari præter annos: imò debent, nam si Hispanis credimus, *Annos numerant rustici, qui vestigalia pendunt, non nobiles.* Et si Ouidio,

Enumerat Miles vulnera, Pastor oues.

Ergo annis omissis, etiam alia carmine numeremus.

Alanzonium Belgæ in Ducem Brabantie creauerant; non cæcè, vt solent alij Populi, sed prudenter, & cautè. Elegerat Brabantia, qui se defenderet, non cui feriret: nimirum Regis Gallie fratrem, sperans se armis, & impendijs Christianissimi Regis protegendam. At Rex suppetias fratri negat, & onseruantiam Prouincia decepta remittit, nec illum insanire patitur, sed consilio potentiore coërcet. Fuit Dux, & 17. die Ianuarij

anno M. D. LXXXIII. abusus autoritate suâ, Antuerpiam, quam defendendam susceperat, fraude intercipit, & toto suo exercitu subiugare conatur. Sed frustra, quia Hercules animo ciues Gallos oppetunt, & frustibus potius quam hastis, aut gladijs retundunt, & interimunt. Euaserunt Antuerpiensium furorem, qui per muros exsilierunt in fossas non iam vitam cum morte, sed mortem cum morte commutantes. Tanto scelere perpetrato fugit Alanzo, quem Belgæ non solum persequeuti sunt armis, sed & versibus: quorum sensus Oraculo sequenti exprimitur.

Qui vindex venit, demum Predator abiit.

Hoc fuit Alanzo gens Stadiana tibi.

Calentia, & semiuiua Gallorum corpora Antuerpienses congesta in cumulum apud mœnia, quo loco trucidati, posuerunt; & addiderunt epitaphium, ne perfidiæ, & fortitudinis (vtraque fuit; nimirum, illa in Duce, hæc in subditis; summa) memoria aliquando periret. Ego hoc carmen arithmeticum addidi.

*HIC GaLLI In MVro qVI oCCVbVere,
IaCent.*

In quo numeratoria litera, non annum, sed cadauerum numerum præferunt. In fossa enim non magnâ 1525. milites infelices consepulti dicuntur.

Erant Louanij tres notissimi Medici: Thomas Fienus expertissimus, & ingeniosissimus, Gerardus Villers suauissimus, & diligentissimus; & Ioannes Sturmus eloquentiæ amantissimus. Sic rem disposuerat Fortuna, vt Fienus immensos haberet Thesauros: Villers esset non ita diues, Sturmus pauper. Appellat Musas iste, & in Fortunam agit his versibus.

Mille tenet Thomas: quingenta-quinque GerardVs:

Pauper Ioanes tantummodo continet unum. Vbi miratus omninò fui fortunas sequi literarum numerum, imò & mensuram: nam si agamus de scientia, erat enim doctus Fienus; Villers rerum notitiâ plus quàm mediocri præditus; & Sturmus licet esset doctissimus, carebat applausu populari, & ab æmulis se totum musis, & suauioribus literis dedere ægros negligere, & medicinam non facere magni dicebatur.

Placuit ingeniosæ inuentionis festiuitas, & Sturmum imitatus, Renati Cartesij, acutissimi nostræ ætatis Philosophi certamina contra Aristotelem celebraui hoc Tetrasticho.

Pugnat Aristotelem in fortem Cartesius: immò

Hic Junior Veterem vincit Aristotelem.

*Centum & sex fruitur CartesiVS ipse taletis:
Quinquaginta uno constat AristoteLes.*

Scriptit Cartesius Mathematica; & hæc fecerit: Philosophica; & hæc subtiliter: & vtroutrouque hodie à multis reijcitur, à quibus non legitur; & à multis impugnatur, à quibus non capitur. Eius ideæ toto Cælo à Peripateticis absunt: sed non ideò falsitatis erunt reæ, nisi suas illi prius, securius, & fortius persuadeant. Vocatus à Regina Sueciæ, Virgine omnium scientiarum amantissimâ coram Regni Primoribus de huius vitæ æternitate disputavit, & voluit posse hominem æternum in hoc mundo viuere, si leges à se latas seruaret. At ipse dum disputandi colore feruidus gymnasio egreditur, frigore maligno corripitur, quod febre armatum cum miserrimè exercuit, & tandem abstulit quinto à disputatione ipsâ die, tota lugente Europâ, quoniam ingenia tanta, fuerunt à mundi initio, si numerentur, valdè pauca.

Galenum Medicorum Principem Ioannes Helmontius, audentius quàm par erat, inuasit: cuius ego his carminibus animositatem retundo. Sic inquam:

*Frustra Ioannes vis debellare Galenum,
Arma in eum frustra debiliora moues.*

*Ioannes pugilem tantummodo continet unum:
Et quinquaginta quinque GalenVs habet.*

Vergunt in superstitionem omnia bona, tanta enim nostræ ætatis malitia, aut ignorantia potius, aut fortè vtraque, vt viam aperiat vanitati, etiam vbi tam clarè patet vanitas, vt vanum omnino, & superuacaneum sit vanitatem ostendere. Considerant valorem literarum nonnulli, & iudicio temerario, & præcipiti ius dicunt vitæ, & mortem futuram prædicunt. Eorundem est præscripta Regula. *Ex duobus coniugibus ille superuiuet, cuius plus valet nomen, si arithmetice consideretur.* Hæc vanitas, tamen inter iuniores frequens, non est iuuenis: illam ad Petosyridem reducunt aliqui; alij volunt seniozem esse. Ad eius tribunal appellant omnes lites, & dubia; Puta *Uter ex coniugibus alteri superuiuet? uter è duobus antagonistis in tribunali sententiam, in ludo premium, in duello victoriam habiturus sit? Anne est segura hæc regula?* Afferit Terentia-

nus Maurus, cuius verba subscribo.

*Et nomina tradunt ita literis peracta.
Hæc vt numeris pluribus, illa sint minoris,
Quandoque subibunt dubia pericula pugne,
Maior numerus quàm steterit fauere palmam.
Præfagia lethi minima patere summa.
Sic Patroclum olim Hæctorea manu perijisse.
Sic Hæctora tradunt cecidisse mox Achilli.*

Vnde concluditur istos tres, Achillem, Hæctora, & Patroclum: quorum prioris nomen valet 1501. secundi 1225. tertij 861. habere debuisse fortitudinem, fortunamque quantam nomina important. Hæctor ergo, collatus cum Patrocle vincet: cum Achille, vincetur. Et sicut Græci nomina ponderant in staterâ linguæ Græcæ; sic Latini in lancibus linguæ Latinæ.

Rideo, cum ista lego: & miror etiam viros doctos simili delirio indulgisse. Si quæras vter in duello occidet alterum.

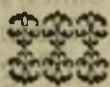
LVCCIVs, an GVISSVs?

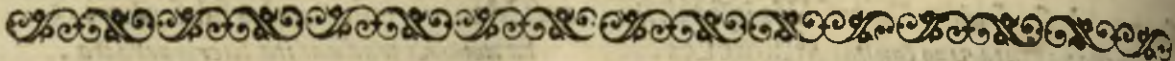
Arithmetica hæc Mantia respondebit illud nomen esse 261. istud 11. adeoque Luccio accensebit victoriam. At ille à Guisæo fuit occisus. *Vide Theologiam nostram Fundam. num. 413.* Ad matrimonia venio; & nomina Serenissimorum Coniugum scribo.

*FerDInanDVs
phILLippVs
phILLippVs
LVDoVICVs*

*iLeonora.
Margaritha.
IssabeLLa.
Anna.*

Ferdinãdus II. Romanorum Imperator obiit, Eleonora Augusta superuiuit; cum tamen summo excessu Imperatricis nomen superetur; continet enim 50. & nomen Imperatoris 1006. Superuixit etiam Margarethæ Philippus Pius, Catholicus Hispaniæ Rex, & demonstrauit esse falsam hanc regulam: In hoc enim Regio matrimonio vxoris nomen 1000 & mariti nomen 57. continebat, Superuiuit inuitâ etiam hac Regulâ Issabellæ Borboniæ Philippus Austriacus, cognomento Magnus, Pii filius, & tamen nomen Philippi à nomine Issabellæ superari certum est. Et tandem Ludouicus, Christianissimus Galliarum Rex, ad Cælos abiit, Anna remanet vidua, cum tamen ille multas, & hæc nullam literam Arithmeticam habeat.

MUSA IX. DECREPITA.

CCLXI.

ANNIS, & rugis plena Anus quædam Castalia huc se insinuat & vult nobis narrare, quæ olim acta in Parrasso Arithmetico: nimirum quando erat ipsa iuuenis, & vernanti pulchritudine prædicta. Non enim Musarum est æterna iuuentus, vt vulgo creditur, sed senescunt periodi, & quæ hodie à nouitate placent, olim non solum antiquæ, sed etiam antiquatæ dicentur. Testatur igitur hæc decrepita Musa (non iam soror cæterarum, sed Amita) suo tempore omnes literas latinas valorem habuisse Arithmeticum. nimirum.

500	300	100:	500	250	40	400
A	B	C	D	E	F	G
200	100	1000	150	50	1000	900
H	I	⊙	K	L	M	N
11	7	500	800	7	160	5
O	P	Q	R	S	T	V
159	2000					
Y	Z	&c.				

Vt puto hanc Musam viderunt Valerius Probus, & Petrus Diaconus, quorum meminit in suo Apparatu Possuinus: eam Trithemius non vidit, miratur enim non esse apud Latinos literas omnes numerales. Sed progredirur Musa, & valorem singulorum Characterum exponit sequentibus versibus.

- Possidet A. numero quingentos, Candide Lector:*
- Et B. trecentos per se retinere videtur:*
- C. centum, sed D. quingentos significabit.*
- E. quoque ducentos, & quinquaginta tenebit:*
- F. quadraginta, quingentos continet & G.*
- H. quoque ducentos in se designat habendos.*
- M. Caput est numeri, quem scimus mille tenere:*
- N. ubi nongentos: vndenos claudere tantum*
- O. debet: septem retinet P. continet & Q.*
- Quingentos: R. octingentos: imbibit atque S.*
- Septem: T. Centum cum sexaginta: recenset*
- Quinos V.; X. denos. Hinc grammata Græca sequuntur;*
- Quinquaginta nouem & centum Y.: bis millia Zeta.*

Si admittatur antiquus literarum valor, quem representant isti versus, Etheostica componi

non poterunt, ascendet enim literarum Arithmeticus valor, supra omnem notum annorum numerum. Rem exemplo dilucido. Hæc enim carmen.

Nascitur armisona generosus in vrbe Philippa maiorem annorum numerum complectentur, quam computus communes egeant: Valorem dictionum singularum designo.

<i>Nascitur</i>	2572	Ergo vel vtendum
<i>armisona</i>	3818	vnica breuiuscula
<i>generosus</i>	2630	ctione, vel singula
<i>in vrbe</i>	2350	tantummodo litera.
<i>Philippus.</i>	1371	Secundumq; huc mo-
Summa	<u>12741</u>	dum reperio in Iose-

ni Epitaphio, quod structum est Romæ in Monasterio S. Sabæ, è pario marmore. Vixit ergo Ioannes anno DCCLXI: quo scriptit Concilio sub Paulo Pontifice Maximo, & obiit anno DCCLXX. Illud in gratiam Lectoris subscribo.

Hoc humata iacent Ioannis membra sepulchri
Qui Nepa fuerat Presul in Vrbe quidem
Ne Nepa sua sibi noceat, succurre Redemptor.
Et qua contraxit crimina parce Pater.
Nempe loco sancto voluit sepeliri ista,
Quo per hos Sanctos inueniat requiem.

⊙	9	Extensum per ⊙ P Q E Δ
P	7	xa ***
Q	500	Christi annum monstrant, quo natus
E	250	syt iste Sacerdos.
Δ	4	Obijt in pace II. kal. Novemb.
Sum.	<u>770</u>	Hoc Epitaphium Romæ marmore

ri insculptum, & charta imprensam apud Possuinum tom. 1. Apparatus inuenies.

In schedis, quas puer compluti scripsi hoc Epitaphium lego.

Hic iacet, atque diem mortis sub nomine claudit.

GADVS erat, senior moritur sub nomine annorum.

Est in Ecclesia S. Mariæ, & annum, quo deuixit, inquiris. Respondeo iuxta valorem literarum, quem nunc cognoscimus, nomine GADVS notare numerum 505. Hic annus si stemus Roderici Sancij Episcopi Placentie Historiæ incidit in vigesimum regni Alarici II. decimi Gothorum Regis, qui multis annis ante Rodericum, & Cladem Hispaniæ gubernauit. Ergo, cum non sit verosimile esse

esse antiquum illum lapidem, aut fortè illud templum, aliò oportet recurrere, vt literarum valorem cognoscamus. Veniamus ad istam

G	400	Musam, & valorem antiquum (imò etiam antiquatum) & si numeros singulos examinemus, & simul sumptos ad summam reducamus reperiemus annum 1412. quod videtur veritati coherere.
A	500	
D	500	
V	5	
S	7	
Sum. 1412		

CCLXII.

Vidisti valorem, quem literis adtribuit antiquitas; at quia etiam hodie sunt multi, qui singulas volunt inseruire Arithmeticae, quantum illorum sententia valeant, examinemus.

Lucas Carolucius, Canonicus Altamuranus, ordinem ipsum literarum considerat, & ex illo hanc deducit Hypotesim.

1	2	3	4	5	6	7	8
A	B	C	D	E	F	G	H
9	10	11	12	13	14	15	16
I	L	M	N	O	P	Q	R
17	18	19	20	21	21		
S	T	V	X	Y	Z		

TRIVMPHVS ARITHMETICVS.

22. 104. 81. 73. 108
 10, Partenope, seris redimita supremis
 91 99 117 109 121
 Immensis sceptris, pompisque, nouisque triumphis
 82 62 56 79 68 64
 Snaus ouans radijs diuinis Iridos insis,
 24 66 65 37 93 3 25
 Nam sunt reiecti Galli Longonis ab arce.

12	91	82	24	Summae
104	99	62	66	
82	117	56	65	
73	109	79	37	
108	121	68	93	
389	537	64	3	
		411	25	
			313	
			ergo 1650	

Habebit igitur ex Tetrasticho præmissa posteritas Gallos, postquam Longonis Portum, Arcemq; multis annis possederant, & summâ vi, & pertinaciâ propugnauerunt, tandem ab Hispanis expulsos anno 1650.

O Bijt immatura morte Serenissimus, & Augustissimus D.D. Ferdinandus IV. Hun-

garorum, Bohemorum, & Romanorum Rex magnæ expectationis adolescens anno ætatis XX: eumq; sequuti sumus desiderijs, & lachrymis, & eandem habentes ab oculos hypotesim hos uumeros inter lachymas fundimus.

34 49 115 78 38 56 101
 Cur Cælum exposuit sydus? Cur terra mouetur,
 34 49 116 70 77 80
 Atq; suo strepitu pectora nostra quatit?
 24 69 39 79 96 105
 Nam Ferdnandi Anima solium disponit Olympus.
 50 23 90 56 61 61
 Eius & exuuias Terra tencre timet.

Qui omnes numeri si debitâ curâ colligantur, dabunt mœroris publici, & communium lachrymarû tempus, videlicet, annû MDCLIV. Considera sequentes.

38	34	24	50	Summæ
46	49	69	23	475
115	116	39	90	426
78	70	79	56	412
38	77	96	61	431
56	80	105	61	1654
101	426	412	341	
475				

Hæc carmina exornat, & Cælo donat Lamina. . quam paucis verbis explicabo.

Pingitur Orbis Literarius in Cælos, & Orbis distinctus, Ptolemaico systemati facillioris delineationis, & intelligentiæ gratiâ correspondens: & in ipso supremo loco ponitur Primum Mobile, quod exponit, qua voce singuli numeri moueri debeant. nam 1. sonat a, 2. b. 3. c. 4. d. & c. Postea distinctis orbibus enumerantur Planetarum singulorum malencholię deliquiâ, mærores, tristitiæ, suspiria, luctus, lachrymæ, & incipiendo à Leone, constellatione Regiâ, Genius Arithmeticus reperit numeros, quos in Canones quatuor ordine conuenienti distribuit. Succedit Genius Steganographicus, & Stellam sub meridiem visam apud solem demirans, & insolentem terræ motum exhortescens numeros conuertit in literas, canones in carmina, & profert Tetrasticum illud, quod dedimus. At Genius Chronologicus, ne mœroris nostri tempus possit ignorare posteritas, omnium lachrymarum numeros, & valorem arithmeticum aggerit, & in summa reperit annum 1654. in quo amatè lugemus.

Pro facilitate horum Chronicorum hæc pauca adiungo. Iste annus 1654., & sequentes ad

tes ad 1700. commodè exprimentur quatuor versibus: ergo totidè componas liberè [N.B.] & postea examina quem dederint : & quia alium maiorem , aut minorem requiris , nota differentiam , & loco aliquarum vocum æquipollentes substitue , & earum numerum adde quousque ad numerum verum peruenias .

Alia Hypothesis placuit Excellentissimo D. Bernardo Comiti à Martinitz, magni, & excul ti ingenij viro; quam quod à cõmuni abiret , vocavit *Cabalisticam* , quasi traditione potius , quam scriptis apud Musam , & Parnassum seruatam קבל Cabal enim est apud Hebræos est tradere: vnde קבלה Cabala dicitur rerum notitia, que non scripto, sed traditione ad posteros derivatur . Singularum literarum potestatem subscribo .

1	2	3	4	5	6	7	8
A	B	C	D	E	F	G	H
9	10	20	30	40	50	60	70
I	K	L	M	N	O	P	Q
80	90	100	200	300	400	500	
R	S	T	V	X	Y	Z	

Ad præcedentes ille numeros conformavit stunc versum .

<i>Ferdinando Quarto Romana io laurea venit.</i>					
230	501	202	59	307	354

qui exprimit annum 1653. quo fuit electus, & coronatus Ratisbone Ferdinã-
 230 & coronatus Ratisbone Ferdinã-
 501 dus IV. Romanorum, & Germa-
 202 nòrum Rex .

59
 307
 354
 1653
Placuit scholæ curiosum, & ingeniosum Chronicon: & multi sunt illud imitati, pauci adsequuti: at inter alios laudem fuit, & applausum promeritus Everhardus VVassenbergius Cæsareus Historiographus, ingeniosus, & eruditus vir, qui duo Chronica composuit, & excellentissimo D. Ioãni VVeichardo ab Auerperg S.R.I. Principi dedicavit . Primum erat .

<i>Eia: qui Regem duxit, Dux fit.</i>					
15	249	127	613	504	115

secundum verò

Eduxit: Quidni Dux fit.
 618 322 504 115

In alterutro exprimitur idem annus 1653
 15 618
 279 332
 127 404
 613 199
 504 1653
 115
 1653
Eldem Hypothesi, & Arithmetico valori literarum insistens Clarissimus Dominus, Ioseph Vincētius Marascia Iuris-Consultus Panormitanus, vir omni scientiarum genere exornatissimus, nos ad Campanienlem Episcopatum promotum hoc Onomantico honoravit .

Θ̄̄μz .
 ABBA D. IOANNES CARAMVEL. 585
 Συναεῑθ̄μσις .
 ANTISTES CAMPANLÆ . 585
 Ε̄πιγραμματα .
*Sic erat in fatis: Hoc vel tua nomina dicunt
 Campanie Antistes, Caramuel, Abba, Ioannes.*

Esse feliciter inuentam hanc diuersorum grammatum Synarithmesin, demonstrabit Analysis .

C	3	I	9	A	1	10
A	1	O	50	B	2	235
R	80	A	1	B	2	340
A	1	N	40	B	1	585
M	30	N	40	A		
V	200	E	5	D	4	
E	5	S	90		10	
L	20		235			
	340					

Ergo Abba D. Ioannes Caramuel importat numerum 585. quantum igitur Antistes Campanie importabit? Dabit computus .

C	3	A	1	435
A	1	N	40	150
P	30	T	100	585
A	60	I	9	
N	1	S	90	
I	40	T	100	
E	9	S	5	
A	1		90	
E	5		435	
	150			

OMnis literarum potestas (tam Grammatica, quam Arithmetica) ab arbitrio dependet; & potest, si placeat, mutari, & alterari: hanc ego ob causam mutavi literarum valorem, & incipiendo à fine cooptavi characteribus sequentem numerorum recursum.

400	300	200	100	90	80	70
A	B	C	D	E	F	G
60	50	30	30	20	10	9
H	I	L	M	N	O	P
7	6	5	4	3	2	1
R	S	T	V	X	Y	Z

Ad illum conformavi hunc Pentametrum .

<i>Ferdinandus quartus Rex est Romuleus .</i>					
827	434	100	101	191	

Fortè non cognoscis mensuram: sed illam bonam esse ostendimus superius proprio loco. Omnes literæ simul sumptæ constituunt numerum 1653. quo magno Europæ iubilo Ferdinandus IV. coronatur.

Sic placuit valorem literarum statuere, nam ubi nihil à natura rerum matre disponitur, omnia relinquuntur arbitrio. Interim quidquid sit de pregrinis Chronicon conformandorum modis, tu loquere, & scribe cum multis, & raro abeas à communi sententia. quæ tantum in istis literis [I.V.X. L.C.D.M.] arithmetica cognoscit potestatem.

De Cabala Arithmetica .

☞ CCLXII.

Nomina eiusdem valoris esse etiam eiusdem significationis audacter affirmant Rabbini: & tanta temeritate, aut cœcitate; vt in Sacram Scripturam se insinuent, & multa loca commentarijs suis maculent. Nam, vt demus aliquando contingere, quod ipsi exoptant, inde posse Regulam generalem deduci, aut somnium, aut delirium est. Eo-

dem, vt puto, modo de Arithmetice literis, quo de Anagrammatibus philosophandum est: utrobique enim interdum eruntur miracula, interdum monstra. Interim, vt videamus, quanto procedunt ingenio Cabalisticæ, hæc paucula exempla subijcio

Igitur,

*Vt nostri numeri placeant volo, Candide Lector,
A summa summum sumere principium.*

Marla. Magistra. valent 1001.
*Cur in Arithmetice, hæc nomina bina logifinis
Aequivalent & dicat qui mihi Magnus erit.*

R. Est quia celestis lectissima Virgo Maria:
Est quia terrestris ipsa Magistra Poli.

*Est Hominum Doctrina quia Ductrix; omnibus una
Est & Spiritibus ter magis Angelicis.*

Cæsar. præceptor. valent 100.
*Tu verè es Cæsar, qui exemplo dirigis omnes;
Qui faciendo iubet, quique iubendo facis.*

LeX. LaqVeVS. valent 60.
*Cur Legem, Laqueumq; natura cooptat?
An quia Rex populus Legibus illaqueat?*

*Si Laquei, & Legis tanta est connexio, Leges;
Vt laqueos possis tollere, tolle prius.*

*Sed non. Lege caret populus, qui barbarus, ille,
Numina, qui ignorat, qui ratione caret.*

*Sunt ergo Leges, sit Lex me iudice prima.
Seruantor Leges, esse secunda potest.*

*Tertia iungatur, Laqueo suspenditor ille,
Sacratas leges qui violare velit.*

*Sunt qui has contemnant, sed Lex dabit his quoque
funem,*

Aut rei exemplo flebile funus erit.

Aliud.

*Legis, & Laquei numeros considero, & aio;
Esse diu minimè Res sine Rege potest:*

Esse diu minimè Rex sine Lege potest:

Esse diu minimè Lex sine Fune potest.

REX. seneX. [PVer.] Illi valent 10.
[& hic 5.

Es Puer, & sceptrum recipis? Res-publica felix

(Crede mihi) est cuius Rex Puer, esse nequit.

Dena talenta petit Maestas Regia Princeps)

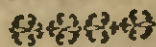
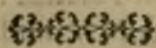
Vix habet incautus quina talenta Puer.

Ecce talenta petit Maestas Regia dena

Ecce habet annosus dena talenta Senex.

Sis prius ergo Senex, capias, quam sceptrum: coronam

Quam lapsam acceptes, sis prius ergo Senex.

M V S A X. S I M P L E X.

CCLXIV.

VMMO compendio exprimit conceptum hæc Castalia, aut potius supprimit; tam enim difficilis intellectu est, vt cum maximè videtur culta, occulta remanet. Dicitur simplex quia nomen personæ, quam proponere vult, explicat vnico numero, vt sequens exemplum ostendit.

*Et quis erit Mundi Dominus? Qui continet alto
Sexaginta duo nomine, Caesar erit.*

Nam si hoc oraculum redditum fuisset illo tempore, quo Pompeius, & Iulius de totius Mundi imperio concertabant, videretur prædici IVLIVS, non POMPEIVS; hic enim suo claudit nomine numerum 1006. & ille numerum 62. quem prædixisset. Ha doctrinâ premisâ intelligi poterunt sequentia exempla.

Fuit olim apud Pœnos Priscum Deorum Oraculum, magnâ religione obseruatum, sed minimè ab ipsis intellectum. Erat illud.

Octo fugato notas: Numerum fugitote Triseptè.

De cuius intelligentia varia Senatus-Consulta, & Plebis-Scita. Decretum, ne Patres Patriæ essent octo; ne viginti vnus, ne septeni: & inter tenebras tangere veritatem, at apprehendere non posse visi. Accidit tandem Valerium Leuinum Consulem, postquâ aduerso Marte dimicans in Lucania fuerat à Pyrrho cæsus, recuperandæ gloriæ causâ ad Pœnos copias numerosas dirigere. Venit, Vidit, Vicit, Et oraculo prisco fuit luci: & in causâ, quod victos fuerim his versibus aliquando alloquitur.

j.	V	5	Olim quem vobis sapiens prædixit Apollo, Hic Leuinus erat: nam quæ que oracula dicunt, Nomine presago tenet ipse Valerius: Ergo Iam domiti seruite viro, quem sydera vobis Prædixere prius, dederunt cui fata coronam.
ij.	VAL	500	
iiij.	ALER	50	
lv.	ALERI	30	
v.	ALERIV	80	
vj.	ALERIVS	100	
vij.	VS	5	
viiij.	S	7	
Summ.		777.	

Octo igitur seruite Notis numeroque Triseptem.
Arithmetica literarum potestas respondet e-
uo prisco, & numeris Musæ Decrepitæ: po-
nam igitur literas, & singulis cooptabo va-
lorem Arithmeticum, vt meus Lector faci-

lius artem capiat, & modum, quo procedit
Mnsa hæc simplex intelligat. Rara habemus
in lingua latinâ testimonia, ad græcam ergo
& alias peregrinas transeamus.

Clarius loquuta est Cumea Sybilla (quam
& Amaltheam, & Erophilem, & Demophi-
lem multi nominant.) Floruit Tarquino pri-
sco dominante, cui nicitur, tres Prænotionum
libros (combustis reliquis) trecentis aureis
Philippicis vendidisse. Multa eius extite-
runt Oracula, & inter alia illud fuit celeberrimum,
quod Christi Domini Natiuitatem
circumscribit his verbis.

Œn̄ totè &c.

Quæ carmina sic transtulit Sixtus senensis.

*Tunc ad mortales, veniet mortalibus ipsi
In terris similis Gnatus Patris omnipotentis,
Corpore vestitus. Vocales quatuor autem
Fert, non Vocalesq; duas binum Geniorum.
Sed quæ sit numeri totius summa, docebo.
Namq; octo Monades, totidem Decades super
istas*

*Atq; hecatontades octo infidis significabunt
Hominibus nomen: tu vero mente teneto.*

Vox Homo habet primam breuem: at Sixtus
videtur esse metrica necessitate compulsus:
cum duxit. Quidam alius Iunior eadem Sy-
billæ verba sic transtulit.

10	I	Mortali sub carne venit, de- lapsus Olympo, Chara Dei soboles mortalem visere mundum. Quatuor in cuius vocales No- mine sacra Clauduntur celebri, quibus ad- dito grammata bina,
8	H	
100	M	
70	O	
400	Y	
200	M	
Sum.	888	

*Quæ sunt spirituum capitalia signa duorum.
Si numerum poscis, octo ter scribe, tenebis.*

E quibus verbis collige nomen IESV esse,
quod à Sybilla circumscribitur. Illud est
græcè IHΣ OYΣ; & habet quatuor voca-
les; videlicet I, H, O, Y, & duas conso-
nantes sibilantes; à quibus initium sumunt
spirituum Principalium nomina: quoniam
Genius Optimus, vt secretioris Theologiæ
professores volunt, dicitur SATHAEL, pes-
simus SATHAN. Dulcissimum nomen
IHΣ OYΣ continet numerum 888. hoc est
octo centurias, octo decades, & octo vnita-
tes, quæ

tes, quæ calamo exprimi possunt, scribendo numerum triocto, hoc est ter characterem 8.

Hic est simile Oraculum aliis Sybillæ, quod Auratius Poeta Regius, ad verius sequentes reduxit.

Sunt elementa nouem mihi, sum tetrasyllabus autem

*Percipe me prima tres syllaba officiantur
Ex binis omnes elementis: cætera restant
In reliquis quorum sunt non vocalia quinque,
Totius numeri sunt bis hecatontades octo
Et ter tres decades, cum binis. Se scieris me
Non te quæ potior sapientia diu latebit.*

In secundo versu more Græco syllaba sequenti vocali est pes dactylus.

9	ϕ
5	-
70	0
200	ϕ
200	9
800	0
300	ϕ
8	ϕ
100	ϕ
<hr/>	
1692	

Et quidem si in hac voce θεος σωτηρ si hoc est, Deus Saluator, nouem sunt characteres: syllabæ θε.σ.ω. constant binis literis: syllaba τηρ. tribus. Sunt consonantes quinque: nempè θ.σ.τ.ρ. & omnium literarum valor arithmeticus est 1692.

Huiusmodi nomina describendi modus obscurus est, & posset reduci ad Logogriphos:

at nunc tractamus arithmetica, illumq; aptius dilucidamus.

Hinc lux ad intelligenda aliqua loca sacrae Paginae, quæ hucusque visa difficillima; in quibus si non sis Magister, qui difficultatem proposuit, nihil addissemus discipuli. In Apocalypseos libro multa diuinitus reuelata exponit S. Ioannes Euangelista, & per multa capita describit bestiam, quam Antichristum fore communiter Patres, & Doctores affirmant; sub finem capituli 12. hæc habet, *Et faciet omnes pusillos, & magnos, & diuites, & pauperes, & liberos, & seruos habere characterem in manu dextera sua, aut in frontibus suis: & ne quis possit emere, aut vendere, nisi qui habeat characterem, aut nomen bestia, aut numerum nominis eius: hic sapientia est, qui habet intellectum, computet numerum bestia; numerus enim hominis est, & numerus eius sexcenti sexaginta sex.* Docemur nomen Anti-Christi per latebras; omnes enim eius nominis literæ sibi ipsis appositæ complent numerum 666. sed quomodo distribuentur ipsi numeri, vt singulæ literæ noscantur? hic sapientia est opus, inquit Euangelistâ: interim non defuere, qui exercere voluerint ingenium, & pulchro ausu has literas inuestigare.

Aliqui ad linguam Hebraicam recurrunt, & Lutheri nomen putant fuisse Euangeliste re-

uelatum, nam stando Arithmetice veterum characterum potestati, huius Heresiarchæ cognomen complectitur numerum 666. at ego, cum altè rem examino, hanc expositionem existimo piam quidem, sed non veram esse. Multa contra Christum Lutherus, multa contra Ecclesiam Romanam, multa contra Fidem Catholicam, propter quæ merito possit Anti-Christus vocari, at eiusdem vocabulo numerum bestia contineri fasum est. Id conantur aliqui recentiores ostendere, sed contumdem meditationes impingunt in idiomatis Hebraici fundamenta, & demum his solummodò placere poterunt, qui linguam nesciunt. interim eorundem computum vberioris doctrine gratia non grauabor subscribere.

ϕ	30	ϕ	30
ϕ	10	ϕ	30
ϕ	6	ϕ	6
ϕ	400	ϕ	400
ϕ	10	ϕ	200
ϕ	200		
ϕ	10		
<hr/>		<hr/>	
Summa	666	Summa	666

Sic isti homines philosophantur, & dum literas duplicant, & vocales otiosas interponunt, voluntatem suam potiùs quam ingenium ostendunt. Cum alij Apocalipsin Græcè scriptam supponant, ad Græcum idioma recurrunt, & quærent nomina, quæ numerum bestia complectantur, & nulla inueniunt. Hæc quatuor maiori plausu accepta ob oculos Lectoris pono.

T	300	A	1	A	30	A	30
E	5	N	50	A	1	A	1
I	10	T	300	M	40	T	300
T	300	E	5	P	80	E	5
A	1	M	40	E	5	I	10
N	50	O	70	T	300	N	50
		M	200	I	10	O	70
				M	200	M	200
<hr/>		<hr/>		<hr/>		<hr/>	
Sum.	666	666		666		666	

Primum nomen est TEITAN quod *gigantem* significat, & erit bestia proprium ex doctrina Tinei, & Hyppoliti, & aliorum, qui illis subscribunt. Sed hoc nomen nimis est generale, nec videtur sufficere, vt singularem personam cognoscamus, ANTEMOS potius deberet illa dici, si uumeros Primasij sequeremur

temur, sed etiam hoc nomen esset nimis commune, nec potens ob oculos ponere vnam singularem personam, quam Euangelista prædicit. ΛΑΜΠΕΤΙΣ dicitur à Ticonio, & dū bestia nominatur *illustris*, laudari potius videtur, quàm nominari. Nostri autē Hæretici, vt Pontifici Romano insultent omnia, quæ de Anti-Christo dicta illi appropriant, & in eiusdem nomine numerum bestię contineri delirant. Ipse enim græcè ΛΑΤΕΙΝΟΣ debet dici, vt hæc calumnia confirmetur, & sic completi numerum 666. Recurrunt alij ad idioma Latinum, & apud ipsos bestia DECVLTRIX, aut etiam DECALVATRIX vocatur, hæc enim bina nomina iuxta decrepitam Lantiorum Arithmeticam numerum bestię complectuntur.

Hęc omnia nomina appellatiua sunt, & cūm quæritur proprium, dissona, & inutilia.

Quærendum igitur aliquod est, quod verè proprium sit, & numerū bestię contineat. Alij igitur alias linguas examinēt, & recognoscant Onomastica, quæ congefferunt homines eruditi, nos intra Idiomatis Latinæ terminos dicemus, quod istud nomen LVDOVICVS propheticum numerum claudit, sed quis hic Ludouicus, quem ab Euangelista prædici putamus, si putamus? multa hic somnare, aut delirare posset otium, si rationi præscriberet: benè enim inueniret Hispanus Ecclesiæ hostem, cui posset hoc nomen affingere, sed appropriatio ista, non audaciā, sed ingenio careret. Multi fuerunt, multi sunt, eruntq; in orbe Christiano Ludouici Hispani, Galli, Itali, boni mali, vt temerarium omninò sit prophetiam intelligere, de aliquo in particulari.

MVSA XI. HISTORICA.

☞ CCLXIV.

SINE Historiæ notitiā stare erudition non potest, & quia Historia est varia, & multiplex; memoriā tenacissimā indigent, qui debent Historiographos agere. Sed & memoriæ tenuitati etiam arte succurritur; & quia inter cæteros Andreas Streithagenus placet, Chronica eius legi, & memoriter retincri *persuadeo*.

Andreas Streithagenus.

Αναγρῆμα.

Studia generant has res.

Petrus Streithagenus Andreæ filius, Canonicus Hemsbergensis ingenioso, & curioso Lectori.

Ille Syracosia Cinis celeberrimus Urbis

Scripsit in exiguo sydera cuncta vitro,

Haliacasque domos, & rotum quidquid in Arcto

Parrhasia modium vergit adusque diem.

Amulus ingenij tanti, tantique laboris,

Lector, quem stupeas en datur iste labor:

Nam gemino versu cum factis indicat annos

Vt disci minimo cuncta labore queant.

Perlege, quam paruus Cælum complectitur Orbis;

Historias, dices, tam breue carmen habes.

Andreæ Streithageni Iulio-metzenhauffensis, vt dixi, CHRONO-DISTICHA prodesse poterunt. Est liber, qui in singulis Officinis Librarijs reperietur, & ideo illum sit nominasse, laudasse.

NOTA.

Argumenti similitudo postulat, vt hunc Parnassum claudā numeris Clarissimi D. Passerini, optimi mei Domini, & amici, cuius carminibus, & conceptibus, quoties occasio tulit hanc Metametricam honoravi, & nobilitavi. Paginam sequentem perpende, est enim eruditionis, & ingenij plenissima, & dignissima applausu.

N V M E R V S

CCCVIII

SEV

MYSTICA PRVDENTII FIGVRA

Cum triplici D. Francisci Passerini in eam Expositione.

Clarissimo Viro Ioanni Petro Crescentio Romano, Nobili Placentino:
Equiti, & Comiti Palatino Academ. Adagiato,
Geniali, &c.

CCLXV.

Carissime Vir.

bscurissima hac MYSTICAE FIGVRAE nox, per exiguis ingenij mei faculis minimum illuminata, quidni Te spectet, à quo lucem, & splendorem expectat, eruditissimo Crescenti? Argenteus Crescentium Lunarum tuarum fulgor nocturnis hisce tenebris Solis emulam claritatem, eximijq; ingenij Tui lucem in occiduum perituris faculis meis prosperam pollicentur perennitatem. Nec Luna spectantium perstrinxit oculos, nec spem meam Tua fraudabit humanitas. Vale mi Crescenti, & in dies magis in omnem cresce felicitatem.

Plac. Id. Ian. M DCL.

Obstrictis. Ser.

Petrus Franciscus Passerinus.

MYSTICA

PRVDENTII FIGVRA

Proponitur.

vrelius Prudētius Clemens V. CL. quem Gennadius in Catalogo Illustrium Virorum Eruditum, & laude dignissimum; Antonius Possevinus in Apparatu Sacro Elegantem, & argutum, & Robertus Bellarm. Cardinalis De Scripturis Ecclesiasticis Poētā verè Christianum, & Egregium dicunt, in Præfatiuncula Operis illius, quod PSYCHOMACHIAM inscripsit, & est de Pugna Fidei, &

Idololatriæ: Pudicitæ, & Libidinis: Patientiæ, & Iræ: Superbiæ, & Humilitatis: Luxuriæ, & Sobrietatis: Avaritiæ, & Largitatis: Concordiæ, & Discordiæ, narrato Abrahamæ facinore, cum ex omni seruorum suorum multitudine trecentos decem, & octo fideiores, promptiores, & exercitiores delegit, armauit, & eduxit ad conflictum, iisque ingentem hostium exercitum profligauit, Historia ad Allegoriam tracta, cum nobis etiam aduersus infensissimum vitiorum exercitum dimicandum sit, ne nos domesticæ cohortis ope carere doleamus, asseueranter subdit.

Nos esse largè vernularum diuites,
Si, quid trecenti, bis nouenis additis,
Possint, figura nouerimus mystica.

Sed quid sibi velit numerus iste trecentorum, & decem octo vernularum, quidue sit figura ista mystica, adèd obscurum est, vt hic, vel eruditissimorum Virorum acutissima cæcutierint ingenia. Victor Giselinus, qui Prudentij opera non parum suo illustrauit Commentario, Oedipum hìc aliquem, aut Pythagoricum exoptat; & Nicolaus Reufner, Folijs Sybillæ obscurius, & numeris Pythagoricis abstrusius Ænigma nuncupauit. Tres ipse solutiones singillatim producam in medium, vt, quam sibi quisque maluerit, liberè possit eligere, seu meliorem aliam, si harum nulla placeat, excogitare.

MYSTICÆ FIGVRAE

Prima Expositio.

Rvpertus apud Perer. tom. 3. in Genes. ca. 14. vers. 14. ex numero isto decem, & octo supra

Et supra trecentam mysticam, & figuratam Sanctam Nicenam Synodum ex trecentis, & octodecim Episcopis conflatam accipit. *Hic numerus, inquit, totus sacer est, quo & S. Nicæna Synodus, non humana industria, non compositione aliqua; sed Divina agente Providentia, ganisa est: in qua vastator Christianitatis Arius à trecentis, & octodecim Episcopis superatus, & damnatus est.* Et Antonius Nebriffensis, qui in tres priores Prudentij libros Commentarium eruditè conscripsit, Rupertum secutus hunc ipsum trecentorum, & decem, ac octo vernularum numerum totidem Orthodóxis Patribus, qui Nicæno Concilio interfuerunt, applicandum sapienter censuit; licet aliquibus æquè obscura hæc explicatio; ac res ipsa met explicata, videatur: quorum tamen oculos collyrio potiùs, quàm res ipsas visas claritate indigere crediderim, vt ingeniosissimè, ac lepidissimè in similes obscuri ingenij melius, quàm obscurarum rerum censors dixit Doctissimus, & Eloquentissimus Daniel Bartolus Part. 2. Vir. Litter de obscuritate.

Cùm ergo Prudentius prudentissimè nos ditissimos, & potentissimos esse pronunciet, si, quid trecenti, & decem octo valeant, & possint, allegoricè cognoscamus, innuere visus est, eos, qui rectam Christianæ Fidei summam in Nicæna Synodo traditam firma fide tenuerint, eam præditos esse vi, ac potentia, vt facillè hostes omnes vincere, & debellare possint: quod Propheticè præfiguratum, & Diuinitus præsignificatum fuisse in Abrahamo nõ incongruè dicent, qui rem perbene perpendent. Quare primam hanc Difficultatis expositionem sic exposuerim.

Trecentum, octo, decemq; Patres Fidei, atque Salutis

Nicæna in Synodo summam docuere, Viamque: Hæc bene qui teneat, totidem quasi Mysticus Abram

Stipatus vernis, hostilia conteret arma.

MYSTICÆ FIGURÆ

Secunda Expositio.

Minus forsàn apertè; sed non minus piè, ageret, qui Mysticam hanc Prudentij figuram sanctam ipsam Crucem, & Diuinum Iesu nomen interpretaretur, si Græcorum characterum vim, & numerandi modum diligenter inspiciamus. Cùm enim ij litterarum elementis pro arithmetiis numerorum notis vtantur; trecentorum, & octodecim vernularum numerum tribus Alphabeti literis expri-

munt, quæ sunt Tau, Iota, & Heta: Tau enim 300. Iota 10. & Heta 8. significat, vt luculentissime tradit Gretser. Institut. Græc. part. 3. cap. 33. Hæc verò litterarum figuras quæ mysticæ, & pietatis plenissimas esse neget, qui maximos ibi Salutis Æternæ thesaurus latentes agnoscat. Tau siquidem signum quod Salutis notam Ægyptij nuncupabant, *littera est speciem Crucis demonstrans*, ait Isidorus de Vocat. Gentium, nam si ligno erecto breuitus alterum supernè, & in ipso capite committatur, sic vt nihil extet, Commissa Crucifiet, & examussim littera T. formabitur, quæ vno ore omnes cum Cruce componunt, teste Lipsio de Cruce lib. 1. cap. 8. cuius incomparabilis Viri, siue doctrinam, siue elegantiam; qui aut doctiorem, aut elegantiorum desideraret mellis dulcedinem, melle dulciorem exquireret, quod de eodem Lipsio verissimè dixit in Theatro Viror. Littera. t. volum. 1. Hieronym. Ghilinus amplissimum Alexandrinorum Patritiorum Decus, Litterarum cultor eximius, eaque Henij, ingenique mei vbertate, ac liberalitate præstans, vt disciplinis, ac virtutibus vniuersis excellens non immeritò censeatur. Si verò ligno erecto transuersum alterum iniungatur, atque committatur, sed sic, vt ipsum sciet, & erecti capitellum supra transuersum extet, atque emineat, Immissa Crux, & nostrum minutioni caractere exaratum apparebit, de quo ait Ausonius Malus, *vt antennam fert vertice, ego sum t. Nam cum à nautis scinditur mare,* inquit Maximus Taurinensis de Cruce Dom. ora. 11. *prius arbor erigitur velum distenditur, & Cruce Domini facta, aquarum fluentia rumpantur* non enim tantum maiusculam litteram T; sed etiam minusculam nostram t Romanorum antiquissimam esse fatetur eruditissimis gentium antiquitatis, bonatumq; artium, ac disciplinarum omnium vindex Leo Allatius Animaduers. Antiquitatum Etruscarum fragmenta ab Inghiramiõ edita. num. 39. Iota autem & Heta priores Augustissimi nominis Iesu litteræ ipsummet indicant in genitiuo; in nominatiuo enim, tertia superaddita littera, nimirum Sigma, & linea supernè ducta, Iesus sic Græcè figuratur IHS, licet vltimæ litteræ loco, idest, pro S. Latino Sigma Græcum poni deberet, vt cum duabus prioribus conueniret, quæ Græcæ omninò sunt, nimirum Iota, & Heta. ex quibus clarè liquet, cur nomen hoc Iesus tribus hisce elementis IHS vultu scribatur; secunda enim littera, quæ aspirationis Grandiusculæ Latiniõrum imaginem præ se fert, Heta Græcorum, & secundum dictionis

ditionis *Iesus* elementum est, sicuti etiam nomen ipsum *Christus* à Græcis per abbreviationem tribus alijs literis, scilicet, *Chi*, *Rho*, & *Sigma* figurabatur, vnde vetus ad nos emanavit vsus scribendi *Christus* hoc modo XPS, prima enim litera, quæ IX, & secunda, quæ Pe Latinorum videntur, Chi, & Rho Græcorum sunt; tertia verò verè eS nostrum est; attamen Sigma Græcorum esse deberet, ne, vt inuimus, à superioribus Idiomate discorderet: sed scribentium error paulatim Sigma vertit in eS, cum ambo figura ipsa non valdè differant. & idcirco Græcicæ abbreviationis originem ignorantibus verum monstrum; vel saltem valdè mirum esse solet, cur HPS sit *Christus*, vt optimè animaduertit Adolphus Meckerchus de linguæ Græcæ veteri Pronunciat. cap. 34. Quocircà Secundam hanc Mysticæ Figuræ explicationem sic exprimere possumus.

Tercentum Tau, Iota decem, octoque indicat

Heta:

Tau Crucis effigiem, Iota, Hetaq; nomen Iesu.

Tercentum ergo, decem, ac octo quid roboris his sit

Vernis, si noris; hostes his viceris omnes.

MYSTICÆ FIGURÆ

Tertia expositio.

ET Latini Alphabeto ad numerandum, vt assolent Græci, nequaquam vtantur; suas tamen Latini quoque numerales habent literas, vt antea diximus, quibus mysticè numerum quemlibet exprimere possunt. Quamobrem cum vnica Crucis figura Christianis sit pro multitudine, ac virtute legionum, vt ait Paulin. Nolan. epist. ad Scu. adeò vt Costantino, teste Zonara, & Eusebio, verè dictum fuerit *In hoc signo vince*, immò, cum Crucis vis non hostes tantum; sed etiam peccata ipsa deleat, & ipsas quoque Purgatorij flammæ extinguat, vt doctissimè, & luculentissimè docet Ghrisantus Solar. Placentini Theologorum Collegij Sidus aureum, Pentateuchi Mort. lib. 4. cap. 29. num. 5. cur

Prudentius noster symbolicè admirabilem Vnicæ Crucis figuræ vim, ac potentiam prope modum infinitam ex numeralibus ipsijs literis, quæ in verbis continentur, innuere non potuit? Immo cur noluit? equidem, dum numerales literas trium horum verborum *Vnica CrVClis figVra* diligenter supputo, & ex tribus CCC, tribus VVV, & tribus III, ipsissimum omninò numerum trecentorum, & octodecim agnosco, Prudentium huc alluisse cur negem? cur mystica illius figura nostram hanc Sacrosanctam figuram figuratè non indicet, cum concursus numerorum numerus, veluti veritatis nota idipsum indicet? enimuerò nomina per numeros exprimere nouum non est, cum etiam Christi nomen *Iesus* per ambages expressum fuerit à Sybilla per numerum 888. vt disertè docet Causs. de Eloq. lib. 4. cap. 37. immò Antiqui, superstiosa, & vana fide, tantam nominum numeris vim esse credebant, vt nomina, quæ maiorem numerum continerent, cæteris inferioribus fæliciora prædicarent, & ex nominum numeris in bellis victoriæ omnia captarent. Sic Hectorem Patroclo, & Hectorē Achillem victoriosiorem voluere. Terentianum Maurum audiamus.

Et nomina tradunt ita literis peracta

Hæc vt numeris pluribus; illa sint minutis.

*Quandoque subibunt dubia pericla pugnae,
Maior numerus, qua steterit fauere palmam,
Præfugia lehi minima patere summa.*

Sic & Patroclum Hectoris manu perisse,

Sic Hectora tradunt cecidisse mox Achilli.

Hinc ego rem omnem breui claudam Tetra-
sticho.

*Perbene, quid sint tercentum, ter quinque,
ter vnus,*

*Disce, figVra CrVClis queis omnibus Vnica
constat,*

*Vernarum tam diues eris, tam fortis in ho-
stes,*

Ditius vt toti nil sit, nec fortius Orbi.

A P O L L O

RETROGRADVS.

Zoile ne laceres retrograda carmina nostra
Sed retroire modo fac meliore tua

☞ CCLXVI.

CEANVM Angelicus Do-
ctor 1. par. qu. 105. art. 6.
Phœbæ subdit, quā vult
vndarum esse Principē,
estuū Dominam, fluctuū
Moderatricem. Illā ego
ex authoro, iure ad fratrem
delato: mas enim præferendus est fœminæ, a-
deòq; Phœbæ Phœbus, qui melius poterit Di-

uis Marinis imperare. Quod si Physicus nō ve-
lit adquire scere, manere in suā sētētā permi-
tatur, modò Poëta sciat magnā partē Parnā
esse liquidā, fluxu, & refluxu spiritūs nobilita-
tā. Isti mari Castalio Apollo præest, & marino
vocatur, inspiratq; marina carmina, quæ fluūt
& resuunt; nimirū multis modis, non enim se-
per, & vbique est idem fluxus, & refluxus O-
ceani. Ergo commissi Heliconis vorticibus
demus Carmina Reflua, & ne dicamur lege
ignorare refluxuum, illas accuratè ponamus.

MVSA I. LITERARIA.

☞ CCLXVII.

VLTAE sunt Lector Candide,
Maris Castalij Deæ, & multæ
Dearum Nymphæ, multæ resuen-
tes Musæ, sed numero præcipuè
tres, Literariam, Syllabariam, & Dictiona-
riam, asserens posse, & solere carmina re-
suere per literas, per syllabas, & per dictio-
nes. De singulis plura dicturus eram, at ve-
la contraho, ne hæc Metametrika in infinitū
abeat. Agam igitur de singulis, breuiter ta-
men, vt tempori, & loco (implicatissimo, &
occupatissimo) correspondeat oratio.

T Am difficilem concursum Musæ literariæ
indicaui antiquitas, vt retrocurrentium
duorum Carminum conditionem tribuerit
Dæmoni; [Vide Alstedium *Enciclopediae libr.*
10. *sect. 4. cap. 5. §. 10.* & alios, qui de Poë-
ticâ tractant. Vide etiam nos *num. 281.*] qua-
si eius modi ab illo carmina condi possint, &
ab alio non possint. Illa scribo simpliciter.

Signa te, signa; temerè me tangis, & angis.
Roma tibi subito motibus ibit amor.

Illam rescribo, & fortè ingeniosius, & pal-
chrius.

Signa te signa teme Roma tibi subito
Roma tibi subito Roma tibi subito

Sed non est cur ita deprimamus acuminis hæ-
mani eminentiam, vt dæmoni affingere ve-
mus, quæ ab hominibus facta. Multa enim
huius generis circumferuntur carmina, se-
cimus aliqua & nos, vt superarem difficulta-
tatem, quam esse magnam negaturi non su-
mus. Vnum Pentametrum retrogradum a-
pud Sidonium Apollinarem *lib. 9. epist. 14.* in-
uenio, & subscribo.

Ede perede melos, sole medere pede.
Inverti carmen, & hanc mihi arrogavi licen-
tiam, ne illam paterer, quam sibi Sidonius
arrogauerat, permisi me tempori, & moribus
hac enim exulcerata ætate multa facere voluit
Politici, quæ alij tolerant, & nihil volunt fa-
ctum ab alio tolerare.] Dixit Sidonius.

Sole medere pede, ede perede melos.
& conqueritur statim Synalepha sibi negari
syllabam

syllabam, quam iure debuerat deuorare.

O Bijt Philippus Pius Catholicus Hispaniæ Rex, & quia effusis lachrymis tanti Solis occasum deplorabant studiosi Salmanticæ, vt luctui modum Vniuersitas poneret, iussit singulos lugere metricè, & ad numeros lachrymas fundere. Omnes illas speciali libello collegit Illustrissimus Angelus Manrique, tunc Theologiæ Professor, iam Pacis-Julie (vulgò de Badaxòs) Episcopus, & inter alias recensere debebo quales P. Ioannes de la Negra Ordinis Minimorum profuderit: fuerunt enim emissæ huius musæ Literariæ concursu; vdæ, breues, obscuræ: quibus aut rotari deberet tumulus, aut macerari marmor, cui poterat Epitaphium inscribi. Illas hic represento.

Sedula petrosas irrisâ forte paludes.

Sepositi donis non sino Ditis opes.

Notauit Angelus Manrique corpus huius distichi summo ingenio, & labore expolitum, claro carere animo, hoc est sensu, quod ipsum in labyrinthis etiam meis, aliquando percipio, sed quia non omnia possunt omnes, laudabimus pulchritudinem corporis, etiam vbi vel lateat animus, vel aliquid prodatur, quod à legibus perscriptis deuiet.

Meliorem sensum habet hoc distichum. [Pingebatur dextrorsum Christus suffixus Crucis ligno, & Catholicorum exercitus id sequentium. Adpingebantur sinistrorsum spirituum damnatorum exercitus, diuisi in classes capitales, & signa malæ militiæ, ad eoque mala signa erigentes. Bernardus medius, hinc inde (à Christo, à Demonio) aduocatus. Hoc nimis audax, exlexq; vt possit obseruare strictissimas loquendi leges, quas expendo: vnde Christus, & tenebrarum spiritui tacere iubet, se vinciri brachijs Bernardi patitur; eidem aperti lateris propinat sanguinem, & sic alloquitur.

Si bene tangis, alam: si vis mala signa tenebis:

Ore rubore bibes: ebibe, robur ero.

Ac si diceret *Me tangis Bernarde tua salus, & tu in binio liberi arbitrii positus, terga das vexillis, & signis sceleratorum exercituum, qui merent spiritui damnato. & me tangis. Amplecteris profecto me, bene quidem, & male potes. Multa enim bona male fiunt, & multi leguntur venisse ad Marthæ ædes non propter Christum, sed propter Lazarum. Me igitur bonum bene tange, & amplectere, quamdiu enim me tu bene, te nutritiam, te alam, te quotidiano pane; hoc est cibo superessentiali sustentabo. Sed quia tui iuris es,*

& frueris libertatis arbitrio, si vis mala illa mala militia signa sequi, tenebis, imò, & teneberis. Tenebis quidem illa, & iter ad Auernum, quo tota expeditio peccatorum directa. Teneberis viriis, & à viriis; illis excacatus, & superabili ignorantia laborans, & peccaturus es ibi, vbi te laureâ coronandum putabas. Et ab illis teneberis, qui enim mala signa Demonis semel impressa cordi tenuit, ab illo iure, & violentiâ tenetur, imò etiam detinetur. Sed quia sincere à me stas, & meam purissimam Matrem à te habes, nouis ab utroque fauoribus nobilitaberis. Illa tibi purpureum lac, ego tibi candidum sanguinem propino. nec mirum lac virgineum sit rubrum, vbi sanguis virgineus est candidus. Bibe igitur ore, & rubore: imò & ebibe; & tibi Ego à Matre meâ sollicitatus, robur ero. Dixi. Et quidem huc posse pertinere videntur sequentes numeri.

Furo insegue, e trofei

Del Mondo vincitore,

Che di me trionfo, queste mie chiome

Hor che scosse hò le some

(Tua gran bontà Signore)

Già vincitrice di mia lunga guerra,

Ragion' è ben, che à terra

Quasi neglette indegne

Lacere stenda le nemiche insegue.

Ita Ioannes Baptista Marinus, in suis Rhythmis par. 2. Madrig. 204.

Sed P. Ioannem de la Negra subaudio. Putabit forsitan etiam carmina sua habitura esse lucem, & claritatem, si tanto fuissent commentario illustrata: maiorem addat ipse, si velit; tanto enim ingenio pollet, vt non dubitem, quin suscitaturus esset corpus illud quod exanimum credimus.

Apud Ioannē Alstedium nonnulla carmina per literas recurrētia reperio; nihil enim videtur esse in mundo, quod in Encyclopediâ suâ eruditus, & diligens homo non habeat. [Fit, inquit, reciprocum operosissimum, & verè cerebritagum (fortè, cerebrifragum) quod retrogrado more legitur per literas, & dicitur διαλωιον, siue διαλωδερμον à διαλος ex δια & αλωδερμαbis habere stationem in eodē. Appellatur etiam κωνρινος cancer. &c.] & postea aliqua exempla producit: Distichum hoc considera.

Si bene te trades sedes, sed & arte tenebis.

Et si retro feret, utere fortè resiste.

In primo versu legit sed & arte, vt mensura Poëtica constet: deleo illud &, & lego sed arte: nam aliàs non recurrit: & illud sed contra regulas

regulas ibi produci noto. In secundo vox feret habet vltimam longam ratione censuræ.

Addit aliud Distichon ad Christum, quod insigne esse dicit.

Nemo te, nemo neget; o tege nomen, & omen.

Iesus ei tu sis: sis, ut Iesus ei.

In Hexametro vltimam vocis *neget* producit penthemimeris: Et in Pentametro vltimam vocis *Iesus* iterum, & iterum corripit, tametsi Græcè sit Πῆσῆς.

Sunt valdè difficilia hæc per literas recurrentia carmina, & ideò aliquando Poëtæ vnicâ sunt dictione contenti. Vnde non sine gratiâ dixit quidam.

Mitto tibi Metulas, si non vis credere veritas. Et

Mutægra cū Muruâ faciunt rectissima curua. hoc est Mitto tibi salutem, ac argentum, aurum, &c.

Addit & alia Alstedius, quæ legentur inferiùs.

OMnes huius Musæ thesauri pauci sunt, omnes parui; omnes enim versus recurrentes per literas sunt pauci, & inter ipsos rari boni. Huic scribendi generi pertinaciùs quàm cæteri incubuit Ioannes Lascius Polonus, cuius vnde-triginta extant nunc Disticha, quæ ipse Carolo Duci de Sadermaniâ inscripsit, sensus eorundem aut difficilis, aut nullus est, durior fluxus, refluxusq; quod ipsū fatetur ingenuè eorundem Author in literis ad Illustrissimum D. Petrum Tyliki, Episcopum VVarmiensẽm, & Vice-Cancellarium Poloniae. Reperiuntur impressa in Thesaurò Nicolai Nomescij Charmensis in fine; & in Encyclopædiâ Ioannis Alstedij, libr. 10. sect. 4. cap. 5. §. 10. sed tot mendis, & maculis interturbata, vt debuerint restitui. Ea subscribo.

Disticha Reciproca.

Aspice nam raro mittit timor arma, nec ipsa

Si se mente reget non teget Nemesi.

Me tum animat rectè me dem, & certamina mutem,

Si res vna velit vtile vanus eris.

Sumere fatali vis si vi lata feremus

Seu temere regnum emungere? re metues.

Ire diu, & timidè sese dimitte videri

Seuo Marte palam tot mala Petra moues.

5. *Se ladi feret ira pede parit are fideles,*

Saua pedes animos omnia sede paues. omnia

Ire vt & razibus si vis? subit arte tueri

Si reperis vires, serius ire peris.

Serus vbi vane sedes e nauibus vres,

Seu rata, vel agili liga leuata rues.

Angere re tua res sedes? sera utere regna

Iure sed & ipso sospite deserui

Irato-ne geras vnus à Rege notari

Seu lader' cautè ne tua crede lues

10. *Angis ad illa coi tua cautio callida signa*

AEre villo parcas te, & sacra polluere

Vt satis atroci solo sic orta sit astu

Seu ratio caca pace coita rues

An iures sero Rusi furor esse ruina

Telo sat celer & sistere lecta solet.

Et penis inopes ius vi seponis inepte

Si repares vbi vi Ciuibus ara, peris

At si re id vlli sua laus illudier ista?

Te te pena malum amula mane petet

15. *Id ne per atra palam sedes mala parte repedi*

Iure decet imo fomite cede rui

At caderet veri vis si virtute redacta

Si vtar vi è pactis sit cape iura tuis

sospite Rege sine, vi si venis ager, & ipsos

En itera i ciues sanicia recine cauita

Sic ima luxes ira, (laris exul) amicis

Iura viden imò nomine Diua rui vici

Obruta i restaures non seruiat serua turbo,

Te nam an iurares sera ruina manet.

20. *At cape re defer sedes fædere pacta* res

Omnia si verè dedere vis animo omnia

En operam ratibus des sed subit arma repone

Aut ara subige legibus ara tua.

Sana, vel ora caues, i sana Carole vanas arra

Res i morte pete p' pete petro miser. perpet

At parere decet (tedet te cedere) rapta cedet

Seu leues animi limina saue lues

Ingeret illa pedes è sede pellite regni

Sera pares vbi de sedibus ara pares.

25. *En operata lues se, des vt lata repone*

Aura vel è regno congere leua sua

Et si retro feret utere forte teris te

Te vret ac iludes sedulitate ruet [N.B.] illudes sedulitatem

Ire vacet at se iam Maiesate caneri Nicestian

Si leuata feret sistere fata velis

At semel ora cito vi vori Carole mastra

Sene latro tacito Gogita torta leues

Sic i demisse patiens ne ita pessime dicis?

Iure miser, & vi utere si merni

Multa sibi indulgit in his versibus, quæ condemnat Grammatica; multa, quæ Metrica. Diphthogum ferè nullam admittit: habet *seuicia* pro *sanicia*, & etiam *iludes* pro *illudes*. Vix est versus, qui non labore aliquâ syllabâ. Illa *synalepha leder'* pro *ladere* nullo exemplo probatur.

Quarenti huius generis carmina quidam amicus hæc etiam paucula communicauit, quorum etiam sensum non intelligo.

*Nemo tenet sedes, vbi tu: sedes tenet omen.
Ara teget sordes, summus, sed ros teget arua.
Si bene te tua laus taxat, sua laudè tenebis,*

Petrus à Passione Domini Panormitanus à Schola pià anno 1657. duo Disticha Panormi edidit, quæ merentur ab eruditis legi. Primum est de S. Syluestro, qui baptis-
matis aquâ Constantinum Imperatorem à lepra mundauit: Vnde Augusti tanto prodigio moti Cæsareas laurus ad pedes Pontificios dimittunt. Secundū de Constantino, in cuius funere Sigonius lib.4. sydus apparuisse recenset. Illa subscribo.

*Tabè lauet caros is, si foracte valebat:
Sede Patres, & ades, se date ferta pedes.
Sylua nitat Oretis, si te rorat in anlis,
Solope, rore redis, sidere, rore polos.*

Sunt etiam obscura; & licet solem, & sydera contineant, luce carent: at possunt aliquo scholio iuari, vt sensus occultus reluceat.

Clariorem, & puriorem sensum habet hoc Tetra-
stichum, quod ad nominis Alexandri VII. Pontificis Maximi pacem ominantis immortalitatem idem Petrus à Passione Domini anno 1655. composuit.

*Ecce subit nomen sedes ne Montibus, ecce
Sidera rara times, semita rara redis.
Nemo sub illo certas? fat re collibus omen
Ire Polos ait: o tota Sol operi.*

Interim non debent omnino omnia, quæ dicuntur, esse clara; non enim labyrinthus esset, qui semper peruius, & clarus esset.

Rabanus magno ingenio, & labore multa carmina scripsit. In figura xxvij. in medio reperitur hic versus.

*Si do tibi meta. fano his te Iesus in odis:
Qui per literas rediens erit.*

Et hic obiter nota in primo carmine vocem Iesus, Græcè Πησος, habere vltimam breuem: & in secundo honos primam longam. Illud prius apud aliquos iuniores obtinuit: hoc posterius apud nullū reperio. In figurâ xxvij. est alius versus 27. literarum.

Oro teramus aram: ara sumar, & oro.
in quo aram habet A breue contra leges: & inter aram, & ara deficit vnus pes integer, vt compleatur hexameter. Quid, si legamus verum sit:

*Oro Ceramus; ares: e serâ sumar, & oro?
habebit hunc numerum, & quantitatem iuxta le-*

Iacobo Peletario VVilhelmus des Authels obtulit sex versus retrogrados, quorum primum subscribo.

*Ira te lepidè si vis edi Peletari.
perierunt cæteri. Eiusdem generis sunt hi.
Nemo si diri subfis, Businidis omen.
Rara teres animi limina seret, arar.
Vt sero memores oro sero memores tu.
Sacco tu suberis sanas si rebus, & occas.
Et necat ager amor, non Roma rege tacente:
Roma reges vna, non arus ager amor.*
Sunt, & multi alij similes, quorum sensum non facili negotio inuenies.

Sed addam alium modum cõformadi retrograda. Possunt fieri Inscriptiones, in quibus carmina regrediantur per partes. Vnum aut alterum exemplum subijciam. Supponit Iunior quidam Poëta Fortunam, quam sortem appellat, laudi loqui, & nonnisi ista Carmina.

S R S

**SVA LAVS
DEDERO PRO CORPORE DED
ALA
SALAS
ECCE
SACRA: PARCAS
ANIMO, SI HIS OMINA
SIDIS**

Sed & ipse Poëta iussus Reliquiarium (sic vocant) in quo spinæ Dominicæ Coronæ condita, aliquâ inscriptione exornare, curauit in laterè dextero scribi hoc Ereostichon.

*DI MIser Vnt reLlqVLas sV as parVV Lis sVls.
Psal. 16. Anno 1636.*

Et in sinistro:
**SI VIS
IPS' ANIMI LIMINA SPI-
NA MAN-**

Sed in vtroque materiæ artificium collaudo, sensum quæro: nec tam facile eruere possum.

Prima, & vltima dictio istarum inscriptionum me mouet, posse adhuc aliter recurrere literaria ista carmina: nam literæ compositæ seruant suæ compositionis ordinem in regressu, vt videre est in o ph, x ch, ↓ ps, & gs, aut es, Z ff, au is, quæ cum recurruntur non sunt hp, hc, sp, sg, sc, st. Ergo eodem modo posset aliquis retorquere literas
aut

aut etiam p, p', p, q, q', r, r', Hac arte præuentus quidam iunior dedit Distichum sequens.

Acta p' era rui! (te' èt iurare per acta
Iuravi d' animo Nomina diua: Rui!
in quo r, p & e sunt compositæ literæ.

INter fauores, quibus Beatissima Virgo Maria honorauit Bernardum, illo primo recensendus est loco, quem Bodelooenses expendunt ad Imaginem xxij. quem Poëta quidem ad versus sequentes reduxit.

*Cum tibi Maternam Bernardus Virgo salutem
Ferret, Materni munus honoris habet.*

*Hinc tua Diuinum distillat mamma liquorem,
Arida cui cupido cessat in ore sitis.*

*Virgo tuum sitio, quem fundis ab ubere rorem.
Mitis aue refero rore per aua sitim.*

Et hic vltimus recurrit à fine per literas. In-
terim aua legit sine diphtongo, & in voce re-
fero literam F, vertit in P.

DRodierunt Viennæ in Austriâ anno 1647.

Ioannis Valentini Archimufici Cæsarei Retrograda, quæ siquidem Ferdinando III. eruditissimo Imperatori placuerunt, Lectori perito, & ingenioso displicere non poterunt.

PRIMO' introducitur Cæsarem ad Deum Opt. Maximum animum erigentem, dicen-
temque.

*Oro, & te oro. Tu ut summus des, sed sanas
sedes: sedes sanas des: sed summus Tu, ut oro,
& Te oro;*

Singulæ voces sunt retrogradæ, & ferè omnes semetipsas reponunt.

SECUNDO' agens de eodem Romano-
rum Imperatore, quia illum Solem militum, &
Martus Melodiam appellauerat, sic inquit:

*Ecce Roma tenet Solem.
Melos tenec Amor ecce.*

TERTIO', inuictos Christi Domini Mar-
tyres, in Cælum subrigentes oculos videt, &
exclamantes audit;

*Imi non ibi sumus, ibi sumus illi non serò iam
maiores: serò iam maiores non illi sumus i-
bi: sumus ibi non imi.*

QUARTO', vt Lectoris animum ad Cru-
cem, & Christum conducatur, pro peccatore
intercedit, & orat Iesum Christum his verbis.

Serua aures illi: illi serua aures.

Respondet Crucifixus Hierosolymis spretus,
& Romæ rogatus

Ibi iuui e i morte, & Romæ rogor.

Rogor ea morte, & Romæ iuui ibi.

Et iterum.

Eram mare, & iuui te: eram mare.

QVINTO', in S. Annæ solemnitate
uorum Lectorem ad Eucharistiam inuitat,
concinat.

Christus Dulcis Iesus

In solemnitate

Anna sit Beata

Salutaris Iesus.

Alta voce Clama

AMA: MANNA EDE,) Retrograd.
EDE: ANNAM AMA.)

SEXTO', hunc Italicum versum, Amor-
Arte iubet redire in hunc, E' trà se Roma
recursumq; exornat his Ogdonasticis.

Roma tu sei

Con arte Amatore

Vinci de' rei

E l'alma, e' l cuore;

Sei dolce fiamma,

Ch' il mondo infiamma

In ogni parte

Amor es arte.

Sei vago Cielo,

Che notte, e giorno

Ti fa tuo zelo

Di raggi adorno.

Eterno hai canto,

Di Stelle il manto,

Di Sol la chioma,

E' trà se Roma.

Harmonia Metrica Ogdonastichi, quod
quintò loco posuerat hæc: ABBA, CDDC
& illorum, quæ sextò hæc: ABAB, CCDD.

SEPTIMO', quia viderat versus à penul-
tima dictione regredientes qualis est hic He-
xameter.

Empyreum Deus his Sanctis exornat Olympum.
Qui à penultimâ rediens, dat hunc Pent-
trum.

Exornat Sanctis his Deus Empyreum.

Dat hoc carmen, quod à penultimâ littera re-
curri videlicet,

GVST' ET SVGE.

9 8 7 6 5 4 3 2 1 10

Et vt illud exornet Neomystam quemdam
alloquitur, & hos numeros deuotè ingenio-
sus profundit.

Qui es sacratus

—A

Deo dicatus,

—A

Totumq; reliquisti:

—B

Tuo verbo raro

—C

Fac adsit caro

—C

Sanguisq; Iesu Christi:

—B

A Mundo fuge,

—D

Gust', & fuge.

—D

Artificium metricum proposuimus in margi-
ne

ne & progrediendi, aut retrogrediendi modum exposuimus hoc Disticho.

*Incipiens à G. percurras sine recurras,
Hoc in Denoto Pegmate carmen erit.*

De alijs Linguis.

☞ CCLXVIII.

DEdi exempla latina; potui illa ex alijs Idiomatibus fumere; nec enim hæc Ars alicui linguæ, aut dialecto illigatur. D. Ioannes de Valdiuero Madritensis hoc Tetra-
stichum per literas recurrens edidit.

*Si amad' amâis
a los solos sola,
yo soy ese, yo soy,
adorada Roda.*

Eum Galli, Itali, Germani, &c. poterunt imitari, & suis linguis numeros Retrogrados condere.

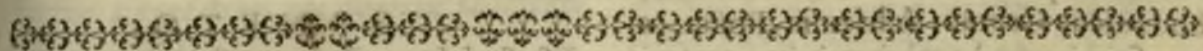
De Bilingui Retrogado.

ARtes promouentur quotidie, & sunt laudabiles magnorum ingeniorum conatus, quæ omnem viam tentant, vt ad Sapientiaæ Arcem perueniant. Retrograda fecerunt multi; Græca, Latina, &c. at quæ ad alterius linguæ leges fluere, ad alterius resfluerent, pauca vidi. Ex his paucis P. Domiuici de S. Francisco, Scholæ piæ Religiosi Distichum Hispano-Latinum elegi, vt tibi proponerem. Est hoc.

Solo Pedro coge, si sepa, de Roma Tiara. Hisp.

Ara it amore dape, sic ego corde Polos. Lat.

Dedicabatur Illustrissimo D.D. Petro Vico, Archiepiscopo Calleriensi, & quia sensum habet obscurum, erit capax multiplicis expositionis.

MVSA II. SYLLABICA.

☞ CCLXIX.

VDEREM dicere facilius posse fieri carmina regredientia per literas, quàm per syllabas: nam Literaria multa dedimus, & paucus sumus daturi Syllabaria. Hanc ego regressionem apud Hispanos reperi, & ad Latinos transfuli. D. Ludouicus de Gongora, Poëta celeberrimus, iterum, iterumq; nomen *Doctor* syllabatim inuertit: Do carmina.

Bien dixo, que Tordo es

Vn Dotorcillo hàblador,

Cierio ingenio Cordoues:

Porq quien dixo Dotor,

Tordo dixo del reues.

Et iterum.

Ta que lo soy de la haz,

Hazedme de reues Tordo;

Dotor digo, y sea una vorla

Giralda del Capitolio.

Pentastichum est ex Gongoræ Comædiâ, quæ inscribitur *El Dotor Carlino*: Tetra-
stichum ex iocis (nempe, *del Romance segundo burlesco*.) vbi vides nomen *Do-tor* redire syllabatim in *Tor-do* Sic etiam *Tha-ur* transit in

Hur-ta; Mon-ja in ja-mon; & apud Latinos Ro-ma in Ma-ro; Mo-ra in Ra-mo, &c. Arte iam intellectuâ, aliqua exempla subiungamus.

Sis De-a Te-myr-a; vi-sis vi-a myr-te-a de-sis.

Res fe-ra si va-no mi no-ua si-ra fe-res.

Materiam laudo, & imitandam Lectori studioso propono; damno sensum, si damnari ille potest, qui nullus. Et eadem censurâ inuro lineas istas sequentes.

*Di-ui-no mi-se-ras ho-rto ho-ras se-mi-no;
vi-di,*

*O-re re-fer-re (de-cor! cor-de re-fer-re)
re-o.*

Summâ reducendi syllabas difficultate perterritus, malle m vnicam vrgere dictionem, & syllabatim scindere, quàm integra carmina texere. Dabo vnum, aut alterum exemplum, Gongoram imitatus.

NA-VA-LIS LIS-VA-NA.

Lite agis in terra, & bona tandem causa triumphat;

Et litem, hanc vanam lucra fuisse probant.

Lite agis in pelago, tamen est ibi vana (Philarde)

Navalis lis. Hoc certa pericla probant.

MVSA. III. DICTIONARIA.

CCLXX.

REQUENTIOR est illius Musæ concursus, quo regeritur carmen & cogitur dictionatim recurrere. Eiusmodi fluxus, refluxusq; in linguâ Hispanâ Italâ, &c. sunt faciles, frequentissimique. An-ne etiam in linguâ Gallicâ confici poterunt? Negant aliqui, existimantes non posse aliter versus recurrere, quam si numeri, & fluxus cogantur. Dominus Belleau, Poëta celebris, se Sonetum retrogradum fecisse affirmat; primum eius Versum Stephanus Tabourorius edidit. Ergo, sicut vna linea potuit fieri sine Grammaticæ, & Rhythmicæ iniuriâ, poterunt plures, si Philomusi laborem adhibere voluerint. Exempla nonnulla produco.

Ludouicus Grotus, Adriensis, Poëta celebris, fuit cæcus à natiuitate, ita tamen in Italorum numerorû compositione excelluit, vt cum Homero, Virgilio, & alijs veteribus meritissimè componeretur. Ipsius sunt Retrogradi versus, quos subijcio.

SONETTO.

Fortezza, e senno Amor dona non tolge,
 Gioia non noce, al ben non al mal chiama.
 Troua non perde honor, costumi, fama.
 Bellezza, e castità lega non sciolge.
 Dolcezza non affanno l'huom ne olge,
 Noua perfidia Amor rompe non trama,
 Proua non crucia, il duol' odi non ama,
 Prezza non scherme in buon non in rio volge.
 Vita non morte dà, gioia non pena,
 Sorte buona non ria, frutto non d'anno,
 Inuita al Ciel, non all'Inferno mena.
 Accorte non cieche hor l'Alme si fanno,
 Aita non offende, arma non si ena,
 Forte non molle Amor, Dio non Tiranno.

Fluunt suauissimè hæ lineæ, at in refluxu duriores aliquando videntur. In reciprocatio-
 ne suâ Hispanici, qui sequuntur, maiorem
 vniformitatem obseruant.

SONETTO.

Prado Redentor, y dulce Esposo,
 Peregrino y supremo Rey del Cielo,
 Camino Celestial, firme Consuelo,
 Amado Salvador, y Sol hermoso.

Prado ameno apacible deleitoso,
 Fino Rubi, engastado Fuego en Telo,
 Diuino amor, paciente, y santo Zelo,
 Dechado perfectissimo, y glorioso.
 Muestra de Amor, y Charidad subida
 Distis Señor al Mundo haziendo-os hombre,
 Tierrapobre y humilde à Dios juntando.
 Venistis Hombre y Dios, Amparo y Vida,
 Nuestra Vida y Miseria mejorando
 Encierra tal Grandeza, tal renombre.

Hæc carmina recurrere possunt, seruato sensu, seruato rhythmo, seruatâ consonantiâ: seruant enim hanc, cum fluunt, ABBA. ABBA. CDE. CED. hanc, cum refluxunt FGGF. FGGF. HIK. IHK. quòd ipsum clarissimè patebit, si per singulas lineas recurramus.

SONETTO.

Esposo dulce, y Redentor sagrado,
 Cielo del Rey supremo, y peregrino,
 Consuelo firme y celestial camino,
 Hermoso Sol, y Salvador amado.
 Deleitoso apacible ameno Prado
 Telo, en Fuego engastado. Rubi fino,
 Zelo santo y paciente, Amor Diuino,
 Glorioso y perfectissimo dechado.
 Subida Charidad, y Amor de Muestra,
 Hombre os haziendo Mundo al Señor distis
 Juntando Dios a humilde y pobre Tierra.
 Vida y Amparo, Dios y Hombre venistis,
 Mejorando Miseria y Vida nuestra,
 Renombre tal, Grandeza tal encierra.

Vbi notandum est in linguâ Hispanicâ (quod idem accidet in Gallicâ, Italicâ, & alijs quibuscumque, quæ carent nominum casibus, & declinationibus) in refluxu mutari sæpè sensum, & curandum, vt in meliorem, aut saltem in bonum, & nitidum transeat. Hinc est, quod in progressu dicatur à nostro Poëta Christus, Rey del Cielo: engastado Fuego en Telo; Muestra de Amor; & addantur illa verba Distis Señor al Mundo, nec-non Tierra à Eüs juntando; vnde constat nostrum Redemptorem dulcissimum esse Regem Celi, ignem insertum Gelu, Specimen Amoris, dans Dominum Mando, & Terram Deo coniungens. Hæc omnia leguntur, in fluxu; at verò in refluxu, eundem esse Calum Regis; Gelu insertum Igni, Amorem speciminis, dantem mundu Domino, atque

TABVLA I.

De Hexametris.

aque Terra Deum coniungentem, quæ omnia debito sensu de Christo Domino verificantur.

Castalij Oceani fluxus, & refluxus Latini.

Sicut retrogredi Rhythmi Hispani potuerunt, sic & Latini poterunt, si debitâ curâ condantur. Talia sunt.

*Eclipsim splendor Phæbe, cum sensit e clipsim
Retraxit veneranda pedem, ceruice reflexâ
Reclamans titubare Polum, sacra sydera labi.*

Recurrunt enim dictionatim sensu & metro seruato; possumus enim dicere.

*Eclipsim sensit cum Phæbe splendor Atlantis,
Reflexâ ceruice pedem verecunda retraxit,
Labi sydera sacra, Polum titubare reclamans.*

Huc pertinet ille versus, qui primorum fratrum (Caini, & Abelis) affectum erga Deum exponit. Dicebat Abel.

Sacrum pingue dabo, nec macrum sacrificabo.
Et Cain contra.

Sacrificabo macrum, nec dabo pingue sacrum.
PETIS, An Veteres versus recurrentes condiderint? Respondeo fuisse olim aliquam versuum recurrentium notitiam constare ex Martiale dicente. *Nec retro bego Soradem Cyncdum.* Interim etiam video non arte, & voluntate, sed casu aliquos condidisse. Sic Virgilius; dicens,

Quid faciat batas segetes, quo sydere terram.
Noluit versum recurrentem condere, condit tamen: nam iste regreditur sic.

Terram sydere quo? segetes latas faciat quid?
Impolitus, & inconcinnus est in recursu. Talia omnia videntur, quæ fiunt naturâ, quâ Ars perficit. Ergo, vt eleganter recurrant versus, leges conuenientes ponamus.

Refluxuum Leges.

CXLXXI.

Fluit, & refuit Oceanus; nec tamen æstuum reciprocatio lege caret, pendet à cælo, à terrâ: à Lunâ, à Sole, ab astris: à montibus, oris, & ventis. Vnde mirum non erit, si Oceanum Metricum Legibus, Regulis, & Præceptis subdamus. Leges ergo Refluxuum inscribamus his tabulis.

A Monosyllabo.

[;←; ;v; oo;v;v; (;—;)]	1 D.
(;vv;)]	2 G.
(;vvv;)]	3 K.

A Dissyllabo.

[;—v; v; —v; v; (;—;)]	4 D.
(;vv;)]	5 G.
(;vvv;)]	6 L.

A Trisyllabo.

[;o— ;v—v (;v—?)	8 C.
[;o—v; (;vv;)]	9 A.
(—?)	10 F.
(vv—?)	11 G.

[;o—? ;v—v; (12
[;o—v;	

[;o—v; ;v—v (;vv;)]	13 A.
(;v—?)	14 E.
(vv—?)	15
(—?)	16 F.

[; * v ; ; — v ; v o (;vv—?)	17
(;vvv;)]	18 L.
(—?)	19

[* v ; ; — v ; v o (;vv—;)]	20 G.
(;—;)]	21 D.
(;v—;)]	22

[; * v — ; — v ; v o (;vvv;)]	23 L.
(;vv—?)	24
(;—?)	25

[; * — ; — v ; o— (;vv)]	26 B.
------------------------------	-------

[* — ; — v ; v v (;vv—;)]	27 G.
(;—;)]	28 D.

Diagramma Axium.

Dissyllabi:

A. (;vv;)]	9.	13.
B. (;vv)]	26.	
C. (;v—?)	8.	12. 14.
D. (;—;)]	1.	4. 19. 22. 25. 28.
E. (;—)]	19.	25.
F. (—;)]	10.	16.

Trisyllabi.

G. (;vv—;)]	2.	5.	17.	20.	24.	27.
H. (;vv—)]	17.	24.				
I. (vv—;)]	11.	15.				
K. (vvv;)]	3.					
L. (;vvv;)]	6.	18.	23.			
M. (;—;)]	7.					

Si hanc sequaris Tabulam non poteris in Carminum refluxu oberrare. Rem exemplo aliquo dilucidemus. Sed in quo vis modo aliquod carmen retrocursurum componamus? In quinto? Ego formam subscribo,

I. II. III. IV. V.

[; —v|; v|; —v|; v o (; v v —;)

'XI 'HIA 'HA 'IA 'A

Modò superest querere convenientè materiã quã numeri premissi informet. Sic modulator, *Serta-que pulchra dico SVPERIS,*

Sed quomodo carmen absoluam? aut resiliendo per eadem verba, aut per similia, aut petendo à tabula Axium alios retrogrediendi modos. Primò igitur resilio per easdem voces.

Serta-que pulchra dico SVPERIS dico pulchra-q; ferta,

Secundò resilio per æquivalentes, nimirum per voces æquiformes, habentes eandem quantitatem vocalium, & eandem puritatem, aut impuritatem in terminis [illa enim dictio incipit purè, quæ à vocali; impurè, quæ à consonã; & eodem modo loqui solemus, & debemus de fine.] Sic inquam;

Serta-que pulchra dico SVPERIS, peto, dona-que magna.

Prius Carmen, seu flueret, seu reflueret, erat idem: & hoc posterius varietate non caret; nam si per illud recurramus, inueniemus;

Magnaq; dona peto, *SVPERIS* dico pulchra-que ferta,

Tertiò considerato Axe, inquirò alios retrocurrendi modos: & inuenio hunc modum quintum notari litera G. quæ in tabula Axium me docet posse compleri resluendo per modos 2. 5. 17. 20. &c. Do formam,

[; —v|; v|; —v|; v o (; v v —;) ; v v | o o v | v |; ; —;] 2
 ; v o |; —v |; v |; —v |] 5
 ; v o |; —v |; * v |] 17
 ; —; |; —v |; * v |] 20

Ecce quot potest compleri modis modus quintus. Formam habes ab oculos, materiam requiris: eam suppedito. Ad Angelorum Imperatricem mentem subribo, & aio.

Flexa re-flexa Tibi RECITANS canit Osanna cor flens,

Multa-que leta Tibi MODVLANS, mihi inæsta-que metra,

Dicta-que scita modò REFERENS, Tibi Virgo præhensus

Festa-que grata dico, MELIVS sol spendet iisdem.

Fluxi ad Mariam, cælestium perfectionum Oceanum vt iterum resluam; ergo linguã reciprocã eadem verba relegamus.

Cor flens Osanna canit, **RECITANS** Tibi *flexa, reflexa;*

Metraq; mæsta mihi, **MODVLANS** Tibi, *leta-q; multa*

Præhensus Virgo Tibi, **REFERENS** *modo, scita-q; dicta*

Iisdem splendet Sol **MELIVS,** *dico grata-que festa.*

Hæc de formã, & præparatione materiæ adnotasse sufficiat; cætera ab exercitatione dependent; progrediamur vltèrius, & aliquid dicamus.

De Reflexu Pentametri.

CCLXXII.

Quoniam etiam ad leges illud, & ad regulas certas reduco, & desidero subscriptos numeros attento animo considerari.

TABULA II.

De Pentametris.

A Dissyllabo.

[o v ; v —v; o o	1.
[; o v ; v —v ; o o	2.
; o v	3.
[o v; o —v; o v;	4.
[o v o —v; o v;	5.
[o — o —v ; o v	6.
[o — o —v; o v;	7.
[* ; o —v; o v;	8.
[* ; o —v ; o v;	9.
[; * ; o —v ; o v;	10.
; o v;	11.
—v;	12.
; o o	13.
[; * o —v —v	14.

A Trisyllabo.

[o v v ; —v v —;	15.
[o o v? —v v —;	16.
[; o v v; —v v —?	17.
—v v v —;	18.
[; o o v ; —v v v —;	19.
—v v v —;	20.
[; —v v —?	21.
[; o o v; ; —v v —?	22.
—v v v —;	23.

A Tetrasyllabo.

Omnes Modi Trisyllabi inuersi.

A Heptasyllabo.

{ - u u - u v - - ? || 24.

Habes Viginti quatuor modos conficiendi mediam partem Pentametri; debetq; binas semisses ea cautela ponere, vt nec cæsura elidatur synalepha, aut Ecclipsis nec maneat breuis; tamen hoc vltimū non ita vitari debet.

Refluentium Dictionum Accidentia,

☞ CCLXXIII.

PRIMO in refluxu mutari potest quantitas indifferentium syllabarum. SECUNDO etiam accentus. TERTIO possunt dictiones diuidi, & aliter iterum consolidari. *Quæ omnia* melius exemplis poterunt dilucidari, quam præceptis. Cōsiderentur hæc Disticha.

Tum-sacra Musa piâ cantat piâ voce sacra-tū
Tum-sacra voce piâ cantat piâ Musa sacra-tum
 Et-Pater inde canit Phœbi, soror vnde Pa-
 ter-&.

Et-Pater, vnde soror Phœbi canit, inde pater-et
 Venimus alte Deus, rursus Pater alme veni-
 mus,

Venimus alme Pater, rursus Deus alte venimus
 Sacratu sermo stellatum voluit Atlantem.
Atlantem voluit stellatum sermo sacratu.

Agrestis, leporis-q; sacrum fero; talia canto,
Canto Talia : fero sacrum-que leporis agrestis.
 Ito-in certamen Iuuenes, certamen ad-ito.

Ito-ad certamen Iuuenes, certamen in-ito.
 Flexa reflexa modò recitans canit O'sana cor
 flens.

Flen cor O'sana canit, recitans modò flexa reflexa.
 Ni-Pater ipse decus populi colit ore pater--
 nam.

Nam Pater ore colit populi decus ipse pater-ni.
 At-decor inde tuus, multum decus vndè pa-
 ter-num.

Num-Pater vnde decus multum? Tuus inde decòr-at.

Singuli versus loco legum, & præceptorum positi, formam offerunt, ad quam possis materiam elimare.

De Refluxu a Pentametro.

☞ CCLXXIV.

VIDIMUS, quo impulsu, & motu Hexameter seorsim regreditur, quo Pentameter etiam seorsim, quin alter dictionem suffuretur ab altero: oportet examinare modò qualis sit rékursus à Pentametro, in quo iste vltimam dictionem suffuretur ab altero: in quâ, sicut in axe librentur Distichorum lances. Exempla adiungo.

REFLENTIA MONOSTICHA.

Magorum sermo crudelem turbat Herodem;
 Præueniens mala Rex sons bona dilacerat.
Herodem turbat crudelem sermo Magorum:
Dilacerat bona sons Rex, mala praueniens.

REFLENTIA DISTICHA.

Distribuens benè sol radios depingit Olym-
 pum,

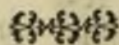
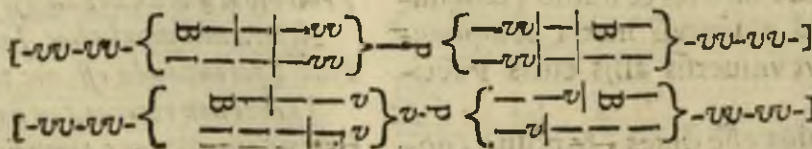
Sydera cælorum, qui malè proripuit.
Proripuit male qui Cælorum sydera Olympum
Depingit, radios sol benè distribuens.

In primo exemplo Hexameter, etiam à Pentametro excisus, fluit, & refluit: quod & facit Pentameter ab altero versu non dependens: quam obrem eiusmodi reciprocatio *Monosticha* poterit dici. At in secundo fluxus, refluxusq; non inuenitur in singulis, sed in binis; ideo eiusmodi reciprocatio nominabitur *Disticha*; & in præsentiarum explicabitur. Et vt possit faciliùs, hæc sunt exempla contemplanda.

I	II.	III.	IV.
<i>Sollicitudinibus grauibus torquetur Achilles.</i>			
VII.	VI.	V.	IV.

Est Carmen resiliens, & ex Hexametro in Pentametrum transiens, legi enim potest,
Sollicitudinibus grauibus torquetur Achilles,
Torquetur grauibus sollicitudinibus.

Et hoc ipsum Distichum ab vltimâ Dictione redit, poteritq; ad apices sequentes reduci.

In hoc Paradigmatē non depinguntur consonantes; illæ aut ex superioribus, aut ex cursu nasci debent. Prima illa dictio Heptasyllaba - *uu-uu* - poterit diuidi iuxta regulas positas §. V. Addo exempla.

AD HOSTEM.

Innumerabilibus Mauors vexatur Iberus
Tempore tranquillo sollicitudinibus.
Insuperabilibus pilis, sed tempore belli
Fulmina displodens te citò dilacerans,
*Dilacerans citò te displodens fulmina belli
Tempore, sed pilis insuperabilibus.
Sollicitudinibus tranquillo tempore Iberus
Vexatur Mauors innumerabilibus.*

De Contradictorio Reflexu.

CCLXXV.

Reperiuntur carmina contrario sensu reuertentia. Monosticus est fluxus, & refluxus in istis.

Reclamat generosa Themis; Fortuna Tetrarchæ
Arua per ima iacet? victrix volat alta per astra.

*Tetrarcha Fortuna (Themis generosa reclamat)
Astra per alta volat victrix? iacet ima per arua.*

Distichus in sequentibus, qui idè ab ultimâ dictione leguntur.

Laus tua, nō tua fraus; virtus, non copia rerū,
Scandere te fecit hoc decus eximium.

Conditio tua sit stabilis, nec tem. ore paruo
Viuere te faciat hīc Deus omnipotens.

*Omnipotens Deus hīc faciat te viuere paruo
Tempore, nec stabilis sit tua conditio.*

*Eximium decus hoc fecit te scandere rerum
Copia, non virtus; fraus tua, non tua laus.*

Nemo, quem sciam plura huius vlt. mi generis composuit carmina, quàm Ioannes Sturmīus Medicus Louaniensis, qui Ludum Fortunæ libris tribus complexus, vt nouus Apollo omni quæstioni respondebat reddens Disticha contrario sensu reuertentia à Pentametro. Tanto illo labore, & studio, tam improbâ assistentiâ eiusmodi metra componebat Sturmīus, vt vniuersis alijs curis Poëticen anteferebat.

Potuit Sturmīus esse diues, & noluit; noluit enim ingenium vendere, sed studere rebus quæ placebant sibi, placerent, aut displicerent alijs. Eum ego laudo, & extollo, qui

enim student, non vt sciant & delitijs literarum fruantur, sed vt ditescant tantum, liberales non sunt, sed mechanici, adeòq; indigni, qui studeant Artibus Liberalibus. Huius Viri, quidquid sit de facultate Medicâ, in Metricâ, & Refluente præcipuè, facile Principis habeo Retrograda, quæ non extant in LVDO FOTVNÆ, edcrem illa ne perirem, nisi editionem nouam ab hæredum diligentia expectarem: subscribam nihilominus. Carmen reciprocum, quo Naturam, prodigiaq; Cometæ Anni M DC XVIII. exposuit Distichis in sensum contrarium recurrentibus.

Porrò de Natura Cometæ multa Physici, multa Astronomi, & tamen Sturmīus se expedit ab hac difficultate hoc Disticho.

QVID EST COMETA?

Est mera stella ibi, non ardet sic copia fumis;
Lumine fit solis, non ea barba flagrat.

*Flagrat barba ea, non Solis fit lumine; fumis
Copia sic ardet, non ibi Stella mera est.*

In quo, vt videtur cursui contradicit recursus. Et quidem plures consentientes opiniones legi; tã de significatione Cometarū istorum: quam de eorundem naturâ. Illos publica infortunia portendere tenet communis hodie opinio, quam tamen præiudicium Turcellinus appellat, & coelestes hos ignes esse festiuos, ait, & fati benigni præfagos. Vt purò annis singulis. *Sunt mala mixta bonis, sunt bona mixta malis;* Et quia ab historia debet pendere resolutio, tam multa, opinor, bona operire poterimus, quæ adproprietimus Cometæ, quàm mala. Dabo interim Iudicium Sturmīi contrarias sententias componentis. Si nouorum Ignium perterrearis aspectu, tibi cōsonat Sturmīus influēs; si dilecteris tibi addit Sturmīus resuens, & recurrens solamen. Tu attentè lege carmina. Illa subscribo.

HORRENDA COMETÆ PRODIGIA.

Interitum id Sidus radians, hand nunciat ortum.

*Principis: ito retro, non bona vaticinor.
Occiduis nocet hæc lux, nec blanditur Eois,
Infestat Boreos, non ea amica Noto est.
Teutonibus mala, nec Belgis fert prospera, Iberis
Aspera non populis hæc fauet Ausonia,
Flagro percutienda est, nec tuta Austria abibit,
Turbat non recreat fax noua Pannoniam
Hercyniam opprimit armatis, neque culta colonis
Arua dabit: perdet, nec sata perficiet. [ipsis]
Quadrat stella male hæc Batavis, hand vniet.
Puniet hes undis, hand locus obstat huic.*

*Turbat mare, nec toto finit orbe carinas
Ire: negat reditum, nec freta pandit ijs.
Agros perdet ibi, non tuto erit equore inundans;
Submerget Batauos non mare placatijs.
Est fera ubique ea, non lampas satis aqua: sepulchro
Orta datur soboles, hinc neque uina patri.
Deest illa auxilio haud infantem promouet ortum:
Impedit, aut factus, exitui apta praest.
Parat monstra, neque est inceptis: obstat
Fructibus, haud teneris assiduo ipsa praest
Interimet prius, haud nuptas dabit esse puellas
Ite facit steriles non cito fructiferas.
Lethiferas modo fert pestes, nec pharmata gignit.
Commoda: dat calidas, haud sine morte febres.
Replet caede loca, haud tectis hac abstinet: ignem
Inijcit accensum, non cauet ipsa sacris.
Exitium parit, haud regnis proderit: Vrbes
Diruet excelsas, non (puto) restituet
Nobilibus mala, nec populo hinc optanda propinat:
Stella dat hac inopem, fruge, nec implet agrum.
Euacuat stabula haud multis replet aucta iuuentis:
Esse facit miseros, haud fauet agricolis.
Est mala barba ea, non Superum hinc abit ira: Cometes.
Arma parat nobis non bona significat.*

ORACVLA EIVSDEM COMETÆ
FÆLICIA.

*Significat bona, non nobis parat arma Cometes:
Ira abit hinc Superum, non ea barba mala est
Agricolis fauet haud miseros facit esse iuuentis
Aucta replet multis, haud stabula euacuat.
Agrum implet, nec fruge inopem hac dat stella
propinat;
Optanda hinc populo, nec mala nobilibus.
Restituet (puto) non excelsas diruet Vrbes
Proderit hac Regnis haud parit exitium.
Sacris ipsa cauet non accensum inijcit ignem
Abstinet hac tectis haud loca caede replet.
Febres morte sine, haud calidas dat commoda gignit
Pharmaca, nec pestes fert modo lethiferas.
Fructiferas cito non steriles facit ire puellas,
Esse dabit nuptas haud prius interimet.
Praest ipsa assiduo teneris haud fructibus: obstat
Vtilis inceptis est neque monstra parat.
Praest apta exitui factus haud impedit ortum
Promouet infantem haud auxilio ipsa deest.
Patri uina neq; hinc soboles datur orta sepulchro
Aequa satis lampas non ea ubique fera est.
Ijs placat Mare non Batauos submergit inundans,
Aequore erit trito, non ibi perdet agros.
Ijs pandit freta nec reditum negat ire carinas
Orbe finit toto, nec mare turbat ijs.*

*Huic obstat locus haud undis hos puniet ipfos
Vniet haud Batauis hac male stella quadrat
Perficiet sata nec perdet, dabit arua coloris
Culca neque armatis opprimit Hercyniam.
Pannoniam noua fax recreat, non turbat abibi
Austria tuta nec est percutienda flagro
Ausonia fauet hac populis, non aspera Iberis
Prospera fert Belgis, nec mala Teutonibus.
Est Noto amica ea non Boreos infestat Eois
Blanditur, nec lux hac nocet occiduis.
Vaticinor bona non retro ito Principis ortum.
Nunciat haud radians sidus id interitum.*

Addam Morale Octastichum; quod in Capella S. Benigni Diuionensis (de Dijon) etiamnum exstat, quod Angelus ab initio, & Diabolus à fine legi præcipit. Versus subscribo.

*Delicias fuge, ne frangaris crimine, verum
Cælica tu queras, ne male dispereas.
Respicias tua, non cuiusuis quarito gesta
Carpere, sed laudes, nec preme veridicos.
Iudicio fore te presentem conspice toto
Tempore nec Christum te rogo despicias:
Saluificum pete, nec secteris demonia Christum
Dilige, nequaquam tu mala concupito.
Author creditur esse P. Iacobus Perchet, qui
in eadem tabulâ monet Lectorem dicens.
Iis à l'endroit sauué seras.
Iis à l'ennuers, damné seras.
Et cur hoc vltimum? quia à fine sunt sacrilegi,
& reddunt hunc perniciosum sensum.*

*Concupito mala tu, nequaquam dilige Christum,
Damoniam secteris, nec pete saluificum:
Despiciam rogo te Christum, nec tempore toto
Cospice presentem te fore iudicio:
Veridicos preme, nec laudes, sed carpere gesta
Querito cuiusuis, non tua respicias,
Dispereas male, nec queras tu Cælica verum
Crimine frangaris, ne fuge delicias.*

Numeralium, & Marinarum Deorum Synodus,

¶ CCLXXVI.

Coactę in eadem multicollis Parnassi Vallem Deę communi influxu mentem labium, & calamus Ioannis Sturmij direxerunt, vt Etheostica Retrograda modularetur. Nescio eiusmodi carmina reperiri apud alium; Ego hæc subijcio.

IVDICIVM DE VBERTATE.

Anni M DC XXXII.

terrigenis Mala non Donans est frugifer
annVs :

Laserit has gentes paX, neqVe flet IIs.

Anni MDCXXXIII.

est noVa prolicienDa hic fors, non Di-
Xero fletILICò paX : anCeps est, neque CLara fat
est.

Anni MDCXXXIV.

IIs flet, neqVe paX gentes has riserit :
annVs

VtILia est Donans, non Mala terrigenis.

IVDICIVM DE PACE

pro Anno M DC XXXIII.

OPINIO loquitur ; utinam vera .

VatIGNor bona, non beLLans hic LabitVr an-
nVs.paCifer est veniens, non mala ContribVIt .
proVenlet, neqVe paX gentes hic riserit ; annoEst presente Inlens, haVD patria orDo Deest .
paX rata, neqVe fera faX assat pLena horrea : Ces-
santTyMpana, neqVe CantVs fLat tVba terrICre-
pos .Terrigenis bona Dans est, non hos proterit annVs :
proDerit hls Veniens paX, neqVe DefIClet .
Agricollis faVet, haVD frVCtVs hls DestrVet
annVs :VolVItVr hVc popVLLis paX, neqVe rell-
CItVr .IIs flet, neque paX gentes has Deserit : annVs
frVgifer It Labens, non Malè terrigenis .Est fat CLara, neqVe est anCeps paX : ILLICò
flet,DIXero non fors hinc prolicienDa retrò est .
ContribVIt bona, non beLLans hic LabitVr an-
nVs :

paCifer est Veniens, non Mala VatIGNor .

SVSPICIO Respondet, Utinam falsa !

VatIGNor Mala, non Veniens : est paCifer an-
nVs

LabitVr hic beLLans non bona ContribVIt .

Est retro prolicienDa hinc fors non DIXero flet
ILICò : paX anCeps est, neqVe CLara fat est .terrigenis Malè, non Labens It frVgifer an-
nVs :

Deserit has gentes paX, neqVe flet IIs .

rellCItVr, neqVe pax popVLLis hVc VolVItVr
annVs

DestrVIt hls frVctVs, haVD faVet agricollis .

DefIClet, neqVe paX Veniens hls proDerit : an-
nVs

proterit hos, non est Dans bona terrigenis .

terrICrepos tVba fLat CantVs, neqVe TyMpana
Cessant :Horrea pLena assat faX fera, non rata paX .
Deest orDo Patria, haVD Inlens presente flet
anno :

riserit hic gentes paX, neqVe proVenlet .

ContribVIt Mala : non Veniens est paCifer an-
nVs .

LabitVr hic beLLans, non bona VatIGNor .

Heterometer retrogressus.

CCLXXVII.

PVLhra quidem, sed difficilia sunt ea Car-
mina, quæ quando fluunt vnius generis
sunt, & quando refunt, alterius toto celo
diuersi . Eiusmodi est sequens Hexametrum .

Agros Aprilis pinxit, concepit vt imbrem .

Imbrem vt concepit, pinxit Aprilis agros .

Quod quidem graditur sex pedibus, & regre-
ditur quinque . Hoc genus carminum pul-
chrum est, & posset hac ideâ conformati .| 0 — | 0 — v ; | — v ; | — — v ; | v ; | — v |
| 0 — | 0 — 0 ; | — v ; | — — v ; | v ; | — v |Vltima dictio, nempe — v debet incipere à
vocali, & debet etiam in vocalem finire ;
at poterit finire etiam in M. quia & hæc
potest digluti in regressu .Sunt hi Versus difficiles, non enim semper
occurrunt voces, quales desiderantur : præpo-
nam nihilominus aliquos, quos P. Nicolaus
Lucensis, Capuccinus, Concionator Eximius
& Poëta celebris, me postulante condidit ;
quos poteris imitari ; nam sub eadem ideâ in-
geniosas continent differentias .

Horeb Hebraus Sanctus Mons surgit in altum .

Altum insurgit Mons Sanctus hebraus Horeb .

Hebron agrosus, comis Vir, cultus & ostro .

Ostro & cultus Vir comis, agrosus Hebron .

Hebron Davidis nota Vrbs, & Regia quondam .

Quondam Regia, & Vrbs nota Davidis Hebron .

Hebron apricus flumen dat nomen & Vrbi .

Vrbi & nomen dat flumen apricus Hebron .

Atlas Eous fortis Vir portet vt Orbem .

Orbem vt portet Vir fortis Eous Atlas .

Atlas apricus celsus mons, tangat vt Astra .

Astra vt tangat mons celsus apricus Atlas .

Agris Hetruscus Magnus Dux, diues & auro .

Auro & Diues Dux Magnus Hetruscus agris .

Agris

Agros Hetruscus seruat, custodit vt Urbem.
 Urbem, vt custodit, seruat Etruscus agros.
 Agros Hetruscus vastat, venatur, vt Aprum.
 Aprum vt venatur, vastat Hetruscus agros.
 Agros Orion fœtat, demittit vt imbrem.
 Imbrem, vt demittit, fœtat Orion agros.
 Atrox Hebræus maētat, conculcat, & Agnum.
 Agnum & conculcat, maētat Hebræus atrox.
 Apros agrestis sternit venatur vt Vrsum.
 Vrsum vt venatur, sternit agrestis Apros,
 Apros Hetruscus strauit, Dux fixit, vt hasta.
 Hasta, vt fixit Dux strauit Hetruscus Apros.

Adam aliam ideam, quæ etiam Hexametrum in Pentametrum vertat.

|,o—,|,—v|,v o|,—;|,o—;|—vv—v|

Ad quam elimatus est iste versus.
 Patrum dicta probo, nec sacris belligerabo.
 Qui in sensum oppositum, & in hunc Pentametrum resilit.
 Belligerado sacris, nec probo dicta Patrum.
 Hi faciliores sunt, & ideo plures id genus apud viros doctos inuenies.

Sicut hexameter recurrens dedit Pentametrum, sic Pentameter dare potest Senarium Iambicum. Scaliger hoc exemplum posuit.
 Altera regressu metra recursa meant.
 Cuius recursus dat hos numeros.
 Meant recursa metra regressu altera.
 Idea, quam debet Poëta ab oculis habere, est hæc.

|—vv|,— — —|,—v|,v—v|v—;|

Omnes dictiones præter vltimam debent in sensum oppositum in vocalem desinere: vltima potest desinere in vocalem, aut consonantem. Prima debet incipere à vocali, cæteræ à consonante. Poterit fieri contrà, nempe vt pleræq; omnes voces, quæ à consonante incipiunt, inci piant à vocali; & quæ in consonantem desinunt, desinant in vocalem. Ideam subiungo

|o—,|— — —;|—v|,v—v|v—;|

Et exemplum subscribo.
 Sacrant immensas grandis honoris opes.
 Ex quo Pentametro regrediendo Iambicum Senarium deducemus. Videlicet,
 Opes honoris grandis immensas sacrant.

EX Senario Iambico conficere Trochaicum poteris, si hanc Ideam sequaris.

|v—v|—|v—v|—|—v—|

Dictionum initio, finiq; addè consonas, quas quantitas syllabarum in cursu, & recurso patiat. Considera versum sequentem.

Diserta vox, amica lex, ius optimum.
 Qui est Iambicus, & in hunc Trochaicum conuertitur.

Optimum ius, lex amica, vox diserta.
 Possimus, & alia ver suum genera meditari, & eorum recursus ad regulas, & leges reducere: sed aliquid Lectoris ingenio relinquamus,

Recurfus a Dictione penultima!

CCLXXXVIII.

Vidimus hucusque carmina ab vltima voce regredientia; formemus modo nouū methodum, ad quam noua elimemus Carmina, quæ à penultima dictione retrocurrant. Omnium igitur primo Ideas exemplares proponamus.

- I. |—v;|v;|?— — —;||; — — —;|; — — —;| [v—v?]
- II. |;—v|;v;|; — — —;||; — — —;|; — — —;| [v—v?]
- III. |?— — —;|; — — —;||; — — —;|; — — —;| [v—v?]
- IV. |;— — —;|; — — —;||; — — —;|; — — —;| [v—v?]
- V. |?— — —;|; — — —;||; — — —;|; — — —;| [v—v?]
- VI. |?— — —;|; — — —;||; — — —;|; — — —;| [v—v?]

Præter istas sex, possem & alias: quæ in eadem ferè reciderent enumerare; nam || significant Pentemimerin, & carmen aliquo ex alijs modis posse claudi: sed aliquid Lectori est relinquendum, vt exercendi ingenium, & novos excogitandi modos habeat occasionem, & ansam. Superest, vt aliquo exemplo ideas positas dilucidemus.

AD DEIPARAM.

————— Salue
 Maxima Coelorum Princeps; lux candida;
 Patris
 Filia Diuini; Genitrix tu limpida Verbi;
 Numine quam ditans exornat spiritus almus.
 RECVRSVS ————— *Almus*
Spiritus exornat ditans quam Numine Verbi
Limpida tu Genitrix, Diuini filia Patris:
Candida lux; Princeps Coelorum maxima salue.

AD CÆSAREM.

————— Princeps,
 Sydere sub docto & forti qui es natus, abusus,
 Tollito Bellonæ; distato barbara castra;
 Parcito subiectis, sed debellato superbos
 F Fernan-

Tetraſticha minora Hispanus Redondillas appellat, & facili negotio funduntur, vt debeant reſilire, & refluere. Princeps de Eſquilache ſic cecinit.

*De aſteſtas ramas colgado
Dexar quiero el instrumento,
Acordado con el viento,
Con tus mudanzas templado.*

Concentus eſt retrogradus; videlicet, [AB-BA] & verſus recurrunt hoc modo.

*Con tus mudanzas templado,
Acordado con el viento,
Dexar quiero el instrumento
De aſteſtas ramas colgado.*

Etiã poſſumus vti verſibus decasyllabis (aut cuiuſcumq; menſuræ) vt patet in exemplo ſequenti.

*Herido Seraphin, porque deſuías
El cuello humilde al premio de tu zelo,
Procurando que eclipse obscuro velo
La luz Diuina, que auſentar porſias?*

Sunt verſus eiufdem illuſtriſſimi Principis, Sancto Francisco inſcriptis, & recurrunt hoc modo.

*La luz Diuina, que auſentar porſias,
Procurando que eclipse obscuro velo,
El cuello humilde al premio de tu zelo
Herido Seraphin porque deſuías?*

Dentaſticha non ſolent ſeruare eamdem formam in recurſu, quoniam hæc ſolum forma [ABABA] eſt retrograda. Confidera lineas ſequentes.

*Entre eſtos ſauces ſombrios,
A la orilla de los ríos
Donde canté mis engaños,
Llorarían ſus verdes años
Los cañſados ojos míos.*

Sic Princeps paginã 379. Hoc Pentaſtichum in excuſſu reſpondet huic Ideæ [AABBA.] in recurſu autem iſti [ABBAA.] puta ſi reuertaris ad initium, & dicas.

*Los cañſados ojos míos
Llorarían ſus verdes años,
Donde canté mis engaños
A la orilla de los ríos
Entre eſtos ſauces ſombrios.*

Ogdoſticha Rhythmica non poſſunt per integros verſus recurrere, quia eorum concentus eſt iſte [ABAB AB CC.] quem, ſi recurras, deformabis. Oportet igitur diuidere in duas partes, quarum altera habeat quatuor ſyllabas, & vltimum accentum in tertiã: altera autem ſeptem, & vltimum accentum in ſextã confidera verſus ſequentes.

*A Manrique * la gloria deſtos prados
Sacrifique * mill palmas y laureles,
Los dulces instrumentos * bien templados
Coronados * de flores y clauelles
Se eſtiendan por los vientos * delicados
Los verſos conſagrados * à Cibeles,
Multiplicando accentos * con canciones,
Venerarían poſtrados * ſus blaſones.*

Si à fine incipias, & hemiſtichium poſt hemiſtichium legas hunc recurſum inuenies.

*Sus blaſones * venerarían poſtrados
Con canciones * multiplicando accentos
A Cibeles * los verſos conſagrados
Delicados * ſe eſtiendan por los vientos,
De flores y clauelles * coronados,
Bien templados * los dulces instrumentos,
Mill palmas y laureles * ſacrifique,
La gloria deſtos prados * a Manrique.*

Idea verſuum horum eſt hæc [AD: AE: BD: CE: BD: CE: BF: CF:] ſingulis reſpondent duæ literæ: prior determinat primi hemiſtichij conſonantiam: & ſecundi poſterior.

Deaſticha illa, quæ ab Spinele nomen habent, retrocurrere poſſunt ſeruata elegantia, & concentu, vt conſtat ex ſequentibus lineis.

*A coſta de tantos daños
Engañome la aſſicion,
Que es forzoſa confeſion
Quando ſe muere de engaños.
No es el curso de los años,
Lo que el Alma llora y ſiente:
Es en todo diferente.
Y ſi cobra fuerza igual,
Accidentes tiene el mal,
Para matar de repente.*

Sunt ex eodem Principe pag. 376. & iſti reſpondent Ideæ.

*Direta. ABBA. ACCDDC.
Retrogr. CDDC. CAABBA.*

Illos à fine reſcribamus.

*Para matar de repente
Accidentes tiene el mal,
Y ſi cobra fuerza igual,
Es en todo diferente.
Lo que el alma llora y ſiente,
No es el curso de los años,
Quando ſe muere de engaños,
Que es forzoſa confeſion,
Engañome la aſſicion
Acoſta de tantos daños.*

Id genus multa alia poſſunt cogitari, & ſcribi, ſed hæc pauca adnotaſſe ſufficiat, cætera poterit Lector ingenioſus ſine duce cognoſcere.

De speculo parallelo.

SI in muro orientali sit tabula, & in occidentali speculum, superiora manebunt superius, & inferiora inferius: at dextera ibunt sinisterorsum, initium in finem; & contra. Porro constantes erunt.

AHIMNOSTVXYZ.

nec non i l m n o s v u x y z.

Illas constantes voco, quia non ita deformantur, ut valorem, & potestatem exuant. Erunt transfigurabiles

c: b c d p p q q & in

o: d o b q q p p

transibunt. Et hanc ob re dictiones Ap (*aper*) in qA (*quit*) odi in ibo: focys in sicos (si iconos) &c.

Hoc etiam speculum transtuli ad Musicam, & aliquos numeros composui, quos alter Chorus in charta, & alter canet in speculo.

EPISTOLA

An versus recurrentes per literas sint inuenti, & conditi a Diabolo?

CCCLXXXV.

LITERAS tuas accepi (ingeniose Tidaure) & in ipsis fulgura ebullientis ingenij, & auidę curiositatis. Theologiam in Grammaticis reperis, & altiore cothurno de rebus communissimis agis. Multa proponis dubia, quę multum tempus, & otium requirunt, ut debita curā exponantur. At, ne dicas tē contemni, vel negligi, vnum diluam, quod inter cetera dignius solutione videtur. Interrogas, *An Idea cogendi carmina, ut per literas redeant, sit ab Homine inuenta, an a Diabolo? Et, si Idea ab Homine: an saltem illud Distichum,*

Signa te signa temerē me tangis, & angis +

Roma tibi subito motibus ibit Amor. & quod omnes celebrant, a Diabolo confectum sit?

Plurimi sunt (Tidaure) qui omnia, quę communes hominum vires excedunt, statim accenseant prodigio: & si miraculo nequeant, superstitioni, & pacto. Multa ego adhuc puer in Hispaniā de Ideā Carminum recurrentium per literas; multa etiam de illo Disticho, quod tu proponis; multa audiui in Germaniā, & Italiā, at verō generosis institutus, aut preuentus notitijs, iniurios Humanō ingenio di-

xi, quotquot hoc versuum genus illius vires superare putabant. Carmina per literas recurrentia condimus, & alij viri ingeniosi. & curiosi nostro iussu, aut hortatu: & sicut nos hodie illa, sic etiam olim eadem potuerunt nostri Maiores conformare, quin eguisse dicendi sint institutore, à Principe tenebrarum legato. At illam Ideam ipsam potuit Diabolus docere hominem: ais. Et quid inde? Bona, & casta Dialectica, hanc consequentiam, *Potuit: Ergo fecit.* non approbat. Firmat hoc inuida rabies illa, quā Stygis incolę persecuntur mortales. nam multi homines fuerunt, qui pacto expresso se Dæmonis commiserunt imperio; hodie Magi, & Sagę non Europam tantum, sed Asiam, & Africam etiam colluie numerosā percurrunt, & tamen serpunt apud homines scientiæ, quas exactè percallet Diabolus. Cur non sciunt isti herbarum, & lapidum vires, & Medicam rem ægrotam adiuvant? Cur non mutant Quadrata Rotundis, rectisque lineis metiuntur magnitudinem Circuli? Cur non cognoscunt Cælorum, & Planetarum motus? Cur non Constellationum vires, & aspectuum potentiam? Verbo dicam. Quia omne bonum Hominibus inuidet Diabolus. Qui ergo nulli Mathematico voluit notitias rerum ignotarum suggerere, cur vellet Ideas nobiles, & ingeniosas reuelare Grammaticis. Hinc ergo animo constanti pronuncio, *Carminum per literas (syllabas, aut dictiones) recurrentium Ideam, non esse suggestam a Diabolo.*

Ideam à versibus ipsis distinguo: scio enim Dæmonem multa olim carmina condidisse: & licet Ideæ carminis Heroici Autor non fuerit, iuxta Ideam ab Homine inuentam, & ab scholis approbatam, versus ingeniosè elimauit. Eiusmodi carminibus sunt libri pleni: illa enim frequenter reddiderunt Oracula: quę minoris à Veteribus habita fuissent, si solutā oratione æquiuocationes mendacijs fartas effutijissent. Potuit igitur Diabolus aliquando componere versus retrogrados. An & fecit? An & illud Distichum, de quo agebamus, eius est? Putabam asserentem sententiam fundamento carere, & sola vulgi ignorantia firmari: at modo subest ratio dubitandi non leuis: quoniam R. P. Ioannis Lallemanderij, cuius Philosophiam cum fructu legi, Theologiam quæro: & Tomo I. qui de Deo vno est; reperio Epistolam Nuncupatoriam à Reuerendissimo P. Claudio d'Orcamp Bisuntio, Ordinis Minimorum Generale scriptam, & in illā hanc periodum. *Non omittendus veniret S. Anvidius, quem Egregium Martyrem*

Martyrem vocant *Tabula*. *Vulgatissima (est) ipsius per Dæmonem ad Urbem translatio: de qua solemnæ Distichon.*

Signa te signa: temerè me tangis, & angis.

Roma tibi subito motibus ibit Amor.

Mirabilis adhuc à Barbaris pro fide Christi abscessi capitis prodigiū, quod narratur à corpore scilicet separatum caput, sine pectore, pulmone, & faucibus, laudes Deo perennes cecinisse. Hanc eandem periodum recognoscis, & illā tuum præiudiciū adfirmas, reponisq; hoc Distichon à Dæmone fuisse compositum.

Sed hæreamus non nihil; nam nimis festinas Tidaire. Non asserit prudentissimus Claudius, hoc Distichon à Dæmone S. Anidido esse dictum, sed occasione huius translationis, fuisse conditum: fortè ab aliquo huius Sancti Deuoto, qui Dæmonem sic elo-

quentem introduxit. Quid, si à Dæmone? Non contradico: sed saltem id non asserit expressè Claudius: id non probant Historiæ; hoc ratio, quam ab inuido Dæmonum Genio sub initium formabam, clarissimè refutare videtur. Maneat igitur *hanc versuum recurrentium Idæam humanitus inuentam fuisse, & hoc sit apud omnes indubium.* An homines imitatus sit Dæmon, & aliquando versus recurrentes condiderit, Historiographi examinent: qui tamen, si illud Distichum, *Signa te, signa, &c.* composuisse dicatur, non ideo magnā gloriā erit dignus; nam sensus, aut stridet, aut hiat, & multa reperiuntur meliora ab hominibus scripta. Sic censeo, &c. Vale, &c. Amicis communibus valere iubeo.

Vide Ioannem Baptistam Marinum in suis Rhythmis part. 2. Madrig. 204.

A P O L L O

F V L M I N A N S.

*Fulminibus malesuada meis, nisi Zoile parcas,
Inuidia haud parcent fulmina dira tua.*

☞ CCLXXXVI.

VLPHER, quod Pyriū vocitant è rebus diuersis paratur, sed excellit virtute, cum è cupro, vel auro. Puluis Pyrius ex cupro sursum vehemente impetu erumpit: deorsum aureus. Sic multi Authores Chimici: sic Crollius: cui Marcus Marinus Mersenus, & alij Doctissimi Viri fidem habent. Petrus Gassendus, & non pauci expertissimi Doctores contradicunt, ostendentes sursum erumpere Solem, Venerem, & Martem fulminantes. Rem non examino, sed Crollij, & Merseni doctrinam ingeniosam suppono, & numeris nostris adapto. Binæ, me conducente, Musæ Appollini ancillabuntur fulminanti: Aurea, Cypria: altera Carmina deorsum impellet, sursum altera de eorundem motu, & influxu, à Veterum Musarum motu, & influ-

xu toto Cælo distinctis aliquando sic cecini.

*Arrojaba la fuente Cabalina
Christal liquido ayer: fuego oy fulmina;
Y con claras estrellas
Al abysmo profundo,
Que viene a ser el corazon del Mundo,
Baxando, sobrepuja las estrellas.
Ayer crecia y menguaba
Sujeta al orden, que su Apolo daba;
Mas oy regida de diuerso Apolo
Vuela de polo à polo,
Y por rumbo diuerso,
En prosa, en rhythmo, en verso,
Baxando se remonta al firmamento,
Subiendo baxa al infimo elemento.*

Ergo præcedentis Apollinis impetu fluxerunt, & refluxerunt carmina; modo surgunt, descendunt; volant, ruunt, vt lineæ subsequentes nos docent.

MVSA I. AVREA DESCENDENS.

CCLXXXVII.

MULTIFARIAM dimitti deorsum poteris; prosa, rhythmō, metro; hæc enim Catabaseos doctrina valde est vniuersalis. Sed & *καταβασίς* (defensus) contingit multifariam: nempe sensu; rhythmō; metro; sensu, & rhythmō; sensu & metro; & tandem sensu rhythmō & metro. Sensu. cum primæ dictiones leguntur, vt sensum ebibamus, postea secundæ, tertię, &c. sed metri expertem: Metro, aut Rhythmō cum eadem numeris satisfaciunt, sed carent sensu: Vtroque, cum descensus est rhythmicus (vel metricus) & significatiuus. Quam ob rem Musam hanc in tria capita subdiuidemus.

Nullo alio melius modo potero primum Descensum explicare, quam exempla ponendo: est enim maior exemplis vis, quam longissimis expositionibus. Hoc loquendi artificio Concionatores Veteres delectabantur, & Diuus Bernardus præcipue. Videatur sermo 1. de S. Andrea, ex quo meus in Iesu charissimus amicus, D. Carolus de Thomasijs, ex Duce Palma Clericus Regularis, pijsissimi, & subtilissimi ingenij Vir, hos per Crucem ad Cælum gradus, per quos ascendere, aut descendere possis. religiosè deduxit.

Portant	Domini	Crucem,
Crucem	sequuntur	Iesu,
Christi	Crucem	amplectuntur
Incipientes,	Proficientes,	Perfecti,
viâ purgatiuâ,	viâ illuminatiuâ	viâ vnitiuâ
necessitate,	utilitate,	voluntate,
timore,	spe,	charitate,
patienter,	fortiter	letanter.

Hæc Ascetica veritas potest legi octo modis: &

Primò ab angulo *Portant*, progrediendo. videlicet, *Portant Domini Crucem: Crucem sequuntur Iesu: Christi Crucem amplectuntur; incipientes, proficientes, perfecti; viâ purgatiuâ, viâ illuminatiuâ, viâ vnitiuâ: necessitate, utilitate, voluntate, (timore, spe, charitate) patienter, fortiter, letanter.*

Secundo ab angulo *Crucem* regrediendo, vt si dicas. *Crucem Domini portant: Iesu Crucem sequuntur: Christi Crucem amplectuntur, &c.*

Tertiò ab angulo *Portant*: descendendo:

nempe sic. [A] *Portant Crucem Christi incipientes, viâ purgatiuâ, necessitate (timore) patienter* [B] *Domini sequuntur Crucem proficientes viâ illuminatiuâ, utilitate (spe) fortiter.* [C] *Crucem Iesu amplectuntur perfecti viâ vnitiuâ voluntate (charitate) hilariter.*

Quarto ab angulo *Crucem* descendendo. Hæc lectio coïncidit cum præcedenti, si prius legas §. C. postea §. B. & tandem §. A.

Quintò ab angulo *Patienter* progrediendo, vt *Patienter, fortiter, letanter, timore, spe, charitate; necessitate, utilitate, voluntate, &c.*

Sextò ab angulo *Patienter* ascendendo, vt *Patienter timore (necessitate) viâ purgatiuâ incipientes, Christi Crucem portant. Fortiter spe (utilitate) viâ illuminatiuâ, &c.*

Septimò ab angulo *Letanter* ascendendo sic. *Hilariter charitate (voluntate) viâ vnitiuâ Perfecti amplectuntur Iesu Crucem. Fortiter spe (utilitate) &c.*

Octauo ab angulo eodem recurrendo, vt si primam lectionem ab vltimâ voce recurras dicens, *Letanter, fortiter, patienter, charitate, spe, timore; voluntate, utilitate, necessitate; viâ vnitiuâ, &c.*

Huic cursui, & recursui; descensui, & ascensui, addit charites metrum. Numeros subsequentes considera, in quibus ad Cælum Planetarium oculos conuertemus: si enim in exemplo præcedenti è terris per Crucem tribus Cursibus (purgatiuo, illuminatiuo, vnitiuo) ad Empyreum percurramus; honestæ distractionis gratiâ in exemplo sequenti ex Empyreo per Orbes sydereos, & Planetarios ad Terras iterum nos dimitemus.

Iuppiter atque Arcas, Satur & sol, Lunaq; Marsq; Castor, & Alcides, Flora, Minerva, Venus: Rex, Athleta, Parens, Amphrissus, Cynthia. Sauus, Tyndarides, Vltor, Casta, Comata, Cypris; Firmat, init, generat, componit, turbat, adauget, Viuit, debellat, colligit, audit, amat: Æthereos, orbes, Plutonem, carmina, nubes, Bella, iterum, Tricanem, Lilia casta, suos.

Primum Distichum complectitur nomina; secundum eorundem apposita; tertium verba; quartum obliquos, nempe casus, qui ab his verbis reguntur. Vt ergo videas, quo primæ dictiones modo, quo secundæ, quo tertiæ cooptantur, eosdem versus rescribo.

Iuppiter

*Iuppiter atq; Arcas Satur & Sol Lunaq; Marsq; Castor & Alcides Flora Minerua Venus.
 Rex Athleta Parens Amphriferus Cynthia Scauus Tyndarides Vltor Casta Comata Cypris.
 Firmat init generat componit turbat adauget viuut debellat colligit audit amat.
 athereos orbes Plutonem carmina nubes Bella iterum Tyricanem Lilia casta suos.*

In huius Carminis artificio duo sunt consideranda Metrum videlicet, & sensus. Metrum sine sensu progreditur, Sensus sine Metro descendit. Vnde si horum Carminum queratur sensus erit hic.

*Iuppiter Rex firmat Aethereos.
 Arcas Athleta init orbes.
 Satur Parens generat Plutonem.
 Sol Amphriferus componit carmina.
 Luna Cynthia turbat nubes.
 Mars scauus adauget bella.
 Castor Tyndarides viuut iterum.
 Alcides vltor debellat Tricanem.
 Flora Casta colligit Lilia.
 Minerua comata audit casta,
 Venus Cypris amat suos.*

<i>Phæbus</i>	<i>Musa</i>	<i>Cygnus</i>	<i>Pelagus</i>	<i>Parnassus</i>	<i>Olympus.</i>
<i>Pulcher</i>	<i>docta</i>	<i>sagax</i>	<i>vastum</i>	<i>Cirrheus</i>	<i>amicus,</i>
<i>Cingens</i>	<i>dans</i>	<i>referens</i>	<i>conturbas</i>	<i>nactus</i>	<i>honorans.</i>
<i>Terras</i>	<i>verba</i>	<i>lyram</i>	<i>naues</i>	<i>Phaëtona</i>	<i>Minerua.</i>
<i>Omnes</i>	<i>clara</i>	<i>sacram</i>	<i>refluas</i>	<i>Diuumq;</i>	<i>Deamque.</i>
<i>Fortiter</i>	<i>acré</i>	<i>piè</i>	<i>breui ter</i>	<i>prudenter</i>	<i>aperit.</i>
<i>Versat</i>	<i>obumbrat</i>	<i>agit</i>	<i>disperdit</i>	<i>colligit</i>	<i>auget.</i>
<i>Celum</i>	<i>hominem</i>	<i>choreas</i>	<i>fortunas</i>	<i>Lilia</i>	<i>fata.</i>
<i>Celsum.</i>	<i>omnem</i>	<i>tremulas</i>	<i>felices</i>	<i>casta</i>	<i>secunda.</i>
<i>Fundens</i>	<i>dantem</i>	<i>avidas</i>	<i>dandas</i>	<i>decorantia</i>	<i>formans.</i>
<i>Fulmina</i>	<i>versus</i>	<i>qui</i>	<i>tandem</i>	<i>Libetridas</i>	<i>annos.</i>
<i>Dextrâ</i>	<i>voce</i>	<i>vado</i>	<i>Neptuno</i>	<i>Numine</i>	<i>motu.</i>

In cuius primo versu nomina sunt substantiua: adiectiua in secundo: participia in tertio: in quarto eorundem participiorum casus: in quinto casuum horum apposita: in sexto aduerbia: in septimo verba: in octauo, & nono casus verbi; ibi substantiui, hic adiectiui: in decimo participia, aut alia æquipollentia nomina eisdem casibus correspondentia: in vndecimo horum participiorum casus: & in duodecimo instrumenta. Quorum omnium Carminum sensus è descensu colligitur; nimirum si legere placeat.

*Phæbus pulcher cingens terras fortiter, versat Celum celsum, fundens fulmina dextra.
 Musa docta dans verba clara acré, obumbrat hominem omnem dantem versus voce. &c.*

Adhuc multò erunt facilia, si recta sint pauciora: Seruiant loco regularum hæc Disticha, quæ ex Alstedio subscribo.

Facilia erunt eiusmodi Carmina, si non iam singula Disticha singulis Distichis, sed singuli versus singulis cooptentur, vt patet in exemplo sequenti.

*Marcus, Augustus, Lepidus, Quirinus;
 Cautus, insignis, generosus, almus;
 Militat, vincit, patitur, triumphat;
 Semper in Vrbe.*

In hoc Sapphico sensus descendit sic. *Marcus cautus militat; Augustus insignis vincit, &c. aut ascendit sic. Militat cautus Marcus: vincit insignis Augustus; patitur generosus Lepidus, &c. Adonium poteris singulis columnis, aut vltimæ soli cooptare.*

Hinc patet aptiora esse Hexametra, aut Disticha Elegitica, vt sensus vel fursu, vel deorsum pellatur. Vberioris doctrinæ gratia aliud exemplum subiiciamus.

Christus alloquitur homines.

*Vos, quos includit, frangit, grauat, attrahit, vrit
 Hic carcer mæstus nunc labor, exilium, dolor, æstus:
 —, lucem, requiè, patriâ, medicamen, & umbrâ
 Querite, sperate, scitote, tenete vocate.*

Ad Pios.

*O pie grex, cum terrica lex est, nulla doli fex,
 Qui via, qui lux, hic tibi sit Dux, alma regat crux.*

Encomium docti cuiusdam viri.

*Musicus, Orator, Vates, trahis, allicis, implet,
 Saxa, animos, calos, voce, lepore, modis.*

Erasmi Roterodami hoc est.

*Ex minimis vitium, celum, modulamina, castra
 Surgit, alit, penetrat, suscitât, exuperat,
 Seditio, requies, oratio, cana, fauilla.*

Maxima, longa, breuis, semibreuis, minima.

Notum quoque est illud:

*Sus, pueri bini, puer vnus, nupta, maritus,
 Vi, cultro, lymphâ, fune, dolore, cadunt.*

De Christo, & hostibus spiritualibus;

*Excruciat, perdit, sanat, lue, cæde, cruore,
Mors, Satanas, Christus, pectora, mæbra animæ.*

Ioannes Lauterbachius ad Paulum
Melissum.

*Os Hermetis habes, modum Apollinis, harmoniaq;
Orphei, tres unus docte Melisse refers.*

*Ores, modo, harmonijs, Hermetis, Apollinis, Orphei,
Profer, conde, sona, verba, poema, melos.*

Quatuor ordines dentium:

*Incidit, terebrat, minuit, sæpe indicat annos.
Caltellus, terebrum, mola, gnomon fixus in ore,
Cicero de se:*

*Defendi, tenuis, vetui, face, cæde, cruore,
Cuius, Dux, Consul, tecta, lares, Latium.*

Epithalamium.

*Terra, Polus Tethys, fert, flores, sydera pisces,
Vota, Deus, pietas, dant nuptiam, gaudia, natos.*

<i>Cena,</i>	<i>Sacramentum,</i>	<i>panis,</i>	<i>communio</i>	<i>Sanguis,</i>
<i>Vltima,</i>	<i>diuinum,</i>	<i>viuus,</i>	<i>Sanctissima</i>	<i>Christi,</i>
<i>Viuificat,</i>	<i>donat,</i>	<i>confortat,</i>	<i>deprimit</i>	<i>auget,</i>
<i>Mentem,</i>	<i>solamen,</i>	<i>mortales,</i>	<i>crimen,</i>	<i>amorem,</i>
<i>Latificat,</i>	<i>spernit,</i>	<i>concludit,</i>	<i>pandit,</i>	<i>adunat,</i>
<i>Mæstos,</i>	<i>elatos,</i>	<i>infernum,</i>	<i>sydera,</i>	<i>amantem,</i>
<i>Roborat,</i>	<i>exaltat,</i>	<i>nutrit,</i>	<i>dilatat,</i>	<i>opimat;</i>
<i>Infirmos,</i>	<i>humiles,</i>	<i>pietatem,</i>	<i>pectora,</i>	<i>fructu:</i>
<i>Coniungit,</i>	<i>solidat,</i>	<i>ducit,</i>	<i>dulcescit,</i>	<i>opacat,</i>
<i>Credentes</i>	<i>dubios,</i>	<i>errantes,</i>	<i>mentibus,</i>	<i>umbra.</i>

Quod autem de cœnâ vltima Christi dicitur, dici non potest de cœnâ Lutheri, & Caluini, nam in illâ fuit vera panis, & vini in corpus, & sanguinẽ Domini nostri Iesu-Christi transubstantiatio; at in istis sola repræsentatio, tum quia ipsi consecrare nolunt, tum quia, cum non sint Sacerdotes, non possunt; & quia hodie præcipuè cum Lutheanis, & Caluinistis disputamus, ostendam breuiter, vt confundantur ipsi, sufficere solam grammaticam.

Admittit conuersionem Lutherus, non in consecratione, sed in sumptione: vt hinc Venerabilis Sacramenti expositionem, & circulationem condemnet. Sed argumentor cõtrâ. Verba Christi. aut etiam Sacerdotis dicentis. *Hoc est corpus meum,* &c. *Hic est Calix Sanguinis mei,* &c. sunt vera. At stante Lutheri interpretatione sunt falsa. Ergo illa interpretatio est hæretica. Probo minorem: quia teste Lutheri: *Hoc non est corpus Christi, sed erit: Hic non est calix sanguinis Christi, sed erit.*

Negat conuersionem, etiam in sumptione, Caluinus, & asserit verba consecrationis intelligi in metaphorico sensu debere: nos contra in sensu reali, & vero illa intelligimus. Porro in sensu vero, & proprio Consecratio Calicis reddit hunc sensum. *Hic est verus calix veri sanguinis mei, qui verè effundetur in ve-*

Carolus Vtenhofius in nuptias Margarethæ Franciæ:

*Anna, Camilla, Lucretia, concinit, intonat, ornat,
Artemia, arma, Hymenem, carmine, voce, lyra,
Stigelius.*

*Vinitor, agricola, & vox, amputat, excitat, intrat,
Vites, rus, aures, falce, bidente, sono.*

Tritum Distichon.

*Temporibus nostris quicumque placere laborat,
Det, capiat, querat, plurimas, pauca, nihil.*

Musica de se ipsa:

*Vinco, flecto, rego, cantu, dulcedine, plectro,
Dira, cruenta, feros, tartara, monstra, viros.*

*Languentes releuo, morituros excito, mæstos
Erigo, pallentes munio, vinco Deos.*

Docto, & deuoto calamo scriptus est ille Hymnus, *Lauda Sion Saluatorem,* qui canitur in Missa in Corporis Christi Solemnitate: qui ad versus sequentes ingeniosè reducit.

ram remissionem peccatorum verorum. Si fletur à Caluino, hunc. *Hic est metaphoricus calix metaphorici sanguinis mei, qui metaphoricè effunditur in metaphoricam remissionem peccatorum metaphoricorum.*

Et quis, quæso, non videat interpretatione primam esse orthodoxam, veramq; & hanc secundam falsam hæreticam, & exorbitantem.

S. Christophorus de se ipso.

*Deserui, gessi, docui, subijque, coloque,
Perfidiam, Christum, sydera, fata, polum.*

Laus operis alicuius.

*Admiror, stupeo, delector, comprobo, laudo,
Ornatum, eloquium, carmina, acumen, opus.*

David Crinitus in obitum Imperatoris.

Pannonij, Austriades, Bohemia, Ilesia, Casar.

Magnanimi, fortes, diues, amana, potens:

Luctificos, largas, deiectos, tristia, fato,

Editæ, proferte, scinde, profunde, suo:

Singultus, lachrymas, vultus, suspiria, clauis,

Pectore, luminibus, unguibus, ore, dies,

Luctifico, mæstis, miserantis, irriguo, at non

Asidui, subito, continuo, vltro, obijt.

Exigit hoc, persuadet id, hoc monet, id iubet, intrat,

Officium, pietas, gloria, amor, Superos.

Pannonia, Archiducis, regalis, principis, inter.

Extremum celebris splendida summus agit.

G

Epitha-

Epitaphium VVilhelmi Episcopi
Olomucensis .

VVilhelmus Princeps, quem Maximus Æmilianus

Ad tua legatum sceptrâ, Polone, dedit :

Hanc adem, populum, Museum, Numen, Olympū,
Ornavit, docuit, struxit, amavit, habet,
Ex puris nominibus est hoc Epitaphium
Bernhardi .

Instructus, velox, sublimis, pauper, abundans,
Artibus, ingenio, sanguine, veste, bonis .

Insignis, pollens, largus, devotus, abundans,
Moribus, ingenio, munere, corde, bonis .

Insignis alternatio est in sequentibus .

Castus, egens, cæcus, domui, spreui, superavi,
Corpus, opes, Satanam, verberè, corde, prece,
Item .

Gloria, mors, virtus, fortes, mortalia, iusto,
Famâ; falce, astris, erigo, sterno, beo .

Minus luminosum est hoc .

+ Qui cupit in placidâ longæus vivere pace,
Det, capiat, poscat, plurima, pauca, nihil .

Tetraſtichon de corruptis moribus .

Perditio, gladius, Pestisque ruina flagellum,
Subiectis, sibi, mundo, patrie, populo;

Junior, effrenis, vanus, diuisi, gubernans,
Princeps, rex, clerus, nobilitas, mulier .

His versibus accidit hyperbaton, si-
ue traiectio, qualis est in il-

lo Editaphio .

Dura, malum, cunctos, tulit, horruit, edificavit,
Vana, Deum, requiem, spreuit, amavit, habet .

Item in isto Alciati .

Artis, honestatis, iuris, præcepta, decus, vim,
Conculcant, superant, spernunt, vis, era, potentes .

Item in hoc .

Dilige, luxuriam; vitium, cole, destrue, Sanctos,
Iustitiam, fuge, sperne, Deum, Satanam, reuerere,

Huiusmodi versus vsitatè vocantur hyper-
bati, & antithetici .

Correlatio multiplex est in isto :

Sus, iuuenis, serpens, casum venere sub unum .

Sus iacet ex ictu, pede sperpens, ille veneno .

Anguis, aper iuuenis, pereunt vi, vulnere, morſu

Hic fremit, iste gemit, sed sibilat ille nefandum .

Sus, serpens, iuuenis pariter perire vicissim,

Dente perit iuuenis, serpens pede, porcus ab ictu .

Huc etiam spectant subsequenta .

Altor, Lector, Apis; paui, docui, fabricavi;

Agnos, cuncta, fauos; lacte, labore, lubris,

Dux, Præsul, Genitor; condux, contuli, amavi;

Agmina, opem, natos; arte, fauore, sinu .

Præceps, Rector, Amans; dispono, coërceo, porto,

Res, duos, teneros; arte, rigore, manu .

CCLXXXVII.

Stephanus Tabourôtius eiusmodi versus
nominat vers rapportez, & exempla non
pauca producit, ex quibus nnnnulla subscribo
arrogans mihi auctoritatem aliqua castigandi,
aut mutandi .

Pastor, arator, eques; paui, colui, superavi;

Capras, rus, hostes; fronde, ligone, manu;

Reperitur inter opera Virgilij; illud Officia-
lis Langrensis in Gallicum idioma tranſtulit .

Pastre, laboureur, Duc, i ay peu, besche, soumis;

De rains, de pics, de mains; cheures, caps enemis .

Nos in Hispanicum .

Pasci, cultivé, venci;

Pastor, labrador, soldato;

Cabras, campos, y enemigos;

Con la yerna, pala, y mano .

De vno, qui occisus fuit gloriosè,

Atrox, excelsus, brevis; intulit, accipit, auget,

Mortem, animum, Famam; vulnus, Olym-
pus honos .

Dum mediâ hyeme incautè boue cultro qui-
dam adolescens occidit, à boue occiditur
apud stagnum . Accurrit festinus filius heri,
& per glaciem in stagnum delapsus submer-
gitur; Pater, vt vidit, impos sui reddita se su-
spendit laqueo: & coniux dolore tabescens
occumbit . Totam istam tragœdiam quidam
complexus est hoc Disticho .

Vnus bos, famulus, puer unus, sponsa, maritus

Cultro, cornu, undis, fune, dolore perit .

Huc pertinet Distichum subsequens .

Phœbus, Amor, Cypris, vent suuuer, nourri-
orner;

Tor vers, cœur, & chef; d'ombre, de flam-
mes, de fleurs .

Numeros latinos imitatur, vt sciamus Hexa-
metra, & Pentametra posse etiam fieri Galli-
cè . subsequens Distichum Græcum eodem
est artificio compositum .

Ζῷς καὶ νεῖρος &c .

Fit Cygnus, Taurus, Satyrusq; Aurumq; ob amorē,

Leda ac Europa, ac Antiope, ac Danaæ .

Iouis amores præcipuos, & metamorphoses
recenset . Versio verbum pro verbo reddit,
adnotando vocem Græcam Ζῷς Iuppiter, in
Hexametro latino subintelligi; & coniunctio-
nem ac, quæ ponitur in Pentametro ad vitan-
das nominum synalæphas in Græco carmine
desiderari,

Iacobi aduersus filium suum Iosephum,
quem mortuum, & à ferâ pessimâ dilaceratum,
& deuoratum opinabatur, affectum, &
lachry-

Lachrymas numeri sequentes describunt.
Lumen, lingua, manus; fletu, clamoribus, hamo;
Ora, locum, crines; abluat, implet, arat.
 Illos Tabourotius ex Bibliorum antiquo ma-
 nuscripto desumpsit. inde etiam istos.
Vt Ionas, Iudith, Daniel; domo, lenio, seruo;
Monstra, feras, ciues; spe, pietate, fide.

Incerti Authoris sunt hi.

Nata, soror, genitrix; patrem, fratremq; virumq;
Scerptit, edit, calcat; unguibus, ore, genu.
Mus aquilam, cetus glyciram, risen, Heliophorã;
Rodit, agit, terret; dente, volando, metu.

Sequens Distichum non multum ab eo abest,
 quod Leonardus de Utino serm. 43. producit.
Corpus, famam, animam, vim, luminas, fami-
na vocem.
Polluit, adnihilat, necat, eripit, orbat, acernat.

Cui simile est illud, quod apud Rebuffum in
 tit. Concord. de publicis concubinarijs in 20.
 pœna reperitur.

Corpus, opes, animam, consortia, fœdera, fumã;
Debilitat, perdit, necat, odit, destruit, aufert.
 Agit etiam de sceminã, à quã meliora nemo
 prudens speret.

In Morte Clementis Maroti ante annos iã
 multos quidam ingeniosus Poëta hoc Tetra-
 stichum scripsit.

<i>Aldemurch</i>	<i>Præful</i>	<i>Holsatis</i>	<i>nobile</i>	<i>germen;</i>
<i>Præful</i>	<i>Finalis</i>	<i>præstans</i>	<i>tutamen</i>	<i>alumnis;</i>
<i>Holsatis</i>	<i>præstans:</i>	<i>lumen</i>	<i>purissima</i>	<i>Gemma.</i>
<i>Nobile</i>	<i>tutamen</i>	<i>purissima</i>	<i>Gemma</i>	<i>refulgens</i>
<i>Germen</i>	<i>alumnis</i>	<i>Gemma</i>	<i>refulgens</i>	<i>ò Viceline.</i>

Simile carmen legi olim Bruxellæ in Pa-
 trum Carmelitanorum Ecclesiã in magnã ta-
 bulã: quo carere meus Lector poterit nõ enim

<i>Princeps</i>	<i>Mauriti</i>	<i>Doctorem</i>	<i>Maxime</i>	<i>Tutor</i>
<i>Mauriti</i>	<i>Fidei</i>	<i>Protectore</i>	<i>strenue</i>	<i>vera</i>
<i>Doctorem</i>	<i>Protectore</i>	<i>honorum</i>	<i>fulgide</i>	<i>Phæbe</i>
<i>Maxime</i>	<i>strenue</i>	<i>fulgide</i>	<i>suscipienda</i>	<i>celebris</i>
<i>Tutor</i>	<i>vera</i>	<i>Phæbe</i>	<i>celebris</i>	<i>Religionis</i>

His Carminibus Poëta quemdam Principem
 Catholicum, nomine Mauritium dilaudat.

<i>Christus</i>	<i>delitia</i>	<i>pax</i>	<i>cordis</i>	<i>gloria</i>	<i>mentis.</i>
<i>Delitia</i>	<i>Regum,</i>	<i>potus</i>	<i>fons</i>	<i>dulcis</i>	<i>imago.</i>
<i>Pax</i>	<i>potus</i>	<i>prudencia</i>	<i>ingis</i>	<i>vita</i>	<i>potestas.</i>
<i>Cordis</i>	<i>fons</i>	<i>ingis</i>	<i>proles</i>	<i>atenaq;</i>	<i>Patris</i>
<i>Gloria</i>	<i>dulcis</i>	<i>vita</i>	<i>atenaque</i>	<i>fulgida</i>	<i>Porta</i>
<i>Mentis</i>	<i>imago</i>	<i>potestas</i>	<i>Patris</i>	<i>Porta</i>	<i>suprema.</i>

Quercy, la Cour, le Piedmont, l'Vniuers;
Me fit, me tint, m'enterra, me cogneut;
Quercy mon los, la Cour tous mon temps eut,
Piedmon mes os, & l'Vniuere mes vers.

Qui plura Gallica habere desiderat, adeat
 Caput XIII. Stephani Tabourotij, citati.

GActã transiuimus, audiuiusque ibidem
 Bourbonij cadauer conseruari, & hanc
 inscriptionem habere.

Francia me dio la leche,
España honor, y ventura.
Roma me dio la muerte,
Gaëta la sepultura.

Et extemporaneo impetu diximus.

Francia, Iberia mi, Germania, Roma, Gaëta;
Lac, famam, lauros, mortem, tribuitq; se-
pulchrum.

DE secundo Descensûs modo non est cur
 multis differamus: transcamus igitur ad
 tertium, & exempla aliqua consideremus.
 Dabo primo loco Vicellini Episcopi Epita-
 phium, quod est incisum marmorì, (si mar-
 mori) Bardesholmiæ in Monasterij templo, &
 inscriptum chartæ in Encyclopædiã Ioannis
 Alstedij lib. 10. sect. 4. cap. 5. §. 22. & in Ar-
 te Poëtica Academiã Giffenæ, lib. 2. cap. 6.
 pag. 319.

verba occurrunt. Addo alia exempla ex Alste-
 dio. [Est Author curiosus, & diligens, & potest
 utiliter legi, vbi non disputat de Religione.]

Quod, si directe legatur, hos numeros, & senlum reddiderit.

Virginiū lauros celebros frequenter.

Vrsula: dotes recito coruscas;

Cordula robur recolo; canoque

Candida vitam; reboans benignas

Lucie laudes, venerans saluto

Barbara mores; imitans adoro

Numen in illis.

Si autem placeat descendere, hos versus in eodem Pegmate repereris.

Virginiū dotes, recolo benignas.

Te Polus . duplex celebrat
cantat numeris sororum
Lyceus Parentem Patrie
potentem nuncupat florem
Pan Deus laurum vocat, &

Marulle : Te Chorus
Te melo pangit
laudat cytharis
stabilem Magistrum
Dynastam nobilem.

NOTA. Polus est duplex; Arcticus, & Antarcticus: ille septentrionalis dicitur, hic Australis: de quibus Virgilius Georg. 1. * Pan est Mundus: & septem fistulas habere dicitur, hoc est, septem Planetas: unde orta fuit antiquorum sententia de enarmonico Stellarum concentu. Legimus Panes in plurali apud Virgilium Æneid. 8. Ovidium Epist. 4. Propertium lib. 3. Sidonium, aliosq:

In hac Tabellâ ab angulo Te polo ad angulum Nobilem progrediendo, & descendendo: Lector ingeniosus procedit. Sit ergo:

LECTIO I.

Ab angulo Te Polus progrediens.

Te Polus duplex celebrat, Marulle:

Te Chorus cantat numeris sororum:

Te melo pangit Lyceus Parentem

Patrie laudat cytharis potentem:

Barbara lauros recito; canoque
Lucia mores; celebros coruscas
Candida laudes; imitans frequenter
Cordula vitam; venerans adoro
Vrsula robur; reboans saluto
Numen in illis.

CCLXXXIX

Adamus, & aliud exemplū, vt numeri precedentes melius intelligantur. Est ad laudem Marulli potētissimi, & doctissimi Principis.

Nuncupat florem stabilem, Magistrum
Pan Deus, laurum, vocat & Dynastam
Nobilem.

LECTIO II.

Ab eodem angulo Te Polus descendens.

Te Polus cantat Lyceus potentem:
Pan Deus duplex numeris Parentem
Nuncupat: laurum celebrat sororum:
Patrie florem vocat: & (Marulle)
Te melo laudat stabilem Dynastam:
Te Chorus pangit cytharis Magistrum
Nobilem.

CCXC.

Scipii ante annos multos Epitaphium, quod posset Marmor, quo tegitur D. Benedictus insculpi. Illud exscribo; fortē enim aliquibus placere poterit.

O perigrine	EPITAPHIVM.		* * *
Hic iacet	Cælo natus	Benedictus	Cassini
Sol: vas datus	bonis, malis	Fax, Cæli	fulcimentum
Monachalis	Europæ	firmamentum	Christo addictus
Eremiti	cultor, rector	bene dictus	seruator
spes, protector	specialis	Possessor	huius montis
generalis	Patronus,	horizontis	radijs pictus,
Empyreii	lux, director	fons virtutis	Bellator
Lynx detector	generosus	Humanus	splendor morū
iam Diuinus	Defensor	hortus florum	pons salutis
Ros Cæli	celebratus	luminosus	Præceptor
Dilaudatus	* * *	* * *	perigrinus
Empyreo plenus sinus,			Quem mons hoc claudit marmore Cassinus.

Est conditum Rhythmicè, & poterit legi duobus modis; nimirum, progrediendo, & etiam descendendo. Vtrouis modo habebitur Epigramma Rhythmicum scriptum illo genere versuum, cui apud Hispanos nomen SONETO est. Clarioris eruditionis gratiâ utramq; lectionem exscribo.

contemplare subsequentem Tabellam: in cuius singulis cellulis singulas voces collocabis, quæ habeant accentum in penultima, & tot syllabas, quot numerus inscriptus postulat; (4. enim quaternas postulat; 3. ternas; 7. septenas, &c.) hac lege ut omnes, quæ eadem literâ notatæ consonent; dissonent, quæ diuersa.

INSCRIPTIO EPITAPHIA.

Hisp. Soneto.

O Peregrine;
 Hic iacet Cælo natus BENEDICTVS;
 Caspini Sol; Vas datus bonis, malis
 Fax Cæli fulcimentum Mozachalis;
 Europe firmamentum Christo addictus.
 Eremitæ Cultor; Rector; bene dictus
 Seruator, spes, Protector; specialis
 Possessor huius Montis; generalis
 Patronus. Horizontis radijs pictus.
 Emphyrei Lux: Director; fons Virtutis;
 Bellator; Lynx, detector generosus;
 Humanus splendor Morum, iam Diuinus.
 Defensor: Hortus florum: Pons salutis;
 Ros Cæli celebratus, luminosus:
 Præceptor dilaudatus: peregrinus:
 Emphyreo plenus Sinus,
 Quem Mons hoc claudit marmore Caspinus.

EIVSDEM INSCRIPTIONIS
 CATABASIS.

☞ CCXCI.

O Peregrine; hic iacet Sol: Vas datus;
 Monachalis Eremitæ Spes; Protector
 Generalis; Emphyrei Lynx, Detector
 iam Diuinus. Ros Cæli dilaudatus.
 Emphyreo plenus Sinus Cælo: natus
 Bonis, Malis; Europe Cultor, Rector;
 Specialis Patronus; Lux: Director
 Generosus: Defensor celebratus.
 Benedictus Fax; Cæli firmamentum:
 Bene dictus Possessor Horizontis:
 Fons virtutis; humanus hortus florum
 Luminosus. Caspini Fulcimentum:
 Christo addictus Seruator huius Montis:
 Radijs pictus Bellator: splendor morum.
 Pons salutis, Præceptor peregrinus,
 Quem Mons hoc claudit marmore Caspinus.

Si volueris eiusmodi versus (Sonetos) fabricare, primo debes ichnographiam in charta ductibus distinctis delineare, ut cellas habeas, quibus possis singulas dictiones inscribere,

4			*
3	⁴ F	⁴ A	3
⁴ F	⁴ B	3	⁴ I
⁴ B	3	⁴ I	⁴ A
3	⁴ G	⁴ A	3
⁴ G	⁴ B	3	⁴ K
⁴ B	3	⁴ K	⁴ A
3	⁴ G	⁴ C	3
⁴ G	⁴ D	3	⁴ H
⁴ E	3	⁴ H	⁴ C
3	⁴ F	⁴ D	3
⁴ F	*	*	⁴ E
⁷ E			¹¹ E

☞ CCXCII.

Hic Soneto etiam legem dat positum Diagramma, fuit olim Musis, & Pegalo inscriptum, & modo exercitij gratia reponitur.

Ad Mulas Castalias		EPIGRAMMA.		* * *
Musæ valles	has colunt	cryptas montis	immortales	Sorores
nunc Phaëtōtis	Clari Stellæ	Nymphæ bellæ	Parnassi	corruscantes
Iam Solis	illustrare	concentus	resonantes	triumphales.
optant bellè	Parnassum	luminare	rationales	occœpit
decorare	fulgentis	lauros velle	dum laurum	splendores
monumentis	huius fontis	Dum Phœbus	doctos flores	legit Pales
beare Musæ.	Hinc pergunt	laudat mare	criminatur	vult vndam
		multa pinus	Apollo	q; christallum
		& Mundus	dum Caballum	admiratur
		Horizontis	peregrinus	insistens
		* * *	* *	elementis
				quæ præse tulit
				schola
				bonæ mentis.

Primò hoc Epigrāma ab angulo *Has colunt* legitur directè, & ad numeros sequentes reducitur.

*Has colunt cryptas montis immortales
Sorores nunc Phaëtontis, Nymphæ bella,
Parnassi corruscantes clari Stella,
Concentus resonantes triumphales,
Iam solis luminare rationales
Occœpit illustrare, lauros velle.
Dum laurum splendores optant bellè
Dum Phæbus doctos flores legit. Pales
Parnassum laudat, mare criminatur;
Vult vndam decorare multa pinus;
Apolloq; christallum monumentis.
Et Mundus dum Caballum admiratur
Fulgentis Horizontis peregrinus,
Insistit huius fontis elementis*

Et descendendo per primam columnam, & postea per secundam, tertiam, quartamq; inueniemus hos versus.

*Musæ valles has colunt, nunc Phaëtontis
Clare Stelle, iam Solis illustrare
Optant, bellè Parnassum decorare
Monumentis fulgentis huius fontis.
Nunc pergunt beare Musæ cryptas montis,
Nymphæ belle concentus luminare,*

*Lauros velle, dum Phæbus laudat, mare
Multa pinus, & mundus Horizontis.
Immortales Parnassi resonantes
Rationales dum laurum doctos flores
Criminatur Apollo, dum Caballum.
Peregrinus sorores corruscantes
Triumphales occœpit, splendores
Legit Pales, vult vndam, quæ christallum
Admiratur insistens elementis,
Quæ per se tulit schola bonæ mentis,*

Obscura est vtraque lectio, & ista secunda præcipuè; at hæc ipsa obscuritas, dum Lectorem moratur, videtur iuuare, & prodelle.

CCLXCIII.

O Gdoasticha sunt in pretio apud Italos, Hispanosque: *Octauas Rhymas* illa dicimus: quo genere multa olim scripsi dum feruebat iuuenilis ardor: occurrunt inter alia hæc Catabasica, quæ fortè non sunt tam occulta, & obscura, ac alia Carmina, quæ in alijs Labyrinthis legimus, Scriptæ sunt Louanij, & missa ad Cæsarem, quo natalem eius diem celebrabamus.

Quando in- fantes los montes ilu- mina	Palas sus armas aunque peregrina	Suspenda Apolo para celebrarte	Con digna voz, su ly- ra Cabali- na.	Y de la luz mas pura, que reparte	Quando in- fantes los montes ilu- mina	De a sus Musas espi- ritu y ali- ento	Para poder cantar tu nasci mien- to.
Suspenda Apolo para celebrarte	Sigete a tu valor, y el dul- ce monte	Con clara voz y cithara di- uina	Pregonara per todo el Horizonte,	formando voz y lengua christalina,	Con los rayos lucidos de Phaetonte	Que tus he- chos heroi- cos y immor- tales	Ella ha de ce- lebrar en sus Anna- les.
Con digna voz, su ly- ra Cabali- na	Codigna voz, y cithara di- uina	(Cesar in- uicto) pues que tuno parte	Su esplendor en tu Fa- ma pere- grina.	No quede en todo el Orbe algu- na parte,	Desde nu- estro Espa- ñol al Indo o China,	Que con se- ñas de tubi- lo y con- tento	No se pon- ga a expli- car su pen- samiento.
Y de la luz mas pura, que reparte	Pregonara por todo el Horizonte	Su esplendor Y tu esplen- dor en el ma peregrina:	Y tu esplen- dor en el Castalio mon- te,	Desde elada region asta la Au- strina	En alado animal Be- lerophonte	Pregone tus hazañas celestiales,	Las que tienbla y admira Mar- te y Pales.
Quando in- fantes los montes ilu- mina	Formando voz y len- gua christa- lina	No quede en todo el or- be alguna parte.	Desde elada region asta la Austrina	Que de vos no pregone que soys Mar- te,	Que gozais de una estrel- la peregrina.	Que soys en- tre los hon- bres un por- tento	Por valor, y por en- tendimien- to.
De a sus Mu- sas Espiri- tu y alien- to	Con los rayos lucidos de Phaetonte,	Desde nuestro Español a Indo, o Chi- na.	En alado a- nimal Be- lerophonte	Que gozais de una estrel- la peregrina,	Con su au- voz prego- na el dul- ce monte,	Y dexado alabanzas generales,	Que soys, di- ga, el va- lor de los Mortales.
Para poder cantar tu nasci mien- to.	Que tus he- chos heroi- cos y immor- tales.	Que con se- ñas de iu- bilo y con- tento	Pregone tus hazañas ce- lestiales,	Que soys en- tre los hon- bres un por- tento,	Y dexando alabanzas generales,	Diga que uestros ra- yos y esplen- dores,	Son en la guerra ra- yos mata- dores.
Quando in- fantes los montes ilu- mina	Para poder (El la de ce- lebrar en sus Anna- les)	No se pon- ga a expli- car su pensa- miento.	Las que tien- bla y admira Marte y Pa- les.	Por valor, y por entendi- miento,	Que soys, di- ga el valor de los Morta- les.	Son en la guerra rayos matadores,	Los que en la paz son premios y fa- uores.

SECUNDVM.

A	B	A	B	A	B	C	C
D	E	D	E	D	E	F	F
A	B	A	B	A	B	C	C
D	E	D	E	D	E	F	F
A	B	A	B	A	B	C	C
D	E	D	E	D	E	F	F
G	H	G	H	G	H	I	I
G	H	G	H	G	H	I	I

CCXCIV.

PRIMVM.

A	B	A	B	A	B	C	C
B	D	B	D	B	D	E	E
A	B	A	B	A	B	C	C
B	D	B	D	B	D	E	E
A	B	A	B	A	B	C	G
B	D	B	D	B	D	E	E
C	E	C	E	C	E	F	F
C	E	C	E	C	E	F	F

HVC pertinent Versus scis, quos Gallus Vers conpez, Hispanus Versos cortados nominat. Multa exempla succurrunt; vnum aut alterum subscribo.

Apud Rengifum cap. 67. pingebatur pulcherrimus fons, duos habens oculos, a quorum altero aqua turbida ab vsque mundi initio fluebat: ab altero incipiebat tunc aqua purissima

rissima defluere. Prior oculus communem omnium conceptionem, Marianam posterior denotabat. Subscribebantur versus, qui lecti directè, & ad longum constant numeris, quas *Coplas de Arte mayor* vocamus, & laudant oculum posteriorem fontis: lecti deorsum pertinent ad eos, quos vulgo *Endechas* dicimus, & oculum priorem condemnant. Labyrinthum subijcio,

<i>O fuente tu embias</i>	—En agua sin cieno
<i>Liquor Ponzoñoso</i>	—Por ti nunca passa
<i>Vnguento oloroso</i>	—Derramas sin tassarr
<i>Ni tienes, ni crias</i>	—El suzio veneno
<i>Las lagrimas mias</i>	—No estan en tu seno
<i>De ti han procedido</i>	—Mi bien y riqueza
<i>Sin mezela has corrido</i>	—De lodo y torpeza
<i>Del bien que podias,</i>	—Tu caño va llen
<i>De ti es deriuada</i>	—O fuente, la vida
<i>O fuente la muerte</i>	—De ti se ha alexado
<i>Viuir y no verte</i>	—Es misero hado
<i>Es dicha doblada</i>	—Ser tu conocida
<i>La noche cerrada</i>	—Por ti es excinida
<i>Produce tu caño</i>	—La luz del Oriente
<i>Mi pena y mi daño</i>	—Esta de ti ausente
<i>Por ti tiene entrada</i>	—La paz prometida

Prima Lectio procedit hoc modo. *O fuente tu embias en agua sin cieno: Liquor ponzoñoso por ti nunca passa: Vnguento oloroso derramas sin tassarr &c.* At secunda descendit per columnas sic: *O fuente tu embias liquor ponzoñoso; Vnguento oloroso, ni tienes, ni crias: &c.*

CCVC.

Adem arte diuerfos Labyrinthos Stephanus Tabourotius composuit: tres edidit capite xvij primum sub. jcio.

<i>Je ne veux plus</i>	—La Messe frequenter
<i>Pour mon repos</i>	—C'est chose bien loüable
<i>Des Hugue nots</i>	—Les presches escouter
<i>Suiure l'abus</i>	—C'est chose miserable
<i>Ores ie voy</i>	—Combien est detestable
<i>Ceste finesse</i>	—En ce siecle mondain
<i>Parquoy ie doy</i>	—Voyant la sainte Table
<i>Tenir la Messe</i>	—En horreur, & desdain

Si legas versus integros, alium; si hemistichia deorsum alium (nempe, oppositum) sensum inuenies.

MVSA II. CYPRIS: ADSCENDENS.

CCXCVI.

IN Carminibus ascendere potest sensus, Metrumq;: ille tunc maximè ascendit cum descendit. Hæc est Ascetica, & Politica veritas, quam multis possem exemplis rationibusq; dilucidare. Tractent Theologi Ethica, nos Metametricæ terminos non egrediamur: ostendamusq; Adscensum Metricum in Descensu consistere: hoc enim Distichum.

<i>Dux</i>	<i>Præsul</i>	<i>Genitor</i>
<i>conduci</i>	<i>contuli</i>	<i>amani</i>
<i>Agmina</i>	<i>opem</i>	<i>Gnatos</i>
<i>arte</i>	<i>fauore</i>	<i>sinu.</i>

Sicut deorsum, sic etiam sursum sensum habet. Nam, si Musa aurea legerit,

<i>Dux</i>	<i>conduci</i>	<i>agmina</i>	<i>arte.</i>
<i>Præsul</i>	<i>contuli</i>	<i>opem</i>	<i>fauore.</i>
<i>Genitor</i>	<i>amani</i>	<i>gnatos</i>	<i>sinu.</i>

poterit Cypris eadem legere carmina sursum, & dicere.

Arte agmina conduxit Dux.
Fauore opem contuli Præsul.
Sinu Gnatos amani Genitor.

Tota ergo difficultas ad eos versus deuoluitur, in quibus, & sensus, & Metrum ascendit.

Festiuam nuper noctem, diei æmulam, artificialium ignium apparatu tonâtem, fulminibus amicis grauidam, multi panegyricis, & carminibus concelebrarunt: Prostant varia illustrium ingeniorum Poëmata, quæ in libris diuersis leguntur. De Pace ipsâ multi (Theologi, Canonistæ, Iuristæ, Politici, Historici) in oppositas sententias acti eruditissimè scripserunt: ego etiam scripti accuratè de Pace: nocturnamque hanc institutam ob gaudium publicum solennitatem, descripsi Carmine Anabafico, quod subscribo.

N O X F E S T I V A,

Qua Pax Germano-Suecica fuit publicata; Pyrobolis
Metricis descripta.

Post tringenta annos, post plurima funera, tandem
Reddita Germanis Pax aliquando fuit.
Resonat hanc totum volitando fama per orbem;
Applaudit diues, ad stipulatur inops.
Iam fruitur meliore die defuncta periclis
Res, & ab Imperio gens inimica fugit.

Letitiâ summi sepelit Germania Martem,
Extincta & celebrat fulmina fulminibus,
Multi hac mentito celebrarunt fulmina Olympo;
Arx micat alitibus Casariana foci
Gaudia flammivoma hæc vidi dũ sydera adirent
Descripsi & metris gaudia flammivoma.

Ingenio Ar- tificis	succenso	& machina	multa	Pulvere	summa pe- tens	* * *
Postea lapsa tonat.	Luce, corru- scat Humus	fundit se	lumina	& auras	flammula	* * *
condecorat	Lucis hono- re suæ	Pulvis ubiq; crepans	dispergit	fulmina	& vrget	* * *
phasmata	noctem ar- mat	flammi vo- mente pyrâ.	sylva reposta sonat,	Iouis effert	Numina	_____
ouantis	Bellica	splendorem	Pulvis adul- ta facit	Fulmina pa- cifici	Martis nox	* * *
machinæ	adornat	urbem	& astricomâ	reddita no- cte dies	Nox fouet igni potes,	* * *
caelesti	lumine	pingens	sydera	facta manu	Cælica, & astra iuuant	_____
æmula arena fuit	pulchro ar- dens	flumine	flamma:	vndique	læta sonant	nocte re- dire diem.

Hoc Carmen bifariam potest legi; progre-
diendo videlicet, & ascendendo: progre-
diendo quidem, quia singulæ dictiones sunt
sagittæ ad scopum suum per lineas hori-
zonti parallelas proueniunt, & ascendendo, quia
singulæ dictiones sunt pyroboli, qui manu
missi impulsu perpendiculari summa petunt.
Audiamus ergo prius Sagittas, & posteriùs
Pyrobolos.

Pulvis ubique crepans dispergit fulmina, & vrget
Phasmata, noctem armat flammi vomete pyrâ.
Sylva reposta sonat, Iouis effert Numina ouantis
Bellica splendorem pulvis adulta facit.
Fulmina pacifici Martis! nox Machina! adornat
Urbem & astricomâ reddita nocte dies.
Nox fouet ignipotens, caelesti lumine pingens
Sydera: facta manu, Cælica, & astra iuuant.
Æmula arena fuit, pulchro ardens flumine flama
Vndique læta sonant, Nocte redire diem.

SAGITTÆ METRICÆ.

☞ CCXCVII.

Ingenio Artificis, succenso, & Machina multa
Pulvere, summa petens, postea lapsa, tonat.
Luce corruscat humus: fundit se, lumine, & auras
Flammula condecorat lucis honore sua.

PYROBOLI METRICI.

☞ CCXCVIII.

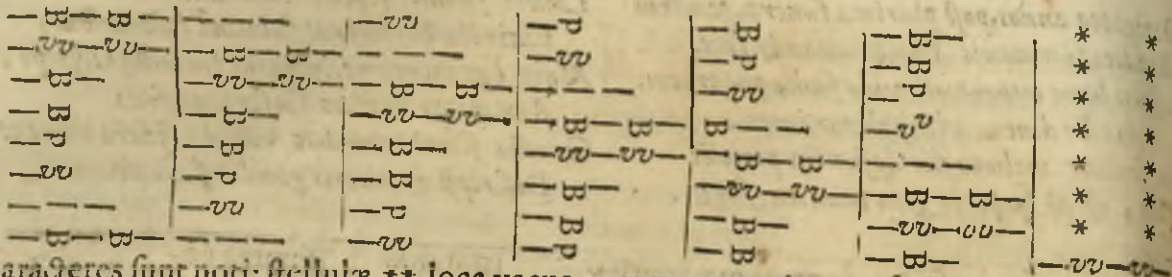
Æmula arena fuit Cælesti machinæ ouantis
Phasmata condecorat, postea lapsa tonat.
Ingenio Artificis pulchro ardens, lumine adornat
Fulgura, noctem armat lucis honore sua.

Luca

Luce corruscat humus: succenso fulmine pingens
 Urbem, splendorem flammivomente pyrâ.
 Pulvis ubiq; crepans fundit se, & machina; flamâ
 Sydera & astricomâ pulvis adulta facit.
 Sylva reposta sonat; dispergit lumina multa,
 Undique, facta manu readdita nocte dies.
 Fulmina pacifici Iouis effert; fulmina, & auras.
 Pulvere lata sonant calica, & astra iuvant.

Nox fouet ignipotens: Martis nox Numina; &
 get
 Flammula summâ petens, nocte redire diem

Qui eiusmodi Pyrobolos, Sagittasq; fabricare voluerit, chartam paret, & in septem columnas distributâ, tales voces inscribat, quales numeri subsequentes postulant.

Characteres sunt noti: stellulæ ** loca vacua significant. Consonantium rationem non expressimus, illam Poëtæ progressum, & adscensum curiosè collaturo relinquimus.

rum, atque iterum scribo.

☞ CCIC.

Edi Disticha: dabo Hexametra, quæ facillimè poterunt condi, & tandè valeant prorsum, & sursum legi. Pono ob oculos hunc versum:

Numinis aterni Genitrix succurre misellis.
 possem alium quemcunque, sed hunc suggestit & deuotio, & facilitas, & hunc ite-

*Numinis aterni Genitrix succurre
 misellis Numinis aterni Genitrix
 succurre misellis Numinis aterni
 Genitrix succurre misellis Numinis
 aterni Genitrix succurre misellis
 Numinis aterni genitrix succurre misellis*

Ecce carmen excurrit, & adscendit sursum. Ergo, si mutata dictionum materiâ, voces quifyllabas ponas, summâ facilitate numeri volantes, & sursum adscendentes conficias. Subsequens exemplum contempleris.

Ad Marchionem de Aitona Belgij Governatorem
 EPIGRAMMA.

Marchio	Bellipotens	Terras	subiectat	*	*
& vndas	Marchio	Magnanimus	Victor	*	*
supponit	honorus	Plurima	Castrapedi	*	*
ceu Mars	peffundat	& vrget	Agmina,	*	*
castra, premit	turmas,	deuincit	& hostes,	*	*
Nomine	& Hæreticum	fugat ac	disperdit		vbique.

Et si illud directè legeris, inuenies sequentes Hexametros.

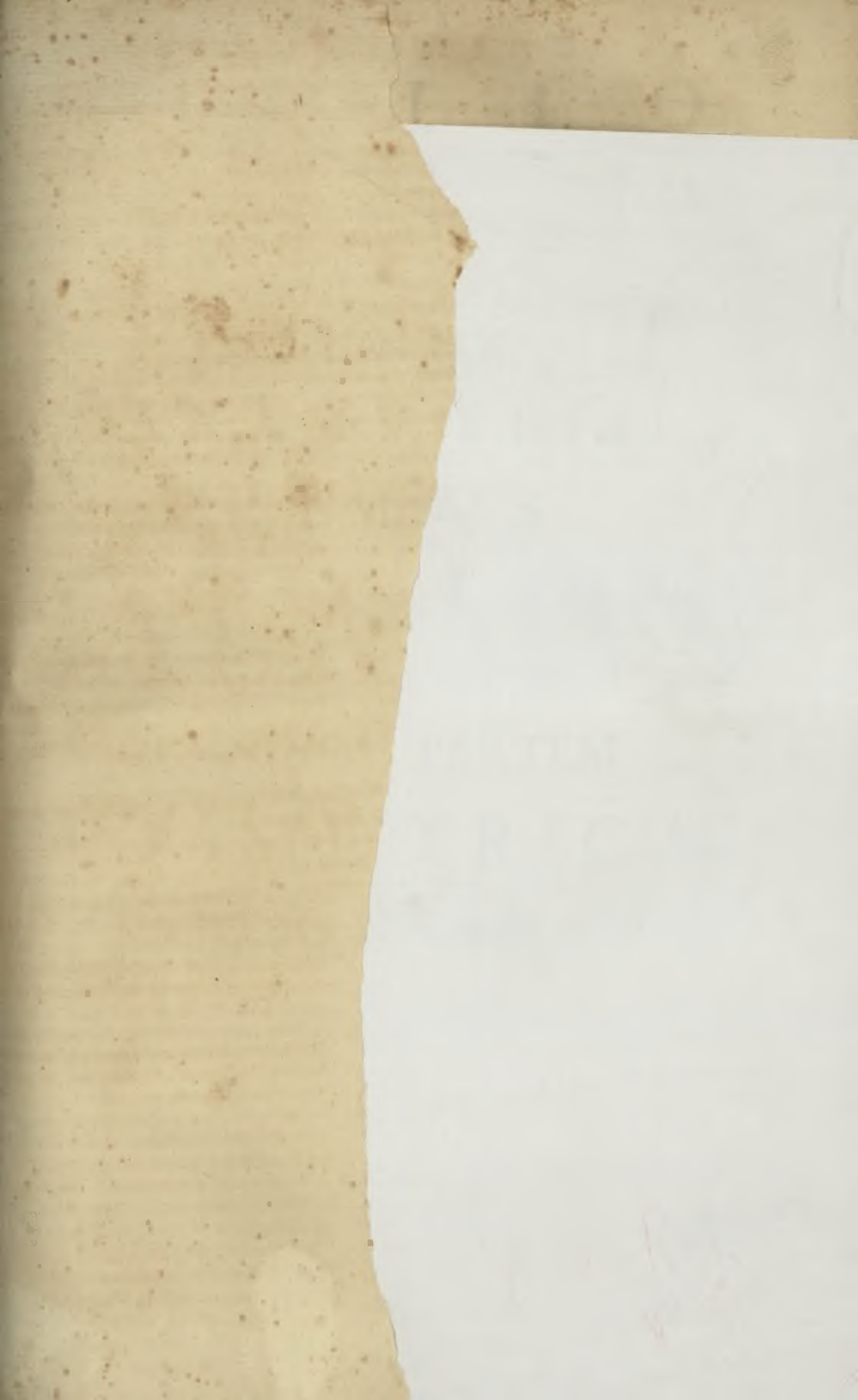
*Marchio Bellipotens Terras subiectat, & Vndas.
 Marchio Magnanimus Victor supponit honorus
 Plurima castra pedi, ceu Mars peffundat, &
 vrget
 Agmina, castra premit, turmas deuincit, & hostes;
 Nomine: & hæreticū fugat, ac disperdit vbique.*
 Quod si malueris per singulas columnas ascendere, reperies alios etiam Hexametros eidem Excellentissimo Viro accinentes. Illos sub-

*Marchio & Heretici cum turmas peffundat honorus
 Marchio Bellipotens, fugat, ac deuincit, & vrget
 Agmina magnanimus: terras disperdit, & hostes;
 Peffida castra pedi Victor subiectat vbique.*

Ut eiusmodi Anabases fiant, debent pagine iuxta positum exemplum delineari, & singulis cellulis voces conuenientes inscribi; quas habebit, qui materiam attemperet formulæ subsequenti.

[— | — | — | — | — | —]
 Consonantium, quas exprimere nolui, habeam magnam rationem, ne earundem defectu vocales aliquæ loco inconueniente elidantur.

Nomine castra premit, ceu Mars. supponit & vndas

Luce corruscat humus: succenso fulmine pin
Ubi glandes flammiamente dux

IOANNIS
CARAMVELIS
PRIMVS

CALAMVS

SECVNDAM PARTEM

METAMETRICAE

EXHIBENS.

IOANNIS

CARAMELIS

PRIMVS

CALAMVS

SECUNDAM PARTEM

METAMETRICAE

EXHIBENS.

A P O L L O C E N T R I C V S

Ingrederere audacter: Metametricus ostia Nilus
Octo aperit, latice & tuto nauis excipit omnes;

CCC.

Vc pertinent carmina, quæ à centro, aut etiam in centrum procurrunt: & quia fabricari possumus, quæ per literas, syllabas, aut dictiones à centro legantur, debebo differere de singulis. Considera Tettagonum, quod Figura VIII. & XI. Tabulæ XX. proponit. In latruncolorum lusu sunt calculi, qui non nisi in planum & rectè mouentur: sunt & alij qui per angulos obliquè currunt: illos *Koques Hispanos* vocat; hos *Delphinus*. Sunt & alij, qui utroque modo currunt, quos *Damas* dicimus: quolibet modo ex istis poteris procedere, si ab

Apolline Centrico conduceris. Figuram IX. & X. Tabulæ XX. debitè attentione mediteris. Vt meliùs vtrumque motum intelligas, & nullum errorem in excursu committas adnotato in altero Diagrammate motu plano à centro haberi vocem IESVS: in altero motu, qui ex plano & obliquo compositus sit, à centro haberi vocem MARIA. Duo Diagrammata adhuc sunt iterum recognoscenda, videlicet illa, quæ Figura XIII. & IX. Tabulæ prædictæ præseferunt.

Si vtamur dictionibus vtrinque peruijs, omnia in melius vertent: tales sunt AMA FAMA: LVX EXVL: ATLAS AMAS ALTA: ALTA SIDIS ALTA; SINE LEGE LENIS. &c. [Atlas habet in vocatiuo Atlas more Latino; & Asla more Græco.]

M V S A I. S I M P L E X

CCCI.

RIMVS procedendi & legendi modus, quem planum diximus, hodie communis est, & frequenter à Iunioribus Poëtis exercetur. Reperimus etiam aliqua antiquorum Diagrammata, quæ non carent labore & ingenio.

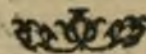
Interim, vt habeat Lector, quos imitetur, hoc propono.

s u d n a n a n d u s
u d n a n i n a n d u
d n a n i d i n a n d
n a n i d r d i n a n
a n i d r e r d i n a
n i d r e F e r d i n
a n i d r e r d i n a
n a n i d r d i n a n
d n a n i d i n a n d
u d n a n i n a n d u
s u d n a n a n d u s.

Nominis F medium, initium notat omnis: unde Quatuor in partes fama canora fuit.

Sicut hoc nomen Ferdinandus, sic etiam aliqua quælibet laberynthæis ambagibus hæc Musa implicat: sic etiam interdum versus integros Hexametros, Pentametros, Sapphicos. &c. quorum Author admirationem apud indoctos plurimam, non verò apud doctos magnam laudem lucrabitur.

Hic scribendi modus statim impingit in oculos, cum prima linea sit aloga & ineffabilis: hanc ego ob rem, cum eiusmodi carmina aut diagrammata volui condere, vsus sum vocibus recurrentibus; considera Diagramma subsequens. Exhibitum in fuit promotione cuiusdam amici, qui locum primum, quem calculo integerrimo Iudicum obtinuit, iure meruit.

i u r e m e r u i
 u r e m e m e r u
 r e m e r e m e r
 e m e r u r e m e
 m e r u l u r e m
 e m e r u r e m e
 r e m e r e m e r
 u r e m e m e r u
 i u r e m e r u i.

Hoc Paradigma multò est pulchrius
 cedenti, quoniam non solum à centro, sed
 omnibus extremitatibus, currendo, recurrendo,
 ascendendo, & descendendo legitur
 m e r u i .

MVSA II. INGENIOSIOR.

CCCII.

SECUNDVS modus multò est
 nobilior primo, & poterit
 carminum interiecto profu-
 nio concatenari & elucida-
 ri. Ponamus aliquod exem-
 plum. Est apud Pragam,
 Albus Mons, in quo ille ge-
 neralis conflictus inter Ca-

tholicos & Lutheranos habitus. Actum ibi de
 summâ rerum omnium: victoria obtenta: Hæ-
 retici deleti, trucidati, fugati. In quo belli lo-
 co, non Marti, sed Christo, bellorum summo
 Deo, facellum erectum & dicatum: cui multas
 alij Inscriptiones aptarunt, hanc Ego sculpi vo-
 lui: nimirum, AMA FAMA. est in manibus om-
 nium, nec debuit secundò recundi; maximè,
 cum libeat eius loco reponere Epicedium, quod
 Carolo Philippi I. II. & III. nepoti filio & fra-
 tri scripsi: quod quia nunquam impressum, huc
 adscribo. [Vide Tabulam XXIX.]

Hoc Epicedium indigere aliquâ explica-
 tione videbatur, & idè potuissent in altero Vr-
 næ latere versus sequentes, illud exponentes,
 insculpi.

Siste gradum, quisquis venias ad limina Templi,

Et Fama CAROLVM, dicito, SEMPER AMA.

*Hoc ipsum resonant lapides, hoc sculpta sepulchro
 Grammata: & hoc ipsum nobile marmor ait.*

Angulus omnis AMA reboat, centrumque vicissim,

Quocumque aduenias, FAMA reclamat AMA.

Interiecta etiam minor addit litera versus,

Quos lachrymas inter pagina nostra dabit.

*Ante diem eArolus (Ferat und As Mæstus Amaro
 Maximus OceAnus. Ferat, inFerat ArMa dolori.)*

Mortuus ante diem Fuit infans eArolus: huc Fors

Abstulit è Mundo, qui A Fortè timebat ou Antem.

Fortuna carolus m Aior Fuit, omni A Magnos

proFundAnt elegos, proFundAt Mūdus Amar As

pectore ab aFFlicto l AchryMAs. Monamēt A Fatif-

Flēt eArolu M. MusAe Flēt et caroli Aurea Fata. (cū

*spes er At Mundi hisp Ani, Fr Aterq; mon Arch
 parca illum Fallax r Apuit Fælicibus Annis
 Marti infensa Fero: carolus n Amq; ipse Fæ
 Ante diem victor: turMAs eF Fudisset iniqu
 hæreticum, cassosque Animos. dic ergo viator,
 terra leuis carolo; Fr Atri sit Maxima vna A.
 Ista tibi dicturus eram: nunc perge: remotis
 Dicere, si libeat, gentibus ista potes.*

FLoret hodie, & inter sublimia Ingenia Eu-
 ropæ non occupat secundum locum D. Pe-
 trus Franciscus Passerinus, Vir doctissimus &
 eruditissimus, quem à Viris Magnis celebratum
 Tabula XVIII. Orbi literario commendat.
 Multa scripsit, in quibus artificiosæ ideæ re-
 ludent, ex quibus etiam hinc aliqua proprijs locis
 interferentur. Interim, vt illa Lamina intelli-
 gatur, versus insculptos æri subtrahò, & vt lac-
 lius legi possint exscribo. Igitur

*Eximium & Clarissimum Dominum Mag-
 strum nostrum Petrum Franciscum Passerinum.*

A M A F A M A .

Aurea iam redeunt sAturni tempora: Florent

it Alia Musa: ecce pl Acenti A MagnA: reFert A

Fauistis Anthorum numeris, vArysque cAmentis.

At Flores inter d At Fructum AcadeMicus Alm

phænix, Fr Anciscus Laudensis gloria gentis.

Fudit ab ore Melos, n Am Florid A car Min A fuit

Qualia fAtidicæ vates Mir Antur amantque

c staly Fontis facunda Numine Musa.

Hic linguA, bic calamo ch Arites super athera p

hoc florente Aula ExiMia dominAntur athena:

hocque FacuteAtes Majores Auspice firmAs

radices Mittunt, schola d Aret FAMA perit A

blaudè, faeque viro angelico: facunda Mag

cinge triumphAnti Felicia teMpora LAuro.

FortunaM super At meritis: nam candida reFert

exemplA ExiMiAe virtutis. cArMine digno

vt laudare que At, Famam iuuat ALMA minter

CCCIII.

EIusdem artificij est Tabella olim ad lau-
 dem Regis Hispani (nostri Clementissimi)

Domi-

Domini) facta huius Clauim torquebant isti
 Versus *non omni T. non omni T. occupi huius*
Vndique Præca svvs: Magni caniz acta Philippi,
Vi sva LAVS generosa quater sit nota per orbem.
A centro sva LAVS educitur: atque vicissim
In centrum sva LAVS restitit: namq; summa Quarto
Soli seu Genitrix debentur: sarta Philippæ.
 In hoc igitur labyrintho, in quo lineæ exte-
 res dant vocem svvs: à centro quocumque di-
 rigantur oculi, legitur LAVS: & ab angulo quo-
 cumque ad oppositum invenitur sva LAVS. Cum
 illum Regi adluce puer consecraui, versus hos
 interlerui.

Sacrabant Veteres Vertumno: Audi S(2) honores
Vi piA vosA doVs redderet (3) Vndipotens
ErrabAns, siquid e fAcra debVt(4) orbis Adorans
Laudibus hæc Qu Artu(5) Vertere ad Austriacû.
Accipit Versus (6) generosVm munus ab illo,
Vertumni siquidem nVmina Vincit ouans.

Fuit Vertumnus Hetruriæ antiquissimus Rex
 (aut etiã Dæus, iuxta Ethnicorum Theologiam.)
 Dicitur à vertendo, quòd in omnes figuras com-
 mutaretur, vt Nymphæ Pomonæ placeret. Vi-
 de Ouidium *Transformationum lib. 14.* Horatium
lib. 2. serm. Varronem *lib. 4. de lingua Lat. &*
 alios, qui de illo scripserunt. Tiberius Donatus
 vocari *Vertumnum* non putat; sed *Vertunum*:
 & probat, quia dicimus *Neptunum & Portunum*,
 non autem *Neptumnum & Portumnum*. Vocan-
 tur *Vndipotens*, quia supra omnem spem lacum
 Curtium aperuit, fecitque vt in Tiberim exone-
 raret: vt *Castorum sexto* inquit Ouidius. Hinc
 putarunt nonnulli *Vertumnum & Neptunum* duo
 esse nomina, & vnã rem: imò & nonnulli esse
 vnicum nomen. & differentiam à Græcis cha-
 racteribus ortam: nam *v* Græcè est, hoc est
n: & *p*. Græcè, hoc est *r*. quam ob rem, *Vertunus*,
 si prima proferatur vt *v* erit *Veritutus*: & , si ter-
 tia proferatur vt *p*. erit *Neptunus*.

Rex esse debet, quidam Politicus Vertum-
 nus; omnibus omnia: vt singulos in obedientiã
 contineat. Debet gaudere cum gaudentibus,
 flere cum flentibus: &c. At non est iste locus,
 vt conceptum hunc stylo vberiore exponamus.

CCCIV.

EODEM Lemmate vsus fuit D. Claudius Cle-
 mens, nostri Emauntini Cœnobij Reli-
 giosus à nobis iussus Abbatem Altenburgen-
 sem celebrare. Vterque est iam (sic spero) Cœ-
 li incola; at illorum memoria perennat in Ta-
 bulã XXII. ex quã Carmina sequentia de-
 scribo.

Summa Viri magni laus est, & gloriA Virtus
 (2) *Quæ Velut Auricomus sol In te cLarA corVscat,*
 (3) *Quæ mea musA cupit ceLebrAre: sed ilLa fAte-*
 (4) *Ante Laudare san tenuè super Are cothurnu(Vr*

nam tuA se quanta virtus subLimAt honore,
 (5) *Aspicit, & veLuti stellAm fVLgere decorAm*
pLaudAt (6) nûc LAetus, qui sVis viriVtis amAtor
prAsVLis vnus (7) cLArus vB corde coru(S)cos
fVLgentis cernAt radios (8) Laudemq; recLusAm
prAsVte prVdenti, quo nunc sAcer ordo resuLget;
sui doctrina (9) meL est fauus & sAptentia, viriVtis
digna viris mAgnis, aterna Laude perennas (desi
 (10) *Et quAnta pietate vaLet, quAs eArmine Lan-*
 (11) *vi è Antare (11) qVeam digno, mea musA faneto.*
hic vigilans, fides custos, hic denique pAstor,
LaudAnda (12) Vita meritis, in eoqVe relucet
Angelici mones, cui LAVS, cui gloriA in ævVm (13)
Est, qVod demõstrArit, vaLeAt quidvisVida virtus.

CCCV.

EIVSDEM D. Claudij est Labyrinthus, quem
 exhibet Tabulã XXII. vnde numeros se-
 quentes exscribimus.

Augustum cernens vultum, maceRatAquE mēbrA,
 (2) *suspicio angELicum foRmatum ex aERE corpus.*
 (3) *ExploRo mELius, miroR similem esse columnaE*
 (4) *Quã iussit Dominus pRAE castris isRAEL ille.*
 (5) *Recto hæc cõducEt nos tr(A) mite in astra sEqua*
 (6) *flectũt aRdEntEm miracula casuRis irã, (mur.*
 (7) *Exilium iniustum Renuis cum pEnna notaRE,*
 (8) *doctõrũ hic splEndoR, patE ReximusquE magister*
 (9) *Atque ascEtaRũ phœnix, laus, gloria, normA.*
 In voce *Israël*, iussit vltimam corripì, quod multi
 fecerunt & faciunt. Singulas Labyrinthi lineas
 singulis Hexametris concatenavit, quod in alte-
 ro Labyrintho non fecerat. Discrimen ob oculo-
 patet; nam vtrobique Arithmetici numeri
 lineas Labyrinthi distinguunt, & tamen tantum
 in hoc vltimo in carminum initia incidunt.

CCCVI.

SICVT ex quatuor angulis maiores literæ, sic &
 minores, quæ illas vincunt, possent legi,
 si debito modo scribantur. Hanc ob rem Ta-
 bulam XXI. addidimus, in quã nostri Monaste-
 rij Studiosi Reuerendissimi D. Iosephi Costaltæ
 optimi mei Domini & amici virtutes celebrant.
 Considera igitur qua arte & modo sequentia
 ibi Carmina concatenantur.

SuspiciVnt Vulgõ (2) SVblimes, pVrior aViem
 (3) *sed Vctos geniVs iVdicat esse (4) Viros.*
cVlmina (S) VccessV eximio linqVisqVe fVgisque
 (5) *QVot foriVna sVis, Vult tribVisse thronoS.*

Hæc eadem, vt in Pegmate videris, Disticha,
 ex omnibus angulis, progrediendo, recurrendo,
 descendendo, & etiam ascendendo leguntur.

CCCVII.

RGUMENTI similitudo postulare videretur,
 vt hanc addam Tabellam tetra-
 goniam, quam ante annos multos
 adhuc adolescens, scripsi, ad laudem
 Reuerendissimi D. Petri Solis y Co-

ronel, Sacrae Theologiae Doctoris, in trium Studiorum promotione, quos Academico ritu Doctorali Laurea coronavit. Adludens ad promouentis nomen reduxi ad Labyrinthum Lemma quod Tabulae XX. figura XIV. repraesentat: quod ipsum legebam diuersimodè: hoc videlicet, aut illo modo, dictiones diuidendo aut dispungendo. Vnam aut alteram Lectionem scribo.

Soles (nom.) coronare mirè (Corona) soles (verb.)

Soles (nom.) coronare mirè corona soles (verb.)

Sol es : coronare : mirè corona : Sol es. &c.

Prima linea reddit hunc sensum. *Tu, qui es corona & honorificentia populi nostri soles (affoles) mirè (mirabiliter) coronare & laurea redimere eos, qui in Orbe literario sunt Soles.* Secunda parùm differt à primâ: vocem enim *Corona*, quam illa in Vocatiuo voluit esse, vt ipsum Promouentem afficeret: hæc ad Ablatiuum reducit, vt instrumentum coronationis ostendat. An non omnes, qui coronantur, coronâ coronantur?

minimè: nam multi carcere. multi compedibus & multi laqueo coronantur. Tango conceptum curiosum, quem alibi vberius edissero, ostendens præmia omnia esse corona, & debere capitibus, hoc est, meritis proportionari corona, enim, si sit capite maior aut cadet ad humeros, & erit collo annulus, qui hominem ambitiosum strangulet: aut per humeros transiens descendet ad tibias, & compedum more hominem ambitiosum in captiuitatem & seruitutem reddet. Ergo præmium, vt corona sit, debet esse tantisper minus meritis. Et hunc conceptum paucis insinuasse sufficiat.

Tertia linea sic potest explicari. *Tu es Sol: coronator (nempe radys splendore, fama, opinione, autoritate) & postquam coronatus fueris aliam mirè corona (nempe etiam fama & splendore) nemo enim, nisi qui lucet, potest illuminare. Ergo tu, vt hoc facias, Sol es.*

His ergo præmissis ipsummet Labyrinthum ponamus & dilucidemus.

SOL ES	Petra	CORO NA	schola, quem dulcis herem	RE MIRE	replet A- mor lauris, quemque	CORO- NA	t Ho- nos	SO- LES.
uper de	CORO NA	tus cele- bra be	RE MIRE	Docta	RE MIRE	sedes arce	CORO- NA	Iouis. Flore
CORO- NA	hi Musas Regis be	RE MI RE	mque	CORO NA	bus lucis honore, tua. Opta	RE MIRE	tuos (de	CORO- NA
m lumine fulgent. Opta	RE MIRE	tuos sacra	CORO NA	Lares. Vota	CORO- NA	stent Mu- sa, quæ pange.	RE MIRE	occiti- que
RE MIRE	gia fata solent. Esto	CORO NA	ferunt	SO- LES	tibi namque	CORO- MA	s. Hes- pere	RE MIRE
rudes: Phospho	RE MIRE	nouas. Viue	CORO NA	poli, iue- nis doctos- que	CORO- NA	Cui in	RE MIRE	gno mulsa
CORO- NA	patet. Gaude	RE MIRE	tibique pias offer- re	CORO NA	s. Gaude	RE MIRE	tuas docta	CORO- NA
cho las. salue: viue	CORO- MA	loci, laus dulcis be	RE MIRE	gis Oli- ua:	RE MIRE	gia Atlan- tis bonos. Viue	CORO- NA	scholz
SO- LES	orna- te	CORO- NA	Opta	RE MIRE	etiam sum- ma	CORO- NA	SO- LES.

Hoc modo placuit Labyrinthum disponere, ne Sculptori & Typographo molesti essemus: nam in Manuscripto singula curiosissimè repraesentantur: loco enim vocis SOLIS, duo soles pinguntur: & loco vocis CORONA ponitur ipsamet Corona: & loco vocum RE MIRE, notæ Musicae illis correspondent.

Fortè non omnes scient hoc Pegma legere: Ergo maioris claritatis gratiâ, secundum iuramento calamum, & versus distinctiùs rescribo.

SOL ES. Petre: CORONA schola, quem dulcis herem
replet Amor: lauris quemq; coronat bonos.
SOLE super (2) decoro natus, celebrare mire
Docta remi ressedes arce, CORONA Iouis.
Flore

Flore (3) *CORONASTI Musas Regalis heremi.*
Remque coronabis lucis honore tua.
Optarem ire tuos (de CORO NAM lumine fulgent)
(4) Optarem ire tuos sacra CORONA Lares.
Vna coronassent Musa, qua pangere MIRE
Occisique (5) *REMI Regia fata solent.*
Esto CORONA: ferunt SOLES tibi namq; CORONAS
Hesperem MIRE rudes (6) *Phosphorem MIRE novas.*
Vive CORONA poli; iuvenes doctosque CORONA;
Ecce REMI Regno (7) *multa CORONA patet.*
Gauderem ire, tibi que pias offerre CORONAS;
Gauderem ire tuas, docta CORONA scholas.
Salus (8) *Vive CORONA loci: laus dulcis heremi,*
Regis: Obiua: REMI Regia; Atlantis honos.
Vive CORONA: schola SOLES ornare CORONA
(Optarem ire etiam) summa CORONA SOLES.

Si non obscurus, & vario errori obnoxius, Labyrinthus non esset: hanc ob rem, nisi errare volueris, & nunquam ad lucem redire, filo indiges: quale Ariadna dedit Theseo: Ariadna, inquam, cui coronam nouem stellis formatam, quam à Venere Bacchus receperat, dono dedit. Hanc ob rem & Epistolam addo, quam tunc scripsi.

CCCVIII.

IBI Praesul Reuerendissime, salutem dico, Xenium mitto, & quia obscurum & obnoxium erroribus, consilij mei rationem addo. Est Labyrinthus locus obscurus ambagibus mæandris & erroribus plenus; in quo, qui Ariadnae stellis coronatae filo careat, periclitabitur, & inextricabilem errorem experietur. Tibi ergo, cui à Sole & à Coronâ nomen, Labyrinthum hunc consecro, vt tanquam Sol, illum radijs illumines, & vt Corona honores Dædalum, qui illum construxit: Ariadnae quæ filum inuenit, & Theseum, qui illo fuit vsus.

Soles, Petres; Corona schola; quem dulcis heremi
Replet Amor; lauris quemque coronat Honos.
 Et meritò te dico *Solem*: nam sicut ille in Orbe ætherico, sic tu in Orbe literario es solus. Iuditha triumphanti acclamabant Hebræi, *Tu Corona Israël* & tu honorificentia populi nostri. & nos tibi post tot victas in arenâ scholasticâ difficultates, acclamamus. *Tu Corona schola, & honorificentia nostra Vniuersitatis.* Quietis amore afficeris: & vt tibi viuas, solitudinem amas, & ad heremi delicias & tranquillitatem anhelas. Sed frustra. quoniam non tibi soli, sed toti Europæ natus, esse debes, qui tuæ scientiæ radijs vniuersam illustres. Alios lauro coronauerit Honos; te lauris: quoniam in Philosophiâ, in Theologiâ, & in Iure Canonico lauream indeptus, es nostræ ætatis Trismegistus, ter maxi-

Sole super decore natus: celebrare mirè
Docta Remi resides arce, Corona Iouis.
 Fumosa alij ostendant suorum atauorum stemmata: tua fumo carent luce exuberant, nam à Sole proueniunt. Familia enim *Solis*, è quâ tu es natus, *Solis* familia est; quot enim illa filios, tot Respublica Parhelios habuit. Celebrari mereris, at non vulgari labio: nam miræ & heroicæ virtutes tuæ, miram & peregrinam eloquentiam postulare videntur, vt dignè possint dilaudari. Iuppiter multas coronas habet: alias diuites, alias splendidas, alias doctas & eruditas. Ex harum censu es tu, qui doctis tuis speculationibus & obseruationibus Iouis Theoricam dilucidasti.

Sed cur diceris in arce Remi residere? cur non potiùs in Romuli? Respondebo duos Iuristarum terminos tanquam duas Herculis columbas, nostro Labyrintho imponendo. *Ius in re, & Ius in rem*, sunt illi: Ergo non plus ultra; iam meam mentem capis, & expositione ulteriore non indiges. At quia ista fortè epistola ad manus aliorum perueniet, patere, vt duas periodos etiam illis scribam, nam & ipsis sum debitor. Romulus Remusque ad coronam ius habent: ille in re, iste in rem. Ergo Principes sunt in folio Romuli: Doctores verò in folio Remi; coronas enim, quas sapientibus assignauit Atræa, Fortuna consignauit diuitibus: quoniam, si asserente Platone, populus ille felix est, in quo aut philosophantur Reges, aut Philosophi regnant, Respublica, quæ habet ius, vt sit felix; habet ius, vt doctos ad coronam promoveat. Hanc ergo ob causam Tu

Flore coronasti Musas Regalis heremi,
Remque coronabis lucis honore tua.

in adolescentiâ enim, dum in monasterio tuo, quod sicut pleraque omnia nostri Ordinis, in deserto est erectum, priuatum ageres, vitam Sanctissimi Patris nostri *Benedicti*, floridissimis verbis edisseruisti; iam senior, regimini admotus, labio & calamo, non solum Ordinem, sed etiam Hispaniam honoras.

Optarem ire tuos (decore nam lumine fulgent)
Optarem ire tuos sacra Corona Lares.
 Laræ & Mercurij filij Lares esse antiquitatis monumenta me docent: quod hodie esse verum percipimus, cum Angelus Manrique, Lara sit & Mercurius (illud familiæ, istud ingenij nomine) cuius discipuli sunt illi Collegij Salmanticensis Lares, ad quorum conditionem & consortium anhelò. Sed standum est iuris Ordinis institutis, qui Philosophicas sententias in alijs Collegijs à Iuuentute Monasticâ addiscendas disponit. Et quidem hæc mea

Vota coronassent Musa, qua pangere mire

Occisique Remi Regia fata solent.

Et quidem Remi fata Regia sunt mira. Rex fuit creatus & coronatus post mortem: mortuusque æquè regnabat ac Romulus, qui viuus erat. Fratricidij enim scelus lues pestifera sequuta est, nec aliter sedari potuit, quam coronâ Manibus Remi dedicatâ: vnde Virgilius in Operis Diuini primo. *Nemo cum fratre Quirinus Iura dabant.* Et hæc mira Remi fata manent vniuersos Doctores, qui libris clarent: quoniam in Tribunalibus ius dicunt populo, etiam mortui: Principes enim qui debent coronam Fortunæ, regnant dum viuunt: Periti, qui Lauream debent doctrinæ, regnant mortui; nam viri Principes ex Doctorum mortuorum consilio iura dabunt. Tu igitur, cui est Corona sapientia, Theologiæ Candidatis, quos promoues, *Esto Corona, serunt Soles tibi namque Coronas,*

Hespero mire rudes: Phosphore mire nouas.

Profectò mira est Stella, quam Veneri atheræ consecrauit antiquitas; quæ Solem antecedens mane, *Lucifer*; & sequens vespere, dicitur *Hespero*. quam hodie imitari vidèris; nam Theologicum diem aperis, claudisque: aperis enim claris & acutis ingenijs; obscuris & obtusis occludis. Ergo

Vive Corona Poli; iuuenes doctosque corona:

Ecce Remi regno multa corona patet.

verè in Remi regno: in Maiestate, quæ sapientiæ potiùs quàm Fortunæ debetur: nam Coronas tres possides, & in millenas alias habes ius: quod viuas, deuiuas, semper es habiturus. Sabæa Regina sapientiæ Salomonis optabat esse discipula & auditrix: & Ego illius exemplo, quia Te

vt Literarij Orbis secundum Salomonem veneror,

Gauderem ire; tibi que pias offerre coronas;

Gauderem ire tuas docta Chorona Scholas.

Scholas, inquam, non Scholam: tam enim vniuersale ingenium debes Deo, vt non vnâ scientiâ aut scholâ contentum totam artium & Facultatum Encyclopædiam sine vllâ confusione aut perturbatione complectatur. Ergo.

Salve. Vive Corona loci: laus dulcis heremi.

Regis Oliua: Remi Regia: Atlantis honos.

Alios honorat dignitas, tu semper locum & dignitatem, ad quæ promouèris, honoras. *Hic Remi es laus & gloria: quoniam Deo & Tibi uiuens, in foro es solus; & in Museo multos eoque illustriissimos Comites habes, vt nunquam minus solus sis, quàm cum solus.* Coronæ te oleis Mineræ; militibus, Idibus Iulij, & alijs Quantibus Principibus datæ: Regia Remi dignitas est posthuma: & Atlantis honos æthereus. Tu igitur es Oliua scientiarum Numi dedicata: quæ hodie milites veteranos ouans & triumphantes laureâ Doctorali coronas; quos admones, vt respiciant Atlantem & Remum. Hunc, quia esse beatus, ante obitum nemo sapientique funera debet: illum, quia vera beatitudo in cælis est. ergo

Vive: Corona: Schola Soles ornare Corona

(Optarem ire etiam) summa Corona soles.

Scholæ dixi soles: nam te promouente nullas vnquam Laureâ coronatur indignus. Vive igitur: & illustriissima ingenia, quæ vt Soles in academiâ fulgent, honorare & lauru redimere perge: & diligere tuarum laudum præconem: &c.

MVSA III, LEXICA.

CCCIX.

LITERIS hucusque sumus vsi, vt Diagrammata Centrica componeremus: Vnde Musam I. quam simplicem diximus, *Literariam* potuissimus vocare. Scholam ingeniosiore adeo, & Musæ Lexicæ numine

& influxu promotus, Carmina centrica subseribo.

Possent illa multis modis componere: at, quia mihi arrident disticha: aio ea futura esse disticha, si ad istam ideam reducantur.

I II III IV

l - u - u - u - l - u - l - - u, l - u - u :

VII VI V IV

Habeatur ratio consonantium tanta, quantum recursus postulet, ne fortè aliqua vocalis per synalœpham importunè elidatur. His apicibus hæ voces poterunt adnumerari.

Innumerabilibus curis torquetur Achilles:

Vexatur morbis immedicabilibus.

quæ recurrunt à fine Pentametri, vt vides, *Immedicabilibus morbis vexatur Achilles:*

Torquetur curis innumerabilibus.

Dictiones possunt esse compositæ, & omnes quæ in vnâ cellam cadunt, debent etiam simul legi. Laudemus ergo Sanctos Martyres, qui

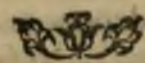
qui oderunt animas suas in hoc mundo, & gloria aeterna coronantur.

Hoc carmen centricum non est, sed angulare: quoniam ab angulo *Arma*. ad angulum *Sydera*, & contra, procurrit per omnia media. Qui igitur eiusmodi Diagramma vult concedere primo componat unum distichum iuxta ideam praemissam. quale est hoc:

Arma virosq; canit	nume- ris		Diui- nus	Apol- lo
me- tris		lauda- tus	Home- rus	
mo- dulis		dis- cretus	Ara- tor,	Par- nassus
facun- dus		Era- mus	Luca- nus	
caele- stis	Amo- nus		Soli- nus	cytha- ris
Ianus		Crini- tus		rhyth- mis
Aplanes	Betti- nus		fidi- bus	Syde- ra cel- sa Poli

[Sanguine-stelligeram] *tetrus mercator Olympum: Matthaeus, passus [Vulnera-multa, polum.]*

Deinde *Sanguine stelligerum* scribat in primo angulo: & *Vulnera multa polum* in ultimo. Postea reliquas voces per cellas superioris lineæ & ultimæ columnæ alternatiuè, ut respicis: Vox *Olympum* cadet in angulum superiorem dexterum, & ab illo angulo ad angulum è diametro oppositum debent singulis cellis inscribi dictiones æquisyllabæ, huic quãtitati o - - respondentes. His notatis facile erit per parallelas vias voces cæteras multiplicare. Et, ut maneamus in exemplo posito, ut Philomusus sciat, quot dictiones, & qualium singulas syllabarum debeat colligere, ut huiusmodi labyrinthum conformet, eundem simpliciter referibo.

Hic Labyrintho est similis, quem Tabula XIV. exhibet.

Arma virosq; canit.	nume- ris metris modulis	Diui- nus laudatus discretus facundus caelestis	Apollo Homerus Arator Erasmus Amænus Ianus Aplanes	Parnassus Lucanus Solinus Crinitus Bettinus	cytharis rhythmis fidibus	sydera celsa poli
------------------------	-----------------------------------	--	--	---	---------------------------------	----------------------

Oportet igitur, ut huius mensuræ - o o - habeat dictiones duas: huius - - - sex: & huius - - o - decem: & tandem huius o - - - septem.

- Prima 1
- Secunda 3
- Tertia 5
- Quarta 7
- Quinta 9
- Sexta 11
- Septima 13

Hic posset aliquis inquirere, Quot carmina hoc Diagramma contineat? Cui respondendum mille illud septingenta & viginti quinque complecti: hæc enim dat exactè computus. Dictio enim prima (- o o - o o -) semel ponitur, & multiplicata per dictionem (- - -) quæ ponitur ter, dat tria: & hæc multiplicata per tertiam dictionem (- - - o -) quæ quinquies ponitur, dabunt quindecim: Et hæc 15. ducta in dictionem quartam (o - - -) quæ septies reponitur, dabunt centum-quindecim: Et hæc ipsa 115. ducta in dictionem quintam (- - - o -) quæ quincupla est, dabunt quingenta

septuaginta quinque. Quæ ducta in sextam dictionem (- - - -) quæ triplex est, dabunt mille septingenta & viginti-quinque carmina Disticha retrograda, ut dicebamus: ultima enim dictio, cum semel tantum ponatur, non auget numerum.

HINC transeo ad Carmen Centricum, cuius gratiã hæc sunt dicta. Considera igitur diagramma præcedens, quod *Carmen angulare* vocavi: & scias Carmen Centricum nihil esse aliud, quàm quoddam compositum ex quatuor Angularibus. Sumo igitur calamum liberum, & quintam-decimam ad Reuerendissimi & Illustrissimi D. D. Thomæ Sarriæ Archiepiscopi Tranensis & Salpensis, mei amici charissimi laudem delineo. Eam attentè considera.

Ecce Centricum paradigma è quatuor Angularibus conformatum. Hic curiositate arithmeticã illectus interrogat Candidus Lector, Quot versus contineat hoc Diagramma? *Prima Re-*

Responsio esset hæc. Præcedens (hoc est Angulare) complectebatur 1725. disticha retrograda: hoc est 3450. simplicia: & quia singula retrocurrentia binis æquivalent, complectetur 6900. Cum autem hoc quadruplo numerosius sit, continebit versus viginti-novem mille sexcentos. Dices hunc numerum esse vero-similem: multæ enim voces in compositione coincidunt: carmen enim Angulare habet septem canones & septem columnas, & hoc Centricum non quatuor-

Prima	1	4480
Secunda	4	1725
Tertia	20	6900
Quarta	28	4
Quinta	160	4
Sexta	28	89600
Septima	1280	10 5100
	320	4
	4480	43 00, 800
		17; 103, 200

decim, sed tredecim canones & tredecim columnas tantum, adeoque multo pauciores versus. Sit igitur *vera responsio*: primam dictio-

nem (- u u - u u -) in centro poni semel; secundam (u -) octies: tertiam (- u ,) vicies: quartam (u - u) vicies-octies: quintam (- u ,) vicies: sextam (u -) duodecies: & septimam (- u u - u u -) quater: & facta successiva multiplicatione resultare 4; 300, 800. hoc est quatuor miliones trecenta millia & octingenta disticha retrograda. Et quia singula disticha retrograda quatuor carmina complectuntur, continebit hoc Centricum Diagramma versus 17, 203, 200. hoc est septemdecim miliones ducentis & ter mille & ducentos.

Modus utendi hoc labyrintho, & legendi ista carmina est facilis & hoc sapphico expressus.

*Angulo è quovis properante cursu,
Lector, ad centrum venias, vel ipsos
Præpes à centro repetas, notabis
Disticha multa.*

Sensus est liber: multa enim in specie possent dici, sed tantum generalia tetigimus, ut facilitati carminis consuleremus. Sufficiat hoc exemplum posuisse; tu poteris alia meliora ad gloriam Cœlitum aut etiam Principum Politicorum conformare.

A P O L L O

M V L T I F O R M I S.

Pictoribus atque Poëtis

Quaslibet ornandi in tabulis aut ære figuras,
Zoile crede mihi, semper fuit æqua potestas.

CCCX.

ARIA, speciosa, & pulchra sunt figuræ, quas curiosus penicillus conformat. Omnes possumus transferre ad Metametricam, & omnibus varios versus aptare. Tabula prima, &c. ob oculos ponit nonnullas, quas volo breviter dilucidare. Reperies in eâ Carmina, Triangularia, Quadrangularia, Quinquangularia, Sexangularia, Septangularia, Octangularia, &c.

Licet magna sit horum carminum, si lineas & picturam spectas, varietas; Idca est eadem, si metricè consideretur: omnia enim huic possunt respondere:

A B C D
I: - u u - u u u , u u , | , - u , | u - u |
Innumerabilibus numeris laudem! Homerus
& quia difficile est ideam: - u u - u u u , in
unicâ voce reperire, possumus & solemus vi
voce composita, quales sunt, [Ætheris astra vi
dei;] *Militis æta cano*; [Martyris exubias;] &c.

MVSA I. TRIANGVLARIS.

CCCXI.

ABVLAS, laminalque II. & III ob oculos eruditorum, pono: in quibus cellulae A.B.C.D.C.B.A. completuntur integrum distichum, iuxta valorem syllabarum, quem nuper dedimus. In figurâ secundâ

cellulae, quae caractere C. notantur, communes sunt, caeterae sunt speciales. Ne igitur Sculptorem nimio labore grauem, vnicam tantum delineationem pingo, quam caeterae poterunt imitari. Sumo ergo stilum & Tabulam tertiamdecimam ad Ideam Tabulae secundae conformo: & in ipsâ hæc Carmina labyrinthica exhibeo.

A	B	C	D
Innumerabilibus	* * * metris	* * * laudetur	
Irreucabilibus	s i q x a n modulis	u i v o i p cantetur	
Ingenerabilibus	s i u p o d radijs	u i v o i p ornetur	
Innumerabilibus	* * * gasis	* * * ornetur	A-- QVI- NAS,
Condecorabilibus	s i u p o d gnomis	u i v o i p cantetur	
Insuperabilibus	s i u p o d numeris	u i v o i p laudetur	
Amplificabilibus	* * * gasis	* * * ornetur	

Sunt disticha retrograda à fine Pentametri; & licet hic satis connexa & concatenata videatur, pulchrius disponuntur in Tabulâ XIII. quam, ut hæc bene intelligas, ob oculos habere debes. Interim, quia sapientibus & insipientibus debi-

tores sumus, maioris claritatis gratiâ eadem carmina ad longum rescribamus.

Innumerabilibus metris laudetur A Q V I N A S,

Dicatur verbis irreucabilibus.

Irreucabilibus modulis cantetur A Q V I N A S,

Donetur palmis ingenerabilibus.

Ingenerabilibus radijs ornetur A Q V I N A S,

Pingatur stellis innumeraailibus. &c.

Amplificabilibus gasis ornetur A Q V I N A S,

Donetur lauris condecorabilibus.

Condecorabilibus gnomis cantetur A Q V I N A S,

Dicatur linguis insuperabilibus.

Insuperabilibus numeris laudetur A Q V I N A S

Pingatur calamis amplificabilibus. &c.

Omnia Hexametra claudit hæc vox A Q V I N A S: possent aliæ, sed meam sum ego deuotionem, sequuntur: tu, si simile Diagramma condere placeat, pone, si volueris, diuersas. Ego vterius progredior, & quia hæc Carmina sunt retrograda, ab vltimâ dictione initium sumens, per singulas recurro; & sic inquam.

Amplificabilibus calamis pingatur A Q V I N A S,
Laudetur numeris insuperabilibus.

Insuperabilibus linguis dicatur A Q V I N A S,

Cantetur gnomis condecorabilibus.

Condecorabilibus lauris donetur A Q V I N A S,

Ornetur gasis amplificabilibus. &c.

Innumerabilibus Stellis pingatur A Q V I N A S,

Ornetur radijs ingenerabilibus.

Ingenerabilibus palmis donetur A Q V I N A S,

Cantetur modulis irreucabilibus.

Irreucabilibus verbis dicatur A Q V I N A S,

Laudetur metris innumerabilibus. &c.

[De vocum significatione nihil occurrit, omnes enim sunt per vix: & *Ingenerabile* in Peripateticorum schola, quam profitetur & promouet Doctor Angelicus, est *cæleste, perpetuum, & incorruptibile*, non enim Aristoteles admittit corruptiones aut generationes in cœlis.]

MVSA II. VARIA.

CCCXII.

ABVLA, XIII. quæ ad istam Musam pertinet, Carmina Triangularia proposuit: imò etiam Sexangularia: nam duo implexi Trianguli figuram componunt Hexagonam. Eadem arte

poterimus condere & formare metricas quatuor aut plurium angulorum figuras, quales Tabulae quarta & quinta proponunt, quæ etiam Octangulares dici poterunt, ob repetitionem Quadranguli. Modus conficiendi hæc carmina, ut iam sæpe insinuavi, est facillimus. Debet

B enim

enim delineari charta, & postea in singulis cellulis inscribi dictio, qualem literæ inscriptæ postulant: sunt enim quatuor & respondent his numeris,

A.G. - u u - u u -	1 7 <i>Innumerabilibus</i>
B.F. w -	2 6 <i>Stellis, vel faculis,</i>
C.E. - - u	3 5 <i>ornatur</i>
D.D. u - -	4 4 <i>Olympus,</i>

& postquam inscriptæ dictiones conuenientes sint, relege vndique, vt sensus fluat; quem, si hiare repereris, poteris alicuius æquifyllabæ vocis substitutione reformare. Eâdem arte & ingenio quinque, septem, nouem aut plurium, angulorum figuræ metricæ conformabuntur; retine & obserua præcedentes Regulas; & considera Figuras, quæ pertinent ad præsentem Apollinem.

CCCXIII.

ORRò carmina figurata antiquissima, sunt. Symmias Rodius aliquas figuras carminibus suis delineauit: laudantur inter alias, *Ouum, Ara, Securis, Fistula*. Hanc Metrametricæ partem

Ioannes Alstedius *Technopagnion* appellat, & Encyclopædiæ libr. 10. sect. 5. cap. 5. *Ara, Calicis, Centauri, Clepsidra, Clypei, Coclea, Columna, Cordis, Crucis, Cubi, Fusi, Organi, Oni, Pilei, Poculi, Pyramidis, Quadrati, Rastris, Rosa, Scala, Securis, Serpentis, Serra, Talarium, Trigonum, Tripodis, Turris*, & aliarum imaginum, quas exprimunt carmina, meminit.

Samuel Pomarius carmina scripsit, quæ characterum varietate omnia Passionis instrumenta ob oculos ponerent. Illa omisit Alstedius; & addidisset suæ Poeticæ, si chalcographum idoneum fuisset nactus.

Balthasar Bonifacius imaginibus carminibus delectabatur. Ab eo compositam Amphoram ponit Alstedius vbi supra pag. 549. Aram pag. 550. Calicem, Clepsidram, Clypeum pag. 551. Columnam Cubumque pag. 552. Fu-

sum pag. 552. Adduntur Rabani Cruces pag. 553. Ferdinandi III. Romanorum Imperatoris memoriae æternæ Pyram Parnassus Vicennensis consecrauit: illam P. Eugenius à S. Iosepho Camelita excalceatus, Vir verè ingeniosus & ætius, composuit, & edidit Viennæ in Austria anno 1657.

Hispani etiam interdum ita versus scribunt, vt figuram aliquam repræsentent. Vnde Ioannes Diaz Rengifus Artis Poeticæ cap. 66 sic inquit. *Los Laberinthos de letras se componen, necessitando se el Poeta à meter en los versos las letras que quiere, y en los lugares que conuenene, segun la figura, que à de llenar el laberintho porque unos se hazen en forma redonda, otros en quadrada, otros pintando un ave, ò un arbol, ò una fuente, ò una Cruz, ò una estrella, ò otras figuras de esta manera, proporcionando las copias y las letras con aquella figura.*

Hæ imagines duplici possunt modo conueniri. nempe, vel Carmine communi, vel Centaurico. De hoc agit Alstedius pag. 551. & ait illud esse poemam, quod ex diuersis versuum generibus componitur: nam cum alia breuiora sint, longiora alia, debent necessariò suâ inæqualitate conformare figuram. Vnde P. Eugenius à S. Iosepho in Cæsareâ Pyramide incipiens à maioribus, supponit versus hoc ordine. Arbitrium: Trochaicum tetrametrum: Iambicum tetrametrum: Spondaicum; Hexametrum; Scanzontem: Iambicum Timetrum: Sapphicum: Phaleucium: Asclepiadeum: Anapaesticum: Iambicum Anacreonticum: Iambicum Dimetrum catalecticum: Glyconium: Adonium: &c. Si aliam vellet confirmare figuram, aliter versus ista genera coordinaret.

Hic modus tamen admittitur ab omnibus mihi non placet propter duo: cum, quia est molestum & difficile tam varia versuum genera conformare: tum quia dissonant inter se, & auerentur ingrata: demus ergo secundum.

Scribantur carmina æqualia, & diuerso colore illæ literæ, quæ debent imaginem formare: aut saltem caractere cursiuo, vt in Pegmate sequenti videre est,

Æter	n o e	s radio stant in te nam p	i e u	inſta
Ædes	r u r	ita ex hoc dudum est no	n n e	beata
Machi	n a e	t ipſa Dei ara & quius i	t f u	prima
Lar ho	c n e	Et & mira lucerna hos	o t i	a tor
Agni ho	c f t	atuit ſignans quoque ri	t e v	sandoa

Vera ſ	a l u	s iſta	quos verus	fons b o n i	tatis
Est be	n e d	iſtio	q; ſacrauit	amor p i e t	alque
Sanct	a f a	lutis	lux & vita	redem p t i	o vera

Inque do	m u p	rinceps donum dat paci	s i n	orbem
Inraque	a m i	citia hinc firmavit d	e p o	ſuitque
Aſſci	t a a	ntiqui niſus qua texit ie	m s m	orſum
In lec	e b r	i luſu circa ignem noxi	a e n	im ſic
Pella	x d e	cipit & focordem ubi i	n q i	erato

Est Rabani, ex Benedictinâ religione ad Archiepiscopatum Moguntinum assumpti, & adducitur à Ioanne Alſtedio, loco cirato, pag. 551. Hoc exemplum iterum poſuimus ſuperius, at hîc alio illud modo expreſſimus, vt ſciat Lector æiſdem carminibus diuerſas figuras & imagines, aut eadem diuerſo modo delineare. In ſtipite primæ Crucis legitur

Nûc canâ: at exorâs leſum abdere & vda piare.
& in brachio .

Vera ſalus iſta eſt, benediſtio ſancta ſalutis.
in alterius Crucis trunco ,

In toto ipſe manens, tenet, ipſeque viuit in omni.
in brachio autem .

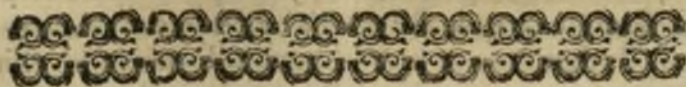
Fons bonitatis, amor, pietasque redemptio vera.
Nec eſt omninò neceſſarium, vt literæ quibus Crux conformatur, ſenſum ſeorſim ſumptæ conſiciant, nam manebit figura, quæ quæritur, licet ſemper pulchrius & melius ſit, ſi illæ ſeorſim, poſſint legi. Conſidera ſequentes numeros.

<i>En eſte leño La luz ſen Y que de aquel Puerta de la</i>	por miſ reſplandor, coſtado heredad ,	<i>culpas veo muerta la vida, fue la herida que en Fee poſeo .</i>
<i>Quien dirâ, que lu Y venciendo la Y que leuanta Y el Juſto</i>	afrenta muerte al hombre pone en	<i>fuè tropheo, fuè vencida, ſu cayda, libertad al reo ?</i>
<i>Eſeños tuyos ſon Reparador De aquel primero, Enti el caſtigo ſe Y del yerro en que Con azero ſe</i>	Leño glorioſo en que voluiò Adan diò la	<i>ſagrado . de la offeſa naciò el peccado . deſeña vuiò culpado recompensa .</i>

Vide Tabulam XIX. quæ Eucharifticum Pegmata exhibet, quod anno M. D. LXXX. VIII. Reuerendiſs. D. Georgius Lēmens, Abbas Vlirbacenſis, Ordinis S. P. N. Benediſti composuit, & ſculpi curauit Louanij anno M. DC. XXIII. quod nos tandem curauimus iterum ſculpi Pragæ anno MDCLIX. Iuſſimusque noſtro optimo

Domino & Amico Petro Franciſco Paſſerino dicari .

Vide etiam, ſi reperire poſſis, nam rara ſunt, Rabani Mauri, etiam noſtri Ordinis Religioſi, & Moguntini Archiepiſcopi Pegmata, magno ſtudio & labore compoſita, in quibus varias figuras carminibus expreſſas inuenies.

CARAMVELIS A P O L L O QVADRANGVLARIS.

Quadrandi versus methodum hanc contempnere noli:
Arte quadra versus vel meliore tuos.

CCCXIV.

IRCVMFERTVR sigillum, quod videtur non omnino vanitate vacare (vanitatem à superstitione distingo) accensere enim vim aliquam realem & physicam characteribus scriptis, sculptis-ue; sæpe superstitiosum, semper vanum & illicitum est. Sigilli igitur, cuius fit mentio, potentiam & vires omittamus, & literas consideremus:

S	A	T	O	R
A	R	E	P	O
T	E	N	E	T
O	P	E	R	A
R	O	T	A	S

Est mirabilis literarum concursus, cui similem vix alibi in aliqua lingua reperias; est enim figura quædam quadrangularis, quæ à quolibet angulo sursum deorsum directè & retrogradè poterit legi.

Et quid voces istæ significant? Sanè, si liceat barbaras voces conformare, facile erit eiusmodi multa & varia delineare sigilla; at, si debeamus vti vocibus purè latinis, expercemur summas difficultates. Ergo, vt sententiam hanc mysteriosam exponam, cum nobis non sufficiat Latina, ad alias linguas recurramus.

SATOR, Hebraicè סטור, à radice סתר *satar*, quæ est *abscondi* deducitur: & quidem hoc esse nomen Dei constat ex Prophetæ illo, *Verè tu es Deus absconditus.*

AREPO, Hebraicè ארפא *Medicina*, à radice ארפא *Rupha*: Deus autem nomen medici assumit: ait enim Matth. 9. 12. *Non est opus valentibus Medicus.* & Marc. 2. 17. *Non necesse habent sani Medica.* Nec hinc inferat Pelagianus, non indigera Deo valentes sanosque: quia Redemptor & Conseruator est; Redemptor, vt nos à corporis & mentis eruat conseruator, vt in gratiâ aut etiam corporis sanitate conseruet,

TENET, Latinum est, *sustinet, continet, sustentat, &c.*

OPERA, *actione, studio, auxilio*: & hoc contra Durandum qui concursum naturalem negauit; & Pelagium, quia supernaturalia auxilia non admisit.

ROTAS, *orbes, celos*. iuxta illud Cicero- nis in Arati Phænomenis, *Hunc tangit rota feruida Solis.*

Vnde sententia integra erit hæc, *Deus absconditus, salus & medicina potentissima, sustinet & conseruat auxilio & operatione sua celos.* Qui respondebit istud Difficium:

Rex noster, Medicina, salus, abscondita Causa Rerum, Celorum sustinet ipse polos.

CCCXV.

DIxi eiusmodi tabulas esse difficiles, nec posse multis exemplis purè Latinis illustrari. Adde alterum,

Conuenere simul duo mundi lumina magna.

Virgilius fuerat primus, & alter Amor.

Limitibus progressa suis Vrbs inclyta Roma

Ad maris oppositi littora visit Oram.

Concursus siquidem rarus fuit, omnia pulchre

Inscripta æterno nomina sunt lapidi.

A	M	O	R	E	R	A	M
M	A	R	O	R	O	M	A
O	R	A	M	A	M	O	R
R	O	M	A	M	A	R	E

Cætera nomina sunt nota: tertium explico. Herfilia Romuli Romæ conditoris aut instauratoris vxor fuit, & dicta *Hora*, vel *Ora*, ait enim Ennus,

Teq; Quirine pater veneror, Horamq; Quirini. Sec. inter Nymphas habitata, nec Dearum censui adscripta ante Augustum. Ouidius *Metamorph.* 14.

Priscum pariter cum corpore nomen (rino est. Mutat, Oramque vocat, quæ nunc Dea iuncta Qui- nota illud nunc: non enim sic loqueretur Natio, si iam olim adnumerata Deabus fuisset. Credita est præsidere militiæ: quò fortè res- pexit

Virgilius *Æneid.* 9. dicens,
Et mecum ingentes Oras euoluite belli.
 Quintilianus *prefatione ad Triphonem* Oram,
 Numinibus marinis adfingit, illamque in naufragijs imploratam à periclitantibus afferit, dicens,
Permittamus vela ventis, Oram soluentibus bene precemur. vbi si ora nomine intelligere litus volueris, tecum non disputabo. Sed cur hæc Dea in obliquo, cum alia nomina componuntur in recto? An hoc nomen potius est Africanæ vrbis, quam Arabicè *اورام* Oram, Latinè verò *Oramum* dicimus: quâ tandem furotem insultantis Agareni frænamus. Tu videris.

Hæ & aliæ voces, quæ à Româ oriuntur sequentibus versibus apud Ioannem Alstedium *lib. 17. sect. 4. cap. 5. num. 36.* dilucidantur.
 ROMA vocor, tanto me Romulus auxit honore,
Nomine magnifico gaudeo saepe meo:
Litera quaque licet fuerit transposita subinde,
Certa tamen remanent significata mihi.
 Conueniunt septem voces quas procreo ROMA,
Gen septem colles diligo sede mea.
 Ad me qui veniunt tractare negotia summa.
 His loquor, expecta, sit quoque parua MORA
 Et MARO per celebrem Romanam reddidit ORAM,
Post oram Troia sapius ARMA canens
 Flumina fluxerunt terra hæc imitantia MORA
Ob varias cedes martyriumque sacrum,
 Inque vno RAMO virtus vitiumque virescit:
Est in me fluxus deinde beatus AMOR.

Explicatio.

ROMA est principium, sonat ultima dictio Roma,
 Si vertatur AMOR, Roma triumphat amans.
 In reliquis lateo, me collige; ROMA nstebit,
 Armo, Oram, Ramo, Mora, Maro, Mora, Amor.
 Res mira est dictus statuit vox unica ROMA
 Pentamentum versum Lector amice vale.
 In Diagrammate altero sunt duæ voces significantiæ, Mare & Eram: quæ transpositæ variationem pariunt significationem hoc modo.
 Est MARE, quod nauis penetravit cursibus amplis,
 ERMA nisi iussis non bene ruta volat.
 Orta maris spuma Venus Aphrodita putatur,
 Femina MERA ideo sacra parabit ei.
 Quando pudicitiam spernens EMAR undiq; duxit?
 Eterna noctis quis negat esse REAM?
 Haud Amor ipse maris, tu dicis rustice, et ARME
 Arridens fructus RAME tuosue regam?
 Si modo semper AREM terrâ, MERA vina dabuntur
 Non quod ERAM, videam si MARE semper ero.
 Ergo petat quicumque cepit maris horrida regna,
 Sub RAMO potius tale ergo carmen amo.
 Rame, arem, eram, ream, amer, mera, mera, mare,
 erma, emar, arme,
 Quid sibi versicalus signat habere cupis?

Qua præcesserunt ex hoc desumpta fuerunt.
 Vnica vox peperit bis MARE quinque sonos.

CCCXVI.

De Syllabis.

Sicut tabellæ istæ procedebant per literas, poterunt aliæ per syllabas huc illuc discurrere, & esse similes sequenti exemplo.

MI	RA	VI	RA	MI
RA	DIO	VI	DIO	RA
VI	VI	XPI	VI	VI
RA	DIO	VI	DIO	RA
MI	RA	VI	RA	MI

quod à singulis, hinc inde excurrendo, poteris legere, hanc semper sententiam reperturus. videlicet, *Mira vi* (virtute efficaciâ & potentiâ) *Rami* (Crucis) *radio* (corusco, splendore.) *Vidi ora viui Christi.* *Viui radio* (hoc est, Christi viuentis concurrente luce & splendore) *vidi ora* (nimirum hæc: vt enim inueniamus Christum, ipse est via: & vt ipsum videamus, ipse est radius) *vidi* inquam *Ora Christi*, & hoc *mira vi rami*, hoc est, *mirâ Crucis virtute*. Huic radio radium etiam dare possunt hæc Disticha.
Cernuus aspicio ramum Crucis; auspice Christo,
Immensas vires arboris experior.
Mirâ vi Rami, radio splendore corusco,
Lumine & excelsis sidera vinco Poli.
Audiuî dulcem vocem, vidi ora que viuij
Christi, gustauî sanguinis effluuium.
Cur viui radio vidi ora patens Olympi?
Cur mirâ rami vi petis astra solum?
Olim clausus erat, paucisque patebat Olympus.
Crux hodie cunctis Regia Clavis erit.

CCCXVII.

Quantum faciat scribendi modus, sedulo animaduertimus, quando Musis Aureæ & Cypriæ permissi illud carmen,
Sicelides Musa paulò maiora canamus,
 & illud
Numinis aternt Genitrix succurre misellis
 in Pegmate quadrato scripsimus. Ponamus modo vnum carmen Retrogradum, & quid inde possit resultare videamus. Sic inquam.

A	Magorum	sermo	crudelem	turbat	Herodem.	Magorum
	sermo	crudelem	turbat	Herodem.	Magorum	sermo
	crudelem	turbat	Herodem.	Magorum	sermo	crudelem
	turbat	Herodem.	Magorum	sermo	crudelem	turbat
	Herodem.	Magorum	sermo	crudelem	turbat	Herodem
	Magorum	sermo	crudelem	turbat	Herodem.	Magorum.

Ab angulo A poteris prorsum & deorsum procedere, & semper versus legibus constantes inuenies: & ab angulo B. poteris retrorsum & iursum percurrere, & semper numeri legibus præscriptis constabunt. Posui et repetiui eundem versum, vt clariùs euentiusque cognosceretur artificium, quod non à vocum varietate, sed à quãtitarum similitudine prorsus dependet.

Versum hunc ad Auræ Musæ mentem in sex columnis scripsimus, quid erit, si ad Cypriæ Musæ imperium exscribatur in quatuor? Faciamus, & statim videbimus.

Porrò ab angulo A. possumus omnia directo cursu legere: ab angulo B omnia retrogrado.

Ab angulo C. omnia adscendendo: & ab angulo B omnia descendendo.

A	Magorum	sermo	cuudelem	turbat	B
	Herodem.	Magorum	sermo	crudelem	
	turbat	Herodem.	Magorum	sermo	
	crudelem	turbat	Herodem.	Magorum	
	sermo	crudelem	turbat	Herodem.	
C	Magorum	sermo	crudelem	turbat	D

Ergo, sicut istæ lectiones sunt in hoc carmine, erunt in alijs diuersis, si verba conuenientia ponantur. Hac doctrinã præmissã, ingrediamur interiùs, & singulas Musas audiamus,

MVSA I. HEXAMETRA.

CCCXVIII.

Levt per literas & syllabas, sic etiam per dictiones procedimus & carmina varia conformamus: quorum faciliùs ideas exprimas numeris, quam verbis La-

tinis exornes. Hoc enim negare nemo poterit, videlicet, in Latino idiomate non esse tantam verborum, ab Ideã requisitarum, copiam; quantam Metametrika postulat. Græca lingua est copiosior, & his formandis labyrinthis & ambagibus aptior.

Athletam	Agrestis	Iudas	reclamat	Iesum,
Agrestis	mortis	discrimen	quando	reclamat,
Iudas	discrimen	MVNDI	discrimen	Iudas
Reclamat	quando	discrimen	mortis	agrestis
Iesum	reclamat	Iudas	agrestis	Athletam.

Sensus est difficilis; at illæso metro lectio est octuplex ex quocunque enim angulo possumus currere, recurrere, ascendere & descendere.

Huic simile est Pentasticum istud, quod sequitur.

Vtrunque	agrestis	Iarchas	propagat	Iuli
Agrestis	nomen,	certamen	quando	propagat
Iarchas	certamen	CELEBRAT	certamen	Iarchas
Propagat	quando	certamen	nomen	agrestis
Iuli	propagat	Iarchas	agrestis	vtrunque

In his duobus exemplis procurrendo aut descendendo ab initio, & ascendendo aut recurrendo à fine, semper inuenies eadem carmina.

Misi hanc Ideam ad P. Nicolaum Lucensem Capucinum, qui non solum in Theologicâ scholâ, sed etiam in Parnasso est celebris. Hic scite in Epistolâ Viennæ in Austriâ 4. Maij. 1658.

scriptâ sic inquit: Sunt huiusmodi Idea, quæ exemplificandas transmisti, quò nobiliores, et difficilioris structura; procul dubio ob meam imperitiam, ingenijque ariditatem; sed ausim etiam addere, ob penuriam vocabulorum, vt ita dicam, strictioris obseruantia: adeo, vt non conceptui voces, sed vocibus conceptum opus sit accommodare: unde

unde nec mirum si subinde carmen non ita fluat, tibus non omnino sensu careant Et exempla
aut sensus sterilior appareat, verbisque mirus re- subsequencia transmisit.

Adamo	Abramus	Iacob	Ifachus	Abramo
Abramus	Natus	Prognatus	Gnatus	Ifachus
Iacob	Prognatus	IESVS	Prognatus	Iacob
Ifachus	Gnatus	Prognatus	Natus	Abramus
Abramo	Ifachus	Iacob	Abramus	Adamo

Claudit hoc Labyrintho Author Domini nostri Iesu-Christi genealogiam, illumque hoc Tetrasticho dilucidat.

Adamo Abramus genitus, Ifachus Abramo, Ifacho & Iacob Dux Patriarcha fuit.
His igitur Patribus prognatus Dauide IESVS Dicitur, & IESVS Filius ipse Dei.

Vocis David incrementum fere semper produ- citur; sed, quia vox est Hebræa, sicut alijs pro- ducere, sic alijs corripere placuit.

Illa Apostoli verba 1. Corinth. 3. 6. Ego

Vtrasque	Aprilis	IESVS	agrestis	agrisque
Aprilis	rorat,	maturat,	iacetat	agrestis,
IESVS	maturat	segetes,	maturat	IESVS
Agrestis	iacetat,	maturat,	rorat,	Aprilis,
Agrisque	agrestis	IESVS	Aprilis	vtrasque

Erat perillustis D. Ioseph Crescuntius an- nonæ Præfectus, vir pius & bonus, qui vtrisque (pauperibus & diuitibus) satisfaciebat. Illum noster Poëta cum Iosepho, Ægypti Prorege composuit, et cecinit,

Aprilis fructus prabet; cum diuite pauper Indiget: hos Prorex seruat vtrique Ioseph. et hanc sententiam in subiecto Labyrintho con- cludit.

Vtrosque	Aprilis	IOSEPH	agrestis	vtrisque
Aprilis	pandit,	conseruat,	plantat,	agrestis
IOSEPH	conseruat	Fructus,	conseruat	IOSEPH,
Agrestis	plantat,	conseruat,	pandit	Aprilis.
Vtrisque	agrestis	IOSEPH	Aprilis,	vtrisque

Perillustis D. Ioannes Agrosus, Nobilis Florentinus, sicut Astronomiâ, sic et venatione tummoperè delectabatur. Illum quidam Poëta celebrârat hoc Disticho,

Venatu insequitur cernos, prosternit lanus
Vrsos, aprinas mactat athleta feras.

In illo Minotaurum absconditum detexit noster Nicolaus, eundemque in mæandros Pegmatis sequentis inuexit.

Athleta	Hetruscus	IANVS	Agrosus	aprosque
Hetruscus	sternit	venatur.	mactat	Agrosus
IANVS	venatur	Ceruos,	venatur	IANVS
Agrosus	mactat	venatur	sternit	Hetruscus
Aprosque	Agrosus	IANVS	Hetruscus	Athleta.

Erant in Regio Sacello tres Cantores; Martinus Acuña, Franciscus Orosus, et Ildes- fonsus Iason. de quibus circumferebatur hoc Distichon.

Pangit Acuña melos: carmen decantat Orosus;
Sed Iason numeros pangit utrosque simul.

Hos ergo ad Palatium Dædali, vt Minotauris modulentur, mittamus. Formemus labyrin- thum ogdoamorphum, qui laudes illorum edif- serat. Voces subsequentes considera.

Vtrumque	Oroscus	Iafon	Acuñus	Vtrumque
Oroscus	carmen	decantat,	pangit	Acuñus
Iafon	decantat	numeros,	decantat	Iafon
Acuñus	pangit,	decantat	carmen	Oroscus
Vtrumque	Acuñus	Iafon,	Oroscus	Vtrumque

Claudat hunc articulum Pegma eiusdem P. Nicolai contra Iudam, et Hebræos carnifices delinquentum, cuius argumentum exhibet sequens Distichon.

*Proditor en Iesum Iudais vendit Iudas;
Emptum autem Christum cadit Hebræus atrox.*
Vocum syntaxin sublequentem considera.

Athletam	aprinus	Iudas	Hebræus	atroxque
Aprinus	tradit,	diuendit:	cædit	Hebræus:
Iudas	diuendit	Christum	diuendit	Iudas.
Hebræus	cædit,	diuendit,	tradit	Aprinus
Atroxque	Hebræus	Iudas	aprinus	Athletam.

Ecce hucusque habuisti 25. locos; at tamen non nisi 9. dictiones, vt omnes impleas; nam, vt omittam cætera, quæ OMOMETPA sunt, hæc est materies vltimi.

*Athletam aprinus Iudas Hebræus atroxque
o-u, tradit, diuendit, cædit o-u,
i-, , --u, Christum, --u, i-,*

Horum ergo carminum gratia in hoc consistit, primò, quod nouem tantum vocibus viginti versus construat: secundò, quòd, siue curras, siue

reurras; siue descendas, siue ascendas, semper eadem carmina reperiantur. Sed, quia varietas delectat, alio modo eandem ideam potentiâ ad actum reducamus.

Si in singulis locis Metametricis diuersas dictiones constituas prodibunt 20. versus diuersi: et hi dabunt 8. lectiones, et singulæ sunt etiam Pentastichum. Sequentem Inscriptiones considera, quam Circo Herculeo appendi iussimus.

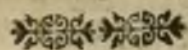
Quis longam hanc poterit Circi percurrere arenam?

Athleta	Eous	Iolaus,	Gradius,	Iassus,
Hetruscus,	Sardus,	Germanus,	Tento,	Silenus,
Iazyx,	Cretenfis,	Siculus,	Chaldæus,	Iader,
Britannus,	Saxo,	Romanus,	Gnosis,	Acræus,
Ionus,	Sebritus,	Iapyx,	Agræus,	Odrysa.

Sunt octo huius Pentastichi Lectiones, quæ omnes respondent Lemmati et Profodiæ. Illas doctrinæ vberioris gratiâ subscribo.

- I. Athleta Eous, Iolaus, Gradius, Iassus, Hetruscus, Sardus, Germanus, Teuto, Silenus, Iazyx, Cretenfis, Siculus, Chaldæus, Iader, Britannus, Saxo, Romanus, Gnosis, Acræus, Ionus, Sebritus, Iapyx, Agræus, Odrysa.
- II. Athleta Hetruscus, Iazyx, Britannus, Ionus, Eous, Sardus, Cretenfis, Saxo, Sebritus, Iolaus, Germanus, Siculus, Romanus, Iapyx, Gradius, Teuto, Chaldæus, Gnosis, Agræus, Iassus, Silenus, Iader, Acræus, Odrysa.
- III. Iassus, Gradius, Iolaus, Eous Athleta, Silenus, Teuto, Germanus, Sardus, Hetruscus, Iader, Chaldæus, Siculus, Cretenfis, Iazyx, Acræus, Gnosis, Romanus, Saxo, Britannus, Odrysa, Agræus, Iapyx, Sebritus, Ionus.
- IV. Iassus, Silenus, Iader, Acræus, Odrysa, Gradius, Teuto, Chaldæus, Gnosis, Agræus, Iolaus, Germanus, Siculus, Romanus, Iapyx, Eous, Sardus, Cretenfis, Saxo, Sebritus, Athleta, Hetruscus, Iazyx, Britannus, Ionus.

- V. Ionus, Britannus, Iazyx, Hetruscus, Athleta, Sebritus, Saxo, Cretenfis, Sardus, Eous, Iapyx, Romanus, Siculus, Germanus, Iolaus, Agræus, Gnosis, Chaldæus, Teuto, Gradius, Odrysa, Acræus, Iader, Silenus, Iassus.
- VI. Ionus Sebritus Iapyx Agræus Odrysa, Britannus, Saxo, Romanus, Gnosis, Acræus, Iazyx, Cretenfis, Siculus, Chaldæus, Iader, Hetruscus, Sardus, Germanus, Teuto, Silenus, Athleta, Eous, Iolaus, Gradius, Iassus.
- VII. Odrysa, Agræus, Iapyx, Sebritus, Ionus, Acræus, Gnosis, Romanus, Saxo, Britannus, Iader, Chaldæus, Siculus, Cretenfis, Iazyx, Silenus, Teuto, Germanus, Sardus, Hetruscus, Iassus, Gradius, Iolaus, Eous, Athleta.
- VIII. Odrysa Acræus Iader Silenus Iassus, Agræus, Gnosis, Chaldæus, Teuto, Gradius, Iapyx, Romanus, Siculus, Germanus, Iolaus, Sebritus, Saxo, Cretenfis, Sardus, Eous, Ionus, Britannus, Iazyx, Hetruscus, Athleta.

CCCXIX.

TAM est difficilis modus præcedens, ut vix unicum exemplum potuerimus conformare, quod sensum apertum haberet. Iubeo

modo septem carmina confici æquisyllaba, quæ sensum similem reddant, qualia sunt, quæ sequuntur.

Concelebrat	veteres	generosus	Tento	Monarchas.
Collaudat	faciles	animosus	Perfa	Dynastas.
Clarificat	celebres	decumanus	Causo	Tyrannos.
Dinumerat	porriles	clypeatus	Mygdo	Coraulas.
Commemorat	steriles	malefidus	Panno	fauissas.
Fortificat	fragiles	speciosus	Bristo	phalanges.
Amplificat	celereres	inuitus	saxo	triumphos.
semper agens.				

Si semel sint perfecta hæc carmina, debent sequens figura repræsentat.

Concelebrat	veteres	generosus	Tento	Monarchas.	Collaudat
faciles	animosque	Perfa	Dynastas	Clarificat	celebres
decumanus	Causo	Tyrannos.	Dinumerat	pariles	clypeatus
Mygdo	Coraulas.	Commemorat	steriles.	malefidus	Panno
fauillas.	Fortificat	fragiles	speciosus	Bisto	phalanges.
Amplificat	celereres	inuitus	Saxo	triumphos.	semper inops.

Ista est facillima carmina descendentiæ componendi methodus; considera attentè Diagramma: in progressu carmina illa, quæ paulò antè dedimus, inuenies: in descensu verò, quæ sequuntur.

Concelebrat faciles decumans Mygno fauissas.
 Amplificat veteres animosus Causo Coraulas.
 Fortificat celereres generosus Perfa Tyrannos.
 Commemorat fragiles inuitus Tenta Dynastas.
 Dinumerat steriles speciosus saxo Monarchas.
 Clarificat pariles malefidus Bisto triumphos.
 Collaudat celebres clypeatus Panno phalanges
 Semper inops. &c.

Hinc duo colligo. Alterum quæcumque carminum normam, modò in omnibus obseruetur similitudo, daturam carmina descendentiæ. Alterum hæc carmina eadem si essent retrograda, fore progredientia, descendentiæ retrocurrentiæ, & ascendentiæ. Vtrumque est certum:

sed hoc vltimum faciliùs numeris demonstratur, quàm exemplis et verbis. Dixit olim Iacobus Fulco

Magorum sermo crudelem mouit Herodem. et hunc ego versum retrogredientem imitans, sic inquam.

Britannus turbo grandæuos torfit Eeos.
 Sebrites prado famosos mouit Hetruscos.
 Silenus sermo festinos vicit Hebræos.
 Grandinus mango funestos duxit agræos.
 Pachinus mucro mendaces fixit odryfos.
 Diana præci pugnaces traxit athletas.
 Cyana lurco furtiuos cepit agrestes.

Igitur isti versus, si ad sex columnas reducantur, ut priores reduximus, habebimus Carmen tetramorphon, quod ab initio progrediendo et descendendo: et à fine regrediendo et ascendendo cantari possit.

A	Britannus	turbo	grandæuos	torfit	Eeos.	Sebrites
	prædo	famosos	mouit	Hetruscos.	Silenus	sermo
	festinos	vicit	Hebræos.	Grandinus	Mango	funestos
	duxit	Agræos.	Pachinus	mucro	mendaces	fixit
	Odryfos.	Dianæ	præci	pugnaces	traxit	Athletas.
	Cyana	lurco	furtiuos	cepit,	agrestes	* * * B

Ab angulo A. directè progredi, et etiam descendere poteris: et ab angulo B. regrediens, et ascendens totum Pegma percurrere. Progredieris ab angulo A. dicendo:
 Britannus turbo grandæuos torfit Eeos,
 Sebrites prædo famosos mouit Hetruscos. etc.
 Descendes ab ipso angulo A. per has diuisiones.

Britannus prædo festinos duxit Odryfos
 Cyana turbo famosos vicit Agræos. etc.
 Et ab Angulo B. recurrens pronuntiabis hos numeros.
 Agrestes cepit furtiuos lurco Cyana,
 Athletas traxit pugnaces præci Diana,
 Odryfos fixit mendaces mucro Pachinus. etc.
 Et tandem ab eodem angulo B. rursus volans

lans versus hos modulaberis. *Athletas fixit funestos sermo, febrites. Agrestes traxit mendaces mango Silenus. etc.*

Vidimus, quid hæc carmina per sex columnas distributa dederint, modo eadem in quatuor columnis rescribamus.

A	Britannus	turbo	graudæuos	torfit	C
	Eoos.	febrites	prædo	famosos	
	mouit	Hetruscus.	Silenus	sermo	
	fe stinos	vicit	Hebræos.	Gradius	
	mango	funestos	duxit	Agræos	
B	Pachinus	mucro	mendaces	fixit	D

Ab angulo A. incipit lectio directâ; videlicet, *Britannus turbo grandæuos torfit Eoos.*

Subrites prædo famosos mouit Hetruscus. etc.

Ad angulo D. incipit retrocursus.

--- *Fixit mendaces mucro Pachinus.*

Agræos duxit funestos mango Gradius. etc.

Ab angulo B. adscenditur per dictiones sequentes.

Pachinus mango festinos duxit Eoos.

Britannus mucro funestos vicit Hetruscus. etc.

Et tandem ab angulo C. descenditur hoc modo

--- *Torfit famosos sermo Gradius.*

Agræos fixit grandæuos prædo Silenus. etc.

Porro voces illæ trisyllabæ, quæ ab initio et fine versum claudunt, omnes habent primam syllabam indifferentem: sunt enim propria nomina, in quibus non conueniunt Authores, quod scrupulosior sis, et aliqua tibi displiceat, illam exesse iube, et aliam eius loco repone. Ego enim in exemplis non tam nitorem, quam claritatem quero. Tu in Labyrinthis tuis grandiorum, sensum numerosque curare poteris; longa enim restat via, et festino.

MUSA II. NUMEROSIOR.

CCCXX.

Vox est duplex: simplex, composita. Labyrinthos conformare simplicibus, valde est difficile (non enim semper sunt in lingua Latina dictiones simplices, quæ Metricæ Ideæ correspondant.) at compositis

vti. et Poëtæ erudito facilius, et linguæ Græcæ et Latinæ accommodatius est. Hanc ob rem Musam istam addidimus, quæ erit numerosior et clarior. Dictionum ergo loco hemistichis vermur; et, vt nos imitari possis, incipio; et Labyrinthum hunc, qui plurimis modis legi potest, scribo. Eleuo igitur ad Empyreum oculos Reginam Angelorum veneror, et sic inquam:

AD LAVDEM SANCTISSIMÆ VIRGINIS MATRIS.

Pulchrior Empyreo
dulcissima Virgo Maria
Sancta Dei Genitrix,
terrenæ Aurora salutis
Tu Paradisus eris
miserum medicina salusque
Tu Cynosura maris
quum vecors turbat Auernus.
Numine plena Dei
modo peccatoribus adsis
sis pretiosa Charis
Sis dux ad gaudia vitæ
Sis miserumque memor
Procerum Regina beatum
Tu schola sola mihi
Virtutum summa Magistra
Dux pia, tuta Comes.
sis peccatoris asyllum
Candida Luna faue

rutilis fulgentior Astris
sydere nobilior.
Cœli pulcherrima Luna.
Candida stellâ maris
porta & sublimis Olympi
Tuque corusca Pharos
siquis sit naufragus, vndis
Lucis honore micat
gratIs decorata coruscis
Dulce iubar miseris
cui gnatus Rector Olympi
Sis via vita salus
pueroque viroque senique
Lætitiæ initium
Lasga et mensura fauorum
Gemma nitore micans
Cœlorum porticus alma
Virginitatis honos
suspiria fundimus ad te

Purior Ambrosia
quam Sol splendore coronat.
Phosphorus æthereus
Diuinâ luce coruscans
Pneumate plena Dei
Fidei secura columna
Soleque lucidior.
vitam vt bene claudere discam
Tu mihi Cygnus eris
dum tempero gaudia luctu
sis valor atque vigor
capiar ne Dæmonis astu
Iustitiæ speculum
Diuini Solis imago
Pulchra Corona Poli
tu summi Numinis ara
Prospice Virgo-Parens.
Terræ spes: Iris Olympi:
Gloria spirituum

Versus et lectio huius diagrammatis innotescat,
hæc paucula Disticha scribo.

*Vi labyrinthæ possis deducere flexus,
Quos varia noster Dadalus arte regit.
Multiplici cursu Pegma hoc tibi carmina præbet;
Carmina, quæ Diuæ liliæ pura canent.
Tu lege progrediens lege (sis) a sine recurrens:
Hoc lege Pegma cadens. hoc lege Pegma volas.
Ecce viam duplicem dat quilibet angulus; intra;
Et varios versus semita quaque dabit.*

Inremus igitur, et per varias progressi vias præ-
sentem Labyrinthum percurramus.

LECTIO I. Continua.

Ab angulo Pulchrior, directo & continuo motu
progrediens.

Pulchrior Empyreo, rutilis fulgentior Astris
Purior Ambrosiâ dulcissima Virgo Maria
Sydere nobilior, quum Sol splendore coronat
Sancta Dei Genitrix, Cœli pulcherrima Luna
Phosphorus Empyreï, terrenæ Aurora salutis
Candida Stella maris Diuinâ luce coruscans
Tu Paradisus eris, porta et sublimis Olympi
Pneumate plena Dei, miserum medicina salusque
Tuque corusca Pharos, Fidei secura columna
Tu Cynosura maris, siquis sit naufragus, vndis
Soleque lucidior si vecors turbat Auernus.
Lucis honore micat vitâ vt bene claudere discam
Numine plena Dei, gratIs decorata coruscis
Tu mihi Cygnus eris, modo peccatoribus adsis
Dulce iubar miseris dum tempero gaudia luctu
Sis pretiosa Charis, cui gnatus Rector Olympi
Sis valor atque vigor sis dux ad gaudia vitæ
Sis via vita salus, capiar ne Dæmonis astu
Sis miserumq; memor, pueroque, viroque, seniq;

Iustitiæ speculum, Procerum Regina beatum
Lætitiæ initium, Diuini Solis imago
Tu schola sola mihi, larga et mensura fauorum
Pulchra Corona Poli, Virtutum summa Magistra
Gemma nitore micans, tu summi Numinis ara
Dux pia, tuta Comes, Cœlorum porticus alma
Prospice Virgo-Parens, sis peccatoris asyllum
Virginitatis honos, Terræ spes: Iris Olympi:
Candida Luna faue, suspiria fundimus ad te
Gloria spirituum

Nota.

EX quâlibet continuâ lectione nascuntur
tres modi amœbæi, seu alternatiui; quos
expono.

Versus è duobus hemistichijs componitur,
quorum prius vocetur A. posterius B. aio igitur
per alternationem ex Hexametris fieri Disticha
Elegiaca: bina videlicet ex ternis. hac lege.
Retineantur omnia hemistichia priora, & poste-
riora omittantur in versibus secundo & tertio.
Considera characteres sequentes.

Hexame- tra	Disti- cha		Disti- cha		Disti- cha .	
Continua	Modus I.		Modus II.		Modus III.	
1 A	B	A	B	A	A	
2 A	B	A		A	A	
3 A	B	A		A	A	B
4 A	B	A	B	A	A	
5 A	B	A		A	A	
6 A	B	A		A	A	B
7 A	B	A	B	A	A	
8 A	B	A		A	A	
9 A	B	A		A	A	B
		A		A	A	B

Primus Amœbæorum Modus legit versum primum completè, secundum et tertium incompletè: quartum completè, quintum et sextum incompletè: etc. *Secundus Modus*, legit secundum versum completè, tertium et quartum incompletè: quintum completè, sextum et septimum incompletè. etc. *Tertius Modus*, tertium versum completè, quartum et quintum incompletè: sextum completè, septimum et octauum incompletè: etc. *Quartus Modus*, si poneretur, in primum necessariò recideret. Nunc igitur Amœbæa ex Lectiõne continuâ deducamus.

Amœbæum I.

Pulchrior Emphyreo, rutilis fulgentior astris,
 Purior Ambrosiâ, sydere nobilior.
 Sancta Dei Genitrix, Cœli pulcherrima Luna,
 Phosphoros Emphyrei, candida Stella maris.
 Tu Paradisus eris, porta et sublimis Olympi
 Pneumate plena Dei, Tuque corusca Pharos.
 Tu Cynosura maris, si quis sit naufragus, vndis
 Soleque lucidior lucis honore micæ.
 Numine plena Dei, gratis decorata coruscis
 Tu mihi Cygnus eris, Dulce iubar miseris
 Sis pretiosa Charis, cui gnatus Rector Olympi
 Sis valor atque vigor, sis via vita Salus.
 Sis miserumq; memor, pueroque, viroque, seniq;
 Iustitiæ speculum, Lætitia initium
 Tu Schola sola mihi, Larga et mensura fauorum
 Pulchra Corona Poli, Gemma nitore micans
 Dux pia, tuta Comes, Cœlorum porticus alma
 Prospice Virgo-Parens Virginitatis honos
 Candida Luna faue, suspiria fundimus ad te
 Gloria Spirituum.

Amœbæum II.

Pulchrior Emphyreo,
 Purior Ambrosiâ, dulcissima Virgo Maria,
 Sydere nobilior: Sancta Dei Genitrix.
 Phosphorus Emphyrei, terrænæ Aurora salutis
 Candida Stella maris, Tu Paradisus eris
 Pneumate plena Dei, miserum medicina salusq;
 Tuque corusca Pharos, Tu Cynosura maris

Soleque lucidior quod vacors turbat Auernus
 Lucis honore micæ Numine plena Dei
 Tu mihi Cygnus eris modò, peccatoribus ad
 Dulce iubar miseris, sis pretiosa Charis
 Sis valor atque vigor, sis dux ad gaudia vitæ
 Sis via vita salus, sis miserumque memor.
 Iustitiæ speculum Procerum Regina beatum
 Lætitia initium, tu Schola sola mihi.
 Pulchra Corona Poli, virtutum summa Magistra
 Gemma nitore micans, Dux pia, tuta Comes
 Prospice Virgo-Parens, sis peccatoris asyllum
 Virginitatis honos, candida Luna faue.
 Gloria Spirituum.

Amœbæum III.

Pulchrior Emphyreo, purior Ambrosiâ,
 Sydere nobilior, quum Sol splendore coronat
 Sancta Dei genitrix, Phosphoros Emphyrei.
 Candida Stella maris, Diuina luce coruscans
 Tu Paradisus eris, Pneumate plena Dei.
 Tuque corusca Pharos, Fidei secunda columna
 Tu Cynosura maris, Soleque lucidior.
 Lucis honore micæ, vitæ vt bene claudere discas
 Numine plena Dei tu mihi Cygnus eris.
 Dulce iubar miseris, dum tempero gaudia iucto
 Sis pretiosa Charis, sis valor atque vigor.
 Sis via vita salus, capiar ne dæmonis astu
 Sis miserumque memor, Iustitiæ speculum.
 Lætitia initium, Diuini Solis imago
 Tu Schola sola mihi, pulchra Corona Poli.
 Gemma nitore micans, tu summi Numinis ara
 Dux pia, tuta Comes, prospice Virgo-Parens.
 Virginitatis honos, Terræ spes: Iris Olympi:
 Candida Luna faue, gloria spirituum.

LECTIO II. Continua

Ab eodem angulo, Pulchrior, descendens.
 Pulchrior Emphyreo, dulcissima Virgo Maria
 Sancta Dei genitrix, terrænæ aurora Salutis
 Tu Paradisus eris, miserum medicina salusque
 Tu Cynosura maris, quum vecors turbat Auernus
 Numine plena Dei, modò peccatoribus ad
 Sis pretiosa Charis, sis dux ad gaudia vitæ
 Sis miserumq; memor, Procerum Regina beatum
 Tu Schola sola mihi, virtutum summa Magistra
 Dux pia, tuta Comes, sis peccatoris asyllum
 Candida Luna faue, rutilis fulgentior Astris
 Sydere nobilior Cœli pulcherrima Luna
 Candida Stella maris, porta et sublimis Olympi
 Tuque corusca Pharos, si quis sit naufragus, vndis
 Lucis honore micæ, gratis decorata coruscis
 Dulce iubar miseris, cui gnatus Rector Olympi
 Sis via vita salus pueroque, viroque, senique
 Lætitia initium, Larga mensura fauorum
 Gemma nitore micans, Cœlorum porticus alma
 Virginitatis honos suspiria fundimus ad te
 Purior Ambrosiâ, quam Sol splendore coronat
 Phosphorus Emphyrei Diuinâ luce coruscans
 Pneu-

Pneumate plena Dei, Fidei secura columna
 Soleque lucidior vitam vt bene claudere discam
 Tu mihi Cygnus eris, dum tempero gaudia luctu
 Sis valor atque vigor, capiar ne Dæmonis astu
 Iustitiæ speculum, Diuini Solis imago
 Pulchra Corona Poli, tu summi Numinis ara
 Prospice Virgo-Parens, Terræ spes; Iris Olympi:
 Gloria Spirituum

Amæbaum I.

Pulchrior Empyreo, dulcissima Virgo Maria
 Sancta Dei Genitrix, tu Paradisus eris.
 Tu Cynosura maris, quæ vecors turbat Auernus
 Numine plena Dei, sis pretiosa Charis.
 Sis miserumq; memor Procerum Regina beatum
 Tu Schola sola mihi, Dux pia, tuta Comes.
 Candida Luna fauce rutilis fulgentior Astris
 Sydere nobilior, candida Stella maris.
 Tuque corusca Pharos, si quis sit naufragus, vndis
 Lucis honore micat, dulce iubar miseris.
 Sis via vita salus pueroque, viroque, senique
 Lætitiæ initium, Gemma nitore micans.
 Virginitatis honos suspiria fundimus ad te
 Purior Ambrosia, Phosphorus Empyrei.
 Pneumate plena Dei, Fidei secura columna
 Soleque lucidior; tu mihi Cygnus eris.
 Sis valor atque vigor, capiar ne Dæmonis astu
 Iustitiæ speculum, pulchra Corona Poli.
 Prospice Virgo-Parens Terræ spes; Iris Olympi.
 Gloria Spirituum.

Amæbaum II.

---- Pulchrior Empyreo.

Sancta Dei Genitrix, terrenæ Aurora salutis,
 Tu paradisus, eris tu Cynosura maris.
 Numine plena Dei, modò peccatoribus adsis:
 Sis pretiosa Charis, sis miserumque memor.
 Tu Schola sola mihi, virtutum summa Magistra
 Dux pia, tuta Comes Candida Luna fauce.
 Sydere nobilior, Cœli pulcherrima Luna
 Candida Stella maris, tuque corusca Pharos.
 Lucis honore micat, grati decorata coruscis
 Dulce iubar miseris sis via vita salus.
 Lætitiæ initium, Larga & mensura fauorum
 Gemma nitore micans, Virginitatis honos
 Purior Ambrosia, quam Sol splendore coronat
 Phosphorus Empyrei, Pneumate plena Dei.
 Soleque lucidior. vitam vt bene claudere discam
 Tu mihi Cygnus eris, sis valor atque vigor.
 Iustitiæ speculum, Diuini Solis imago
 Pulchra Corona Poli, prospice Virgo-Parens.
 Gloria Spirituum.

Amæbaum III.

Pulchrior Empyreo, Sancta Dei genitrix.
 Tu Paradisus eris, miserum medicina salusque
 Tu Cynosura maris, Numine plena Dei.
 Sis pretiosa Charis, sis dux ad gaudia vitæ
 Sis miserumque memor, tu Schola sola mihi.

Dux pia, tuta Comes, sis peccatoris asyllum
 Candida Luna fauce sydere nobilior.
 Candida Stella maris, porta & sublimis Olympi
 Tuque corusca Pharos lucis honore micat.
 Dulce iubar miseris, cui gnatus Rector Olympi
 Sis via vita salus, lætitiæ initium.

Gemma nitore micans, Cœlorum porticus alma
 Virginitatis honos, purior Ambrosia
 Phosphorus Empyrei Diuinâ luce coruscans
 Pneumate plena Dei, soleque lucidior.
 Tu mihi Cygnus eris, dum tepero gaudia luctu
 Sis valor atque vigor, Iustitiæ speculum.
 Pulchra Corona Poli, tu summi Numinis ara
 Prospice Virgo-Parens, gloria Spirituum.

LECTIO III. Continua.

Ab angulo, Purior, regrediens.

Purior Ambrosia, rutilis fulgentior Astris
 Pulchrior Empyreo, quam Sol splendore coronat
 Sydere nobilior, dulcissima Virgo Maria
 Phosphorus Empyrei, Cœli pulcherrima Luna
 Sancta Dei Genitrix, Diuinâ luce coruscans
 Candida Stella maris, terrenæ Aurora salutis
 Pneumate plena Dei, porta & sublimis Olympi
 Tu Paradisus eris, fidei secura columna
 Tuq; corusca Pharos, miserum medicina salusque
 Soleque lucidior, si quis sit naufragus vndis
 Tu Cynosura maris, vitâ vt bene claudere discam
 Lucis honore micat, quæ vecors turbat Auernus
 Tu mihi Cygnus eris, grati decorata coruscis
 Numine plena Dei, dum tempero gaudia luctu
 Dulce iubar miseris, modò peccatoribus adsis
 Sis valor atque vigor, cui gnatus Rector Olympi
 Sis pretiosa Charis, capiar ne Dæmonis astu
 Sis via vita salus, sis dux ad gaudia vitæ
 Iustitiæ speculum pueroque, viroque, senique
 Sis miserumque memor Diuini solis imago
 Lætitiæ initium Procerum Regina beatum
 Pulchra Corona Poli, Larga & mensura fauorum
 Tu Schola sola mihi, tu summi Numinis ara
 Gemma nitore micans virtutum summa Magistra
 Prospice Virgo-Parens Cœlorum porticus alma
 Dux pia, tuta Comes, Terræ spes; Iris Olympi:
 Virginitatis honos sis peccatoris asyllum
 Gloria Spirituum, suspiria fundimus ad te
 Candida Luna fauce.

Amæbaum I.

Purior Ambrosia, rutilis fulgentior Astris
 Pulchrior Empyreo, sydere nobilior.
 Phosphorus Empyrei Cœli pulcherrima Luna
 Sancta Dei Genitrix, candida Stella maris.
 Pneumate plena Dei, porta & sublimis Olympi
 Tu Paradisus eris, tuque corusca Pharos.
 Soleque lucidior, si quis sit naufragus vndis
 Tu Cynosura maris lucis honore micat.
 Tu mihi Cygnus eris, grati decorata caruscis
 Numine plena Dei, dulce iubar miseris.

Sis valor atque vigor, cui gnatus Rector Olympi
 Sis pretiosa Charis, sis via vita salus.
 Iustitia speculum pueroque, viroque, senique
 Sis miserumque memor, lætitiæ initium.
 Pulchra Corona Poli, larga & mensura fauorum
 Tu Schola sola mihi, Gemma nitore micans.
 Prospice Virgo-Parens, Cœlorum porticus alma
 Dux pia, tuta Comes, Virginitatis honos.
 Gloria Spirituum suspiria fundimus ad te:
 Candida Luna faue.

Amabaum II.

--- Purior Ambrosiâ.

Pulchrior Empyreo, quum Sol splendore coronat,
 Sydere nobilior, Phosphorus æthereus.
 Sancta Dei genitrix Diuinâ luce coruscans
 Candida Stella maris, Pneumate plena Dei.
 Tu Paradisus eris fidei secura columna
 Tuque corusca Pharos, soleque lucidior.
 Tu Cynosura maris, vitâ vt bene claudere discâ
 Lucis honore micans, tu mihi Cygnus eris.
 Numine plena Dei, dum tempero gaudia iuctu
 Dulce iubar miseris sis valor atque vigor.
 Sis pretiosa Charis, capiar ne Dæmonis astu
 Sis via vita salus, Iustitiæ speculum.
 Sis miserumque memor diuini Solis imago
 Lætitiæ initium, pulchra Corona Poli.
 Tu Schola sola mihi, tu summi Numinis ara
 Gemma nitore micans, prospice Virgo-Parens.
 Dux pia, tuta Comes, Terræ spes: Iris Olympi:
 Virginitatis honos, gloria Spirituum.
 Candida Luna faue.

Amabaum III.

Purior Ambrosiâ, pulchrior Empyreo.
 Sydere nobilior, dulcissima Virgo Maria,
 Phosphorus æthereus, sancta Dei genitrix.
 Candida Stella maris, terrenæ Aurora salutis
 Pneumate plena Dei, tu Paradisus eris.
 Tuque corusca Pharos, miseram medicina salusque
 Soleque lucidior, tu Cynosura maris.
 Lucis honore micans, quum vecors turbat Auernus
 Tu mihi Cygnus eris, Numina plena Dei.
 Dulce iubar miseris modo peccatoribus ad sis
 Sis valor atque vigor, sis pretiosa Charis.
 Sis via vita Salus sis dux ad gaudia vitæ
 Iustitiæ Speculum, sis miserumque memor.
 Lætitiæ initium, Procerum Regina beatam
 Pulchra Corona Poli, tu Schola sola mihi.
 Gemma nitore micans, virtutum summa Magistra
 Prospice Virgo-Parens, Dux pia, tuta Comes.
 Virginitatis honos sis peccatoris asyllum
 Gloria Spirituum candida Luna faue.

LECTIO IV. continua

Ab angulo, Furior, descendens.

Purior Ambrosiâ, quam Sol splendore coronat
 Phosphorus æthereus Diuinâ luce coruscans
 Pneumate plena Dei, Fidei secura columna

Soleque lucidior vitam vt bene claudere discas
 Tu mihi Cygnus eris, dum tempero gaudia iuctu
 Parum differri a prima, nam versus quos illa pre-
 mittit, hæc postponit; & ideo non est necessarium
 rosam scribere.

LECTIO V. Continua

Ab angulo, Candida, adscendens.

Candida Luna faue, sis peccatoris asyllum
 Dux pia, tuta Comes, virtutum summa Magistra
 Tu Schola sola mihi, Procerum Regina beatæ
 Sis miserumque memor, sis dux ad gaudia vitæ
 Sis pretiosa Charis, modò peccatoribus accessis
 Numine plena Dei, quum vecors turbat Auernus
 Tu Cynosura miserum medicina salusque
 Tu Paradisus eris, terrenæ Aurora salutis
 Sancta Dei Genitrix, dulcissima Virgo Maria
 Pulchrior Empyreo suspiria fundimus ad te
 Virginitatis honos, Cœlorum porticus alma
 Gemma nitore micans, Larga & mensura fauorum
 Lætitiæ initium pueroque, viroque, senique
 Sis via vita Salus, cui gnatus Rector Olympi
 Dulce iubar miseris, gratiis decorata coruscis
 Lucis honore micans, si quis sit naufragus, vndis
 Tuque corusca Pharos, porta & sublimis Olympi
 Candida Stella maris, Cœli pulcherrima Luna
 Sydere nobilior, rutilis fulgentior Astris
 Gloria Spirituum, Terræ spes: Iris Olympi:
 Prospice Virgo-Parens, tu summi Numinis ara
 Pulchra Corona Poli, Diuini Solis imago
 Iustitiæ speculum, capiar ne Dæmonis astu
 Sis valor atque vigor, dum tempero gaudia iuctu
 Tu mihi Cygnus eris vitâ vt bene claudere discâ
 Soleque lucidior, Fidei secura columna
 Pneumate plena Dei Diuinâ luce coruscans
 Phosphorus æthereus quum Sol splendore coronat
 Purior Ambrosiâ.

Amabaum I.

Candida Luna faue, sis peccatoris asyllum
 Dux pia, tuta Comes, tu Schola sola mihi.
 Sis miserumque memor, sis dux ad gaudia vitæ
 Sis pretiosa Charis, Numine plena Dei.
 Tu Cynosura maris, miseram medicina salusque
 Tu Paradisus eris, Sancta Dei Genitrix.
 Pulchrior Empyreo suspiria fundimus ad te
 Virginitatis honos, Gemma nitore micans.
 Lætitiæ initium pueroque, viroque, senique
 Sis via vita Salus dulce iubar miseris.
 Lucis honore micans si quis sit naufragus, vndis
 Tuque corusca Pharos, candida Stella maris.
 Sydere nobilior, rutilis fulgentior Astris
 Gloria Spirituum, prospice Virgo Parens
 Pulchra Corona Poli, Diuini Solis imago
 Iustitiæ speculum sis valor atque vigor. (scam
 Tu mihi Cygnus eris, vitâ vt bene claudere di-
 Soleque lucidior, Pneumate plena Dei.
 Phosphorus æthereus quum Sol splendore coronat
 Purior Ambrosiâ.

Amæ-

Amabaum II.

--- Candida Luna faue:

Dux pia tuta comes, virtutum summa Magistra,
 Tu Schola sola mihi sis, miserumque memor.
 Sis pretiosa Charis, modo peccatoribus adsis
 Numine plena Dei, tu Cynosura maris
 Tu Paradisus eris, terræ aurora salutis
 Sancta Dei Genitrix, pulchrior Empyreo.
 Virginitatis honos, Cœlorum porticus alma
 Gemma nitore micans, lætitiæ initium.
 Sis via vita Salus, cui gnatus Rector Olympi.
 Dulce iubar miseris lucis honore micas.
 Tuque corusca Pharos, porta & sublimis Olympi
 Candida Stella maris Sydere nobilior.
 Gloria Spirituum, Terræ spes: Iris Olympi:
 Prospice Virgo-Parens, pulchra Corona Poli.
 Iustitiæ Speculum, capiar ne Dæmonis astu
 Sis valor atque vigor, tu mihi Cygnus eris
 Soleque lucidior, Fidei secura columna
 Pneumate plena Dei, Phosphorus æthereus.
 Purior Ambrosia.

Amabaum III.

Candida Luna fare, dux pia, tuta comes.
 Tu Schola sola mihi, Procerum Regina beatam,
 Sis miserumque memor, sis pretiosa Charis.
 Numine plena Dei, quum vecors turbat Avernus
 Tu Cynosura maris, tu Paradisus eris.
 Sancta Dei Genitrix, dulcissima Virgo Maria
 Pulchrior Empyreo Virginitatis honos.
 Gemma nitore micans, Larga & mensura fauorum
 Lætitiæ initium, sis via vita Salus.
 Dulce iubar miseris grati decorata coruscis
 Lucis honore micas tuque corusca Pharos.
 Candida Stella maris, Cœli pulcherrima Luna
 Sydere nobilior gloria Spirituum.
 Prospice Virgo-Parens, tu summi Numinis ara
 Pulchra Corona Poli, Iustitiæ Speculum.
 Sis valor atq; vigor, dum tempero gaudia luctu
 Tu mihi Cygnus eris, Soleque lucidior.
 Pneumate pl. na Dei, Diuinâ luce coruscans
 Phosphorus æthereus purior Ambrosia.

LECTIO VI. Continua.

Ab angulo, Candida, progrediens.

Candida Luna faue suspiria fundimus ad te
 Gloria Spirituum sis peccatoris asyllum
 Virginitatis honos, Terræ spes: Iris Olympi
 Dux pia, tuta Comes, Cœlorum porticus alma
 Prospice Virgo-Parens, virtutum summa Magistra
 Gemma nitore micans, tu summi Numinis ara
 Tu Schola sola mihi, Larga & mensura fauorum
 Pulchra Corona Poli Procerum Regina beatam
 Lætitiæ initium, Diuini Solis imago
 Sis miserumque memor, pueroque, viroque; seniq;
 Iustitiæ Speculum sis dux ad gaudia vitæ
 Sis via vita Salus, capiar ne Dæmonis astu

Sis pretiosa Charis, cui gnatus Rector Olympi
 Sis valor atque vigor, modo peccatoribus adsis
 Dulce iubar miseris, dum tempero gaudia luctu
 Numine plena Dei, grati decorata coruscis (nus
 Tu mihi Cygnus eris, quum vecors turbat Auer-
 Lucis honore micas, vitâ vt bene claudere discâ
 Tu Cynosura maris, si quis sit naufragus, vndis
 Soleque lucidior, miserum medicina salusque
 Tuque corusca Pharos, Fidei secura columna
 Tu Paradisus eris, porta et sublimis Olympi
 Pneumate plena Dei, terræ Aurora salutis
 Candida Stella maris, Diuinâ luce coruscans
 Sancta Dei Genitrix, Cœli pulcherrima Luna
 Phosphorus æthereus dulcissima Virgo Maria
 Sydere nobilior, quum Sol splendore coronat
 Pulchrior Empyreo, rutilis fulgentior Astris
 Purior Ambrosia.

Amabaum I.

Candida Luna faue, suspiria fundimus ad te
 Gloria Spirituum, Virginitatis honos.
 Dux pia, tuta Comes, Cœlorum porticus alma
 Prospice Virgo-parens, Gemma nitore micans.
 Tu Schola sola mihi, Larga & mensura fauorum
 Pulchra Corona Poli, lætitiæ initium.
 Sis miserumque memor, pueroque, viroque; seniq;
 Iustitiæ Speculum, sis via vita Salus.
 Sis pretiosa Charis, cui gnatus Rector Olympi
 Sis valor atque vigor, dulce iubar miseris.
 Numine plena Dei, grati decorata coruscis
 Tu mihi Cygnus eris, lucis honore micas.
 Tu Cynosura maris, si quis sit naufragus, vndis
 Soleque lucidior tuque corusca Pharos.
 Tu Paradisus eris, porta & sublimis Olympi
 Pneumate plena Dei candida Stella maris.
 Sancta Dei Genitrix, Cœli pulcherrima Luna
 Phosphorus æthereus Sydere nobilior.
 Pulchrior Empyreo, rutilis fulgentior Astris
 Purior Ambrosia.

Amabaum II.

--- Candida Luna faue.

Gloria Spirituum sis peccatoris asyllum,
 Virginitatis honos, Dux pia, tuta Comes.
 Prospice Virgo-Parens, virtutum summa Magistra
 Gemma nitore micans, Tu Schola sola mihi
 Pulchra Corona Poli, Procerum Regina beatam
 Lætitiæ initium, sis miserumque memor.
 Iustitiæ Speculum, sis dux ad gaudia vitæ
 Sis via vita Salus, sis pretiosa Charis
 Sis valor atque vigor, modo peccatoribus adsis
 Dulce iubar miseris, Numine plena Dei. (nus
 Tu mihi Cygnus eris, quum vecors turbat Auer-
 Lucis honore micas, tu Cynosura maris.
 Soleque lucidior, miserum medicina salusque
 Tuque corusca Pharos, tu Paradisus eris
 Pneumate plena Dei, terræ Aurora Salutis
 Candida Stella maris, Sancta Dei Genitrix
 Phos-

Phosphorus æthereus, dulcissima Virgo Maria
Sydere nobilior, pulchrior Empyreo.
Purior Ambrosiâ.

Amœbaum III.

Candida Luna, faue, gloria Spirituum.
Virginitatis honos, terræ spes. Iris Olympi,
Dux pia, tuta comes, prospice Virgo-Parens.
Gemma nitore micans, tu summi Numinis ara
Tu Schola sola mihi pulchra Corona Poli.
Lætitiæ initium, Diuini Solis imago
Sis miserumque memor, Iustitiæ Speculum
Sis via vita Salus capiar, ne Dæmonis astu
Sis pretiosa Charis, sis valor atque vigor
Dulce iubar miseris, dum tempero gaudia luctu
Numine plena Dei, tu mihi Cygnus eris
Lucis honore micans, vitâ vt bene claudere discâ
Tu Cynosura maris, Soleque lucidior.
Tuque corusca Pharos, Fidei secura columna
Tu Paradisus eris, Pneumate plena Dei
Candida Stella maris Diuinâ luce coruscans
Sancta Dei genitrix, Phosphorus æthereus.
Sydere nobilior, quum Sol splendore coronat
Pulchrior Empyreo, purior Ambrosiâ.

LECTIO VII. *Continua*

Ab angulo, Gloria, regrediens.

Gloria spirituum suspiria fundimus ad te
Candida Luna faue, Terræ spes: Iris Olympi:
Virginitatis honos sis peccatoris asyllum
Prospice Virgo-Parens, Cœlorum porticus alma
Dux pia, tuta Comes, tu summi Numinis ara
Gemma nitore micans, virtutum summa Magistra
Pulchra Corona Poli, Larga & mensura fauorum
Tu Schola sola mihi, Diuini Solis imago
Lætitiæ initium, Procerum Regina beatum
Iustitiæ speculum pueroque, viroque, senique
Sis miserumq. memor, capiar ne Dæmonis astu
Sis via vita Salus sis, dux ad gaudia vitæ
Sis valor atque vigor, cui gnatus Rector Olympi
Sis pretiosa Charis, dum tempero gaudia luctu
Dulce iubar miseris, modò peccatoribus ad sis
Tu mihi Cygnus eris, gratis decorata coruscis
Numine plena Dei, vitam vt bene claudere discâ
Lucis honore micans, quum vecors turbat Auernus
Soleque lucidior, si quis sit naufragus, vndis
Tu Cynosura maris, Fidei secura columna
Tuq; corusca Pharos, miserum medicina salusq;
Pneumate plena Dei, porta & sublimis Olympi
Tu Paradisus eris, Diuinâ luce coruscans
Candida Stella maris, terrenæ Aurora Salutis
Phosphorus æthereus, Cœli pulcherrima Luna
Sancta Dei Genitrix, quâ Sol splendore coronat
Sydere nobilior, dulcissima Virgo Maria
Purior Ambrosiâ, rutilis fulgentior Astris
Pulchrior Empyreo.

Amœbaum I.

Gloria Spirituum suspiria fundimus ad te
Candida Luna faue, Virginitatis honos.
Prospice Virgo-Parēs, Cœlorum porticus alma
Dux pia, tuta Comes, Gemma nitore micans
Pulchra Corona Poli, Larga & mensura fauorum
Tu Schola sola mihi, lætitiæ initium.
Iustitiæ speculum, pueroque, viroque, senique
Sis miserumque memor, sis via vita Salus.
Sis valor atque vigor, cui gnatus Rector Olympi
Sis pretiosa Charis, dulce iubar miseris.
Tu mihi Cygnus eris, gratis decorata coruscis
Numine plena Dei, lucis honore micans.
Soleque lucidior, si quis sit naufragus, vndis
Tu Cynosura maris, Tuque corusca Pharos
Pneumate plena Dei, porta & sublimis Olympi
Tu Paradisus eris, candida Stella maris.
Phosphorus æthereus, Cœli pulcherrima Luna
Sancta Dei Genitrix, Sydere nobilior
Purior Ambrosiâ, rutilis fulgentior Astris
Pulchrior Empyreo.

Amœbaum II.

--- Gloria Spirituum.

Candida Luna faue, terræ spes. Iris Olympi,
Virginitatis honos; prospice Virgo-Parens.
Dux pia, tuta Comes, tu summi Numinis ara
Gemma nitore micans, pulchra Corona Poli
Tu Schola sola mihi, Diuini Solis imago
Lætitiæ initium, Iustitiæ speculum.
Sis miserumque memor, capiar ne Dæmonis astu
Sis via vita Salus, sis valor atque vigor
Sis pretiosa Charis, dum tempero gaudia luctu
Dulce iubar miseris, tu mihi Cygnus eris.
Numine plena Dei, vitâ vt bene claudere discâ
Lucis honore micans, soleque lucidior
Tu Cynosura maris Fidei secura columna
Tuque corusca Pharos, Pneumate plena Dei
Tu Paradisus eris, Diuinâ luce coruscans
Candida Stella maris Phosphorus æthereus
Sancta Dei Genitrix, quam Sol splendore coronat
Sydere nobilior Purior Ambrosiâ
Pulchrior Empyreo.

Amœbaum III.

Gloria Spirituum, candida Luna faue.
Virginitatis honor, sis peccatoris asyllum,
Prospice Virgo-parens, Dux pia tuta Comes.
Gemma nitore micans, virtutum summa Magistra
Pulchra Corona Poli, tu Schola sola mihi
Lætitiæ initium Procerum Regina beatum
Iustitiæ Speculum, sis miserumque memor.
Sis via vita salus, sis dux ad gaudia vitæ
Sis valor atque vigor, sis pretiosa Charis
Dulce iubar miseris, modò peccatoribus ad sis
Tu mihi Cygnus eris, Numine plena Dei. (nus)
Lucis honore micans, quum vecors turbat Auernus
Soleque lucidior tu Cynosura maris

Tuq; corusca Pharos, miserum medicina salusq;
 Pneumate plena Dei, tu Paradisus eris
 Candida stella maris, terrenæ aurora salutis
 Phosphorus æthereus, Sancta Dei Genitrix
 Sydere nobilior, dulcissima Virgo Maria
 Purior Ambrosiâ, pulchrior Empyreo .

LECTIO III. Continua .

Ab eodem angulo Gloria adscendens

Gloria Spirituum, Terræ spes : Iris Olympi
 Prospice Virgo-Parens, tu summi Numinis ara
 Pulchra Corona Poli, Diuini Solis imago
 Iustitiæ speculum capiar, ne Dæmones astu
 Sis valor atq; vigor, dñi tēpero gaudia luctu. &c.
 Vix differt à quinta, & ideo non debuit ad lov-
 gum scribis : versus enim qui in quinta præce-
 dant, in octaua sequuntur ; & contrâ . Ergo , si
 Lektionen completa & Heroica sunt octo : & uni-
 cuique tres correspondens Amæbae , nempe Ele-
 giaca : omnes Lektionen simul sumpta erunt tri-
 ginta dua : omnesque Deipara gloriam & prero-
 gatiuas resonantes .

EXEMPLVM II.

CCCXXII.

POST Diuam veneramur Confessorem
 Sanctissimum Monachorum Ducem
 & Patrem BENEDICTVM ; ad cuius
 etiam debemus gloriam Labyrin-
 thum sequentem fabricari . Illum ad Ideam
 præcedentem formabo : materia erit diuersa :
 ut discat Philomusus non solum transformari
 posse Poëmata , sed etiam transmateralizari .
 Sequentium versusum fluxum & refluxum con-
 sidera .

Huius Quadrangularis Labyrinthi materiã
 dederunt antiqui nonnulli scriptores:quam nu-
 per collegit D. Benedictus Hæftenus in fine vi-
 tæ S. Benedicti: formam ego . Et, vt illam intel-
 ligas, pauca hæc subscribo .

Singuli versus duabus partibus constant ,
 quarum duos pedes & dimidium sibi arrogat
 prior, & reliquos pedes posterior . Patet his La-
 byrinthus multis vijs : pono notabiliores .

PRIMO . Ab angulo *O Benedicte* . possumus
 legere omnes lineas successiue vsque ad
 finem .

SECUNDO . Possumus ab angulo *Vir bene* .
 Recurrendo hæc omnia carmina resumere .

TERTIO . Ab angulo *Nomine* possumus re-
 grediendo omnes lineas perlegere .

QUARTO . Et poterimus hanc etiam lectio-
 nem contrario ordine persequi ab angulo *Nu-
 mine* incipiendo .

QUINTO . Poterimus descendendo per co-
 lumnas incipere ab angulo *O Benedicte* . Legen-
 do primam secundam tertiam . Et poterimus

SEXTO, descendere ab angulo *Nomine*, legendo

columnam tertiam secundam primam .

SEPTIMO, poterimus ascendendo per co-
 lumnam primam, secundam, tertiam incipere,
 ab angulo *Numine*: aut OCTAVO, incipiendo ab
 angulo *Vir bene* ascendere per columnam ter-
 tiam, secundam, primam .

Hæ octo lectiones dant Hexametra adda-
 mus lectiones alias, quæ dent Disticha . Posse-
 mus procedere eodem modo, quo in præceden-
 ti Labyrintho, vt ex Hexametris Disticha Ele-
 giaca exueremus, processimus : at quia varietas
 delectat & instituit, aliam incamus viam, &
 aliud genus versusum transeamque Ergo .

NONO incipiendo ab angulo *O Benedicte*,
 directè, & DECIMO incipiendo ab angulo *No-
 mine* retrogradè, poterimus totam paginam le-
 gere omittendo hemistica, quæ sunt cursiuo
 caractere expressa .

VNDECIMO, & DVODECIMO poterimus
 has ipsas lectiones recurrere, incipiendo ab an-
 gulis *Numine* & *Vir bene* .

TERTIO-DECIMO, incipiendo ab angulo
 superiore sinistro (videlicet, *O Benedicte*) po-
 terimus per columnas descendere, & omittere
 hemistichia illa omnia, quæ signata sunt cruce .
 Et QUARTO-DECIMO omittere quæ stellis nota-
 ta . Et tandem QUINTO-DECIMO legere cætera
 omnia, & omittere, quæ ornata hoc signo ☉ .

Si incipiamus ab angulo dextero superiori
 (videl. *Nomine*) & obseruemus crucis stellæ &
 Lunæ (☾) differentias habebimus lectionem XVI.
 XVII. & XVIII .

Si etiam à dextero inferiori, (*Vir bene*) &
 habeatur ratio crucium stellarum & lunularum,
 resultabit lectio XIX. XX. & XXI .

Et tandem, si eadem crucium, stellarum
 & lunularum obseruatione & consideratione,
 præmissa ab angulo sinistro inferiori (*Numine*)
 qui *Vir bene* est, incipiamus, ingrediemur lectio-
 nem XXI. XXII. & XXIV .

Supersunt & aliæ lectiones, quas etiam
 addere placet . Iube, vt sint Heroica Tristicha
 carmina, quæ dedit prima lectio: etiam quæ de-
 dit secunda, tertia, & quarta . Et, si omiseris
 clausulas cuiuscunque secundi & tertij carmi-
 nis, redibunt lectiones nona, decima, vndecima,
 & duodecima . Si autem omiseris clausulas pri-
 mi & secundi cuiuscunque, inueniemus lectio-
 nem XXV. XXVI. XXVII. & XXVIII. & vltimò, si
 omiseris clausulas primi & vltimi, habebis le-
 ctiones XXIX. XXX. XXXI. XXXII. [clausulam voco
 partem secundam versus; nempe illam, quæ
 addita penthemimeri complet Hexametrum.]
 Plures adhuc querere & inuenire possem: sed
 hæc trigintadua sufficiant, vt sciat meus Lector
 posse eiusmodi Lektionen & Carmina multis

modus & vicibus multiplicari.

Et ostendamus affectum, carmina omnia
exscribamus,

Vt igitur nostrum aduersus D. Benedi-

O Benedicte Pater.	Salve sanctissime Præsul. ☉	Nomine digne tuo:
<i>Diuini nominis hæres. *</i> ☉	Dux noue militiæ	† <i>Nomen virtutibus æquans. *</i>
Nobilitatis honos,	† Nursinæ gloria gentis. *	Vir simul atque senex,
† <i>Trāscendens moribus annos. *</i>	Delicias fugiens,	† <i>Mundū cū flore relinques. *</i> ☉
Vas prece comminuens.	† Restaurās vas prece fractū ☉	Cui studium omne Deus,
† <i>Rigida sub rupe quiescens. ☉</i>	Nil nisi Numen amans	<i>Romani pauper alumni. ☉</i>
Sancte Magister aue.	Squalentis cultor heremi * ☉	Vas sine labe nitens.
<i>Fundens è vulnere vulnus. *</i> ☉	Cyprida vepre domans	† <i>Rosa duris eruta spinis. *</i>
Carni inimice tuæ.	† <i>Sæcli calcator & hostis.</i>	Grandis amice Crucis.
† <i>Supremi culminis osor. *</i>	Cruce via trita tibi	† <i>Crucifixi in vulnere degens. *</i> ☉
Corde humili patiens.	† <i>Mundani pulueris, expers. *</i> ☉	Simplicitate lucens.
† <i>Cupidus præ laude labores. ☉</i>	Cui fauor omnis onus.	<i>Morum præclare Magister. ☉</i>
Plebis origo nouæ	<i>Viua virtutis imago. *</i> ☉	Religionis apex.
<i>Vir paupertatis amator. *</i> ☉	Sobrie, iuste, pater,	† <i>Taciturni norma silenti. *</i>
Gemma pudicitæ.	† <i>Miserorum factus asylum</i>	Vincere docte malos
† <i>Scelerati funere plangens *</i>	Maxime spretor opum.	† <i>Verum solamen egentium. *</i> ☉
Firma columna domus.	† <i>Sanctissime cōtemplator. *</i> ☉	Peruigil in precibus
† <i>Diuino accense calore. ☉</i>	Saucie amore Dei	<i>Columen lumenque tuorum. ☉</i>
Præsidium populi.	Pulsus cui cessit Apollo. ☉	Fana profana mouens.
<i>Tellus cui paret & vnda. *</i> ☉	Colla superba domans.	† <i>Toiila formido tyranni. *</i>
Cordis aperta videns.	† <i>Verbo cacodæmona pellēs. *</i>	Cui nigra paret auis.
† <i>Venturi præsciens aui. *</i>	Quem Stygis antra timent.	† <i>Nummos cui misit Olympus. ☉</i>
Qui capis æthere dapes.	† <i>Qui obtutu vincula soluis. *</i> ☉	Multiplicans oleum.
† <i>Morbi genus omne repellēs. ☉</i>	Mortua viuificans.	<i>Requies dans carne solutis. ☉</i>
Dæmona calce premens.	Sacri bone Pastor ouilis. ☉	Candida forma gregis.
<i>Veterum pius affecta Parrū. *</i> ☉	Prole Abraham referens.	† <i>Geni Moyses legisfer alter. *</i>
Dux Gedeona sequens.	† <i>Mitis Davidis adinstar. *</i>	Nec Salomone minor.
† <i>Thesbita imitator Elia. *</i>	Verbo operæque potens.	† <i>Qui Elisai sæcla reducis. *</i> ☉
Spiritualis homo.	† <i>Renouās miracula prisca. *</i> ☉	Cum cruce victor ouans.
† <i>Cælestis tramitis Index. ☉</i>	Regulæ imago tuæ.	<i>Totus cui panditur orbis. ☉</i>
Cui pater aula Dei.	Rutilans & amabile sydus ☉	Lucifer exoriens.
<i>Face fulgens Cynthia plena. *</i> ☉	Fax noua, Solque poli	† <i>Rutilis fulgentior astris. *</i>
Sal medicina soli.	† <i>Fuluo vas dignius auro. *</i>	Fructuum oliua ferax.
† <i>Retissima Regula vita. *</i>	Nardus odora nimis.	† <i>Speculum pietatis uita. *</i> ☉
Fons salientis aquæ.	† <i>Vitæ quoq; nobile lignū. *</i> ☉	Flos. Cyparisse virens.
† <i>Spacioso palmite vitis. ☉</i>	De Libano alta Cedrus.	<i>Myrrham redolens & aroma. ☉</i>
Thuris odore fragrans.	Lumen venerabile Mundi. ☉	Gloria magna Poli.
<i>Cherubini adiuucte cateruis. *</i> ☉	Vir specie Angelicâ.	† <i>Caput Ordinis, & Patriarcha. *</i>
Magne Propheta Dei	† <i>Vitæ sectator Iesu. *</i>	Doctor Apostolicus.
† <i>Lux splendida Confessorum. *</i>	Martyribus similis	† <i>Prælatum Idea bonorum. *</i> ☉
Cœnobiale Iubar.	† <i>Monachorū cincte corona. *</i> ☉	Præue Dux Ouium.
† <i>Non lese Cupidinis arcu. ☉</i>	Virginitate potens.	<i>Iustorum Pneumate plene. ☉</i>
Numine Plene Dei.	Sanctissime Cœnobiarcha. ☉	Vir bene dicte Deo.

LECTIO I. Ab angulo, o Benedicte, progrediens.

O Benedicte Pater, Salve Sanctissime Præsul,

Nomine digne tuo: Diuini nominis hæres,

Dux noue militiæ, nomen virtutibus æquans.

Nobilitatis honos; Nursinæ gloria gentis,

Vir simul atq; senex, transcēdens moribus annos.

Delicias fugiens, mundum cum flore relinques.

Vas prece comminuens: restaurans prece fractū

Cui studiū omne Deus; rigidā sub rupe quiescēs

Nil nisi Numē amans: Romani pauper alumni.

Sancte Magister aue, squalentis cultor heremi.

Vas sine labe nitens: fundens è vulnere vulnus.

Cyprida vepre domans; rosa duris eruta spinis.

Carni inimice tuæ, sæcli calcator & hostis:

Grandis amice Crucis, supremi culminis osor.

Cruce via trita tibi, Crucifixi vulnere degens,

Corde humili patiens; mundani pulueris expers.

Simplicitate placens, cupidus præ laude laboris

Cui fauor omnis onus: morū præclare Magister.
 Plebis origo nouæ; vitæ virtutis imago,
 Religionis apex, vir paupertatis amator,
 Sobrie iuste pater, taciturni norma Silensi.
 Gemma pudicitia, miserorum factus asyllum.
 Vincere docte malos; scelerati funera plangens.
 Maxime spector opum, verū solamen egentium;
 Firma columna domus. Sanctissime contēplator,
 Per vigil in precibus, Diuino accense calore,
 Saucie amore Dei: columen lumenque tuorum,
 Præsidium populi, pulsus cui cessit Apollo;
 Fana profana mouens; tellus cui paret & vnda.
 Colla superba domans, Totilæ formido Tyranni:
 Cordis aperta vidēs, verbo cacodæmonia pellēs;
 Cui nigra paret auis: vēturi præsciūs aui, (pus;
 Quē stygis antra timent: nūmos cui misit Olym-
 Qui capis æthre dapes: qui obtutu vincula soluis.
 Multiplicans oleū, morbi genus omne repellens.
 Mortua viuificans, requiem dans carne solutis,
 Dæmona calce premēs. Sacri bone Pastor ouilis;
 Candida forma gregis: veterū pius assecla Patrū.
 Prole Abrahā referens, ceu Moyse legifer alter:
 Dux Gedeona sequens; mitis Davidis adinstar,
 Nec Salomone minor, Thesbitæ imitator Eliæ.
 Verbo operāq; potens; qui Elisæi sæcla reducis:
 Spiritualis homo, renouans miracula prisca.
 Cum Cruce victor orās, cœlestis tramitis Index;
 Regulæ imago tuæ, totus cui panditur orbis.
 Cui patet aula Dei: rutilans & amabile Sydus,
 Lucifer exoriens, face fulgens Cynthia plena:
 Fax noua Soleque poli, rutilis fulgentior astris,
 Sal medicina Soli. Fuluo vas dignius auro:
 Fructuum oliua ferax: rectissima Regula vitæ.
 Nardus odora nimis; speculum pietatis auitæ.
 Fons salientis aquæ: Vitæ quoq; nobile lignum;
 Flos Cyparisse virēs, spaciofo palmite vitis. (mas;
 De Libano alta Cedrus Myrrhā redolens & aro-
 Thuris odore fragrās lumen venerabile Mundi,
 Gloria magna Poli, Cherubimū adiūcte cateruis:
 Vir specie Angelica, Caput. Ordinis et Patriarcha
 Magne Propheta Dei, vitæ sectator Iesu,
 Doctor Apostolicus, lux splendida Cōfessorum,
 Martyribus similis, Prælatum Idea bonorum,
 Cœnobiale iubar, Monachorum cincte coronā,
 Præue Dux Ouium, non læse Cupidinis arcu,
 Virginitate potens: iustorum Pneumate plene,
 Numine plene Dei, Sanctissime Cœnobiarcha;
 Vir benedicte, Deo. &c.

Doctor Apostolicus, Vitæ sectator Iesu, (cha;
 Magne Propheta Dei, Caput Ordinis & Patriar-
 Vir specie Angelicā, Cherubimū adiūcte cateruis
 Gloria magna Poli, lumen venerabile Mundi:
 Thuris odore fragrās, Myrrhā redolēs & aroma;
 De Libano alta Cedrus, spaciofo palmite vitis:
 Flos Cyparisse virens; vitæ quoq; nobile lignum.
 Fons salientis aquæ: speculum pietatis auitæ.
 Nardus odora nimis: rectissima Regula vitæ.
 Fructum oliua ferax; fuluo vas dignius auro.
 Sal medicina Soli, rutilis fulgentior astris,
 Fax noua Solq; Poli, face fulgens Cynthia plena,
 Lucifer exoriens, rutilans & amabile Sydus;
 Cui patet aula Dei; totus cui panditur orbis.
 Regulæ imago tuæ, cœlestis tramitis index:
 Cum Cruce victor orās; renouās miracula prisca.
 Spiritualis homo, qui Elisæi sæcla reducis,
 Verbo operāq; potens, Thesbitæ imitator Eliæ;
 Nec Salomone minor, mitis Davidis adinstar,
 Dux Gedeona sequēs, ceu Moyse legifer alter;
 Prole Abrahā referēs, Veterū pius assecla Patrū.
 Candida forma gregis, sacri bone pastor ouilis;
 Dæmona calce premēs: requiē dās carne solutis;
 Mortua viuificans, morbi genus omne repellēs,
 Multiplicans oleum, qui obtutu vincula soluis:
 Qui capis æthre dapes, nūmos cui misit Olympus.
 Quē stygis antra timent. venturi præsciūs aui:
 Cui nigra paret auis verbo cacodæmonia pellēs,
 Cordis aperta videns, Totilæ formido Tyranni:
 Colla superba domans, Tellus cui paret & vnda
 Fana profana mouens, pulsus cui cessit Apollo
 Præsidium populi, columen lumenque tuorum
 Saucie amore Dei, Diuino accense calore
 Peruigil in precibus, Sanctissime contemplator
 Firma columna domus, verum solamen egentium
 Maxime spector, scelerati funera plangens
 Vincere docte malos, miserorum factus asyllum
 Gemma pudicitia, taciturni norma silenti
 Sobrie iuste pater, vir paupertatis amator
 Religionis apex, vitæ virtutis imago
 Plebis origo nouæ morum præclare Magister
 Cui fauor omnis onus, cupidus præ lude laboris
 Simplicitate placens mundani pulueris expers
 Corde humili patiēs, Crucifixi in vulnere degēs
 Crux via trita tibi supremi culminis
 Grandis amice Crucis, sæcli calcator & hostis
 Carni inimice tuæ, rosā duris eruta spinis
 Cyprida vepre domās fundens e vulnere vulnus
 Vas sine labe nitens, squalentis cultor heremi
 Sancte Magister aue, Romani pauper alumni
 Nil nisi Numē amās, rigida sub rupe quiescēs (cū
 Cui studiū omne Deus, restaurās vas prece fra-
 Vas prece cōminuens, mundū cū flore relinquēs
 Delicias fugiens, transcendens moribus annos
 Vir simul atque senex, Nursinæ gloria gentis
 Nobilitatis honos, nomen virtutibus æquans

LECTIO II: ab angulo, Vir, retro cedens.
 Vir benedicte Deo, Sanctissime Cœnobiarcha,
 Numine plene Dei. iustorum Pneumate plene.
 Virginitatis potens, non læse Cupidinis arcu;
 Præue Dux Ouium, Monachorū cincte coronā,
 Cœnobiale iubar, Prælatum Idea bonorum:
 Martyribus similis, lux splendida Confessorum;

Dux noue militiæ, Diuini nominis hæres
 Homine digne tuo, salue Sanctissime Præsul
 O Benedicte Pater &c.

LECTIO III. *ab angulo* Nomine *recurrens*.

Nomine digne tuo, salue Sanctissime Præsul
 O Benedicte Pater, nomen virtutibus æquans
 Dux noue militiæ, Diuini nominis hæres
 Vir simul atque senex, Nursinæ gloria gentis
 Nobilitatis honos, mundum cum flore relinquēs
 Delitias fugiens, trāscendēs moribus annos (cū
 Cui studiū omne Deus, restaurās vas prece fra-
 Vas prece comminuens, Romani pauper alumni
 Nil nisi numen amans, rigida sub rupe quiescens
 Vas sine labe nitens, squalentis cultor heremi
 Sancte Magister are, rosa duris eruta spinis
 Cypridā vepre domās, fundens è vulnere vulnus
 Grandis amice Crucis, sæcli calcator & hostis
 Carni inimice tuæ, Crucifixi in vulnere degens
 Crux via trita tibi supremi culminis osor
 Simplicitate placens, mundani pulueris expers
 Corde humili patiens, morum præclare Magister.
 Cui fauor omnis onus, cupidus præ laude laboris
 Religionis apex, viux virtutis imago.
 Plebis origo nouæ, taciturni norma silenti
 Sobrie iuste pater, vir paupertatis amator
 Vincere doctæ malos miserorum factus asylum
 Gemma pudicitia, verum solamen egentum
 Maxime spretor opum, scelerati funera plangēs
 Peruigil in precibus, Sanctissime contemplator
 Firma columna domus, columen lumenq; tuorū
 Laucie amore Dei, Diuino accense calore
 Fana profana mouens, pulsus cui cessit Apollo
 Præsidium populi, Totilæ formido Tyranni.
 Colla superba domans, tellus cui paret & vnda
 Cui nigra paret auis, verbo cacodæmona pellēs
 Cordis aperte videns, nūmos cui misit Olympus
 Quem stygis antra timent, venturi præsciis æui
 Multiplicans oleum, qui obtutu vincula soluis
 Qui capis æthre dapes, requiē dans carne solutis
 Mortua viuificans morbi genus omne repellens
 Cādida forma gregis, sacri bone pastor ouilis ter
 Dæmona calce premens ceu Moyses legifer al-
 Prole Abrahā referēs, veterū pius assecla. Patrū
 Nec Salomone minor mitis Davidis adinstar
 Dux Gedeona sequens, qui Elisæi sæcla reducis
 Verbo operaq; potens Thesbyta imitator Eliæ
 Cū Cruce victor ouās, renouans miracula prisca
 Spiritualis homo, totus cui panditur orbis
 Regulæ imago tuæ cœlestis tramitis index
 Lucifer exoriens, rutilans & amabile sydus
 Cui patet aula Dei, rutilis fulgentior astris
 Fax noua solq; poli, face fulgens Cynthia plena
 Fructuum oliua ferax, fuluo vas dignius auro
 Sal medicina soli, speculum pietatis auitæ
 Nardus odora nimis, rectissima Regula vitæ
 Flos Cyparissæ virens, vitæ quoq; nobile lignum

Fons salientis aquæ, Myrrham redolens & aromæ
 De Libano alta Cedrus, spaciofo palmite vitis
 Gloria magna Poli Lumen venerabile Mundi
 Thus odore fragrans, Caput Ordinis & Patriarchæ
 Vir specie Angelicâ, Cherubimū adiūcte cateru
 Doctor Apostolicus vitæ Sectator Iesu
 Magne Propheta Dei, Prælatum Idea bonorum
 Martyribus similis, lux splendida Confessorum
 Præuie Dux ouium, Monachorum cincte coron
 Cœnobiale iubar, Iustorum Pneumate plene
 Virginitate potens, non læse Cupidinis arcu
 Vir benedicte Deo, Sanctissime Cœnobiarcha
 Numine Plene Dei &c.

LECTIO IV. *ab angulo*, Numine, *progreiens*.
 Numine Plene Dei, Sanctissime Cœnobiarcha
 Vir benedicte Deo, non læse Cupidinis arcu
 Virginitate potens, Iustorum Pneumate plene
 Cœnobiale iubar, Monachorum cincte corona
 Præuie Dux ouium, lux splendida Confessorum
 Martyribus similis, Prælatum Idea bonorum
 Magne Propheta Dei, Vitæ Sectator Iesu (uis
 Doctor Apostolicus, Cherubimū adiuncte cater-
 Vir specie Angelica, Caput Ordinis & Patriarcha
 Thus odore fragrans, lumen venerabile Mundi
 Gloria magna Poli, spaciofo palmite vitis (ma
 De Libano alta Cedrus, Mirrhā redolens & zro-
 Fons salientis aquæ, vitæ quoq; nobile lignum
 Flos Cyparissæ virens, rectissima Regula vitæ
 Nardus odora nimis, speculum pietatis auitæ
 Sal medicina soli, fuluo vas dignius auro
 Fructuum oliua ferax, face fulgens Cynthia plena
 Fax noua solque poli, rutilis fulgentior astris
 Cui patet aula Dei, rutilans & amabile sydus
 Lucifer exoriens, cœlestis tramitis Index
 Regulæ imago tuæ, totus cui panditur orbis
 Spiritualis homo, renouans miracula prisca
 Cum cruce victor ouans, Thesbita imitator Eliæ
 Verbo operaq; potens, qui Elisæi sæcla reducis
 Dux Gedeona sequens, mitis Davidis adinstar
 Nec Salomone minor, veterū pius assecla. Patrū
 Prole Abrahā referens, ceu Moyses legifer alter
 Dæmona calce premens, sacri bone Pastor ouilis
 Cādida forma gregis, morbi genus omne repellēs
 Mortua viuificans, requiem dans carne solutis
 Qui capis æthre dapes, qui obtutu vincula soluis
 Multiplicans oleum, venturi præsciis æui (pu
 Quem stygis antra timēt, nūmos cui misit Olym
 Cordis aperta vidēs, verbo cacodæmona pellē
 Cui nigra paret auis, tellus cui paret & vnda
 Colla superba domans, Totilæ formido Tyrann
 Præsidium populi, pulsus cui cessit Apollo
 Fana profana mouens, Diuino accense calore
 Saucie amore Dei, columen lumenque tuorum
 Firma columna domus, Sanctissime contéplato
 Peruigil in precibus, scelerati funera plangens
 Maxime spretor opum, verum solamen egentum
 Gem-

Gemma pudicitiae, miserorum factus asylum
 Vincere docte malos, vir paupertatis amator
 Sobrie iuste pater, taciturni norma silenti
 Plebis origo noua, viuae virtutis imago
 Religionis apex, cupidus pra laude laboris
 Cui fauor omnis, onus morum praclare Magister
 Corde humili patiens, mundani pulueris expers
 Simplicitate placens, supremi culminis osor
 Crux via trita tibi, Crucifixi in vulnere degens
 Carni inimice tuae, saeculi calcator & hostis
 Grandis amice Crucis, fundens e vulnere vulnus
 Cyprida vepre domans rosa duris eruta spinis
 Sancte Magister aue, squalentis cultor heremi
 Vas sine labe nitens, rigida sub rupe quiescens
 Nil nisi numen amans, Romani pauper alumni
 Vas prece cominuens, restauras vas prece fractum
 Cui studium omne, Deus transcendens moribus
 Delicias fugiens, mundum cum flore relinquens (annos
 Nobilitatis honos, Nursinae gloria gentis
 Vir simul atque senex, Diuini nominis haeres
 Dux nouae militiae, nomen virtutibus aequans
 O Benedicte Pater, salue Sanctissime Praesul
 Nomine digne tuo &c.

LECTIO V. ab angulo, O Benedicte, descendens.
 O Benedicte Pater, Diuini nominis haeres
 Nobilitatis honos, transcendens moribus annos
 Vas prece cominuens, rigida sub rupe quiescens
 Sancte Magister aue, fundens e vulnere vulnus
 Carni inimice tuae, supremi culminis osor
 Corde humili patiens, cupidus pra laude laboris
 Plebis origo noua, vir paupertatis amator
 Gemma pudicitiae, scelerati funera plangens
 Firma columna domus, Diuino accense calore
 Praesidium populi, tellus cui paret & vnda
 Cordis aperta videns, venturi praescius aui (lens
 Qui capis aethre dapes, morbi genus omne repel-
 Dama calce premens, veterum pius assecla Patrum
 Dux Gedeona sequens, Thesbitae imitator Eliae
 Spiritualis homo, caelestis tramitis index
 Cui paret aula Dei, face fulgens Cynthia plena
 Sal medicina Soli, rectissima Regula vitae
 Fons salientis aquae, spaciose palmite vitis (uis
 Thus odore fragrans, Cherubim adiuucte cater-
 Magne propheta Dei, lux splendida Confessorum
 Coenobiale iubar, non laese Cupidinis arcu
 Numine Plene Dei, salue Sanctissime Praesul
 Dux nouae militiae, Nursinae gloria gentis
 Delicias fugiens, restaurans vas prece fractum
 Nil nisi Numen amans, squalentis cultor heremi
 Cyprida vepre domans, saeculi calcator & hostis
 Crux via trita tibi, mundani pulueris expers
 Cui fauor omnis, onus viuae virtutis imago
 Sobrie iuste pater, miserorum factus asylum
 Maxime spreto opum, Sanctissime contem-
 Saucie amore Dei, pulsus cui cessit Apollo (lens
 Colla superba domans, verbo cacadaemona pel-

Quem stygis antra timet qui obtutu vincula sol-
 Mortua viuificans, sacri bone pastor ouilis (uis
 Frole Abraham referens, mitis Lauidis adinstar
 Verbo operaq, potens renouans miracula praeca
 Regulae imago tuae, rutilans & amabile sydus
 Fax noua solque Poli, fuluo vas dignius auro
 Nardus odora nimis, vitae quoq; nobile lignum
 De Libano alta Cedrus, lumen venerabile mundi
 Vir specie Angelica, vitae sectator Iesu
 Martyribus similis, Monachorum cincte corona
 Virginitate potens, Sanctissime Coenobiarcha
 Nomine digne tuo, nomen virtutibus aequans
 Vir simul atq; senex, mundum cum flore relinquens
 Cui studium omne Deus, Romani pauper alumni
 Vas sine labe nitens, rosa duris eruta spinis
 Grandis amice Crucis, Crucifixi in vulnere degens
 Simplicitate placens, monum praclare Magister.
 Religionis apex, taciturni norma silenti
 Vincere docte malos, verum solamen egentum
 Peruigil in precibus, columen lumenq; tuorum
 Fana profana mouens Totilae formido Tyranni
 Cui nigra paret auis nummos, cui misit Olympus
 Multiplicans oleum, requiem dans carne solutis
 Candida forma gregis, ceu Moyses legifer alter
 Nec Salomone minor, qui Elisae saecula reducis
 Cum Cruce victor ouans totus cui par datur orbis
 Lucifer exoriens rutilis fulgentior astris
 Fructuum oliuae ferax speculum pietatis auitae
 Flos Cyparisse virens, myr ha redolens & aroma
 Gloria magna Poli, Caput O. dini & Patriarcha
 Doctor Apostolicus, Praetatum Idea bonorum
 Praeue dux ouium. Iustorum Pneumate plene
 Vir bene dicte Deo &c.

LECTIO VI. ab angulo, Nomine, descendens.
 Nomine digne tuo nomen virtutibus aequans
 Vir simul atq; senex, mundum cum flore relinquens
 Cui studium omne Deus, Romani pauper alumni
 Vas sine labe nitens, rosa duris eruta spinis
 Grandis amice Crucis, Crucifixi in vulnere degens
 Simplicitate placens, morum praclare Magister. &c.
 Non est necessarium ulterius progredi; quoniam haec sexta Lectio parum differt a quinta: ponit etiam in initio, qua altera in fine, & e conuerso.

LECTIO VII. ab angulo, Numine, adscendens.
 Numine plene Dei, non laese Cupidinis arcu
 Coenobiale iubar, lux splendida Confessorum
 Magne Propheta Dei, Cherubim adiuucte cater-
 Thus odore fragrans, spaciose palmite vitis (uis
 Fons salientis aquae, rectissima Regula Vitae
 Sal medicina soli, face fulgens Cynthia plena
 Cui paret aula Dei caelestis tramitis Index
 Spiritualis homo, Thesbitae imitator Eliae
 Dux Gedeona sequens, veterum pius assecla Patrum
 Dama calce premens, morbi genus omne repel-
 Qui capis aethre dapes, venturi praescius aui (lens

Cordis aperta videns, tellus cui paret & vnda
 Præsidium populi, Diuino accense calore
 Firma columna domus, scelerati funera plangēs
 Gemma pudicitia, vir paupertatis amator
 Plebis origo nouæ cupidus præ laude laboris
 Corde humili patiens, supremi culminis osor
 Carni inimice tuæ, fundens è vulnere vulnus
 Sancte Magister aue, rigida sub rupe quiescens
 Vas prece cōminuens, strāscēdens moribus annos
 Nobilitatis honos, Diuini nominis hæres
 O Benedicte Pater, sanctissime Cœnobiarcha
 Virginitate potens, Monachorum cinctæ coronā
 Martyribus similis, vitæ sectator Iesu
 Vir specie angelicā, lumen venerabile Mundi
 De Libano alta Cedrus, vitæ quoq; nobile lignū
 Nardus odora nimis fuluo vas dignius auro
 Fax noua Solq; Poli, rutilans & amabile Sydus
 Regulæ imago tuæ, renouans miracula prisca
 Verbo operaque potens, mitis Dauidis adinstar
 Prole Abraham referens sacri bone pastor ouilis
 Mortua viuificans, qui obtutu vincula soluis
 Quæ stygis antra timēt, verbo cacodæmona pellēs
 Colla superba domans, pulsus cui cecidit Apollo
 Saucie amore Dei, Sanctissime contemplator
 Maxime spretor opum, miserorum factus asylum
 Sobrie iuste pater, viuæ virtutis imago
 Cui fauor omnis onus, mundani pulueris expers
 Crux via trita tibi, sæcli calcator & hostis
 Cyprida vep. e domans, squalentis cultor heremi
 Nil nisi Numē amās, restaurās vas prece fractum
 Delicias fugiens Nursina gloria gentis
 Dux nouæ militiæ, salue Sanctissime Præsul
 Vir bene dicte Deo, Iustorum Pneumate plene
 Præuie Dux Ouium, Prælatum Idea bonorum
 Doctor Apostolicus, Caput Ordinis & Patriarcha
 Gloria magna Poli, myrrham redolens & aroma
 Flos Cyparisse virens, speculum pietatis auitæ
 Fructuum oliua ferax, utilis fulgentior astis
 Lucifer exortiens, totus cui panditur orbis
 Cum Cruce victor ouans, qui Elisæi sæcla reducis
 Nec Salomone minor, cœu Moyse legifer alter
 Candida forma gregis, requiē dāns carne solutis
 Multiplicans oleum, nummos cui misit Olympus
 Cui nigra paret auis, Totilæ fo mido Tyranni
 Fana profana mouens, column lumenq; tuorum
 Peruigil in precibus verum solamen egentum
 Vincere docte malos, taciturni no ma silenti
 Religionis apex, morum præcla e Magister
 Simplicitate placens, Crucifixi in vulnere degēs
 Grandis amice Crucis, rosa du is eruta spinis
 Vas sine labe nitens, Romani pauper alumni
 Cui studiū omne Deus, mundū cū flore reliquēs
 Vir simulatque senex, nomen virtutibus æquans
 Nomine digne tuo . &c.

LECTIO VIII. ab angulo Vir, adscendens.

Vir bene dicte Deo, Iustorum Pneumate plene

Præuie Dux Ouium, Prælatum Idea bonorum
 Doctor Apostolicus, Caput Ordinis & Patriarcha
 Gloria magna Poli, myrrham redolens & aroma
 Flos Cyparisse virens, speculum pietatis auitæ, &c.

Nota.

Hucusque dedimus Hexametra: hinc incipiemus
 lineas metri altero pede & Disticha Elegiaca
 proferre. Altera hinc dicemus, amant alterna
 Camana.

LECTIO IX. ab angulo primo procedens.

O Benedicte Pater, salue Sanctissime Præsul
 Nomine digne tuo, Dux nouæ militiæ
 Nobilitatis honos, Nursinæ gloria gentis
 Vir simul atque senex, delicias fugiens
 Vas prece cōminuens, restaurans vas prece fractū
 Cui studiū omne Deus, nil nisi Numen amās
 Sancte Magister aue, squalentis cultor heremi
 Vas sine labe nitens, Cyprida vep. e domans
 Carni inimice tuæ, sæcli calcator & hostis
 Grandis amice Crucis, Crux via trita tibi
 Corde humili patiens, mundani pulueris expers
 Simplicitate placens, cui fauor omnis onus
 Plebis origo nouæ, viuæ virtutis imago
 Religionis apex, sobrie iuste pater
 Gemma pudicitia, miserorum factus asylum
 Vincere docte malos, maxime spretor opum
 Firma columna domus, sanctissime contemplator
 Peruigil in precibus, saucie amore Dei
 Præsidium populi, pulsus cui cecidit Apollo
 Fana profana mouens, colla superba domans
 Cordis aperta videns, verbo cacodæmona pellēs
 Cui nigra paret auis, quem stygis ant. a timent
 Qui capis ethre dapes, qui obrutu vincula soluis
 Multiplicans oleum, mortua viuificans
 Dæmona calce premens, sacri bone pastor ouilis
 Candida forma gregis, prole Abraham referēs
 Dux Gedeona sequens, mitis Dauidis adinstar
 Nec Salomone minor, verbo operaque potens
 Spiritualis homo, renouans miracula prisca
 Cum Cruce victor ouans, Regulæ imago tuæ
 Cui patet aula Dei, rutilans & amabile Sydus
 Lucifer exortiens, fax noua solque Poli
 Sal medicina Soli, fuluo vas dignius auro
 Fructuum oliua ferax nardus odora nimis
 Fons salientis aquæ, vitæ quoque nobile lignum
 Flos Cyparisse virens, de Libano alta Cedrus
 Thus odore fragrans, lumen venerabile Mundi
 Gloria magna Poli, vir specie Angelicā
 Magne Propheta Dei, vitæ Sectator Iesu
 Doctor Apostolicus, Martyribus similis
 Cœnobiale Iubar, Monachorum cinctæ coronā
 Præuie Dux Ouium, virginitate potens
 Numine plene Dei, Sanctissime Cœnobiarcha
 Vir bene dicte Deo &c.

LECTIO X. *ab angulo, Nomine recurrens.*

Nomine digne tuo, salve Sanctissime Præsul
 O Benedicte Pater, Dux noue militiæ
 Vir simul atque senex, Nursinæ gloria gentis
 Nobilitatis honos, delicias fugiens (etum
 Cui studiū omne Deus, restaurans vas prece fra-
 Vas prece comminuens, nil nisi numen amās.
 Vas sine labens nitens, squalentis cultor eremi
 Sancte Magister aue, Cyprida vepre domans
 Grandis amice Crucis sæcli calcator & hostis
 Carni inimice tuæ, Crux via trita tibi.
 Simplicitate placens, mundani pulueris expers
 Corde humili patiens, cui fauor omnis onus
 Religionis apex, viuæ virtutis imago
 Plebis origo nouæ, sobrie iuste pater
 Vincere docte malos, miserorum factus asylum
 Gemma pudicitia, maxime spreto opum
 Peruigil in precibus, Sanctissime contemplator
 Firma columna domus, faucie amore Dei
 Fana profana mouens, pulsus cui cessit Apollo
 Præsidium populi, colla superba domans
 Cui nigra paret auis, verbo cacodæmona pellēs
 Cordis aperta videns, quæ stygis antra timent
 Multiplicans oleum, qui obtutu vincula soluis
 Qui capis æthre dapes, mortua viuificans
 Candida forma gregis, sacri bone Pastor ouilis
 Dæmona calce premens, prole Abrahā referēs
 Nec Salomone minor, mitis Dauidis adinstar
 Dux Gedeona sequens, verbo operaq; potens
 Cum Cruce victor ouās, renouās miracula prisca
 Spiritualis homo, Regulæ imago tuæ
 Lucifer exoriens, rutilans & amabile sydus
 Cui patet aula Dei, fax noua solque Poli
 Fluctuum oliua ferax, futuo vas dignius auro
 Sal medicina Soli, nardus odora nimis
 Flos, Cyparisse virens, vitæ quoq; nobile lignum
 Fons salientis aquæ, de Libano alta Cedrus
 Gloria magna Poli, lumen venerabile Mundi
 Thus odore fragrans, vir specie Angelicā
 Doctor Apostolicus, vitæ Sectator Iesu
 Magne Propheta Dei, Martyribus similis
 Præuie Dux Ouium, Monachorū cincte coronā
 Cœnobiale Iubar, Virginitate potens
 Vir bene dicte Deo, Sanctissime Cœnobiarcha
 Numine Plene Dei &c.

LECTIO XI. *ab angulo Numine, progrediens.*

Numine plene Dei, Sanctissime Cœnobiarcha
 Vir bene dicte Deo, Virginitate potens
 Præuie Dux Ouium, Monachorum cincte coronā
 Cœnobiale Iubar, Martyribus similis
 Magne Propheta Dei, vitæ Sectator Iesu
 Doctor Apostolicus, vir specie Angelicā. &c.

LECTIO XII. *ab angulo, Vir, retrogrediens.*

Vir bene dicte Deo, Sanctissime Cœnobiarcha
 Numine Plene Dei, Virginitate potens.

Præuie Dux Ouium, Monachorum cincte coronā
 Cœnobiale Iubar, Martyribus similis
 Doctor Apostolicus, vitæ Sectator Iesu
 Magne Propheta Dei, vir specie Angelicā &c.

LECTIO XIII. *ab angulo primo descendens.*

O Benedicte Pater, Diuini nominis hæres
 Nobilitatis honos, vas prece comminuens.
 Sancte Magister aue, fundens è vulnere vulnus
 Carni inimice tuæ, corde humili patiens
 Plebis origo nouæ, vir paupertatis amator
 Gemma pudicitia, firma columna domus
 Præsidium populi, tellus cui paret & vnda
 Cordis aperta videns, qui capis æthre dapes
 Dæmona calce premens, veterū pius affecla Pa-
 Dux Gedeona sequens spiritualis homo (trum
 Cui patet aula Dei face fulgens Cynthia plena
 Sal, medicina Soli, fons salientis aquæ (teruis
 Thus odore fragrans, Cherubimū adiuncte ca-
 Magne Propheta Dei, Cœnobiale Iubar
 Numine plene Dei, salve Sanctissime Præsul
 Dux noue militiæ, delicias fugiens
 Nil nisi Numen amans, squalentis cultor heremi
 Cyprida vepre domans, Crux via trita tibi
 Cui fauor omnis onus, viuæ virtutis imago
 Sobrie iuste, pater maxime, spreto opum
 Saucie amore Dei, pulsus cui cessit Apollo (ment
 Colla superba domans, quem stygis antra ti-
 Mortua viuificans, sacri bone Pastor ouilis
 Prole Abraham referens, verbo operaq; potēs
 Regulæ imago tuæ rutilans & amabile sydus
 Fax noua, solque Poli nardus odora nimis
 De Libano alta Cedrus, lumē venerabile Mūdi
 Vir specie Angelicā, Martyribus similis
 Virginitate potens, Sanctissime Cœnobiarcha
 Nomine digne tuo, vir simul atque senex
 Cui studiū omne Deus, Romani pauper alumni
 Vas sine labe nitens, grandis amice Crucis
 Simplicitate placens, morum præclare Magister
 Religionis apex, vincere docte malos
 Peruigil in precibus, columnen lumenque tuorum
 Fana profana mouens, cui nigra paret auis
 Multiplicans oleum, requiem dans carne solutis
 Candida forma gregis, nec Salomone minor
 Cum Cruce victor ouans, totus cui pādatur orbis
 Lucifer exoriens, fructuum oliua ferax
 Flos, Cyparisse virens, Myrrhā redolēs & aroma
 Gloria magna Poli, Doctor Apostolicus
 Præuie Dux Ouium, Iustorum Pneumate plene
 Vir bene dicte Deo. &c.

LECTIO XIV. *ab angulo etiam primo descendens.*

O Benedicte Pater, nobilitatis honos.
 Vas prece comminuens rigidā sub rupe quiescēs
 Sancte Magister aue, carni inimice tuæ
 Corde humili patiens, cupidus præ laude laboris
 Plebis origo nouæ, gemma pudicitia

Firma columna domus, Diuino accense calore
 Praesidium populi, cordis aperta videns (lens
 Qui capis æthere dapes, morbi, genus omne repel-
 Damona calce premēs, Dux Gedeona sequēs
 Spiritualis homo, cœlestis tramitis Index
 Cui patet aula Dei, Sal medicina Soli.
 Fons salientis aquæ, spaciofo palmite vitis
 Thus odore fragrans, Magne Propheta Dei
 Cœnobiale Iubar, non læse Cupydinis arcu
 Numine Plene Dei, Dux nouæ militiæ
 Delitias fugiens, restaurans vas prece fractum
 Nil nisi Numē amans, Cyprida vepre domās
 Crux via trita tibi, mundani pulueris expers
 Cui fauor omnis onus, sobrie iuste pater
 Maxime spretor opum, Sanctissime contemplator
 Saucie amore Dei, colla superba domans (uis
 Quem stygis antra timēt, qui obtutu vincula sol-
 Mortua viuificans, prole Abraham referens
 Verbo operaque potens, renouās miracula prisca
 Regulæ imago tuæ, fax noua solque Poli
 Nardus odora nimis, vitæ quoque nobile lignū
 De Libano alta Cedrus, vir specie Angelicā
 Martyribus similis Monachorum cinctæ coronā
 Virginitate potens, nomine digne tu o. (quens
 Vir simul atque senex, mundum cum flore relin-
 Cui studium omne Deus, vas sine labe nitens
 Grandis amice Crucis, Crucifixi in vulnere de-
 Simplicitate placens Relligionis apex (gens
 Vincere docte malos, verum solamen egentum
 Peruigil in precibus, fana profana mouens
 Cui nigra paret auis, nūmos cui misit Olympus
 Multiplicans oleum, candida forma gregis
 Nec Salomone minor, qui Elisæi secla reducis
 Cum Cruce victor ouans, Lucifer exoriens
 Fructuum oliua ferax, speculum pietatis auitæ
 Flos Cyparisse viuens, gloria magna Poli.
 Doctor Apostolicus Prælatum Idea bonorum
 Præuic Dux ouium, vir bene dicte Deo.

LECTIO XV. *uerum ab angulo primo descendens.*

--- O Benedicte Pater.

Nobilitatis honos transcendens moribus annos
 Vas prece comminuens, sancte Magister aue.
 Carni inimice tuæ, supremi culminis osor
 Corde humili patiens, plebis origo nouæ.
 Gemma pudicitia, scelerati funera plangens
 Firma columna domus, praesidium populi
 Cordis aperta videns, vêturi præscius æui (mens
 Qui capis æthere dapes, Dæmona calce pre-
 Dux Gedeona sequens, Thesbitæ imitator Eliæ
 Spiritualis homo, cui patet aula Dei
 Sal medicina Soli, rectissima Regula vitæ
 Fons salientis aquæ, thuris odore fragrans
 Magne Propheta Dei, lux splendida Confessorū
 Cœnobiale Iubar, Numine plene Dei
 Dux nouæ militiæ, Nursinæ gloria gentis
 Delitias fugiens, nil nisi numen amans

Cyprida vepre domans, sæcli calcator & hostis
 Crux via trita tibi, cui fauor omnis onus
 Sobrie iuste pater, miserorum factus alylum
 Maxime spretor opū, saucie amore Lei (lens
 Colla superba domans, verbo cacodæmona pel-
 Quem stygis antra timent, mortua viuificans
 Prole Abraham referens, mitis Dauidis adinstar
 Verbo operaque potens, Regulæ imago tuæ
 Fax noua solque Poli, fuluo vas dignius auro
 Nardus odora nimis, de Libano alta Cedrus
 Vir specie Angelicā, vitæ Scōtator Iesu
 Martyribus similis, virginitate potens
 Nomine digne tuo, nomen virtutibus æquans
 Vir simul atque senex, cui studium omne Deus
 Vas sine labe nitens, rosa duris eruta spinis
 Grandis amice Crucis, simplicitate placens
 Relligionis apex, taciturni norma silenti
 Vincere docte malos, peruigil in precibus
 Fana profana mouens, totilæ formido tyranni
 Cui nigra paret auis, multiplicans oleum
 Candida forma gregis, ceu Moyses legifer alter
 Nec Salomone minor, cū Cruce victor ouans
 Lucifer exoriens, rutilis fulgentior astris
 Fructuum oliua ferax, flos Cyparisse virens
 Gloria magna Poli, Caput Ordinis & Patriarcha
 Doctor Apostolicus, Præuic Dux Ouium
 Vir bene dicte Deo &c.

LECTIO XVI. *ab angulo, Nomine, descendens.*

Nomine digne tuo, vir simul atque senex
 cui studium omne Deus, Romani pauper allui
 Vas sine labe nitens, grandis amice Crucis
 Simplicitate placens, morum præclare Magister
 Relligionis apex, vincere docte malos
 Peruigil in precibus, columen lumenque tuorū
 Fana profana mouens, cui nigra paret auis &c.

LECTIO XVII. *uerum ab eodem angulo alio modo descendens.*

--- Nomine digne tuo

Vir simul atq; senex, mundū cū flore relinquens
 Cui studium omne Deus, vas sine labe nitens
 Grandis amice Crucis, Crucifixi in vulnere degēs
 Simplicitate placens, Relligionis apex
 Vincere docte malos, verum solamen egentum
 Peruigil in precibus, fana profana mouēs. &c.

LECTIO XVIII. *ab eodem uerum angulo aliter desinens.*

Nomine digne tuo, nomen virtutibus æquans
 Vir simul atq; senex, cui studium omne Deus
 Vas sine labe nitens, rosa duris eruta spinis
 Grandis amice Crucis, simplicitate placens
 Relligionis apex, taciturna norma silenti
 Vincere docte malos, peruigil in precibus. &c.

LECTIO XIX. *ab angulo, Vir, ascendens.*
 Vir benedicte Deo, Iustorum Pneumate plene
 Præuic Dux Ouium, Doctor Apostolicus
 Glo-

Gloria magna Poli, myrrham redolens & aroma
 Flos Cyparisse virens, fructuum oliua ferax
 Lucifer exoriens totus, cui panditur orbis
 Cui Cruce victor ouans, nec Salomone minor
 Candida forma gregis, requie dans carne solutis
 Multiplicans oleum, cui nigra paret auis
 Fana profana mouens, columna lumenq; tuorum
 Peruigil in precibus, vincere docte malos
 Religionis apex morum, preclare Magister
 Simplicitate parens, grandis amice Crucis
 Vas sine labe nitens, Romani pauper alumni
 Cui studium omne Deus, vir simul atq; senex
 Nomine digne tuo, sanctissime Cœnobiarcha
 Virginitate potens, Martyribus similis
 Vix specie angelicâ, lumen venerabile Mundi
 De Libano alta Cedrus nardus odora nimis
 Fax noua solq; Poli, rutilans & amabile sydus
 Regulæ imago tuæ, verbo operâque potens
 Prole Abraham referens, sacri bone Pastor ouilis
 Mortua viuificans, quem stygis antra timent
 Colla superba domans, pulsus cui cessit Apollo
 Saucie amore Dei, maxime spretor opum.
 Sobrie iuste pater, viuæ virtutis imago
 Cui fauor omnis onus, Crux via trita tibi
 Cyprida vepre domans, squalentis cultor heremi
 Nil nisi Numen amans, delicias fugiens
 Dux nouæ militiæ, salue sanctissime Præsul
 Numine plene Dei, cœnobile Iubar (uis
 Magne Propheta Dei, Cherubimû adiuncte cater-
 Thuri odore fragrans, fons salientis aquæ
 Sal medicina Soli, face fulgens Cynthia plena
 Cui patet aula Dei, spiritualis homo
 Dux Gedeona sequens, veterû pius assecla Patrû
 Dæmona calce premens, qui capis ethre dapes
 Cordis aperta videns, tellus cui paret & vnda
 Prælidium populi, firma columna domus.
 Gemma pudicitæ, vir paupertatis amator
 Plebis origo nouæ, corde humili patiens
 Carni inimice tuæ, fundens è vulnere vulnus
 Sancte Magister aue, vas prece comminuens
 Nobilitatis honos, Diuini nominis hæres
 O Benedicte Pater &c.

LECTIO XX. *ab eodem angulo adscendens aliter.*
 — Vir bene dicte Deo
 Præuie Dux Ouium, Prælatum Idea bonorum
 Doctor Apostolicus, gloria magna Poli
 Flos Cyparisse virens, speculum pietatis auitæ
 Fructuum oliua ferax, Lucifer exoriens
 Cum Cruce victor ouas, qui Elisæi sæcla reducis
 Nec Salomone minor, candida forma gregis
 Multiplicans oleum nummos, cui misit Olympus
 Cui nigra paret auis, fana profana mouens
 Peruigil in precibus verum, solamen egentum
 Vincere docte malos, Religionis apex
 Simplicitate placens, Crucifixi in vulnere deges
 Grandis amice Crucis, vas sine labe nitens

Cui studiū omne Deus, mūdū cū flore relinques
 Vir simul atque senex, nomine digne tuo
 Virginitate potens, Monachorum cincte coronâ
 Martyribus similis, vir specie Angelicâ
 De Libano alta Cedrus, vitæ quoq; nobile lignū
 Nardus odora nimis, fax noua Solque Poli.
 Regulæ imago tuæ, renouans miracula prisca
 Verbo operaq; potens, prole Abraham referēs
 Mortua viuificans, qui obtutu vincula soluis
 Quē stygis antra timēt, colla superba domās.
 Saucie amore Dei, sanctissime contemplator
 Maxime spretor opum, sobrie iuste pater
 Cui fauor omnis onus, mundani pulueris expers
 Crux via trita tibi, Cyprida vepre domans
 Nil nisi Numē amās, restaurās vas prece fractum
 Delicias fugiens, Dux nouæ militiæ
 Numine plene Dei, non læse Cupidinis arcu
 Cœnobile Iubar, magne Propheta Dei
 Thuris odore fragrans, spaciofo palmite vitis
 Fons salientis aquæ, sal medicina Soli
 Cui patet aula Dei, cœlestis tramitis Index
 Spiritualis homo, Dux Gedeona sequens (lēs
 Dæmona calce premēs, morbi genus omne repel-
 Qui capis æthre dapes, cordis aperta videns
 Prælidium populi Diuino, accense calore
 Firma columna domus, gemma pudicitæ
 Plebis origo nouæ, cupidus præ laude laboris
 Corde humili patiens, carni inimice tuæ
 Sancte Magister aue, rigida sub rupe quiescens
 Vas prece comminuens, nobilitatis honos.
 O Benedicte Pater. &c.

LECTIO XXI. *ab eodem iterum angulo adscen-
 dens alio modo.*

Vir bene dicte Deo, præuie Dux Ouium
 Doctor Apostolicus, Caput Ordinis & Patriarcha
 Gloria magna Poli, flos Cyparisse viuens
 Fructuum oliua ferax, rutilis fulgentior astris
 Lucifer exoriens, cum Cruce victor ouans
 Nec Salomone minor, ceu Moyse legifer alter
 Candida forma gregis, multiplicans oleum
 Cui nigra paret auis, Totilæ formido tyranni
 Fana profana mouens, peruigil in precibus
 Vincere docte malos, taciturni norma silenti
 Religionis apex, simplicitate placens
 Grandis amice Crucis, rosa duris eruta Spinis
 Vas sine labe nitens, cui studium omne Deus
 Vir simul atque senex, nomen virtutibus æquas
 Nomine digne tuo, virginitate potens
 Martyribus similis vitæ, sectator Iesu
 Vir specie Angelicâ, de Libano alta Cedrus
 Nardus odora nimis, fuluo vas dignius auro
 Fax noua solque Poli, Regulæ imago tuæ
 Verbo operaque potens, mitis Dauidis adinstar
 Prole Abraham referens, mortua viuificans
 Quē stygis antra timēt, verbo cacodæmona pel-
 Colla superba domās, saucie amore Dei (lens

Maxime spreter opum, miserorum factus asylum

Sobrie iuste pater, cui favor omnis onus

Crux via trita tibi sæcli, calcator & hostis

Cyprida vepre domans, nil nisi Numen amans

Delicias fugiens, Nursinæ gloria gentis

Dux nouæ militiæ, numine Plene Dei

Cœnobiale Iubar, lux splendida Confessorum

Magne Propheta Dei, thuris odore fragrans

Fons salientis aquæ, rectissima Regula vitæ

Sal medicina Soli, cui patet aula Dei

Spiritualis homo Thesbitæ, imitator Eliæ

Dux Gedeona sequens, Dæmona calce premens

Qui capis æthre dapes, venturi præscius æui

Cordis aperta videns, præsidium Populi

Firma columna domus, scelerati funera plangens

Gemma pudicitæ plebis, origo nouæ

Corde humili patiens, supremi culminis osor

Carni inimice tuæ, sancte Magister aue (nos

Vas prece cōminuens, transcendens moribus an-

Nobilitatis honos, o Benedicte Pater,

LECTIO XXII. ab angulo, Numine, adscendens.

Numine plene Dei, Cœnobiale Iubar (teruis

Magne Propheta Dei, Cherubimum adiuncte ca-

Thuris odore fragrans, fons salientis aquæ

Sal medicina Soli, face fulgens Cynthia plena

Cui patet aula Dei, spiritualis homo (trum

Dux Gedeona sequens, veterum pius affecta Pa-

Dæmona calce premens, qui capis æthre dapes.

&c.

LECTIO XXIII. ab eodem angulo aliter adscendens,

Numine plene Dei, non læse Cupidinis arcu

Cœnobiale Iubar, magne Propheta Dei

Thuris odore fragrans, spaciofo palmite vitis

Fons salientis aquæ, sal medicina Soli

Cui patet aula Dei, cœlestis tramitis Index

Spiritualis homo, Dux Gedeona sequens. &c.

LECTIO XXIV. ab eodem iterum angulo adscen-

dens alio modo.

---- Numine plene Dei

Cœnobiale Iubar, lux splendida Confessorum

Magne Propheta thuris, odore fragrans

Fons Salientis aquæ, rectissima Regula vitæ

Sal medicina Soli, cui patet aula Dei

Spiritualis homo, Thesbitæ imitator Eliæ (&c.

Dux Gedeona sequens, Dæmona calce premens,

LECTIO XXV. ab angulo primo progrediens.

O Benedicte Pater, nomine digne tuo

Dux nouæ militiæ, nomen virtutibus æquans

Nobilitatis honos, vir simul atque senex

Delicias fugiens mundum, cum flore relinquens

Vas prece cōminuens cui Studiū omne Deus

Nil nisi Numen amans, Romani pauper alumni

Sancte Magister aue, vas sine labe nitens &c.

LECTIO XXVI. ab ultimo angulo regrediens,

Vir bene dicte Deo, numine plene Dei

Virginitate potens, non læse Cupidinis arcu

Præuie Dux Ouium, Cœnobiale Iubar

Martyribus similis lux, splendida Confessorum

Doctō Apostolicus, magne Propheta Dei

Vir specie Angelicâ, Cherubimū adiuncte ca-

Gloria magna Poli, thuris odore fragrans

LECTIO XXVII. ab angulo, Nomine, recurrens

Nomine digne tuo, mi Benedicte Pater

Dux nouæ militiæ, Diuini nominis hæres

Vir simul atque senex, nobilitatis honos

Delicias fugiens, transcendens moribus annos

Cui studiū omne Deus, vas prece cōminuens

Nil nisi numen amans, rigidâ sub rupe quiescens

Vas sine labe nitens, sancte Magister aue &c.

LECTIO XXVIII. ab angulo, Numine procedens

Numine Plene Dei, vir bene dicte Deo

Virginitate potens, Iustorum Pneumate plene

Cœnobiale Iubar, Præuie Dux Ouium

Martyribus similis, Prælatum Idea bonorum

Magne Propheta Dei, Doctō Apostolicæ (cæ)

Vir specie Angelicâ, Caput Ordinis & Patriæ

Thuris odore fragrans gloria magna Poli &c.

LECTIO XXIX. ab angulo primo alio modo

procedens.

--- O Benedicte Pater

Nomine digne tuo, Diuini nominis hæres

Dux nouæ militiæ, nobilitatis honos

Vir simul atque senex, transcendens moribus annos

Delicias fugiens, vas prece comminuens

Cui studiū omne Deus, rigidâ sub rupe quiescens

Nil nisi Numen amans, sancte Magister aue &c.

LECTIO XXX. ab ultimo angulo alio modo

recurrens.

--- Vir bene dicte Deo

Numine plene Dei, Iustorum Pneumate plene

Virginitate potens, Præuie Dux Ouium

Cœnobiale Iubar, Prælatum Idea bonorum

Martyribus similis, Doctō Apostolicus (cha

Magne Propheta Dei, Caput Ordinis & Patriæ

Vir specie Angelicâ, gloria magna Poli &c.

LECTIO XXXI. ab angulo, Nomine, alio

modo regrediens.

--- Nomine digne tuo

O Benedicte Pater, nomen virtutibus æquans

Dux nouæ militiæ, vir simul atque senex

Nobilitatis honos, mundum cū flore relinquens

Delicias fugiens, cui studiū omne Deus

Vas prece comminuens, Romani pauper alumni

Nil nisi Numen, amans vas sine labe nitens &c.

LECTIO XXXII. ab angulo, Numine, alio

modo procedens.

--- Numine plene Dei

Vir bene dicte Deo, non læse Cupidinis arcu

Virginitate potens, Cœnobiale Iubar

Præuie Dux Ouium, lux splendida Confessorum

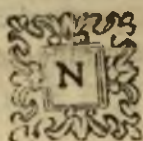
Martyribus similis, magne Propheta Dei (uis

Do-

Doctor Apostolicus, Cherubimū adiūcte cateruis
Vir specie Angelicā, thuris odore fragrās &c.

EXEMPLVM III.

CCCXXIII.

ACTVS fuit Princeps Balthasar Philip-
pus V. Magni Philippi Gnatus, &
Salmanticensis Vniuersitas, vt di-
gnè eius Genethliam celebraret, Pœ-
ticum Certamen instituit, omnesque Europæ
Poëtas ad Metricam arenam prouocauit. Pri-
mus Agon iubebat, vt conficeretur Parodia,
quæ imitaretur pulchram illam Virgilij Eclo-
gam, quæ incipit, *Sicelides Musæ panlomaio-
ra canamus*. Hunc tunc Ego Labyrinthum com-
posui, quem subiicio.

Habuiſti igitur eiusedē tabula triginta duas
differentes Lectiones, & fabricam attentè obser-
uasti. Omnes versus intercidero debet Penhe-
mimeris; & artifex prouidere, vt sensus coha-
reat: coharebit, si sententia sint breues; & uno,
aut altero hemistichio claudantur. Varietas de-
lectat & erudit; ergo vt meus Lector alius ar-
tisticum hoc capiat, alia exempla ponamus.

Tormiades Nymphæ
Fœlicia fata canamus
Concentu, haud facili
Pncebus moduletur habenâ
Altra suprema, Polos
Promittunt fata secunda
Prospera Stelligeri
Deuenit carminis ætas
Virgo iam redijt
Saturnia fœcla resurgunt
Regia progenies
Cœlo dilabitur alto
Cynthia iam primum
Nascentis Stellâ Puelli
Sub quo fœcla vigent
Decorari numine ferri
Aureaque Ambrosijs
Mundis dum fœcla resurgunt
Marsque Venusque fauent
Regnat tuus æthere Phœbus
Consule te exsurgit
Redimitus tempo a ferto
Austriadum Princeps
Quatus super Altra Philippus
Prospera, iam magni
Redeunt te Principe menses
Diuitias, gazas
Vitas, superisque recenses
Admistos Proceres
Fauit generosa colenti
Iam tibi, fors Princeps
Communi munus amore
His sex signa ferunt

Surgentia Numina Mundo
Prospera iam septem
Prædicunt fata Capellæ
Atque Leo media
Positus sub cuspide Cœli
Inluit & serpens
Mauortia fata celebrat
Et nouus Assyrius
Lucet nascentis Olympo
Principis acta simul
Laudesque & fata Philippi
Noscere iam poteris
Decorari luce corulca
O fœlix Princeps
Fœlicia fata supe sunt
Neptunum & ratibus
Scindes volitantibus, atque
Oppida præcinges
Tu mis circumdabis Vrbes
Hinc noua bella cient
Rursus confurget Achilles
Cum te firma viuin
Fœlix ac egerit ætas
Tunc tibi Neptunus
Refert Christallina testâ
Nautica tunc merces
Mutabit in æquore pinus
Prorsus Luce sacra
Tellus requiescit aratro
Fœlici auspicio
Vario est ornata' decore
Dum cultum discit
Mutatæ lumina Lunæ

Carmine iam stabili
Protendunt Lumina Cœli
Dulcia Fortunæ
Confurgant abside Parca.
Aggredere excelsos
Princeps Illustris honores
Tempus adest Princeps
Soboles adamata Philippi
Conspice vt exhilarant
Te nato maeste Philippe
Gloria, vita, salus
Fulgentis sydera Cœli
Ah queat esse suis
Tam grandis vita superstes
Vt tua carminibus
Valeant componere fata
Non mea Traijcius
Citharis resonantibus Orpheus,
Nec Linus has vincet,
Quantumuis dulcis Apollo
Eliseo ad primas
Campos adduxerit auras
Pan erit Arcadibus
Supplex tibi testibus ipsis,
Pan Deus Arcadibus
Tibi subdet testibus ora,
Incipe subrisu.
Matrem cognoscere dulcem
Cui proluxa quidem
Dederunt fastidia menses.
Incipe nunc Princeps
Fungi fœlicibus astris,
Horreat vt Maurus

Prodijt in lucem publicam hoc Salmanti-
cense certamen, & in ipso nonnulla nostra car-
mina: interim quia in paruo libro non omnia
exhiberi potuerunt, voluimus hanc Eclogam
huc ponere, vt doctrinam & regulas præce-
dentes illustret.

Agunt versus isti de Themate Astrologi-
co aut Cœlesti, quod in huius Principis natiui-

tate Viri docti erexerunt; in quo sydera fœli-
citatem quidem Principi, sed vitam breuem
pollicebantur: quam ob rem, si occurrant sy-
derum nomina & phrascs nonnullæ Astrologi-
cæ, non ideò causari debet prudens Lector,
oportet enim astrologicè de rebus æthereis dis-
serere. Hinc necessariò obscuritas & duræ ali-
quæ hemistichiorum connexiones resultant, quas

Promantia non vitat; non enim omnia clarè debent prædici, aliàs enim se exponerent mentiendi periculo, qui consuluntur, & sæpe turbarentur, qui consulunt. Hoc Epigramma erat subscriptum Labyrintho,

SONETO.

CCCXXIV.

Apenas Delio por el Horizonte
Erigió su farol resplandeciente
Comunicando luz de gente en gente,
Y esparciendo esplendor de monte en monte.
Quando nació en España otro Faethonte
De gloria y resplandor tan excelente,
Que haze con luz y imperio resfulgente,
Que el coro de las Musas se remonte
Viendo Tellus del Sol recién nacido
El inmenso poder, el valor graue,
Despues de auerle inperios ofrecido,
Con eloquencia empieza mas suauue
A cantar en aqueste Laberinto
El Natalicio de Filipe quinto,

PROLOGION.

Dædalus ecce nouus fælix honor ipse futura
Oëtoplici dulcis prædico gesta melo.
Temporis instantis numeris oracula claudio,
Concelebro lauros, sceptraque Balthasaris.
En Labyrinthus adest, excelsam en respicis arcem;
Balthasaris laudes, candida Fama colit.
Quattuor ecce aditus, cuius vis (respice) duplex,
Quæ Fama Austriaci fertur in oëtophoro.
Vix nati mirere decus, qui Principis ora
Respicis, & Famæ percipis ora sua -
Cantat. Subpiceas, intentus & ora teneto,
Excipies nati gesta futura, Vale.

In scriptione & pronunciatione nominis Balthasar summa est varietas. Sunt, qui per duplex illud expriment, at tunc accentus esse deberet in penultimâ, quod auris Hispana non didicit; nos enim in materno idiomate: acuius vltimam, & in Latino primam: nec à nobis videntur aliæ gentes abesse.

Tot hic Lectiones Labyrinthus habere potest, quot præcedens, dabo præcipuarum initia; nec enim eas ad longum scribam, ne Lectori in re iam peruiâ & clarâ nimius sim,

ECLOGA I. ab angulo Tormiades progrediens
Tormiades Nympha, fulgentia Numina
Carmine iam stabili felicia fata canamus,
Prospera iam septem (protendunt Lumina) Cæli
Concentu haud facili prædicunt fata. &c.

ECLOGA II. ab eodem angulo Tormiades descendens.

Tormiades Nympha felicia fata canamus
Concentu haud facili: Phæbus moduletur habent
Astra suprema, Polus, promittunt fata secunda.

ECLOGA III. ab angulo Carmine regrediens
Carmine iam stabili fulgentia Numina
Tormiades Nympha protendunt: Lumina Cæli
Prospera iam septem felicia fata canamus. &c.

ECLOGA IV. ab eodem angulo Carmine descendens,

Carmine iam stabili protendunt Lumina Cæli
Dulcia: Fortune consurgant absida Parca.
Aggredere excelsos, Princeps illustris, honores.
Tæpus adest, Princeps, soboles adamata Philippi.

ECLOGA V. ab angulo Bis sex progrediens.

Bis sex signa ferunt mutata Lumina Luna.
Horreat ut Maurus: communi munus amore,
Dum cultum discit fungi felicibus astris
(Iam tibi Sors, Princeps, vario est ornata decor)
Incipe nunc Princeps. &c.

ECLOGA VI. ab eodem angulo Bis sex ascendens,

Bis sex signa ferunt communi munus amore.
Iam tibi sors Princeps fauit generosa colenti
Admissos Proceres, vitas superumque recenses.
Dinitias, gazas, &c.

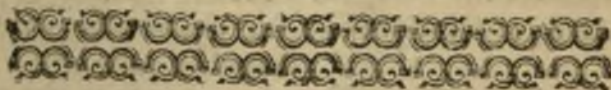
ECLOGA VII. ab angulo Horreat regrediens.

Horreat ut Maurus, mutata Lumina Luna
Bis sex signa ferunt: fungi felicibus astris
(Dum cultum discit communi munus amore)
Incipe iam Princeps. &c.

ECLOGA VIII. ab eodem angulo Horreat ascendens.

Horreat ut Maurus, fungi felicibus astris
Incipe nunc Princeps. Dederunt fastidia mensæ
Cui proluxa quidem, matrem cognoscere dulcem
Incipe subrisu. &c.

In hoc Labyrintho verbis adiectiuus sum, vltimus & difficultates non mediocres expertus. Tu (amice Lector) potiùs alterum, qui S. Benedicti laudes celebrat num. 322. imiteris, omnes enim occurfus suauiores sunt, cum verbo substantiuo reguntur.

MVSA III. SAPPHICA.

CCCXXIV.

in singulis . Considera lineas sequentes, quæ à

RIMA & Secunda Musa Hexametra dederunt, & Disticha: dabit hæc Sapphica, quæ poterunt huic Ideæ respondere: videlicet,
 1-0-1--100-01--1
 si scribantur quinque columnæ, & quinque dictiones

quatuor angulis possunt legi, & à singulis duobus diuersis modis. Sequar meam inclinationem, (sum enim nimis tepidus, vt hanc deuotionem audeam dicere) illasque Dei genitrici dedicabo: & facultati studens, & etiam claritati consulens, abstinebo à verbis adiectiuis, quæ, vt monui, solent sensum & constructionem implicare. Genua ergo flecto, & venerabundâ linguâ Te Diuam alloquar, & sic inquam.

Lux-æue	Mundi	generosa	Splendor	Ætheris
lampas	benedicta	Virgo	Nobilis	Princeps
diuturna	fauitrix	Fax-Dei.	radix	manifesta
vita	Sol-Poli	laurus	benefida	summi
Spes soli	Mater	speciosa	Verbi.	Fons-boni.

Lectio prima ab angulo *Lux* progreditur: secunda descendit. Tertia ab angulo *Ætheris* regreditur, quarta descendit. Quinta ab angulo *Spes* progreditur, sexta ascendit. Septima ab angulo *Fons* regreditur, octaua ascendit. Singulas exscribamus.

LECTIO I.

Lux æue Mundi generosa, Splendor Ætheris, Lampas benedicta, Virgo: Nobilis Princeps: diuturna fauitrix: Fax Dei: radix manifesta vita: Sol. Poli laurus benefida summi. Spes Soli: Mater speciosa Verbi Fons boni. &c. ----

LECTIO II.

Lux æue: Lampas diuturna vita: Spes Soli: Mundi benedicta fauitrix: Sol Poli: Mater generosa: Virgo. Fax Dei: Laurus speciosa: Splendor Nobilis: radix benefida Verbi: Ætheris. Princeps manifesta: Summi Fons boni. &c. ----

LECTIO III.

Ætheris splendor: generosa mundi Lux æue. Princeps. ---- Nobilis Virgo: benedicta lampas ---- Manifesta radix. Fax Dei fauitrix diuturna: summi ---- Benefida laurus. Sol Poli vita, ---- Fons boni verbi speciosa mater: Spes Soli. &c. ----

LECTIO IV.

Ætheris Princeps manifesta summi: Fons boni; splendor ---- Nobilis: radix benefida Verbi. ---- Generosa Virgo. Fax Dei: laurus speciosa: Mundi ---- Benedicta fauitrix. Sol: Poli mater: ---- Lux æue: lampas speciosa vita: Spes Soli. &c. ----

LECTIO V.

Spes Soli: Mater speciosa Verbi: Fons boni: vita ---- Sol: Poli laurus benefida summi: ---- Diuturna fauitrix. Fax Dei: radix manifesta: lampas. ---- Benedicta. Virgo. Nobilis Princeps. ---- Lux æue Mundi generosa: splendor Ætheris. &c. ----

LECTIO VI.

Spes Soli: vita diuturna lampas: Lux æue: Mater: ---- Sol Poli: fauitrix benedicta Mundi. ---- Speciosa laurus. Fax Dei: Virgo generosa: Verbi ---- Benefida radix. Nobilis splendor. ---- Fons boni summi, manifesta Princeps Ætheris. &c. ----

LECTIO VII.

Fons boni: Verbi speciosa Mater:
 Spes Soli: summi benefida laurus:
 Sol Poli: vita manifesta radix:
 Fax Dei: Fauxrix diuturna: Princeps
 Nobilis: Virgo: benedicta Lampas.
 Ætheris splendor: generosa Mundi
 Lux aue. &c.

LECTIO VIII.

Fons boni summi: manifesta Princeps
 Ætheris: verbi benefida radix:
 Nobilis splendor: speciosa laurus:
 Fax Dei: Virgo: generosa Mater:
 Sol Poli: fauxrix benedicta Mundi,
 Spes Soli: vita diuturna Lampas:
 Lux aue. &c.

Duas primas, & duas vltimas lectiones admittis, laudasque: quatuor intermediis condemas, quod inter versus sapphicos integros, nonnullos fractos intermiscant. Et quidem, si licuit Virgilio interferere nonnullos incompletos versus, cur Metametrico calamo id non licebit? Sed non disputo: si quatuor lectiones intermediæ non placeant, illas expunge, & retine quatuor perfectas. Ego autem illas ex-

pungere non volo; sed steganographiam appello & iubeo hoc paradigma ab angulis Ætheris aperiri ista clauis.
 vvvv nn: vvvv nn: vvvv nnnn: vvvv
 Sunt viginti literæ totidem dictionis diagrammatis correspondentibus: in quibus significat eam quæ valet: n. eam, quæ non valet.

Coeterum, si carmina essent retrogradæ omnes lectiones melius fluere: sed non est facile sapphica retrogredientia fabricari.

Alius modus.

CCCXV.

NIBO expeditiorem viam, & aliud Diagramma proponam multò facilius meliusque, quod videlicet commodius & eloquentius suos conceptus reponat & multiplicet. Subeigitur locum Regularum hoc exemplum. [Argumentum est liberum: conuertimus enim ad Famam, Musam & Floram oculos, & narramus quæ aspiciunt: videlicet Philippi IV. Regis Optimi Maximi victorias, triumphos, & expeditiones ab hac Nympharum (aut Dearum) si velis) triade celebrari.]

Musa Regalis	celebrat Philippi	Gesta victoris
generosa cantat	Fama concentu	reboat canoro
Nobiles turmas	generosa dulci	Flora conatu
recinitque bella	Et nouam terram	reperit sub axe
Principis magni	celebrisque Regis	Quæ sub arctoo
resonat triumphos	Laureas, palmas,	volitans per auras
Vicit externos	populos rebelles	Sospes oppressit
cuneos potentes	Vicit inuictus	male fida castra
Est soli splendor	facer estque Phoenix	Rector est summus
Speridum venustas	Maximus Princeps	redimitus auro
Arbiter Mundi	columenque firmum	Gentis Hispanæ.

Complectitur hoc Diagramma sedecim sapphica, & quia octo modis diuersis potest legi omnibus fluxibus & refluxibus enumeratis ponet ob oculos centum viginti octo versus. Huius diagrammatis lectiones non laborant eâ fragilitate, quâ lectio III. IV. V. & VI. diagrammatis antecedentis: & idè hic modus melior est: & quia multò est facilior debet sine dubio præferri. Lectiones ipsas subscribamus.

LECTIO I.

Musa Regalis celebrat Philippi
 Gesta victoris, generosa cantat;
 Fama concentu reboat canoro.

Nobilis turmas, generosa dulci
 Flora conatu recinitque bella.
 Et nouam terram reperit sub axe
 Principis magni celebrisque Regis.
 Quæ sub Arctoo resonat triumphos
 Laureas, palmas volitans per auras.
 Vicit externos populos rebelles:
 Sospes oppressit cuneos potentes,
 Vicit inuictus malefida castra.
 Est Soli splendor, facer atque Phoenix.
 Rector est summus: Speridum venustas.
 Maximus Princeps redimitus auro.
 Arbiter Mundi: columenque firmum
 Gentis Hispanæ.

LECTIO II.

Musa Regalis generosa cantat
 Nobiles turmas recinitque bella
 Principis magnis resonat triumphos
 Vicit externos cuneos potentes
 Est Soli splendor Speridum venustas:
 Arbiter Mundi, celebrat Philippi
 Fama concentu generosa dulci
 Et nouam terram, celebrisque Regis
 Laureas, palmas: populos rebelles
 Vicit inuictus sacer atque Phoenix
 Maximus Princeps columenque firmum,
 Gesta victoris reboat canoro
 Flora conatu: reperit sub axe
 Quæ sub Arctoo volitans per auras
 Sospes oppressit malefida castra
 Rector est summus redimitus auro
 Gentis Hispanæ.

LECTIO III.

Gesta victoris celebrat Philippi
 Musa Regalis reboat canoro
 Fama concentu generosa cantat
 Flora conatu generosa dulci
 Nobiles turmas reperit sub Axe
 Et nouam terram, recinitque bella
 Quæ sunt arctoo, celebrique Regis
 Principis magni volitans per auras
 Laureas, palmas, resonat triumphos
 Sospes oppressit populos rebelles
 Vicit externos malefida castra
 Vicit inuictus cuneos potentes
 Rector est summus sacer atque Phoenix
 Est soli splendor redimitus auro:
 Maximus Princeps Speridum venustas
 Gentis Hispanæ columenque firmum
 Arbiter mundi.

LECTIO IV.

Gesta Victoris reboat canoro
 Flora conatu reperit sub axe
 Quæ sub Arctoo volitans per auras
 Sospes oppressit malefida castra
 Rector est summus redimitus auro
 Gentis Hispanæ, celebrat Philippi
 Fama concentu generosa dulci
 Et nouam terram celebrisque Regis
 Laureas palmas, populos rebelles
 Vicit inuictus sacer atque Phoenix
 Maximus Princeps columenque firmum
 Musa Regalis generosa cantat
 Nobiles turmas, recinitque bella
 Principis magni resonat triumphos
 Vicit externos cuneos potentes
 Est Soli splendor. Speridum venustas
 Arbiter Mundi.

LECTIO V.

Arbiter Mundi, Speridum venustas.
 Est Soli splendor, cuneos potentes
 Vicit externos, resonat triumphos
 Principis magni recinitque bella
 Nobiles turmas generosa cantat
 Musa Regalis, columenque firmum
 Maximus Princeps, sacer atque Phoenix
 Vicit inuictus populos rebelles.
 Laureas, palmas celebrisque Regis
 Et nouam terram generosa dulci
 Fama concentu celebrat Philippi.
 Gentis Hispanæ redimitus auro
 Rector est summus malefida castra
 Sospes oppressit volitans per auras
 Quæ sub Arctoo reperit sub axe
 Flora conatu reboat canoro
 Gesta victoris,

LECTIO VI.

Arbiter Mundi, columenque firmum
 Gentis Hispanæ Speridum venustas
 Maximus Princeps, redimitus auro
 Est Soli splendor, sacer atque Phoenix
 Rector est summus, cuneos potentes
 Vicit inuictus malefida castra
 Vicit externos populos rebelles
 Sospes oppressit; resonat triumphos
 Laureas, palmas, volitans per auras
 Principis magni celebrisque Regis
 Quæ sub Arctoo recinitque bella
 Et nouam terram reperit sub axe
 Nobiles turmas generosa dulci
 Flora conatu, generosa cantat
 Fama, concentu reboat canoro
 Musa Regalis, celebrat Philippi
 Gesta victoris,

LECTIO VII.

Gentis Hispanæ redimitus auro
 Rector est summus malefida castra
 Sospes oppressit volitans per auras
 Quæ sub Arctoo reperit sub Axe
 Flora conatu reboat canoro
 Gesta victoris columenque firmum
 Maximus Princeps sacer atque Phoenix
 Vicit inuictus populos rebelles
 Laureas palmas celebrisque Regis
 Et nouam terram generosa dulci
 Fama concentu celebrat Philippi
 Arbiter Mundi Speridum venustas
 Est Soli splendor, cuneos potentes
 Vicit, externos resonat triumphos
 Principis magni, recinitque bella:
 Nobiles turmas generosa cantat
 Musa regalis.

LECTIO VIII.

Gentis Hispanæ, columenque firmum
 Arbiter mundi redimitus auro

Maximus Princeps splendidus venustas
 Rector est summus sacer atque Fœnix
 Est Soli splendor male fida castra
 Vicit inuictus cuneos potentes
 Solpes oppressit populos rebelles
 Vicit externos volitans per auras
 Laureas palmati resonat triumphos
 Quæ sub Arctoo celebrisque Regis
 Principis magni reperit sub axe
 Et nouam terram recinitque bella
 Flora conatu genarosa dulci

Nobiles turmas generosa cantat,
 Gesta victoris celebrat Philippi
 Musa Regalis.

CCCXXVI.

D hanc etiam Ideam spectat alius
 Pegma, quod ante annos quadragin-
 ta scripsi, dum inciperem Artem
 Meoricam discere, & simul nouam
 illam inuentis illustrare. Est etiam
 in laudem Philippi IV. Hispaniæ Regis, & In-
 diarum Monarchæ.

Maximi Mundus	citharis canoris	Gesta Cœlestis
recinit Principi	carminis plausu	chorea tumultu
voce percussâ	fidium tremore	Cantat intonsus
celebratque lauros	Austrij Martis	recinit trophæa
& simul claros	resonat triumphos	sueptra collaudat
redimita lauro	Cæsarem cantat	sperium, celebrat
Pallas & Regem	cecinit potentem	Principum Regem
Populi Monarcham	Laude qui Mundum	duplicem decorat
Pangit excelsum	celebratq; Magnum	Phœbus Heroem.

Ars est eadem: nam carmen in duas par-
 tes diuiditur inter syllabam quintam & sextam,
 in quem locum necessariò incidit penthemi-
 meris. Lectiones sunt etiam octo: bine scilicet
 à singulis annis.

LECTIO I.

Ab angulo *Maximi* recto cursu progrediens.

Maximi Mundus citharis canoris
 Gesta Cœlestis recinit Philippi
 Carminis plausu, choreæ tumultu,
 Voce percussâ, fidium tremore;
 Cantat intonsus celebratque lauros
 Austrij Martis, recinit trophæa,
 Et simul claros resonat triumphos,
 Sceptra collaudat redimita lauro,
 Cæsarem cantat, sperium celebrat
 Pallas & Regem: cecinit potentem
 Principum Regem, populi Monarcham,
 Laude qui Mundum duplicem decorat;
 Pangit excelsum celebratque magnum
 Phœbus Heroem.

LECTIO II.

Ab eodem angulo *Maximi* descendens.

Maximi Mundus recinit Philippi
 Voce percussâ celebratque lauros
 Et simul claros redimita lauro
 Pallas & Regem Populi Monarcham
 Pangit excelsum citharis canoris
 Carminis plausu fidium tremore
 Austri Martis resonat triumphos,
 Cæsarem cantat cecinit potentem
 Laude qui Mundum, celebratque magnum.

Gesta Cœlestis choreæ tumultu.
 Cantat intonsus, recinit trophæa.
 Sceptra collaudat Sperium, celebrat
 Principum Regem duplicem decorat
 Phœbus Heroem.

LECTIO III.

Ab angulo *Gesta Cœlestis* retrogrediens.

Gesta Cœlestis citharis canoris
 Maximi Mundus, choreæ tumultu
 Carminis plausu secinit Philippi:
 Cantat intonsus fidium tremore
 Voce percussâ recinit trophæa
 Austrij Martis, celebratque lauros;
 Sceptra collaudat, resonat triumphos,
 Et simul claros; sperium celebrat
 Cæsarem cantat redimita lauro,
 Principum Regem cecinit potentem,
 Pallas & Regem duplicem decorat
 Laude qui Mundum, Populi Monarcham
 Phœbus Heroem, celebratque Magnum
 Pangit excelsum.

LECTIO IV.

Ab eodem angulo *Gesta Cœlestis* descendens.

Gesta Cœlestis choreæ tumultu
 Cantat, Intonsus recinit trophæa
 Sceptra collaudat Sperium, celebrat
 Principum Regem duplicem decorat
 Phœbus Heroem citharis canoris
 Carminis plausu fidium tremore
 Austrij Martis resonat triumphos
 Cæsarem cantat cecinit potentem
 Laude qui Mundum celebratque Magnum

Maximi Mundus recinit Philippi
Voce percussâ celebratque lauros
Et simul claros redimita lauro
Pallas & Regem Populi Monarcham
Pangit excelsum .

LECTIO V.

Ab angulo *Pangit* progrediens .
Pangit Excelsum , celebratque Magnum
Phœbus Herôem , populi Monarcham ,
Laude qui Mundum duplicem decorat
Pallas & Regem cecinit potentem
Principum Regem redimita lauro
Cæsarem cantat Sperium : celebrat
Et simul claros resonat triumphos
Sceptra collaudat celebratque lauros
Austrij Martis recinit trophæa
Voce percussâ fidium tremore
Cantat intonsus recinit Philippi
Carminis plausu , choreæ tumultu
Maximi Mundus citharis canoris
Gesta Cœlestis .

LECTIO VI.

Ab eodem angulo *Pangit* adscendens .
Pangit & excellum populi Monarcham
Pallas & Regem redimita lauro
Et simul claros celebratque lauros
Voce percussâ recinit Philippi
Maximi Mundus celebratque Magnum
Laude qui Mundum cecinit potentem
Cæsarem cantat resonat triumphos
Austrij Martis fidium tremore
Carminis plausu , citharis canoris
Phœbus Heroem duplicem decôrât
Principum Regem Sperium celebrat
Sceptra collaudat , recinit trophæa

Cantat intonsus chorea tumultu
Gesta Cœlestis

LECTIO VII.

Ab angulo *Phœbus Heroem*, regrediens .
Phœbus Herôem celebratque Magnum
Pangit Excelsum , duplicem decôrât
Laude qui Mundum Populi Monarcham
Principum Regem cecinit potentem
Pallas & Regem Sperium celebrat
Cæsarem cantat redimita lauro
Sceptra collaudat, resonat triumphos
Et simul claros , recinit trophæa
Austrij Martis, celebratque lauros
Cantat intonsus fidium tremore
Voce percussâ choreæ tumultu
Carminis plausu recinit Philippi
Gesta Cœlestis citharis canoris
Maximi Mundus .

LECTIO VIII.

Ab eodem angulo *Phœbus Heroem* , adscen-
dens .

Phœbus Herôem duplicem decôrât
Principum Regem Sperium celebrat .
Sceptra collaudat recinit trophæa
Cantat intonsus chorea tumultu
Gesta Cœlestis celebratque Magnum
Laude qui Mundum cecinit potentem
Cæsarem cantat resonat triumphos
Austrij Martis fidium tremore
Carminis plausu citharis canoris
Pangit excelsum Populi Monarcham
Pallas & Regem redimita lauro
Et simul claros celebratque lauros
Voce percussâ recinit Philippi
Maximi Mundus .

MVSA IV. QVODLIBETICA.

CCCXXVII.

LIÆ Tabulæ formari poterunt, in quibus aliter procedatur & aliter . Placet nunc Quodlibeticam ponere, quam ante annos triginta inuenimus, & Reuerendissimo Angelo Manriquo pietate scientiâ , & nobilitate Viro Magno, quem nominasse, encomijs celebrasse sit, tanquam Minerual debitum dicaimus : & *Quodlibeticam* dici voluimus, quòd Lector posset sumere ex quacumq; columnâ verbum quodlibet : &c. Vnde, quia prima columna in secundam ducitur & nume-

rus ex multiplicatione resultans in tertiam, & numerus inde proueniens, in quartam : & sic vlteriùs : versuum numerus summoperè multiplicatur . Pegma ipsum subijcio . Continentur in paruulâ hac Tabella carmina 7776.

duc	6	<i>septem-millia septingenta septuaginta sex</i> : nam, vt patet ex laterculo adiuncto, 6. multiplicata per 6. sunt 36: & hæc 36. multiplicata per 6. sunt 216: & hæc 216. multiplicata per 6. sunt 1296: & hæc 1296. multiplicata per 6. sunt 7776. & totidem sunt carmina, quæ in 36. vocibus, quas habet hoc Pegma, continentur .
in	6	
duc	36	
in	6	
duc	216	
in	6	
duc	1296	
in	6	
	7776	

ginta nouem millia, nongenta triginta & sex
carmina Hexametra.

PROGREDIAMVR VLTERRVS, mutemufque
ordinem Ordinum seu Columnarum.

Si maneant immotæ Columnæ penultima
& vltima, reliquæ quinque, A B C D E, patien-
tur 120. Combinationes, quod demonſtrat

1 per 1	dat	1
1 per 2	dat	2
2 per 3	dant	6
6 per 4	dant	24
24 per 5	dant	120
& fic vltcrius.		

Tabella, quam ob
oculos ponimus. Da-
tâ quâlibet ex his
120. Combinationi-
bus, quæcumque ex
Columnis difſyllabis
(nempe A, C, vel D.)

potest commutari cum G. Ergo 120. debet
per 3. multiplicari: & numerus 360. resultabit.
Tandem duas Columnas B E, poteris commu-
tare cum vltimâ, ita vt illæ duæ fequantur Co-
lumnâ F Daçtilicam, & carmen claudatur hoc
modo F B E, vel etiam hoc F E B. Ergo pro-
pter clauſulam F B E numerum 360. duplica,

120
3
360
2
720
2
1440

& habebis 720: & propter clau-
ſulam F E B. hunc duplica, & con-
ſequeris numerum 1440. Et dices
totidem eſſe harum Columnarum
combinationes ſeu commutatio-
nes.

Numerauimus verſus in ſin-
gulis Columnarum Combinatio-
nibus, & reperimus eſſe. 279,936.
numerauimus Columnarum Combinatio-
nes, et reperimus, 1440. Ergo, ſi prior numerus in ſe-
cundum ducatur, ſciemus quot verſus Hexa-
metri non Spondaici continentur in Labyrintho
Quodlibetico. Et factâ operatione resultabunt

ſunt in vna combin. verſus	279, 936
ſunt combinationes	1, 440
	000, 000
	11; 197, 44
	111; 974, 4
	279; 936
ergo verſus.	403 ; 107 , 840
spondaicorum genera .	4
Eorum numerus	1612 ; 431 , 360
ſemul .	2 015 ; 539 , 200
Daçtylici	403 ; 107 , 840
omnes ſimul	2, 418 ; 647 , 040

Supra quadringentos & tres miliones, centum
& ſeptem millia, octingenta & quadraginta He-
xametra, non Spondaica, nec Dhætylica. Conſi-
dera numeros et verſus, quos adſcribo.

Diuos, Sol, Sphæra, Mundus, Mens laudant Sydera.
Diuos, Sol, Sphæra, Mundus, Mens Sydera Laudant .
Diuos, Sol, Sphæra, Mens, Sydera, Mundus laudant .
Diuos, Sol, Mens, Sydera, Sphæra, Mundus, laudant .
Diuos, Sydera, Sol, Mens, Sphæra, Mundus, laudant .
Sydera, Diuos, Sol, Mens, Sphæra, Mundus, laudant .

Vides ſex verſus, & in illis quo Sydera mo-
do à regione vltimâ ad primam per gradus re-
currerint . Primus verſus eſt Daçtylicus, nem-
pe habens pedem ſextum Daçtylum, Secundus
eſt Heroicus : habens pedem quintum Daçty-
lum . Sequuntur quatuor ſpondaicorum genera .
Vnde omnes verſus ſimul erunt 2, 418; 647,
040. Videlicet, *Supra millionum duo millia,
quadringenta octodecim, ſexcenti & quadraginta
ſepſem millics, & quadraginta verſus.*

Vt dicta melius intelligantur, Epiſtolam
hanc in quâ Idea prima huius Muſæ IV. illu-
ſtratur, ſubiungo .

EPISTOLA

Illuſtriſſimo & ingenioſiſſimo Domino Ludouico
de Bolea, Marchioni de Torres. S.

CCCXXVIII.

ERPENS actus in circulum,
caudam vltimam ſummis
dentibus premens, anni eſt
ſymbolum, quod eodem il-
le momento et finem et
initium habeat : inſtat qua-
drageſimi finis, hoc eſt, ini-
tium quadrageſimi primi,

oroque Deum, vt fauoribus fauores accumulet,
et ſicut Te toto anno elapſo frui animi et cor-
poris felicitate permisit, ſic etiam in futuris fa-
ciat, vt mente, linguâ, calamo, et ſibi et regno
poſſis laborare et ſeruire . Xenium ſupereſt, ne
vadat vacuus Tabellarius . At Eruditifſimo Ego
Viro quale mittam ? Aurum argentumque,
quæ terram ſlauam et albam meritò compellat
Bernardus, Philoſophi orcheſtræ ſublunioris
contemnunt; et Tu quoniam inter nobiliſſimos
emines, vt Philoſophus debes tractari . His me
Carminibus noſter Elinandus donauit : Exem-
plum mitto : et ne videar alieni ingenij fructus
tui Ingenij Aris appendere, quid Ego in illis
obſeruauerim, aut ex illis deduxerim, breuiter
explicabo .

XENIVM.

Præclæ quercus frondenti in vertice pendens
Teſtor templa loci ſannos celebrare frequentes
Diſparibus compacta modis totidemque ciuitis

Dulcisono Panum oblectans modulamine silvas
 Naiadum, dryadumque choros, Arcanaque Bacchi
 Orgia & heuantes Satyros per Musica tempe .
 Me Pan ad thyasos docuit modulamine cantus
 Et variata sonis vinxit consortia primus :
 Nobilis Alnus erat, tua maxima cura cybele .
 Erofeo terit ore Deus, mollique labello
 Ascenditque tuos Idaos Matera mores
 In me felices animavit carmina Musas
 Me Iudex forma alta gestavit in Ida
 Me leti sociam voti vicina marito
 Eoo lucis canit immutata sub ortu .

O si diuiso metiri limite Clio
 Vna lege sui ac vno mansantia fonte
 Aonio versus heroi iura manente
 Ausuro dei metiri felicia texta,
 Augeri longo patiens exordia sine
 Exiguo cursu paruo crescentia motu
 Vluma postremo donec fastigia tota
 Ascensu Iugicum securo limite claudat .
 Vno vis spatio versus Elementa prioris
 Dinumerans cogens equari legere tenta
 Parua nimis longis & visu dissona multum
 Tempore sub pari Limetri rationibus Isdem
 Dimidium numero Musis tamen equiparantem .
 Hac erit in varios species aptissima cantus,
 Perque modos gradibus surget facunda canoris
 Ere cauo & tereti calamis crescentibus aueta .
 Quis bene suppositis quadratis ordine pleetris
 Artificis manus in numeros clauditque aperitque
 Spiramenta probans placidis bene consona rhytmis
 Sub quibus unda latens properantibus incita vetis
 Quos vicibus crebris luenū labor haud sibi discors
 Hinc atq; hinc animatq; agilians augetq; Reluctans
 Copositu ad numeros propriūq; ad carmina prestat
 Quodque queat minimum ad motum intremefa-
 cta frequentia

Plectra ad aperta sequi aut placidos bene claudere
 cantus,

Iamque metro & rhytmis prastringere quidquid
 ubique est .

Ardua componunt felices carmina Musa :
 Dissona connectunt diuersis vincula metris .
 Scrupea pangentes torquentes pectora Vates :
 Undique confusis constabunt singula verbis .

Carmina felices componunt ardua Musa :
 Vincula connectunt diuersis dissona metris :
 Pectora torquentes pangentes scrupea vates :
 Singula constabunt confusis undique verbis .

Ardua constabunt torquentes carmina Musa :
 Dissona componunt connectunt vincula metris :
 Scrupea confusis diuersis pectora vates :
 Undique felices pangentes singula verbis .

Carmina torquentes constabunt ardua Musa :
 Vincula connectunt componunt dissona metris :
 Pectora diuersis confusis scrupea Vates :
 Singula pangentes felices undique verbis .

Undique connectunt constabunt singula Musa :
 Scrupea torquentes componunt pectora metris :
 Dissona confusis felices vincula Vates :
 Ardua pangentes diuersis carmina verbis .

Singula constabunt connectunt undique Musa :
 Pectora componunt torquentes scrupea metris :
 Vincula felices confusis dissona Vates :
 Carmina diuersis pangentes ardua verbis .

Carmina diuersis felices ardua Musa :
 Vincula pangentes connectunt dissona metris :
 Pectora torquentes componunt scrupea Vates :
 Singula confusis constabunt undique verbis .

Ardua felices diuersis carmina Musa :
 Dissona connectunt pangentes vincula metris :
 Scrupea componunt torquentes pectora Vates :
 Undique constabunt confusis singula verbis .

Singula confusis pangentes undique Musa :
 Pectora diuersis felices ardua metris :
 Vincula connectunt constabunt scrupea Vates :
 Carmina componunt torquentes dissona verbis .

Undique pangentes confusis singula musis :
 Ardua felices diuersis pectora metris :
 Scrupea constabunt connectunt vincula Vates :
 Dissona torquentes componunt carmina verbis .

Dissona torquentes constabunt vincula Musa :
 Undique connectunt componunt singula metris :
 Ardua diuersis confusis carmina Vates :
 Scrupea pangentes felices pectora verbis .

Pectora connectunt pangentes scrupea Musa :
 Carmina confusis diuersis ardua metris :
 Singula felices componunt undique Vates :
 Vincula constabunt torquentes ardua verbis .

Scrupea felices diuersis pectora Musa :
 Ardua connectunt pangentes carmina metris :
 Undique componunt torquentes singula Vates :
 Dissona constabunt confusis vincula verbis .

Vincula confusis constabunt dissona Musa :
 Singula torquentes componunt undique metris :
 Carmina pangentes connectunt ardua Vates :
 Pectora diuersis felices scrupea verbis .

Vincula componunt connectunt dissona Musa :
 Singula constabunt torquentes undique metris :
 Carmina felices confusis ardua vates :
 Pectora pangentes diuersis scrupera verbis .

Scrupera diuersis pangentes pectora Musa :
 Ardua confusis felices carmina metris :
 Undique torquentes constabunt singula Vates :
 Dissona connectunt componunt vincula verbis .

Pectora pangentes confusis scrupera Musa :
 Carmina felices diuersis ardua metris :
 Singula constabunt connectunt undique Vates :
 Vincula torquentes componunt dissona verbis .

Dissona componunt torquentes vincula Musa :
 Undique connectunt constabunt singula metris :
 Ardua diuersis felices carmina Vates :
 Scrupera confusis pangentes pectora verbis .

CCCXXIX.

ERSVS istos ab Elinando missos mediator, & in singulis Ego Tetrastichis Proteum ingeniosum reperio, quod non solum octies-decies, quod Elinandus fecit, sed infinitis quasi vicibus variari possit. Ideam propono.

Omnes quatuor versus sunt similes, & abstracti à materiâ hanc Metametricam formam conseruant: videlicet,

l, - o o l, ---, l, ---, l, - o o l, - - : l

Habent singuli quinque dictiones, quarum prima & quarta sit dactylica, à consonante incipiens & purè desinens: secunda & tertia, quæ

à consonanti incipiunt & etiam in consonantem desinunt, pediti Molosso corresponsdeant: & tandem vltima, quæ à consonante debet incipere & qualitercumque desinere, Spondeo.

Exempla addere debeo; & quia Calendis Ianuarijs omnis calamus, sacer esse debet Coelitibus, primo & quarto loco hæc nomina conuenire videntur. *Barbara, Lucia, Cordula, Sulia* (ANATPAMMATICOS *Luia*) *Martia, Claudia, Candida*. &c. quæ purissimæ Martyres orent in Empyreo pro nobis, vt quæ meritis nostris non valeamus, earumdem patrocini adsequamur. Locum secundum tertiumque, *Iosephus, Mattheus, Matthias, Thadæus, Iacobus, Iouannes* (Græce IOANNHS) *Bernardus, Franciscus, Martinus, Syluester, Fernandus, Marcellus, Faustinus, Vitalis, Cirinus, Donatus, Iustinus, Paulinus Calixtus*, &c. poterunt honorare orarique, vt tenue hoc acceptent nostræ deuotionis specimen, quos enim digne celebrare non possumus, humili volumus obsequio frequentare. Et quia in Breuiario lego, *Gaude Maria Virgo, cunctas hæreses sola intermisti: &c. Iusti in perpetuum viuunt, &c. Fulgebunt iusti. &c. Deo seruire regnare est.* &c. [quæ deuota periodi, sunt è sacrâ scripturâ quoad verba, aut ialtem quoad sensum desumptæ] eruo quatuor dictiones spondiacas (placet Scaligeri Lexicon) videlicet, *Gaudent, Viuunt, Fulgent, Regnant*, quarum erit versus singulos claudere.

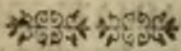
Hac arte possumus condere Disticha, Tristicha, Tetrasticha, Pentasticha, Hexasticha, &c. Ergo, vt Proteum Elinandi ad numeros possimus reducere, has quatuor lineas proponamus.

Barbara,	Iosephus,	Iacobus,	Cordula,	gaudent.
Iulia,	Matthæus,	Bernardus,	Candida,	fulgent.
Claudia,	Marcellus,	Franciscus,	Lucia,	viuunt.
Sanctia,	Martinus,	Syluester,	Martia,	regnant.

Voces dactylicæ sunt 8. quæ tamen se debent continere in primâ columnâ & penultimâ: & vt constat ex his, quæ superius diximus de Anagrammate, patiuntur 40, 320. combinationes: Molossæ sunt etiam 8. constant in primâ & secundâ columnâ, nec aliò possunt progredi: & sunt iterum 40, 320. combinationum capaces. Ducendo igitur hunc numerum in se ipsum, habeo, 1, 625; 702, 400. Et quia postea in vltimâ columnâ, manent quatuor dictiones spondiacæ, quæ dant combinationes 24. ille vltimus numerus per istum debet multiplicari, vt habeamus. 39; 016; 857, 600. Tetrasticha: & 156, 067; 430; 400. versus simplices: Considera sequentes lineas.

40, 320
40, 320
00, 000
806, 40
12; 096, 0
00; 000
1, 612; 80
1, 625; 702, 400
24
6, 502; 809, 600
32, 514; 048, 00
39, 016; 857, 600
4
156, 067; 430, 400

Variari ergo poterit hoc Tetrastichum tam in multis vicibus, vt crescat in Tetrastichorum *triginta & nouem millies & sedecim milliones: octingenta & quinquaginta septem millia & sexcenta*. Hoc est versuum simplicium *centum quinquaginta sex millies & sexaginta septem milliones: quadriginta & triginta millia & quadrigenta*.

Laudentur	Petrus,	Paulus,	Bernardus,	Aquinas,
Franciscus,	Maurus,	Marcus,	Martinus,	Amandus.
Cantentur	Victor,	Linus,	Syluester,	Ioseph,
Calixtus	Cletus,	Vitus,	Cirinus	Achilles.

Sunt versus quatuor, vt antea: singuli quinque dictionibus coalescunt; quarum Bacchix, nempe *u - a*] se continent in vltimo loco; cæteræ modò in singulis versibus duæ dissyllabæ, & duæ trissyllabæ maneant, quomodolibet inter se commutari possunt. [Omnes, quæ in quatuor prioribus columnis ponuntur, vtrisque clauduntur consonantibus: quæ autem in quintâ remanent, debent incipere à vocali, possuntque in consonantem vel vocalem desinere.] Ideas propono.

Prima *l, - u, l, - u, l, - u, - - u, l u - a: 1*

Secunda *l, - u, l, - u, l, - u, l, - u l u - a: 1*

Tertia *l, - u, l, - u, l, - u, l, - u, l u - a: 1*

Quarta *l, - u, l, - u, l, - u, l, - u, l u - a: 1*

Quinta *l, - u, l, - u, l, - u, l, - u, l u - a: 1*

Sexta *l, - u, l, - u, l, - u, l, - u, l u - a: 1*

Singulæ ex his Ideis dant Tetrasticha, 39, 016;

857, 600: hoc est, simplices versus, 156, 067;

430, 400. tot videlicet, quot dederat Idea Eli-

nandi: at quia in hoc Tetrasticho sunt Ideæ sex, adscendet adhuc multiplicatio.

Priora Tetrasticha. 39, 016; 857, 600

multiplicata per 6

dabunt Tetrast. 234, 101; 145, 600

& hic numerus per 4

dabit versus simplices 936, 404; 582, 400

Habuiisti igitur in vno breuissimo Tetrasticho *nongentos triginta sex millies quadringen-*

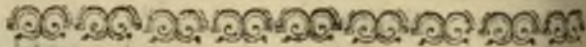
CCCXXX.

ED quia voces illæ Dactylicæ minuum carminum numerum, ad quem posse peruenire Tetrastichum, si illarum loco ponerentur Trochaicæ; iubemus illas exesse: & alias substituentes, Tetrastichum nouum formabimus. Subrigemus igitur ad Cælos oculos, & ad Cœlitum, quos speciali deuotione suspicimus, pedes prouoluti dicemus.

tos & quatuor milliones, quingentos octuaginta duos millies, & quadringentos versus Hexametros.

TOT igitur, Illustrissime Domine, à Cœlitibus beneficia & fauores recipias, quot ipsi in Tetrastichis præmissis laudes: & saluus incolumisque multas annorum superuenientium reuolutiones videas, vt tuis scriptis Deo seruatis, & Scholam honores.

VCA, Felicium Ingeniorum parens, patria est Patris Nicolai, Concionatoris Capucini, cuius sphaeras & Circulos Metricos Orbis literarius legit & admiratur. Est præditus genio subtili, & multa scripsit, quæ à Poëtis eruditis laudantur. Viennæ anno *Mariae Dei Parentis FELICI*, imitatur Cœlum Liliueldense, edidit Marianam Cynosuram, & Ferdinando III. Romanorum Imperatori dedicauit: eamdemque post biennium, videlicet, anno à *DOMINICA SALVIA* ad Illustrissimi & Excellentissimi D. Baptistæ Nani apud Cæsarem pro Serenissimâ Venetorum Republicâ Oratoris instantiam, locupletior reddidit. Vtraque mihi perplacet: & vtramque vt deuotionem ergo Deiparam foueam, & hanc Musam illustrem & honorem, adiungo.

MVSA V. RHYTHMICA.

CCCXXXI.

РHYTHMOS etiam condere possumus, qui vndequaque legantur : & quia illorum est facilior syntaxis, quam Metrorum, facilius poterimus illos per ambages Laberinthæas propellere, quàm ista. Vti possemus omni Rhyth-

morum genere, si in hoc Capite diffundi vellemus : at studentes breuitati, nobiliores versuum compositiones seligemus, & Tetrasticha, Pentasticha, aut etiam Ogdoasticha Rhythmicè conformabimus, & ad Labyrinthos reducemus. Vt breuius & clariùs procedamus, seruiant loco Regularum exempla.

Ab angulo primo (A) progrediendo & descendendo; & ab ultimo (D) retrocurrendo & ad-

Quartetas, que se pueden leer azca ocho partes.

AD. Francisco Flores Dorado, Capitan de Caballos, en el nacimiento de D. Carlos Flores Dorado su hijo.

A	Frutisque dan tales flores	Quien duda, que es fruto de oro	Que os dio el Cielo vn gran thesoro	En el es muy cierto Flores	C
	Quenduda, que es fruto de oro	Fruto de flores doradas?	Canten las Musas fagradas,	Que os dio el Cielo vn gran tesoro.	
	Que os dio el ciclo vn gran thesoro,	Cantan las Musas fagradas	Fruto de flores doradas,	Quien duda, que es fruto de oro?	
B	En el es muy cierto Flores.	Que os dio el Cielo vn gran thesoro,	Quien duda, que es fruto de oro,	Fruto, que dan tales flores.	D

scendendo; eosdem versus inuenies. Item eosdem ab angulo (B) progrediendo & ascendendo, & ab angulo (C) retrogrediendo et descendendo.

Versuum hæc coincidentia vt semel aut

iterum exhibeatur suam gratiam habet, eritque maior adhuc, si versus qui in corde Labyrinthi ponuntur, ab externis non differant. Considera subsequens Pagma, quod Cardueli inscripsimus (Hispanicè, *Al Gilguero.*)

CCCXXXII.

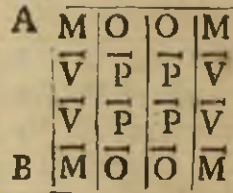
Es la hermosa Primavera	Suma de tus gracias sumas	Primavera de tus plumas	Es el Iris de tu Esfera
Suma de tus gracias sumas	Es la hermosa Primavera	Es el Iris de tu Esfera	Primavera de tus plumas
Primavera de tus plumas	Es el Iris de tu Esfera	Suma de tus gracias sumas	Es la hermosa Primavera
Es el Iris de tu Esfera	Primavera de tus plumas	Es la hermosa Primavera	Suma de tus gracias sumas

Rhythmi possunt et solent in linguâ quâcumque formari: et ideò etiam hi Labyrinthi poterunt fieri Hebraicè, Græcè, Latinè, etc. Hebraica exempla habebis satis multa in קבלה Cabala quam Diagrammatis aliarum linguarum exornamus, et citò emittemus in lucem, modò

Latinum hoc ad Laudem Venetiarum proponimus, in quo versus, qui ab angulo (A) leguntur, coincidunt cum illis, qui ab angulo (D) et illi, qui leguntur ab angulo (B) cum illis, qui ab angulo (C)

A	Cinge comas generosas Lauris Crystallina Iuno Æmula quamuis Neptuno Telluris contemnna rofas	Lauris Crystallina Iuno Nobile caput corona Cui se subiecat Bellona Æmula quamuis Neptuno	Æmula quamuis Neptuno Cui se subiecat Bellona Nobile caput corona Lauris Crystallina Iuno	Telluris contemnna rofas Æmula quamuis Neptuno Lauris Crystallina Iuno Cinge comas generosas
---	---	--	--	---

At me iudice (contrarium nonnulli Viri docti opinantur) maiorem gratiam et suavitatem habebunt Labyrinthi, in quibus sit maior varietas: quoniam similitudo, ut paulò antè notavi, semel aut iterum suas Charites habet, et gratias; si verò frequens sit, tædium parit. Et hanc ob rem aliud adhuc exemplum additurus sum, in quo non eadem carmina, quæ procurrun, descendant, sed omninò diuersa, et alio concentu exornata. Ideam propono.

C Ad quam climatum est Diagramma in Astronomiæ laudem, quod produco.
D Placuit commendare Astronomiam, scientiam pulchram et nobilem, Regibus et Principibus dignam: at non ideò videri volo Astrologiam laudasse; hæc enim non est ars, sed inertia,

CCCXXXIII.

A	Surge stellis coronata Viue cum laudis honore Insignis pulchro decore Dulci lyra decantata	Vranie Virgo diuina Celebris vtroque Polo Habe templum in Temolo Quasi stella matutina	Sisque Cœlorum Regina Quam illuminat Apollo Cernamus Cœlum in solo In spherâ peregrina	Perpetuò magnificata Adficit Tellus amore Ut solum in splendore Fulges honorificata
---	---	---	---	--

à Viris indoctis tractata, et parum hucusque promotâ.

Porrò præcedens Pegma octo lectiones habet quas subiungo.

LECTIO I. *Surge stellis coronata*
ab angulo *Viue cum laudis honore*
Surge, descendens. *Insignis pulchro decore*
Dulci lyra decantata.
Vranie Virgo diuina
Celebris vtroque Polo
Habe templum in Temolo
Quasi stella matutina.
Sisque Cœlorum Regina
Quam illuminat Apollo
Cernamus Cœlum in Solo
In sphaera peregrina.
Perpetuò magnificata
Adficit Tellus amore
Ut Solum in Splendore
Fulges honorificata.

LECTIO II. *Surge Stellis coronata*
ab angulo *Vranie Virgo diuina*
Surge progrediens. *Sisque Cœlorum Regina*
Perpetuò magnificata.

Viue cum laudis honore
Celebris vtroque Polo
Quam illuminat Apollo
Adficit Tellus amore.
Insignis pulchro decore
Habe templum in Temolo
Cernamus Cœlum in Solo
Ut Solum in Splendore.
Dulci lyra decantata
Quasi Stella matutina
In spherâ peregrinâ
Fulges honorificata.

LECTIO III. *Fulges honorificata*
ab angulo *In sphaera peregrina*
Fulgens ascendens est *Quasi Stella matutina*
secundæ Lectionis recurrens. *Dulci lyra decantata.*
Ut Solum in Splendore
Cernamus Cœlum in Solo
Habe templum in Temolo
Insignis pulchro decore.
Adficit Tellus amore
Quam illuminat Apollo
Celebris vtroque Polo
Viue cum laudis honore.

Per-

*Perpetuò magnificata
Sisque Cœlorum Regina
Vranio Virgo diuina
Surge Stellis coronata .*

IV. *Dulci lyra decantata
Insignis pulchro decore
Viue cum laudis honore
Surge Stellis coronata .
Quasi Stella matutina
Habe templum in Temolo
Celebris utroque Polo
Vranie Virgo diuina
In sphærâ peregrina
Cernamus Cœlum in Solo
Quam illuminat Apollo
Sisque Cœlorum Regina .
Fulges honorificata
Vt Solum in Splendore
Adficit Tellus amore
Perpetuò magnificata .*

LECTIO V. *Perpetuò magnificata
Sisque Cœlorum Regina
Vranie Virgo diuina
Surge Stellis coronata .
Adficit Tellus amore
Quam illuminat Apollo
Celebris utroque Polo
Viue cum laudis honore .
Vt Solum in Splendore
Cernamus Cœlum in Solo
Habe templum in Temolo
Insignis pulchro decore .
Fulges honorificata
In sphæra peregrina
Quasi Stella matutina
Dulci lyra decantata .*

LECTIO VI. *Dulci lyra decantata
Quasi Stella matutina
In sphærâ peregrinâ
Fulges honorificata .
Insignis pulchro decore
Habe templum in Temolo
Cernamus Cœlum in Solo
Vt Solum in Splendore .
Viue cum laudis honore
Celebris utroque Polo
Quam illuminat Apollo
Adficit Tellus amore
Surge Stellis coronata
Vranie Virgo diuina
Sisque Cœlorum Regina
Perpetuò magnificata .*

LECTIO VII. *Perpetuò magnificata
ab angulo Adficit Tellus amore
Perpetuò de- Vt Solum in Splendore
scendens . Est Fulges honorificata .
recursus quar- Sisque Cœlorum Regina
tæ . Quam illuminat Apollo
Cernamus Cœlum in Solo
In sphæra peregrina .
Vranie Virgo diuina
Celebris utroque Polo
Habe templum in Temolo
Quasi Stella matutina .
Surge Stellis coronata
Viue cum laudis honore
Insignis pulchro decore
Dulci lyra decantata .*

LECTIO VIII. *Fulges honorificata
ab angulo Vt Solum in Splendore
Fulgens , ad- Adficit Tellus amore
scendens . Est Perpetuò magnificata .
recursus pri- In sphærâ peregrina
mæ . Cernamus Cœlum in Solo
Quam illuminat Apollo
Sisque Cœlorum Regina .
Quasi Stella matutina
Habe templum in Temolo
Celebris utroque Polo
Vranie Virgo diuina .
Dulci lyra decantata
Insignis pulchro decore
Viue cum laudis honore
Surge Stellis coronata .*

PENTASTICHA.

CCCXXXIV.

ICVT Metra, quæ ab omni parte legi possint; sic etiam conformanter Rythmi; quod multis poterit exemplis probari. Tetrasticha nonnulla dedimus; & maioris claritatis gratiâ vnum subiungemus Pentastichum, in quo introducuntur Reges Magi, Dominum in præsepio adorantes. Numeros & concentus perpende.

Multæ & variæ sunt Lectiones huius Pegmatis; sed antequam illas proponamus, oportet aliquid præmittere de modo, quo illud formari debet. Oportet quærere dictiones dissyllabas, quæ habeant accentum in vitimâ, vt Señor, Criador, &c. [ex duabus monosyllaba conficitur, vt Mi Dios. Mi Rey, &c.] &

Tres Reyes buscan aun Rey,
que con la lumbre del cielo
porque acierten, à buscarle
el Rey los hallo primero.

De las estrellas Lebrados
buscan por circulo nuevo
en el signo de Belen
otro Sol, que nunca vieron.

Ta por Iudea conocen,
que en su alegre nacimiento
no amanece donde sale,
ni nace en dorados techos.

En llegando à la ciudad
la luz divina perdieron:

Soys flor,	soys fin	Señor	Delphin	Vigor,
Verdad	Laurel	Piedad	Dofel	Deidad
Amor	Clarín	Honor	al fin	Valor
Bondad	Baxel	Lealtad	Niuel	Beldad
Fauor	Iasmin	Loor	Jardin	Criador.

que la humana y en la corte
non la perden efrangeros.

En un portal humillados
adoran el Sol eterno,
que entre pajas amanece
y anochece en un madero.

Como a Rey le ofrecen oro,
y la myrrha como à muerto,
y como à Dios soberano
fragante culto de incienso.

De votos y enternecidos
al niño, que es Dios eterno,
entre suspiros deuotos
desta manera dixerón.

a	b	a	b	a
c	d	c	d	c
a	b	a	b	a
c	d	c	d	c
a	b	a	b	a

illas diuidere in quatuor clas-
ses, secundum quatuor diuer-
sas consonantias A. B. C. D.
Quæ pertineant ad concen-
trum A, esse debent nouem:
quæ ad B, sex: quæ ad C,
etiam sex: & tandem, quæ

ad D, quatuor: vt omnes simul sumptæ sint vi-
ginti-quinque.

Multifariam multasque modis potest legi
præcedens Pegma: ex omnibus præcipuos se-
ligam, et ad Regum honorem huc ponam.

LECTIO I.

Ab angulo Soys flor progrediens.

Soys flor, soys fin, Señor, Delphin, vigor,
Verdad, laurel, piedad, dofel, Deidad,
Amor, clarín, honor, al fin valor,
Bondad, baxel, lealtad, niuel, beldad,
Fauor, jasmin, loor, jardin, criador.

LECTIO II.

Ab eodem angulo Soys flor descendens.

Soys flor, verdad, amor, bondad, fauor,
Soys fin, laurel, clarín, baxel, clarín,
Señor, piedad, honor, lealtad, loor,
Delphin, dofel, al fin, niuel, jardin,
Vigor, deidad, valor, beldad, criador.

LECTIO III.

Ab angulo Vigor retrogrediens.

Vigor, delphin, Señor, soys fin, soys flor,
Deidad, dofel, piedad, laurel, verdad,
Valor, al fin: honor, clarín, amor,
Verdad, niuel, lealtad, baxel, bondad,
Criador, jardin, loor, jasmin, fauor.

LECTIO IV.

Ab eodem angulo Vigor descendens.

Vigor, deidad, valor, beldad, criador,
Delphin, dofel al fin, niuel, jardin,
Señor, piedad, honor, lealtad, loor,
Soys fin, laurel, clarín, baxel, jazmin,
Soys flor, verdad, amor, bondad, fauor.

LECTIO V.

Ab angulo Fauor progrediens.

Fauor, jasmin, loor, jardin, criador,
Bondad, baxel, lealtad, niuel, beldad,
Amor, clarín, honor, al fin valor,
Verdad, laurel, piedad, dofel, Deidad,
Soys flor, soys fin, Señor, Delphin, vigor.

LECTIO VI.

Ab eodem angulo Fauor adscendens.

Fauor, bondad, amor, verdad. Soys Flor
Iasmin, baxel, clarín, laurel. Soys Fin
Loor, lealtad, honor, piedad, Señor,
Jardin, niuel, al fin, dofel, Delphin,
Criador, beldad, valor, Deidad, vigor.

LECTIO VII.

Ab angulo Criador, recurrens.

Criador, jardin, loor, jasmin, fauor,
Beldad, niuel, lealtad, baxel, bondad,
Valor, al fin honor, clarín, amor,
Deidad, dofel, piedad, laurel, verdad,
Vigor, Delphin, Señor, soys fin, soys flor.

LECTIO VIII.

Ab eodem angulo Criador adscendens.

Criador, beldad, valor, Deidad, vigor,
Jardin, niuel, al fin dofel Delphin,
Loor, lealtad, honor, piedad, Señor.

*Jasmin, baxel, clarin laurel; soys Fin,
Favor, bondad, amor, verdad soys Flor.*
Sub quacumque Lectione ex his quinque
reperiuntur; possumus enim incipere ver-
tus à secundis dictionibus, et addere infine,
quantum fuerat in initio relictum: Ergo pri-
mam lectionem recognoscamus.

Lectionis I. Modus I.

Illud expressimus superius; versus enim in illo
incipiunt à primâ dictione.

Lectionis I. Modus II.

Jubet ut incipiamus à secundis dictionibus, di-
cimusque.

*Soys fin Señor, Delphin, vigor: soys flor,
Laurel, piedad, dosel, Deidad, verdad,
Clarín, honor, alfin valor, amor,
Baxel, lealtad, niuel, beldad, bondad
Jasmin, loor, jardin, criador, fauor.*

Lectionis I. Modus III.

Si incipiamus à dictionibus tertijs inueniemus
hos versus.

*Señor, Delphin, vigor, soys flor, soys fin.
Piedad, dosel, deidad, verdad, laurel.
Honor, alfin valor, amor, clarín,
Lealtad, niuel, beldad, bondad, baxel.
Loor, jardin, criador, fauor, jasmin.*

Lectionis I. Modus IV.

Poterimus incipere singulos versus à dictione
quarta: dicendo.

*Delphin, vigor, soys flor, soys fin, Señor;
Dosel, Deidad, verdad, laurel, piedad.
Alfin valor, amor, clarín, honor,
Niuel, beldad, bondad, baxel, lealtad,
Jardin, criador, fauor, jasmin, loor.*

Lectionis I. Modus V.

Et tandem incipiendo à quintâ & vltimâ le-
ctione resultabunt hi versus.

*Vigor soys, flor soys, fin, Señor, Delphin,
Deidad, verdad, laurel, piedad, dosel,
Valor, amor, clarín, honor, al fin,
Beldad, bondad, baxel, lealtad, niuel,
Criador, fauor, jasmin, loor, jardin.*

Quinque hi legendi modi resumpserunt in
sine rhythmis, quod fuerat in initio relictum: at
hæc lex non fuit omnino necessaria, potuerunt
enim progredi, & nihil resumere; vnde prodie-
bunt modi alij quatuor, quos vt distinguam
à præcedentibus Normas dicam. Sit igitur.

Lectionis I. Norma I.

Incipit à secundâ dictione.

*Soys fin Señor, Delphin, vigor, verdad,
Laurel, piedad, dosel, Deidad, amor
Clarín, honor alfin, valor, bondad,
Baxel, lealtad, niuel, beldad, fauor,
Jasmin, loor, jardin, criador soys flor.*

Lectionis I. Norma II.

Incipit à tertiâ dictione.

*Señor, Delphin, vigor, verdad, laurel,
Piedad, dosel, Deidad, amor, clarín,
Honor, alfin, valor, bondad, baxel,
Lealtad, niuel, beldad, fauor, jasmin,
Loor, jardin, criador, soys flor, soys fin.*

Lectionis I. Norma III.

Incipit à quartâ dictione.

*Delphin, vigor, verdad, laurel, piedad,
Dosel, Deidad, amor, clarín, Honor,
Alfin valor, bondad, baxel, lealtad,
Niuel, beldad, fauor, jasmin, loor,
Jardin, criador; soys flor, soys fin Señor.*

Lectionis I. Norma IV.

Incipit ab vltimâ dictione (hoc est, à quintâ .)

*Vigor, verdad, laurel, piedad, Dosel,
Deidad, amor, clarín, honor al fin,
Valor, bondad, baxel, lealtad, niuel,
Beldad, fauor, jasmin, loor, jardin,
Criador soys: flor soys; fin, Señor, Delphin.*

Modi & Normæ differunt in concentu:
nam illi sequuntur alternationem, à quâ istæ
discedunt tantisper sub finem. Pono ob ocu-
los concentuum vtrorumque decursum.

Concentus Modorum. A B A B A.

Concentus Normarum. A B A B B.

Ecce in primâ lectione quinque modos, &
quatuor normas reperi, hoc est, nouem legen-
di differentias: & totidem clauduntur in secun-
dâ, totidem in tertiâ, totidem in quartâ, et in
singulis: cum igitur Lectiones fuerint 8. con-
stabit has differentias esse 71. Ergo in Pegma-
te posito clauduntur septuaginta et vnum Pen-
tasticha; quorum singula, æquè ac primarium,
profum, retrorsum; sursum, deorsumque possit
legi. Superest vnus modus liberior, quem in
plurimos possemus diuidere: videlicet.

*Sume initium à quacumque dictione, & ab
illa aut progrediendo, aut recurrendo, aut ascen-
dendo, aut descendendo Pentasticha consonantia
reperies.*

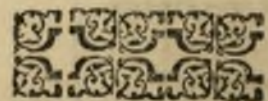
Possem hanc Regulam exemplis plurimis
dilucidare: sed cur velim in re tam clarâ tem-
pus perdere. Hæc sint satis de rectis Lectioni-
bus, earumque modis & normis; ad Lectiones
obliquas veniamus.

CCCXXXV.

T illas explicare valeam debebo Peg-
ma ipsum rescribere, vt clarius flu-
xum refluxumque, ad sensum descen-
sumque videamus. Considera lineas
et dictiones sequentes.

Si ab angulo *soys flor* ab angulum *Vigor*
percurras, & postea per lineas parallelas pro-
cedas, habebis illam eandem lectionem, quam

posuimus in priori Pegmate, & primam diximus: nunc aliter discurremus.

LECTIO I.

Ab angulo *Soys flor* motu directo.

Soys flor, verdad, soys fin, amor, laurel, Señor, bondad, clarin, piedad, Delphin, Fauor, baxel, honor, dosel, vigor, Iasmin, lealtad, al fin Deidad, loor, Niuel, valor, jardin, beldad, criador.

LECTIO II.

Ab eodem angulo *Soys flor*, motu retrogrado.

Soys flor, soys fin, verdad, Señor, laurel, Amor, Delphin, piedad, clarin, bondad, Vigor, dosel, honor, baxel, fauor, Deidad al fin: lealtad, Iasmin, valor, Niuel, loor, beldad, jardin, Criador.

LECTIO III.

Ab angulo *Fauor*, motu deorsum tendente.

Fauor, bondad, Iasmin, amor, baxel, loor, verdad, clarin, lealtad, jardin, Soys flor, laurel, honor, niuel, Criador, Soys fin, piedad al fin, beldad, Señor, Dosel, valor, Delphin, Deidad, vigor.

LECTIO IV.

Ab eodem angulo *Fauor*, sursum volans.

Fauor, Iasmin, bondad, loor, baxel, Amor, jardin, lealtad, clarin, verdad, Criador, niuel, honor, laurel, soys flor, Beldad, al fin piedad, soys fin, valor, Dosel, Señor, Deidad, Delphin, vigor.

LECTIO V.

Ab angulo *Vigor* motu deorsum labente.

Vigor, Delphin, Deidad, Señor, dosel, Valor soys, fin, piedad, al fin beldad: Soys flor, laurel, honor, niuel, Criador, Verdad, clarin, lealtad, jardin, amor, Baxel, loor, bondad, Iasmin, fauor.

LECTIO VI.

Ab eodem angulo *Vigor* sursum adscendens.

Vigor, Deidad, Delphin valor, dosel, Señor, beldad, al fin piedad: soys fin: Criador, niuel, honor, laurel, soys flor: Iardin, lealtad, clarin, verdad loor, Baxel, amor, Iasmin, bondad, fauor.

LECTIO VII.

Ab angulo *Criador* motu recto progrediens.

Criador, jardin, beldad, loor, niuel, Valor, Iasmin, lealtad, al fin Deidad: Fauor, baxel, honor, dosel, vigor, Bondad clarin, piedad, Delphin, amor, Laurel, Señor, verdad; soys fin; soys flor.

LECTIO VIII.

Ab eodem angulo *Criador*, motu retrocurrente.

Criador, beldad, jardin, valor, niuel, loor, Deidad al fin; lealtad, Iasmin, Vigor, dosel, honor, baxel, fauor, Delphin, piedad, clarin, bondad, Señor, Laurel, amor soys fin, verdad; soys flor.

Horum Pentastichon concentus est ABC C C: nec te moueat trium consonantium concursus: nam & illo Poëtæ eruditissimi delectantur: & quæ fortè in Rhythmicâ vitari possent,

sent, in Metarhythmicâ suam gratiam habent. Singulæ Lectiones habent suos Modos, Normasque, & quia illos & has insinuare sum-
ciat, non, nisi vnicum exemplum ponam. Inci-
piendo igitur à secunda dictione, Lectio prima
percurrere potest hoc Modo.

Verdad soys, fin, amor, laurel, soys flor :
Bondad, clarin, piedad, Delphin, Señor,
Baxel, honor, dosel, vigor, fauor,
Lealtad al fin Deidad, loor, jasmin,
Valor, jardin, beldad, criador, niuel.

Sic etiam à tertiâ, quartâ, aut quintâ, resu-
mendo in fine, quod relictum erat in principio :
vnde resultant cuiuscumque Lectionis quinque
Modi.

Ad Normas venio. Possumus à quacum-
que dictione primi versûs incipere : pono à se-
cundâ exemplum.

Verdad soys : fin, amor, lausel, Señor,
Bondad, clarin, piedad, Delphin, fauor,
Baxel, honor, dosel, vigor, jasmin,
Lealtad ; al fin Deidad ; loor, niuel,
Valor, beldad, jardin, criador, soys flor.

Habemus igitur etiam hic quinque Mo-
dos, & quatuor Normas, quæ constituunt no-
uem differentias, per quas si octo Lectiones
multiplicemus, habebimus septuaginta & vnam.
Et etiam hic in obliquis Lectionibus, illa lex ex-

lex. quam dedimus in Lectionibus rectis locum
habet.

*Sume initium à quacumque cuiuscumque
Pentastichi dictione, & ab illa aut progrediendo
aut recurrendo, aut adscendendo aut descenden-
do progredere, & semper Rhythmos consonantes
inuenies.*

Aliud genus Pentasticon.

CCCXXXVI.

In Labyrintho præcedente per dictiones
processimus, & vti sumus Decasyllabis versibus
(sumo vocem Rhythmicè, illosque intelligo
qui habent accentum in decimâ) nunc placet
Heptasyllabis vnum Pagma conficere, vt meos
varietas instituat & delectet Lectores. Qui vo-
luerit, poterit alio numero, si placeat, vti : mi-
hi Quinariis hodie aridet, quem ad Ideam se-
quentem redigo.

A	B	A	B	A
C	D	C	D	C
A	B	A	B	A
C	D	C	D	C
A	B	A	B	A

Multæ sunt & suauis Penta-
sticon (vt in Rhythmicis do-
cuimus) species : at ex om-
nibus hanc [A B A B A] vt
nobiliorum & pulchriorum,
elegimus, ad quam placuit
Tabulam sequentem con-
formare.

PINTVRA DE LA PRINCESA DE LOS ANGELES.

Es vna fragran- ce Rosa	Vna bella Cla- uellina	Vna Custodia, gloriosa	De rico metal es Mina	Es vna Ioya pre- ciosa
Es vna sellada Fuente	Es del Cielo em pyreo Estrella	Es del mar nau- frago puente	Inmaculada, Doncella,	Es astro resplande- ciente
Vna Palma pro- digiosa	De Virtudes Of- ficina	Donde la Gra- cia reposa,	Es vna Ciphra. Diuina,	Es Clemencia cau- dosa
Vna celestial Corriente	De fuego de Dios Cétella	Del diuino Sol Oriente	Luz es muy her- mosa y bella	Liberalidad pru- dente
Es Belona victo- riosa.	Contra la mala Dotrina.	Es Luz todo po- derosa.	En la region pe- regrina.	Throno donde Dios reposa.

Que es ista, *Qual quiera, que aca en el suelo*
qua progre- *Qui siere saber de mi,*
ditur: pulchra *Qual es la Reyna del Cielo,*
vt Luna, ele- *Considera este Modelo,*
cta vt Sol. &c? *Y atiende, que digo assi.*

LECTIO I. Es vna fragrante rosa,
ab angulo, Es Vna bella Clauellina,
vna fragrante Vna Custodia gloriosa,
Rosa, recto De rico metal es mina
cursu progr- Es vna joya preciosa.
diens. Es vna sellada Fuente,
Es del Cielo Empyreo estrella,
Es del mar naufrago puente,

Immaculada Doncella,
Es astro resplandeciente.
Vna Palma prodigiosa,
De Virtudes officina,
Donde la Gracia reposa,
Es vna Ciphra Diuina,
Es Clemencia caudalosa.
Vna celestial Corriente,
Del fuego de Dios centella,
Del Diuino Sol Oriente
Es Luz muy hermosa y bella
Liberalidad prudente.
Es Belona victoriosa,
Contra la mala dotrina:

Es Luz todo poderosa,
En la region peregrina
Throno donde Dios reposa .

LECTIO II. Es vna fragrante Rosa,
ab eodem angulo descendens. Es vna sellada Fuente ,
Vna Palma prodigiosa ,
Vna Celestial corriente ,
Es Belona Victoriosa .
Vna bella Clauellina
Es del Cielo Empyreo Estrella ,
De Virtudes Oficina ,
Del fuego de Dios centella,
Contra la mala dotrina .
Vna Custodia gloriosa,
Es del mar naufrago Puente
Donde la Gracia reposa ,
Del Diuino Sol Oriente
Es luz todo-poderosa .
De rico metal es mina,
Immaculada Doncella ,
Es vna Ciphra Diuina ;
Es Luz muy hermosa y bella,
En la region peregrina .
Es vna Ioya preciosa ,
Es Astro resplandeciente ,
Es Clemencia caudalosa ,
Liberalidad prudente ,
Throno donde Dios reposa .

LECTIO III. Es vna joya preciosa ,
ab angulo, Es vna ioya preciosa, retro-currens. De rico metal es mina ;
Vna Custodia gloriosa ,
Vna bella Clauellina ,
Es vna fragrante Rosa .
Es astro resplandeciente
Immaculada Doncella ,
Es del mar naufrago puente
Es del Cielo Empyreo Estrella
Es vna Sellada Fuente .
Es Clemencia caudalosa
Es vna Ciphra Diuina ,
Donde la Gracia reposa ,
De Virtudes Oficina
Vna Palma prodigiosa .
Liberalidad prudente
Luz es muy hermosa y bella
Del diuino Sol Oriente
De fuego de Dios Centella
Vna celestial Corriente .
Throno donde Dios reposa
En la region peregrina
Es Luz todo poderosa
Contra la mala Dotrina
Es Belona victoriosa .

LECTIO IV. Es vna joya preciosa
ab eodem angulo descendens. Es astro resplandeciente
Es Clemencia caudalosa
Liberalidad prudente
Throno donde Dios reposa.
De rico metal es mina
Immaculada Doncella ,
Es vna Ciphra Diuina ,
Luz es muy hermosa y bella
En la region peregrina .
Vna Custodia gloriosa
Es del mar naufrago puente
Donde la Gracia reposa ,
Del diuino Sol Oriente
Es Luz todo poderosa .
Vna bella Clauellina
Es del Cielo empyreo Estrella
De Virtudes Oficina
De fuego de Dios Centella
Contra la mala Dotrina .
Es vna fragrante Rosa
Es vna Sellada Fuente
Vna Palma prodigiosa
Vna celestial Corriente
Es Belona victoriosa .

LECTIO V. Es Belona victoriosa
ab angulo, Es Bellona, progressiens. Contra la mala Dotrina
Es Luz todo poderosa
En la region peregrina
Throno donde Dios reposa .
Vna celestial Corriente
De fuego de Dios Centella
Del diuino Sol Oriente
Luz es muy hermosa y bella
Liberalidad prudente .
Vna Palma prodigiosa
De virtudes Oficina
Donde la Gracia riposa
Es vna Ciphra Diuina ,
Es Clemencia caudalosa .
Es vna Sellada Fuente
Es del Cielo empyreo Estrella
Es del mar naufrago puente
Immaculada Doncella
Es astro resplandeciente .
Es vna fragrante Rosa
Vna bella Clauellina
Vna Custodia gloriosa
De rico metal es Mina
Es vna joya preciosa .

LECTIO VI. Es Belona victoriosa
ab angulo ad-siendens. Vna celestial Corriente
Vna Palma prodigiosa
Es vna Stellada Fuente

Es vna fragrante Rosa .
 Contra la mala Doctrina
 De fuego de Dios Centella
 De virtudes Oficina
 Es del Cielo empyreo Estrella
 Vna bella Clauellina .
 Es Luz todo poderosa
 Del diuino Sol Oriente
 Donde la Gracia reposa
 Es del mar naufrago puente
 Vna custodia gloriosa .
 Es la region peregrina
 Luz es muy hermosa y bella
 Es vna Ciphra Diuina
 Inmaculada Doncella
 De rico metal es Mina .
 Throno donde Dios reposa
 Liberalidad prudente
 Es Clemencia caudalosa
 Es astro resplandeciente
 Es vna joya preciosa .

Inmaculada Doncella
 De rico metal es Mina .
 Es Luz todo poderosa
 Del diuino Sol Oriente
 Donde la Gracia reposa
 Es del mar naufrago puente
 Vna Custodia gloriosa .
 Contra la mala Doctrina
 De fuego de Dios Centella
 De virtudes Oficina
 Es del Cielo empyreo Estrella
 Vna bella Clauellina .
 Es Belona victoriosa
 Vna celestial Corriente
 Vna Palma prodigiosa
 Es vna Sellada Fuente
 Es vna fragrante Rosa .

O C T A S T I C H A .

CCCXXXVII.

OcVIT nos Apollo Retrogra-
 dus , quo videlicet modo
 conficerentur Ogdoasticha-
 quæ per Hemistichia recur-
 rerent . si enim iubeantur per
 versus integros regredi , non
 seruabunt puritatem & vni-
 formitatem concentus . De-
 bent ergo ita diuidi vt alterum Hemistichium
 quatuor syllabas , & alterum septem retineat : vt
 patet in sequentibus versibus .

*To mismo de mi engaño * me sustento .
 Ya no quiero * mas vida que mi engaño .*
 qui per Hemistichia redeunt sic .
*Mas vida, que mi engaño, * ya no quiero .
 Me sustento * yo mismo de mi engaño .*

Concentus debet esse in versibus singulis du-
 plex , in cæsura , & in fine : ordinem & nume-
 rum sequens Tabellæ xx. Figura xii. repræsen-
 tauit .

Ad hanc Ideam conformari poterunt Labyrin-
 thi pulcherrimi ; vnum propono , compositum ,
 ad laudem Ferdinandi Austriaci Philippi Ter-
 tij Filij , Quarti Fratris : Belgij Proregis . Erat
 Epistola Dedicatoria .

*Quatuor ex mundi te partibus inclyte , Princeps,
 Fama canora melo te quater vna canit .
 Hoc dum demonstrat breuis hac Fernande Tabella,
 Authori, attentè cuncta legendo, fane .*
 Erat & Labyrinthus , qualem Tabula xxv. exhi-
 buit .

Ne nescias , quo modo hic Labyrinthus de-
 beat legi , addidimus versus sequentes : & in
 Hispanica illos lingua , vt melius ab omnibus
 intelligeretur ,

LECTIO VII. Throno donde Dios reposa
ab angulo , En la region peregrina
 Throno , *re-* Es Luz todo poderosa
currentes. Contra la mala Doctrina
 Es Belona victoriosa .
 Liberalidad prudente
 Luz es muy hermosa y bella
 Del diuino Sol Oriente
 De fuego de Dios Centella
 Vna celestial Corriente .
 Es Clemencia caudalosa
 Es vna Ciphra Diuina
 Donde la Gracia reposa
 De virtudes Oficina
 Vna Palma prodigiosa .
 Es astro resplandeciente
 Inmaculada Doncella
 Es del mar naufrago puente
 Es del Cielo empyreo Estrella
 Es vna Sellada Fuente .
 Es vna joya preciosa
 De rico metal es Mina
 Vna Custodia gloriosa
 Vna bella Clauellina
 Es vna fragrante Rosa .

LECTIO VIII Throno donde Dios reposa
ab eodem an- Liberalidad prudente
gulo adscen- Es Clemencia caudalosa
dens. Es astro resplandeciente
 Es vna joya preciosa .
 En la region peregrina
 Luz es muy hermosa y bella
 Es vna Ciphra Diuina

S O N E T O .

*En este Laberintho quatro entradas ,
todas occultas , todas peregrinas ,
te conuidan , Lector , en las esquinas ,
con artificio nuevo fabricadas .*

*A cada puerta tiene dedicadas
Dedalo Nymphas dos , las mas Divinas
Deidades de Hippocrene Christalinas ,
en dar timbres y glorias occupadas .*

*Ocho Deidades , que con monimientos ,
tal vez contrarios , siempre diferentes ,
por nueuas sendas rigiran tus passos*

*Do gozaras de varios instrumentos ,
de Espiritus muy dulces y eloquentes ,
y de multiplicados Garcilassos .*

*Que en alados Pegafos
se remontan al Cielo pregonando ,
alabancas heroicis de Fernando .*

*Igitur , si ingrediaris : & ab angulo primo , qui
Furor belli inscribitur : vel ab vltimo , qui Ma-
uorti consecratus , incipiens prorsum , retrorsum ,
deorsum , sursum-ve progrediaris , hæc Ogdoas-
tica Rhythmica inuenies .*

*Furor belli Mauorti consecratus
Quando Cœli succlamant generosi ,
Moduletur , quod Princeps peroptatus
Proles Solis est clari & Luminosi :
Imitetur victorias laureatus
Regiæ prolis ; Philippi gloriosi ;
Collaudetur Italiæ Reçtor molis ,
Cuius Polis est Præses , sed non Solis .*

*Quando Cœli succlamant generosi ,
Clara Delij Fælicis arx Phœbæa ,
Veneretur Fernandi bellicosi
Musis Solis communia nunc trophæa
Decoretur Apollinis formosi
Austrij Solis corona , Parnasæa
Nominetur : si Hispaniæ lux habetur ,
Italiæ Reçtor molis collaudetur .*

*Moduletur quod Princeps peroptatus :
Veneretur Fernandi bellicosi
Nunc trophæa , cuius splendor laureatus
Luminosi dat radios generosi ,
Dum Musæa per inclyta est laudatus
Speciosi sint radij , prodigiosi ;
Corona Parnasæa Austrij Solis ,
Philippi gloriosi , regiæ prolis .*

*Proles Solis est clari & luminosi ,
Musis Solis communia nunc trophæa
Luminosi dat radios generosi ,
Veneratus cum florida Amalthæa ;
Si copias dat Colosi numerosi ,
Per inclyta est laudatus , dum Musæa
Apollinis formosi decoretur ,
Victorias laureatus imitetur ,*

*Imitetur victorias , laureatus
Decoretur , Apollinis formosi
Dum Musæa per inclyta est laudatus
(Numerosi si copias dat Colosi)
Cum florida Amalthæa veneratus
Luminosi dat radios generosi ,
Communia nunc trophæa Musis Solis ,
Est clara & luminosi proles Solis .
Regiæ prolis Philippi gloriosi est
Austrij Solis corona Parnasæa ;
Speciosi sint radij prodigiosi ,
Per inclyta est laudatus , dum Musæa :
Luminosi dat radios generosi ,
Cuius splendor laureatus nunc trophæa
Fernandi bellicosi (veneretur
Quod princeps peroptatus) moduletur
Collaudetur Italiæ Reçtor molis ;
Nominetur (si Hispaniæ lux habetur)
Corona Parnasæa , Austrij Solis ,
Apollinis formosi decoretur :
Communia nunc trophæa Musis Solis
Fernandi bellicosi , veneretur
Fælicis arx Phæbæa clara Dell ,
Succlamant generosi quando Cœli .
Cuius polis est Præses , sed non Solis ,
Italiæ Reçtor molis , collaudetur ,
Philippi gloriosi , regiæ prolis
Victorias laureatus imitetur :
Est clara luminosi proles Solis
Quod princeps peroptatus , moduletur ,
Succlamant generosi quando Cœli ,
Mauorti & consecratus furor belli .*

*Hæc sunt octo Ogdoasticha , quæ in exhibitio
Laberintho leguntur . Voluimus , vt ijdem ver-
sus progrediendo & descendendo ab initio ; nec
non recurrendo & ascendendo à fine legeren-
tur , vt melius cognosceretur artificium .*

CCCXXXVIII.

*DDAM aliud Exemplum in quo omnes
versus erunt differentes inter se . Illud
ob oculos ponet Tabula xxvi . quæ
victorias virtutesque Philippi IV . Hi-
spaniarum Regis celebrabit .*

*Ideam , Tabulæ xx . Figura xv . exhibet :
vnde sexaginta-quatuor exoriuntur Ogdoasti-
cha differentia inter se .*

*Laberinthi igitur Tabula xxvi . represen-
tati argumentum , numeri sequentes exponunt .
Arma , Virumq; cano Austriacum , quem tempora lauro
Mars æquus redimit , redimitum Fama celebrat ,
Subiectas gentes cano , debellataque castra ,
Ignotas sperij sulcatas nambus vndas .*

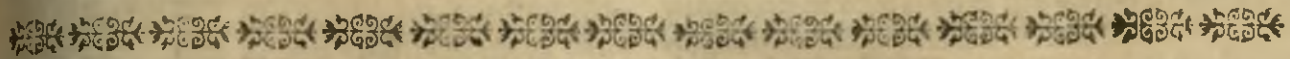
*Vt sciat Lector quo possit modo in hunc
Laberinthum intrare , & quæ debeat procede-
re , si abest Ariadne , filum dabit Deca-tetrasti-
chum Hispanum , quod subscribo .*

Entrar puedes Letor por quatro esquinas,
 en este Laberintho, que la Fama
 erige al gran Phelippe, con que aclama
 sus victorias y hazañas peregrinas
 aqui veras las aulas Christalinas
 de Glauco: en vez de purpura de escama,
 viste ceruleos miembros, aqui en llaman
 nueue veras de audacias Apeninas.
 Neptuno su tridente al gran Phelippe
 humilla; y tanto estima Esperios pinos,
 que en honbros fugitivos los sustenta.
 Fuerza es Telus sus lauros participe,
 pues corre doctamente ocho caminos
 y en todos su valor y gloria augmenta.

At quia non omnes numeros Hispanos in-

telligunt, ideò hos Latinos addidi, qui alios explicent.

Quatuor en Tellus partes supponere Quarto
 Gaudet & Austriaco tota subesse pedi.
 Oribus id septem Nilus celebrauerat, octo
 Attamen id numeris hic Labyrinthus agit.
 Denictas celebrat gentes, nam Fata secunda
 Hispano Occiduas supposuere pedi.
 Nobiliusque Pio dixere subesse Phelippo,
 Nobilium turbis quam superesse virum.
 Hesperij Martis claros cecinere triumphos.
 Et varjis numeris Stemmata clara canunt.
 Bis quater hac legito, & celebres mirabere lauros,
 Quos labyrintho carmine Fama canit.
 Ingrediare locos varios, Peregrine, regressus
 Dic audita tuis carmina. Vade; Vale.

MVSA VI. CVBICA.

CCCXXXIX.

RES Philosophi species quantitatis enumerant; Lineam, superficiem, & corpus. Linea, inquit Zeno, componitur ex punctis; superficies ex Lineis; & Corpus ex superficiebus. In Parnallo Verlus quilibet est vna Linea:

nam versus ex literis, quæ sunt elementa inuisibilia, componuntur. Ex lineis seu versibus Poëma componitur, quod est quædam Metrica superficies. An ne etiam poterimus carmina facere, quæ ad tertiam speciem Metricæ Quantitatis spectent?

Ioannes Alstedius *Encyclopadia sue libro 10. sect. 4. cap. 5. §. 22.* ponit aliquos versus, quos vocat *Cubicos*, qui tamen ad superficiem pertinent omni enim profunditate carent. Ergo aliter procedendum erit. Et quia est difficile corpora in plano pingere, vt simus clari adlaborabimus, exempla breuia proponendo.

Anno 1627. decimo Calendas Septembres nostrum Collegium Philosophicum Excellentissimus, & Illustrissimus D. Franciscus de Castro, Dux de Taurisana, Comes de Andrade & Castro, Comitibus de Lemus Filius hæresque inuilit: & vt aliquid noui ingeniosissimo Principi consecraretur, versus Cubicos excogitauit: quos Tab. xx. Figur. xvii. delineo.

Habes ob oculos Cubum, à cuius centro V. si ad angulos solidos & extrinsecos, qui octo sunt, vadas; vbique vocem VIDE (aut, si tanquam per characteres alterare volueris, vocem

VALE) reperies. Hunc Labyrinthum Duci discedenti obtuli, cum hoc Lemmate. (*ceps Cuncta Vale-di ut Tibi grammata Maxime Prin- Et Tibi sacclamant grammata cuncta VALE.*)

Possunt hæc quatuor literæ in integras dictiones conuerti: videli et iuxta hanc Ideam

V A L E
 l; - o o - o o -; l, - - -; l, - - -; l o - - -; l
 l, - - -; l, - o, l

Succurrunt etiam aliæ multæ, sed hanc delegi, vt mihi notioem & aptioem: tu alias, si volueris, conficies, aut ex Apolline recurrente, qui opulentus & diues, ex trahes. Est vna V. in Labyrintho, sex A: octo L: & octo E: ergo addamus diuersas voces, ne semper idem versus legatur.

V	A	L	E
- o o - o o -	- - -	- - -	o - -
Innumerabilibus	numerts	laudetur	Apollo.
	modulis	cantetur	Osyris
	eytharis	dicatur	Homerus
	metris	pingatur	Iberus
	que lyris	ornetur	Olympus
	fidibus	donetur	Athleta
		formetur	Eous.
		fungatur	Isaurus

Sunt retrograda: nam à centro V ad E fluunt; & ab E iterum in V resiliunt. Non bene hæc carmina conformantur in plano; non bene scribuntur in paginâ: debet igitur formari cubus ex filis ferreis, qualem figura representat: & in omni linearum concursu poni vna dictio vel litera; vt quacumque procedas, carmen habeas.

Multa alia solida, eaque diuersi formia carmina ob oculos habeo, quæ huc pertinent; interim deberem multas laminas iubere sculpi, vt singulos conceptus explicarem. Ab impensis prodigis & improbo me labore eximo sic discurrrens. Nam vel hominis ingeniosi vel

rudis & stupidi oculis legendus sum: si primum (quod opto) sufficit illa simplex figura quam proposui: nam pauca viro docto sufficiunt: si secundum (quod absit) nec figurae sufficient; nam sicut cæci non adiunguntur lucibus, sic nec stupidi laminis & scholiis.

A P O L L O

C I R C V L A R I S.

Carminis has noli Lector lacerare figuras;
Cursu sed versus duc meliore tuos.

CCCXL.

יום גלגל יסוב עלי מעגל
[יהיה] שמך יגל איום וגם
נרגל

Berom galgal jissob h4alej
mah4gal [leoua] SzemaK
jiggal hajom vegam nidgal.

*In elevatione Sphæra, qua
vertitur in orbem [leoua]*

Nomen tuum reuelabitur timendum & insigne.
inquit Aben-Esra apud Ioannem Buxtorfium
tractatu de Prosodia Metrica pag. 643. quod de
nullis versibus, nisi de nostris Circularibus ve-
rificatur: nam sicut Cœli naturales enarrant
gloriam Dei, sic etiam artificiales à nobis con-
diti Geometricis carminibus gloriam Domini
celebrant, vt inferiùs videbimus.

Sed quod Carminum genus illud est, quod
vocatur Geometricum? Est, quod & figuratum
posset dici; & sumptâ à figuris nobilioribus
denominatione, *Circularè, Sphæricum, Ellipticum,*
Ouale, seu *Spirale* nominari. Dum fuit ætas,
& dulcior arrisit eruditio, multa & multiformia
Paradigmata dedimus: at eadem negleximus,
& amissimus: nunc noua condere tædet, an-
tiqua reperire non licet, & idè, quantum ne-
gotia tolerant, de hac Facultate disputabo. Sic
discurro.

Carmina considerantur per modum lineæ,
superficiæ, & corporis: hæc enim sunt species

Quantitatis, nec est Philosophus, qui plures
uerit.

Linea Metrica est versus simplex: qui, si
retrogradus sit, erit linea resiliens. Querunt
Physici, An in regressionis puncto quiescat
mobile? An illud ipsum punctum ad priorem
veniendi motum, an verò ad posteriorem seu
resultationem pertineat? Lucem dabit & acci-
piet Metrica. Propono hæc carmina,
Imperium fouet hos Proceres quos laudat Apollo.
Ite in certamen Iuuenes certamen in-te.

In quorum primo vltima vox, ad recursum non
pertinet.

Superficies Physica, afferente Zenone,
componitur è multis lineis: sequamur illum in
Carminum conformatione, & dicamus superfi-
ciem Metricam componi è multis Lineis Metri-
cis, seu multis versibus: & quia habet latitudi-
nem, possumus in illâ imaginari motum Metri-
cum, secundum longitudinem alterum, & se-
cundum latitudinem alterum: & vtrumque aut
directè, aut retrogradè. Sed de hoc inferiùs.

Corpus Physicum, stando eisdem funda-
mentis Zenonis, componitur è multis superfi-
ciebus: & id ipsum reperimus in Metrico: sci-
mus enim Carmina conformare Corporea, quæ
secundum longitudinem, latitudinem, & pro-
funditatem legantur: quæ etiam producemus
inferiùs.

P A R S I .

CCCXLI.

Zoile ne carpas circumflua Pegmata nostra,
Sed conuolue modo nobiliore tua .

ARTES concatenatæ sunt, & se mutuò promouent & exornant. Mathematicæ Liberales supponunt; & etiam supponuntur interdum, vt illæ nobiliores euadunt. Sanè inter Mathematicas eminentiores sunt Arithmetica, Geometria, & Astronomia: prima peperit Apollinem Chronographicum, quem nuper dedimus; tertia Coelestem, quem statim daturi sumus: secunda Circularem, quem damus. Sanè inter

Geometricas figuras simplicissima est Circulus: & sicut simplicitate cæteras, ita illa superat nobilitate. Hanc ob rem postquam de rectilincis figuris differuimus, arcus & circulos breuiter dilucidabimus. Multa eiusmodi Paradigmata habeo ob oculos, cum ista scribo: multa, inquam, quæ pingi potuerunt, aut scribi; quæ tamen omittere debeo, quod imprimi exactè non possint. Dabo igitur ea, quæ potest imitari Typographus, aut etiam incidere Sculptor, & cætera alijs occasione referuabo.

MVSA I. CYLINDRICA.

CCCXLII.

CYLINDRON Græci vocant, & Columnam Latini. Figura est nota, & supra axem formatur, nimirum, si materia rotetur, et vnâ lineâ paralellâ Statuarius vtatur. Habere potest articulos distinctos hæc Columna, qui axi communi innixi quoquo versum agantur. Et, si hoc modo fiat, recipere poterit nonnullas dictiones, et ipsas ad multa versuum millia multiplicare. Modum Tabula I. lineis, ego verbis expono. Sic inquam:

Condatur aliquod pulchrum carmen, & postea in tot Columnella diuidatur articulos, quot carmini dictiones sunt; deinde singulis articulis decem inscribantur aut etiam insculpantur dictiones (aut plures, si amplitudo permittat) quæquisyllaba sint.

Tabula omnium prima Cylindrum exhibet; et quia Carmen multiplicandum erat hoc,

Lucifer terris reserat tenebras .

diuisus fuit in quatuor partes. Primæ inscripta est dictio prima (nempe, Lucifer) et postea nouem aliæ similes, Phosphorus, Lucidus, Aureus, etc. Secundæ insculpta fuit dictio secunda

(terris) et aliæ nouem correspondentes; quales sunt, mundo, cælo, nobis, etc. Tertiæ inscripta est tertia dictio (nempe, reserat) cui adhærent aliæ nouem analogæ, renouat, reparat, referet, etc. Et parti tandem vltimæ inscribitur vox (tenebras) et aliæ similes.

CCCXLIII.

ET quot Sapphica Cylindrus iste continebit? Suppono in singulis internodijs decem voces similes inueniri, et concludo contineri in illo decies millia; quod etiam demonstro clarissimè: quæcumque enim dictio primi articuli potest cum qualibet articuli secundi connecti: et erunt 10. combinationes. Et quia quæcumque ex his combinationibus potest admittere quamcumque vocem articuli tertij, et postea quamcumque quarti, decas transibit in centuriam, centuria in milliarium, et istud denique in myriadem.

Si conformemus Hexametra, aut Disticha, eaque retrograda, et columna sit crassa et vocum plurium capax, tunc crescet versuum numerus in infinitum, ita vt nemo assignare Pegma possit, quo non valeam ditius aliud et numerosius conformare.

10
10
100
10
1000
10
10000

MVSA II. COELESTIS.

CCCXLIV.

INGVNT Coelos Astronomi circulis se claudentibus & continentibus: quorum diuerfas opiniones in Tabula xvi, quæ Cælum Liliueldense inscribitur, delineauimus. Illam exornauimus diuersis Systematibus: quorum

prius menti Ptolemæi, & antiquorum correspondet: secundum Tychonis Braheï suppositiones repræsentat: tertium Samiorum est, à Pythagorâ aut inuentum aut traditum: ab Aristarcho illustratum, & ante aliquot sæcula à Nicolao Copernico reuocatum & restitutum: quod hodie omnes aut fere propugnant A catholici; quod Catholici iam omnes condemnamus. Quartum & vltimum Astronomiæ Rectilineæ respondet, & est specimen maioris Operis.

Terram in centro Mundi posuit Deus, & illam circumdedit sphaeris: potuit Solem, aut aliam stellam quamcumque: nos imitantes, aut mundum quem Deus condidit, aut quem potuit desideramus, vt contempleris tabulam xv. b. Quatuor circulos in systemate Metrico posuimus, quibus possumus à centro ad circumferentiam, aut ab illâ ad centrum transire, carmine non retrogrado, si communes admittantur ideæ: possumus & retrogrado, & id meliùs & pulchriùs, si seruentur sequentes, quæ mihi sunt in vñ, cum eiusmodi machinas fabricor.

A B C D

l: - 3 u - u - u - u - u, l, - - -, l, - u, l u - u: l
l: - u - u - u - u - u, l, - - -, l, - o, l, u - u: l
l: - u - u - u - u - u, l, - -, l, - - u, l u - u: l
l: - u - u - u - u - u, l, - -, l, - - o, l, u - u: l

Possibiles sunt aliæ similes, sed hæ discipulis nostris sint satis.

Recognosco igitur ideas positas, & tertiam eligens, hoc retrogradum carmen efformo.

I II III IV

l Virginis-eximias l laudes l decantat l Olympus. l

VII VI V IV

quod retrogradum est sic legitur.

Virginis-eximias laudes decantat Olympus:
Decantat laudes Virginis eximias.

Inscribo igitur exteriori circulo hanc penthimerim Virginis eximias: secundo hanc vocem. Laudes: tertio hanc decantat: & iubeo vt occupet centrum Olympus, vt hoc Astrono-

mis relinquatur Paradoxum, quod physice non possit. Regredior iterum ad primum circulum & dictiones æquifyllabas addendum compleo dicens.

Virginis eximias
Mariyris egregias
Presulis ambrosias. &c.

Eodem operor modo in secundo: eodem in tertio: & sic totum illud Diagramma compleo.

CCCXLV.

Primus	60
Secundus	40
	00
	240
	2400
Tertius	20
	0000
	4800
	48000
Quartus	
Tertius	20
	00000
	96000
	960000
Secundus	40
	000000
	3840000
	38400000
Primus	60
	00000000
	230400000
	2,304,000,000
	4,608,000,000
	9,216,000,000

T quot quæso carmina in illo paruo Pegmate continentur? Edisseram. Primus circulus habet voces 60. secundus 40. tertius 20. quartus vnicam: et factâ multiplicatione, quando venitur ad Olympum hoc est, ad interiorem circulum, numerantur 48,000. carmina Hexametra: & quia cuiilibet suum respondet Pentametrum. aut successiue 48,000. per 20, & postea per 40, & tandem per 60: aut immediatè 48,000. per 48,000. multiplica, & habebis 2,304,000,000. disticha retrogradâ: adeoque versus simplices, 9,216,000,000. hoc est, Nonies mille, ducenti & sedecim Versuum milliones.

Placuit hac Musa Celestis Viris doctis, & quia aliqui ingeniosi Poeta illa sunt vsi, ut meus Leôtor exemplorum varietate delectetur inneturque alia exempla curiosa subijcio.

CCCXLVI.

De Cælo Liliueldensi.

St Monasterium Liliueldense in Austria, deuotissimum, doctissimum, & opulentissimum: quoniam enim huius Cœnobii Religiosi primò quarunt regnum Dei & iustitiam eius

eius, cœtera omnia adijciuntur illis. Præerat Reuerendissimus D.D. Cornelius, summæ eruditionis & ingenij vir: & quia.

Præfulis exemplo totus componitur Ordo. habuit sub se Viros doctissimos & eruditissimos, tot & tantos vt anno M. DC. IL. sex simul ad Lauream Doctoralem in Viennensi Academiâ promouerit. Fuit dies verè solennis: nō enim vnquam Vniuersitas illa, non Vniuersitas alia, sex simul Religiosos, eiusdē Monasterij filios, omnes doctissimos & ingeniosissimos, ad gradum Doctoralem euexit. Tunc Monasterij apud Sanctam Crucem Iuniores, Philosophiæ studentes Viennæ iussi applaudere, ediderunt pulchrum, & ingeniosum Pegma, quod subiungo.

CCCXLVII.

COELVM LILIVELDENSE

Sole Reuerendissimo & Amplissimo D.D. Cornelio apud Campum Liliorum meritissimo Præsule; Sacri Ordinis Cisterciensis per Germaniam, Hungariam, &c. Commissario Generali: Sacra Caf. Maiestatis, & Serenissimi Archiducis Leopoldi Consiliario &c.

Suarum Intelligentiarum: hoc est

Eruditissimi & eximij D.D. Magistri nostri.	D. Alberici Burghoff, Prioris hodierna	die ad Theologicam Lauream euecti
	D. Guilielmi Glöcker, Suppr.	
	D. Edmundi Prym.	
	D. Malachia Rosental	
	D. Matthai Kolweis	
	D. Hilgeri Burghoff.	

Carminibus 8, 599; 633, 920. nimirum, Octomillibus quingentis nonaginta nouem millionibus, sexcentis triginta tribus millibus, non gentis & viginti Triumphum celebrans:

Labore & industria Philosophorum, apud S. Crucem Cisterciensem Ordinem Professorum, & in Academia Viennensi studentium.

CCCXLVIII.

De Campo Syderum

Seu Cælo Liliorum.

Coeli enarrant Gloriam Dei, & opera manuum eius adnunciat Firmamentum. Psalm. 18. vers. 1.

Sydera erant Cælo, sed iam sunt Lilia: Campo

Lilia erant, sed iam Sydera Campus habet.

Sydera torquentur motu, sed Lilia viuunt,

Et vita est motu luceque nobilior.

Si Campus Cælo hac fulgentia Sydera debet,

Hac debet Cælum Lilia pura Solo.

Cælo igitur Campus plus dat, quàm suscipit; ipsa

Lilia sunt vita pradita, & Astra carent.

S O L I,
Et sex alijs Heliocyclijs Syderibus.

CCCXLIX.

AMIVS Pythagoras Italicæ Sapientia Princeps, vt Transformationum Diuinarum libro XV. habet Ouidius, *Mente Deos adyt, & que natura negauit* *Visibus humanis, oculis ea pectoris hausit.*

Imò etiam, si sincerè loquamur,

Mente Polos adyt, & que Natura negauit *Sensibus humanis, ea pectoris auribus hausit.*

Systema enim ille Cœlorum, omni mortali inuisum & incognitum, iussit esse Heliocentricum, & Orbes singulos enarmonico concentu & motu Fata Hominum vaticinari. Ad Pythagoræ igitur mentem auremque hoc Nos Cælum artificiale effinximus, & indiximus PRAESVL REVERENDISSIME, vt Tibi SOLI, imò etiam tibi soli nostræ Hypothes, cœlestes & immortales gratias agerent: subiunximus, EXIMII DOMINI MAGISTRI NOSTRI, vt innumerabilibus numeris gratularetur Vobis, Decumanis huius SOLIS Clarissimi, Cornelij Cœli Planetis omnis erroris nescijs, aut Planetarum potiùs Cœlestibus INTELLIGENTIIS, in hac foelicissimâ & antiquissimâ Vniuersitate Theologicam Lauream adeptis.

Septem profectò INTELLIGENTIAS, si credimus Peripateticis, Cælum æthereum habet, & similiter Lilieldense insignitur & ornatur septenis. *In medio residens complectitur omnia Phæbus*, videlicet CORNELIVS SOL, cuius recepto lumine sunt alij sex Planetæ, vt vulgari dicam vocabulo, RESOLES. Luce SOLIS ætherci in Firmamento fulgent Sydera, & STELLAE Cornelia; dum SOLIS sui admirantur ingenium, cui hæc olim ipsa Vniuersitas in numerosa Promotione primas detulit; dum pietatem doctrinamque imitantur, radios ebibunt, & in Parentios, seu Imagines Solares transeunt. *Magni interest*, ait Quintilianus, *quos quisque audiat quotidie, quibus cum loquatur à puero; quemadmodum Patres, Padagogi, & Matres loquantur.* *Eloquentia Gracchorum Mater Cornelia pro illo tempore plurimum contulit.* Porrò Gracchi. (Tiberius Caiusque) ab eloquentiâ & labij puritate laudantur; at dicuntur vtramque ebibisse à Parente Cornelia. Et Vos, EXIMII DOMINI, ab eloquentiâ; à labij, & quod nobilius est, à vitæ puritate laudamus, & Vos vtramque asserimus ebibisse à Parente Cornelio. Magni interest quos quisque audiat & obaudiat quotidie; quibus-cum agat, ab eo tempore, quo potiùs agitur,

tur, quàm agit. Pater, Mater & Pædagogi multum conferunt; & Vobis contulerunt Cornelius Pater, Liliueldensis Mater, & Magistri Academici, quorum pietate & doctrinâ instituti, Theologica Laureâ redimiti, triumphum hodie celeberrimum agitis.

Illum nos accuratè descripsimus, & Pythagorico Cœlo donauimus. Sed cur collocauimus SOLEM in centro? An fortè, quoniam,

--- Pictoribus atque Poëtis

Quidlibet audendi semper fuit aqua potestas, maximè cum in creatione & exornatione huius ingeniosi Systematis simus Poëtæ & Pictores? Non sanè: sed quia quidquid de Æthereo decrepitus Aristarchus, Junior Copernicus, & cœteri Pythagorici Astronomi metiri aut mentiri dicantur, Heliocentricum est Cœlum Liliueldense. Christus Iustitiæ Sol in medio Discipulorum pacem dixit; & Macrocolmi, Sol, cor mundi, si non in medio figuræ, vt Copernicus vult, saltem in medio Systematis, vt Tycho habet, pugnaces motus Syderum ad harmoniam & cõcordiam reducit. Et Microcosmi Cor, (Sol est Humani Mundi) in medio pectore suum solium habet. Et Cornelius, quia est Sol, iuxta decretum Regulæ Benedictinæ in centro residet, & radio æquali omnibus fauet, fouetque: omnibus adest; nulli propinquior aut remotior. Hunc (præter Intelligentias, ortis à Lilijs, et apud Summates lauris arctas) Nos SEPTEM GE-

NI, veneramus, hunc colimus, hunc celebramus. Oportet enim, vt si septenæ Intelligentiæ Cœlos mouent, septenis septeni Genij seruiant, ad nutum et imperium parati: SOLIS Cornelij ΠΑΡΥΠΑΝΟΝ formamus; illumque donamus tanto linguarum apparatu, vt quæ vno intuitu Vir curiosus respiciat, multis id sæculis nec legere nec exscribere valeat. Voluimus affectum et ingenium proferre, ideòque ingeniosè, affectum, et ingenium affectuosè monstramus. Vos vtrumque recipite, totque annis foelices et incolumes viuite, quot carmina repræsentabimus.

CCCL.

Liliueldensis Cæli Forma informans.

VNTO Assistentes Orbium veterum Formæ: Ecce Cœlos creamus novos et Terram nouam, illosque Forma informante et vocali insignimus: et contra dicimus Peripateticis asserentibus Quantitatem spectare ad Materiam, Qualitatem ad Formam: quoniam Cornelij Cœli Formam, quam proponimus, inmerâ Quantitate consistit. Lector optimus Paradigma suppositum speculetur.

I	II	III	Axis IV	V	VI	VII
[- u u - u u -]	---	[- u]	u --	[- u]	---	[- u u - u u -]
L	6	5	4	3	2	1

Ecce septem partiales Intelligentiæ, perfectam vnam et totalem constituunt; numero omnes et quantitate syllabarum diuersæ. Pono exemplum.

I	II	III	IV
<i>Insuperabilibus Victoris donet, Olympus</i>			
L	6	5	4
V	VI	VII	
<i>Ornet Germanos innumerabilibus.</i>			
3	2	1	

Vbi, vt facile obseruare quis poterit, vel primum Carmen resilit, vel totum regreditur Difficium. Pono ob oculos Carmen Resiliens.

Vox *Olympus* est resultantiæ terminus; nam Carmen mox vbi in eam impingitur, resilit. Videamus quo regrediatur modo illud Difficium? sanè Hoc.

Intelligentia Secunda et Tertia, manentibus cœteris vt antè, non incommodè variari

poterunt: possumus enim vti vel diagrammate.

--- [- u] vt *Germanos ducit.*
vel -- [- u] vt *Turcas deuincit.*
vel u u - [- u] vt *Latos defendit.*

Imò poterit loco --- [- u] poni --- [- u u] si tertia purè desinat, et quarta purè incipiat à consonâ, tunc enim in quinto pede semper erit synalepha, et nunquam in primo. Contingit crebrò Intelligentiæ Formulam non capi voce simplici, sed complexâ; et ideò in cellulas voces posuimus, vt sciamus vnam-ne an duas simul legere dictiones debeamus, Prima enim intelligentia videlicet [- u u - u u -] non solum reperitur in simplicibus *Innumerabilibus*, et *Insuperabilibus*; sed etiam in compositis *Arma Virumque cano*; aut etiam, *Lilia laurus amat*: aut tandem *Lilia iuncta Cruci*, et similibus.

Hæc pertinet ipsamet Cæli Liliueldensis delineatio, quam Tabula P. representat. Addebantur nonnulla Cornina, quæ etiam debent subscribi.

Soli Liliueldensi,

CCCLI.

*Astorum Princeps proprio Sol lumine fulget,
Mutua sed Stelæ lumina Solis habent.
Hoc veniente, Dies multos illuminat Orbes:
Nox veniente fugit, Nox fugiente venit.
Non aliter nostri Cæli Cornelius est Sol,
Astra à quo Eximium cætera lumen habent.
Est doctrina Dies, Nox ignorantia; & ipso
Nox veniente fugit, Lux veniente manet.*

Lunæ Liliueldensi.

CCCLII.

*Lucis in imperio est Luna (ut sic dixerò) Pro-
Absentisque Dei, fertque refertque vices. (Sol:
Vnde Alberico, qui est inter Sacra Pro Abbas
Lilia, iam Luna Nomen & omen erit. (mas
Hoc tamen haud capio. Innouat inter Sydera for-
Luna, eademque inter Lilia Luna manet,
Sed iam rem capio. Est constans Cornelia, Terra
Firmior, & Luna Phæbade Luna PRIOR.*

CCCLIII.

Liliueldensium Luminarium nulla Eclipsis.

*Solis splendori est Luna inuida & amula: opaca
Candida nonnunquam lumina mole regit.
Sed non impune in pœnam nam Stelliger illam
Obscuro umbrarum vortice mergit Atlas.
Non tamen in nostro Eclipsis cognoscitur Orbe;
Neutra potest lucis perdere lampas opes.
Sincera est Fietas; caret umbris; lucida tota est:
Et sub Sole pio crimine Luna caret.*

Sex Intelligentijs Liliueldensibus hodie ad
Lauream promotis.

CCCLIV.

*Ventum ad supremum est. Stupet Orbis Stelliger,
Nobile quidquid habet Mūdus uterq; flet. (atq;
iam NON PLYS VLTRA. Fuit ultima meta triu-
Atq; ultra Laurum gloria nulla micat. (phus,
Dogmata Pythagora melius Schola docta resumit:
Quæ Natura nequit, Mens generosa facit.
Geryones habuere olim tria corpora Iberi,
Vnicus & ternis Spiritus intus erat.*

*At Vos sex estis, (magis hæc miracula mira)
Vnicus & senos Spiritus intus alit.
Vnica laus Vobis, eadem doctrina, triumphus
Vnus, idemque decus, competit vnus honos.
Vnicus an-ne Animus. cuncta ut sint unica, senis
Est etiam? Mens-ne est unica, & vnus Amor?
Omnia concedit Samius, negat omnia Vulgus;
Nos media volumus tutius ire via.
Naturam & mores distinguimus. Omnia sensu
Moralis (est Physico dignior) asserimus.
Vnus inest Animus senis virtute refulgens,
Vnica Mens cunctis, omnibus vnus Amor.
Vnicus est cunctis, quem dat Schola nostra, trium-
Qui licet est vnus, plurimus esse potest. (phus;
Austria enim euehitur sub qua pia tempora lauro
Cinctos sex nunquam viderat vna dies.
Tota Viennensis Schola, nec non tota triumphat
Religio, è cælis quam Benedicte foues.
Mellea Bernardi inuidè defensæ triumphant
Dogmata, Theologos qua latuere prius.
Præcipue & Campo, qui hæc Calua Lilia gignit,
Competit Eximij totus honoris honos.
Ac ideo totus (Campi Moderator opimi
CORNELI) applausus, gloria tota Tibi.
Surculus inseritur, rami miracula pronunt,
Vnicus & claudis fructus utrumque genus.
Lauri iam Lillis miscentur, Lilia Lauris: (bini?
Quam tamen hinc fructum Fata benigna du-
Iam video. Famam & plausum CORNELIVS inde
Cum summo summa lauas honore metit.
Ecce coronantur Lauris pia Lilia, Lauro
Contexta è Lillis ecce corona datur. (sum
An-ne est PLYS VLTRA? Nihil in Tellure. Seor-
Ad Cælos animos tollere nisus erit.
Ast etiam Cæli celebrant Te (Maxime Prasul)
Dux senos gnatos personat Æthra tuos.
Sint licet illingues, celebrant Tua gesta, tuorum
Gloriam & Eximiam carmine enarmonico.
Et tanto numero, Stella ut Atlantis, arena
Oceanis, nequeant versibus esse pares.
Plurimū Astra mouet rutilantia plurima Olympus,
Sed tamen ipse loquax carmina plura canit.
Vnde loqui didicit? Crux est doctissima, qua nunc
Debet Calum præcipiente loqui.
Sumpsimus Authores Liliueldensis Olympi
Dinina felix à Cruce principium.
Si sumus erronei, non mirum est; namque Planeta
Errore incerto cum caret, errat iners.
Si non erramus, sumus omnes Sydera fixa;
Si non fixa Polo Sydera, fixa Cruci.
Qualiacumq; tamen Vestri sumus Ominis omnes,
Cultores Vestri Nominis atque sumus.
Et tot Olympiadas vite, tot sæcula vouemus,
Carmina quot vobis ingeniosa damus:
Vixite sælici auspicio: & post seua triumphum
Sæcula Cælestem ducte in Empyreum.*

NOTA . In nomine adiectiuo *Liliueldensis* , quanta sint terra & quarta non petis , illas enim producit duarum consonantium posuio : primam esse longam supponis , nam in *Lilia* producitur . Virgilius . *tibi Lilia plenis Ecce ferunt Nympha calathis* . Sed quanta erit secunda ? Puto in compositione vocum metè Latinarum fore longam , quia coeunt duo II. hanc enim ob causam *Tibicen* habet secundam longam , ob duarum vocalium concursum : est enim *Tibicen* *Tibia-cane* . Ergo , qui in voce *Liliger* puto secundam esse longam . et in voce Germanica *Liliuelat* , putare poterò secundam esse breuem . Stat igitur errasse , quotquot aliquando & alicubi illam secundam li esse correptam contenderunt .

S V P P V T A T I O .

CCCLV.

*Dic Mihi quot tandem Versus modulatur Apollo ,
Cum verbis celebrat Lilia nostra suis ?
Quanto illos Genius percurrere tempore possit ?
Quanto Homo mortalis scribere vel legere ?
Dic Mihi , quot Folgs Manibus quot ? dic mihi Char
Carmina quot Ramis scribere cuncta queas ? (te
Adde , quot expensas faceret , qui soluere dignè
Et mercatori vellet & art. fici ?
Et tandem metire locos , & dicito , cuncta
Qui capiat Pluteus Carmina , quantus erit ?
Singula qui expedias fueris Mihi magnus Apollo ;
Nam nullus numerus concipit ista breuis . (ctor ,
I. Subscribo optatos numeros . Lege Candide Le-
Excelsum mentem subrige ad Empyreum :
Et sic discurras . Si sunt tam multa legenda
In paruo hoc circo , quem manus una capit :
Quanta olim in Sphera , stat centrum curus ubiq ;
Nullibi & exterior terminus , ipse legam .*

Nomen *Folium* , seu *Phylara* notum est . Folia 25 . Manum seu Librum constituunt : Manus autem 20 . seu Folia 500 . Ramum , qui ab Hispanis dicitur *Rejma* .

Mercurii Trimegistus , Deum , ait , spheram esse , cuius centrum ubique est , & nullibi est conferentia .

Sunt igitur in isto Liliueldensi Systemate Disticha Retrograda

4, 299; 816, 970.

Hoc est, simplicia carmina

8, 599; 633, 920.

Legenda ab immortalis Genio

1635. ann. 13. dieb. hor. 1. 55. 12.

At ab homine non nisi

3270. ann. 26. dieb. hor. 1. 55. 12.

Qua occuparent pluteum longum

5. milliarib. 2. stad. 124. pass. 3. ped. 15. dig.

Et vanirent florenis Germanicis

5; 439, 8; 2. si deberent exscribi .

CCCLVI.

Damus Disticha à centro Systematis seu Sole iuxta dictionum numerum , quæ in singulis Orbibus sunt , multiplicanda : & computus facillimus est , si numerus primus in secundum , & resultans in tertium , &c. accuratè ducatur . Sic procedimus ,

Orbis I. Soli proximus

habet dictiones

12 ducta in

Orbis II. dictiones

24

48

24

dabunt numerum

288 ducendum in

Orbis III. dictiones

36

1728

864

dabunt numerum

10368 ducendum in

Orbis IV. dictiones

48

82944

41472

dabunt numerum

497664 ducendum in

Orbis V. dictiones

60

000000

298984

dabunt numerum

2985984 ducendum in

Orbis VI. dictiones

72

59719680

209018880

dabunt numerum

2149908480

Sunt igitur in hoc Liliueldensi Cœlo Epigrammata Disticha 2149908480: & quia sunt Retrograda , complectentur . 4299816960 , Disticha : hoc est , 8599633920 simplicia carmina .

CCCLVII.

Sed quanto hæc eadem tempore poterunt vel legi vel scribi ?

Si dena iubeantur respondere , minuto , facillimus esse poterit computus .

Dies.	Hora.	Min.	Carmina.
0	0	1	10.
0	1	0	600.
1	0	0	14, 400.
2	0	0	28, 800.
3	0	0	43, 200.
4	0	0	57, 600.
5	0	0	72, 000.
6	0	0	86, 500.
7	0	0	100, 800.
8	0	0	115, 200.
9	0	0	129, 600.
10	0	0	144, 000.

CRUX COELESTIS

דון עולם אשר מלך * בהרם
כל יצר זכרא * לעת נעשה
כחצו כל * אנו מלך שמו
נקרא * ואחרו כ-בלות
הכל * לבדו ימלך נורא :

Adon h4olam hafzer ma-
laK * beterem Kol jez2ir
nibra , * Leh4eth nah42a
behzeb2u Kol * hazaj meleK szemo niqra *
vehah3a-rej Ki-Keloth h2aKol * lebad0
jimebok norra . *Dominus Mundi, qui regnavit**
*antequam ulla creatura esset * Quo tempore*
*factum est per voluntatem eius omne * tunc Rex*
*nomen eius vocatum est . * Et postquam absol-*
*uit omnia * ipse solus regnabit reuerendus .*
Sic Rabbi Chai in illo celeberrimo Carmine,
quod, מוסר השכל במליצה, vocatur.

Porro Deus est Rex per essentiam, quo
nomine Rex erat antequam Mundum conde-
ret ab initio. Rex est per potentiam : & hoc
nomine Rex fuit cum Angelos & Homines con-
didit : quorum est dominus ; sicut enim liberè
eos condidit, sic & ipsos liberè conseruat, & po-
test redigere in nihilum . Peccauit homo : &
tandem Deus, Rex est nomine misericordie,
illum fuso sanguine redimens, vnde cantat Ec-
clesia, *Dominus regnavit à ligno* . Hoc olim
lignum (nempe D. N. Iesu-Christi Crucem)
carminibus dilucidandum suscepi : & quia ma-
teria tantum הנה infinita erat, carminibus tan-
tum non infinitis .

Præsidebat sub illud tempus Religiosissimo
& doctissimo Sanctæ Crucis Monasterio Re-
uerendissimus D. D. Michael : Sacræ Theo-
logiæ Doctor & Professor ; Ordinis Cisten-
tensis Vicarius Generalis : Sacræ Cæsareæ
Maiestatis Consiliarius : &c. Vir optimus,
& amicus meus singularis : [Si illud aliquan-
do inuisas, tantam in ipso obseruantiam &
pietatem inuenies, vt non possis non excla-
mare, *Hoc signum Crucis erit in Cælo* : qui
enim hodie per gratiam sunt Mundo crucifixi
in cellâ, erunt olim per gloriam cum Crucifixo
conregnantes in Cælo .] Huic igitur Sanctæ
Crucis pientissimo & vigilantissimo Antistiti,
hoc anno M. D. LIII. Archangeli Michaëlis
die, mei Monferratensis Monasterij Iuniores,
Philosophiæ studentes, Crucem Cœlestem de-
dicarunt, & in ipsâ 9, 644: 117, 432; 715,
608. hoc est: nouies mille sexcentos & qua-
draginta quatuor billiones (seu millionum

milliones) centies decies septies mille
drigentos triginta duos milliones; septingentis
quindecim millia sexcenta & octo carmina
de Figuram xvi. i.] quod sic demonstro.

Circulus I.	36	298591
Secundus	24	Primus Circulus
	144	1994391
	72	Secundus
	864	15955144
Tertius	24	00000000
	3456	19943936
	1728	21539450
	20736	Tertius
Quartus	30	430789016
	124416	15075315396
	62208	155061044136
	746496	Quartus
Quintus	4	31012208264
	2985984	1085427308952
		11164395177782
		Quintus
		89075161311256
		11164395177782
		1205514679089456
		Quia sunt retrogr.
		2411029358178902
		Quia sunt Tetrastich.
		95644:117,432;715,608

Et hic clauditur Dis-
tichum primum.

Secundum Disti-
chum per eodem
gradus, sed per tri-
plicem circuli adeo-
que numeros maio-
res progreditur ; vi-
delicet .

Vt hi numeri intelligantur addere debebo hoc
Tetrastichon .

[Castra-inimica-Crucis] Bernardus [stravit, & ho-
[Fudit], Norbertus [Cæsaris-arma-fouens .]
[Protegit-austriacos] [iustos, [defendit] inermes:
[Propugnat] fortes [& fouet Empyreum .]

Et inciπendo ab initio, illa penthemimeris,
Castra inimica Crucis semel posita per vocem
Bernardus multiplicatur, cuius loco 36 possunt
substitui. Hæ 36 voces multiplicantur in vocem
& singulæ quæ sunt in secundo circulo . Inti-
mus circulus vnicam continet dictionem, &
ideo complet Hexametrum, & numerum auge-
re non potest . Prima vox Pentametri Fudit,
ha-

habet 24. similes : secunda 36. & sic transitur ad circellum, qui in centro Crucis est, & quatuor complectitur voces, quæ & claudere Pentametrum poterunt, & sequentis Distichi aperire Hexametrum. Hinc ad tres circulos patet aditus, ut inire possis quem velis, cumque singuli habeant 36 voces, omnes simul 108 complectentur: eadem triplicatio servatur in secundo circulo, ut det 72.

Ex his patet horum carminum enumerationem esse hanc. Debet duci numerus emergens in istos. 36. & 24. & 24. & 36. & 4. & hic finitur primum Distichum. Postea hic numerus, quotuscumque ille sit, multiplicabitur per 4 (totidem enim esse possunt initia secundi Tetrastichi) & quia inde ad unum è tribus Crucis brachijs transitur, numeri triplicabuntur, & fiet multiplicatio per 108. per 72. per 72. et per 108. Et quia hæc Carmina Retrograda sunt, poterunt duplicari: et quia Tetrasticha quadruplicari, ut numerus simplicium habeatur.

Hæc idea nota videtur fuisse Veteribus, non usus: nam apud Iustum Lipsium in Epistola Dedicatoria Commentarijs in Tacitum præfixa, Poëta vetus loquitur. *Canescent saecula innumerabilibus.*

CCCLXIII

De Cæli & Crucis Metricæ comparatione.

DIMVS Crucem Cœlumque; utrumque numerosâ Carminum multitudine ornavimus, nunc componimus. Complectebatur

illud 8, 599; 633, 920.

hæc autem 9, 644; 117, 432; 715, 608.

CruX igitur plusquam millies-millies est Metrico Cœlo numerosior. Sumamus ergo facillioris calculi gratiâ proportionem esse, ut 1. ad 1,000,000. & ex resolutionibus paulò antè positis, cum de Cœlo ageremus, constabit liquidò; quanto hæc Crucis Metricæ Carmina poterit scribi, vel legi? quot illa chartæ libris, ramis-ue? quot aureis redimi? & quanto plures in aliqua Bibliotheca reponi? Scriberentur enim

3,270;000,000. annis

42;998,169;000,000. folijs.) et mul

1;719,926;000,000. manibus) to plu

85,996;000,000. ramis) ribus.

5;000,000. miliarijs

Dedi numeros minores veris; non enim volui numerationis & computationis rigorosæ laborem & molestiam subire. tu, si vacat, numeros exactos subscribe.

CCCLXIV.

LORVERVNT semper in Seraphica Patrum Capucinorum Religione omnes scientiæ. Liberales, Mathematicæ, Philosophicæ, necnon Theologicæ; et P. Antonius Reita mihi, etiam-

num in Cœlo (sic spero) amicissimus, ingenio magno polluit, in omnibusque eminuit, ut libri in lucem emissi testantur. Si singulos viros illustres, quos dedit Orbī literario hæc Religio recensere voluero, non Catalogum, sed librum vastissimum fecero. Ergo temporī et loco stylum et labium, attemperans, omniis cæteris quos alij dignè celebrent, P. Nicolai Lucensis, mentionem faciam. Est ipse Virorum, Eximiorum sententiâ, Lucæ celeberrimæ Civitatis gloria, Seraphici Ordinis decus, optimus Theologus, et severis scientijs eruditè versatus. Cum magno applausu et fructu Conciones Evangelicas habet, et à claris et illustribus viris collaudatur. Sublimiores Scientias Charitibus Castalijs exornat: et quia Veteres nostras Ideas novis versibus exornare dignatus est, volui suo labore et ingenio Cœlestem hanc Musam honorare. Scripsit, ut superius adnotasse me memini, MARIANAM CYNOSVRAM, in quâ quàm sit ingeniosus Poëta, et quàm subtilis Mathematicus, tota Schola videt, suspicit, et applaudit. Hunc numerosum ille Labyrinthum edidit Viennæ anno 1655. auctoremque recudicuravit ibidem anno 1657. Eandem ut curiosus Lector, suspiciat ad miceturque huc adponicuravi.

CCCLXV.

CYNOSVRA,

Seu MARIANA STELLA POLARIS, Iesu-Christo Sole amicta, exornata, illustrata Tetrastichis, 4, 886. 321, 411, 464, 740, 269, 168, 464, 075, 161, 600, eundo, & quia retrograda, totidem redeundo; hoc est Carminibus 78, 181, 142. 583. 435, 844, 306, 695, 425, 202, 585, 600. Numero propemodum ineffabili & incomprehensibili: Numero supra numerum arenamaris, aquarumque guttas, nec non est Stellæ, quæ lucent in firmamento Cæli, quasi totidem Radijs in hac secunda Editione locupletata, Dilucidata novo studio & labore Fr. Nicolai Lucensis Capucini Concionatoris. [Anno à DoMniCa sãLVic.] Superiorum permisso. Viennæ Austria, Typis Ioannis Iacobi Kürner, Procerum ibidem Typographi.

CCCLXVI.

Huius Cynosura descriptio.

RAT similis Cœlo Liliueldensi delineatio: duplex tamen; nam altera Christo Soli, et altera Mariæ Cynosuræ (maris Stellæ) dedicabat. Vnde non solum singula Systemata seorsim sumpta in numerum, versuum maximum adscendebant: sed alterum in alterum se insinuans, excresebat in multitudinem fere infinitam.

In centro Liliueldense Cœlum habuit Solem et Hemistichium hoc, *Lilia Phæbus amat*, immobile; at Solem ipsum voluit P. Nicolaus Lucensis radorum numero multiplicari. Illos exscribo.

Christus	IESVS	ouans.
Sydus		inest.
Germen		honor.
Nectar		amans.
Lumen		amor.
Nomen		ibi est.
Numen		adest.
Sol ubi		hic est.
Gnatus		olens.
Sponsus		agens.
Marris	hauens.	
Iesus	auens.	

Quamobrem, cum singulis vocibus primæ columnæ possint respondere singulæ tertiæ, 12 ducuntur in 12. et in ipso Systematis centro includuntur hemistichia 144. [Nota tamen orbis hos, si mobiles fiant, quales in Cœlo sunt, et esse in chartâ debent, multiplicationem hanc in praxi subire non posse.]

Pari artificio in centro Systematis Parthenij alia etiam 144 hemistichia clauderantur. Voces ipsas considera.

Stella	MARIA	Rei.
Virgo		soli.
Porta		salus.
Gemma		Ioseph.
Palma		Parens.
Scala		Dei.
Vita		Maris.
Diua		Potens.
Vera		Poli.
Sponsa		micans.
Carta	crucis.	
Gnata	Iacob.	

Hæc omnia in circulo intimo, Circa hunc mouetur alius orbis, qui habet 24. voces. Orbis

tertius continet voces 36: Quartus 48: Quintus 60: Sextus 72: et Septimus 84.

Versuum forma non est omnino eadem, nam in Solari Systemate seruetur hæc

I II III IV
[- u u - u u -] --- [- u] u - -
VII VI V IV

In Mariano autem hæc,

I II III IV
[- u u - u u -] --- [- u u] --
VII VI V IV

Erat Inscriptio. *Cynosura, sive Stella Polaris, Christo-Iesu Sole amicta, exornata, & locupletata.* Et quia infinitum fere versuum numerum complectebatur, instituendos computus ad synopsim & verba sequentia reducebat.

Dum Spharam Aligeri voluunt, iterumque reuolunt.

Atq; modis varijs vndiq; in Axe rotant: (uani, Virgineum celebrant Nomenq; Decusq; MARIÆ.)

Dic mihi quot voluant Carmina? quanta putant? Quanto illos Genius percurrat tempore Versus?

Quanto Homo mortalis Carmina scripta legit?

K.

Clauditur hac theca Versum integra Bibliotheca;

Qua metra nec factis scandere mille queas.

Quæsitos numeros posui, lege, candidè Lector,

Mentemquè excelsum subleua ad Empyreum.

O Deus! o Numen! (siccè discurrere fas est)

In paruo hoc Circo tot modo metra lego:

Quanta olim in Sphæra, stat centrū eius ubiq; (a)

Nullibi & exteros terminus ipse legam?

Quætaque Virgineo descripta legentur in Orbe?

Quæ Sphæram tantam clausit in Orbe Paren?

(a) Mercurius Trismegistus, asserit, Deum Sphæram, cuius centrum ubique est, & nullibi circumferentia. Ita Cœlum Liliueldense. Vide supra num. 355.

Et in ipsâmet Laminâ distinctius clariùsq; legabatur. I Cynosura quidem seorsim sumpta Distichis: 69, 902, 227, 514, 327, 040. eundo; & quia retrograda, totidem redeundo, hoc est Carminibus: 279. 608, 910, 057, 160. dico: Ducentis septuaginta nouem millibus, sexcentis & octo millionum millionibus, nongentis quoque & decem millibus quinquaginta septem millionibus; & insuper trecentis & octo millibus, centum & sexaginta. Sol itidem seorsim sumptus, totidem planè vt Cynosura numero Carminibus. Vtraque verò, nempè Cynosura Soli vnita Tetrastichis: 4, 886, 321, 411, 464, 740, 269, 168, 464, 075, 161, 600. eundo, & quia retrograda, totidem redeundo; hoc est Carminibus: 78, 181, 142, 583, 435, 844, 306, 695, 425, 202, 585, 600. Numero propemodum ineffabili, & incomprehensibili:

Número supra numerum arenæ maris, aquarumque guttas, nec non & supra numerum Stellarum, quæ lucent in Firmamento Cœli. Quæ ab immortalis & infatigabili genio die nocteque indefinenter legendo, non nisi annis: 14, 864, 770, 700, 973, 984, 867, 522, 969, 600. absolui possent. Quæ inter 100,000,000,000, dico: Centum milliones millionum cœlestium Beatarum Mentium ad legendum, modulandumue distributa, quælibet pensum suum perolveret non minus quàm annis prope 148, 047, 707, 00. 92740, computando fragmenta pro vno anno. Quæ exscripta, absumerent chartæ Ramos numero: 781, 811, 425, 834, 358, 443, 066, 954, 252, 026. Exhausterent omnium Fluminum, lacuum, & ipsius Oceani vndas, si in atramentum verterentur. Detererent quoque ac facillè consumerent calamos numero: 781, 811, 425, 834. 358, 443, 066, 954, 252. Qui Rami in totidem libros decenter compacti ac per longum super Pluteo collocati, occuparent Milliaria Italica: 52, 120, 761, 722, 290, 562, 871, 130, 283. & Passus 468 $\frac{2}{5}$ repleantque integras Terræ, Cœlorumque omnium Planetarum, Firmamenti quoque ac primi mobilis, nec non & supra hoc plures circumferentias, Areas & superficies: hitque repletis vastissimis spatijs, nec dum vel sic dimidia pars collocandorum voluminum esset absumpta: prout hæc omnia suis locis Arithmetico-Astronomicâ demonstratione fusiùs exponuntur, Prædictis Carminibus fulgentissimum Mariæ Nomen, quasi totidem diffusis Radijs, longiùs, latius, pientiusque magis ac magis explicans, & illustrans. Vniuersis præcellsa Iesus & Mariæ Nomina piè colentibus ad spectandum & observandum delineata, proposita, atque oblata ab omnium infimo tantæ Reginae Clientis Nicolao Lucensi Fr. Min. Capucino Concionatore. Anno Mariæ LVCIDO.]

D. Bernardus Homil. 2. super Missus est.

Loquamur pauca & super hoc nomine (MARIA,) quod interpretatum maris stella dicitur, & Matri Virgini valde conuenienter apparatur. Ipsa namque optimè syderi comparatur: quia, sicut sine sui corruptione sydus suum emittit radium, sic absque sui læsione Virgo parit filium. Nec syderi radius suam minuit claritatem, nec Virgini filius suam integritatem. Ipsa est igitur nobilis illa stella ex Iacob orta, Num. 24. cuius radius vniuersum orbem illuminat, cuius splendor & præfulget in supernis, & inferos penetrat, terras etiam perlustrans,

& calefaciens magis mentes, quàm corpora, fouet virtutes, excoquit vitia. Ipsa, inquam, est præclara & eximia stella super hoc mare magnum & spaciosum necessaria iò subleuata, micans meritis, illustrans exemplis. O quisquis te intelligis in huius sæculi profluuium magis inter procellas & tempestates fluctuare, quàm per terram ambulare, ne auertas oculos à fulgore huius syderis, si non vis obrui procellis. Si insurgant venti tentationum, si incurras scopulos tribulationum, respice stellam, voca Mariam. Si iactaris superbix vndis, si ambitionis, si detractionis, si æmulationis, respice stellam, voca Mariam. Si iracundia, aut auaritia, aut carnis illecebra nauiculam concusserit mentis, respice ad Mariam. Si criminum immanitate turbatus, conscientix sceditate confusus, iudicij horrore perterritus, barathro incipias absorberi tristitiæ, desperationis abyfso, cogita Mariam. In periculis, in angustijs, in rebus dubijs, Mariam cogita, Mariam inuoca. Non recedat ab ore, non recedat à corde: & vt impetres eius orationis suffragium, non deseras conuersationis exemplum. Ipsam sequens non deuias: ipsam rogans non desperas: ipsam cogitans non erras. Ipsa tenente non corruis, ipsa protegente non metuis, ipsa duce non fatigaris, ipsa propitia peruenis. Hæc ille.

EPIGRAMMA

Ad Lectorem.

*Esse mari fluxus, miraris, & esse refluxus:
Quæ tibi, quæ res est prodigiosa mihi.
Fluxus, refluxus mireris inesse MARIA,
Quæ maria illustrat Cœlica Stella maris.
Quæ fluit, & refluit, cœloque charismata portans
Larga, replet donis pectora digna suis.
Symbola sacra sua celsa fero debita laudi:
Quæ repetita redux: itque reditque gradu.
Mystica sunt gressu, Maris instar, meira regressu:
Quæis fluat, & refluat NOMEN, & Omen habes,*

A L I V D

Ad B. Virginem.

*In terris lucas, Superis CYNOSVRA cornifcas:
Te duce Nauta maris sulcat & ora rate.
Illustras, ardes, inflammas corda Clientum:
Influis, accendis, ducis ad Astra Poli.
Ad te suspiro, per te respiro MARIA:
Flammas concipio cordis, amore sui.
Si te respicio, me respicis, atque sereno
Vultu, das IESVM cernere Filiolum.
Fulgida Stella maris, nostra in discrimine vita
Adsis, luminibus cinge, recinge tuis.*

Vt

CCCLXVII.

T noua conformare possis Coelorum,
Metametricorum Systemata, mate-
riam subministrat idem Author (R.
P. Nicolaus Lucensis) sequentem ex-
hibendo Tabulam, in qua versus 2;
348, 273; 369, 088. videlicet duos biliones,

trecenta & quadraginta octo millia, ducenta
septuaginta tria millionum: trecenta sexa-
ginta nouem millia octoginta et octo carmina.

[Sanè Millionis nomine 1; 000, 000.
Billionis verò 1: 000, 000; 000, 000.
Trillionis autem 1; 000, 000; 000, 000; 000, 000.
intelligimus: & sic loqui cum Marco Marino Merfeno vo-
lumus, compendij eruitionis gratia.]

I	II	III	IV	V	VI	VII
7	6	5	4	3	2	1
Sponsa Maria Dei Natio quæque Soli Quot tibi Virgo parent Cuncta creata colant	te laudent te exultent tot Reges tot Gentes	Flamina Flumina Fulmina Dæmona	Cæli campi fontes abyssi	Lumina Te juga Te mare Stemmata	Sol, Stellæ, Luna, ignes, Neptunus tot mentes	Sydera, Pontus, Aqua Tellus, & Astra colant Iupiter ipse colat Terrigenæ, Superi
Gnata Maria Dei Quotquot in Axe nitet Pascit Olympus ouans Nomen amanda tuum	te exornent te illustrent quot Stellæ tot laudent	Culmina Nomina (Lux mea) Lucida	Olympi Regna lucis Soles	Tot sua Numina Fulgura Tot pia	quot Cælis Diui omnes quot tellus splendores	Lumina pulchra micant Cælicolæ, Aligeri Gramina quotquot habet Sol quot ab Axe trahit
Castra Maria Parens Quot Paradisus alit Nomen amanda pium Virgo Maria tuum	circudent conspergant te stringant precingant	Fulgida Germina Splendida Grammata	Stella amoris in hortis Nomen	Sydera Germine Te vaga Nobile	quot Stellis quot rident quot flores quot florû	Fulget Olympus amatæ Florida prata vago Florida Flora parit Nomina campus habet
Sponta Maria Ioseph Musa canora colit Quotquot Apollo canit Quot colis ipsa Deum	tot cingant tot stringant quot Versus te cingant	Tempora Vertice Mythica Florida	flora crines frontem myrti	Tot vaga Sertaque Te Rosa Lilia	tot lauri tot plumas quot squais quot metris	Vellera fert quot Ouis Quot vaga vestit auis Piscis adornat aquas Cælica honorat apis
Vera Maria salus Plurima penna nequit Non capit Orbis inops Laus tibi tanta manet	dilaudent collaudent quot scælis tot Versus	Pneumata Te fide Carmina Scribere	voces Gentes Linguar Mundus	Tot metra Cordeque Distica Promere	quot flamas quot gemis quot guttis quot stillas	Quot vomit Æthna locos Nix ruit alba Polo Nix tegit alta Solum Tellus & vnda ferunt
Diua Maria Soli Gloria, Laus, & Honor Centuplicando melos Congeminando vices	proponant perstringant sint psalmi tot cantus	Candida Pneumate Maxima Sint tibi	honores linguis gemmas amores	Symbola Cantica Dogmata Tot sacra	quot frôdes quot crines quot spicas nec desint	Ligna, nemulque colunt Bruta, pilosque gerunt Fata quot arua ferunt Vota, precesque piz
Vita Maria Rei Tortor & ipse iuit Sint tibi Virgo Parens Virga Maria Steygis	conclament proclament quot virgas vut cantus	Carimine Laudeque Lætaque Tot propæ	Diuam & hymnis cantus vita	(Spes mea) Te pia Gloria Tartara	quot pœnas damnatos quot plâc quot more	Dæmon & Orcus habet Quotquot Auernus alit Miscet Auernus inops Dant & in igne Reis
Scala Maria Iacob Serta, rosasque tibi Virgo colenda mihi Præmia digna tibi	disponant comportent dêt hymnos dent cordis	Munera Pignora Munja lubila	Diuz Lauros Ciues Vates	Regia Dent tibi Præmia Psallada	dêt palmas dent gemas quot portat quot votis	Quot pluit imber aquas Germina quotquot habet Cælitus Aligeri Gens, populique colunt
Palma Maria Crucis Miscet ipse Dens Miscet ipse tuo Cruce quot amara dedit	perfundant suffundant nunc lætis nunc cordi	Nunc tua Gaudia Millia Dulcia	lætis donis risu cantu	Pectora Tot noua Vulnera Viscera	tot stillas nunc hymnis quot cordi quæ plâc	Salsa quot vnda capit Quorquot arena maris Cruce dedit alta tuo Miscuit ensis atrox
Stella Maria Maris Pectine, voce, melo Diua Minerua docet Peruariando fides	non cessent non listant quot psaltes componant	Votaque Tot tibi Lemmata Texere	& hymnos psalmos laudes Versus	Reddere Pangere Dicere Voluere	Mortales quot stillas quot mixtû quot cælum	Multiplicando modos Nubila densa gerunt Granula Tellus habe Puncta, atomosque capit
Porta Maria Poli Nobiliore metro Nobiliore melo Te Veneranda Parens	contexant concincent dilaudent collaudent	Classica Cælica Mellea Pectine	palmas laudum dignis Matrem	Ponere Psallere Scandere Pallade	quot Mêtes quot dulcis cælestis condigna	Cælicus Æther alit Pangere Musa nequit Musa canora canat Conditior ipse colat
Virgo Maria Potens Sit Cynocera decus Magnificentque Poli Stelligeraque Rora	comendent producant laus, nomē quot voluūt	Plurima Te sacra Fœdera Chmata	Gnatam Sponsam Magnam plaudant	Sæcula Gratia Tempora Laus tibi	tot laudes Te magnâ Te Matrem sic semper	Concelebrentque tuas Virgineumque decus Dulcis IESVS amet Viue MARIA DEO.

CCCLXVIII.

OLIS et Cynosuræ Systemata recognouit R. P. Nicolaus, et addidit in secunda Editione nouam Tabulam, copiosiore videlicet: vnde (vt ipse supputat) à primo ad septimum Orbem progrediendo, et contra à septimo ad Primum regrediendo, Tetraſticha 9. 772; 642, 822: 919,

480; 538, 336: 928, 150; 323, 200, hoc est 78. 181; 142, 583: 435, 844; 306, 693: 425, 202; 585, 600 numero propemodum ineffabili et incomprehensibili: numero supra numerum arenae maris, aquarumque guttas; nec non et Stellas, quæ lucent in Firmamento Cœli (aut lucere etiam possunt.) Omnia ad Deiparæ, et nostri Redemptoris laudem.

Solis Orbis I. Cynosuræ VII.	Solis II. Cynof. VII.	Solis III. Cyn:V.	Solis & Cyn:IV.	Solis V. Cynof: III.	Solis VI. Cynof: II.	Solis Orbis VII. Cynosuræ I.
I. Sidera, Signa Poli Pontus, & Astra simul Mercuriusque canat Iupiter ipse colat Terrigenæ, Superi Quot tibi Virgo patet cuncta creata colant	Sol, Stellæ Terra, ignes Neptunus Te exultent Te exornent Te illustrent	Cynthia Fulmina Fulgura Stemmata Tartara	Cœli Campi fonte s abyssi	Flamina Flumina Lux, Mare	Te laudent Tot Mentes	Stella MARIA Ma
II. Christus Iesus adest	Sol lucens Lux Mundi	laudat cantat plaudit	& offert & effert & infert & offert	Carminē Flamine Lumine Lustrat spectat	maternum stellatum spectandum præclarum famosum supremum	Nomē honorat Ar Nomē Amator an Nomen et vrit Ar Nomen et vngit o Nomen et omen a Nomen adauget ib Nomen et indit id
III. Luminapulchra mi- Cælicolæ, Aligeri Gramina læta gerunt Sol quot ab Axe trahit Tot quot in Axe nitet Pascis Olympem micās Nomen in Orbe tonā	quot cælis Diui omnes quot tellus splendores quot Stellas tot laudent	Lumina Numina Fulgida sol, freta Lucida	Olympi Regna Luces Soles	Mons, iuga Culmina Nomina	Plebs, Gēte Te Reges	Gnata MARIA De
IV. Iesus Iesus ibi est	Fons lucis Spes fulgēs	Fædus Pignus Pondus	in altum in oras in annos in æuum	Ducit Portat Condit Scandit Ponit	prælucent conseruans perfundens conducens conscendēs prælibans	Digna MARIA de sancta MARIA t Pulchra MARIA iu Pura MARIA nite Blanda MARIA p Grata MARIA bea Chara MARIA col
V. Fulget Olympus onā Gemine prata vage Florida Flora parit Nomina cæpus habet Quot Paradisus alit Numen amata pium Virgo MARIA tuum	quot Stellis quot rident quot flores quot florum circudent præcingant	Sydera Viuida Flammea Gramina Grammata	Stellæ amoris in hortis Nomen	Germina splendida Fax noua	Te flectant tot pascant	Castia MARIA Par
VI. Matris Iesus Amor	Flos campi Ros cæli	Pectus Numen Nomen	adornat adimplet adorans adurens	Cernit Texit Necit Lingit Stipat	mirandum diuinum Sacratum ter sanctum ter pulchrū ter castum	Mater amanda iu Suanis amata fou Dulcis, et illa faue Fortis amicta nite Mitis amana frue Matris amore peti Germen honore b
VII. Vellera fert quot Ouis Quot vaga vestit auis Piscis adornat aquas Calica honorat apis Castia Sybilla colit Quot quot Apollo canit Quot colis ipsa Deum	tot lauros quot plumas quot squais quot metris quot Versus conspergant	Dent tibi Sertaque Lilia Florida Mystica	flores crines frontem myrti	Tempora Vertice Te Rosa	Sic cingant tot stringāt	Sponsa MARIA Ios

VIII. Sponsus IESVS amans	Cor Matris Laus Nati	Præstat Reddit Fundat	adoptat adaptat ad Astra ad Axem	Carmen Voceque Munere Poscit Flectit	Conclamas dilaudans decantans perlustrans perquirens promanans	Solis et alma Nomen ubiq; Numē Olympæ Lumen idemq; Nectar et vnde Fædus et inde Sydus ad Astra
IX. Quot vomitæstna focos Nix pluit alba Polo Nix tegit alta Solum Mons, Pelagusq; tegit Plurima pēna nequit Nō capit Orbis inops Laus tibi tanta manet	tot cantent quot gēmas quot sparsim quot mixtim quot lælis quot laudes	Cordaque Disticha Pneumate Promere Scribere	Voces Gentes Linguae Mundus	Pneumata Carmina Quot metra	iam Versus tot dicant	Vera MARIA Salus
X. Gnatus IESVS amans	Vox Patris Vir seruans	Fulget Pascit Nutrit	et ardet et ambit et vngit et vrit	Stemmata Nomine Lemmata Lucet Lambit	sperandum non spretum non tetrum speratum spectatum laudatum	Limen adorat humi Fædus adurit ouans Nectit et ornat ager Færuet et ardet auer Poscit et vget Hono Ditat et implet opa Firmat et addit opa
XI. Ligna, nemusq; fouent Bruta pilosq; gerunt Fata quot arua ferunt Vota precesque piæ Gloria, Laus, et hono Centuplicado modos Milleplicando vices	quot frōdes quot crines quot spicas nec desint proponant perstringant	Symbola Cantica Dogmata Lætaque Sint tibi	honores linguis gemmis amores	Sors sacra Candida Metrica	Sint psalmi tot cantus	Diua MARIA Soli
XII. Sol vbi IESVS inest	Fax mōstrās Vis Solis	Lumen Sydus Limen	amicum amandum amatum amanum	Pangit Pfallit Quærit Manat Seruat	ditatum munitum gemmatum conditum flammatum respectum	Lucis amica bonæ Pacis amica mez Regis amica sui Cordis amica mei Cordiū amica tuom Vita et amica Gregis Spes et amica Plum
XIII. Tartara, et Ore habet Tormina quotquot alit Miseret auernus atrox Dant et in igne Reis Tortor et ipse luit Sint tibi Virgo Parēs Virga MARIA Stygis	quot pœnas quot flāmas quot plāctus quot morsus quot virgas quot mortes	(Pax mea) Maxima Millia Pignore Tot propè	Diuam et hymnis cantus Vitæ	Mens pia Laudeque Gaudia	Te clament Mox lætam	Vita MARIA Rei
XIV. Numen IESVS ouans	Pan formās Mars firmās	Gestat Voluit Spargit	amicum adornans et ornat in orbem	Sydere Fænore Fædere Fulcit Format	resplendens præfulgens contextum depingens proponens comportans	Pignus amās redamat Carmen ouās resonat IESVS Amor recolit Germen idē redolent Pondus item remicat Munus habēs fruitur Flamen vbi renitet
XV. Quot pluit îber aquas Germania quotquot Cælitus Aligeri (alût Gens populiq; fauent serta, rosasque tibi Virgo colenda mihi Præmia digna tibi	disponant dent gēmas quot portāt quot votis comportent dent cordis	Regia Munia Præmia Psalmata Iubila	Diuæ Lauros Ciues Vates	Munera Pignora Gens vaga	dent palmas dēt hymnos	Scala MARIA Iacob
XVI. Nomen IESVS habens	Rex Regum Dux Fortis	Vincit Cingit Stringit	et armat et audit et implet obarmat	Numine Culmine Nectare Curat Pulsat	contexens connectens conuoluens circundans facundum facundum	IESVS amāddns Hero IESVS amator Herus IESVS amicus init IESVS amatus vbi e IESVS amoris adit IESVS amantis oper IESVS honoris opur

XVII. vel vnda fuit quot arena maris dedit alta tuo cui ensis atrox car ipse Dvvs car et ille tuo (dit quot amara de-	quot guttis perfundant quot cordi quæ planctu nunc lætis sint cordi	Pectora Vulnera CruX tua Viscera Dulcia	lætis donis rifu cantu	Carmine Mellea Nunc propè	mox fundâr nûc hymnis	Palma MARIA Crucis
XVIII. men IESVS auens	Sal Terræ Sors felix	Donat Mulcet Signat	Amator et addit et indit et orat	Pectore Guttore Grammate Firmat Gestit	conscribens præscribens præcingens perstringens consurgens collucens	Splêdida Virgo Potês Candida Gnata Dei Fulgida Stella Maris Lucida Gêma Nitens Feruida Spôla Ioseph Gemmea Porta Poli Mystica Scala Iacob (b)
XIX. multiplicando melos denſa gerunt ferta fert quot hum atomosq; capit Minerua docet geminando fides MARIA DEO	non cessent quot rores quot stillas quot cœlum nec fistant sic dicant	Reddere Pangere Dicere Voluere Texere	et hymnos psalmos laudes versus	Votaque Lemmata Tot tibi	mox cæli nunc tellus	Gêma MARIA Micans
XX. IESVS agens	Mons diues Mês iustrâ	Germen Littus Flumen	adauet adunat et amplum adortum	Gustat Fingit Pingit Scribit Miscet	mellitum delectum contutans complectens tranquillum prædicens	Christus honosq; tuus IESVS Herusque pius Gnatus honore tui Natus amore mei Mentis opusque tuæ Sponsus et ille meus Charus itemque mihi
XXI. Æther alit (a) Musa potest canora canit ipſe colat nobiliore metro voce, melo Veneranda Pa.ês	quot Mères quot dulcis cælestis componant tot laudes collaudent	Ponere Pfallere Scandere Pallade Pectine	pangant laudum texant Matrem	Feruida Cælica Pax bona	Te Sanctam tot plausus	Porta MARIA Poli
XXII. IESVS olens	Pax ditans Dis IESVS	Guttur Vellus Nectat	honorans et optat et albat et afflat	Plantat Gignit Lêgit Libat Ditat	formosum perfragens confirmans conſignans conſcriptum procurans	Fronte nitente patet Crine patente nitet Laude tonante canit Voce canente tonat Pace ferente colit Mente colente ferens Iure iubente vocat
XXIII. celebrentq; tuas cumque decus gnificentque Poli Rotæ migeræq; Faces Cynosura decor IESVS amet	dilaudent nunc chara Te gratam dum voluît Laus, Nomê Sic semper	Sæcula Gratia Tempora Climata Sic bene	Gnatam Sponsam Magnam plaudant	(Spes mea) Plurima Fædera	Te dignam Te Matrem	Virgo MARIA Potens
XXIV. IESVS hic est (c)	Ius dicens Lex saluans	Munus Culmen Flamen	ad altum ad Aulam ad Urbem ad Arcton	Monſtrat Pandit Munit Sacrat Promit	præcellens pergratum perpulchrû perblandum collaudans proclamans	Sole fouente micans Luce micante fouens Rege fauente calens Mente calente fauens Gente perente valens Speq; valente petens Fonte perenne ſalit

Hæc pauca hic adnotare circa aliquas voces, quæ fortè non bene mensurari credideris.

(a) *Æther*, ultimam habet longam apud Græcos: etiam apud Latinos. Sic etiam *Ær*, Lucretius.

Inde mare, inde ær, inde æther ignifer ipse.

Ecce vtrubiq; producit ER. At corripuit Claudianus dicens,

Luculus umbroso miscbitur Ær Auerns.

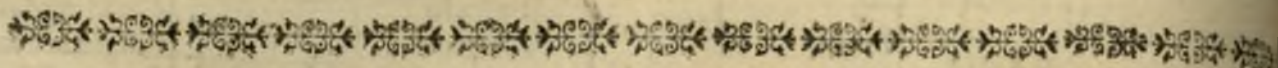
Vnde & P. Nicolaus ausus fuit etiam corrigere. Dicunt aliqui Critici, corruptum illum versum esse & loco vocis *ær*, debere legi vocem *æris*, dicunt, tateor, sed debent probare, quæ dicunt.

(b) In vocibus *Ioseph*, *Io ob*, & similibus, cum apud Virgilium, Ouidium & Veteres Scriptores non essent, summa libertas est.

(c) Vocem *Iesur* iam superius dimensi sumus, & habere ultimam, indifferentem multis testimonijs suassimus.

Omnia hæc Disticha recurrunt à fine Pentametri: quam ob rem P. Nicolaus secundam addidit Tabulam, quæ illa ob oculos poneret: quam ego tanquam minus necessariam omisi: nam cuicumque Lectori erit liberum aut ab initio, aut à fine voces successivè colligere: si enim primam Tabulæ lineam in exemplum ponamus, qui dixerit,

[Sydera, signa Poli] Sol, Stella [Cynthia] [Flamina] Te laudent [Stella Maria] poterit etiam à fine recurrere, et dicere, [Stella Maria maris] Te laudent [Flamina] [Cynthia] Sol, Stella [Sydera, signa Poli.]

PLUS ULTRA

Proponitur & dilucidatur Circularium carminum Idea pulchrior & numerosior,

ΥΣΙΣ ΑΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΔΙΔΟΙΜΑΤΩΝ ΚΡΑΤΕΙ: *Natura omnibus Doctoribus (Aribus, & Scientijs) imperat, inquit Menander: at hodie mutatis vicibus obedire iubetur: nam ΔΩΓΜΑ ΤΗΣ ΦΥ-*

ΣΕΟΣ ΚΡΑΤΕΙ. *Ars imperat ipsi Natura.* Sanè, si Veteribus fides, Cœli sunt septem, nam & ipsi licet terram in centro Mundi constituerent, ΑΠΑΑΝΗΝ vocarunt Stelligerum (Latine *Firmamentum*) quòd omni illud motu destitui crederent. Solem immobilem in Mundi centro iusserunt hærare Pythagorici, quibus olim Aristarchus & nuper Copernicus ad sensum præbuit, & syderibus fixis, fixis & immobilibus esse permisis, septem orbes mobiles debitis distantijs fuerunt imaginati. Nos in Physicis terram quiescere dicimus: at in Metametricis, nam & Pictorum pennæ, & Poëtarum calamo multa fingere licet, aut Solem, circa terram imitando Naturam, aut Terram, circa Solem naturæ inferendo violentiam Sphæras circumvoluere perinde fuit. Hæ nobis olim erant septem: quales Cœlum Liliuelden-

se, Cynosura, & aliæ Tabulæ repræsentarunt, quales ob oculos ponet Idea prima, quæ statim pingemus. Iuniores post Regem Alphonsum, ut motus varios Syderum saluarent & exponerent, decem duxerunt globos, & his, Empyream Arcem superponentes, Cœlos dixerunt esse undecim. Etiam his satisfaciens Idea secunda, Metametricum Mundum Cœlis undecim fabricans. Quo plures sint in Artificiali Mundo Sphæræ, plures erunt Planetæ, & maiori versus multitudinem gloriam Omnipotentis Dei, laudesque hominum illustrium celebrabunt. Ars ergo superet Naturam, Cœlumque ditius & numerosius construat, & circa Mundi centrum tredecim Sphæras mobiles circumducatur. Formam Ideæ tertia exhibebit. Illa nunquam in globis aut circulis vfi sumus: & ne pereat, eandem impræsentiarum, & laminis, & notis illustrabimus. [Et vel hinc collige Metametricam, sicut & omnes alias scientias & Artes, esse Infinito similes, nam humanitatis nec comprehendi, nec exhauriri possunt: & quantumcumque Rationalia se fatigent ingenia, ad illarum ultimos fines & metas pervenire non posse.] Ideas subsequentes considera. *Vide Tabulam XVI. B.*

IDEA PRIMA.

I	VI	III	IV	V	VI	VII
Innumerabilibus	metris	ludetur	IESVS.	ornetur	lauris	insuperabilibus
VII	VI	V	IV	III	II	I

IDEA SECUNDA.

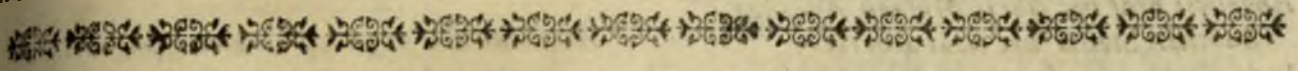
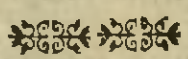
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Angelicae beat	has	Musas	virtutis	honore	Bernardus,	campos	hos	fouet	Elifios	
XI	X	IX	VIII	VII	VI	V	IV	III	II	I

I D E A T E R T I A .

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII
Auricomus	fauet his Studijs	Sol, laudat	Aplanes,	munit Mars	radijs,	et colit	armipotens.					
XIII	XII	XI	X	IX	VIII	VII	VI	V	IV	III	II	I

Idea primâ vfi frequenter fumus. Eâdem R. Nicolaus Lucensis Capucinus hac etiam alij. Secunda & Tertia in retrograda carmina se insinuarunt interdum, at nondum fuerunt ad Cœlos Ethereos translata: & ideo, ne quidpiam in hoc Volumine desideraretur, ad has ipsas ingeniosas ideas, Tabulas xvii. B. & xvii. C. delineauimus.

Vocum mensuræ notæ sunt, & seruandæ: at notandum omninò est voces II. & VI. in primâ Ideâ; IV. & VII. in secundâ; IV. & X. in tertiâ esse [-] spondeas, aut Anapæstas; nam cæteræ nullam patiuntur varietatem.

P A R S I I .

P O L Y C Y C L I C A .
C C C L X X .

VLTA et variæ figuræ sunt, quæ è circulis confici possunt, et omnibus pote imus cooptare dictiones, quæ correspondeant diueris generibus Carminum. Vtimur Distichis elegiacis præcipuè, sunt enim dulciora cæteris

et in maiori apud nos gratiâ, et possunt melius et curiosius poliri. Et quidem, duobus aut tribus circulis nimis simplex Pegma componeretur; quatuor, quinque, vel sex, aut pluribus posset curiosum et ingeniosum.

Porrò ingenium & calamus ad paginam vnâ coarctari: qui chartâ Regiâ, quam vocant, aut tabulâ maiori vti voluerit, poterit multiplicare circulos & figuras vberiores formare.

M V S A I I I . P E N T A C Y C L I A .

C C C L X X I .

ABVLA vndecima exhibet Paradigma, quinque circulis conformatum, in quo ingeniosè agitur de Philosophicis Scholis (Realis, Modalis, Formalis, Expressiuâ, Diuinâ, Negatiuâ, etc.) quas Patribus et Doctores

(Ambrosio, Hieronymo, Augustino, Bernardo, Thomâ, Scoto, etc.) debemus. Vndecumque inceperis, et quocumque progressus fueris carmina disticha retrograda adinuenies. Illa subscribo.

*Aurelius fouet has libris Diuinis Athenas,
Impugnat cunctos, & premit hæreticos.
Inaomitos terit & scrupulos comdonit: Athenas
Cælestis stellis has fouet Ambrosius.
Atliquoq; beat hic cunctos Bernardus, Olympa
Conformat dociles, & terit indociles.
Ethereis litat hoc stellis, subtilis Aquinas
Musaon libris hoc beat Angelicis.*

*Impariles premit, & dociles succollat Hiberna
Gentis Sol, scrupulos hic litat eximios.*

Modus componendi ista carmina ex ipsâmet consideratione et collatione patere poterit, nam singula disticha vndecim dictionibus constant, quarum numeros et mensuram subscribo.

[- u u -] u u [-] - [- - u ,] u - -
[- - u ,] , - [-] u u [- u u -]

Dictio quinta est [- u u ,] *Diuinus* et potest esse [-] - u , *Sol clarus*, si placeat eam in duas diuidere. Septima etiam est [- u u ,] *Diuinus*, et potest in duas diuidi, sed modo contrario; hoc videlicet, [- u ,] - , *Clarus Sol*, vt bene refluat. Pono exemplum.

*Angelico datus est Thomas Diuinus Olympo,
Diuinus Thomas est datus Angelico.*

Possset enim quinta et septima vox diuidi, vt conspicis:

*Angelico datus est Thomas Sol clarus Olympo,
Clarus Sol Thomas est datus Angelico.*

Coniungo dictiones quartam et quintam, et aliquas notandas varietates subijcio.

[--]-- 0 , Thomas Diuinus
 [-]-]-- 0 ,] Sol nam Diuinus
 [-]-]-- [- 0 ,] Sol mundi clarus. dura in regr,
 [---]- 0 , Diuinus Phæbus

Omnes hæc quatuor differentia, et alia, quas adiungere possem, sunt æquifyllabæ, et posunt penthemimerim sequi. Alias varietates curiosus Philomusus inueniet, non enim yplo, aut possum, omnes persequi. Et quia hæc omnia Carmina sunt retrograda, superest, ut eadem ab vltimâ dictione relegamus. Sic inquam.

*Eximios litat hic scrupulos Sol Gentis Hibernæ ;
 Succollat dociles, & premit impariles .*

Angelicis beat hoc libris Musæon Aquinas

Subtilis: Stellis hoc litat athereis .

Indociles terit & dociles conformat Olympo

Bernardus: cunctos hic beat asti loquus .

Ambrosius fouet has Stellis Cælestis Athenas ,

Componit scrupulos & terit indomitos .

Hæreticos premit, & cunctos impugnat: Athenas

Diuinus libris has fouet Aurelius .

Confer singula, et videbis dictionum omnimodam æquipollentiam.

CDXXIII.

IN schedis antiquis habeo aliud exemplū, quod ante multos annos, aut puer aut adolescens scripsi: seruat rationem metri: at sensum negligit, aut qualemcumque recipit. Illud subscribo.

MVSA IV. HEXACYCLIA.

CCCLXXII.

SYNTAXIS carminum, quæ dedimus Tabulâ XII. facillima est: nulla enim est dictio, quæ pluribus versibus interuiat præter primam: nam in versuum concursu solet reperiri difficultas non leuis, ut sensus interruptus

discurrat.

Continet igitur Tabula XII. pretiosæ Thecæ (in quam Apostolorum, Euangelistarum, nec non multorum Martyrum et Confessorum Reliquias cum veneratione recondo) Epigraphen artificiosam, in quâ hæc Carmina directæ lego.

℞ Petrus, Iacobus, Amandus,
 Martinus, Lucas ℞.

℞ Thomas, Paulinus, Vbaldus,
 Syluester, Clemens ℞.

℞ Magnus, Franciscus, Amicus,
 Robertus, Carolus, ℞.

℞ Matthias, Marcus, Adanctus,
 Bernardus, Fælix, ℞.

℞ Ianus, Norbertus, Aquinas,
 Thadeus, Paulus ℞.

℞ Vitus, Marcellus, Ioseph,
 Mattheus, Simon

Character ℞ significat Regnat in Empyreo, quæ penthimeris in centro posita, omnes Hexametros aperit, et Pentametros claudit.

Eodem impetu, quo insilierunt, resiliunt et à Pentametri vltimi fine recurrunt sic.

℞ Simon, Mattheus, Ioseph,
 Marcellus, Vitus, ℞.

℞ Paulus, Thadeus, Aquinas,
 Norbertus, Ianus ℞.

℞ Fælix, Bernardus, Adanctus,
 Marcus, Matthias ℞.

℞ Carolus, Robertus, Amicus,
 Franciscus, Magnus ℞.

℞ Clemens, Syluester, Vbaldus,
 Paulinus, Thomas ℞.

℞ Lucas, Martinus, Amandus,
Jacobus, Petrus ℞.

Seruo in nominandis Cœlitibus ordinem, quem quantitas syllabarum permittit. Omisimus Philippam & Bartholomæum, quia non-nihil varietatis hæc nomina viderentur inducere: potuimus tamen dicere.

℞ Priscus, super astra Philippus
Atque Linus summo ℞.

℞ Bartholomæus, Amatus,
Froilanus, Cosmas ℞.

Et retrocurrente subiungere:

℞ Cosmas, Froilanus, Amatus,
Bartholomæus ℞.

℞ Summo Linus, atque Philippus,
Astra super Priscus ℞.

CCCLXXIII.

MULTA id genus, in tribus libris, quos scripsi adolescens, & penes me retineo, curiosè delineata reperio; nolo illa sculpi in ære, sunt enim Diagrammati dato similia: & si dentur verba, poterunt à quocumque Philomuso ad circulos & ornatum reduci. Imitatus fui illud Martialis Epigramma, quod incipit *Rumpitur invidia*: & sic cecini.

(R) *Summos Calvinus honores
Cernit dum Maria,* (R)

(R) *Maria quod subdat Olympus
Sydera, quod stellas* (R)

(R) *Mariam Gens Cœlica pulchro
Carmine quod laudet* (R)

(R) *Dina quod Thaumata Tellus
Maxima nunc celebret* (R)

(R) *Fidei quod Dogmata uterque
Propugnet Mundus,* (R)

(R) *Dinos inscribat Olympo
Christus quod nostros* (R)

Et quidem magnum est Hæreticorum (et Calvinianistarum præcipue, in Dinos, et maximum in Diuam odium: et invidia execrabilis: crepant enim, dum illos vident aut honorari cœlitis, aut coli humanitatis. Carminæ, quibus hanc Invidiam expressimus retrograda sunt, et possunt per suorum Epicyclorum ductus oculis recurrentibus legi. Retrocursum, exscribo.

(R) *Nostros quod Christus Olympo
Inscribat Dinos* (R)

(R) *Mundus propugnet uterque
Dogmata quod Fidei* (R)

(R) *Celebret nunc maxima Tellus
Thaumata quod Diue* (R)

(R) *Laudet quod carmine, pulchro
Cœlica gens Mariam* (R)

(R) *Stellas quod sydera, Olympus
Subdat quod Marie* (R)

(R) *Marie dum cernit honores
Calvinus summos* (R)

In omnibus his carminibus ille character (R) significat *Rumpitur invidia*: quod in centro Labyrinthi inscriptum debet omnia aperire hexametra, & omnia Pentametra claudere.

MVSA V. HEPTACYCLIA.

CCCLXXIV.

AUTE, quæ sex delineauimus circulos, possumus septem, aut octo, aut etiam plures conformare; & inscribendo verba exhibere Polycyclia Diagrammata. Habeo ob oculos Pegma septem Epicyclis compositum, & in ipso hæc Carmina in laudem Beatissimæ Virginis Mariæ.

♣ *Virtutes canto Marie:
Dilaudo dotes* ♣.

♣ *Lauros cantabo, triumphos
Laudabo celebres* ♣.

♣ *Terra Respondet Olympus
Sydera respondent* ♣.

♣ *Formant tibi Diua coronam,
Diua tibi fertum* ♣.

♣ *Lauros cano Virgo Maria:
Dilaudo palmas* ♣.

♣ *Laudes tibi Terra sacrauit
Flora tibi summas* ♣.

♣ *Plures sunt Virgo, flauisse
Diua tibi dotes* ♣.

Sunt septem Disticha, septem inscribenda epicyclis: & poterunt plura esse, & pluribus etiam inscribi. Ille character ♣ dat penthemimerim, quæ centro Pegmatis inscribitur, videlicet, *Versibus innumeris*, quæ hexametros vniuersos aperit, & pentametros terminat. Recursum ad longum exscribo.

*Versibus innumeris dotes tibi Diua: flauisse
Virgo sunt plures versibus innumeris.*

*Versibus innumeris summas Tibi Flora sacrauit:
Terra Tibi laudes versibus innumeris.*

*Versibus innumeris palmas dilaudo Maria:
Virgo cano lauros versibus innumeris.*

Ver-

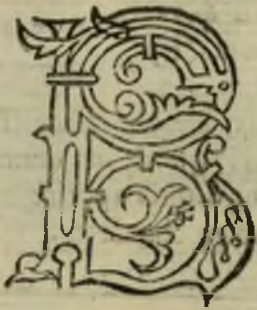
*Versibus innumeris fertum Tibi Diua : coronam
Diua Tibi formant versibus innumeris .
Versibus innumeris respondent Sydera : Olympus
Respondet terra versibus innumeris .
Versibus innumeris celebres laudabo triumphos ;
Laudabo lauros versibus innumeris .
Versibus innumeris dotes dilaudo Maria :
Canto virtutes versibus innumeris .*

In hoc Labyrintho dixi Mariam mediâ longâ : in præcedenti Mariam mediâ breui , vt me opinioni diuersorum attemperem ; rigor enim & regulæ petere viderentur , vt media esset breuis ; at vsus obtinuit in contrarium , saltem in solutâ oratione , Fui semel in pueritiâ reprehensus à Magistro doctissimo , quòd Maria nomine hexametrum clauseram : sed neque hunc rigorem laudo : puto enim alterum dici posse , & esse melius propria Diuorum nomina more communi pronuciare .

QVÆSTIO INCIDENS.

An veteres Carmina Circularia condiderint?

CCCLXXV.

REVIA sunt omnium linguarum Lexica, sicum Naturæ comparantur thesauris : millenæ res carent nominibus , & multæ vno et eodem vocabulo significantur : hanc ob rem tametsi apud Veteres hanc vocem *versus cycly* reperias , non

statim vis credere, illos Circularia Systemata, qualia hic Apollo exhibuit, aut composuisse, aut condidisse ; quia fortè alio sensu sua ipsi Carmina *Circularia* vocarunt : et vt te à dubio eminas , meum sensum et iudicium inquiris. Et ego nomen apud Antiquos, non rem inueniri respondeo ; nam, vt ex Andrea Scotto *Observationum Humanarum lib. 2. c. 1.* constat ΕΤΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ quæ in Photij C. P. Bibliotheca ΤΑ ΕΠΙΚΟΥ ΠΟΙΗΜΑΤΑ vocantur, à circumstantijs adiacentibus dicuntur interdum ΚΥΚΛΙΑ Carmina .

Prin:ò enim asserente Isidoro *lib. 6. Originum cap. 17.* trivialia , & quæ à circumforaneis decantantur carmina, vocantur ΚΥΚΛΙΑ : quia circumferuntur, & in circulo aut coronâ cantantur . Facilis enim est illius Horatiani carminis intelligentia :

Nec circa vilem patulumq; moraberis orbem.
nam per orbem vilem ac patulum aut vulgi coronam, aut carmen, quod in vulgi coronâ cantabatur, intelligit . Et quia Aristophanis ætate

sola Dithyrambica recitabantur in choris, versuum genus cœpit ΚΥΚΛΙΟΝ vocari .

Secundò, quia ΕΝΚΥΚΛΙΑ vocabantur monita & superiorum Rescripta, ynde Encyclicas literas Pontifices & Principes scripsisse videmus : Hispanus *Monifestos* vocat : nimirum literas, quibus iura & causæ actionum manifeste reddebantur . Hanc ob rem carmina, quæ omnium manus venire Poëtæ optabant, appellabant ΕΝΚΥΚΛΙΑ, *Circularia* .

Hinc patet cur Artes liberales: cur Mathematicæ, cur etiam Philosophicæ scientiæ Cyclica dicebantur. Ioannes Tzetzes in Chiliadibus artium ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ meminit : & Porphyrius omnem Scientiarum orbem ΕΝΚΥΚΛΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΝ nuncupavit. Hinc Aristophanis Interpres in nebulis illas Matheseos partes, quæ ab omnibus cognosci debent, vocat ΚΥΚΛΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ, *speculationes communes & vniuersales, quæ à nemine negari possunt* .

Tertiò carminum Protei, vt suo loco notamus, *Circulares* dicuntur, quod nullam habent lineam quæ esse non prima aut vltima . Videtur Ioannes Philoponus in posteriorum Analyticorum Aristotelis Stagiritæ librum 1. vbi aliorum Circularum Mathematicorum, quos non ponit, meminit .

Nulla ex his tribus acceptionibus methodie est utilis, nam *Circularium Carminum* nomine aliam Ideam intelligo toto Cœlo & versam: in quâ rotis conuersis nouæ succurrunt voces, & noua suboriuntur carmina . Vocantur ergo ΚΥΚΛΙΑ hæc Carmina, à figurâ : illa enim aptissimè scribuntur in circulo ; tamen possint etiam ad alias figuras reduci .

NOTA.

CCCLXXVI.

PRODIERVNT D. Hieronymi Cæcri de Velasco Poëmata, quæ quidem sunt ingeniosa & iucunda, & erudito Prologo D. Ioannis Zaualetæ honorantur . Hic quanti Poëtæ veteres Cæsares, Reges & Principes fecerint, diligenter edisserit, & inter alias hanc scribit periodum. *Opiano dedico al Emperador Antonio un Poëma, y le dio tantas monedas de oro, como versos tenia el Poëma, que eran innumerables .* Non intelligo ; non quidem ratione idiomatis, sed sensus . Latinè eandem periodum repono, si fortè melius intelligere queam. *Quoddam Antonio Cæsari Poëma consecrauit Opianus, totque recepit aureos, quot versus continebat Poëma: & isti erant innumerabiles .* Porro, si innumerabiles, quomodo tot, quot aurei numerati? Puto in Zauale-

valetæ Lexico innumerabilium voce multos aut plurimos intelligi, non innumeros, & tamen ante tempora nostra, quæ Metametricam sunt nutricata, in Poëmate versus plurimi non poterunt includi; & ut potuerint, si illos cum postis numeris componas, fuerunt pauci. Non

est in mundo Cæsar tam diues, qui sicut Opianios Antonius, sic possit nostros versus aureo præmio donare. Aureas habeat ille totius mundi fodinas: sunt steriles, ut possint non iam numerorum, sed arenarum aurearum numero nostros versus æquare.

A P O L L O

ASTRONOMICVS,

Quæ radio Veteres, metimur vocibus Astra,
Solemque & Lunam carmine dirigimus.

☞ CCCLXXVII.

AGNAM Montes cum Cœlo videntur habere connexionem, siquidem et nomen communicant: nemo enim ignorat voces, *Olympus* et *Atlas* montium esse; et tamen pro Cœlo usurpant. Ergo mirum non erit, si Parnassum transferamus ad sydera, Vranix que iubeamus, ut rem Ætheream Philomusos edoceat. Est igitur Parnassi Astronomia, *Ars, qua*

per carmina nos ducit, ut ad Solis, Lune (aliorum etiam Planetarum, si velis) dierum, mensium, annorumque cognitionem veniamus. Quæ ergo lineis et numeris Mathematici supputat, versibus Apollo Astronomicus, explicat, longas Illustrium Scriptorum Tabulas ad carmina pauca reducens.

Illi autem, quot ancillantur Musæ? Vranie. Vnica vult in Cœlis esse, nec alias eò peruenire permittit. Supplebunt ergo Genij Musarum absentium defectum, et administrabunt Vranix.

M V S A V N I C A .

☞ CCCLXXVIII.

ET Veterum Poëtarum carminibus Astronomiam deduxi, ut demonstrat Epistola, quam Physicæ Cœlesti adiungo. Possent etiamnum totam scientiam ad versus ingeniosos reducere. Sed quo totam fruam? Illa igitur, quæ magis necessaria sunt, reducamus ad carmina, ut possint memoriæ inhaerere.

De Planetarum ordine & numero.

☞ CCCLXXIX.

SEPTEM sunt; et hoc ordine iuxta Ptolemæum et antiquas hypothèses peragunt suas periodos. Omnium summus est Saturnus, qui triginta annis iter complet. Sub illo auram ætheream pectit Iuppiter, absolvitque periodum suam duodecim annis. Mars biennio cursum suum terminat. Tres superiores, et tres inferiores Planetas habet Sol: vnde non ineptè olim dictum.

In medio residens complectitur omnia Phœbus. Periodum ipse suam vno anno absolvit. Sub Sole conuertitur Venus, et sub ipsâ Mercurius: et vterque etiam vno anno.

om-

omnium est Luna, et orbitam suam absoluit vno mense. Horum numerum ordinemque Planetarum complectitur Metametrica hoc versu.

Errant in Cælo SIM, SVM. quibus addito Luna.

SIM SVM. initiales sunt literæ, et ijs significatur Saturnus, Iuppiter, Mars: Sol, Venus, Mercurius.

De motuum mensurâ agit breuiter et curiose istud Distichon.

Si SIM triginta, his senis, atque duobus Annis; SVM currunt vno, quod Cynthia mense, Hoc est SIM; (videlicet, Saturnus, Iuppiter, & Mars) absoluunt cursum suum; primus annis triginta, secundus duodecim, tertius duobus. Porro SVM: nempe Sol, Venus, & Mercurius anno vno. Et Cynthia, seu Luna, vno mense.

De Signis Zodiaci.

CCCLXXX.

COELVM in duodecim signa distribuitur: potuit in pauciora vel plura, sed hic numerus antiquis placuit. Sunt illorum Nomina,

<i>Aries.</i>		<i>Libra.</i>
<i>Taurus.</i>		<i>Scorpius.</i>
<i>Gemini.</i>		<i>Sagittarius.</i>
<i>Cancer.</i>		<i>Capricornus.</i>
<i>Leo.</i>		<i>Aquarius.</i>
<i>Virgo.</i>		<i>Pisces.</i>

Hæc ipsa nomina, vt memoriâ retineri possint, continentur hoc Disticho.

Sunt Aries, Taurus, Gemini, Cancer, Leo, Virgo. Libraq; Scorpius, Arcitenes, Caper, Amphora, Pisces

Hæc Constellationes suspiciuntur hodie in Zodiaco, nec illarum denominationes esse valde antiquæ videntur.

Sed poterimus scire, quo illæ anno fuerint Astris impositæ? Historiæ non succurrunt; & debet ratio illarum defectum supplere. Suppono, eo anno, quo nomina Stellæ sortitæ sunt, Primam Arietis non longè fuisse ab ipsa sectione Æquinoctiali: Anno illa 1671. iuxta Observationis Tychoicæ reperietur in gradu 28. 37. *Ariet.* cum igitur singulos gradus peragat annis 71. constat gradus 28.37. annis 2032. compleuisse. Ab his aufer annos Christi 1671. Ergo circa annum 361. ante Christum nomina, quæ hodie retinent, Zodiaci signis sunt indita.

De Constellationibus Septentrionalibus.

CCCLXXXI.

EXTRA latitudinem Zodiaci cælantur in Boreali Orbis Aplanetici parte XXI. Con-

stellationes, quas vt memoriæ confulerent, his versibus Astronomi complexi sunt.

Ad Borea partes Arcti iunguntur, & Anguis; Post has Arctopylax; pariterque Corona, Genuq; Prolapsus, Lyra, Auis, Cepheus, & Cassiopeia: Auriga, & Perseus, Deltoton, & Andromeda astris: Pegasus & Delphin: Telu; hinc Aquila, Anguitenēsq; Vide librum septimum octauumque syntaxeos; magnæ Ptolemæi.

De Constellationibus Australibus.

CCCLXXXII.

IN parte Australi ultra latitudinem Zodiaci pinguntur quindecim Constellationes, quas Astronomi his versibus solent exponere.

Austrum respiciunt Orionis fulgidus entis: Sub pedibusq; Lepus: Canis hinc: Procyonq; Ratisq; Argo, Hydra, & Crater, Coruus, Cætaurus, & Ara. Et Lupus, atque Corona micans, & Piscis in unda. Hydrochoi, Cætusque immanior, Eridanusque. Sunt & aliæ Constellationes nobis inuisæ, quæ infra horizontem latent. Harum aliquas denominarunt Barbari regionum Meridionalium incolæ; alias Nauarchi Lusitani & Hollandi.

De die, quo Sol ingreditur in quodlibet signum Zodiaci.

CCCLXXXIII.

MENSES duodecim sunt, duodecim signa: & anno 1660. Romani habebunt Solem ingredientem in singula signa tempore, quod sequens Tabella representat.

Menses	Die	Hora	Min.
Januarius	Aqu. 20	4	A.M
Februarius	Pisc. 18	8	P.M
Martius	Ar. 19	7	53 P.M
Aprilis	Tau. 19	10	A.M
Maius	Gem. 21	11	A.M
Iunius	Can. 20	11	13 P.M
Iulius	Leo 22	12	in M
Augustus	Vir. 22	8	P.M
September	Lib. 22	2	8 P.M
October	Scor. 22	3	P.M
November	Sag. 21	1	P.M
December	Cap. 21	1	18 A.M

Vt sciamus, quo mensis die Sol in quodcumque signum Zodiaci ingreditur, Iosephus Langius in Elementalibus Mathematicis istos versus proponit.

Inclita laus iustis impenditur; hæresis horret Garrulæ; grex gratus faustos gratatur honores.

Magnò ex illis labore eruitur, quod desideratur. Vnde
libet primò, vt sequentem Abecedarium con-
temple: is.

A	b	c	d	e	f	g	h
1	2	3	4	5	6	7	8
i	l	m	n	o	p	q	r
9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	x	y	z			
17	18	19	20	21	22		

Et postea, scias in illo Disticho duodecim esse
dictiones, duodecim mensibus corresponden-
tes: ita, vt prima (*Incluta*) correspondeat
Ianuario; secunda (*Ianus*) Februario: &c.

Sume igitur primam cuiuscumque dictio-
nis literam, & nota eius numerum in Abece-
dario: hunc numerum aufer à 30 in stylo no-
uo (aut à 20 in stylo veteri) & habebis diem,
quo Sol in signum illius mensis ingreditur.

Et, vt hanc doctrinam adfirmet, vtitur
hoc exemplo. [Si scire cupias, quo die mensis
Martij Sol in Arietem ingreditur; quia Mar-
tius, mensis tertius est, sume vocem tertiam,
(nempe, *Iustus*) cuius prima litera i. est nona
in abecedario. Auferas ergo 9 à 30. & scies
die 21. iuxta Gregorianum Calendarium Solem
in Arietem, adeoque in Æquinoctium ingredi:
aut etiam auferendo 9 à 20, die 11. iuxta Ca-
lendarium Iulianum.]

Displicet ista Langij regula propter duo:
alterum Astronomicum, alterum Metametri-
cum est. Peccat in Astronomiam, quia dies
falsos adsignat: in Metametricam, quia magno
labore nos ad examen ducit: debemus enim,
literæ valorem numerare, & illum postea à 30,
vel 20 subducere. Considera sequentes cha-
racteres.

Tycho	Lang.	Tycho	Lang.
Ian. 20 in <i>Aqu.</i>	21	Iul. 22 in <i>Leo.</i>	23
Feb. 18 in <i>Pisc.</i>	20	Aug. 22 in <i>Virg.</i>	23
Mart. 19 in <i>Art.</i>	21	Sept. 22 in <i>Lib.</i>	23
Apr. 19 in <i>Tau.</i>	21	Oct. 22 in <i>Scor.</i>	24
Mai. 21 in <i>Gem.</i>	22	Nou. 21 in <i>Sag.</i>	23
Iun. 20 in <i>Cac.</i>	22	Dec. 21 in <i>Cap.</i>	22

quos lege sic. Ianuarij die 20 Sol ingreditur
in Aquarium: non verò, vt Langius vult, 21.
Februarij autem die 18 ingreditur in Pisces:
non verò die 20. vt Langius habet &c. Ergo lo-
co Versuum, quos Langius dedit, hos ponamus.
*Dicit cantores Nero; gentes torquet: Idore
Sane tuos: urbis muros campinge volantes.*

Et horum Artificium hoc est. [Duodecim,
dictiones duodecim mensibus respondent:
& in ipsis prima vocalis dat diem, secunda ho-
ram. Dies apud Astronomos incipit à meridiè.

Vnde

A	E	I	O	V
8	9	10	11	12
18	19	20	21	22

Et diuidendo diem in quatuor partes, signifi-
cat

- A inter mediam noctem & hor. 6. matutinam.
- E inter sextam matutinam & meridiem.
- I inter meridiem & sextam vespertinam.
- O inter sextam vespertinam & med. noctem.

Quo ergo Martij die Sol ingreditur in Arietem?
Respondet tertia dictio *Nero*: Solem attinge-
re Æquinoctium, non iam 21. Martij die, sed
19. stylo nouo (9. stylo veteri) inter sextam
vespentinam & mediam uocem. diem enim de-
dit prima vocalis, & secunda horam: & hoc
Romæ, anno Bissextili.

Consultò moneo, me Almæ Vrbis meri-
dianum respicere: in alijs enim prouincijs Sol
ingredietur in illud punctum aliâ horâ.

Consultò etiam moneo hanc regulam an-
no bissextili seruire: nam anno primo post bis-
sextum addere debemus 6 horas: secundo 12.
& tertio 18. quarto autem in Ianuario & Fe-
bruario horas 24. Post Februarium autem nihil
additur, quia iam intercalatur dies. Anno igitur
1661. quando Sol in Arietem ingredietur? In-
grediebatur ex Regula.

Anno 1660. die 19. inter sextam vesp. & med. noct.
ergo ann. 1661. die 20 inter med. noct. & hor. 6. mat.
Ponit Argolus diei 20. horam 1. m. 48. post
mediam noctem.

De anno Bissextili.
CCCLXXXIV.

SOL orbitam suam in Cœlo peragit diebus
365. & horis 6. ferè, quàm ob rem annus
Solaris habet 365. dies: & ex horis restanti-
bus quarto quoquo anno integer dies conflatur,
& additur, ita vt quartus quicumque annus
habeat dies 366. Dies iste inter VII. & VI. Ca-
lendas Martias interijcitur; & quia bis *sexto
Calendas Martij* dicimus, idè annos, in qui-
bus intercalatio fit, *Bissextiles* vocamus. Ve-
ro ergo scias, An annus Bissextilis, aut quotus à
Bissextili sit, vt ere his versibus.

*Quatuor in partes atatem diuide Christi:
Deniq; quod superest quæsitum proferet annum.*
Verbi gratiâ. An annus 1650 sit Bissextilis,
quæris. Diuide igitur hunc numerum in 4 par-
tes: & habebis 412. & supererunt 2. Ergo pro-
nuncia à Christi natiuitate transiisse 412. qua-
diennia; & annum 1650. esse secundum post
Bissextilem. Si autem inquiras de anno 1660,
facta diuisione reperies illo anno claudi qua-
driennium quadringentesimum quintum deci-
mum: & quia facta diuisione nihil remanet,
hunc annum esse Bissextilem affirma,

De Luna Ætate.

☞ CCCLXXXV.

A Nouilunio Ætatem Lunæ computamus; & neglectâ argumenti seu epicycli exorbitantiâ medium motum respicimus, & iuxta illum procedimus. Sanè Luna 29 diebus peragit 11. signa: gr. 23. min. 32. & 30 diebus præter integrum circulum gradus 5. min. 43. Ergo mensis Lunæ habere debet plus quam 29 & minus quam 30. dies.

Annus Solaris complectitur 12 menses Lunares et 11 dies, quos vocamus *Epactas*, quod sint residui. Vnde inuentus est Aureus numerus, seu circulus decem-nouenalis; qui ideo nomen hoc habet, quod singulis nouemdecim annis recurat. Considera sequentes lineas.

Aureus num.	1	2	3	4	5	6	7
<i>Epactæ</i>	I	XII	XXIII	IV	XV	XXVI	VII
8	9	10	11	12	13	14	15
XVIII	XXIX	X	XXI	II	XIII	XXIV	V
16	17	18	19				
XVI	XXVII	VIII	XIX				

Seruiet hæc tabula vsque ad annum 1700 exclusiuè: et Aureus numerus 1. annis 1596. 1615. 1634. 1653. 1672. 1691. correspondebit. His positis.

Menses atque dies mensis si iungis Epactæ Currenti, ætatem poteris cognoscere Luna.

hoc est, [Sume numerum mensium à Martio, dies mensis præsentis, & Epactam currentis anni, & summa dabit tibi Lunæ ætatē, quam quæris. Quæ si numerum 30 superet, solum excessum nomen abis.] Pono exemplum. Anno 1641 die 24 Iulij quam Luna habet ætatē. Martius, Aprilis, Maius et Iunius sunt 4. dies 24. Epactæ huius anni 18. Et omnia simul sunt 46. à quibus, si auferas integram lunationem. (hoc est, 30. dies) habebis 16. et dices Lunam habere 16 ætatis dies. Firmat hanc Regulam Calendarium commune, nam die 9. Iulij Epactam XVIII. reperio adeoque Nouilunium hoc anno. Ergo, si nona mensis est prima Lunæ dies, 24 mensis erit Lunæ 16.

De Anni Mensibus.

☞ CCCLXXXVI.

MULTA circumferuntur carmina, quibus opera rustica aut etiam medica, quæ singulis mensibus conueniunt, explicantur. In nostris Breuiarijs hæc reperio.

Pocula tanus amat: Februarius, algeo, clamat.

Martius arua fodit: Aprilis florida prodit.

Ros & flos nemorum Maio sunt fomes amorum.

Dat Iunius fana: Iulio refecatur auena.

Augustus spicas: September colligit uvas.

Seminat October: spoliat virgulta Nouember.

Querit habere cibum porcum macinando Decem-

Possem alia subijcere: sed quo fructu paginam ineptijs onerarem? nam pleraque omnia eius modi carmina in metri, aut etiam pudoris leges, sæpe peccant.

De diebus mensium.

☞ CCCLXXXVII.

QUOT dies habent singuli menses? Considera figuram præsentem. supponit Februarii habere in anno communi 28 dies, et in Bissextili 29. et cæteros à Martio incipiendo per digitos manus disponit: et eos, qui in altos incidunt, 31. habere dies, et cæteros habere 30. pronunciat. De hoc argumento habemus Hispani hoc Tetrastichon.

Treinta dias tiene Nouiembre, M.A.M.I. Iul.

Abril, y Junio, y Setiembre. A.S.O.N.D.

Ventiocho tiene el uno,

Tlos demas treinta y uno.

quod reponit Latinè istud Tristichum.

Triginta September habet, totidemque Nouember

Iunius, Aprilis: Viginti Februus octo:

Vnum & triginta reliqui. - - 0 0 - -

De Calendis, Nonis, & Idibus.

☞ CCCLXXXVIII.

MODVS erat dies numerandi apud veteres, qui plus fastidij, quam utilitatis importat, & ideo à multis eruditis reiectus. At omninò ignorari non debet, vt veterum scripta intelligamus.

Non numerabant Romani elapsos dies: sed restantes ad Nonas, Idus, seu Calendas. Res est nota & præcipuè Ecclesiasticis: nam in Breuiarijs vtrumque modum dies numerandi retinemus. Porro à Nonarum numero, cæteri dependebant, quoniam post Nonas numerabant Romani octo dies ad Idus: vnde prodijt ille versus.

Octo tenent Idus menses generaliter omnes.

Et post Idus cæteros omnes dies denominabant à Calendis. Vt rem bene percipias, proderit istud Tristichum.

Sex Nonas Maius, October, Iulius, & Martius

Quatuor at reliqui: dabit Idus quilibet octo:

Inde dies reliquos omnes die ante Calendas.

Penultima vox vltimi versus me monet, vt sciam cur, *quarto, tertio, pridie, Calendas, Nonas, & Idus* dicamus: subintelligitur enim præpositio *ante*, idem enim est dicere *octavo ante Calendas*, ac *octauo ante Calendas*. Quam ob rem idem erit dicere *postridie Calendas*, quam *uno die post Calendas*.

Et hinc obiter notandum est Viros eruditos sepe errare, cum veniunt ad mentem Decembrem: nam Calendæ, à quibus sumitur denominatio, sunt anni sequentis: quam ob rem idem erit subscribere, *Die 25. Decembris anni 1660.* & hoc more communi, ac more antiquo, *Octavo Calendas Ianuarij anni 1661.* nam illæ Calendæ & ille Ianuarius non sunt anni 1660. sed sequentis. Et hoc nolis obliuioni mandare.

De Calendario.

CCCLXXXIX.

Multi Authores, vel vt consulerent memoriam, vel vt ingenium suum ostenderent, Calendarium reducerunt ad carmina, sed non singuli magnâ felicitate. Aliquorum numeros producemus, & quid in illis desideremus, breuiter adnotabimus.

Poeta quidam antiquus versus istos composuit, qui fuerunt olim apud doctos in pretio, & hodie in plurimis libris leguntur.

I A N V A R I V S .

Ciso Ianus Epi sibi vendicat Oc. FeLi. Mar An. Prisca Fab. Ag. VincenTi FanLo nobile Lumen.

F E B V A R I V S .

Eri Pur. Blasus Ag. Dor Febru ab Scholastica Valili coniunge tunc Petrum Matthiam inde. (lent.

M A R T I V S .

Mattius Adria perdecoratur Gregorio Cin. Gertrud Alba BENE iuncta Maria genitrice.

A P I L I S .

April in Ambrosij festis atque Tiburci Et Valer Sanctique Geor. Marcique Vitalis.

M A I V S .

Philip Crux Flor Goth. Ioan Latin Epineser & Maus in hac serie tenet Urbani pede Crispan.

I V N I V S .

Nic Marcelli Boni dat IVN. Primi Bar Girini Vi. Mar Prothos AL Sæsti Ioã. Io Dorle Pe Pau. (teq;

I V L I V S .

Iul Vices Vdal. Oc VV. Kili Fra Bene Margara post AlArnulphus Prax Mag. Ap. Cris. Iacobiq; Fel. Ado.

A V G V S T V S .

Pe Stepti Stepti pro Do. Sixt Aph Cyrx Lan Tribu Süpti O Agapiti Timmo Bartholo Ruf. Aug. Col. Aucti

S E P T E M B E R .

Egidii SEP habet Nat. Gorgo Prothici Crux. Nic. Eu Lambertique Mat. Mauritius & D. AVVen. Mich.

O C T O B E R .

Remiq; Francisous Marcus Di Gerartiq; Calirt. Galle Luses VVil VuSeSeRa Crispini Simonis Qui

N O V E M B E R .

OMne Nouember Le VVi Qua Theo Martin Brio- Post hac Eliza CeCleGris Katharina Sat. An.

D E C E M B E R .

December Barba Nicol Concept & alma LVcia Sanctus abinde Thomas modo NAS: e Ian Pu (Thoma Sil.

Displice in isto Calendario Sanctos nominandi barbaries; nam dum initia nominum producit, videtur Author Arabicè potiùs scribere, quàm Latinè. Prætereà multos Sanctos proponit, quos communia Calendaria non habent: & tandem cum docemur quo mense cuiusque Diui celebretur solennitas, non docemur, quo die.

CCCXC.

CONSIDERVNT hoc & obseruarunt multi, non tamen omnia correxerunt: quæ digna spongiâ iudicarunt. Meliora præcedentibus sunt, sequentia carmina quæ Venerabili Bedæ attribuuntur; non tamen talia, vt placeant.

Ciso Ianus Epiphanijs dic dona Magorum Vincit ouans Agne, noua Paulum lumina vertunt. Et purgata parens ad templum ducit IESVM, Sede doces Sacra cum Petro Matthia gentes. Euocat ad Studium puerile Gregorius agmen Aeterni Partus gnatum Maria tenet alius. Prasulis Ambrosij laudes imitare Sacerdos Et pellant equites Georgi more Tyrannos Lata Crucis, Helena reperit pia Cura trophæa Vincta quam floret plebs Vrbanum Celebrabit Ardua Solis equos trahis ad Fastigia VITE. Agni Monstrat vnus sed Baptistes tibi Petre. lam Maria Sobolem Baptista salutat in aluo, Afficit Herodes nece Iacobum Zebedeum. Vincula Post Petri, Patitur Laurentius ignes, Impie mæthe dabas meretrici Colla Ioannis. Aegidius celebrat Maria Virginis ortum. Quo Combusta die Solymorum mænia narrans. Christe tuas leges Celtis Dionysius Affert, Scriptis Luca tuis fruimur, docuit Simo persas Pannonius docuit Gallorum Martius oras, Fertilis Elizabeth Cantat Thuringia laudes, Post Casti Sacra Nicolai longissima nox est Fausta dies celebrat tibi Christum Virgine natum.

CCCXCI.

NON videtur possibile & labij nitorem & rerum varietatem & proprietatem cooptare. Sūt qui Georgij Leonis Doctoris Medici Calendariū cellaudent; sed quia nondum vidi, quid in eo commendatione dignum sit, iudicium meum suspendo, & eius periodos produco. (Antomas Circumcisio Magos mittit ad Christi Cunabula; Agnus subit, Paulus fidem suscipit. (lent; qui Se purgat nunc Agatha, nunc nudus prodibit Vaver nunciabit Petro Matthia sortem.

Martius Adriano verrat atque Gregorio, quod
Gertrudis & Benedictus annunciant Virgini.
Aprilis Ambrosio gaudet, cui martyr Tyburtius
predixit mox futuram Marci stationem.

Iacob Crucem inuenit, obruncatur Pancratius:
Iucundum iam Ver præterijt: Urbano redit æstas
Nicomedes Bonifacio fanum reportat: Vitus sege-
tem mox Promittit Baptista atque Petro.

Iam Maria offert messem, Cyrillus metet ut Ce-
rerem in horrea Magdala, Iacobusq; reportent.

Petrus Cathenis stringitur, dum Laurentius &
Maria ad Cælos Vocant cū Bartholomæo Ioannē.
Aegidi latus gande Mariana nata est, Crucem exal-
tent Cuncti, Matthæo Volat Obuiam Michael.

Bauonem Franciscus monet, prouideat durahyemi:
Lucas iam piuit: Seuerinus flat: Simon gelat.

Omnes Sancti exultate, adest Martinus mustoma-
didus: Elizabeth Profert Cuthara amphor And.

Iā vellit Barbā Niclaus: Concip. Virg. dū oculo cæc:
Credit Thomas Christo: Nascitur mundo Deus.

Circumfertur authore incerto aliud diuersū
Calendarium, in quo, si characteres maio-
res a minoribus distinguas, in illis festa inuenies,
in istis sentum congruum, & contextui curio-
sè respondentem. Lege et considera, ytrū
omnia tuo desiderio correspondeant.

IANVARIVS. (iant

ANNUA festa MAGOS ERITREA per arua repor-
Adde FABAM VINENS dnt PAVLUS grandia ferra

FEBRUARIVS.

Cum MARIA quarto purgatur februa serVA,
Bis sextum geminat, cū PETRO MATTHIAS ortū

MARTIVS.

Noctē dieq; pari cum dat breue GREGORIUS V
Viscera diuino flatu MARIA tumuerunt.

APRILIS.

Cum videt AMBROSIVM per noctis sidera TIBV
Sapè dedere famem GOKGI MARCIQUE pruin

MAIVS.

LIPPE CRUCEM, fers lane sitim frigora SOL
Si vincunt pluuia dabit VRBANO mala Pape.

IUNIUS.

Flore rubens BONUS est MEDARDUS, & Viti
Verso Solc tumens cum BAPTISTA tibi PETRE.

IULIUS.

It visens VDUS me te CHILO Canina maritis,
Stella nocte tua, PECCATRIX IACOBE resurgit.

AVGVSTVS.

Petrus adest, dat SEXAPROS, da LAVRE Coronat
Astra petii Genitrix, tibi Barthole cedit ADOLPHUS

SEPTEMBER. (Cendm

CERuus amore furit, NAScens dea, surge CRE
Nox aquat, cum Mattheo sere ingera MICAL.

OCTOBER.

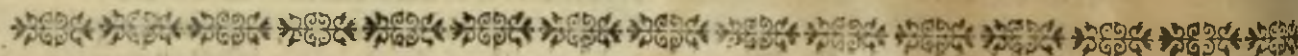
Spumantes FRANCISCE lacus DTONISIVS imple
GALLO LVCifer undecimus Sociat SIMONEM.

NOVEMBER.

OMNia dura LEuat tuus o MARTINE lycus
Dicat id PRÆSENS dicat CASTEJA peAn.

DECEMBER. (dnci

Excute BARBA NIUEM, MARIA tibi BRVANA vi-
Iam Credat DI DTMV, iam nascetur DEVS orbis
Sed neque hoc Calendarium placet, et ideo
aliud subiungamus.

Amplissimi & Reuerendissimi Domini,

D. PETRI FRANCISCI PASSERINI, &c.

CALENDARIVM.

CCCXCII.

XSTAT in ingeniosissimi et
eruditissimi illius libri, qui
Schediasinata Academica
inscribitur, tertiâ parte.
Illud Symbolicum & Sylla-
bicum Author appellat et
potuit gradiori vocabulo,
est enim Opusculum elabo-

ratissimum, cui nullum simile apud Scriptores
reperias. At voluit Passerinus potius eruditus,
quàm superbus videri, et ideo Aureum istum
Libellum altis Nominibus insignire non voluit.

Totum in illo Annum ingeniosè comprehē-
dit: nempe duodecim elegantibus Distichis:
quibus demonstratur clarissimè breuissimèque:

Cui mensi Disticha conueniant?

Quot diebus menses singuli constent?

Quot festos dies contineant?

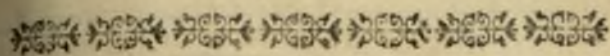
Quæ Sanctorum aut Festorum, quæ celebra-
tur, sint nomina?

Quo die celebrentur?

Quo denique mense singulæ anni tempesta-
tes incipiant?

Volui D. Passerinum post alios Authores pro-
ducere, vt collatione factâ videat Lector, quan-
tum

tum ille superat vniuersos ; omnia enim , quæ in cæteris desiderabam , in Distichis eius reperio . Sequar igitur editionem Placentinam anni 1650 . incipiamque ab ipsâmet Dedicatoriâ , nam et ipsa est erudita et elegans , et Lectoribus prodesse poterit .

Illustrissimo D. D. Carolo Aloysio Scapio Senatori Bononiensi .

DEMETRIO suo Athenienses (Illustrissime Senator) ad aternam tanti ducis memoriam ; & gloriam , quot anni dies numerabant , tot statuas statuerunt , vt nulla per annum abiret dies , quæ propriam non haberet statuam , perpetuum cum honoris ornamentum , tum amoris monumentum . Eximijs in me Tuis benignitatis officijs , ac beneficijs grati ego animi non vicem , sed vocem aliquam redditurus , Athenienses audacter æmulatus , quot illi Demetrico suo amantiſſimo , totidem Tibi Domino meobeniſſimo non statuas , sed syllabas dedico , vt quemadmodum singulis anni diebus ſingulæ reſpondent Calendarij ſyllabæ , ita Tu non Demetrium , ſed Deum ipſum ſapienter imitatus tûm ſingularem in me Tui memoriam , ac cultum benignè agnoſcas , tûm pauperum minuta non dedignatus virium mearum exilitati benigniùs agnoſcas . Oſcurum eſt alicubi meum illud Calendarium : ſed quoniam clariore , Clariſſime Vir , eluceſceret in lumine ? Tu enim non modo Tuo in ſtemmate , animi Tui ſymbolo , caruleum celas Cœlum , & Chriſtallinum condis candorem : ſed Tua in luce lumina , Tuoque in ſinu ſumma omnia complecteris ; è ſumma namque antiquiſſimæ , nobiliſſimæque SCAPPIORVM Familiæ luce in lucem editus clariſſimis prognatus Maioribus , ampliſſimis natus è parentibus , ſummis auſtinctus Patritiorum numeribus , ſummis auctus Senatorum honoribus , ſummum auitæ Tuæ nobilitatis lumen Vitæ Tuæ meritis & moribus , perpetuis veluti ſplendoribus , amplificas . Munuſculum igitur quod peramanter obtuli perhumaniter excipe , meque ipſum , vt facis , fouere perge , ac protege , quod diutiùs vt facias , fac meliùs , vt voueo , in dies valeas , & diutiſſimè viuas .

Plac. Id. Ian. M. DC. L.

*Additiſ. & Obſtrictiſ. Ser.
Petrus Franciſcus Paſſerinus .*

LECTORIBVS AVCTOR SAL. ET FEL.

VISVM teneatis Amici . Per quietem audire mihi viſus ſum , qui vix audito ſyllabici noſtri Calēdarij nomine , vt potè exotica omnia adunco ſoliti ſuſpendere naſo , in me acriter exclamarent . O vere ſyllabicum immò abecedarium & caput & Calendarium . O nimiam tanti laboris , & temporis in re tam futili iacturam ! quibus ego bilioſus homo dum pariter , vt par pari referrem , exclamando reſpondebam , ò verè pluſquam ſequipedalia maledicorum ampullariorum verba me aëris verbera ! ò nimios nouarum rerum omnium oſores iniquiſſimè naſutiſſimos ! maledictis cumulatè repenſurus illicò expergilcor : ita mihi cum ſomnorinis . hiſce Phantaſmatis ſomnus ipſe Deorum innocentiſſimus agendum cenſuit ; at verò iam mihi vobiſcum , vt potè vigilantibus cum amiciſſimis , longè aliter res erit ; quando enim myſticam hanc noſtram Ephemeridem paucularum horarum ſucciſuam opellam , æqui , bonique conſulentes , tam benignè intuemini , latentia Diſtichis myſteria patefaciam . Tot ea in primis conſtant ſyllabis , quot menſium ſinguli diebus . Feſtorum dierum primæ ſyllabæ ijs quæ in ſyllabis , quæ ſuis in menſe diebus reſpondent , grandioribus exaratae literis collocantur , vt ſuis omnes fixæ locis faciliùs cognoſcantur , memoriæque tenaciùs inhæreant , quibus nulla alia in eo Diſticho ſimilis ſyllaba reperitur , ne cuiſdem ſyllabæ repetitio erroris anſam præberet . Diſtichorum ſingula ſui nomen Menſis incluſum habent , vt in quem illa conueniant , nullo negotio videri poſſit . Verborum ſenſus aut anni per id tempus tempeſtatem , aut certè ad eruditionem , & pietatem apta continebit . Denique vt in ſyllabis numerandis ambiguitas vitetur , omnis hic Synalæphe & Ecthliſis vitatur . Cæterùm quod in eis contortum , ac difficile erit , rei difficultas , quæ manum ad opus admouenti abunde patebit , excuſare poterit , & quod diſſonum , iucunda artificiij nouitate , vt ſpero , compenſabitur .

Valete .

I A N V A R I V S dies habet 31.

CIRCumagatur EPistola primo strenaque Iano.

ANTiquos SEquimur, modo PAVper census abundet.

FESTA Ianuarij.

Disticho comprehensa.

Die, 1 CIRCumcisio Domini.

& 6 EPiphania Domini.

Syl- 17 ANTONij Abbatis.

laba 20 SEbastiani Martyris.

25 PAVli Apost. Conuersio.

Epistola) quia ineunte anno boni ominis gratia Amicis salutem dicere, & absentibus literas dare solemus.

Primo Iano) 1. sub principium Ianuarij, vt primis labris, primo Vere &c.

Strenaque) Nomen, ait Symmachus *Epist.* 35. lib. 10. indicio est, viris strenuis hæc conuenire ob virtutem.

Antiquos sequimur) Kalendas, inquit idem Symmach. *ibid.* *Epist.* 27. Anni Auspices, quibus mensium recursus aperitur, impertiendis Strenis dicauit antiquitas.

F E B R V A R I V S dies habet 28.

ImpVRI perAGant, ad id APtus mensis habetur,

FEBRua: CONducens hoc (clamat Virgo) suasi.

FESTA Februarij

Disticho comprehensa.

Die 1 PVRificatio Beatissime Virginis Mariæ.

& 5 AGathæ Virginis & Martyris

Syl. 9 APolloniæ Virginis & Martyris.

laba. 19 CONradi Confalon Plac.

24 MATthiæ Apostoli.

Februa) Februum Sabinorum lingua Purgamentum dicebatur, & à Febris Februarius appellatus est. *Impuri peragant*) nam Februa, quibus malefactorum conscientia lustrari dele-

rique peccata credebantur. Ouid. *Fast.*

Virgo) i. Maria Deipara, quæ postridie Calhuius mensis templum ingressa ritè lustrari voluit, etsi nec illustrius quicquam ipsa fuit, nec purius, vt nos ad idem suo conduceret exemplo.

Suasi) Dissyllabum hoc loco est, & versus Spondaicus; sed bissextili anno trisyllabum fit, & vt anno dies, ita versui syllaba superadditur, & tum versus desinit esse Spondaicus.

M A R T I V S dies habet 31.

MARS reuOCAS ver: nix AQVeis fugit impigra plantis

Vt MaIORa BENignior ANNus commoda præstet.

FESTA Martij.

Disticho comprehensa.

Die, 4 CASimiri Confessoris.

& 7 AQVinat. Th. Doct. Angelici.

Syl- 19 IOsephi Sponsi S. Mariæ Virginis.

laba 21 BENediçti Abbatis.

25 ANNunciatio B.M. Virginis.

Reuocans ver) quia Martio mense trimestre veris tempus reuocatur, vt Astronomorum

sententiam sequamur, quam docet Clavius *Comment. in cap. 2. spher.* cum Sole ingrediente signum Arietis incipiat ver.

Nix fugit) quia ex Virgilio 1. Georg.

Vere nouo, gelidus canis, quum montibus humor soluitur, &c.

Benignior) quia ex Ouidio 1. *Fast.*

Tunc blandi Soles, &c.

APRILIS habet dies 30.

Quam FRAGilis florum constantia LENIS APRILIS
Quos florere, videsque GEMENS MARCEScere PER SE |

FESTA Aprilis.

Disticho comprehensa.

- Die, 2 FRANCISCI de Paulâ Confess.
 & 11 LEONIS Magni Papæ.
 Syl. 23 GEORGII Martyris,
 laba 25 MARCI Evangelistæ.
 29 PETRI Martyris.
 30 SENENSIS Catharinæ Virg.
Fragilis) quia, vt Florentissimus Elegan-
 tiarum, & Gratiarum, quin etiam Floræ ip-
 sius Auctor Io. Baptista Ferrarius floride dixit

in sua Ætate Florea, *Fragile Floris decus est,*
& fugacissima Florum formositas.

Marcescere) quia flos non modò citò pe-
 rit, nam

Sole oriente oritur, Sole cadente cadit;
 sed sæpe alios etiam perimit, cum *multi crebris*
floribus perfusi, eorum copia expirarint, quod
 me nuper ex Barthio docuit Eruditissimus &
 elegantissimus Vir Angelicus Aprosius, aliàs
 Scipio Glareanus, in suo Scuto Rinaldi *cap.*
 19.

MAIUS habet dies 31.

PHILtrum CRUX; MORIENS pereGRE venientibus illam
Obtulit, vt redament, CHRISTUS NEC MAIUS habebat.

FESTA Maij.

Disticho comprehensa

- Die, 1 PHILIPPI, & Iacob. Apostoli.
 & 3 CRUCIS Inuentio.
 Syl. 4 MONICHÆ Matris S. Augustini.
 laba 9 GREGORII Nazianzeni.
 16 NERII Philippi Congreg. Oratorij Fun-
 dat.

Philtrum) est quicquid alteri eo animo
 datur, vt cum ad nostri amorem inducamus.
 Crux autem Christi *Philtrum* est, quia ea ad
 Christum redamandum nos inuitat, qui prior
 dilexit nos.

Peregrè venientibus) idest, mortalibus
 omnibus, qui in hac lachrymarum valle pere-

grinantur. Vt autem *Peregrè* significat tam-
 motum de loco quàm ad locum, ita Crux tam
 in vitam, quàm de vita properantibus à Christo
 oblata est.

Obtulit) quia ex Ambros. serm. de Pass. Au-
 thor pietatis in Cruce pendens testamentum
 condidit singulis pietatis opera distribuens:
 Apostolis persecutionem, Iudæis corpus, Patri
 Spiritum, Virgini Paranympum, Latroni Para-
 disum, Peccatori Infernum, Christianis verè pœ-
 nitentibus Crucem commendauit.

Nec maius) quia *vile præ Cruce aurum est,*
 ex doctissimo Nouarino in *Vmbra Virginea lib. 4.*
cap. 49.

IVNIUS habet dies 30.

IVNIUS arsit, in igne videBAR; at ANTE caloris
Vim PROMET quALEM? maIOR vis vlla rePERTA?

FESTA Iunij.

Disticho comprehensa.

- Die, 11 BARNABÆ Apostoli.
 & 13 ANTONIJ de Paduâ.
 Syl. 19 PROTASIJ & GERVASIJ Martyrum.
 laba 22 ALOYSIJ Gonzagæ Soc. Iesu.
 24 IOANNIS Bapt. Natiuitas.

29 PETRI & PAULI Apostolorum.
Iunius arsit) Æstatis feruor indicatur, nam
 æstiuum trimestre hoc mense inchoatur.

Ante) pro *antea*, sic Virgil. Ægl. 1.

Ante leues ergo pascentur in aethere cerui.

Vim promet) quia adulta, & virili ætate
 fortior illius feruor esse solet.

Maior) nam ex Quid. 15. *Metam.*
Transit in aetatem post ver robustior annus.

Etq; valens iuvenis, neque enim robustior aetas.
Vlla, nec uberior, nec, qua magis ardeat, vlla est.

I V L I V S dies habet 31.

Quod VIS imperium tenuit, cumulumque BONorum
 I V L I V S, inde M A G I S se I A C T A N T quotquot ab I L L O.

FESTA Iulij.

Disticho comprehensa.

Die, 2 V I S i t a t i o B. V. ad Helisabeth.
 & 14 B O N a u e n. Doctoris & Cardinalis.
Syl. 22 M A G d a l e n a e M a r i a e,
laba 25 I A C o b i A p o s t o l i.
 26 A N n a e M a t r i s B. V. M a r i a e.
 31 L O y o l a e, i. I g n a t i j S. I. F u n d a t o r i s.
Ab illo) 1. à Iulio, id quod de Q u i n c t i l i
 mense dictum videtur, qui à Iulio Cæsare tum
 nato Iulius dictus felici nomine, ac omine glo-

riatur, Nonnulli enim, ait Caussinus de Eloquent.
 l. 4. c. 39. curiosius notarunt: fatalem quemdam
 nominum cum rebus consensum. Duo Attyes il-
 lustres fuerunt, uterque ab apro interfectus est.
 Casares, quibus Cay prænomen fuit, ferro perire,
 &c. Sic eloquentissimè nuper, ac ingeniosissi-
 mè lusit Doctissimus Vir Hortensius Pallauici-
 nus in suis Austr. Cæsarib. Tu, inquit Tua, Tu-
 rumque gloria, cui nomen ipsum M A R I E A N N A
 imperium, & gratias loquens, non solum pro pra-
 sagio; sed & pro historia. & panegyrico, est, &c.

A V G V S T V S dies habet 31.

P E R b r e u e D O g M A T R A h a m : t i b i L A V s A V G V S T I O R A S T R O,
 V e s t e r u B E R quod sol es B A R t h o l o m a e D E C o r a.

FESTA Augusti.

Disticho comprehensa.

Die 1 P E T r i a d V i n c u l a.
 & 4 D O M i n i c i C o n f e s s o r i s.
Syl. 5 M A R i a e a d N i u e s
laba 6 T R A n s f i g u r a t i o D o m i n i
 10 L A V r e n t i j M a r t y r i s.
 15 A S u m p t i o B. V i r g i n i s M a r i a e.
 16 R o c h i C o n f e s s o r i s.
 20 B E R n a r d i A b b a t i s.
 24 B A R t h o l o m a e A p o s t o l i.
 29 D E c o l l a t i o I o a n n i s B a p t i s t a e.
Dogma traham) 1. colligam hanc breuem

sententiam, Quò difficilior victoria, eò maior
 gloria.

Augustior astro) 1. Sole splendidior, quia
 Fulgebunt iusti, sicut sol, in regno Patris coram
 Matth. 3.

Veste) 1. pelle, quæ D. Bartholomæo ad-
 huc viuo crudeliter detracta.

Ruber) 1. cruentus, & rubicundus ob ex-
 coriationem Martyris à Carnifice factam.

Decora) 1. purpurea, regali, & Principe
 digna, quia non murice; sed Apostoli sanguine
 tincta.

S E P T E M B E R dies habet 30.

Fructibus autumnum vix N A T e T O t impiger E X p l e s
 S E P T E M B E R, quot a M A T M A V o r s feritatis a M I C o s.

FESTA Septembris.

Disticho comprehensa.

Die, 8 N A T i u i t a s B e a t i s s i m e V i r g i n i s M a r i a e.
 & 10 T O l e n t i n a t i s N i c o l a i.
Syl. 14 E X a l t a t i o S. C r u c i s.
laba 21 M A T h a e A p o s t o l i, & E u a n g e l i s t a e.

22 M A V r i t i j, & S o c. M a r t y r u m.

24 M I C H a e l i s A r c h. D e d i c a t i o.

Fructibus) quia September Autumnalis
 mensis est, ac proinde nos magna fructuum co-
 pia locupletare solet.

Manors) 1. Mars per epenthesim licet ali-

Mar-

Martem quasi Mauortem per syncopen dictum
 dunt. Mamers à Sabinis vocabatur, et Gra-
 dius etiam à gradiendo, et serpendo dictus est,
 quoque Marti Gramen sacrum erat, quia ex
 Gramine ortus credebatur, vel quia Gramen
 ex humano cruore procreatur, vel denique

quia Gramen *vinax*, et *inexpugnabile* dicitur,
 quod Marti conuenit, vt optimè tradit Thui-
 lius Mariamontanus in *Embl.* 26. Alciat. etc.

Quod amat) Mars enim Martiales, et Bel-
 licofus bellicosos amat vniuerfos.

OCTOBER habet dies 31.

Otia FRANGE pedum modulis OCTOBRIA TEXTIS.

Et LVCra rus VRbana dabit, Parnassla proles.

FESTA Octobris.

Disticho comprehensa.

- Die, 4 FRANCisci Assisiatis.
 15 TEResiæ Virginis.
 Syl. 18 LVCæ Euangelistæ.
 laba 21 VRsulæ, et Soc. Virginum et Martyrum.
 28 SIMonis, et Iudæ Apostolorum.
 Otia) 1. Vacationes autumnales.
 Frange) Misce, et tempera otia leuiuscu-
 lis humaniorum literarium negotijs, ne aut inge-

nium graui, & assiduo labore nimium lassescat,
 aut nimio proisus otio torpeat, & hebescat.

Pedum modulis) carmina texendo, & amœ-
 niores musas excolendo.

VRbana lucra) 1. progressus Academicos,
 dum grauioribus studijs operam damus.

Rus) 1. rurestre otium, vacationum enim
 tempore, vt moris est Academijs vrbanis ad
 otium foras exitur.

NOVEMBER dies habet 30.

SAT, DE me CARa tibi, tegeris MARTine NOVEMBRIS

Lux, ob id vt PRAE te nil duCAT sidera titAN.

FESTA Nouembris.

Disticho comprehensa.

- Die, 1 SANctorum Omnium.
 2 DEFunctorum Commemoratio.
 Syl. 4 CARoli Archiep. Mediolanensis.
 laba 11 MARTini Episc. Turonensis.
 21 PRÆsentatio Beatissimæ Virginis.
 25 CATharinæ Virg. & Martyris.
 30 ANDreæ Apostoli.
 Deme cara) 1. abscinde tibi pallij tui par-
 ticet ea tibi cara sit, vt eâ pauperem in-
 duas.

Sat tegeris) 1. adhuc altera discissi pallij
 pars te fatis operit.

Nouembris lux) quia dies festus D. Marti-
 no sacer vndecimum huius mensis diem illu-
 lustrans, Mensẽ ipsum exornat, ac splendi-
 diorem facit.

Obid) 1. dum, vt inopi consuleres, te ip-
 sum spoliasti, factus est am nobilis ac illustris,
 vt stellis & Sole ipso speciosior, ac pretiosior
 euaseris. Videatur in hanc rem Pulcherrimum
 doctissimi, ac disertissimi P. Masculi Encomium
 tom. 1. die 11. Nonemb.

DECEMBER dies habet 31.

NeXA gelu quoNIAM, CONCretaque barba DECEMBRI,

Mi tuus his THORax vtINAm stet, IOB, IN abysSis.

FESTA Decembris.

Disticho comprehensa.

- Die, 2 XAuerij Francisci Ind. Apost.
 6 Nicolai Episc. & Confessoris.

Syl. 7 AMbrofij Episc. & Doctoris.

laba 8 CONCEptio Beatissimæ Virginis Mariæ.

21 THOMæ Apostoli.

25 NATiuitatis Iesu Christi.

- 26 STEPHANI P. otomani tyris .
 27 IOANNIS APOST. & EUANGELISTÆ .
 28 INNOCENTIIUM MART.
 31 SILVESTRI, PAPÆ, & CONF.

Nexa gelu &c.) quia December barbam ipsam habet imbre madidam, niue candidam, & glacie gelidam, quæ tempestatis hybernæ præcipua indicia sunt.

Mi tuus &c.) I. vtinam, Sanctissime Iob, thorax Patientiæ tuæ mihi quoque præsto sit in-

his ærumnarum abyssis, ac temporis interuen-
 rie, vt armis tuis armatus aduersa omnium
 tienter perferam. Sua enim habent Chæ-
 milites Arma; & Præsidium, quæ Copiosum
 mē, vt cætera solet omnia, in suo Præsidio
 Romano summa cum eruditione lo. Petrus
 Crescentius, Quo, vt Corona Nobilitatis In
 & Amphitheatrum ipsum Romanum iam nunc
 toti testantur Orbi, non ingeniosior, & facundior
 alter,

Legisti Lector Candide Doctissimi Passerini Cal-
 endarium: ingenium Authoris veneratus ap-
 plausum & admirationem pependisti. Ergo
 perge vterius, vt cetera, quæ te docet Astro-
 nomicus Apollo adiscas.

De Indictione,

CCCXCIII.

EST Annorum xv. reuolutio ob tribu-
 ta inuenta. A 24 die Septembris
 incipit ex Imperatorum decreto: quo
 videlicet tempore ob frugum maturi-
 tatem tributa optime pendi possunt.
 Pontifices verò, vt cum annis Natiuitatis Chri-
 sti concordaret à 25 Decembris illam compu-
 rant. Scire hoc debent Tabelliones actuarij
 & Notarij Pontificij & Cæsarei, ne in designan-
 da oberrent.

Christus natus est Indictione 14. Ergo, vt
 scias Indictionem anno correspondentem, an-
 nis æræ Christianæ adde tres annos, & resul-
 tantem numerum diuide per 15. & residuum
 erit quæsitæ Indictio. Quæratür iuxta hanc Re-
 gulam Indictio anni 1582.

<i>Annus Christi.</i>	1582
<i>Numerus addendus.</i>	3
<i>Summa</i>	1585
<i>Et diuisa per 15. dat</i>	105 (10)

Ergo ab anno illo, cuius respectu primus Chri-
 sti fuit quartus ad annum 1582 transuerunt 105
 integræ reuolutiones, & supersunt 10. anni.
 Ergo anno 1582. Indictio est 10. Similiter hoc
 anno 1661 Indictionem quæramus.

<i>Annus Christi.</i>	1661
<i>Numerus addendus.</i>	3
<i>Summa.</i>	1664
<i>Et diuisa per 15. dat</i>	110 (14)

Ergo ab eodem illo tertio ante Christum an-
 no ad 1661. fuerunt 110. integræ reuolutiones,
 & 14 anni. Hoc igitur anno 1661. est Indictio

14. Regulam hanc Chronographi ad numerum
 sequentes reducant.

Si tribus adiunctis Domini diuiseris annos.
Ter tibi per quinos, Indictio certa patebit.
 Etiamnum Indictiones in vtroque foro (Pon-
 tificio & Cæsareo) numeramus. Sed cur? Quæ-
 sic solebat fieri, cum suberat ratio,

De Quadragesima,

CCCXCIV.

IEIVNIVM Quadragesimale à Cinerum
 die, quæ in feriam 14. post Quinqua-
 gesimam incidit, ad diem Paschæ
 exclusiue protenditur: habetque Do-
 minicas ab initio Missæ, quæ in illis
 cantatur, notatas. Dicuntur enim I. *Inuocant.*
 II. *Reminiscere* III. *Oculi*, IV. *Latere*, V. *Indictio*
 (Passionis) VI. *Offana* (Palmarum.)

Vt notarentur hæ Dominicæ Germani has
 dictiones posuerunt. *Ins Richters Ofen Liegen*
lunge Palmen.

Latini has. *Mors Imperat Regibus, Odes-
 sam Linguam Iudicat Omnipotens.*

Sententia Latina est opportunior; nam
 Germanica tantum designat Dominicas, Lat-
 ina autem & ferias numerat, nam prima dicitur
Mors, quatuor ferias ante Quadragesimam
 exhibet: & reliquæ sunt heptagrammæ, vt
 hebdomadæ diebus respondeant: quas ad ver-
 sus sequentes reduximus.

Mars Iuuenes Repetas: Ornabit Lauream
inermes Palma-ue.

Posteâ sequitur Pascha, quod à tempore
 verno, in quod incidit, *Pascua de flores*, ab
 Hispanis vocatur.

De Aduentu.

CCCXV.

PRIMA Aduentûs Dominica, aut e-
 Dies S. Andrea, aut Dominica huius
 festo proxima. Considera sequentes
 numeros. *Novemb.* 27. 28. 29. 30.
Decemb. 1. 2. 3. b c d e
 f g A.

si enim litera Dominicalis sit B. prima Aduentus Dominica erit die 27: si C, 28: si D. 29: si E, 30: nempe ipsa Sancti Apostoli die si F, 1 Decemb. si G, 21 et tandem, si A, 3.

Nihil, ut puto, potest clarius tradit. Interim Clavius, et ex eo Origanus tom. 1. Ephemerarum, qui Introductorius est, part. 1. cap. 4. pag. 86. §. Finitur. hanc Regulam ingeniosè obambulant. Verba Origani dabo.

[Iuxta doctrinam Clauuij cap. 7. libr. 3. Apologia, in Indicis 7. articulis fiat numeratio, et in radice indicis collocetur 27. iuxta versum, Viginti septem sibi radix Indicis aptat. in secundo articulo 28, in tertio 29. in summitate 30. post in quinto articulo sub vngue 1, in sexto 2, in septimo 3: ac tandem iuxta initiales literas cuiuscumque dictionis harum septem in versu,

Bella ciere dolo, & ferro Germanicus audeat. quæ literas Dominicales denotant inchoatâ numeratione similiter à radice indicis, de die in quem cecidit litera Dominicalis pronuntietur.]

Et postea exemplum addit pro anno 1595. cuius litera Dominicalis in veteri Calendario est E. quæ notatur dictione Et, cadente in verticem Indicis, affectum numero 30. Ergo cadit Aduentus in 30. Nouembris.]

Hæc Regula est eadem, ac præcedens: sed illa videtur facilior. Addam nihilominus aliam, quæ expeditior, et memoriæ accommodatior sit. Scribo hos numeros.

BVrrVs e VIXIt. 0 0 - 0 - 0

Literæ Arithmeticæ dant 27. Ergo quando litera Dominicalis est B. prima Aduentus Dominica incidit in 27. Nouembris. Cætera sequuntur ex ordine: Ergo C 28. et D. 29. etc.

De Canicularibus.

CCC XCVI.

MNES loquuntur de diebus Canicularibus, et quid hoc nomine intelligatur, rari sciunt. Astronomi variè Sirium considerant, et idè variè Caniculares numerant. Aliqui medium huius calidissimi et insaluberrimi temporis in Calendis Augusti constituunt, & per medium hinc, medium inde mensẽ extendunt; vnde versus fuit conditus.

Margar Caniculas, Assumptio terminat illas. Origanus loc. cit. pag. 87. putat debere Caniculares dici dies, quibus Sol signum Leonis calidissimum & succissimum peragit: quo respectu, qui composuit hunc versum.

Margaris os Canis est, caudam Laurentius effert. quod saltem quoad finem, verum, in Calendario Iuliano: at in Gregoriano addendi veniunt 10. dies. Anno 1664. Sol init Leonem die 22. Iulij, Sanctæ Mariæ Magdalenzæ sacro: & inde exit die 23. Augusti, qui in S. Bartholomæi profectum incidit. Ergo Caniculares dies hoc carmine determinemus.

Magdalis initium, finem dat Bartholomeus.

Diebus his Canicularibus in Italiâ, Sicilia, Hispaniâ, & Australibus omnibus regnis cessant Scholæ, singuli optant manere domi, & qui iteragunt, etsi noctu, periculo manifesto se exponunt.

De Astronomicis Stellarum nominibus.

RABICORVM Characterum Abacus celestis est: literæ enim in Solares & Lunares diuiduntur. vnde in Astrologiam Iudiciariam plurimæ superstitiones inepserunt; & vocabulorum corruptiones, quæ si fortè casu aut ignorantia acciderunt, ingeniosè exculantur. Otio indigerem, ut de hoc argumento edissererem; interim, quia in Hipparchi Abaco consignata Stellarum vocabula, tam corruptè à Turcis & Persis leguntur, ut internosci à Græcis & Latinis vix queant; aliqua in exemplum produco.

Hipparchus, Astronomorum Princeps, ipse est Ibbarchus, aut etiam Abrachis.

Syntaxis magna Ptolæmæi, ΜΕΓΙΣΤΗ Græcè, Arabicè adito articulo هـ, et alteratis vocalibus est Almagestum.

ΗΡΑΚΛΗΣ, Hercules, Arabicè Abracheleus.

ΑΠΟΛΛΩΝ (alijs Pollux, qui Geminorum est superior) Arabicè Aphelar, vel Aphel-lar; et magis corruptè Anhelar.

ΟΦΙΟΥΧΟΣ Arabicè Apheichus. vocalibus omnino mutatis.

Vltima Eridani, quam Hebræi dicere solent Acharon hannabar, Arabes vocant Achiron-nab-ri; et per compendium, aut vocis corruptionem Acharnar.

Scorpius à Rabbinis nominatur AKrabb, sed à Saracenis Alacrab, aut Alacrabo. Aliqui scribunt Alatrab, sed labuntur c in e sine fundamento mutantes.

Lepus, Hebraicè Arnebbeth, Arabicè Elarneb, vel Elarnebo.

Multa alia similiter corrupta leguntur, quæ ex præcedentibus possunt intelligi. Hæc igitur meo Philomuso didicisse sufficiat.

A P O L L O

E C H E T I C V S.

Obloqui in hos numeros frustra conaberis: hæc nam
Nomina, ne frangas, fracta fuere prius.

CCCXCVII.

VCCVRIT primo nomen
ipsum. Eco apud Hispanos
dat in plurali *Ecos*, aspira-
tione omisâ: ipsi enim,
hanc literam *ch* aliter, quam
Latini proferunt, vt videre
est in vocibus, *dicho, hecho,*
prouecho. Vocatur à Lati-

nis *Echo*: & declinatur vt *Sappho*, videlicet, N.
Echo. G Echus. & in cæteris casibus *Echo*. Qui
in Acc. plur. dicunt *Echos* HXOVΣ, videntur
hunc casum non à recto singulari HXΩ, sed
ab HXOΣ hoc est *sonus* deducere. Alij hanc
vocem Latino more variant, & dicunt *Echo,*
Echonis, etc. ne recedant à paradigmate *Sermo*
Sermonis. Græci vocem ab Hebræis accepe-
runt; sunt enim in linguâ sanctâ multæ, quæ po-
tuerunt hanc Græcam producere; nam *חול* est
argumentatio aut *increpatio*. & fortè hinc *Echo*
nomen traxit, quod illa nobiscum videatur ar-
gumentari & disputare. Vox *חול chol* vocem,
significat: & *חקה Achol* vocem determinatam;
& frangendo & excidendo à cæteris literis *la-*
med, manet *חקה Acho*, græcè HXΩ, *Vox fru-*
cta. Creditur habitare inter montes, & hanc
ob rem *Tragelaphus*, aut etiã quæcunque be-
stia *fox* vocatur *חקה Acho*.

Aliter de *Echo* Poætæ, & aliter *Physici*
philosophantur. Illorum sententiã *Nympha*,
fuit, quæ cum à *Narcisso*, quem deperibat,
sperneretur, longo mœrore contabuit: & de-
mum in saxum conuersa nihil prorsus formæ re-
tinuit præter vocem. Nemini est molesta; nul-
lum interrogat, vniuersis respondet. *Ouidius*
Theologiæ Ethnicæ tertio metamorphosin
huius *Nymphæ* eruditè describit, sæpe il-
lum Latinè eloquentem audiuius, at nunc
labore & industriã *Andræ de la Aguilla* Ita-
licè cantantem audiamus.

Dis'ei bramoso di sapere il resto
Poi che tu sai chi godiamci insieme
O come volentier rispose à questo
Che sopra ogni altro affar questo le preme
Dice, Godiamci insieme, & esce presto
Del bosco, e si discopre, e piu non teme
Che quel parlar da manifesto auiso,
Che lui potrà goder del suo Narciso
Mentre al collo sperato ella distende
Per volerlo abbracciar l'unare bra cia
Da quegli abbracciamenti ei si difende
Quando fugge da lei quando la scaccia
Non l'amo, ei dice, ella il parlar riprende
E dice. T'amo; e poi forz'è, che raccia
Ne amarti voglio, ei segue, e la rifiuta
Dice ella. Amarti voglio, e poi sta muta.
Narciso al fin si fugge e non la vuole.
E da giouane e sciocco si governa
Ahi come ella fra se si lagna e dole
Vendosi si bella, e ch'ei la scherna
E s'hauesse l'antiche sue parole
E potesse dar suor la doglia interna
Pianger fariano i suoi muti lamenti
La terra il cielo e tutti gli elementi.

Quanto sia la sua vita aspra, e noiosa
Mostra lo stratio de le chiome bionde
Si batte e graffia, e comparir non osa
Fra l'altre, e nella selue si nasconde
Si viue in qualche grotta cauernosa
Doùe tal volta all'altrui dir risponde
E cresce ogn'hor più l'amoroso foco
Che l'arde, e la consuma apoco apoco. &c.
Sed Philosophi, qui causas rerum omnium in-
dagant, Echo esse vocem fractam affirmant; &
qui subtiliùs & accuratiùs rem edisserunt, no-
lunt eam vocem realem & veram esse, sed fra-
ctam vocis præcedentis speciem, quam appel-
lant imaginem. Valerius Flac. in Argon.
Rursus Hylan, & rursus Hylan per loca reclamat
Anas responsant sylua, & vaga certat imago.

& Horatius.

Quem Deum cuius cecinit iocosa Nomen imago.
Iustus lib. 24. Epigramm. de Echo, quam sit dis-
ficile Echo describere insinuavit hoc carmine,
Et, si vis similem pingere, pinge sonum.

De Echus causis multi Authores scribunt,
 videri poterunt Aristoteles *sect. 1. problem. 22.*
 Lucretius *lib. 4. Quint. Curtius libr. 5.* Euripedes
in Hecuba, Ovidius lib. 3. Metamorph. Rab. Moy-
ses Balm. in Philosophia Thalmudica, & Iudæi
alii. è nostris. Franciscus Herrera, exponens
Elogam II. Garcilassi fol. 566. D. Petrus de Ve-
lasco Puertocarrero in suis Rhythmis: Canto 3.
Espancia 12, & alii multi.

Contingit autem Echo, cum in valle vlti-
 ma syllaba dictionis frangitur, vt videre est in
 hoc Hexametro ad Choram.

Sis mihi grata decora Chora: atq; ignobilis illis.
 Vnde verissimè & appositissimè Ausonius Gal-
 lus,

Commoritur Marcisse tibi resonabilis Echo

Vocis ad extremos exanimata modos.

Et pereuntis adhuc gemitum resequuta querelis

Vltima nunc etiam verba loquentis habet.

Non omnes voces reddunt Echo, sunt enim
 nonnullæ tam asperæ, vt non mereantur ab hac
 Nymphâ responsum. Hinc est quod meritò
 vocem in Polyphonam, & Polyphemiam diui-
 damus: illa est quæ multos sonos reddit, ista
 quæ nullos: dicta à Gigante Polyphemo, qui
 nullam in vallibus & syluis voce suâ Echonem
 excitabat. Lucianus *Dialogo de Dori & Gala-*
thea. sic inquit. *Echo quamuis garrula, nec re-*
spondere quidem ipsi (puta Polyphemo) rugienti
voluit. imò puduisset ipsam, si asperum & ridicu-
lum eius cantum imitari visa fuisset. Consonat
 Mos. *Eccl. 3.* & multi antiqui. Quos non
 legerat D. Ludouicus de Gongora, qui *in sui Po-*
lyphemi ogzosticho XII. sic ait:

Cera y cañamo unio, que no debiera,

Cien cañas, cuyo barbaro ruydo

De mas Ecos, que unio cañamo y cera

Albagues duramente es repetido,

La selua se confunde, el mar se altera,

Rompe Triton su caracol torcido:

Sordo buye el vagel à vela y remo;

Tal la musica es de Polyphemo.

ECHVS LEGES.

CCCXCVIII.

AVCÆ sunt, sed dignissimæ scitu.
 PRIMA. *Integram Echo vocem ne re-*
petito, nisi significatione mutata aut
alterata. Hinc est Amor nomen, et
 Amor verbum posse sibi respondere:

si autem vtrobique essent nomina, aut vtrobique
 verba, non posse.

SECUNDA. *In polysyllabis accentum acutum*
ne mutato. Quando Echo vnâ aut duas re-
 fringet syllabas, vt cum dicimus *Maximus, imus.*
 salua res est; quia in vnâ aut duabus accentus
 syllabis non percipitur: at quando tres vel plu-
 res franguntur aut repetuntur, habenda accen-
 tus acuti ratio est; vnde hæc carmina, cum illam
 maxime videntur habere, Echo carent.

Carmine Æneam decoro decoro:

Tu metris Graios celebres celebres.

Panca si Parca dederunt, dederunt

Plurima Musa,

TERTIA. *Echo similitudine contenta est.*
 Hinc est, quod literæ similes licite commuten-
 tur, vt B in V; Th in T; I in Y; K aut Q in C
 durum; Ph in F: aut contrâ. Transit etiam sim-
 plex in duplicem, adspirata in lenem et contrâ:
 aut pater in istis exemplis. *Princeps, vt adiu-*
uet, iubet. Scientias Athenes tenes. Philosopho-
rum forum. Dic, quantus est Cæsar, cui nobiles
adsumus? Summus. Quid Anglo negabitur Dra-
co, qui fuit Nauta maximus? humus.

ECHVS DIVISIO.

CCCIC.

I numerum refractionum respiciam,
 Echo est multiplex. MONOΦΩNIA,
 vocatur Echo simplex, vt, *Dabitur*
nobis ouis. ΔΙΦΩNIA, Echo du-
 plex, vt, *Erit alias maximus, imus mus.* ΤΡΙ-
 ΦΩNIA, Echo triplex. vt *Composueris,* posue-
 ris veris eris. ΤΕΤΡΑΦΩNIA, Echo quadru-
 plex, vt *Concelebramus, celebramus, Ramus,*
hamus, mus. Sic in posterum à refractionum
 numero Echo denominatur. Sed quot, quæso,
 Echones successiuæ esse possunt? Ultra septem
 non admisere Veteres, et ideò Cyziæ turres, et
 porticum Olympiam celebrarunt. Vnde Lucreti-
 us,

Sex etiam aut septem loca vidi reddere voces,

Vnam cum faceres: ita colles colibus ipsi

Verba repulsanteis iterabant verba referre.

Si contextum Orationis respiciam, Echo diui-
 dam in Affirmatiuam & Responsum. Hæc in-
 terroganti respondet, illa complet afferentis
 dictionem. Pono exempla.

In Syluis Echo cur ita clamat? amat.

Ecce interroganti illa respondet. Et quia hæc
 dies, qua hæc scribo D. Bernardo est sacra, sub-
 scribo has lineas, vt Echo assertiuam expo-
 nam.

Dum claris aris, Bernardus Nardus odore

Ore refers effers munera magna tuis.

Tur-

Tartareisque reis fortis dominare, minare;
 Qui tibi (quando alijs maximus) imus eras.
 Qualis vallibus hias. Cælos metiris; & Iris

Ipse videris; eris fulgidus orbis honos.
 Interim semper Responsiva omnium votis
 fertiua est prælata,

M V S A P H Y S I C A.

CD.

DIDIT P. Athanasius Kircher ingenij felicissimi Vir, Romæ, anno M. DC. XL. Vniuersalem Musurgiam, hoc est, Artem magnam consoni & dissoni: & Tom. 2. lib. 9. p. 4. de Magiâ Phonocamptica disputat, & exponit reflexæ aut etiam fractæ vocis prodigiola miracula,

Eum sequor, & quæ ab ipso vberius dicta, ad has paucas positiones reduco.

Est Echo, vt P. Athanasius ait, vocis imago: quod & firmat Virgilius, apud quem *saxa sonant, variisque offensa resultat imago*. Geometriæ ope Echo est inuestiganda: & inter eos, qui Echometriam scripserunt, primus creditur fuisse Blancanus. Proponit Kircher Definitiones, Axiomata, Hypotheses, Postulata, Data, &c. & addit Prolusiones nonnullas, & in primæ titulo, esse sonum lucis simiam affirmat. Vt hanc assertionem tueatur in Philosophiam, penitionem ingressus explicat, quid sit sonus? reijcit eorum sententiam, quæ duorum solidorum corporum collisionem requirit. Aquam soni esse subiectum, & pisces audire asseuerat. Sonum cum lumine componit: nam, vt æstimat, lumen eadem ratione oculis, ac sonus auribus illabitur. Subscribit Consectarium, & in ipso soni intra & extra aquam grauitatem, metitur.

Prolusione 11. de obiecto Phonocamptico disputat, Echus abditam vim esse demonstrat, & Cæcilie Metellæ superbum sepulchrum producit, de quo Boissardus in Topographiâ Romæ sic scribit.

[Metellorum Sepulchrum, inquit, forma rotunda ex quadratis facta marmoribus candidis instar amplissimæ turris, intus concaua, & superiore parte aperta, cuius muri crassi sunt circiter 24 pedum; ea manium angulo adiacet, in cuius circuitu incisa sunt marmorea bouum capita cute & carne nudata, vt in sacrificijs fieri solitum erat, quæ contineantur lemniscis fasciarumque inuolucris, coniungentibus fructuum, florum ac foliorum congeriem, festo-

nes vulgo appellant, & in interuallis patinæ repositæ sunt Sacrificiorum; Capita bouum ferè sunt ducenta, ideo *Capo di boui* vocatur; voluntque Antiquarij geminam Hecatomben factam esse in funere celebri Cæcilie Metellæ, cuius nomen in fronte Sepulchri legitur, in ingenti marmorea tabula versus portam arcis Prætorianæ, Cæcilie Q. Oretici P. Metelli Crassii. Ad radices Collis in quo turris ædificata est, siquis integrum versus heroicum pronunciet, Echo admiranda eundem reddet versus & articulatum sapius. Ego Virgilianum illud primum Aeneidos distinctè repeti octies integrum audiui, et postea confusè aliquoties. Nusquam gentium eiusmodi Echo auditur: quæ ideo tanto dicitur excitata artificio, vt in funere huius Cæcilie plorantium eiulatus, exclamations et planctus funebres in immensum multiplicarentur, dum Hecatombe illa celebraretur duplex, et ludi funebres in honorem Matronæ præberentur.] &c.

Addit Kircher Echo non esse in puteis testato instructis: et rationem, quæ Echo illinc proscribit, inquit. Explicat, cur putei resonantes sint, ad aquam quæ reflexioni artissimum est corpus recurrens.

Prolusione 111. agit de medio Phonocampico, siue de lineâ actionis. Illud ait esse duplex Physicum et Mathematicum. Agit postea de celeritate soni, quæ medium transit, siue de spæcifici phonici quantitate. Ostendit magnam esse difficultatem in designando spacio Echo correspondentem. Vult species soni, aëris vndatione deferri. Cur Echo noctu perfectius, quam interdiu percipiatur exponit. Probat Echo monosyllabam spacium 110. pedum Romanorum exigere. fatetur tamen, auram, vapores, etc. experimenta alterare et mutare.

Hinc venit ad Echometriæ caput 1. et canones seu regulas quasdam necessarias præmittit. Illas poterit curiosus Mathematicus legere ibidem, si velit.

Capite 11. agit de Phonurgiâ Echonica, siue de Echonibus artificiosè constituendis et fabricandis. Et Problemate v. hanc Tabellam producit.

<i>Refringitur aut reflectitur Echo ;</i>	
<i>Monosyllaba post pedes</i>	100.
<i>Dissyllaba</i>	190.
<i>Trisyllaba</i>	270.
<i>Tetrasyllaba</i>	350.
<i>Pentasyllaba</i>	430.
<i>Hexasyllaba</i>	515.
<i>Heptasyllaba</i>	600.

quam pulchris figuris æri incisus exponit.

Capite III. differit de acusticorum instrumentorum fabricâ et architecturâ. Pronunciat per canales imò etiam per trabes ob longas, murificè sonum propagari. Quærit, vtrum vox canalibus arcè inclusa ibidem aliquo temporis spacio permaneat? Et quidem affirmanti sententiæ nec deesset ratio, nec autoritas; quia datur modus conseruandi lucem, cur non et sonum etiam? et hunc seruari posse tenent Baptista Porta, et Cornelius Agrippa. At, quia nos docet experientia contrarium, stabimus pro negatiuâ. Addit et probat Kircher vocem per tubos circulares melius propagari vehementiusque intendi, quàm per rectos. Capite IV. Theatrum Vitruuianum et Villam Simonettæ apud Mediolanum describit. Et ex Vitruuij *libr. 5. cap. 5.* has lineas dignas, quæ ligantur adducit.

Itaque ex his indagationibus mathematicis rationibus fiunt vata ærea oro ratione magnitudinis Theatri, eaque ita fabricentur, vt cum tanguntur, sonitum facere possint inter se diatessaron, diapente ex ordine ad disdiapason. Postea inter sedes theat. i, constitutis cellis ratione musica ibi collocentur, ita vt nullum parietem tangant, circaque habent locum vacuum, et à summo capite spacium, ponanturque inuersa, et habeant in parte, quæ spectat ad Scenam, suppositos cuneos, nè minus altos semipede, contraque eas cellas relinquuntur aperturæ inferiorum graduum cubilibus longæ pedes duos, altæ semipedem. Designationes autem earum quibus in locis constituentur, sic explicentur. Si non erit ampla magnitudine theatrum, media altitudinis transuersa regio designetur, et in ea tredecim cellæ duodecim æqualibus interuallis distantes conformentur vti ea Echæa, quæ sup'ascripta sunt ad netem hyperboleon sonantia in cellis; quæ sunt in cornibus extremis, vtraque parte prima collocentur; secunda ab extremis diatessaron ad netem diazeugmenon; tertia diatessaron ad netem parameson; quarta diatessaron ad netem Synnemenon; quinta diatessaron ad meson; sexta diatessaron ad hypaten meson, in media vnum diatessaron ad hypaten hypaton. Ita hac ratiocinatione vox à Scena, vt à centro

profusa se circumagens, ractuque feriens singulorum vasorum caua, excitauerit auctam claritatem, et concentu conuenientem sibi consonantiam.

Agit postea pag. 291. de aure Dionysij Syracusis superstite, & pag. 293. de ædificio Papiæ superstite, in quo multæ immododum vocum reflexiones audiuntur: de quibus Cardanus libr. 18. de subtilitate, in quo de mirabilibus disputat, hæc habet.

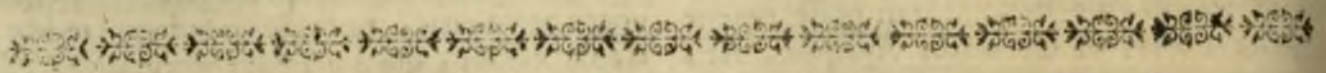
Tertium vigiliæ genus purum est, ac syncerum, in quo tamen multis modis mira videre contingit: velut cum Echo resonat, tum maximè multiplex, contingit, vt quandoque septies voces reddat. Noctu id mirum in modum admirabile est, & nisi vulgata res esset, quemcunque posset perterrefacere, adeò voces perspicuas, ac tardè quandoque reddit. Causa est aer, qui à planis repercutietur, cuiusque non enim nisi antra, aut muro resonant, resonant autem ex vetustis, & magis procul, quàm propè: Elidi vocem in Echo necesse est, ac plano intermedio referri. Multiplex est per sæpe: nos triplicem audiimus. Non solum multiplicis vocis, aut septies reddita exempla antiqui cognouerunt: Verum, in Papiæ, Ticinum olim basilica magna, vocant Salam Itali, quæ iuxta arcem ciuitatis ex ostio toties remittit voces, vt numerare nequeas, quandoque decimatertia vox exauditur: aderant testes multi, & inter cæteros medicæ artis professor egregius Melchior Malheuser Germanus, noster discipulus. Credidisses ab aliquo responderi, aut deludi: Emoriuntur sensim voces, ac desinunt: Vnde mirum in modum, Ahime, quod sonat Latine, heu, refertur: velut morientis, ac deficientis vox. Quad'ata hæc est ædes, & fenestris patulis pluribus, in superiore à lateribus illuminatur. Cæterum frons, & paries ex aduerso positus integri sunt, nisi quod in fronte ostium adest, longitudo pedes circiter centum, latitudo 25. fermè: resonat & multiplex vox si iuxta parietem alterum ex aduerso ostij steteris. Videturque ex sublimi tunc ostij parte reddi, Itaque ex vtroque latere, & maximè extra ostium ipsum stantibus vox resonat, in medio nequaquam. Vnde nemo dubitare potest, vel Dæmonem esse aut Sycophantiam. Nam vix Echo credi potest, adeo clarè, adeo expedite, adeo sæpè, ac ordine certo voces omnes exaudiuntur. Altitudo dimidio. vt reor latitudine, maior; excelsa enim hæc est basilica. Ita describere placuit, vt sciant homines, vbi talia experiri conueniat; aut si libeat exemplum, aliud instaurare. Accepi ab adstantibus, olim ante

ante ostium fornicem porticus e regione posita fuisse, cuius etiam magna pars superest; multoque melius solitas reddi voces stantibus extra ostium sub fornice; multoque locupletius, ac maiore fignore, ut quæ tricies quandoque resonarent: certum est, ut celerius proferretur, maiorique ac concitatore voce, ita clarius, ac frequentius reddi.

Postea i Pragmatia I. pag. 295. docet Principum aulas ita disponere, ut nihil tam submissè dici possit, quod non audiatur, vel in eodem, vel in alio conclavi. Pragmatia II. fabricam ita disponit, ut sonus in duobus tantummodò locis oppositis, atque in nullo alio medio audiri queat. Pragmatia III. aulas in parabolicas superficies deducit, ut auris certo pun-

cto constituta quodlibet submissè prolatum percipiat. Pragmatia IV. Hyperbolicam fabricam erigit sonos congregantem. Pragmatia V. aulas fabricatur ellipticas sonos mirificè intendentes. Pragmatia VI. Ellipsim acusticam in palatio conformat, ut duo Principes in separatis conclavibus constituti de quacumque re tanquam præfentes possint colloqui. Et tandem pag. 397. statutam confici posse, ait, in medio aëris pendulam, sonos quoslibet tam articulatos, quam inarticulatos, perfectissimè pronunciantem.

Hæc sunt, quæ Musa hæc prima sub initium insinuare suo candido Lectori voluit, ut rerum Physicarum gnarus ad Metametricam, aut Metamusicam venire possit.

MVSA II. GRAECA.

CDI.

VNT, qui Echones veteribus invident, & aiunt à Iunioribus inventas esse: contra illos disputare non volo, sed Musam hanc secundam produco antiquissima carmina ad Echonem conformata adducentem.

Exstant enim veteris ævi carmina, quæ Archio aut Archiæ poetæ adscribuntur, est autem iste, aut qui ædificavit Syracusas; aut Antiochenus ille, quem defendit Cicero, & ornatissimâ dictione celebravit: aut Hyblæus, aut Mitylæus, aut alius quidam, nostris Poëtis multò senior & antiquior.

MVSA III. HISPANA.

CDII.

ETAB nostri Echus suavitæ & elegantiam delectantur. Multa possem illorum Carmina proponere quibus dictionum fractio, aut etiam reflexio gratiam addit; sed sufficit paucula produxisse, ut genius Authorum cognoscatur.

En un pobre por al desierto
La luz, do su grandeza encierra,
Y destila con dulce lloro
Que quanto encierra en su tesoro,
Y quanto de su Amor destierra,
Y es amor lo que el ama cierto

Yerto,
Cierra i
el Oro.
es Oro,
es Tierra,
Acierto.

SONETO.

A la Circuncision de nuestro Saluador.

A
Vra algun alma en tal blandura
Que con tu ley nose comida,
Viendo tu carne tan querida
Por aplicar a su locura

Dura?
o mida,
herida,
Cura.
Pura,
anida,
ida
tura.
Mundo,
fano,
Mora.
fundo,
Mano,
es Hora.

Sangre que hazes la tierra impura
Do el Alma pobre y sin manida
Por quien la muerte introducida
Entro la vida, y la venura

Vuelue mi corazon de immundo
De humano celestial, de infano
Y siempre en el, pues te enamora,
En ti mi bien desde el profundo
Pon en mi cruda dulce Hermano
Qualquier sazon, qualquier deshora,

SONETO,

Al nascimento de nuestro Redentor.

El mas querido y inflamado
Vnesto en el dñro, y sin consuelo
Suffre por mi de tierra y cielo
En un pesibre desechado
Esta por verme do satado
Y por tener de mi recelo
Y del dolor, que no me duelo,
Llora mi culpa y desahogado

Amado
Suelo,
Yelo,
Echado.
Atado,
zelo,
Duelo,
Hado.

SONETO.

De la Santissima llaga del Costado.

<p>Desta voz, que no eloquente, La llaga amada, la querida Donde el Amor en su manida Y que otro en ella se le asiente, Tan hermosa y rica fuente, Porque da a un Alma no debida Conque queda, si mas querida, Paraque herida, mas valiente Tiene con ella en el despecho Tiene en todo feliz desuerte, Que sabe, que en estando entierra, Cielo la tira, la destierra No la paga (que tiene pecho) Y así merece Dios su muerte,</p>	<p>Cuente, Herida, anida, fiente. Vente, Vida, herida, aliente. Pecho, suerte, Yerra. Tierra, Pecho, verte.</p>
--	--

Esto fue en Celestial barbecho hecho ;
T quien Divina luz tuviere, viera ,
Que Dios te sella, qual sincera cera ,
Dando a tus sombras de su elecho el hecho. (2)
A ser tu grano el Ser Divino vino ;
Su gracia en ti como en esposa posa
Resplandeciendo con frescura elcura. (3)
Granada Dios te dio continuo tino ,
Y así quedaste qual grandiosa Diosa ,
T eternamente en ventura tura. (4)
 Fuit hic Sonetus à Margarethâ Augustâ, Serenissimâ Philippi III. Hispaniarum Regis Vxore concinnatus. Virginem-Matrem concipit sub specie Granatæ, & constans symbolo de eius puritate discurret. Maria Imperatrix Matris suæ Margarethæ deuotioni insistendo, hanc Echo scripsit.

SONETO.

MAr de gracias en callada allada ,
 Sin que de culpa el emprestado eitado
 Dexase Virgen tu collado hollado,
 Estas por gracia de enalzada alzada. (5)
 Vaxo aqui Dios por tu sagrada grada
 A darte asiento en su comprado prado
 Donde oy te tiene en regulado lado
 Sobre su brazo repechada hechada. (6)
 Dentro del seno de la cara Ana ,
 Queriendo, dar a mi locura cura ,
 Oy Dios te viste de galana lana (7)
 En ti se ablanda mi verdura dura ;
 Y a si por ser de peste sana, sana
 Mi mal; que en ti qualquier ventura tura. (8)

Sic Augusta vtraque (Parens, Filia) de Immaculatâ Virginis Conceptione disleruit.

(1) Granatam Margaretha ob oculos hominum ponit, ut Deipara pulcherrimam imaginem exhibeat. Granata, prater vegetatiuos rubinos nihil habet; nihil Virgo prater dotes & gratias Christi sanguine purpurascens. Granada in primo versu est nomen substantiuum, in secundo adiectiuum.

Granatum fructus est notissimus: Hisp. Granada, Grace HPOIA vel POA Plinius libr. 20. cap. 41. Singultus & vomitus sistit cum succo Granati Columella libr. 12. cap. 41. Et integra mala, dulcia, Granata, quæ Punica vocantur. Et quidem in hac lachrymarum valle, nihil omnino habemus prater singultus & vomitus. Peccauisse lugemus, & incanti iterum redimus ad vomitum, Et Christus indulgendo perseverantia gratiam singultus & vomitus hos sistit: sed quomodo: cum succo Granati: hoc est, Maria, (purissimi Granati) succo (oratione) sollicitatus. Est autem Maria malum Punicum, integrum illibatum, dulce, unde ab Ecclesia vita & dulcedo nominatur.

SONETO.

<p>Madre de ciencias, afamada amada , Si Apolo hermoso en tu manida anida , Ya nuevo sol te da de vida vida , Porque a su luz, tu luz sagrada agrada. Pues siempre triunfas acosada osada , Nunca de Febo la querida ida , Te hnya, y quando se comida mida , Que va de ti, si desterrada errada. Tu voz, a quien se desenfrena, enfrena , Quebra al Zoilo inobediente diente Quando tan docta, no disuena, fuena . Quando tus fuerzas combatiente riente , Tu sol venere la Agarena arena , Tu gloria un Angel eloquente, cuente.</p>
--

CDIII.

DDAM duos Sonetos, quos Viennæ in Austriâ Reuerendissimus P. Didacus Quiroga Capucinus, Mariæ Imperatricis Confessarius nobis communicauit, vt nostram & aliorum erga Reginam Angelorum deuotionem intenderet.

SONETO.

<p>Granada hermosa, que en estrecho trecho Granada ya sin dar dentera, entera Y limpia estas, en la primera hereta , Pagando al Cielo sin despecho pecho. (1)</p>

Granatus . a. um. ΠΟΙΑ ΚΟΚΚΩΔΗΣ .
quod abundat granis . Et quidem , si granorum
nomine gratias intelligamus , merito Angelorum
Regina esse granata dicitur , quasi plena gra-
tias .

Alj homines en la primera hera , in-
primo anhelitu , in primo vita instanti , soluunt
Orco tributum , unde Propheta Rex , Psalm. 50 .
In iniquitatibus conceptus sum , & in pec-
catis concepit me mater mea : at Maria in
primo vita momento soluit tributum Cælo . An-
ge habuit etiam tunc usum rationis , & Con-
ditori & Praeservatori suo gratias egit , & se
illi actu charitatis inamissibili ungi ? Sic mul-
ti Patres sentiunt , & ego credibile iudico .

(2) Barbecho , monticulus ; audacter ad
cælum transfertur ; nam & multi etiam Exposi-
tores Excellorum montium nomine in Sacra Pa-
gina Cælos intellexerunt .

Pulchra est cera illa similitudo . Alia ma-
teria dura sunt & resistunt Artifici ; at Desipara
in Dei manibus ut Deiformis fieret , semper fuit
velut cera .

(3) El Sér Diuino Diuinitas , quæ Æterni
verbi hypostasi terminata & determinata (Ver-
bum Diuini , Filius) venit è Cælis (hoc est , ut meus
Bernardus loquitur , non venit qui aberat , sed
apparuit qui latebat) venit , inquam , è Cælis ,
ut huius Parthenij Granati granum (filius)
esset .

Resplandeciendo con frescura escura .
Sanè Paternæ gloria splendor , humanitate te-
ctus , obscurus fuit ; erat Deus , sed ignotus ;
unde Paulus desillo intelligit inscriptionem Arae ,
quam olim Athenienses Deo ignoto dicauerant ,
Est Ignis , sed concupiscentiæ feruorum in nobis
gratiæ suæ efficacia refrigerans .

(4) Tu ventura tura . Si dixisset Tu ven-
tura dura , leuiter in Echus leges peccauisset ; at
usa fuisset Pœtria Augusta voce magis nota &
recepta : at siquidem illa voluit suum Epigram-
ma claudere , sub illud tempus illam vocem ob-
tinuisse in Regio Palatio putarem ; at hodie ab au-
la exulat , & obtinet tantum in pagis .

Transeo ad alium Sonetum , illumque
pre uissimis Scholijs dilucido .

(5) Gratiarum mare , Mar de gratias
merito vocatur Maria : tum propter amplitudi-
nem , tum etiam propter communicationem .
rum Sanctorum gratia , rini sunt cū Mariana ta-
lata : hæc enim est immensus Oceanus , cuius ma-
gnitudinem solus noscit , qui condidit . Flui-
dunt in mare , ut iterum fluant : gratia dicitur
tur hominibus ut ad Mariam & per illam
Christum & Cælum pergant , ut inde iterum
deriuentur ad viuos , qui in mundo Cælitum
tectione ab hostibus internis & externis defen-
mur .

Callada hallada . Hæreo . Hic aliquid
se male scriptum putarem . Si Hallada nomen
sit , callada hallada erit tacita inuentio .
cogita ,

Emprestado estado . Pulchra est allusio , e-
digna , quæ explicaretur & dilucidaretur cla-
rius . Mutuò accepta pecunia est simul propria
& aliena ; & nulla in hoc sublatet contradictio ,
quia considerationes sunt diuersæ . Sic culpa
originalis est simul propria & aliena , alio enim
sensu est Adami , in quo actu alius fuit , & alius
nostra . Sed hoc insinuasse sufficiat .

(6) Comprado prado . Redemit Homine
Deus : & sui sacratissimi sanguinis pretio eadem
Cælum emit . Est autem Cælum pratum illud
Empyreum , in quo septus Virginum choris tantis
lilia purissima pascit Agnus .

(7) Galana lana . Originalem gratiam
sti Pœtria comparat : doctæ à Sacra Scriptura
quæ stolam albam gratiam frequenter nominat .

(8) De peste sana . Pestis nomine intelli-
git culpam originalem , quæ ita in parentibus
ut & filios insciat .

Iterum hic verbum Turar inuenio ; &
rnm indico , non esse ita rusticam , ut locum illud
Palatio sub illud tempus non habuerit . Hæc
Durar dicimus , durare , perseverare , perse-
nare .

Pœtriæ hæ Augustæ obierunt in Domina
& in Dominâ , quibus studiosè seruiuerunt
dum viuerent ; & hodie æternâ in Cælis (sic
spero) apud gratiarum Mare fruuntur gloria
ad quam Diuinum Parthenij Granati granum
nos perducatur . Amen .

SYLVA VOCVM REFRACTARVM.

T Echones Philomusus cōponat, habere debet vocum copiam, quam Sylua, quæ subiungitur, exhibet. Continet præcipua lingua: Hispana vocabula, nec alijs indigebit Tabulis, qui illam habuerit.

Huic similem Syluam pro Echo Latinâ Sylua sequens proponet; quâ uti poterit, qui versus Latinos componat.

Simili labore poterunt Lectores Eruditi hunc Parnassum augere, Syluas Græcas, aut etiam Gallicas, Italicas, Belgicas, Germanicas, &c. conformando.

Hebraicam collegimus & exornauimus: ac nolimus illam huc collocare, scripsimus enim קבלה Cabalam, Opus curiosum, variumque: & ibi ab Alephbethi elementis ad vsque Philosophiæ & Theologiæ difficultates penitiores, omnia ad mentem Illustriorum Rabbinarum tractamus. Ioi, quæ in Metametricâ alijs linguis, Hebraicâ aut etiam Cabalisticâ expendimus.

Darâ. Mandarâ, &c. *Extrahere ex Futuro prima coniugationis, verborum desinentium in Do.*

Harâ. Desharâ, llenarâ

Serâ. Coserâ, toserâ, descoserâ Reposarâ, &c.

Osarâ. *Deduc ex verbis in Olo.*

Verâ. Mouerâ, &c. *Vide verba, quæ in secunda Coniugatione desinunt in Eo.*

Dirâ. Medirâ, &c. *Ex fonte in Dir.*

Atarâ. Matarâ, &c. *Deduc ex verbis in Ato.*

Idarâ. Combidarâ, enuidarâ, reuidarâ, oluidarâ, &c.

Odarâ. Acomodarâ, enlodarâ, apodarâ, escodarâ.

Trac. Atrac, retrac, distrae.

Cae. Descac, recac.

Nao. Quinao.

Baho. Abaho, desabaho, Bilbao.

Flauta. Enflauta.

Cauta. Incauta.

Traiga. Atraiga, retraiga, distraiga.

Caiga. Recaiga, desciga.

Aua. Cauaua, alabaua, accaua recabaua.

Caba. Acaba, recab. menoscab. Aplacaba, &c. *Huc pertinet omnia verba finita in Co.*

Labio. Astrolabio, enlabio.

Resabio;

Tabla, entabla, desentabla.

Entabla, desentabla, destabla.

Desentabla.

Admirabla, &c.

Condestable.

Variable, invariable, infaciabla.

Desentable.

Perdurable.

Ineuitable.

Curable, Mudab. Pecabl. Placab. Sana. Domabl. Culpable, Tractab.

Prob. Omnes hæ voces sunt reflexæ, si proponatur In, vt si dicas, Incurable, Inmudable (Inmutable) Inpecable, etc.

Retablo, Diabla, Pablo, vocablo, venab. entab. etc.

Desentablo.

Labra, etc.

Palabra, de palabra, descalabra.

Sonfaca, entrefaca.

Desataca.

Borracha emborra, desemborra.

Desempacha.

Mostacho.

Desempacho.

Desgracia congracia, regracia, agracia.

Enlacia, Galacia.

Huc pertinent omnia nomina finita in Ad, vt Verdad, Suauidad, &c. Et verba in Do, vt Mandad, &c.

Inflamad, &c.

Amparad, &c.

Estrecad, &c.

Tradad, &c.

Acomodad, etc.

Dorad, morad, etc.

Reposad, etc.

Soldada, alcaldada, Andada, quedada, Apiada, desapiada, descuidada, denodada, combidada, guardada, &c.

Barbada, sobarbada, desbarbada, turbada.

Agrada, degrada, sagrada, consagrada, sangra. malogr.

Iornada, mandada, sofrenada, Granada, bocanada, cantonada, mango-

Sabio.

Abla.

Tabla.

Entabla.

Able.

Stable.

Table.

Entable.

Durable.

Vitable.

Nota

Ablo.

Entablo.

Abra.

Labra.

Saca.

Ataca.

Kacha.

Empacha.

Tacho.

Empacho.

Gracia.

Lacia.

Dad.

Dad.

Dad.

Amad.

Arada.

Eshad.

Atad.

Odad.

Orad.

Ofad.

Dada.

Bada.

Grada. O.

Nada.

nada,

nada, campana, inuerna. empanada, reuanada, tonada, tornada. Ganada, etc.	Prestado, etc.	Estado.
<i>Amada</i> . O Afamada, &c.	Esquadra,	Quadra.
<i>Azada</i> . Brazada, lazada, abrazada.	Taladra.	Ladra.
<i>Arada</i> . O Camarada, parada, descarada, amparar, &c.	Compadre.	Padre.
<i>Afada</i> . O Passada, casada, descajada, &c.	Comadre.	Madre.
<i>Atada</i> . O Patada, recatada, maltratada, &c.	Esquadre.	Quadra.
<i>agrada</i> . O Sagrada, consagrada, desagrada.	Taladre.	Ladre.
<i>ablada</i> . O Endiablada.	Apaga propaga,	Paga.
<i>Anada</i> . Manada, granada, bocan, campan. empanada, reuan.	Estraga.	Traga.
<i>Elada</i> . O. Celada, tonelada, canelada, velada, reuela. rezela. desuel. desel. pelada, &c.	Visage, mensage.	Sage.
<i>Errada</i> . O Aferrada, dester. &c.	Vltrage, atrage, retrage.	Trage.
<i>Inada</i> . O Defatinada, descamin. finad. &c.	Auentage, atage, amortage.	Tege.
<i>Idada</i> . O Combidadada, nidada.	Descerrage, Abencerrage.	Rage.
<i>Ornada</i> . Iornada, tornada, adorn. trastorn. soborn. enhorn.	Abencerrage, descerrage.	Errage.
<i>Orada</i> . O Morada, enamor, colora, tempor. de lafor. encorada, dorada, &c.	Defencage.	Encage.
<i>Vfada</i> . O Acuiada, &c.	Alago, empalago, desempalago,	Lago.
<i>echada</i> . O Aprouechada, desaprouech. desech. etc.	Apago. propago,	Pago.
<i>Osada</i> . Posada, rosada, acosada.	Estrago.	Trago.
<i>enfada</i> . Defenfada.	Amortaja, mortaja, auentaja, ventaja,	Taja.
<i>Odada</i> . Acomodada, etc.	Trabaja, abaja, sob. nau.	Baja.
<i>Onada</i> . O Cantonada, mangonada, tonad, leonad. fazonada, etc.	Trabaja, nauaja.	Abaja.
<i>Criada</i> . Bien criada, mal criada.	Encaja, defencaja.	Caja.
<i>Fiada</i> . Confiada, desconfiada.	Defencaja.	Encaja.
<i>Lauada</i> . Deslauada, enclauada, defenclauada, clauada,	Borraja, descerraja.	Raja.
<i>Morada</i> . Enamorada, defamorada,	Empaja.	Paja.
<i>Mudada</i> . Demudada.	Destajo, espantajo, etc.	Tajo.
<i>Iograda</i> . Malograda.	Escobajo, contrabajo, lauajo, etc.	Bajo.
<i>Salada</i> . Ensalada, desfalad. defal.	Colgajo, gargajo, vergajo, desgajo.	Gajo.
<i>Sangrada</i> . Desangrada.	Renaquajo, dequajo.	Quajo.
<i>Templada</i> . Destemplada, contemplada.	Descerrajo, burrajo.	Rajo.
<i>Tocada</i> . Estocada, retocada, etc.	Atrajo, distrajo, retrajo.	Trajo.
<i>Enfada</i> . Defenfada.	Quintal, soportal, puntal, pretal, brutal, mortal, inmortal, occiden. orient. cristal. fatal, sacerdotal, total, cost. hospit. metal.	Tal.
<i>Agrade</i> . Desagrade,	Vocal. Angelic. berroc. penascal, carascal, broc.	Cal.
<i>Hato</i> . Honrado, etc.	Mariscal, Pontifical, etc.	
<i>Dado</i> . Soldado, cuidado, mandado, cond. cand. descuidado.	Anibal, atabal, arrabal.	Bal. Val.
<i>Prado</i> . Comprado.	Verbal, cab. Vendau. seru.	
<i>Lado</i> . Tablado Prelado poblado, despo. bl. trasl. Apostolado, Consulado, salado, consol. afitol. acanal. hilad. &c.	Lobocerual, naual.	
<i>Nado</i> . Senado, Venado, ganado, cornado, granado, reynado, encarnado obstinado, malcozin.	Rosalcal. vniuers. interes.	Sal.
<i>Vado</i> . Maluado. salua. priuado, etc.	Lagrima, animal.	Mal.
<i>Anado</i> . Ganado, granado.	Hospital.	Ital.
<i>Inado</i> . Priuado,	Desleal.	Leal.
<i>Osado</i> . Deposado, reposado, etc.	Desigual.	Igual.
	Alcauala, resuala.	Vala.
	Zagala, bengala, regala.	Gala.
	Escala, azicala, encala.	Cala.
	Acorrala, querrala.	Rala.
	Empala, traspala.	Pala.
	Acaudala,	Dala.
	Maestresala, deffala.	Sala.
	Desigual.	Iguala.
	Sardanapalo.	Palo.
	Batalla, entalla, estalla, etc.	Talla.
		Hon-

<i>Ralla.</i>	Honralla, deshonralla, borralla, enter-	Barranco .	<i>Arranco.</i>
	ralla, desterralla, ateralla, encerralla, et.	Enfança .	<i>Sança.</i>
<i>Dalla</i>	Medalla, mandalla, etc.	Enfancho .	<i>Sancho.</i>
<i>Afalla</i>	Vassalla, auassalla, amassalla, etc.	Demanda, desmanda, remanda, Mi-	<i>Manda.</i>
<i>Calla.</i>	Encalla, acalla, defencalla, arrancalla.	landa .	
<i>Malla.</i>	Amalla, etc.	Zarauanda, auanda .	<i>Vanda.</i>
<i>Odalla.</i>	Acomodalla, etc.	Ablanda .	<i>Blanda.</i>
<i>Atalla.</i>	Batalla .	Ablando .	<i>Blando.</i>
<i>Honralla.</i>	Deshonralla .	Demando ,	<i>Mando.</i>
<i>Rama.</i>	Enrama, derrama, Guadramma, des-	Mandando , etc.	<i>Dando.</i>
	parrama .	Auando, probando, etc.	<i>Vando.</i>
<i>Gama.</i>	Efcama.	Deshonrando .	<i>Horando.</i>
<i>Clama.</i>	Exclama, reclama, aclama, declama.	<i>Amando, Hablando, Afando, Atando, Ando.</i>	
<i>Fama.</i>	Infama, afama, disfama.	<i>Horiando, Blando, Echando,</i>	
<i>Adan.</i>	Rabadan.	<i>Errando, Estando, llando, ldando,</i>	
<i>Can.</i>	Azacan, vulcan.	<i>Imando, Yuando, Odando, Oman-</i>	
<i>Van.</i>	Gauan, desuan, alcarauan, cordouan,	<i>do, Orando, Ofando, Vfando.</i>	
	Lauan.	Cauaña, arrebaña .	<i>Vaña.</i>
<i>Pan.</i>	Maçapan, ganapan.	Guadaña, espadaña .	<i>Daño.</i>
<i>Dan.</i>	Iordan, Soldan, Adan, Rabad.	Trafontaña , monta. cast. pestaña ,	<i>Taña.</i>
<i>Sana.</i>	Mefana, Infana, cortesana, partefana.	restaña, Bretañ.	
<i>Lana.</i>	Porcelana, alana plana, aplana, ami-	Alimaña, Alemaña, artimaña, tamaña	<i>Maña.</i>
	lana, assolana, solana fulana, galana.	amaña .	
<i>Rana.</i>	Serrana, almorrana.	Ocaña, encaña, tacaña.	<i>Caña.</i>
<i>Gana.</i>	Desgana, pagana.	Defengaña.	<i>Engaña.</i>
<i>Mana.</i>	Humana, semana, romana, hermana,	Sufaña, ensaña.	<i>Saña.</i>
	entrefem.	Maraña, musaraña, telaraña, enmarañ.	<i>Araña.</i>
<i>Cana.</i>	Toscana, Africana , comarcana, bar-	desenmar.	
	bacana .	Enmaraña, desenmar.	<i>Maraña.</i>
<i>Llana.</i>	Auellana, villana, allana, arrellana , ,	Desentraña .	<i>Entraña.</i>
	Seuillana .	Estaño, ermitaño, castaño, restaño, an-	<i>Taño.</i>
<i>Vana.</i>	Pauana, denana, reuana.	taño .	
<i>Azana.</i>	Holgaçana, ataraçana .	Redaño, espadaño.	<i>Daño.</i>
<i>Lana.</i>	Amilana.	Picaño; calcaño, escaño, tacaño, enca-	<i>Caño.</i>
<i>Grana.</i>	Desgrana.	ño,	
<i>Mane.</i>	Humane .	Apaño acompaño, empaño, desacom-	<i>Paño.</i>
<i>Grane.</i>	Desgrane .	pañó .	
<i>Sano.</i>	Infano, Cortesano, gusano .	Rebaño, baño, arrebaño .	<i>Baño.</i>
<i>Gano.</i>	Pagano.	Defengaño .	<i>Eugaño.</i>
<i>Mano.</i>	Hermano, Otomano, sacomano, hu-	Amanfa, remansa, Almanfa.	<i>Mansa.</i>
	mano, inhumano.	Decansa.	<i>Gansa.</i>
	- Romano, passama.	Decanso .	<i>Canso.</i>
<i>Vano,</i>	Escriuano , en vano , auano, reuano ,	Remanso amanfo .	<i>Manso.</i>
	Vrbano, Siluano.	Traplanta .	<i>Planta.</i>
<i>Llano.</i>	Auellano Seuillano, Castellano, alla-	Sacrosanta .	<i>Santa.</i>
	no, arrellano, villano.	Discanta, encanta, defencata .	<i>Canta.</i>
<i>Iano.</i>	Cirujano, Trajano, Riojano.	Amamanta, enmanta .	<i>Manta.</i>
<i>Gano.</i>	Pagano.	Consonante, Assonante, dissonante,	<i>Sonante .</i>
<i>Can.</i>	Africano, Toscano, Vulcano, Corun-	malsonante .	
	ca. comarc.	Menguante.	<i>Guante.</i>
<i>Alano.</i>	Galano .	Discante, encante, defencante, tocan-	<i>Cante.</i>
<i>Tranca.</i>	Potranca , atranca .	te pescante .	
<i>Manca .</i>	Salamanca .	Instante, constante, inconstante, circon-	<i>stante.</i>
<i>Franca.</i>	Villafranca .	stante, distante, restante .	
<i>Arranca.</i>	Carranca .	Inconstante.	<i>Constante .</i>
<i>Vanco.</i>	Lauanco .	Traplante.	<i>Planse .</i>
			<i>Can-</i>

<i>Canto.</i>	Acanto, discanto, encanto, &c.	<i>Alcapatra.</i>	
<i>Tanto.</i>	Entretanto, por tanto.	<i>Alpujarra.</i>	
<i>Santo.</i>	Sacrofanto, difanto.	<i>Embarra, defembarra.</i>	<i>Parra.</i>
<i>Manto.</i>	Enmanto, Erim. Rodan.	<i>Catarro.</i>	<i>Iarra.</i>
<i>Planto.</i>	Trafplanto.	<i>Guijarro.</i>	<i>Barra.</i>
<i>Danza.</i>	Bien-andança, mudança.	<i>Nauarro, embarro, defembarra.</i>	<i>Tarro.</i>
<i>Lanza.</i>	Valança, alança, miscolança, Arlança, balanza, templança, deftemplança, aualança.	<i>Defembarro.</i>	<i>Iarro.</i>
<i>Fianza.</i>	Defconfiança, conf. afian.	<i>Esfarta.</i>	<i>Barro.</i>
<i>Papa.</i>	Antipapa, empapa.	<i>Aparta, desparta, reparta, Espar-ta.</i>	<i>Embarro.</i>
<i>Tapa.</i>	Atapa, defatapa, destapa.	<i>Descarta, encarta.</i>	<i>Sarta.</i>
<i>Capa.</i>	Escapa, socapa.	<i>Aparte, reparte, desparte.</i>	<i>Parra.</i>
<i>Atapa.</i>	Defatapa.	<i>Aparto, reparto, desparto.</i>	<i>Parte.</i>
<i>Apo.</i>	Sopapo, empapo.	<i>Abrafa.</i>	<i>Parto.</i>
<i>Tapo.</i>	Atapo, destapo, defatapo.	<i>Arrafa.</i>	<i>Brafa.</i>
<i>Dar.</i>	Mandar, etc.	<i>Argamafa, amafa.</i>	<i>Rafa.</i>
<i>Mar.</i>	Amar, etc. Alamar, palomar.	<i>Escafa, descafa, encafa, defencafa.</i>	<i>Mafa.</i>
<i>Hilar.</i>	Tham, pilar, deshilar,	<i>Trafpafa, compafa, repafa.</i>	<i>Cafa.</i>
<i>Amar.</i>	Thamar, alamar, infiam, etc.	<i>Engasta, desgasta.</i>	<i>Pafa.</i>
<i>Altar.</i>	Gibraltar.	<i>Repasta.</i>	<i>Gafa.</i>
<i>Aspar.</i>	Gaspar, aspar.	<i>Rebasta, abasta, desbasta.</i>	<i>Fafa.</i>
<i>Agar.</i>	Lagar, vagar, amagar, etc.	<i>Mandaite, etc.</i>	<i>Bafa.</i>
<i>Para.</i>	Antipara, ampara, compara, repara, dispara, prepara, escapara, etc.	<i>Engaste, desgaste, holgaste, etc.</i>	<i>Daste.</i>
<i>Rara.</i>	Ferrara, aferrara, etc.	<i>Abaste, desbaste, rebaste, lleuaste, &c.</i>	<i>Gaste.</i>
<i>Caru.</i>	Açocara, descara, encara.	<i>Regalaste, volaste, &c.</i>	<i>Baste, Vaste.</i>
<i>Clara.</i>	Aclara, declara.	<i>Miraste, &c.</i>	<i>Laste.</i>
<i>Vara.</i>	Enuara, resuara, Gueuara.	<i>Contrafte, al traste, encontrafte, en-traste.</i>	<i>Traste.</i>
<i>Auara.</i>	Clauara, etc.	<i>Engasto, desgasto.</i>	<i>Gasto.</i>
<i>Amara.</i>	Clamara, &c.	<i>Repasto.</i>	<i>Pasto.</i>
<i>Quitara.</i>	Alquitara, desquitara.	<i>Abasto, desbasto, rebasto.</i>	<i>Basto.</i>
<i>Ampara.</i>	Desampara.	<i>Engata, fiagata, magigata.</i>	<i>Gata.</i>
<i>Varca.</i>	Auarca, enuarca, desenuarca, saltanuarca.	<i>Garrapata, çapata.</i>	<i>Pata.</i>
<i>Enuarca.</i>	Defembarca.	<i>Ingrata.</i>	<i>Grata.</i>
<i>Marca.</i>	Demarca.	<i>Mediata, inmediata.</i>	<i>Tata.</i>
<i>Varco.</i>	Enuarco, desenuarco, auarco.	<i>Abata, combata, rebata, arrebatata, de-bata :</i>	<i>Bata.</i>
<i>Varda.</i>	Aluarda, alabarda, bombardata, enalabarda.	<i>Maltrata, contratata, retrata.</i>	<i>Trota.</i>
<i>Carda.</i>	Mofcarda, escarda.	<i>Recata, rescata, acatata, defacata.</i>	<i>Gata.</i>
<i>Guarda.</i>	Aguarda.	<i>Remata.</i>	<i>Mata.</i>
<i>Tarde.</i>	Bastarda, retardata.	<i>Defnata.</i>	<i>Nata.</i>
<i>Guarde.</i>	Aguarde.	<i>Mogigata.</i>	<i>Igata.</i>
<i>Tarda.</i>	Detarde entarde, retardar.	<i>Defacata.</i>	<i>Acata.</i>
<i>Pardo.</i>	Pero pardo, Leopardo.	<i>Desbarata, abarata.</i>	<i>Barata.</i>
<i>Guardo.</i>	Aguardo, resguardo.	<i>Aldaua,</i>	<i>Daua.</i>
<i>Carga.</i>	Descarga, encarga, sobrecarga.	<i>Deslaua, claua, enclaua, desclaua, defenclaua, dolaua, &c.</i>	<i>Laua.</i>
<i>Larga.</i>	Alarga.	<i>Agraua.</i>	<i>Grava.</i>
<i>Embarga.</i>	Defembarga, Embarga.	<i>Enclaua, desclaua, defenclaua.</i>	<i>Clava.</i>
<i>Cargo.</i>	Descargo, encargo.	<i>Conclaua, enclaua, desclaua.</i>	<i>Clave.</i>
<i>Largo.</i>	Alargo.	<i>Deslaua, &c.</i>	<i>Laua.</i>
<i>Embargo.</i>	Defembargo.	<i>Agraua.</i>	<i>Grava.</i>
<i>Arra.</i>	Parra, &c.	<i>Enclauo, esclauo, defenclauo,</i>	<i>Clauo.</i>
<i>Marra &c.</i>	Amarra, çamarra.	<i>Vizcaya, Acaya, recaya.</i>	<i>Caya.</i>
<i>Garra.</i>	Desgarra, agarra, cigarra.		<i>Saya.</i>

Saya. Enfaya.
Maya. Desmaya.
Traya. Atraya, retray, distraya.
Sayo. Enfayo.
Faz. Satisfaz, antifaz, Bonifaz.
Capaz. Incapaz.
Haz. Deshaz, rehaz.
Paz. Capaz, incapaz, rapaz, portapaz.
Baza. Calabaça, embaça.
Taza. Mostaça, amostaça.
Caça. Picaça, Torquaça.
Traca. Estraca, destraça.
Braça. Embraca, abraça.
Chuça. Rechaça.
Enlaça. Desenlaça.
Plaça. Aplaca, emplaça.
Trace. Estrace.
Enzale. Desenlace.
Haze. Deshaze, teha paze, etc.
Plaze. Aplace, desemplace, complace, emplace.
Pazes. Capaces, incapaces, rapaces.
 Ab azo, embrazo.
Brazo. Desenlazo.
Plazo. Emplazo.
Cazo. Aplazo, emplazo.
 Picarazo, vellacazo.
Emplazo. Desemplazo.
 E
Brea. Librea Culebrea, Hebreá, Pelea, Ra-
lea. lea, Pantafilea, Polea, Gali, Bamb. ahel.
Tea. ap. Galatea, Amaltea, Pantea, Doro-
 tea, Pafáhe, bolatea, calafetea, mantea,
 montea, gotea, gatea, otea, festea, faltea,
 pleitea, patea, costea ginetea, &c.
Rea. Correa, arr. chor. guerr, appor-
 rea.
Sea. Possea, dessea, falsea, afea, hermos. so-
 bref. manos. Carif.
Fca. Afea, solfea.
Orea. Señorea, enseñ. florea, aluorea, vapo-
 rea, poluorea.
Vea. Pronea, bouea, reuea.
Grea. Recrea, descrea.
Onde. Redondea.
Menea. Chimenea.
Cre. Recre, descre.
Ore. Señore, etc.
Vee. Prouee, bouee, reuee.
Reo. Arreo, Correo, Amorreo, guerreo,
 chorreo, aporroo.
Leo. Iubileo, boleó, poleo, valeo.
 Mausoleo, tremoleo, &c.
Fco. Alpheo, Tiph. Orph. tropheo, afeo,
 solfeo.
Moneo. Himeneo, Idomeneo.

Recreo, desreco.
 Tiniebla, aniebla.
 Despuebla.
 Requiebra.
 Detrueca.
 Destrueca, retrueca.
 Sospecha, despecha.
 Manderecha.
 Fleche, peleche.
 Sospeche, despeche.
 Despecho, sospecho, repecho, ante-
 pecho, apecho.
 Estrecho, petre, contre.
 Flecho, elecho, pelecho.
 Apouecho.
 Aprecio, despr. menospr.
 Panecio.
 Arrecio.
 Aqueda, Maqueda.
 Proceda, conceda, suceda, retroceda,
 exceda preceda.
 Arboleda guindaleda.
 Defenreda.
 Vereda, deshereda.
 Defenede.
 Desherede.
 Bledo, Toledo.
 Defenredo.
 Refriega.
 Sosiega, trassiega, deslasos.
 Gallega, allega.
 Reniega, veraniega.
 Despliega.
 Nauega, jaluega.
 Palacioga.
 Apega, despeg. desap. emp.
 Desfasosiega.
 Sossiegue, transiegué, desfiés.
 Allegue.
 Reniegué.
 Apegue, despegue, empegue.
 Sossiogo, trailiego, desfast.
 Gallego, allego.
 Palaciego.
 Despliego, espliego.
 Reniego.
 Sobreceja.
 Festeja, cote. mote. deste. trasteja,
 lenteja.
 Madeja, desmade. verdeja.
 Aqueja, bosqueja.
 Deforeja.
 Aconseja, desaconseja.
 Apareja, empareja.
 Fardel, cordel, burdel.
 Infiel.

Crec.
Niebla.
Puebr.
Quiebra.
Kueca.
Truoca.
Pecha.
Derecha.
Leche.
Peche.
Pecho.
Trecho.
Lecho.
Prouecho.
Precio.
Necio.
Recio.
Queda.
Ceda.
Leda.
Enreda.
Ereda.
Enrede.
Erede.
Ledo.
Enredo.
Irriega.
Siega.
Llega.
Niega.
Pliega.
Vega.
Ciega.
Pega.
Sossiega.
Siegué.
Llegué.
Niegué.
Pegue.
Siego.
Llego.
Ciego.
Pliego.
Niego.
Ceja.
Teja.
Deja.
Queja.
Oreja.
Conseja.
Paraja.
Del.
Fiel.
Abel.

<i>Abel.</i>	Rabel, Ifabel, clauel, Babel.	<i>Rebien,</i> parabiens, tambien.	<i>Bien.</i>
<i>Tela.</i>	Cautela, parent. tute. Compostela, Estel. Panat. esp. etc.	<i>Eslen,</i> sarten, llanten, aten.	<i>Ten.</i>
<i>Dela.</i>	Candela, rodel, enfar. Tudela, mu- del, &c.	<i>Baiuen,</i> conuen.	<i>Ven.</i>
<i>Pela.</i>	Repela, compel. apel.	<i>Açucena,</i> alacena, docena, <i>Trecena,</i> Sarracena, obscena, cercona, Lucena.	<i>Cena.</i>
<i>Auela.</i>	Carauela.	<i>Camena.</i>	<i>Amena.</i>
<i>Cuela.</i>	Escuela, Maestrescuela.	<i>Vallena,</i> rellena.	<i>Llena.</i>
<i>Ijuela.</i>	Sanguijuela.	<i>Auena,</i> nouena.	<i>Vena.</i>
<i>Açuela.</i>	Caçuela.	<i>Carena,</i> Agarena.	<i>Arena.</i>
<i>Buela.</i>	Abuela, bisabuella, rebuela.	<i>Melena,</i> desmelena.	<i>Elena.</i>
<i>Dacla.</i>	Hazenduella.	<i>Cartagena,</i> enagena.	<i>Agena.</i>
<i>Suela.</i>	Affuela, consuela, desconuela.	<i>Resuena,</i> disfluena.	<i>Suena.</i>
<i>Vela.</i>	Reuella, desue. carau. niuel.	<i>Atruena.</i>	<i>Truena.</i>
<i>Fsuela.</i>	Desuela.	<i>Desordena.</i>	<i>Ordena.</i>
<i>Tela.</i>	Desuela.	<i>Defensena.</i>	<i>Ensena.</i>
<i>Rodeta.</i>	Arrodeta.	<i>Defenfrena.</i>	<i>Enfrena.</i>
<i>Consueia.o.</i>	Desconsueia.	<i>Encadena,</i> desencadena.	<i>Gadena.</i>
<i>Pele.</i>	Mandele, etc.	<i>Atiene,</i> contiene, mantiene, retic. en- tret. det. soft. abst.	<i>Tiene.</i>
<i>Buele.</i>	Rebuele.	<i>Conuiene,</i> desconuiene, auiene, pro- uie. entrouiene <i>Truene,</i> <i>Llene,</i> <i>Suene,</i> <i>Ordene,</i> <i>Ensene,</i> <i>Enfrene,</i> &c.	<i>Viene.</i>
<i>Suele.</i>	Affuele, cons. desconsuele.	<i>Conciencia,</i> paciencia, suficiencia, concupiscencia.	<i>Sciencia.</i>
<i>Tele.</i>	Desyle.	<i>Impotencia.</i> Omnipotencia.	<i>Potencia.</i>
<i>Pelo.</i>	Amapelo, Capel. Tercio. capelo, etc.	<i>Inclemencia.</i>	<i>Clemencia.</i>
<i>Apelo.</i>	Amapelo, Cape.	<i>Aprenda,</i> empr. depr. desp.	<i>Aprenda.</i>
<i>Saelo.</i>	Entresuelo, Affue. cons. des.	<i>Entienda,</i> contienda, atienda, estienda.	<i>Tienda.</i>
<i>Ielo.</i>	Cielo, desyelo.	<i>Arrienda.</i>	<i>Rienda.</i>
<i>Delo.</i>	Modelo, enfr.	<i>Reuenda.</i>	<i>Venda.</i>
<i>Velo.</i>	Reuelo, desuel. niuel. trau.	<i>Auenga,</i> con. entre. preu.	<i>Venga.</i>
<i>Selo.</i>	Paíseslo, &c.	<i>Mantenga,</i> detenga atenga, reten. en- tretien. soft. abst.	<i>Tenga.</i>
<i>Consuelo.</i>	Desconsuelo.	<i>Enseña,</i> reseña, contraenseña.	<i>Seña.</i>
<i>Esuelo.</i>	Desuelo.	<i>Defenseña.</i>	<i>Enseña.</i>
<i>Bella.</i>	Debella, beuell. prom. re.	<i>Isleña,</i> aguileña.	<i>Leña.</i>
<i>Vella.</i>	Mouella, cabella.	<i>Despeña,</i> empeña, desempeña.	<i>Peña.</i>
<i>Della.</i>	Vendella, etc.	<i>Desempeña.</i>	<i>Empeña.</i>
<i>Mella.</i>	Gamella, comel. lamel. temella.	<i>Defenseze.</i>	<i>Enseña.</i>
<i>Pella.</i>	Rompella, atropella.	<i>Desempeña.</i>	<i>Empeña.</i>
<i>Hazella.</i>	Deshazella, rehazella, pacella.	<i>Defenseño.</i>	<i>Enseño.</i>
<i>Bello.</i>	Cabello.	<i>Desempeño.</i>	<i>Empeño.</i>
<i>Mello.</i>	Camello, comello, lamello, temello, &c.	<i>Cenceño.</i>	<i>Ceño.</i>
<i>Dello.</i>	Vendello, &c.	<i>Pimienta,</i> herramienta, escarmienta, cimienta, desm.	<i>Mienta.</i>
<i>Enello.</i>	Tenello, retanello, detenel. mante- nell. softenell.	<i>Inuenta,</i> reuenta, nouenta.	<i>Venta.</i>
<i>Hazello.</i>	Deshazello, rehazello, etc.	<i>Recuenta,</i> descuenta, cincuenta.	<i>Quenta.</i>
<i>Buelta.</i>	Rebuelta, embuelta, desembuelta.	<i>Violenta,</i> opulen. corpulen. turbu. somnia. amol.	<i>Lenta.</i>
<i>Suelta.</i>	Resuelta, abuelta.	<i>Afcienta,</i> cons. dist. grassien.	<i>Sienta.</i>
<i>Buelua.</i>	Rebuelua, embuelua, desembuel- ua.	<i>Atienta,</i> des. defa. retient.	<i>Tienta.</i>
<i>embuelua.</i>	Desembuelua.	<i>Calienta,</i> escal. defalienta.	<i>Alienta.</i>
<i>Tema.</i>	Apostema.	<i>Representa.</i>	<i>Presenta.</i>
<i>Quema.</i>	Requema.	<i>Atormenta.</i>	<i>Tormenta.</i>
<i>Flema.</i>	Desflema.		<i>Cou-</i>
<i>Remos.</i>	Querremos, borremos, &c.		
<i>Demos.</i>	Agrademos, etc.		
<i>Ilaremos.</i>	Desharemos, honraremos,		
<i>Den.</i>	Desden, anden.		

Descontenta .	Refrieta, confirie. difirier. perfirier.	Iriera.
Simiente, escarm. cimiente, desmien-	infirier.	
Inuente, auente, Benauente .	Litera, reitera confitera .	Itera.
Eloquente, frequent. desquen.	Carnicera, hechizera.	Icera.
Affiente, consiente, diffien.	Madriguera.	Iguera.
Atiente, destiente, retiente, comba-	Guerrera.	Errera.
tienne, &c.	Partera.	Artera.
Pendiente, obediente, ardien. despi-	Nouclera .	Velera.
dien. inobedien.	Hizieres, traxeres, etc.	Eres.
Penitente, assisten. patent. poten. om-	Aguero.	Guero.
nipot. impoten. susten. deten. entret. inten.	Tempero, ape. Mira Pera.	Pero.
contente, descontente.	Desespero.	Espero.
Afrente, enfrente.	Cartero.	Artero.
Vrgente.	Carnero.	Arnero.
Caliente escalien. defalient.	Tornero .	Ornero .
Represente.	Perrero, guerrero, terrero.	Etrero.
Descontente.	Romero.	Omero.
Impotente.	Azero, bracero.	Zero.
Inclemente.	Bracero, macero.	Azero.
Impaciente.	Nouclero .	Velero.
Menefer.	Acerca, descerca .	Cerca.
Reuer, auer, llouer, mouer, remoner,	Alterca .	Terca.
promouer, deuer, llouer, atreuer, saber, for-	Acuerda, recuer. conc. disc. traf. de-	Guerda.
ber.	fen.	
Mouer, re. pro. commouer, llouer.	Remuerda .	Muerda.
Pazer, deshazer, plazer, nacer, rehazer,	Tierra, desat. ati. sot. encier. desenc.	Ierra.
satisfazer.	assie. afi. deshi.	Hierra.
Moler, doley, condoler.	Entierra, des. ati. desen. sot.	Tierra.
Primauera, Ribera, calauera, ciu. feu.	Encierra, desencierra .	Cierra.
per. sentre.	Destierra .	Estierra.
Ribera .	Desentierra .	Entierra.
Desespera .	Becerro .	Cerro.
Sincera, carnicera, tercera, encera,	Espuerta .	Puerta.
vercera.	Aduerta, con. diui. peruiet.	Vuerta.
Vitupera, prosp. espe. paper. exasper.	Acierta, incierta, concierto .	Cierta.
impe. temper.	Desconcierta .	Concierta.
Requiera, inquiera, doquiera, quien-	Encubierta, descubierta .	Cubierta.
quiera, qualquiera.	Sierua, cierua .	Ierna.
Tuuiera, retuu. mantuu. atuu. siru. mou.	Conserua, reserua, preserua, obserua.	Serna.
remo. promou. llou. deu. atreu.	Descortès .	Cortes.
Mordiera, perdic, pudiera, ardie. pidie.	Alauès, Cordouès, tamalan. Ginou.	Ves.
impidie.	Ginoucs .	Noues.
Refiera, con presie. infie. difiera.	Empresa, repres. expres. impres. sal-	Presa.
Comiera, temiera, sumiera, consum.	presa .	
refumi presum.	Aprieta .	Prieta.
Redimiera, gimiera.	Trauieta, atrauieta .	Anieta.
Deshiziera, rehiziera, satisficiera, ju-	Oropeta, espetta, sompeta .	Peta.
sticiera.	Francesa, Princesa .	Cesa.
Desafiera .	Auieta, trauieta, confieta, atrauiet-	Ieta.
Pidiera, impid. midi. anadie. diuid. pre-	sa, tieta .	
fid. comid. despid. descomid. resid.	Interieta, desinterieta .	Tereta.
Doliera, moliera, condolie.	Prometa, remeta .	Meta.
Mouiera, remou. conuou. llouiera,	Condesa, Abadesa .	Desa.
pronouiera.	Sompeta, repeta .	Feta.
Reçibiera.	La mietta, &c. Saca de Miera.	Mieta.
	Contrapeta, espet. sompeta .	Peta.

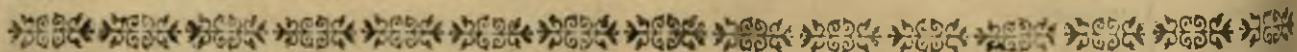
<i>Cesso.</i>	Excesso, proceso, acceso, sucesso.	Moui, &c.	
<i>Puesta.</i>	Opuesta, dispuesta, opuesta, resp. in- dispuesta, sobrepuesta, entrepuesta, supue- sta, antepuesta, contrapuesta, descompue- sta.	Preferi, conferi, referi, diferi, inferi.	<i>Vi.</i> <i>Feri.</i>
<i>Honesta.</i>	Deshonesta.	Alfaqui.	<i>Aqui.</i> <i>Ai.</i>
<i>Fiesta.</i>	Manifiesta.	Cai, recaí, descai, Ifai, cai, descai, recai.	
<i>Iesta.</i>	Fiesta, affiesta, siesta, manifiesta, en- hiesta, atiesta, tiesta,	Chirimia, Anotomia, Sodomia, ma- yordomia.	<i>Mia.</i>
<i>Siesta.</i>	Atiesta.	Phisognomia, Hieremia, mia, co- mia, temia, &c.	
<i>Tiesta.</i>	Atiesta, entiesta.	Melodia, couardia, nombradia, gall. rebel. ofad, bastard. azed. Abad. Alcai- tredia, cofrad. picard. bald. tardia. he- concedia, &c.	<i>Dia.</i> <i>Ita.</i>
<i>Presta.</i>	Empresta, apresta.	Almofia, defafia, confia, desconfia, porfia, Filosofia, Ortografia,	<i>Fia.</i>
<i>Cresta.</i>	Secresta, descresta.	Enfria, resfria, sufria.	<i>Fria.</i>
<i>Questa.</i>	Requesta.	Valentia, fastia, enfastia, batia, metia, &c.	<i>Tia.</i>
<i>Digesta.</i>	Indigesta.	Atauia, desuia, empia, defatauia, viuia, &c.	<i>Via.</i>
<i>Preste.</i>	Apreste.	Pacia, &c.	<i>Hacia.</i>
<i>Cesto.</i>	Incesto, hazesto.	Defafia, maluafia, fant. dem.	<i>Asia.</i>
<i>Gesto.</i>	Indigesto, agesto, digesto.	Corria, focot. abur. bizzarria, mucha- cherria, descarría, chirria, querria.	<i>Ria.</i>
<i>Muestra.</i>	Demuestra.	Hidalguia.	<i>Gua.</i>
<i>Diestra.</i>	Adiestra.	Valia, alia, olia, folia, dolia, molia, folia, melancolia.	<i>Lia.</i>
<i>Meta.</i>	Cometa, acometa, arremeta, entre- meta, prome. som.	Espia, tupia, rompia, interrompia, corrompia,	<i>Pia.</i>
<i>Elata.</i>	Velata.	Biuia, &c.	<i>Iuia.</i>
<i>Nieta.</i>	Bisnieta, tartaranieta.	Solia, dolia, molia, condolia.	<i>Olia.</i>
<i>Reta.</i>	Carreta, dejarreta, porreta,	Couardia, gallardia, picardia, Lom- bardia.	<i>Ardis.</i>
<i>Prieta.</i>	Aprieta, desaprieta.	Querria, concederia, &c.	<i>Heria.</i>
<i>Copeta.</i>	Escopeta.	Maria, varia, desuaria, contraria.	<i>Aria.</i>
<i>Villesa.</i>	Heuilleta, seruilleta.	Andaluzia, transluzia, reluzia.	<i>Lucia.</i>
<i>Discreta.</i>	Indiscreta.	Confie, desconf. defa. porf.	<i>Fie.</i>
<i>Quieta.</i>	Inquieta.	Defasio, confio, desconfio. porfio.	<i>Fio.</i>
<i>Perfecta.</i>	Imperfecta.	Resfrio, enfrio.	<i>Frio.</i>
<i>Teta.</i>	Desteta.	Desuario.	<i>Vario.</i>
<i>ñeta.</i>	Castañeta, niñeta.	Espio,	<i>Pio.</i>
<i>Prieta.</i>	Aprieta, desaprieta,	Fastio, enfastio, bastio.	<i>Tio.</i>
<i>Aprieta.</i>	Desaprieta.	Borríca, perrica &c.	<i>Rica.</i>
<i>Ceba.</i>	Manceba.	Repica, salpica, Malpica.	<i>Pica.</i>
<i>Muena.</i>	Remuena, promuena.	Achica.	<i>Chica.</i>
<i>Bena.</i>	Embeua.	Nouicio, reuicio, conuicio,	<i>Vicio.</i>
<i>Prueua.</i>	Aprueua, reprueua, comprueua,	Perjuizio,	<i>Inicio.</i>
<i>Muena.</i>	Remuena.	Resquicio, desquicio.	<i>Quicio.</i>
<i>Vez.</i>	Altivez, conucz.	Salid. Adalid. Valladolid.	<i>Lid.</i>
<i>Diez.</i>	Pardiez.	Atreuida, deuida, oluida, embida, combid. rebi. beuimou. como. remo. em- be. llouida, deuida, promouida, prohibi- da, apercebida, defapercebida.	<i>Vida.</i>
<i>Tez.</i>	Abilantez.	Impida, despida, escupida, corrom- pida, rompida, tupida.	<i>Pida.</i>
<i>Pieza.</i>	Limpieza, empieza, estropieza,		
<i>Cabeza.</i>	Descabeza.		
<i>Pereza.</i>	Empereza, espereza.		
<i>Corteza.</i>	Descorteza.		
<i>Cueze.</i>	Recueze.		
<i>Creze.</i>	Descrece, recrece.		
<i>Mereze.</i>	Desmerece.		
<i>Padeze.</i>	Compadece.		
<i>Falleze.</i>	Desfallece.		
	I		
<i>Di.</i>	Perdi, pedi, &c.		
<i>Si.</i>	Tosi, cosí, descosi, entrefi, affi, de- fasi, por si, carmesi, &c.		

<i>Mida.</i>	Comida, tumida, desmid. descomi: oprimid. reprimid. comprimid. exprimid. redimid. eximid. consumid. resumida, su- mida.	dormilla, redimilla, oprimilla, exprimilla, reprimilla, compre- milla, imprimilla, lagrimilla, &c.	
<i>Manida.</i>	Manida, aue manida .	Desafilla, casilla, &c.	<i>Afilla.</i>
<i>Defasida.</i>	Defasida .	Concluilla, excluilla, construilla, destruilla, instituilla, restitui- lla, sustituiilla, &c.	<i>Villa.</i>
<i>Cabida.</i>	Cabida, sabida ,	<i>Granillo, Vanillo, Auanello, Assillo,</i>	<i>Anillo,</i>
<i>Comida.</i>	Comida , descomida , corcomi- da.	<i>Huillo .</i>	<i>Nota.</i>
<i>Concluida.</i>	Concluida , constituída, excluída, disminuída, distribuída .	Clima, sublima.	<i>Lina.</i>
<i>Diuidida.</i>	Diuidida, recib. perc. proh.	Desestima ,	<i>Estima.</i>
<i>Querida.</i>	Querida, perferida, refer. conf. di. ingerida , digerida , &c.	Esgrima .	<i>Grima.</i>
<i>Auenida.</i>	Auenida , desauenida .	Delanima.	<i>Anima.</i>
<i>Acogida.</i>	Acogida, encogita, recogida, esco- gida, descogida .	Arrima, desarrima .	<i>Rima.</i>
<i>Arremetida.</i>	Arremetida, conetida, prometida, fometica , &c.	Desarrima , Octaua rima .	<i>Arrima.</i>
<i>Descaida.</i>	Descaida , recaida , cabizcaida .	Oprima, comprima, re exprim. &c.	<i>Prima.</i>
<i>Carcomida.</i>	Carcomida , descomida .	Percebimos , &c.	<i>Imos.</i>
<i>Descreida.</i>	Descreida .	Vendimos , &c.	<i>Dimos.</i>
<i>Comedida.</i>	Comedida , descomedida .	Comimos , &c.	<i>Mimos.</i>
<i>Venido.</i>	Venido, auenido, manido, anido, tenido, atenido, entreteni. manteni. con- te. foste. &c.	Mouimos , &c.	<i>Vimos.</i>
<i>Hormiga.</i>	Hormiga, amiga , enemiga .	Preferimos, referimos, conf. di. &c.	<i>Ferimos.</i>
<i>Mendiga.</i>	Mendiga, bendiga, maldiga , contra- diga , desdiga , perdiga.	Delfin, confin. afin. al fin.	<i>Fin.</i>
<i>Obliga.</i>	Obliga, desobliga, enliga.	Florin , llorin, posuorin .	<i>Oria.</i>
<i>Configa.</i>	Configa, perfiga, profiga, atofiga.	Dadina, sardina, Granadi .	<i>Dina.</i>
<i>Desfabriga.</i>	Desfabriga .	Emina, acrimina, camina, descami- na, encamina, domina, predomi- na, fulmina, determina, examina, termina, ilumina, abomina, con- tamina.	<i>Mina.</i>
<i>Desfobriga.</i>	Desfobriga .	Refina, confina, afina.	<i>Fina.</i>
<i>Bodigo.</i>	Bodigo, saca de <i>Diga</i> .	Mezquina, Damasquina, esquina .	<i>Quina.</i>
<i>Papahigo.</i>	Papahigo .	Latina, termentina, serpentina .	<i>Tina.</i>
<i>Agutija.</i>	Agutija .	Desfatina , Latina, Platina .	<i>Atina.</i>
<i>Corrija.</i>	Corrija , Torrija .	Vizcaina, Zaina.	<i>Aina.</i>
<i>Afija.</i>	Afija.	Arruina .	<i>Raina.</i>
<i>Contradixe.</i>	Contradixe , benedixe , maldixe , desdixe .	Indigna , condigna .	<i>Digna.</i>
<i>Corrige.</i>	Corrige .	Acrimina :	<i>Imina.</i>
<i>Torongil.</i>	Torongil , mongil , peregil , con- cegil.	Encamina , descamina .	<i>Camina.</i>
<i>Ciuil.</i>	Ciuil, ceuil, seruil .	Desfatine .	<i>Mine.</i>
<i>Pedila.</i>	Pedila , concedila , &c.	Domine, ptedomine, abomine.	<i>Omine.</i>
<i>Dispauila.</i>	Dispauila, seruila, recebila, &c.	Encamine, descamine .	<i>Camine.</i>
<i>Desafila.</i>	Desafila .	Auine, conu. entreu. desauine, ade- ui. sobreu. contr.	<i>Vine.</i>
<i>Mouila.</i>	Mouila, remouila, conmouila, pro- mouila.	Indigno, condigno .	<i>Digno.</i>
<i>Desopila.</i>	Desopila, recopila .	Afino , refino , confino .	<i>Fino.</i>
<i>Marauilla.</i>	Marauilla, Seuilla, gauilla, heuilla, escobilla , recebilla , &c.	Christalino, molino, remolino, Pau- lino, Marcelino.	<i>Lino.</i>
<i>Casilla.</i>	Casilla, enrilla, desensilla, asilla, de- safilla .	Teatino, Lati. conti. matuti. front. intestin. serpen. Salaman. atino. desat. amot. obsti. destin. Augu. Const. cratin. Valent. Trident.	<i>Tino.</i>
<i>Encaquilla.</i>	Encaquilla , desencaquilla .	Empino, espi. pepi. Cale.	<i>Pino.</i>
<i>Semilla.</i>	Semilla, armilla, humilla, fumilla,	Remolino .	<i>Molino.</i>
		Descincha .	<i>Cincha.</i>
		Rapiña , apina , lamp. decamp.	<i>Piña.</i>
			<i>Ni-</i>

Niña.	Aniña.	Manò, fanò, &c.	Nò.
Tiña.	Entretiña, retina.	Cayò, recayò, oyò, royò, huyò, &c.	Yò.
	Aniño, retin. entretiña.	Concedio, &c.	Diò.
Tripa,	Destripa.	Confidò, desconfidò, defasiò.	Fidò.
Tira.	Retira, estir. aliqujt. mentira,	Godoy.	Doy.
Mira.	Admira, remira.	Redoble, mandoble.	Doble.
Vira.	Desvira, Elvira.	Inmoble.	Moble.
Tire.	Retire, estire.	Recobra.	Cobra.
Mire.	Remire, admire.	Resobra.	(Obra. Sobra.)
Miro.	Admiro, remiro.	Tapaboca, inuo. reu. conuia. desboca,	Boca.
Tiro.	Retiro, estiro.	emboca.	
Firma,	Afirma, confirma.	Apoca.	Poca.
Mira,	Camisa, enca. remis,	Melcocha, falcocha.	Cocha.
Pisa.	Cortapisa, arrepisa,	Abrocha.	Brecha.
Lisa.	Alisa.	Desmocha,	Mocha.
Piso.	Arrepiso.	Bizcocho.	Cocho.
Liso.	Aliso.	Desmochó.	Mochó.
Risco.	Abarrisco, arrisco,	Apoda.	Podá.
Visco.	Toruisco.	Apodo.	Podó.
Fisco.	Confisco.	Acomodo, desacomodo,	Modó.
Vista.	Reuista, enuist. sobreuist,	Enlodo.	Lodó.
Lista.	Euangelista, alista.	Ensoga, desensoga.	Soga.
Christo.	Antechristo.	Aboga.	Boga.
Visto.	Reuisto, enuisto.	Aloja, sfoja, asfoja.	Loja.
Dita.	Erudita, bendita, maldita.	Arroja, aherroja, enroja, enroja,	Roja.
Quita.	Mezquita, bendita, maldita, poquita,	Delcerroja, Barbarroja.	
	& diminutiua similia.	Barbaroja.	Arroja.
Cita.	Incita, ex. con. rec. refucita, sollicita,	Escoja, enco. recoj. desc. ac.	Coja.
	exer. precipita.	Remoja.	Moja.
Imita.	Limita.	Remoje.	Moje.
Ermita.	Permita, interm. enfer. Ita.	Remojo, tramojo,	Mojó.
Pepita.	Despepita.	Saca de Coja.	Coja.
Escruta.	Prescripta, sobrescrita.	Robola, enarbola, trobola, &c.	Bola.
Finita.	Infinita.	Enhola, descencola, vacola, inuocola,	Cola.
Garita.	Margarita.	&c.	
Quite.	Desquite.	Perdiòla, &c.	Diòla.
Limite.	Limite.	Pagòla, &c.	Gola.
Isa.	Vsua, &c.	Casòla, &c.	Sola.
Viua.	Auiua, reuiua, siempre viua,	Mouidòla, &c.	Viola.
Escrina.	Descruiua, sobescri. prescriu.	Defasiòla.	Asola.
Criua.	Acriua, descr. prescrip. etc.	Amparòla, parola, esfrarola,	Arola.
Vine.	Auiue, reuiue.	Matòla, &c.	Atola.
Escrive.	Descr. prescrip. sobref.	Apartòla, &c.	Hartola.
Vino.	Auiuo, reuiuo, &c.	Pidiòla, ampidiòla, midiòla, diuidiòla,	Idiòla.
Escriuo.	Prescriuo, descriu. &c.	añidiòla, &c.	
Criuo.	Acriuo, prescrip. descr.	Presfriòla, re. com. difriò.	Hiriòla.
Eriza.	Ojeriza, eneriza, cauter. encoleri. vand.	Pisdola, &c.	Isola.
	prime. caua.	Recibiòla, &c.	Inuiòla.
Atiza.	Matiza.	Mouidòla, re. com. promouidola, &c.	Oniòla.
Dize.	Desdize, bendi. contra. mal.	Defuniòla.	Vuiòla.
Atize.	Matize.	Acusòla, &c.	Vsola.
Rizo.	Carrizo.	Apolo, rapòl. topòlo, tap. capòlo, esca-	Pola.
Atizo.	Batizo, matizo.	pòlo, &c.	
	O.	Mausòlo.	Solo.
Dò.	Mandò, vedò, &c.	Ampolla, empolla.	Polla.
		Desabolla.	Abolla.

<i>Coma.</i>	Carcoma .	<i>Indecora .</i>	<i>Decora.</i>
<i>Doma.</i>	Redoma, Sodoma, Bandoma.	<i>Indecoro, decoro .</i>	<i>Coro.</i>
<i>Lomo.</i>	Plomo, aplomo, desplomo, solomo, palomo, deslom.	<i>Sonoro .</i>	<i>Onoro.</i>
<i>Momo.</i>	Amomo.	<i>Floro, desfloro.</i>	<i>Loro.</i>
<i>Plomo.</i>	Desplomo, aplomo.	<i>Enamoro ,</i>	<i>Moro.</i>
<i>Nombre.</i>	Renombre, sobrenomb. pron.	<i>Deidoro , adoro ,</i> Isid. l. Metr.	<i>Doro.</i>
<i>Acion.</i>	Orientacion. &c.	<i>Escoria , Achicoria.</i>	<i>Coria.</i>
<i>Passion.</i>	Compassion.	<i>Vanagloria .</i>	<i>Gloria.</i>
<i>Nacion.</i>	Indignacion.	<i>Conforma, reforma, desconforma, transforma .</i>	<i>Forma.</i>
<i>Don.</i>	Baldon, blandon. perd. hond. cord. algod. açadon, alm.	<i>Adorna, exorna .</i>	<i>Dorna.</i>
<i>Proporcion.</i>	Proporcion, desproporcion.	<i>Retorna, trastorna .</i>	<i>Torna.</i>
<i>Vision.</i>	Prouision. diuision.	<i>Retorno, contorno, entorno, rtastorno .</i>	<i>Torno.</i>
<i>Aron.</i>	Varon, Acharon.	<i>Mazorra .</i>	<i>Zorra.</i>
<i>Leon.</i>	Camaseon, Pant. Pigmal.	<i>Socorra, acorra, recorra .</i>	<i>Corra.</i>
<i>Alon.</i>	Canalon.	<i>Engorra .</i>	<i>Gorra.</i>
<i>Son.</i>	Arteson, blason, meson. pison, Sançon, Iafon.	<i>Alcorza, alhorza . Ribagorza , Alcorza .</i>	<i>Orza.</i>
<i>Vellon.</i>	Pauellon.	<i>Glosa, golosa, Tolosa, fabulosa, escandalosa, escrupulosa .</i>	<i>Corza.</i>
<i>Pon.</i>	Iapon, capon, tapon, dispon, &c.	<i>Ventosa, rebostosa, costosa, faltosa, gotosa .</i>	<i>Iofa.</i>
<i>Laton.</i>	Platon.	<i>Enrosa, honrosa, barrofa .</i>	<i>Rofa.</i>
<i>Dona.</i>	Madona, remendona, perdonona, baldona, Cardona.	<i>Acosa, descosa, pecosa, mocosa.</i>	<i>Cesa.</i>
	Dodona.	<i>Raposa, esposa, raposa, mariposa, despola .</i>	<i>Posa.</i>
<i>Abona.</i>	Eslauona.	<i>Fastidiosa, odiosa, compendiofa, embidiosa, estudiofa.</i>	<i>Diofa.</i>
<i>Encona.</i>	Defentona.	<i>Ambiciofa .</i>	<i>Viciofa.</i>
<i>Escoza.</i>	Defencona.	<i>Amorosa .</i>	<i>Morosa.</i>
<i>Pene.</i>	Propone, dispone, compone, impone, suppone, oppone, antepone, depone, descompone, prepone, repone, expone, entrepone, interpone .	<i>Enrosca .</i>	<i>Rosca.</i>
<i>Sonda.</i>	Trapifonda .	<i>Derrota .</i>	<i>Rota.</i>
<i>Topa.</i>	Estopa, metopa .	<i>Chacota, picota, escota, acota, &c.</i>	<i>Cota.</i>
<i>Ropa.</i>	Arropa, defarropa, guardaropa .	<i>Sofota, marquesota .</i>	<i>Sota.</i>
<i>Tropa.</i>	Atropa .	<i>Deuota, embota, reuota, defenota.</i>	<i>Vota.</i>
<i>Olor.</i>	Dolor, color .	<i>Remota .</i>	<i>Moza.</i>
<i>Fauor.</i>	Disfauor .	<i>Agota .</i>	<i>Gota.</i>
<i>Humor.</i>	Rumor .	<i>Denota .</i>	<i>Nota.</i>
<i>Onor.</i>	Pundonor.	<i>Sacerdote, agradote, &c.</i>	<i>Dote.</i>
<i>Amor.</i>	Defamor, clamor.	<i>Concediote, &c.</i>	<i>Diote.</i>
<i>Señor.</i>	Ruiseñor .	<i>Mouiote, &c.</i>	<i>Viate.</i>
<i>Hedor.</i>	Vencedor, tañedor, valedor, roedor, tañedor, beuedor, lamedor, vendedor, re-dedor, cogedor.	<i>Embote, rebote, desembote, tra-uote, &c.</i>	<i>Vote.</i>
<i>Lector.</i>	Electo, colector .	<i>Azote, cazote, gozo, &c.</i>	<i>Zote.</i>
<i>Dado.</i>	Arrendado, bordado.	<i>Pipote, capote, repote, escapote .</i>	<i>Pote.</i>
<i>Rector.</i>	Corrector .	<i>Amote, &c.</i>	<i>Mote.</i>
<i>Errador.</i>	Afferrador .	<i>Escoto, Acoto .</i>	<i>Coto.</i>
<i>Regidor.</i>	Corregidor .	<i>Deuoto, emboto, desemboto, &c.</i>	<i>Voto.</i>
<i>Arador.</i>	Amparador, defamparador.	<i>Carroza .</i>	<i>Roza.</i>
<i>Amador.</i>	Inflamador, infamador .	<i>Zaragoza .</i>	<i>Goza.</i>
<i>Orador.</i>	Morador.	<i>Desempeza .</i>	<i>Empoza.</i>
<i>Adora.</i>	Pandora, adora, desdora .	<i>Remoza .</i>	<i>Moza.</i>
<i>Lora.</i>	Flora, desflora .	<i>Desconosce, reconoce .</i>	<i>Conoce.</i>
<i>Mora.</i>	Enamora, Zamora, zarza .	<i>Rebozo, arrebozo, desabozo, calab.</i>	<i>Bozo.</i>

<i>Cuba.</i>	Encuba, defencuba.	<i>Acuña,</i> empuño, desempuño.	<i>Cuña.</i>
<i>Tuue.</i>	Estuue, detuue, retuue, mantuue, entretuue.	<i>Empuño,</i> desempuño.	<i>Puño.</i>
<i>Aucia.</i>	Defaucia.	<i>Desempuño.</i>	<i>Empuña.</i>
<i>Sucia.</i>	Enfucia,	<i>Repunta,</i> apunta, despunta, pespunta.	<i>Punta.</i>
<i>Lucia.</i>	Enlucia.	<i>Contra punto,</i> &c. <i>laca de Vuta.</i>	<i>Punso.</i>
<i>Suda.</i>	Trafuda, fesuda.	<i>Impura,</i> apura.	<i>Fura.</i>
<i>Muda.</i>	Tartamuda, demuda, remuda.	<i>Iuntura.</i>	<i>Vitura.</i>
<i>Nuda.</i>	Defaunda, faunda.	<i>Affigura.</i>	<i>Segura.</i>
<i>Acuda.</i>	Sacuda.	<i>Desfigura,</i> trasfigura.	<i>Figura.</i>
<i>Aluda.</i>	Saluda.	<i>Conjura,</i> perjura.	<i>Lura.</i>
<i>Efcuda.</i>	Pescuda.	<i>Aventura,</i> desventura, Buenaventura.	<i>Ventura.</i>
<i>Fluxo.</i>	Influxo, refluxo.	<i>Aprefura.</i>	<i>Presura.</i>
<i>Puxo.</i>	Empujo, sobrepujo.	<i>Madure,</i> endure.	<i>Dura.</i>
<i>Bula.</i>	Attribula.	<i>Aventure,</i> conjeture.	<i>Iure.</i>
<i>Mula.</i>	Acumula, estimula, dissimula, cumula.	<i>Procure.</i>	<i>Cure.</i>
<i>Gula.</i>	Regula.	<i>Desfigure,</i> trasfigure.	<i>Figure.</i>
<i>Pulga.</i>	Repulga, espulga.	<i>Conjure,</i> perjure.	<i>Ture.</i>
<i>Comulga.</i>	Excomulga.	<i>Maduro.</i>	<i>Duro.</i>
<i>Suma.</i>	Presuma, consuma, resuma.	<i>Murmuro.</i>	<i>Muro.</i>
<i>Pluma.</i>	Empluma, desempluma, despluma.	<i>Procuro,</i> escuro, Epicuro.	<i>Caro.</i>
<i>Summo.</i>	Presumo, resumo, consumo, &c.	<i>Compuse,</i> dis. re. com. sup. de. im. inter. pro. traspuse.	<i>Puso.</i>
<i>Humo.</i>	Ahumo.	<i>Injusta,</i> alusta.	<i>Iusta.</i>
<i>Luna.</i>	Coluna.	<i>Desgusta,</i> Augusta.	<i>Gusta.</i>
<i>Tuna.</i>	Ayuna, defayuna.	<i>Injusto,</i> ajusto, aljusto.	<i>Iusto.</i>
<i>Cuna.</i>	Encuna.	<i>Desgusto,</i> Augusto.	<i>Gusto.</i>
<i>Fortuna.</i>	Afortuna.	<i>Disputa,</i> imputa, reputa, computa.	<i>Fusa.</i>
<i>Tuno.</i>	Ayuno, defayuno.	<i>Desfruta.</i>	<i>Fruta.</i>
<i>Funda.</i>	Profunda, confunda, infunda.	<i>Rehuya.</i>	<i>Huya.</i>
<i>Cunda.</i>	Iocunda, iracunda, facunda, fecunda, infecunda.	<i>Restituya,</i> sustituya, estatuya, constituya, destituya.	<i>Tuya.</i>
<i>Manda.</i>	Inmunda.	<i>Andaluz.</i>	<i>Luz.</i>
<i>Cuña.</i>	Acuña, encuña, defencuña.	<i>Arcabuz.</i>	<i>Buz.</i>
	<i>Gascuña.</i>		
<i>Empuña.</i>	Desempuña.		

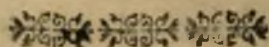

MVSA IV. LATINA.

VLTA sunt apud Latinós huius generis carmina, & quia Latinis præcipuè scribimus, MVSAM hanc in duas partes subdividemus: quarum altera sit materialis, formalis altera: illa contemplatrix, hæc practica: prior

subministrabit voces, illasque reducet ad numeros & mensuras posterior.

PARS I.

CDV.

DIDIT iterum iterumque Nicolaus Nomesseius Parnassum suum. Poëta Sacram adiunxit, & in ipsa, nomina & res, quæ cum in Sacris Literis, tum in Ecclesiasticis passim historicis reperiuntur, Authorum illustrium carminibus dilucidavit. Echo addidit: quam esse Musam decimam Ioannes Honthemius contendit, & celebrat hoc echetico carmine.

Parnassum Veterem ter tres coluere sorores;
 Parnassus decimam noster hic alter habet.
 Non video hanc inquis . Nec se finit illa videri,
 Auditur doctis sed tamen illa viris .
 Scilicet hac Echo est, fœdi qua Panos amores,
 Contemnens Phœbi nunc iuga sacra calit,
 Pra reliquis illam Doctus veneratur Apollo,
 Quid mirum? reliquas hac prae una Deas.
 Historiam hac omnem callet siue illa prophavis
 Siue sit è sacris illa petita libris:
 Experiare licet . Quis Vriam occidere ferro .
 Mandauit? DAVID . Verane nympa refert è
 Nunc ciues melius bella in ciuilia duxit
 Cæsare Pompeius? PEIUS . Et illud ita est .
 Quid sacro Christi Laurens pro nomine passus è
 ASSVS . Et historias hanc mihi scire neges?
 Quin obscura etiam nympa hac enigmata soluit;
 E multis vnum sit memorasse satis:
 Dic Echo, Quis sum? Solus (res mira) suaui
 Funera concentu tristitia Solor? OLOR .
 Cum Phæbo certent concordi voce sorores:
 Quod simul ha præstant, hæc tibi sola dabit.
 Inunt, pra reliquis Echo contemne puellis,
 Cedere, sui sacri Dux velit ipse Chori .

Nomesscius igitur dudè in sua Echo præ-
 fitit, nam & collegit multa exempla, in qui-
 bus variè Echo respondet aut ablutit; & addi-
 dit copiosam vocum refractarum farraginem, &
 Echophilus possit se in hoc genere carminum
 exercere . Et ego Nomesscij exemplo hanc
 Musam in duas partes seu capita dispescui, in
 prima numerosissimam vocum refractarum aut
 etiam reflexarum Syluam aperturus, & in se-
 cunda daturus Echeticas Clarorum Virorum
 speculationes .

Occurrent in Sylua Echones interdum,
 valde dissonæ, & quæ non videantur cum voci-
 bus integris connecti posse, sed quia *inuisa Vir-
 tuti nulla est via*, & doctrina ad virtutem re-
 ducitur, vt puto, nulla viro docto est conne-
 xio *vocum Difficilis*, quod exemplis confir-
 mo . Si dicas *Teleboa*, audies vallem respon-
 dentem *Boa*: & has voces non posse compo-
 ni iudicabis . At contrarium censuit Ianus
 Doula, cuius est istud Distichum;
 Quid mihi tendenti Libethrida versus, iter si
 Infectum reddat gens Teleboa & Boa .

Et quidem pulchrè & belle . Quando enim
 appetimur à latronibus, boando, & clamando
 suppetias & auxilium petimus . Dicenti *Maxi-
 mus*, respondent montes *Imus*, & licèt contra-
 riæ videantur istæ voces, non incongruè con-
 nectuntur à nobis in hoc Pentametro Mellifluo
 meo Bernardo inscripto; videlicèt .
 Et tibi, quando alyis maximus, imus eras .
 Qui Surdas, Absurdos, timidus, pauidos, & simi-

les voces edixerit, ni surdus sit, audiet Echo-
 nem respondentem *Dos* . Et quis connectet?
 Olim Ego . Condolens enim valde iuuenis
 amico, qui sub specie dotis opulentissimæ Sa-
 tyram & non foeminam duxerat, sic cecini.
*Absurdi & surdi, pauidi rabadique Mariti,
 Nec-non interdum sunt stupidi & stolidi .
 Et cur? Quis nobis Aula hac secreta recludet?
 An tu, que torques compita vallis? Ita . (Dos .
 Quid facit absurdos? Dos, Surdos, Dos, Pauidos?
 Quid Stupidos, stolidos, & timidus? quoque Dos .
 Ergo, ne fæmineas voces tolerare cogatur,
 Et tota surdus debeat esse die;
 Et ne absurda pati, & claudere debeat amens
 Astonitos oculos sepe iubente proco:
 Ne pavor & rabies reddant stupidum stolidumq;
 Virtutem doti præferat ipse graui .
 Prædita virtute est semper bona qualibet vxor:
 Est aliàsque bona prædita dote, mala .
 Hæc de connexionem & vsu vocum: earumdem
 modo fractiones & refractiones subscribamus .*

Refractarum e reflexarum vocum

S Y L V A .

CDVI.

OCES aliæ sunt rectæ & aliæ obliquæ .
 Harum fractiones & flexiones cõmu-
 nes sunt illarumq; particulares . Et idè
 initium ab obliquis sumemus: & no-
 minum verborumque casus contem-
 plabimur .

SECTIO . I .

Casus nominum & Verborum complectens .

- Musa . Vsa . &c .
- Musarum . Vsarum . harum .
- Musis . Vsis . Scis . Sis . Is .
- Dominus . Do minus ! ò minus !
- Domini . Omni , homini .
- Domino . Mino .
- Domine . Omine . Homine . O mina .
- Dominorum . Minorum . [norunt ,] horum .
- Dominis . Ominis . Hominis . minis . [nix] . is .
- Dominos . Minos . nos . os .
- Templorum . Lorum . horum .
- Templis . Lis . is .
- Sermone . Mone . ò , ne .
- Sermones . Mones . nes . es .
- Temporis . Poris . oris .
- Tempori . Pari . ori .
- Tempore . Ore . Re .
- Tempora . Hora Ora . n . Ora . verb .
- Temporum . Porum . Horum .

Temporibus . Oribus . rinus .
 Sensus . Census . Sus . Suus .
 Sensui . Censui . Sui .
 Sensuum . Censuum . Suum . Sum . &c.
 Genu . &c. nihil dat .
 Dies . Es . as .
 Diej . Et . &c.

A D I E C T I V A .

Bonus . Onus .
 Brevis . Vis . Is , (bis . vis , verb.)
 Breui . Vi .
 Breuia . E via . via .
 Prudens . Rudens . Dens . Ens .
 Prudentis . Rudentis . Dentis . Entis . &c.
 Idem . Dem .
 Eadem . Ea-dem .
 Eiusdem . Ius-dem .
 Eidem . Idem . Dem . &c.
 VERBVM Amo .
 Amo . as . Hamo . as . &c.
 Amamus . Hamamus . Hamus . Mus ,
 Amabamus . Hamus .
 Amaueram . Veram . Eram .
 Amaueras . Veras . Eras .
 Amaueramus . Aberamus . Eramus . Ramus . Mus ,
 Amaueratis . Aberatis . Eratis . Ratis .
 Amauerant . Aberant . Erant .
 Amabis . Abis . Anis . Vis . bis . Is .
 Amabit . Abit . Abijt .
 Amabimus . [Abimus] Bimus . Imus . Mus .
 Amabitis . [Abitis .] Vitis . Itis . Is .
 Amato . [Mato . ital .] Atho ,
 Amate . A Te .
 Amanto . Mantho .
 Amares . Ares . Mars . Res .
 Amaremus . Aremus . Remus . Mus .
 Amaretis . Aretis . Retis . Is .
 Amarent . Arent .
 Amaueris . Veris . Eris .
 Amauerimus . Erimus . Mus . (Aberimus .)
 Amaueritis . (Aberitis) Eritis . Itis . is .
 Amauissem . Abyssem . Ijsem . &c.
 Amauero . Abero . Verò . Ero .
 Amare . Mare . à re .
 Amauisse . Abiisse . Ijffe .
 Amante . Ante .
 Amantium . Mantium . Antium .
 Amaturus . Maturus . Vrus . Rus .
 Passiva .
 Amor . verb. Amor . nom.
 Amaris . Maris . Aris .
 Amabaris . Aris .
 Amabare . à re .
 Amaberis . Aberis . Veris . sub. & adi. Cris .
 Amabitur . [Abitur] itur .
 Amare . Mare . à re .

Ameris . à meris . Eris .
 Amarer . Arer .
 Amareris . Areris . Reris . Eris .
 Amaretur . Aretur . Retur .
 Amaremur . Aremur .
 Amaremini . Aremini . Remi , ni .
 Amarentur . Arentur .
 Amari . à mari . &c.

V E R B V M Doceo .

Doceo . Eo .
 Doces . Es .
 Docebamus . Hamus . Mus .
 Docebatis . Vatis .
 Docuisti . ijsti .
 Docuimus . Bimus . Imus . Mus .
 Docuerant . Erunt .
 Docebimus . Bimus . Imus . Mus .
 Docebitis . Vitis . Itis . Is .
 Docento . Cento .
 Doceam . as . Eam . as .
 Doceamus . Eamus . Hamus . Hus .
 Doceres . Ceres . Seres . Hæres . Res . Es .
 Doceret . Hæret .
 Doceremus . Heremus . Hæremus . Remus . Mus .
 Doceretis . Hæretis . Reris . Is .
 Docerent . Hærent .
 Docuisssem . ijsem . es . et .
 Docuisses . V . ses . et .
 Docuissetis . Setis .
 Docuero . Verò . Ero .
 Docueris . Veris . Eris .
 Docuerit . Erit .
 Docuerimus . Erimus [Rhythmus] Mus .
 Docueritis . Eritis .
 Docere . Cera . Sere . Sera . e . re . arc .
 Docuisse . ijffe .
 Docens . entis . Ens . entis .
 Docturus . Vrus . Rus .

Passiva .

Doceris . Eris .
 Doceberis . Veris . Eris .
 Docebere . Verè . Vere .
 Docebitur . Itur .
 Docere . Sere . arc . è re .
 Doceris . Aris .
 Doceatur . Eat . &c .
 Doceretur . Seretur . Seris . eris .
 Doceretur . Seretur . &c .
 Doceri . Seri . Heri .
 Doctus . Thus .
 Docendos . Dos .

V E R B V M Lego .

Lego . Ego .
 Legis . Legis , nom .
 Legit . Egit .
 Legimus . Egit . Egimus . Imus . Mus .

itis. is.
ham. Egebam. &c.
Egi. egisti. &c.
Egeram. &a. Geram. &c. Eram. &c.
Leges. Nom. Egese.
Eget. &c.
Ege.
Ito.
Ite.
Itote.
Hamus.
Egeres. Geres. Hæres. Res. es.
Geret. hæret. &c.
iffem. &c.
egero. gero. ero.
Egeris. geris. Eris. &c.
[Egère] Gere. ære. è re,
Egisse. ijsse. Is se.
Egens. Gens. Ens.
Vrus. Rus.
Passiva.
Egeris. Egeris. geris, aris, &c.
Aris.
[Egeris] Geris. Eris.
[egère] Gere. ære. è re.
Aris.
Gereris. Reris. Eris.
Legi. Legi. nom. Egi.
Lectus. Thus.
Legendos. Dos.

VERBUM Audio.

Audio. Dio. Io.
Vdis. Dis. Is.
It. Ije.
Imus. Mus.
Ditis. Itis. Is.
Vas. As.
Iui. &c. Diui.
Iueram. Iueram. Veram. Eram.
Iueras. &c. Veras. Eras. &c.
Diam.
Dies. Es.
Hient.
Dito. Ito.
Dite. Ite.
Ito te. &c.
Diam.
Dias. As.
Irem. Rem.
Ires. Res. Es.
Irent. &c.
Iuisssem. &c.
Iuero. Vero. Ero.
Dj.
Dito. Ito.
Dite. Ite. Te.

Auditote. Itote.

Passiva.

Audiris. Diris. Iris. Is.
Auditur. Itur. &c.
Audiebaris. Varys. Aris. Is.
Audieris. Iëris. Eris. Is.
Audire. Dirè. Dirè. Ire. Re.
Audiri. Dirì.
Audiuisse. Iuisse. Visa. Se.
Audiens. lens. Ens.
Auditurus. Iturus. Vrus. Rus.
Auditum. Itum. Tum.
Audiendos. Dos.

SECTIO II.

Verba & Nomina in recto proponens.

DEdimus præcipuas Echones, quæ ex obli-
 quorum inclementis oriuntur, quæ omni-
 bus aut fere Verbis & Nominibus cõmunes sunt,
 debueruntque præmitti, ne in singulis repe-
 rentur. Nunc venimus ad recta, illaque in-
 Echones flectimus: & si non possint flecti,
 frangimus.

Dices, in sequenti syluâ te, non recta, sed
 obliqua videre; adeoque non satisfieri promif-
 sis. Respondeo, Me intendere solummodo
 voces in recto ponere, at quia sæpe in aliquo
 illæ obliquo solent melius reflecti, idcõ illas in-
 terdum in obliquis scripsi, vt illis Lector vti
 commodius possit.

Abactus. Actus. Thus. &c.
Abacuc. Huc.
Abantiades, Hyades. Ades. Des. Es.
Abaris. Ab Aris. Aris. Is.
Abas. Abbas. Vas. As.
Abathos, Athos.
Abauos. Auos, Bos.
Abauis, Auis, Vis, Is.
Abdomine. Domine. Omine, Homine. Minæ.
Abelum, Belum. Regem. Bellum.
Abeamus. beamus, eamus, hamus, mus.
Abero. Vero, Ero, Erro.
Abhorreo. Horreo, reo, eo.
Abibamus. Bibamus. Ibamus. hamus, mus.
Abires, Vires, Ires, Res, es.
Abiturus. Iturus. Vrus, rus.
Abibit. Bibit. ibit. it.
Abiuretis. Iuretis. vretis, retis.
Abludas. Ludas, vdas, das, as.
Abluere. Luere, verè, verè, ere, è re, re.
Abluero. Luero. verò, ero.
Abominaris, ominaris, minaris, aris.
Abramus, Ramus, hamus, mus.
Abrumpere, Rumpere, Peræ. ære.

Abscedo. Cedo, Cado, edo, do.
Abscindo, Scindo, do.
Abcondita, Condita, dita, ita.
Ab simile. Simile. mille, ille.
Abstineant. Incant, neant, eant.
Absurdos, Surdos, Dos.
Abundavit, vndavit, David, Dabit, abit, it.
Abunde. Vnde. vndæ.
Abusus, Vlus, Sus, Suns.
Abutimur? Vtimur. [timor.]
Abyssus. Byssus. bis suos. vi suos. Visus. Vi sus.
Acanthus, Cantus, An thus?
Quid quarit cor amore accensum? Censū. Sensum.
Acerbas, herbas, vas.
Trahibus contextus acernis. Cernis.
Accedere, Cedere, Edere, de re, è re. ære. æræ.
Accelerate, rate.
Accelerata, rata.
Acceleres, celeres, celeres. res.
Accepit. Cœpit. cepit.
Nouo auxilio accito, cito.
Accersuit. Sciuit, iuit, ibit.
Acclamas, Clamas, amas, mas, as.
Achilles, ille es.
Achiui. Ibi. Vi.
Acroeraunea. Ceraunea.
Acrocorynthus. Cerinthus. intus. thus.
Accumulas, cumulas, mulas, vllas.
Acotius, Contius. fuerunt iurisp.
Matris Acidalia. Daliæ, aliæ, liæ.
Aconita. Ita.
Accredere. Credere, reddere. edere. de re. è re.
Accunderes. Cuderes. hæres.
Acredula, auis Credula, (edulis.) vlla.
Actutum. ac tutum.
Acutis. OTTIS.
Adaquas. [Decas] æquas. equas. quas?
Adalligat. Alligat, ligat.
Adapto, Apto.
Adangeo, Augeo, Eo.
Addico, Dico. Ico.
Addictus, Dictus, ictus, thus.
Addisco, Disco.
Addna, Dita. ita.
addite, dite, Dite, ite.
addixti, dixti.
addoceant, doceant. eaut.
addubitat, dubitat.
adduplicat, duplicat. plicat.
adedit, edit.
adegit, egit.
adesurit, esurit. vrit.
ademptus, emptus. thus.
adimplet, implet.
adfremuit, tremuit. emit.
adhareat, hæreat. eat.

adbarei, hæret.
adhibebitur, itur.
adipiscatur, piscatur. piscatus catus.
adiurat, iurat. vrat.
adiuuat, iuuat. [iuuet, iubet.]
adiunxerit, iunxerit. erit.
adlatras, latras. atras, [thrax.]
Adimetus Rex, metus.
admiratus, miratus, ratus.
admiscere. miscere. fere. è re.
tales ne admiscere, mittere. tere.
admordet, mordet. det.
admugit, mugit.
adnabis, nabis. nauis. Aus, abis. Vis.
adobruit, obruit. ruit. it.
adolebat, olebat.
Adolescentum, centum.
Adonis, donis, onois.
adopertus, opertus.
adopitor, opinor.
adorsus, orsus.
adorrus, ortus.
adoro, oro.
adproperas, properas. operas, peras. ca.
adrepit, repit.
ex Phrygia sacra adscita, Ita,
adsciuit, sciuit, iuit. ibit.
adsector, sector.
adsentio, sentio.
adsimilis, similis. illis. lis. is.
adspiras, spiras, & iras.
aduersus, versus.
Quæ tela vibrant illum aduersus? versus.
aduentum, ventum.
aduentus, ventus.
aduigilent, vigilent.
quoties deprensus adulter? ter.
leporem venatur adurgens, vrgens. Gens.
die quibus exadytis? Ditis. itis.
Æacides, id es.
adificata, cata.
Æmula, mula. vlla.
Æmulus, mulus. vllus.
aquabis, abis. bis. vis. is.
equales, quales? Vales. Ales. n. ales. ve.
equare, quare? Vare.
equoris, oris.
equus, equus. æquus.
Victor ero si sim prodigus aris? Eris.
Æsopus, opus.
qui negligit æthera, Thera, id est bestia, sic Di.
vsurpat.
Affabor, fabor.
affari, fari.
afferri, ferri.
affinis, finis.

ligat, ligat.
 licetam, licetam. istam.
 rica, Ital. id est diues.
 Memnone, Memnone. non. ne? [mone]
 ageres.
 meruere hisce scelerib. agrestes? restes.
 [estis] stes. es.
 æneus, æneus. eius.
 œneus, œneus fluius.
 late, late, late. à te.
 lauda, lauda.
 lauda, laude. aude. vda.
 mibi, memora, ceperunt nomen alanda?
 à laude.
 Filius Alomenæ. Menæ.
 Alciatus, cyatus, thus.
 Ales. ales. es.
 alimentis? mentis, entis.
 aliquando, quando? HisPan. Vando. Ando.
 Aliquarum, quarum? harum.
 aliquas. quas? has. as.
 aliquis quis? is. his. is.
 aliquorum, quorum? horum.
 pars aliquota quota? vota.
 lite lite. ite, te.
 Alituum, lituum. tuum.
 Allecto. lecto.
 Allego. lêgo. lêgo. Ego.
 Alleger. eget.
 Allegit legit, egit. it.
 Aludit. ludit. it.
 Aliteruter. vter? ter.
 Aliterutros. vtros, hos, ros.
 Aliterutrum. vtrum?
 Alissimus. Simus, imus, mus.
 Alumen. lumen. en.
 Ambrosius nomen Proprium. Ambrosius ap-
 pellatium.
 Amoene, Menæ, mence? ne.
 Ambitionis OVOIS.
 Amenus. Moenus, oenus.
 Equid amare? Mare. aræ.
 Amaris verb. amaris nomen Maris, aris, is.
 Amaro. Maro. aro.
 Amarus, ama rus.
 Amatrix. Matrix.
 Amica. mica. nom. & verb.
 Amore. more. ore. re.
 Amores. ah mores! mores, ores! ores verb.
 Amphitheatra. Theatra. atra.
 Ampullas, bullas, vllas.
 Anacletus. Cletus, lætus. thus.
 Anagrammata. grammata.
 Anabaptista. ista, iste.
 Anapestis. pestis. estis. is.
 Demosthenes an Cicero? Cicero. ero. fero.

Anfractus fractus. actus. thus.
 Animale male. ale.
 Animalis malis. alis. lis. is.
 Anquirere, rere? re.
 Antelucanis. lucanis. canis. is. his.
 Antipater. pater. i pater. ater. ter.
 Antiquam. quam?
 antiquarum. quarum? harum. Aaron.
 anxietas. ætas. has.
 apellamus. pellamus hamus. mus.
 Quid si se Christo nolint submittere Apella? pelle.
 apellere. pellere. ære. re.
 Quomodo pictorem istum appellem? Appellem.
 appellaus? Pelleus. Sci. Alexander Magnus.
 aphrodita. ita.
 appellat. pellat.
 appetitur. ietur. itur.
 applausu. ausu. vsu.
 apposta apposte, posita, sita. scite. ite. te.
 appotus potus. thus.
 appulsi. pulsi.
 aquarum. quarum? harum.
 Araret. aret.
 aras ne tueri? has ne tueri? heri. i
 arbitrata. rata.
 abrentur. rentur.
 Arbitris. reris, eris, cris.
 Dic mihi quid frondes deicit arboras? Boreas.
 eas. has.
 arcana. cana. Anna.
 arcano. cano. anno.
 arcanos. canos. nos. os.
 arcessent, cessent. essent.
 arcendas. er das. as.
 Arcendos en dos. os.
 Archangelus. Angelus.
 arithmus rithmus. mus.
 armipotente potente. ente. te.
 Armorum. morum. horum.
 Artaxerres Xerres.
 Aspernaberis æris, eris, Eris,
 Sperandum ne fore, ut ponat bella aspera?
 Spera.
 asperius. per ius.
 aspernor spernor.
 asseclarum. clarum. harum.
 assensit sensit. sit. it.
 Scriptura assensum. sensum.
 aspectus pectus. thus.
 asserere serere. rere. re.
 assiduos duos. vos. os.
 assimulas simulas. mulas. vllas. has.
 Similesque erunt qui mores eorum assumpserunt.
 erunt.
 Assurgens. vrgens. gens. ens.
 assultus. vltus. thus.

assyris Syris . Iris . is .
Ac sic fuerunt astrologi . ΛΟΓΟΙ ,
Si verum astrueret . rueret .
Reges assuria . Styriæ .
ataduras (*hispanice i vincula*) duras .
Athene . tene . Tene ?
Athleta . læta . HTA
atrium trium .
atroctus Ocyus .
attenuat . tenuat .
attenues . tenues .
attingens . tingens . ingens . gens . ens ,
attollere . tollere olere . ære . re .
attribuit tribuit . it .
aucupio cupio , Pio , Io . ô ,
audaci . Dici . Aci .
tenui musam meditaris auenâ , Venâ .
aufertur . fertur .
honor auguralis . augur - alis . alis . lis . is ,
auita vita ita
auitis , vitis . itis . is .
anito . Vito . verb . Vito . nomen Proprium .
quid regnat in aulis ? lis . is .
motu syluæ atque aurarum . rarum . harum ,
Ausane fuit talia Athalsa ? Talia (alia) Lia ,
aut alij . haud alij .
austeris heris .
auxiliaris . aris . APHΣ .
 B
Bachalaureus . laureus aureus . reus .
Baccarum charum , harum .
Balatro . latro . atro .
Baldus aldus .
Bambergam . Ambergam . Bergam ,
Barbaries . aries . as . es .
Carmina . Basilij . Siliij .
Batauos . atauos . auos . vos . os .
Bauaria . variæ .
Beanus . anus . annus .
Beata . eate : à te , Ate .
Beatos . Athos . mons in Thracia ,
Belochus Rex . Ochus . Rex etiam ,
an bene scit ? nescit . scit . it .
Benignis ignis . is .
Berenus , Rhenus .
quid dogmata Bernardi ? Nardi .
Bernarde . Narde . arde .
Bibit . ibit . it .
Biscorporis . corporis . poris , oris . is .
Bibliotheca . theca .
Bilibaldus baldus . Aldus .
Bilibris , libris .
Pergama , cum caderent bello superata bilustri ,
 lustris .
bipennis pennis en is .
blandiloquas oquas . quas . vas . as .

blandita . ita .
Blanditer an diter ? diter . iter .
blateras lateras . atras . as .
Boetrenus . Rhenus .
Bohemorum , morum . horum .
Boetius , Aethius . Ius .
bonos honos , ONOΣ , onos I
bonus , onus .
Boruffi . Russi . vfi . fi .
bones . oues .
brabeia , eia .
Britanna . Anna . Britanne , Ita . ne ?
Britannos , annos . an nos ?
Britannum . annum .
Busrides . trides . rides . des . es . æs .
 C
Caçodamones , dæmones . mones . es .
cacumen . acumen .
caduce duce .
caducis . ducis .
hostem cadere . cedere , edere . de re . ære . re .
cedes Aedes . ædes , des . as . es .
cessaras . aras . has .
Seçtator Caluini vini .
Vlyssesne , cuius aliquando concubina fuit Ca-
 lypsus ? Ipsus .
caluitium , vitium .
caluus . aluus . albus . caluis . vis . bis . is .
camæne Me ne ?
cauilla . Illa .
canoras noras , oras , horas . as .
canteris , eris , æris .
cantus . an - thus ?
caper , aper . per .
capacem . pacem .
capessere . seræ . ære . re .
capella pelle . Capellam . pellam .
fronte capillata . pilata . illata . lata .
carolus . olus .
capillis . pilis . illis . lis . is .
crimine , capitali , tali . ali . (alis .)
capta . apta .
carere . arere . rere ? re .
omne Sale caret . aret .
Quis inter veteres hoc sibi habuit Charius ? Ar-
 rius .
Carta arte . te .
Carbonarius . Arrius . Ius . (Arrio . Hisp . rio . yo .)
Chartis . artis
Caruisse aruisse . ruisse . isse . se .
quinam hi Casses . asles . es .
Queis Cassibus . aslibus
lumine Cassum . assum . sum .
castalios , alios .
castellis . stellis . lis . is .
castum . astum , tum .

at me tenere cathena. tene. te-ne?
cathenis ænis. en.is.
caudis. audis? vdis. Dis.is.
caue aue, væ
Cauris. auris. vris.is.
Causas. aufas.as. has.
Causa tua. aufa tua.
Causidicam. dicam. si dicam.
Causidico. dico si dico.
Cedere. eedere. edere de re. ære. è re.
Celebraris. raris. aris.
Celebreris. reris. eris Eris. æris.
Celeres. celer. es. hæres. res. es.
Censeri. scri. heri. nom. & ado.
Censes. enses. es.
Censuris. vris.
Census. sensus. sus. suus.
Centaurum. taurum. aurum, Vrum.
Cum clapsi fuerint anni centum. en tum. en tuum.
Cereris. reris. eris.
Certamen, tamen. amen
certamine. minæ.
Cesset. effcet.
Chalybes, alybes Populi.
Fronte sed sano corde chimera. mera. hera.
Chorea, rea. ea.
Christi ius. istius.
Christumque, istumque, *in pectore claudo.* laudo.
Quis argumentis? forte chronologicis? logicis.
Ucada. cade. Adæ. adde.
Cicadam. cadam. Adam. addam.
Gladium cingentem. ingentem. gentem.
Vbigenes. olimgentibus circumfusa? fusæ.
Circumgerere. congerere. gerere. rere. re.
Circum ire. iræ. ire.
Clades. ades. des. æs. es.
tuba clanget. anget.
Nonne illum virtus de clarabit? arabit. abit.
Desijt clarere. arere.
Quid erunt hæ classes? asses.
Quanti æstimanda illa classis? assis:
Clana. laua
Quid carmina ista si dactylo claudantur? lau-
 dantur.
Claude, Laude. aude. vdæ.
Claudi. Laudi. audi. vdi. Dij.
Mors illi vristis ocellos claudet, audet. det.
Clauis. auis. vis. *verb. vis nomen.*
Clausere. hausere. fere. ære. hære.
Clauserit. hauserit. ferit, erit, ir.
Clausura, aufura. sura.
Clausuris. aufuris. vsuris. furis. vris, is.
Claustro. austro.
Clerus. hærus. rus.
Clientelis. telis. lis. is.
Clemens. emens, mens, ens,

Cluet. luet.
Coaceruat. aceruat. feruat. (feruo)
Coarctet. arctet.
Cacus. secus. Equus. Æquus.
Coaternus. æternus, ternus.
Musene Iouis cognata? natæ.
Cognita ita.
Cognorat & ipse, norat & ipse,
Cognoscere. noscere. fere.
Collaudet. laudet audet, det,
Colluere. luere, re.
Commæreo, mæreo. mereo, hæreo, reo, co.
Commoreor. mereor, reor.
Commendatis. detis.
Commentis. mentis, entis, is, his.
Decet ne peccata committere? omittere, mitte-
 re, ære, tere,
Commonstrauit, monstrauit, strauit, it.
Communi, vni.
Communia. munia,
Communio. munio, vnio. Io.
Commutor. mutor. vtor.
Comparet. paret. aret.
Compedibus. pedibus. Ædibus, (Eidi-
 bus.)
Hæcine bona compendia? dia.
Compellere. pelleræ, ære. re.
Compita. ita.
Complerat. erat.
Complures. Plures. vres, res.
Lites componere. ponere, nere, ære. è re.
Composuere. posuere, suere, ære, è re,
Compulsi, pulsi (vulsi.)
Coaptent. aptent.
Cooptent. optent.
Conamen. amen. en.
Si concedatur, sedatur. edatur, datur.
Concedere, cedere, edere. de re. è re.
Concedes. ædes. des. es. æs.
Concentum. centum. tuum,
Concessas. Cessas?
Cum vita per auras concessit, cessit. sit.
Conciliauit, abit. Conciliaræ, aret.
Conciliætis, et is, his, concilijs. cilijs. illis.
 lis. is.
Concludere, ludere, de, re.
Quid concludit. ludit.
Congeneres. generes. gener. es.
Audetque viris concurrere. vere? ære. ere.
Turpis contagio pubem concusserat. vsserat. fe-
 rat. erat.
An ne hæc res ad caelestia regna conducit? du-
 cit. it.
Coneris. eris. *confieri.* fieri. heri.
Confictum est. fictum est.
Confingere. fingere.ingere. gere.

- Conflare* . latæ , latæ , are .
Conflavit . lauit , *confluxit* . luxit .
Confodis . fodis . dies . es . æs .
Confundere . fundere . de re . ere .
Congestas æstas . est as .
Coniurent . vrent .
Vt damnum fugiat triste colonus , onus .
An non hic natus ad magnos conatus ; natus .
Extat ne hodie artifex aliquis , qualis olim eo
non . o non !
Conor , honor , *copia* , pia .
Conuineo . niueo . veho . eo .
Conquatiant , quatiant .
Conqueritur . quæritur , queritur . itur .
Conquestus , æstus , est thus .
Consaluus . saluus . *consarcio* . sarcio .
Conscindere . scindere . dere , è re .
Conscinditur . itur . *consciuit* , iuit .
Consenuit . senuit . it .
Consector . fector . Hector .
Consensus . sensus . sus . suus .
ritere consequitur ? sequitur . itur ,
Consideret . hæret .
rumpet consilia , cilia . illa .
Consimilis , similis , illis . *consistas* , listas . istas .
Consistere . sistere . *consoceros* . soceros . heros .
equid idest , quod vulgares consuevit amicos con-
solidare ? dare aux .
Consortem . sortem , *Conspectus* , pectus .
Constat honos , stat honos , nos , ONOΣ .
Consternere . sternere , nere . ère .
Constituere . tuere . ære .
Constructus . structus , ructus .
Consuessent . essent .
qua consuetudine . Dinæ .
male consuluere . luere . ære .
Consuluisse , luisse , isse , se .
Consumimus , sumimus , imus , mus .
Consurgent , surgent , vrgent .
Domus corijs contesta . testæ .
Conteritur . teritur . itur .
Comingere . tingere . ingere . gere . ære .
Contingeret , tingeret , ingeret geret . hæret .
Contorques . torques . es .
Contundere , tundere .
Conualeat . valeat . eat . *conualuit* . valuit . luit . it .
Conualles . valles . *Conuasa* . vasa .
Conuellere . vellere . *Conuellet* . vellet .
Conuexas . vexas , *Conuexis* . exis . is .
Conuictus . victus , ictus , thus . *Conuixit* . vixit .
Contemptus , temptus , emptus , thus .
Contrarius . Ar ius .
Cordolium . dolium , *cornix* . nix .
viridum ne carnus ? ornus .
Corollas . ollas . *Corporis* . oris .
vina corsica , fica .

- Corradere* . radere . de re . *correctè* , rectè . t .
Corripere . pierè . ere , are . *coro oro* .
Corrodere . rodere . *corruere* . ruere .
Corruit . horruit . *corrumpere* . rumpere .
Corruptelis . telis , lis .
Corruptus . ruptus . *corruscantes* , cantes .
Crafi Rhæsi , hæsi . *Crebrius* ebrius . *Crede-*
bat . edebat .
Credimus . edimus , imus , mus .
Credit . redit , edit , it .
credunt . edunt .
Cremona . mone . ne .
Crepitabit . abit . it .
quo sanguine cretos ? Rhætos .
Crinita , ita , *Cristas* istas , stas , has .
Christe . iste . te . *Cruciamen* . amen .
qui Turcis imperet crudis , rudis .
Crudus vdu . *Crusta* . vsta , sta .
Cuius . cui vis ? *Cuius ?* huius . ius .
Culmos vltimos , mos . *Culior* vltor .
Cumane , mane .
Cumanas . manas , anas . has .
quid si scelus expiare cupiet ? piet .
Cunas vnas , has , *Cupressi* , pressi .
Curarum . rarum , harum .
Curas , vras , has . *Cures* vres , es .
Custodierit . oderit , erit , it . *Custodia* , dia .
Cygni , igni , *Cygnos* . Sic nos .
Cypride . ride .
Cyprianus . anus . Ianus .
Cyrillum . illum .
Cytheris . heris , æris , eris eris .

D

- Damianus* . Ianus . anus .
ab illo damnata ? nata . ate .
artes damnosus . osas . has . as .
Danubij ; vbij . vbi .
Dapes , apes , pes , es , *debet* , hebet .
Deberemus , e . emus , hæremus , mus .
Debita ita decanto . canto .
Decepit . coepit , it . *decedo* , cedo , edo , do .
Decedere , cedere . cædere .
Decernite . cernite , ite , te .
Decerpens . serpens , ens .
Declamator , amator .
Declinata . Liuia , via .
Decora , KOPA i . puella .
Decrescere . crescere . ære .
Decrepitus . crepitus . thus .
Decusserat , vflerat , serat . erat .
hæcine scripta digna qua flammis dedantur ?
edantur , dantur .
Digna flammis dedi , edi .
Dedeat . deeat , eat .
Dedecori est . decori est . ori est .
Dedecuit . decuit .

Dedignari. Ignati, gnati, nati.
libros dedit. edit, it.
quid si non plura dedisset?
cui dedisti? isti, *dedoico*. docco, eo, eo.
Dedoleo, doleo, oleo, eo, *Deerit*. erit.
patriam defendere vendere, ære. [V & F apud Germanos coincidunt.]
Deferuere, uerere ære.
Deferueo. ferueo. uero, eo.
Defessus. fessus. sus.
Defigere. figere, ære. *Definio*. finio Io.
Definit finit, init, it. *Defixus* fixus.
Deseremus. eremus, hæremus, *Desiores*, hæres, es.
Desetus, lætus, thus. *Desfloreo*. floreo, horreo
 nom. horreo.
verb. eo, eo.
Desflore floret, oret.
Deslueret, luere, hæret.
Desfodere. odere. *desoffu*. offa.
Desfraudent fraudent, audent. dent.
Desfremuit. fremuit. it.
Desfangi. fungi, vngi.
Degeneres. gener. es. generes.
Deget, eget.
Puramque vitam pius degit, egit.
Deglubere, glubere.
Deglubet, glubet, lubet.
Degustat. gustat. stat.
Delapsus. lapsus, sus. suus.
Delassat. lassat, assat, sat.
Deletas, lætas, ætas, as, has.
Deletho letho, læto.
Delibero, libero ero.
Delucia. lyciæ.
Delegit, elegit, legit, egit, it.
Delinquere, linquere, quære, ære. è re.
Delicamentis, mentis entis. is. his.
Præstigijs deliras. iras. has.
Qui delituere. tuere. ære.
Deludere, ludere, de re. *demat*. emat.
Demamus. emamus. hamus. mus.
Demensi, emensi, mensi. ensi.
Demereat, mereat, eat. hæreat.
Demereo, mereo. hæreo, eo.
Demereor. mereor, reor.
Demergere, mergere, è, re. ære.
Demersero. mersero, sero, serò ero.
Demittere. emittere, mittere, tere.
Demerior, emerior, morior, orior.
Denomino. nomino.
Densatis. latis is. his. *densis*. ensis, sit.
Denudo nudo. *denuncia*, nuncia, vncis.
Christine gregem depascere fas est? pascere
 fas est.
Dependent. pendent, dent.
Depeream. peream, per eam. eam.

Deplores. plores, ores, res es.
Depopulo. populo.
Deportat. portat. *deposuit*. posuit. sult.
Deprome. Romæ pro me. me.
Depromam, Romam.
Depromptè. promptè. te.
Desiuit. sciuit iuit. *desero*. sero, serò, ero.
Desererent, sererent *deserant*, ierant, erant.
Desluere. luere. ære, è re.
Generoso poculo Baccho despument. spument.
Illa ne tibi destinata? est innata, nata.
Destructus, ructus.
Desudent. sudent. dent.
Desursum. sursum. vrsum, sum.
Destruerent. ruerent. hærent.
Detecta. tectæ. te. *desestor*. testor.
Detineas, tineas. cas. *detonuit*. tonuit. it.
Detumuit. tumuit.
Develat. velat.
Cuius astus, te decepit, ut eò deuenieris. Ve-
 neris, æris.
Quo res ista deuenit. venit i. *vendita est*.
Denicerat. vicerat, erat.
Deuici. euici, vici, i.
Deuictus, euictus, victus, thus, ictus.
Deuita: euita, vita, ita.
deuoluere: euoluere. voluere. vere. è, re,
 ære.
Deuoluimus, imus, *deuota*. vota.
Dexteritas, eritas.
Diana, anna. *Diana Annæ*. ne.
Quid diceret? hæret.
Didicit dicit. icit, it.
Quid difamatur. amatur.
Differre. ferre. *differret*. feret, hæret.
Differitas. feritas. eritas.
Diffidere. fidere. è re.
in lachrymas defluxit. luxit.
Digneris. Eris, neris.
An ne omni tormento digni? igni.
Digrediens. rediens.
Belle ne hac prætia in ordine digessu? gessit. sit.
Dilapides, lapides, des.
Librorum dilectio, lectio.
Quid vero si hac crimina non diluerit? luerit.
Pontificis mentuens diras. iras. has,
Tristesque ex athere, diræ, iræ.
Directe, recte. te, *disceret* feret. hæret.
Hac ne licet, ex historijs discernere. cernere.
 nere.
Discit. hiscit, scit *discretas*. cretas, ætas.
Discretos. Rhætos. *discrimen*. Hymen.
Discrimina; crimina.
Discupiet. cupiet.
Discurrere. currere. vrere, rere. ære.
Dissimulat. simulat.

Discupiet . cupiet , piet .
Dissimulat . simulat . *dissita* . ita , sita .
Disperant . pereant . éant .
Dispergite . pergite .
Displiceat . liceat . eat .
Quid si dissuasero . sero . ero ,
Distrahimur . trahimur .
Distringere . stringere . tingere .
Distulit . tulit . *disturbes* . turbes . vrbes ,
Divescas . escas . has . *diuelleré* . vellere ære .
Diuidimus . vidimus . imus . mus .
Ne concitemus furores diuinos . in nos . hos . os ,
Cumque tuo semel es . puer adsis Bacche liquore ,
diuino . vino .
Diuitias . vitias . has , *diuitijs* . vitijs .
Diurnas . vrnas . *diuulget* . vulget .
Diulgo . vulgo . *Doleo* , oleo . *Leo* . eo .
crimina num satis est . die ha do . uisse . luisse . iste ,
Dominare . minare . nare . aræ .
Dominor . ominor . minor .
Dominus . minus . dominus .
Cælo donatum . ó natum .
Donaueris . æris . eris .
Dubijs . vbijs .
Doctore . ore . *dulcisono* ; sono .
Dulciter . iter .
Dumtaxat . taxat .
Duras . vras .
Bones duros . vros . ille durus . vrus ,
Dinastas . hastas . astas .

E

Ebrietas ætas . *Echo* . Echo .
Editere . dicere .
Ediffere . discere . dicere . sere .
Edoceat . doceat . eat .
Educere . ducere .
Effatio . fato . *effoderat* . oderat . erat ,
Quid si detur locus effugio . fugio .
Effundas . vndas . das . has . as .
Effundant . vndant . dant . *effundere* . fun-
 dere .
Hostes effusi . fusi . egeamus . eamus . mus .
 hamus .
Egestas . æstas . est . as .
Damid vates egregius . Regius .
tantus etulatus . latus . thus , *eiurat* . iurat .
quomodo elapsus . lapsus . ius .
aquora elata . lata .
nitido curuamine . frontem elasam , latam .
Solis equi efflant lucem naribus elatis , latis ,
elegante . ante . an te ?
eleganter . anter ?
elegantes sunt elegi . legi . *elicuit* . licuit .
emansit mansit . an sit .
Emanuel . manael . *emendare* . dare .
ecquid enim emendas ? mendas . das has ,

emendicat . mendicat . dicat .
vix iter emensis . mensis . ensis . sis .
bosne equum emergere ? mergere .
Epaminondas . non das , vndas . das . has .
cythara pulsator ephæbus . phœbus .
quid ? senses ne anabaptistarum dogma Epica-
num ? Cœnum .
eramus . ramus . *eradicat* . radicat . dicat .
Erasmus . eras . mus .
Imperium erexit . rexit .⁹ exit .
is ne est , contra quem adeo feroces estis ? estis ,
esurit vrit euacuas vacuas .
Pontificem Eugenium . genium .
Eumenidum . nidum .
vah pereat totum istud examen . amen ,
erangués . angues . *examinale* . male .
examiment . animent .
exarment . arment .
litteras exararet ? araret . aret ,
hostemue excepit ? cœpit . it .
finibus excessit . cessit . sit .
excierant . ierant . erant .
excludere . ludere . de re .
timidosne fortuna excludit ? Iudit ?
excoluit . coluit . luit .
excreuit , creuit *excubias* . vbias . has .
excusserat . viserat . ferat . erat .
gnatum exhilaresque . larelsque .
sanguine suo exemerit . emerit . erit .
exhauriat . hauriat .
existas . sistas . istas . has , stas . as . *Existimo* .
 imò .
exonerent . onerent .
exofus . ofus , ò fus .
expaueant . paueant . aueant . vehant . eant .
expecto . specto . pecto .
letitia ac muneribus expleti . læti .
explodimus . odimus . imus .
vi expugnantem . pugnantem . nantem .
expugnatam . gnatam . natam .
excultrix . vltrix .
expungere . pungere . vngere . gere . è re .
exquirus . iras . has . as .
exquire . ire . iræ .
extendit . tendit . *externos ternos* . nos .
fuitne baptisate extinctus , antequam extin-
ctus ? tinctus .
extiterit . terit . erit . it .
quid quaris cum istas adeo extollas ? ollas . has ,
extorres . horres . ores . es .
Quomodo extorsit ? torsit . sit .
auri extorsores . tortores . ores .
extremus . remus . mus .
extruimus . ruimus .

F

Fabellis . bellis . lis . his . is .

cætus . thus .
 cibus . facies . acies . es .
 cito . scito . ito .
 cultas . cultas . vltas .
 inneas . inneas . eas .
 famæ . ame .
 mulos . hos . os .
 falerna . lerna .
non commoueant fasces? asses , æs .
 astus . Fateatur , eatur .
 tuus . Faue . aue . væ ,
 auenti . venti . enti .
populos contudit ille feros , heros ,
 retro . Ferro . erro .
 vefcere vefcere .
 effos . os ,
etque fide nam Denam .
 vris . is . his .
numitoris erat filia? Ilia .
labani filia . Lia .
 ingens . ens . Fingite . ite . te ,
 imos . mos . Finita est . ita est ,
Seditionum flabellis bellis . his .
 lamina .
 Andria . Flaua . laua .
 bilis . lis . is . Fleo . Leo . eo .
per tam longum . parient . tua flumina
stetum? lethum .
 lætus . Flexaminis . exanimis . nimis .
 imis . his .
 exerit . it . Flora . lora . ora .
 ore . Flores . ò res !
 ò ruit !
 fortuna fluxu . luxu .
est causa huius fluxus . luxus .
 Christum fodere . odere .
 vndas . has . as .
 hædos . dos . os .
 dolosus . dolosus , ò sus .
 nix . Fortuna . vna .
 agmen .
non his dictis frangitur . angitur . itur .
 ater . ter . Fraudatur . datur . Fraud-
 des audes .
 audis . is .
 Ericus .
 ferus . rus . herus .
 frustrati . strati . rati .
 charus . rus .
modo empti fuere . ære .
 hæremus . eremus . mus .
 fulguret . vret .
nisi fumus . humus .
 estis . is . his . Funus . vnus .
 vngeris . Fungi . verb . fungi uom .
 furens . vrentes .

G
 Galea . alea . lea . ea .
 Ganges . anges . es .
 Gaudeat . audeat . eat . ganifus . visus .
vel tritas . gausapinas . malis gausapinas .
 (vestis genus) apinas . i . nugas .
 Geramus . eramus ; ramus , hamus , mus .
 Germanus . manus .
 Gertrudis . trudis . rudis . Gignes ignes .
 Harpia . pia . H
 Hellepontas . pontus . thus .
 robore Herculeo . Leo . eò . co .
 Hesperij . perij .
 Hesperos . Eros . heros . ros . os .
talis hic est . Sic est .
 Hilaris laris . aris . is . his .
 Hilarius . Arrius .
 Hispalis . alis .
 Hispanos . panos . annos ?
 Honore , ore .
 Honoris . noris . oris . Honos . ò nos . ONOΣ .
 Horas . oras . has . Hospitales . tales . ales . es .
 Humiles . miles es ,

I
 Iambos . ambos . bos . os .
 Ianus . anus . Iaspis . aspis .
num talia iactat . actat .
 Idcirco . circo . hirco .
 Idololatria . latria . atria . tria .
 Ieroboam . Roboam .
 Ignauus . gnanus . auus . Ignoras . noras . oras .
 horas .
 Ignotus . nothus . notus .
 Illabere . labere .
 Illæsus . læsus . sus .
 Illaudatus . laudatus . datus . thus .
 Illepidus . lepidus .
 Illicitos . licitos . os . Illudere . ludere . ære .
 Sol suo , qui lumine terras illustrat . lustrat .
Quid referam tot viros martyry corona illustra-
tos? stratos .
Quomodo principi resistet gens ista imbellis ?
 bellis . his . lis .
 Immane . mane .
 & spes immensas . mensas . as .
 Immeritas . meritas . has . as .
 Immineant . ineant . eant .
 Immodicis . modicis . dicis . fcis .
 Immutabilis . mutabilis habilis . las . his is .
 Imparibus . paribus .
 Impatiens . patiens . ens .
 Impauidos . puidos . auidos . dos . os .
 Impellis . pellis . lis .
 Impendeo . pendeo . Deo . eo .
 Impensis . pensis . ensis . is .
 Imperet . hæret . Imperij . perij . ij .

Imperuia. peruia, peruia, via.
Impingere. pingere.
Implicitis. licitis. itis.
Implorant. orant.
impressit. pressit. sit it.
Impromptus. promptus.
Improperat. properat. erat.
Inambulat. ambulat.
Inamœnus. amœnus. mœnus. Ænus.
Inæquales. quales. es. æs. *Inaudax*. audax.
Imbellis. in bellis. *Incantat*. cantat.
Incantus. cantus. thus.
Incinilia. vilia. Ilia. *Inclaruit*. aruit.
Incommoda. commoda.
Incomptus. comptus.
Inconsideratus. syderatus. ratus.
inica inconfutis. utilis.
Incredibile. credibile.
Incunctanter. an. ter?
Incuria. Curia.
Incurfus, curfus vrfus. fus.
Indagemus, agemus.
Indignatus. dignatus. gnatus. natus,
Indoleant. doleant. olcant. eant.
Indoluit. doluit. oluit. it.
Indemittis. ò mitis. mitis.
Ineptis. Neptis. *Infamat*. amat.
pereat monfirum vifame, fame. ame.
Infecit, fecit. fcit. *Inferia*. feria.
Infestis. festis. estis. est. is.
Infirma. firma.
Inslatus. flatus. latus.
Infregit. fregit. regit. egit. it.
Infremerent, fremerent emerent. mœrent,
arbor infrugifera. frugifera. fera.
fi in Turcam ipsam ingrueret. rueret. hæret.
Inhonestat, honestat. honestat. stat.
Inimica, mica. *Illius iniuffu*? iuffu.
Innocui. nocui. cui?
Quo inhiant inopes? opes. pes es.
Inquinamentis. mentis, entis,
Inquinatus. Qui natus.
Insanis sanis. an is?
Insculpo. culpo. *Infereret*. fereret,
Incerium. fertum. certum.
Insignis. signis. ignis
& panis insignibus. ignibus.
Insignita. ignita. ita. *Insomnes omnes*, es,
Insomnia vana. omnia vana.
Inspiras. spiras, iras. has. as.
Instabilis. stabilis, habilis, bilis, lis, is, his,
Iustaurati. aurati. rati.
Insuaui. suaui. auia, via.
Integer. æger.
Imperet hæret.
Intellectus. lectus,

Quid si illi actionem intenter? tentet.
Interregnum. Regnum.
Quanto intervallo? vallo.
Intonuit. tonuit. *Intremuit*. tremuit.
bas vrbes inuadis. vadit. adit. it.
Inualidus validus.
Inuexit. vexit. exit. it.
Inuideo video. ideo. Deo. eo. *Inuita* vira.
Inundas, vndas. das. as.
Ioanna. o anna.
Ioue. ouæ! *Iacula à Summo Ioue*. ò væ!
Irradiant. radiant. hiant.
Isabella, bella.
Taliane sunt in Italia? Talia. alia.
Si iubeat. beat. eat.
Lucundam. condam. vndam.
Incidunt in manus Iudicis. dicis.
Iudæus. Deus. Iulianus. anus.
Quid si non iurent. vrent.

L

Lapis apis. ab his. is.
depicta. nitore labella. bella. *Labellis*
 lis, lis.
non laborandum est? orandum est.
Lacena. cana.
Lacedamone. dæmone. mone.
vbi nunc ille qui tanto nos bello ac Marti
 cessit? Cessit.
Lacuna. Cunæ, vnæ.
Lacrymare. mare.
cum locupletatur. lætatur.
animum curarum frigore ladit. edit.
Læsit. hæsit.
Leihiferis. feris. eris.
Læua. leua eua. æ. mens nisi leua. leua.
Que loca Hydaspes lambit, ambit.
bigamus lamechus. mæchus.
Langues. angues. *Largos*. Argos. os.
Larua. arua. *Larnati vati*.
Lasciui sciui, iui, vi, *Lasciuis fruis*. ciuis
causas licet indagare latentes at tentes.
scripta digna latere. tere.
Laudes. audes. des *Laureola*. aureola.
Lauriferi auri feri. feri, heri.
Legentis, egentis, entis, *Laxes*. axes.
si legeret (sc. libros) legeret (sc. fructus)
respicitne Deus que legimus? egimus. imus.
plurima legit, egit.
Dulce laborum lenimen, hymen.
vulnera lethalia, talia, alia.
Leuitas euitas, vitas.
certare lbello bello.
Libat, ibat, *Libamine*, minæ.
si forte liceret. hæret.
Eliamne in athera vexit currus ligneus? ignis
Limem hymen.

Nulli carmen decurrit limite, mite, immite.
in ea.
inquire, quære si liqueat queat eat.
inquis, quid is? Liure ore. re.
loculus oculos. os. locustas. vstas. stas. has.
longanimis. longa nimis. imis.
Longobardi bardi. hardis, Gallice. i. audaces.
locepit loquelis. o quæ, lis?
Lucentur rentur. Lucretia. retia.
luculentus. lentus.
Lugdunum. vnum.
Lumares nares. res. æs ares.
lustrate lustrato strato.
in quibus rebns operam dedit tot lustris? lustris.
i. Lupanaribus.
Lululentus. lentus.
Luxuriosus erat. ò sus erat.

M

Macies. acies. es. æs. scies.
Magdalis. alis. lis. is. his.
Magistratus. stratus thus.
Magnanimis. animis. imis. is. his.
Magnatum. gnatum, natum. tum.
Migenes. Agnes. Magnus. agnus.
Quis mensis addet decus maius? Maius.
Malis. alis. lis.
Iuste dolenda maligno. ligno.
Malvinius. aluimus. luimus. imus. mus.
Manantes. nantes.
Manasses. asses.
Manauit. David.
Typis mandetur. detur.
Mandubios (populi de quibus consule historias.)
Vbios. dubios.
Manucas. ducas. has.
Profriscar mane. mane.
An maneat? aneat?
Domus manere. nere.
Manifestum. festum. æstum.
Mansiffes. iffes. volucres mansueta. suetæ.
Mansuetas. ætes.
Marte. arte.
Quam fuere populi messageta? Getæ.
Siccine docet ΜΑΦΑΣ? ΦΕΟΣ.
Mauri. auri.
Mæcena. cœna. Medea. Dea. ea.
Nunquid à Christo omnis medela? de la. i.
Gallice inde.
Quis medicamentis? mentis.
Medullas vllas melodia. odia.
Talia prastabat memorans. orans.
Memorare. morare. orare. rare. aræ.
Mercedem. cadem. ædem. dem.
Qua mercede. cæde. cede. fede. æde.
Meritum. erit. is. meruere. ruere. ære. è
re.

Metaphisice. physicè.
Quid lasciuia tandem statuet metes? ætas.
Mercurius. curius.
Metuenda. tuenda.
Istine sunt quos adeo metuisti? isti.
Milite. lite. ite. minatus. natus.
Studijs ne Minerva? Neruæ.
Minister. Ister. minoris. noris. oris.
Minos. in nos.
Minsigero, gero, ero. minutis. ΟΥΤΙΣ.
Quis urbem Romam condiderit miraris. ΑΡΙΣ.
Miratam. iratum, ratum.
Misce. hisces. es. æs.
Miserti. ferti.
Mnemosine. sine. modestas. æstas. est. as.
has. stas.
Modicas. dicas. queis modis? odis.
Versus Menalios. alios. os?
Mereat. hæreat molesto. esto.
Molestis. estis. est. is.
Molimine. limine. minæ.
Moliti. liti. mollis. ollis.
Monstra. verb. monstra. nom.
Monstravit. stravit.
Quid in urbe morantur? orantur.
Morabor. orabor.
Moras. oras. horas. has. morbos. orbos.
bos. vos.
Morieris. eris. æris.
Moriente. oriente. ente.
Moriturus. iturus. rus.
Perfodiam mucrone. ò. ne.
Mulcasses. asses.
Multorum. torum.
Mundanus. Danus. anus.
Sanguine mundat. vndat. dat.
Munire. vnire. ire. muris. vris.
Quis pater Mystæ? iste.

N

Nactum. actum.
Nanum. ænum.
Narcisum? is sum.
Natabit. abit. it.
Nauatum. vatum.
Sine remige nauis. auis.
Et curret autem remige nauita? ita.
Nauclerus: clerus. herus. rus.
Neapas. apas.
Nefarius. arrius.
Nemo audiet per nemusquidem? nemus qui-
dem.
Nequaquam. aquam. nequibus. ibis.
Nescio quid. scio quid.
Nigrante. ante. te.
Nigrorem. rorem. orem. rem.
Domus vel Regna Niliaca. Iliaca.

Nimirum . mirum .
Niniuita . vitæ . ite .
Cur vulpis intrare volebat . olebat .
Noluimus . luimus . imus . mus .
Talis an hic non est ? non est .
Nonnulla . nullæ . yllæ .
Noras . Oras . has . *nescimus* . scimus . simus .
Nosce . holce . *nostrarum* , rarum . harum .
Nostra . ostro .
Esse pæna noua . ô væ ! *nouas* . ouas .
Nouiomagus . magus . *nouis* . ô vis ! ouis .
In statione nouissimus . imus .
Nubiuga . vagæ . age . *nubiugis* . vagis .
 agis . is .
Nudis . vdis . *numerus* . merus . herus . rus .
Natristi . tristi . isti .
Nicetas . xtas . *Niffeni* . seni .

O

Obgannio . Gannio . Io .
Obducit . ducit .
Quod si obeat . ô beat . beat . eat .
Oburgent , vrgent . *obluia* . Liuia . *obnoxia* .
 noxia .
Obriguit . rignit .
Obscanam . canam . *Obscæno* . cæno .
Obscurat . curat . vrat .
Et quorum pectora l'nuor obsederat . ederat .
Obseruatum . yatum .
Obsessos . Hessos . *obsistere* . sistere .
Obtegerent . tegerent . *obtestor* . testor .
Vi furorem obtineas . ineas . eas . has .
Obirudere . rudere .
Obirunco . trunco . *ob velo* . velo .
Occacari . cæcari chari .
Solis ad occasum . casum . sum .
Occultus . cultus . *occuluit* . luit .
Odorati . rari .
Odoris ΔΩΡΟΙΣ . oris .
Obgannit . ganmit .
Oletum . lethum . lætum .
Olympiades . Hyades . ades . des . æs .
Et domo noctu opaca . pace asse .
Perdidit ille operamque . peramque . heram-
 que .
Operosa . perosa rosa .
Opimum . imum .
Inuitus mortem oppetiit . petiit . iit .
Oppignorat . norat . orat .
Oportet . portet . *opulenta* . lenta .
Orestes . restes . stes .
Queis ornamentis ? mentis . entis .
Arcum ostendere . tendere .
Ostentat . tentat .
Ostrogosti . Gothi . *ouilia* . vilia . glia .

P

Pactis . actis .

Paleas . aleas .
Artes Palladias . dias . *Palladius* . dium .
Palmas . almas . has . as . *palpamen* . amem .
Pancratio . ratio . pangat . angat .
Obsitus pannisque . annisque .
Pannonia . Hannoniæ .
Pupilla . Illæ *papauera* . vera .
Paphnutij . nutij .
Parare . arare . aræ . *paruis* . aruis . vis .
Passer . asser .
Bella parabit . abit . *parare* . rare . aræ .
Quid faceret , si non fera bella pararet . araret .
 aret .
Paracletus . lætus . thus .
Parca . parcè . parce . *verb* .
Parcharum . arcarum . charum . harum .
 Aaron .
Parcebat . arcebat . *pares* . ares . es . æs .
Parergon . ergon .
Si pararemus . araremus . aremus . *Emus* .
 remus . mus .
Qui non paruerat . aruerat . ruerat . erat .
Parma . arma . *parmifer* . armifer .
Quomodo parte . arte . partes . artes . *parua* .
 arua .
Anne sacro Christi laurens pro nomine passus .
 afflus .
Pater . ater . *passus* . astus . thus .
Quid faciam si quis inter pocula me aspergat .
Elumie patera ? patere .
Pauperrimus . imus . mus .
Pauentis . ventis . entis .
Pavidis . auidis . *Pectoris* . Hectoris . otis .
 is .
Pedestres . tres . res .
Inueni simili Pellao . Leo . *Magni Alexander* .
 dicti fuit .
Pellaus iuuenis .
Pentensilea , Lea . ea .
Penultimus . vltimus . imus .
Quidnam hoc peperisse ? perisse . isse . se .
Perabscondit . condit .
Perequus . æquus . equus .
Perarduus . arduus .
Peragentis . agentis . gentis . entis . is .
Perastutus . astutus . tutus . thus .
Percingo . cingo .
Percunctor . cunctor .
Totam regionem clade percusserat . vfferat . te-
 rat . erat .
Perdidicit . didicit . dicit . icit . it .
Perditio . ditio . itio . Io .
Perdures . dures . vres . res . æs . es .
Qui peream ? per eam .
Aqua saxa paretit . edit . it .
Peregerit . egerit . gerit . erit . it .

Peremit . emit . *peremptor* . emptor .
 Tantos *sub corde furor*es perfurrit . viit .
 Periturus . iturus . rus . *peritè* . ritè .
 Permaneo . maneo . neo . eo .
 Quid si *permifero* ? *mifero* . fero . ero .
 Perorat . rorat . orat . *perpetrata* . rata .
 Perpetro . Petro .
 Perpetua est ne ? tua est ne ?
 Perpetuus . tuus . *perspicui* , cui ?
 Persequeris . reris . Eris . eris . is . his .
 Et toto *pectore* *Christum* *prosequitur* . sequitur .
 itur .
 Quid ? *perstabit* ? *stabit* . abit . it .
 Pertineant . ineant . eant .
 Huccine *peruentum* est ? *ventum* est .
 Peruolitat . volitat . litat .
 Per *Urbanus* : *Urbanus* . anus .
 pestifer . æstifer . *febres pestifera* . æstiferæ . fe-
 ræ . ære .
 Num vero *pestis* ? est is .
 Petace . tace . a se . *peteremus* . Eremus . re-
 mus .
 Petulchus . vlcus *Phaëtoniades* . Hyades . des-
 es .
 Quid si *meas adduxero* *Phalanges* ? anges .
 tharaonis . Aronis .
 Et molles quos *inuuent* *delicia* . *Philata* . lætæ .
 te .
 Philippus . lippus . pus .
 Philosophus . sophus .
 Pibificicis . logicis . icis . is .
 Piamen . amen .
 Quid *faciat scelus* *ut triste piaret* . aret .
 Pictos . ietos . os .
 Pictararum . rarum .
 Pierides . Erides . des .
 Pignoris . noris . oris .
 Spectabilis *pietate* . ætate .
 Pingens . ingens . gens . ens .
 Piperis . æres . Eris . eris . his .
 Pirena . Irenæ .
 Pifaurum . aurum .
 Pifistratus . stratus . ratus . thus .
 Habnitne *Theodosius Imperator coniugem* *Placil-*
lam . illam .
 Placuitne . acuitne ? itne ?
 Planus . anus . *plateas* . lateas . eas . has . as .
 Platonis . ΟΤΙΟΣ . *prodor* . odor .
 Plaudentem . audentem . dentem .
 Prope *plaustrum* ? austrum .
 Plausu . ausu .
 Cuius *gestu tibi* *Plantus* . lautus . thus .
 Plecto . lecto .
 Plesades . Hyades .
 Plerisque . ærisque .
 Si plures . vres . es .

Pluto . luto . *Plutone* . ô ne .
 Pœniteat . niteat . *poetas* . o . ætas .
 Poeticus . Ethicus .
 Prognatus . natus .
 Si *sacra polluerent* . lucrent .
 Polluto . lutu .
 Pompeius . peius . ius . ponere . nere .
 Poplite . lite . ite . te . *porcus* . orcus .
 Portus . hortus . ortus .
 Possederit . federit . ederit . erit it .
 Qui *deiciat postes* . hostes . stes . æs . es .
 Posthabeant . habeant . abeant . abeant . beant .
 eant .
 Potestas . æstas . est as .
 Quis *Imperio Potitus* ? Titus .
 Præbes . hebes . es . *Præcaluus* . caluus .
 Præcanus . canus . anus . *Præcaneo* . caneo . aneo .
 veho . eo .
 Præcedere . recedere . cædere . cedere . derc .
 è re .
 Præceptis receptis . cœptis .
 Præcipiteris . Eris . Aris . eris . is .
 Præclaras . claras . aras . has .
aditum præcludere . recludere . cludere . ludere .
 Quomodo *auecta fuit præda* ? rheda .
 Prædensis . densis . ensis . fis . his .
 Præditum . edictum . dictum . ictum .
 Prædiuite . diuite . vite . Præesse . esse .
 Præfati . fati . Præferre . referre . ferre .
 Præfinita est . ita est .
 lege *præfixa* . refixa . fixa . Præsto . esto . sto .
 Prælato . relato . elato . lato .
 Præludere . eludere . ludere .
 Præmissi . remisi . emisi . misi .
 Pœniteat . niteat . Prænobile . nobile .
iremor ossa præpedit . edit . it .
fato præreptum . ereptum .
 Præsciuit . rescuiuit . sciuit . luit . it .
 Præstabis *habifabis* . bis . is Præstas restas . stas .
 has .
 Quis *prætextus* ? textus .
 Prator . rhetor .
hæcine sententia præualeat ? valeat . eat .
 Præuisus . reuisus . visus . sus .
 Præuus . auus . Præmentis . ementis . mentis .
 entis .
 Pridem . idem . Prima . rima . ima :
 Sedebone *primus* ? imus .
 Primeua . Eua .
 Principio . incipio . pio . Io .
ex inspirationibus priuatis . vatis .
 Priuatum est . vatum est .
 Præuideo . reuideo . video . ideo . Deo . eo .
 Proauus . auus . Probrosus . ò sus .
 Procedere . cedere . Procella . cella .
 Proceres . o ceres . res . es .

Cur Rex hunc suum filium pro reliquis proclamavit ? amavit.

Proconsule. Consule.

crimen prodere. rodere.

templa profana. fana.

Profanatus. natus. thus.

Professos. ò fessos.

Profligat. ligat.

Profuit. offuit.

noctemque inuehet profundo. fundo.

Prolabi. ò labi, labi. abi. i.

Pro me pro me. proh me ! Romæ, ò me !

Promeruit. ò meruit ; meruit. eruit, ruit. it.

Promissus. missus. sus.

Pronepos. nepos. ΠΙΟΣ.

Proneptis. neptis. Promus. onus.

unde hac tibi propago ? pago.

Properata rata properabit. abit.

Quid erit nisi a discendo properemus ? Eremus.

Prophetas. ætas.

Propinquas. in quas. has.

Propius. pius. ius.

Propugnat. appugnat. pugnat.

Proregem. ò Regem.

Prorumpere. rumpere.

Prosopia. pia. Prospera. spera. pera hera.

crimen protectum. tectum.

Deus nos protegat. ò tegat.

Protuberat. vberat.

Pruina. ruina.

inspectore prurit. vrit.

Pubescas. escas. has.

Puellas. Hellas. Fuerpera. pera. Puffillos. illos.

Pulvino. vino.

Hannibal panicus. vnicus.

Pygmaus. meus.

Pylades. ades. es.

Pythagoras. Agoras. oras.

Quadringentis. ingentis. gentis. entis.

Quadrupes. rupes. pes. es.

Quaramus. eramus. hamus. mus.

Quaremus. Eremus. hæremus. remus.

Queres. heres. hæres. res. es.

Quæsto. esto. sto.

Quæstus. estus. est. thus.

Quantocius. ocysus.

Quassatis affatis. fatis.

Quater mille. ter mille. ille.

Quaterni. terni.

Quatuaris. ΑΡΝΣ. aris.

Quatriduum. triduum.

Quarebar. rebar.

Querelas. helas. Gallice. heu.

Quid vis. quid vis ? Quilibet. libet.

Quintæ in te.

hæresis author dicendus quis erit ? Serit. Quotannis. annis. anneis ?

R

Rabies. abies. æs.

littora radii. adit. it.

ex illa progenie tanquam ramusculus erit. mu- sculus erit.

bello studuitne rapaci ? paci.

Ratisbona. bona.

rebelli. belli. velli.

Qua ratione putas gens est ferenda rebellis. bel- lis. lis.

recenses. censes. enfes. es æs.

recienter. en ter.

an tum forte fuit mos ille receptus ? coeptus.

a luce recessit. cessit.

Quid si ab eo recessero ? sero. ero.

cur non reclamat. amat.

recoletis. coletis. oletis. lætis.

recollecti. collecti, lecti.

recommendar. commendat. en dat.

recordetur. detur.

ensem in pulmone recondit. condit.

Recreat. creat. Reddimus. imus.

Christus nos morte redemit. emit.

Redibit, ibit, Redimita. ita.

Rediuius, vius.

Dij te nobis Redonent ; donent.

Reduxit. eduxit. duxit. it.

Refellent. vellent.

Refringet, ringet.

grex sine Rege. rege.

Regula. gula.

Regentis. egentis, gentis, entis. is. his.

Christo regnante ? ante.

Regnasses. affes. es. ars.

ex urbe rejecti. eiekti.

Relabi, elabi, labi, abi.

anne relaxavit. laxavit.

Religare. ligare. aræ.

Relinquam. linquam. inquam. quam.

hunc ne reliquerunt. quærun. erunt.

hostes post terga relictos, ictos.

Relisi. elisi.

lux remeabit. abit.

sic falsis vera remiscet. miscet. hiscent.

artes renata. enatæ. natæ. ate.

Renitet. enitet. nitet.

Renouare. nouare. ouare. aræ.

Renouatis. ouatis. vatis.

vina merce syra reparata, parata. arata.

Rusticus an campos iterum reparabit. arabit. abit.

Repercussit. percussit. vssit.

scilicet illud erit vitam reperire, parire. iræ- ire.

per quem sunt artes disciplinaque Reperta. perte-

vino-

vinoque repleti. læti .
Repperit. perijt . ijt .
*Reprehendere.*prehendere .
Reprobique. probique .
*Reputanda.*putanda . i . *sciendenda.*
Requiras. iras .
Recessum. is sum .
Resecare. secare . *Resectæ,* sectæ .
Resiste siste . iste . *Resistis ;* sistis . istis . is .
baccine Dii respectent ? spectent . peçtent .
quid respondemus ? demus .
Respondendum est, spondendum est .
verba respondebis tria . his tria .
est ne aulicis cura res populi ? æs populi .
par restaurata . aurata . rata .
Resliterit . terit . erit .
Resituenda . tuenda .
Resurgent . surgent . vrgent .
Resurrexit . surrexit . rexit . exit . it .
quid enim mora longa retardet ? ardet . det .
Retorquet torquet .
Dixina retractat . tractat .
iniuriam retulere , tulere .
Reudigni . (populi) digni .
Quid post in bella reuersi ? euerfi . verfi .
Reuellent . euellent , vellent .
non reuerenda . verenda . da .
manibus post terga reuinctis . vincis .
Reuisere . visere . seræ . fere . ære . ere .
Reuixit . vixit .
libramne reuoluit , euoluit .
Roboris . oris .
Robustum . bustum . vstum .
cur rodit ? adit . it .
Romanus . ò manus ! manus . anus .
verbis rotundis . ò tundis ! vndis .
ubi nauis illa rostrata ? strata .
rostro . oltro .
Rumores . humores . mores . ores . res . es . æs .
cujus ? num Kuramundanus ? mundanus . danus .
 anus .
Rursus . vrsus . *Rutilis* vtilis . illis .

S

Sabaudis . audis .
Saberes . aueres . *hisp. idest* Scientia . diuitia .
Sacor . acer .
Sacerdos . dos . os .
Sacraras . raras . aras . has .
Sacrificabit . abit .
eni rei infesti maxime sunt isti Sacrilegi ? legi .
Sacris . acris . is . *Saua .* Eua .
Sauitia . vitia . *Sauo .* æuo .
Solamine . minæ .
Salignis . à lignis . ignis . his . is .
Salutaras . aras . has .
Saluus . aluus .

Quis fuit in causa ut Christi funderetur Sanguis ?
 anguis . is .
Sancita scita . cita . ita .
Sanguineas . inecas . eas . has . as .
Quid gratum nobis sit si saperemus ? Eremus .
 hæremus , remus .
Sarsit . arsit . scit . sit . it .
Sarte . arte . *Satrapæ,* Satrape .
Saturnus . Turnus .
variabilis histrio scænis , cænis . is .
Scandes . andes ?
Scandia . Candia . Dia .
Scauoir . auoir . voir . *Gall. id . est .* scire ha-
 bere . videre .
Scazon . azon *Iurisc .*
Quos mordet . Scizontes ? Sontes . æs .
Scelerata . errata . rata . *Scelus .* zelus .
Scintillas . illas . *Sciret .* iret .
Sclaui . laui . auf . vi .
Scombris . vmbris .
hic scopus ? opus . pus .
Scortantem . hortantem .
Scriptus . cryptis .
Scotia . otia .
Turca cluet ne hoc tempore scipta ; ita .
Quidquid triste animis secludite . ludite . ite .
uentis dare vela secundis . vndis . his . is .
Tnalamsne ea digna secundis , vndis .
Securis , curis . vris . his .
Quomodo Christus Patris iram sedabat ? se .
 dabat .
infernas Erchisedes . Sedes . ædes , des . es .
oppressa seditio . Ditio . icio scio .
Seducere . educere . ducere .
Semine . minæ .
Semiseputa . Sepulta . vltā .
Senatus natus .
Seneca . necæ .
Senectus . nec thus .
Sequestratus . stratus .
Sequestris . equestris .
Sermone . mone .
Seros . hæros . *Eros . id est* amor .
conditione seruili . vili , illi .
Setas . ætas .
frons nitens maiestate seuera . vera , hera .
Christi se reddidit ille seruitio . vitio .
Quis collega fuit antonini Philosophi ? nunquid
Aelius Seuerus ? verus . herus .
Sibilis . bilis . lis . *Signarar .* arar .
Signatus , gnatus . natus .
Signemus , nemus . ne . mus .
Signiferi igniferi . feri . heri .
Silente . lente . ente . te .
Similes . miles . es .
Simplicitas . licitas .

lites ne parat scelerata similtas . multas . vltas .
Sirena . Irene . i . par .
Sistas . istas . itas .
est-ne Colonia ad Rhenum sita ? ita .
Sodalis . alis . lis .
Solabere . labere . Soleo . oleo . leo . eo .
Sollicita . licitæ . citæ . scriptæ . ite .
tristia contentu funera solor , olor .
Somnia vana . omnia vana .
Sonantem . onantem .
Sonora . ora . Sonarat . narrat . arat .
Sonos . honos . ò nos . ONOΣ .
Sophis . ophis . ΟΦΙΣ .
cum Iouis illa queat forma certare sorore : rore .
ore .
non ne zelosi fuere Anabaptista cum primum sua
deliria sparsere ? arserere .
Sospes . hospes . o spes . spes . pes . æs . es .
Quomodo victus . Rex sparsa ? arte .
Sphara . ære . Sperat . erat .
Spiras . iras .
Spirinum . rituum . tuum .
Sporco . porco . Ital . orco .
Spreti . Rhæti .
Spumore , humore . more . ore . re .
Stabit . abit . it .
Stabulis . tabulis . lis . is .
Sanguine campi stagnarunt . narunt .
hæcine doctrina statuenda ? tuenda .
mulierumne est hostes sternere ? nere . ære .
Stragis . agis .
Sirepere . repere . peræ .
aduersus ipsum stridet . ridet . det .
Stringere . ringere . ingere . gere .
Studijs . tu Dijs . Diis .
Stuporem . ò rem .
Quid si illud suasero ? Sero . hero . ero .
Suauiore . ore . Suavis . auis .
Subcandida . candida .
Subdubitat . dubitat .
Subducito . cito .
mores subduxit . duxit .
Suberro . erro .
hosti subiaceat . iaceat . eat .
dum pone subimus . imus . mus .
legesne à Christo sublata . lata . ate .
Submittere . mittere . tere .
libros . subobsænos . obsænos . fenos . nos .
Subornat . ornat .
Subsistere . sistere . tere .
Subsistimus . sistimus . imus . mus .
Substituenda . tuenda .
Subuersus versus . sus .
Nubes soli succedere . cedere .
Succenses . enses . successit . cessit . sit .
Succinctus . cinctus .

Succurrere . currere . vrere . ære . ere .
Sueno . æuo .
Auxilio suffultos . fultos . vltos .
bellaque suggereret . gereret .
Tunc summus ? summus .
Superabile . bile . ille .
Superabundat . vndat . dat .
Superata . rata .
Supererat . erat . errat .
Per superos . per . hos . ros , os .
Supersis . Persis .
Suppallida , pallida .
Opes suppeditat . ditat .
Superuacua est , vacua est .
Si nihil suppeteret . peteret . teret . hæret .
Suppellex . lex .
Suppliciter . iter . ter .
Supplicium . litium .
Suppressus . pressus . sus .
Supprimo . primo . imo .
Suppremus . remus . mus .
Surgentem . vrgentem . gentem ,
Suspectus . pectus . thus .
Suspicionis . ONOΙΣ .
Suspiro . spiro piro .
Quid suspiras ? iras .
Sustentat . tentat .
Sutilis . vtilis . illis . lis .
Pansylvanus . vanus . anus .
Sylvescere . vescere . fere .
Syluestris . vestris .
Synodus . nodus .
Syrenum . Rhenum . renum ,
Syrus . Irus . rus .
Syrophaenix . phœnix . nix .

T

Tabellis . bellis . lis . is .
Tabet . habet .
Tabis . abis . bis . is .
Tacitisque . citisque . isque .
atas labitur pede tacito . cito .
euinctus tempora tanis . en is .
Talentis . lentis . entis . talentum . lentum .
Quid si te Panphila tanget . Anget .
Tanta . ante . an . te ?
Tardet . ardet . det .
Tarentum . emptum , tum .
Taurum . aurum .
Mendicum , quare Marinus veste tegebat . ege-
bat .
Mortis te meminisse . dememinisse .
Quod tempus expectandum Nautis ne noceat
tempestat ? æstas .
Tene . pronomen . Tene . uerb .
Tenebat . nebat .
Tenebis . nebis . bis . is . his .

Ararum. rarum. harum.
Arque tenentem. nentem.
Æris. æris. Eris. eris.
Gemino. gemino.
Ergo.
Mille. mille. ille.
Summa dura viri lex est. terribilis, bilis. vi-
 lis. illis. lis.
Terrulamentis, amentis. mentis. entis.
Errori. errori. rori. ori.
Sera. sera. hera.
Testamenti. menti. enti.
Telludine. dinæ.
Texta. exta. *textis*. extis. est. his.
Tibiaras. aras.
Dolosa. dolosa.
Oro. oro.
Bulla, bullæ. vllæ.
Moræ, moræ. inoræ. heræ. ore. re.
In eas. in eas. eas.
Itan, Itan?
Ego Nestor ero, siue Tithonus. Onus.
Olatum. olatum. lethum.
Quæremus. Eremus. quæremus. remus. mus.
Horret. horret. oret.
Ollas. ollas.
Adit. adit. it.
Iano. Iano.
Illos. illos. os.
Syluani. Syluani, vani.
Viros. viros. Iros. hos. os.
Vnus. vnus.
Charitum triga, quadriga. riga. Riga. vrbs.
Istis. istis.
Mors truculenta. lenta.
Tuearis ΑΠΙΣ.
Tullius. vllius. ius.
Humentem. humentem. mentem.
Mulus. mulus.
Tunica vnica.
Quid turbes? vrbes.
Telæ. telas, helas. Gall. *idest*. heu, has.
Angelos tutelares. lares. ares.
Quamdiu est, quod obijt iste Tyrannus. annus.
Tyranni? Rheni.
 V
Vacuis. acuis.
Vadis, adis.
Hannibal Ingenio vaser. Afer.
Qui valeat? valeat. eat.
Valemus. alemus.
Vanescit. nescit. scit. it.
Vaniloquos. ò quos. hos. os.
Vanis, anis.
Vanos, an nos? an os?
Vanus. anus. Vana, Anna.

Vbi sunt qui vrbes ac templa vastant? astant.
 stant.
À quo vate, ate.
Vbiuis. vbi vis. is. his.
Velocius. ocyus.
Veneraris. ΑΠΙΣ.
Veneris neris, Eris, æris, eris. is.
Venetos, Henetos. hos, os.
Verbis, herbis, bis. vis.
Versaretur aretur,
bei verere, rere. è re.
Vesperus. hesperus. herus, rus.
Vespasianus, anus.
Vester, Esther.
Vestro. æstro.
Vetabis, abis. vis. bis. is. his.
Vetas. ætas. has. as.
Veteranus. anus.
Testamenti veteris. teris.
longoque veterno, æterno. terno.
Vetueret, tuere, ære.
Vbi nunc Troja vrbs illa vetusta? vsta,
 ex illo vexillo, illo.
Vexerat, exerat. serat. erat.
Victores. victor es. ores. res. es.
in acie vel cuspide victus, ictus.
Videret. hæret.
Videris. Eris. eris, æris. is. his.
Vindexque. indexque.
Vindicis. indicis.
Violare. lare. aræ.
mors violenta ò lenta. lenta.
Vires. Ires. res. es.
arbores viridantes. dantes.
Virum. Irum.
Virtutis. tutis.
nonne fulerum certissimum est virtutum? tutum.
Viscera. fera, cera. hera.
Vitandum. dandum.
nunquid via vilior ipsa vita. Ita.
Nestoreos annos dignus vir viuere, vere.
Vixero. sexo. ero. vix. ero.
Viximus. simus. imus.
fagi umbrosa. rosæ.
Vobis. ò bis.
Volare. lare. aræ.
Volebat. olebat.
Volucrum. ò lucrum.
Voluisse. luiffe. isse. fe.
Vouenti. ò venti, venti.
Vrbini, bini.
Vrere. rere.
Vsuris. vris, is.
atque usurparet. paret. aret.
Vtere. tere. ære.
Vulcanus. canus. anus.

miles non vulgaris. APNΞ.
Vultus, vltus.

X
Xanthus, anthus.
Zenocrates, crates, rates, es.
Auctore Xisto, isto.

Z
Zacynthus; intus, thus.

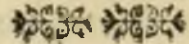
NOTA.

OSVI aliquas voces in Parenthesi, quod iudicauerit nec omnino esse aptas, nec omnino abijciendas, Fregi dictiones integras, at diuisas nolui consolidare, quod non sine gratia

fieri posset. Considera versus sequentes, Castalidum numeris Phæbus clamatur & Amant. Et solet accentu quo vigil ire? Lyra. Vbi vides ex voce composita Vigil ire, progre Echonem Lyra, Huic similes sunt hæ relationes,

Sine ulla Deum ora mota.
Conducit ad bellum APHΞ Mares.
Est orta a maioribus Iris Syris.
Exio: sit statim ira mira.
Et virtus hodie colitur ara rara. &c.

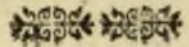
PARS II.

CDVII.

YLIVAM præmisiimus, vnde quicumque ingeniosus Poëta possit sibi materiam comparate nunc exempla subiungimus, scripta à nobis, vel ab

alijs, quæ imitari queat, si Philomusus in genere dictionis delectetur.

FAMA ET ECHO
DE LEOPOLDO AVSTRIACO

CONSCIA dic rerum. Id

ur ipsi ----- Nomen
cepit amare Polus, cepit amar
astalidū semper metro acclamatu
audi. Hic vnde datus dulcis Apoll
ara peto. Celebris quis Princeps Austrio
agnificæ dantur munera cui Re
n nostri colitur Mauors nouus æquori
ec desperabit dulce monime
ncipiunt cantare melo, & quali retul
uccinat en Populus! quid sibi clamo
ix credo. Audist.n' conchas resonar
ucçurrit Laurus nunc generos
egis Amor Princeps, viuatque sonoru
t flectant Victori agmina

ARMINI
IBVS
RESO

ONAT LEOPOLDVM PLVR I

(TOR)	GE
Z	? in omne
E	Mar
R	Amatu
O	Pol
S	Io
S	e
I	ori
N	Hyme
S	Vll
I	Amo
R	Sonar
A	Ros
S	honoru
V	gen
B	icta
I	DENS

IANI DOVSÆ NORDOVICIS

ECHO.

SIVE LVSVS IMAGINIS IOCOSAE,

CVI TITVLVS HALCEDONIA.

CD III

Solgravis, & fesso recides opus. Aura ades, estū
 Quærenti vmbriā fallere sede. *Sede.*
 Lotus venio ad Fotes, hæc interea mi.
 Pendeat ex istac. lice clava *Lava.* (Echo;
 Parua mora est, nea me patienter vt audiat
 Abrupto hoc um principio *Incipio.*
 Fare, quibus siles istos (Dea tinnula) dicam,
 Assidue hæntes in Topycis? *Opicis.*
 Quod pecus, cuius pingi sub Imagine debet
 Si pinge. la tibi Barbaries? *Aries.*
 Quid met. par est si scribas vsque, manumque
 Haud nquam à chartis abstineas? *Tineas.*
Qui eris ex auratis hauserunt;
 Cus Epos Vatu? num GRVDII? (a) RVDII.
Vatris in siluis miserum mandebat hemonem;
 iuldem esse reor aut (b) Nelei, *Haud Nelei*
Antigerio & Tropper cum Caluitur adde, &
 Si quid apud Festum est insubidum *Subidum:*
 Quo genere Elogij digni, hæc & talia fantes,
 Quæ Santris potius, quam mihi nota? *Nota.*
 An ne aliud meriti. Populi ad Tabularia fueti
 Nos lassare suis Exodijs. *Odys.* (Ephobos
 Quale genus Criticæ hoc nostros quæ exercet
 Nescio quo ludo stultitiæ: *Titia.*
 At quanto hi satagunt noctesque diesque labore,
 Vt veteres Libros emaculent *Maculent,*
 Non ita Turnebus, non cauti industria Lipsi,
 Non Genius magni Scaligeri, *Aligeri,*
 Nostratum, ne aliquem hic, post vltiscellanea Iuni,
 Ante Vbitum laudas Palmerium (c) *Almeriū.*
 Quis fuit is, Mare quæ Auctore, quæ (b) Varro se
 Naturæ ille, vel hic delata imago? *Mago.* (quutus
 Quod genus egregie tenui lulisse cicuta
 Bucolicos censet versiculos? *Siculos.* (eumq;
 Brassica sim, Andinum nisi & hic quoque mirer;
 Qui Deus est vatum, semper amaro. *Maro.*
 Fortius ecquis opes. Mundis quis inania spreuit,
 Quæ rigor ille hominis Xenocrates? *KPATHΣ.*
 Quid? fingi an grauiora queat, quod Heliodorum
 Quam passa est Virgo quæ Clariclea? *KAIJA.*
 Ecqua Erato est, cuius tibi præ dulcedine catus,
 Poni haud vlla optes altitia? (e) *Altitia.*

Scin', quibus est odio Iouiani Carmen & Aeti,
 Sordet & Hippolite Castillonu? *ONQIZ.*
 Quo cū Vate tibi esse voles re, Carmine cuius
 Audito, haud cesses clangere Io? (t) *Angerio,*
 Non Titulus minio, non cedro charta notanda
 Vatis cui nomen Flaminio? *Minio.*
 Qualis at ille tibi visa, Anthia non perituro,
 Quam cecinit nobis Carmine (g) Strofa? *Rosa.*
 Quæ non (h) Bargæum memisse Encomia vate
 Dixero, quod non Euangelium? *Angelium,*
 Multa Fabro Clypei debet septemplicis aiax,
 Plus ne Plectri ergo (i) Lotichio, *Tichio.*
 Cuius iners tibi visus Amor, neq; digna puella,
 Cui campi pateant Elisij (x) *Elisij.*
 Laudata ingenio Lernuti & carminis arte,
 Qualis visa tibi (dic) Charithea? *ΘEA.*
 Inter tot vates quis plura Idiomata doctus,
 Quis Linguas callens est varias? (l) *Arias.*
 Quale genus fati Pathicam meruisse Sorani
 Spurcitiem dicam (m) Palladij? (n) *Alladij.*
 Quisnā inter Celtas dignus, motā helleboro cui
 Mentem aliquis tergat Vesalius? (o) *Salius.*
 Qualia, sed censet, senio defecta caduco,
 Vulgavit Vates quæ (p) Lemo vix. *Emo vix* (de
 Nec mea quisquæ emat hæc, vel te (puto) Iudice, ni
 Frôte (q) Tripho Auctoris nomina denat *Emat.*
 Quam fatius sese ad veterū componere normā,
 Vatis ad exemplum Frastorij? *Thoryj.*
 Vtque teram assidue nostri monumēta Secundi,
 Rara, neq; æuo vlla digna latere. *Tere.* (rullus,
 Post veteres, hac ergo mihi (r) Casa, Cotta, Ma-
 Voluendishac Vida est Molsaque Lege? *Lege.*
 Nūc super Historicis, in queis nō vltimus ille est
 Pompeius nobis, gens cui (s) Troia *Roga.*
 Interat hos (cedo) vter, Hotomāno Iudice pluris,
 Paulus ne Æmilius, an P. obus est? *Probus est.*
 Quum solidis dapibus fatiret nos Plinius ingēs,
 Mustea quis nobis dat melimela? *Mela.*
 Quum coluisse Iouis inter tot Nomina, (t) *Basū*
 Præcipue censet Aufidium? *Fidium.*
 Alphonfi tantine facis praconia, tempus
 Dandum aliquod credas vt Facio? *Facio.*
 Prome aliquem studio qui nil odio ve, metu aut
 Liquerit indictum, vel tacitū *Tacitum.* (spe.

Et dubitamus adhuc, cui plus fidei attribuendū .
 Sleidano , Bembone. aut Iouio ? *Haud Iouio .*
 Æui inter Medij Historias , Oracula dicas
 Non hominis, verum Daimonij (u) *Aimonij .*
 Cui super adiungas. Fastos licet (x) Herfelendis,
 Di, quanti Authoris in Chronicis ! *Onychis .*
 (y) Horographos ceteri vltos te Iudice verū est,
 Ante Glycas Zonaras, Nicephorōs (z) *Ephoros .*
 Interat Historicos, nostro qui tempore regnant,
 Qualē (a) Vbbo meritas Laureolam ? *Aureola ,*
 Historicum nam se esse , cui persuadeat Hispo .
 Præterquam infanti Panniculo ? *Anniculo .*
 Quem dignū rere ante alios, cui nō nisi Nectar ,
 Cui succū offūdas ambrosiū ? *Ambrosiū .* (Legū,
 Quid nā aliud, quā informe Chāos Glossemata
 Ex quo pulsa foro Romula Suada ? *Vada .*
 Quisnam inter Themidis Myrtis tot, sede Curuli
 Ornādus, sed post Ionerios ? *Neryos .* (Helius à se
 Quātuplo opus (b) metro Hellebori est, aliquam
 Det loci vti partem hic Alciatō ? *Cyato .*
 Pluris vtros (dic) te faciundos Iudice credam ,
 Num *Liuinellos* , an Papios ? *Papios .*
 Ante alios quēnā dignū hoc (Dea) tēpore cēses
 Cui senium exoptes Nestrorium ? *Thorium .*
 Argolici generis quātum est (ine Iudice) nemo
 Doctior est hodie, quam Sigomala *MAAA .*
 Ecquem è Calcographis dices qui tēpore nullo
 Aldum æquaturus Manutium ? *Nutium ,*
 Publica, cominodius ne putas, mandare Tabullis
 Acta locare operam quam stabulis ? *Tabulis .*
 Quodnā EK TON ΔENΔPON genus est, Serta
 vnde capillis
 Haud indigna suis Cres petat acer ? (c) *Acer .*
 Ignarus, furdo feriat quod carmina plectro ,
 Nec venit ad partes Musæ vocata *Cata .*
 Iure equidem; quid namq; nouū senis ora puella
 Si fugiat, qui sic obstreperus ? *Streperus .* (hic
 Vix hiroū à sue discernēs; (rogo) dignior Aula
 Hospitio an caulæ est, crassæ ita naris ? *Harris .*
 Expertus. Scenæ atq; Schola tibi cōmoda dicet.
 Inter & has (d) inter quanta cupēdo . *PEBO .*
 Qui modo opime agitans Thymele esuriente,
 relicta ,
 Discipulorum inter pulpita (e) pedit . *Edit .*
 Prudens ille tamen , more formando inuenta .
 Flesteret si norit indociles *Dociles .*
 Nam quæ Augeia queat Scholico par esse labori,
 Quem Crotus exhaustit, vel Stenemola ? *Mola .*
 Sit modo par oneri, ferulis neq; parcat alumnus
 Admoto quoties verbera fletit . *Erit .*
 Quid facit, inter oues placidos, tumidoq; Leones
 Tanta fit vt morum (f) differitas ? *Feritas .*
 Quia facit , vt fidibus malim, quam cæstibus vti,
 Certare aut duro pancratio ? *Ratio .*
 Nil mihi cum pugnis : Harpasto ludere malo ,
 Quam tractare manu Martia pila . *Pila .*

Et Rubidus quā ferro vti, si fors mihi (g) *am .*
 Amulus obtingat straba tuens (h) *Batens .*
 Versificent alij tortæ queis connabe fultis
 Via fit in transtro non pavidis *Auidis .*
 Pars vno curas iugulent Germanus vt olit
 Miles , post pugnam Bebriaci (i) *Ebriac .*
 Quid mihi lubeat temeto (ò Nymphæ) ca-
 A Vt cui opus Cereri Sacrificare ? *Care .*
 Sint quibus iustudio Fasces & præmia Hone-
 Rite quidem, si sint illi infragiles *Agiles .*
 Lucripetis quælibet sint & sua Fœnora cura,
 Nullis vnquam quibus quos fatures *Sature .*
 Ære quidē, at nūquā usarū explendus amore
 Sed neque opus digis inuideo . *Video .*
 Rectius & quanto tritunquos linquere calle
 Exhortantur amor ingrij . *Genij ,*
 Inferere & Fama sua nomia , vt Actius olim
 Molsaque cum Bembo ac Jaugerio . *Aggri .*
 Busbequium signas; cui & *Heffiadē* licet addas
 Præconem Volucris chaonia *Aonia*
 Ipse ego quis videor, conceptura Funere *Nu*
 Dum desiderium Carmine solv ? *Olor .*
 Contra Auruns, primas cantando fere suetus,
 Iam quid habet reliquū decrepiti . *Crepiti .*
 Euenisse eadem video quoque Castor inepto.
 Risum qui cunctis Carmine præbet *tebet .*
 At quis non storias potius, quam talia Scripta
 Vel tritas malit gausapinas ? *Apinas .* (scia
 Hæi quid agam colere Hispo vetat nos *Muc*
 Qui trahit à Patrio Stemmata m) *Cole . Col .*
 Cui neq; tres satis Anticyræ, medicina, nec vnq;
 Vel toto Hellebori iugere fiat . *Hiat .*
 Hæc leuiota tamen, præ quæ mihi Bube mineo
 Nescio quid ferale exululans . *Vlulans .*
 Parte alia raucū quiddam atq; inamabile crocū
 Nescio quis Coraci haud absimilis . *Similis .*
 Quid capiā, vt nocuos exsurdē hos triste sonantē
 Vndique plangores Alituum . *Lituum .* (ro
 A Tragora sed enim grauior metus, hinc nisi peo
 Hunc abigas; at quo ? Thermopolim ? n) *Her*
 mopolim .
 Nā quid valid facias, Patriæ auso reddere nobis
 Historiæ corpus exanimale . *Malè .*
 Queis Hydri accedant si sibila , quæ reliqua
 (heu) spes,
 Si non colligam vti sarcinulas ? p) *Inulas .*
 Res qui nā Humanas Coelestia Numina versant
 Quæ Superum præfunt Concilijs q) *Cilys .*
 Virtute, an vitijs reliquos ante ire putandi
 Hi qui se ostentant diuitijs ? r) *Vitys .*
 Quid causa, vt prius Irus, aret nunc iugera centū
 Damas, argenteo ouans malluuio *Alluuio .*
 Quid mihi propositū est, propter q; publica curas
 Prenso; peto, fatagēs omnia conor ? *Honor .* (sā,
 At quod s) opræ huius erit pretiū si cūcta capes-
 Aut Fora si lassem Terna Patronus . *Onus .*
 Quid

Quid veluceri faciam, mihi si flaccente sub armis
 Manarit toto corpore sudo? r) YΔΩΡ.
 Hei, qualis visa Eva tibi, quæ induxit Adamum,
 Ut verita auderet tangere mala? Mala.
 Fatalis non sic ul' Faber Arcæ, Auctor Deo quæ
 Servavit sacris omnia x) ΖΩΑ y) ΣΝΑ. (bos
 Edictū z) ΛΟΧΙΑΣ tāti haud fuit exequi; ut or-
 thacidas faceret Rex y) Amenophis, ΟΦΙΣ.
 Quid Troiæ fuit exitio, nisi adultera z) ΧΟΙΡΟΣ
 Tum o) Ferus ille, Vrbi nō satis æquus: Equus.
 Quā nā Orbis plaga Mæonidē decorata sepulchro
 Argosne, an Colophon, an mage ΧΙΟΣ? ΙΟΣ,
 Quid dedit Æthereas Anima vt penetraret in
 Hercula, extersa iā cute pura? ΠΥΡΑ (Arces
 Quem Titulum assignem tibi Iuppiter, Acrisij sic
 Deflueres quum per impluuium? Pluuium.
 Deme caput voci, quod amet Tithonia habebit,
 Perdet Alexander Bucephalum. Cephalum.
 Cui ΠΟΛΙΟΚΗΤΗ quid erit q) somnia cantans,
 Visus erit saltans si ΣΑΤΥΡΟΣ ΣΑΤΥΡΟΣ
 Literæ auentinus primæ fraudetur honore,
 Servabit reliquum quod sibi Cacus? a) Acus.
 Qua nota ab Hispanę gentis b) Ductore Metellus
 Aspersus, quod erat Dux Veteranus? Annus.
 Dic mihi, Drusorum dictus quo nomine Tonfor,
 Cæsarius cepit quæ Thalamus? c) Thalamus.
 Quæ d) puero Thraci caput abscidit, amne ge-
 visa tibi hæc qualis est glæcies: Acies. (lato,
 Quid linqvis, capitis facias si (Diua) minores
 Et truncos reddas Sardonichas? Onybas.
 Pluru gēma mihi hæc, quā frugibus apta terēdis
 Petra sua pōllens non nisi mole? Mola.
 Qualiter effertur Romano Idiomate, sermo
 Quod solet Æolicus dicere e) ΦΝΡΑ Fera.
 Nomē ad explendū Tragorę, quū pinxeris Hircū,
 Quid reliquū est, poscat quod sibi f) ΜΩΡΟΣ?
 Orbem circuijt totū quæ prima, vocari. (g) Opos
 (Dic michi) quo meruit noctine h) Nauis? Anis
 Vrbs ecqua est Rubrū lābēs Mare, nomina gestās
 A lagi Nato; num Ptolemis? Ais.
 Quid facit, vt nūquā careat melle Enna, nec Am-
 Accola, cui Grauiū nomen Anapis? Apis. (nis
 Insula cis Thulen, medio circumflua ponto,
 Quoniam insignitur nomine, fare? Fare.
 Dic, quenam inuersa Regem sortita Corona est
 Insula Stanlaum; quæ, nisi Monæ? i) MONA.
 Indica non pluris, quāquā Vrbs cognominis illi,
 (Nympha) tibi est, Frisius quā sua Goa? Goa.
 Quātū Mosa Oxus, hodie tantū inclyta Thermis
 Distat Achenemia Tungrica Spada. k) Spada.
 Rebus nonne tibi grande allatura videtur
 Momentū nostris Vrbs Neomega? l) (ΜΕΓΑ
 Quæ plaga idem (Bello si pax mutanda) futura
 Fræco est, quod Turco Pannonia? Hannonia.
 Scis (Dea) Diderici fuerit quæ m) Principis vxor.
 Inclyta nec nostra a) laudis egena Genæ.

Quale genus Serti, nulli quæ nupta Marito
 Decessit, merita est Nympha mero da? n) ΡΟΔΑ
 Aggere quod rupto Monstrum reperere Bataui,
 Obstructa ad Dānū quādo o) acuna p) ΚΤΝΑ
 Thurdrechti posuisse Vrbs fundamina prima
 Quos populos credam, num Sturios? Turios.
 Quos vero, quos Maiores habuisse putādum est,
 Haud Boios veteres sed Bauaros? Auaros.
 Cōsona quæ reddes, duo si tibi nomina ponam?
 Lomentum? Omentum; Bistonij? Istonij.
 Altera queis totidem subdamus vterq; licebit?
 Niliacum; Illiacum; Mādragorā; Andragoram.
 Si qualis fuit olim hodie est Vrbs; Iuppiter vltor
 Fulmine de cœld tāge q) Grotoua Tona?
 A Sole & Gabalo gessit qui nomina r) Cæsar.
 Luce magis dignus, an s) Gabalo? Gabalo.
 Qua cruce plectendi, illatis qui Sacra Profani
 Spurcarunt pedibus Diuum asarota? Rota.
 Quid facit, vt rem nemo sibi, res cui sua cordi,
 Cum Scæua cupiat esse Cyclope? t) ΚΛΟΙΗ
 Quæ loca præcipue ad oculos Zonasq; secandas
 Sollicitant læuo pollice a) ΦΩΡΑ? Fora.
 Post Trigā Eumenidū, quānā illa potissima diuū,
 Cui facere assuevit nostra Cuneris? u) ΕΠΙΣ.
 Quo morbi genere, egra trahēs vix genua, labo-
 Noster Hias, nunquid Hepatico? Pathico. (ra
 Quid, si aurē vellam Tatio, vt sua pignora tecta
 Seruet ab eumolpo pulli premone? Mone.
 In Flora quid amat noster Dolobella. Labella.
 Cur toties Acten nomine clamat? Amat.
 Ecquę pœna manet Chionē, quæ vertere philtris
 Tot iuuenū mētes ausa ΚΥΤΩΠΙΣ, x) ΟΠΙΣ
 Est ne quis, à cuius liber plagijs vti viuam,
 Ne quicquam Diuum numina placo? Laco.
 Quale genus potus pro ceruiffaque meroque.
 Nostrum vti centes ΑΤΤΕΜΙΣ y) ΩΡΟΝ.
 Hunc queis sordibus affimules, quæ explere nec
 Thesauro ipse sui sit pote Pluto? z) Λυτο. (Orci
 Aut quæ digna satis des nomina quū Iouenatus
 Iam Titulū abstulerit a) Tauriuo? Aurtuori.
 Quid faciā si me Atta roget iūū vt Actora Sacro
 Fonte leuē, & faciet, mens nisi læua. Leua.
 Nil aliud nisi Dona inhians quid tā cupido vis
 Vicino faciam, tamque petace? Tace. (tum
 Iā quid agaā, huc si quis bliteo nos carmine tor-
 E menapis veniat, aut Arelate? ΛΑΦΕ.
 Hoc satius, quam si subnixis turgidus alis.
 Incedam ansatus per plateas Lateas.
 Compendine aliquid faciam, nobiscum olitor si
 Hospitij iungat Fœdera Polus? Olus.
 Scire velim a) ΓΑΛΑ ne, an Chiū putare suerus
 Nas Thressa terrent classe Cigala? ΓΑΛΑ.
 Quid voueat dulci nutricula maius alumno,
 Siue æstas, seu sit horrida bruma? Ruma.
 Mammā ais, haud Matrē puto, plena sed vbera, b)
 Quando etiā Mater nomine nota. Nota. (Māne
 No-

Nomine sed patrio effando, qua voce Vetustas
 Infantum illecebras est imitata? *Tata.*
 Pars quænam humani dignissima corporis ipso
 Nec minus ANΦPΩΠIO:Σ corpora cara? c)
 KAPA.
 Ipsius aut capitis pars æqua, reciproca, per quæ
 Sueti Homines Animæ emittere flabras, *Labra,*
 Quid facit, vt reliquis præstet mortalibus vno
 Corporis insignis Sedigitus? *Digitus.*
 Canitiæ malo, a ΦΑΛΑΚΡΟΣ fin reddat oportet
 Ne noter, haud metuo. *Caluitij. Viry.*
 Hocce quid est, quo cuncta ruës Libitina, metesq;
 Pergit ad interitum sic dare Sacla? d) *vecla.*
 Quidue aliud, quæ puluis Homo, quæ Solstitialis
 Flos Herbes, aut potius quid nisi fumus? *Humus.*
 Aut, cui Mortari est ex re Nota, Pistillorum
 Contusa assiduo verberare c) Pila? f) *Pila.*
 Condignum ne Homulo quid agis, tot ad aspera
 In cunis infans qui mihi vagit? *Agit.* (natus
 Quanto at peius agit Diderix mihi, respirandi
 Qui impos, anhelio Anima ΠΝΕΥΜΑΤΙ ta-
 bet? g) *liabet.*
 Cur (rogo) putori morbisq; obnoxius Auster?
 An quia nimbofo flamine h)
 Tanti (heu) causa mali mulier, quæ Suasit Adamo
 Arbore de verita carpere Mala *Mala.*
 Hinc Ate incubuit terris, hinc semina sparsa
 Morborum, hinc Febres pestiferæ. *Æsifera.*
 Alite Mors volitat curris, Lethi est nota Taxus;
 Symbola fert Christus Taxifragi *Axifragi.*
 Quem prece si venerer, Scelerû si pœniteat me.
 Nil ne boni hinc Supplex inueniam? *Veniam.*
 Quid faciat suades, cui nulli in crinibus hydri.
 Omnis Castaliæ cui liquor aret? *Aret.*
 Vtilius ne apaludis aues, quam cortis alemus,
 Vir quibus est lucis nuntius ales? *Ales.*
 Quidnâ agris togulg, atq; cibi tot agētibus optes,
 Queis neque celi, nec æs, omnia i) PAKOS
 k) AKOS
 Res quænam est, qua præcipue, post dulcia Phrines
 Uacula delectat se Meleager? *Ager.*
 Quæ Thamyre merx apta, cui neq; prata, nec arua
 Villa neq; impresso vomere lira? *Lyra.*
 Ecqua Arbor Seropha: tritis accommoda costis,
 Pruritus peperit cui scabies? k) *Abies.*
 Cui pecori potius fructices, & agrestis erica,
 Quam thyma conueniunt quamque Citrigo?
 l) *Trago.*
 Pro calamis sed enim Blæno quæ digna supellex
 Tanta cui insiditos sribiligo? *Ligo.*
 Menfarum quidnam pedibus, signisque Deorum
 Materia imprimis, vtile rebor? *Ebor.*
 Vnde nisi à Phrygione petâ, mihi textile opus si
 Aulæum fuerit, siue Tapete? *Pete.*
 Pertica Têndiculam sustentâs, nomē habet quod
 Qua iacet ad Syluæ denia trames? *Ames.*

Vertentis Canthi æs crepero stridore Leonem
 Territat, ane etiam Rhinocerota? m) *Roma.*
 Dic mihi, quid Christæ, Turmis quæ cōmoda
 In Galeæ præbet vertice Conus? *Onus.* [*Alis*
 Quæ labefactandis aptissima Machina portis,
 Firmior aut si quis sit paries? *Artes.*
 Quis Deus est, ope cuius egent in aperta pericla
 Ante alios prompti se dare n) Cares? o)
 Pascere si minimo cupias, scin' qua dape alendus
 In castris frugi sit tibi Tyro? p)
 Quæ res præcipua est, rigidi inter prælia Martia,
 Quam sibi deposcat cruda Machera? q)
 Nil tamen ista iuant, adsit nisi Martius Ardor:
 Bella ausis constant magnanimis. *Animis.*
 Quid lucro imprimis fore mi cū fœnore censes,
 Si tractanda suat Res populi? *Æs Populi.*
 Dic, quid erit ternum rediens quater vncia in
 [Sic te. o Diua, legat Posteritas] *Erit As.* [*torbē*
 Sēper aceruati Æs, quod nunquā inspectet, auaro.
 Quid q) Thamyre exoptes? nū loculos? *Oculus.*
 At quid præcipue fucatos inter amicos
 Consuenit mentes consolidare? *Dare.*
 Veræ vbi [dic] Fidei recolam vestigia cascos
 Nunquid apud Cattos, an Batauos? *Atauos.*
 Cum quibus at Populis socianda cubilia censes,
 Quid dare vult operam connubijs? *Vbys.*
 Sâguine anus succoq; carens, quæ prurit honorē
 Quem meritâ dicas, num veretri? *Therem.*
 Mentitur, virum auere negans se Caia valentē,
 In thalamis operam quæ sibi nauet. *Auet.*
 Medcâ, at quid agas, si nanciscare, vel Orphei
 Cæde infamē aliquam Treiciam? *Egiciam.*
 Et merito: neq; enim tam Barbara Vate marito
 Digna, fero at potius Cannibale *Annibale.*
 ΗΜΙΤΥΟΣ cui nupta decens, nec lanua
 mordax,
 Effugere Atridæ qui pote r) KHPA s) KEPA.
 Vxorem Calaminus habet, sed scin' [rogo] cuius
 Solius rei egens sit KAAAMINOS, t) INOS

a) Enny, qui Rudys Calabria oppido natus.
 b) Cuius [hand paulo sane Ennio] *veustio-*
ris] Carmen de Moribus, indidemque petita
 Fragmenta aliqua multa apud Verrij Abbrevia-
 torem leguntur. c) Nannium à patria Ceni-
 tate Almeria [qua hodie Almeria ita denomi-
 natam. d) Vergilius Georgicis, Varro in li-
 bris de re rustica. Quod argumentum iam antea
 Mago Carthaginensis [parens ille rusticationis
 Columella dictus] lingua Punica à xxviii. volu-
 minibus industriusissime fuerat persecutus. Quæ
 deinde Roma ex Scto, i. Auctoritate publica in-
 latinum sermonem conuersa. e) Gabriel Altilius,
 Episcopus Polycastrensis cuius eruditissimum Car-
 men Nuptiale in Isabellam Arragoniam impres-
 sum legitur, f) Hieronymum Angerianum intel-
 lige

ligo cuius ΕΡΩΤΟΠΑΙΓΝΙΟΝ una cum Mar-
 tullii ac Secundi nostri Poëtaris nau ita pridem
 in Germania recusum. g] T. Vespasianus Hercu-
 lis Sinoxæ pater h] Petrum Angelium Bargaum,
 cuius exstant Cynegetica. i] Ferro Potichio Se-
 cundo. k] Elisi, Calensij, [magno Pontano illi
 cotanei] cuius opuscula Poetica Roma quondam
 typis publicata. l] Benedictus Arias Montanus.
 m] Domitij Palladij Sorani, cuius Epigrammata
 multa impurissima Venetijs impressa leguntur. n]
 Eo nomine Vocatus Remus Syluius XII. Latino-
 rum Rex, qui ob impietatem fulmine ictus inter-
 iit. Dion & Oros. o] Panagius Salius Veroman-
 densis. p] Ioannes Auratus. q] Pro quouis Li-
 bratio accipiendum à veteri illo cum Martialis
 Quintiliani Praconijs decantatissimo Bibliopola,
 r] M. Antonius Casanova, cui, in tanta delectis-
 simorum Poëtarum copia, uni omnium arguti
 Epigrammatis palmam ab ipsa Vrbe publice dela-
 tati fuisse, testis est P. Iouius. s] Tragus Pompe-
 ius. t] Rerum Grammaticarum Scriptorem nan
 incelebrem, Claudiana aetate supparem, acuius
 Historiarum fide exorsus Maior Plinius, continua-
 to deinceps ordine, temporum suorum, res gestas
 uno ac xxx. voluminibus persecutus legitur. u]
 Bartholomæo Facio, qui temporum suorum Histo-
 riam x. Libris complexus. x] Rerum Franciscan-
 rum Scriptoris, à VVechelo Lutetia excusi primi-
 tus. y] Lamberti Scanaburgensis. z] ΩΡΟΓΡΑ-
 ΦΙΑ Annales unde ΩΡΟΓΡΑΦΟΙ Annalium
 compositores ΩΡΟΓΡΑΦΟΙ enim annus est. a] Ad Epho-
 rum Cumaum illum hoc omne referendum, qui
 750. annorum Historiam ab Illy expugnatione ad
 sua usque tempora xxx. libris ex persecutus. b]
 Vbho Emmius, Friscicarum reum Scriptor multis
 disertissimus. b] Pro, Mensura, Victorinus. c]
 Acerem enim antiquitus Stupori consecrarum
 fuisse, Auëtor est Seruius. d] Tmesis, pro inter-
 capedo. e] Ad profetarium Idiotismi nostri con-
 nitium Allusio ex scæua imperiti vulgi opinione,
 potius quam mea, per tempus & causam huicce
 loco populariter accommodata. f] Differentia pro
 Differentia, Lucret. g] Pro Gladiatore. h] Si-
 quidem Tyronum exercitationes tam militares in
 campo quam in ludo gladiatoria. Rudibus i. fe-
 rulis peragebantur: quod Batuere proprie dice-
 bant, & Gymnasium ipsum Batualia, qua Ba-
 tualia, vulgo dictari solere testis. Adamantius
 Martyr. unde & Idiot. smo nostro natum hodie vo-
 cabulum, Betaille. i] Vfus ea voce Labuius Mi-
 morum scriptor haud incelebris pro bibulis &
 ebriosis k] Id est, incorrupti, atque [uti Crispus
 loquitur] inuidio animo aduersus diuitias Agiles
 porro, pro actiuosis positum. l] Pro Caulis iue
 Brassicæ. m] Urbem Aegypti, ubi Pan colitur &
 Hircus ut ait Pindarus. Vide Volaterr. lib. 12.

n] Alid pro Aliud ΑΡΧΑΙΚΟΣ o] Quippe qua
 presentariam Anidoti vim habeant, serpentum
 moribus auxiliantes ac venenis resistentes. p]
 Ad Horatij illa referendum Cuncta superciliis
 mouentis, q] Secundum illud eiusdem Paeta
 Stultitiam patiuntur opes. r] Ad imitationem
 Ennij scribentis: Qui ait pro factis reddere ope-
 ra pretium. s] Aquam pro Sudore, sc. lucrifacies.
 t] Noë. u] ΖΩΑ, auimantia. x] ΣΟΑ salua
 deuotat. y] Obstetrices. z] Amenophis. a]
 Aegypti Rex edictum de necandis Hebrao-
 rum pueris proposuit, cui tamen per obstetri-
 cum pietatem obtemperatum non fuit. b] Ο &
 ΗΧΟΙΡΟΣ præter vulgatam suis notionem
 etiam ΤΟΥΤΤΑΙΚΕΙΟΝ ΑΙΔΟΙΟΝ significat
 apud Aristoph. in Acha. c] Ferus, pro quo posui-
 mus hoc loco, Catulli in eo, tum Vergilij, Pruden-
 tij, Petronij denique auctoritatem secuti. Qua-
 de re in Scriptorem illum Pracidanea nostra con-
 sultantur. d] Acus, Aceris pro palea, h. e. purga-
 mento frumenti positum hoc loco. e] Stertorio.
 Vide Plutarch. in ipsius vita. f] Refer ad illa
 Martialis: Tonsorem puorum, sed arte talem,
 Qualis nec Thalamus fuit Neronis, Drusorum
 cui contingere barba. g] Hoc ad Epigramma il-
 lud Germanici Cas. pertinet; cui initium: Thrax
 puer, adstricto, &c. h] ANTI ΤΟ ΦΗΡΑ. i]
 Morio. k] Montem. l] Magellanica, Victoria,
 & quidem Alata, Titulum atque Insigne prefe-
 rens. m] Sola. n] Vico regni Persici, ubi primum
 Eunuchi facti, quo indidem quoque Spadonum
 nominis occasionem cepere. o] Magnum, ingens.
 p] Primi, scil. Comitibus. q] In annalibus no-
 stris metro conscriptis. r] Rosam. s] Anno
 MCXXXL. Vide Hollandicarum Rerum Anna-
 les, siue Chronica nostra vernacula. t] Canem.
 u] Eius Urbis descriptionem quare apud Petro-
 nium. x] Heliogabalus. y] Pro Cruce Varro.
 z] Furandi studium. a] Furem. Contentio-
 num Dea, siue Litium. b] Vltio diuina. c]
 Pro Sero lactis. d] Lutum non est lutulentius.
 Plaut. e] Refer ad Herculis Epithetum ΤΕ
 ΕΟΥΦΑΓΟΣ late. f] Lac. g] Interpretan-
 da ex verbis illis M. Varronis: Cum cibum ac
 potionem Buas ac Papas docent, & Matrem
 Mammeam, Patrem Tutam, Vide Non. h] Ca-
 put. i] Caluus. k] Pro Secula, i. falce messor-
 ria, qua segetes inciduntur. Saturni dentem in-
 digitat, Verg. Nos, Een Zeetkel. l] Pila,
 primam producens hoc loco pro Mortario ponitur
 in quo farræ olim, nunc legumina, Herba, semina
 atque aromata contunduntur. m] allusum ad illud
 Comic. Diuos quasi Pilas homines habent. n] o]
 Ad solennem illam Pop. Ro. ΕΠΙΒΟΗΜΑΤΩΝ
 formulam spectat hæc allusio qua læsis in Arena
 Gladiatoribus spectatores acclamare consueue-
 rant,

rant, Habet Vide Lipsi Saturnalia. ΑΥΓΑΣ
sam humidum, quam perniciosum ΧΥΡΟΣ hu-
midum significat. p] Pro vilissimis pannis &
lintheis. q] ΑΚΟΣ remedium. r] ΒΙΡΩΝΙ-
ΚΟΣ quam caeteroqui hocce Arboris genus maxi-
mè enodi sit cortice. s] Hirco. t] A verbo Ro-
to, ut sit imperatiuus, utque quasi subaudiatur,
fac periculum. u] Ad verbum illud vetus re-
ferendum: ΕΝ ΚΑΡΙ ΤΟΝ ΚΙΝΑΥΤΟΝ.
h.e. In care periculum, s. facito. Siquidem Sui-
das scribit Cares primos mortalium mercede mili-
tasse, ut qui vitam suam vilem haberent, sangui-
nis animæque plus æquo prodigi. x] Mors y]
z] Casco. a] Pro ΧΕΙΡΑ, i.e. manum b] Pro
oculis capto, sive caco. c] ΚΗΡΑ Fatum sive
sortem significat. d] Pro ΚΕΡΑΤΑ cornua.

Librorum insolentiae Castigatio.

CDIX.

P Ignora, quid faciam, mea si corrumpere pergat
Nequitiae ludum gens dare sueta? Veta.

Ambo sed auersi studiis melioribus, aiunt
Rem nolle esse sibi cum a] Salomone. Mone.
Nonne vides, exuta omni vt pietate, Paternum
Absumant ipso cum Lare b] ΔΩΜΑ? Doma.
Belle inquis; sed enim hi frenos mordere periti:
Hinc c] Ruere, haud secus ac Gres sine Re-
ge. [Rege.

Qui possim ore tenax atq; asper vterq; nec vnquã
Gesturus morem mi vieto d] Vieto.

At scin', queis iidem soliti confidere Amicis,
Exemere vbi se compedibus? Pedibus, [Vina
Lac patrium hinc Indo Sale mistũ, & Aromate
Obducunt plenis è pateris f] Pateris? [Flagri
Nam quid agam? Scholicine nosem, vis, verbere
Præfracte Sobolis g] ΧΑΛΚΕΑΝΟΤΑ. Nota.
Factum; nec cesso scutica obiurgare rebelles;

Corrigere at prauos haud facile est, Facile est.

Eueniet; quippe in Philacã hos adducere certũ
Qua Mosa alluitur amne Vahalis h] ΑΛΙΣ [est,
Vah pudet; & serũ est si dura adeo ora Magistri

Imperio incassum frangere coner i] ONAP
Quandoquidè callo obductũ cor vtriq; nec vllis
Naturæ expellas fustibus m] ΗΦΟΣ n] ΕΤΟΣ.

Sensibus ambo tamen digni melioribus vti,
Et spes est fore, vti conualeant. Valeant.

Quid facit, vt nostros exornet Laureã postes.
Virtaque condecoret lanea limen? Hymen,

Dos Nata hinc promissa meæ ac Spõsalia, nobis,
Hæc rata semper erunt non modo grata Rata

Quæ digno quũ iuncta Viro, Spes ne est fore, Auũ
Nepte auctũ faciat, sive Nepote i] Pote [vt me

Iãq; vterũ puto foeta geret: nõ Marti vti quõdã
Ausa suo Geminos quæ dare m] Rheã n] Fia,

At mi eriam Cai, que meæ Nata altera restat:

Poscitur hæc nuptũ nõ sine o] Dote p] ΔΟΤΕ
Di facite, hic foelix seros extendat in annos

Parcarum Lachetis aurea fila q] ΦΙΛΑΑ.
Qua [rogo] iter facturus eques Sextilibus horis

Per Patriæ quoties flumina vado? Vado.
Groningam à Leida quot iter dicam esse dierũ,

Responde, tridui, an quadridui? Tridui.
Hei quid agam si me, Frijijs dum versor in oris,

Nocturno infestet pulice Sneka? Neca.
Vrbes Vtricũ porro Vviltorum distat ab Arce

Nescio mensuræ quod stadium, Stadium.
At quæ præcipuè hic vitare incommoda debet,

Candida cui plantas vestit aluta? Luta.
Lintre opus est, si eta, seu Humẽ tibi trãsmittẽdũ,

[Nam cum viminea quid tibi crate Rate,
Durat eos inquit Equo submersa sed rate nandi

Spes superest quoties res ita nata? Nata.
Quid mihi tendenti Libethrida versus, iter si

Infestũ reddat gens r] Teleboas boa. [aures
Proclamare iubes sed quas [rogo] vox mea ad

Pe. uentura, aut fors Ghaonidum? Aonidum.

a] Hoc est, nervi sive virium. b] Pro quouis
Sapiente. c] Domum, sive Ædes. d] Quod quidem
nos Belgæ, ex idiotissimi nostri sententia Hollen.
proprie ac significanter interpretari possumus.
e] Vincito, sive Alligato, vel constringato potius;
ab antiquo verbo Viere? unde & Victores, pro
victoribus passim apud Rom. Scriptores obuy.
f] A verbo patior. g] Ferrea terga. h] Satis
s. est. i] Omnium. k] Indolem, Ingenium.
l] Frustra. o] Pote. pro possibile est. p q] Nu-
mitoris Albanor. Regis filia, qua Ilia item vo-
citata. r] Facile. s] Date. t] Amica propitia.
u] Ætolia populi, latrocinij infames antiqui-
tus. x] Clama.

Peregrinandi studium.

CDX.

O Rbẽ quæro Nouũ: quid fiet morbi aliquid si
Spaniola hinc pariat, vel mihi Cuba? a] Cuba

Tutius hinc terra facere est iter, ac graue primo
Protinus è stratu surgere mane Mane.

Haud mane, neque me Tragoræ vicinia, longo
Nec iuuat exaustum Marte nouale. Vale.

Impetus hinc Latios sæpe est mihi visere fines;
Perueniamque precor vel Mutinã, o Vinam ò.

Vsque vel Eridanum saltem fonte ve Timauĩ,
Euganeos vltra, siue Henetos? Veneros.

Nam quis non patrijs præponat victibus Vrbeĩ
Fellineam doctis cum Populis? Epulis.

In ius visne vocem si quis male vel faciat mi,
Vel dicat contra publica Scita? Cita,

Quid

Quid faciam, quærulene feram fastidia Socrus?
 Haud mihi sic animi degeneres? *Generes*.
 Quam quid agam si quis plena inter pocula, verse.
 Eluio aspergat me pateræ: *Putere*.
 Quid porro mussemne etiam vis, si quis asellus
 pro calce impingat mi cubitum. *Cubitum*.
 Pro nihilo ergo putè merulète opprobria turbæ,
 Pro nihilo sannas, verbera, sputa? *Putæ*.
 Præceptum de plebe alicui des tale licebit,
 Non mihi, gente sato Pa. migeræ? *Amigera*.
 Quid facit, vt tutos præstet mihi Ianua somnos,
 Post coenam, subijt nox vbi sera? *Sera*.
 Quæ pars illa Domus, per quæ exportada Sabella,
 Peste mala hæc horno si moritura? a) *OTPA*
 Quare habitura opus est Vicinia, si bibula edes
 Ipsa suas pergat vrere Damis? b) *Hæmis*. *Lyin*.
 Næ c) matula ex superate modū quæ scis) habeat
 Ebrietas mentes infatuans *Fatuans*.
 Plus vter in tenebris metuendus pariete rupto,
 Furne manu promptus, an mage latro? *Latro*.
 Depresso sed nocte meos vi frangere clathros,
 Non neruo huic fauces illaqueo. *Laqueo*.
 d) Præstite quo Diuo sapiens vtare, Penates
 Nequa tuos ausit vis violare *Lire*. *lagnam*.
 Hostile hic quoq; nomen habet, cui thura, vel
 Pro re [vti vult Marcus] sacrificato e) *Caro*.
 Proinde Ioui Ianoque simul, Vestesque litandum,
 Quorum ope res omnis mi stabilita? *Lita*.
 Seminibus quid agam patriis [De] que neq; laua,
 Missa neque à molli sunt mihi Sere? *Sere*
 Vtilius ne metam segetes, quam tubera si mi
 Viuendum a Meroen sub Mahometo? *Metæ*
 Dic mihi quid præter genium cœlique, solique
 Concinnet nobis mitia mora? *Mora*.
 Quid nux visa tibi quid mensi: apta secundis
 Vva, mihi à nostro missa Libone? *Bona*.
 Quæ Faba Pythagoræ [puto] cognata audijt olim.
 Dicitur indigena voce ea Bona *Bona*.

a) In morbo, immo in leſo potius b) Ianuas
 c) Hama, instrumentum arcendis restin-
 guendisq; incendijs comparatum. Iuuenal. Di-
 spasitis prædiuet hamis. d) Ad Lemma illud
 Satyre Varroniane allusum. Sit modus matula,
 siue *PEPIMIΦΙΣ*. e) De Laribus cognomento
 Præstitibus consulendus Ouidius in *Fastis*; de Ho-
 stilijs *Festus*. f) Libro de re rustica, ubi Solen-
 nitatis huius exstat Formula & quidem verbis
 conceptissimis.

Ex persona frug, h. e. inemptis dapibus victitate
 consucri, Patrisfamilias.

☞ CDXI.

T Rrās mare veſta alij iubeāt sibi Fercula po-
 Nō cōtēti Epulis VVestphalicis *Alicis* In,

Cinnama quos, indæ quauāt plus germina Messis
 Quam sata rupè seges Caucasia. *Casia*.
 Mos quibus, Arabio hinc perfūdi corpus Amo-
 Hinc Nardo crines Assyrio. *Syrio* *Imo*,
 Me ne etiā, hoc vt more linā vis. tēpore; corpus.
 Si quando ad mensum sterno recline? *Line*.
 Vncta apage hec: mihi sat quid vis, simul hospitis
 Prædiolum possum famere solus *Olas*. *Iexpers*
 Esu alij hinc sibi mala legāt; mihi Nectaris instar
 Sunt succo expresso mitia Poma a) *ΠΟΜΑ*
 At quali scin?, Lacte vtar, dispendia vitans;
 Sine die medio seu mage sero? b) *Sero*.
 Nec genū fraudate mihi tamen vlla libido est,
 Di melius: eua hæc sit Smalijs. *Alijs*.
 Et qui non nisi Anū Coniuam senevit habere,
 Furfuream opponat cui *Hecalen* *Hecalen*.
 Sat mihi sat quiduis, tennes dum condiat escas
 [Fida Peni Custos quæ mihi] *Cnea* *NEA*.
 c) *Glauca* sat *Bostas*, *Phalaris* *Que* quedula, opi-
 Pisce paludigena sarta nates, *Anates*. *mas*
 Præ quo Epulo nec Anis placeat mihi Phasi-
 dis, *Corbe*.

Quæ Megare assuevit mittere clitus d) *ITTS*.
 Nec pluris Leporina mihi quam Bubula pingui
 Nec vitulo pluris macra Lagois. e) *OIS*.
 Nil Rhōbus, nil Triglia sapit: apage Ostrea; totū
 Nec Catia apponat mi gula *KAIIPON* *Aprū*
 Nam stomacho magis apta meo Porcina; iucti
 Me tenui oblectare *Isicio*. *ΣΙΤΙΩ*.
 Sic tamē, vt mihi nec mirā, neq; Salgama poni
 Vlla velim; haleces nec placeant *Aceant*.
 Nec paritura sitim cupio farcimina fumo
 Durata, aut crudum nescio quid. *Scio quid*.
 Me Faba nata domi, me nux capit & cui Ponti
 Prima dedit nomen Vrbs Cerasus *Cerasus*.
 Pruna s) *Damasco* ipsi nomen debentia, tosta
 [Phæbe] tuis radijs, vel clibano, *Libano*.
 Plus fructus nos nēpe iuuānt quæ tortilium laux,
 Aut bis cocta Rota schemate g) *Spira* *Pira*.
 Poma immo potius; capior quoq; palmula, & vuis
 h) *Perfica* nec sperno] *Duracinis* *Actinis*.
 Hoc, *ogogō* nō melius, quā si Turdo Oltrea vel si
 Sanguine cum Sombri Vina iugaro h) *Garo*.
 Non Medici credis, non Curatoris egere,
 Laureolo bona quis si sua leget? *Eget*.
 Remigione meo: satius gerā vt omnia: quam me
 Consilio Patruī semper egere? *Gere*.
 Ecquid opus, saluum vt iugulum mihi Numina
 [præstent,

Quam prius i) *Antiochi* sorpice rador? k) *Ader*
 Grata Deo quondam, nostro cur tempore læta
 Arguitur culpa labe Chorea? *Rea*.
 Quid lacrymarū imbri falso assimulemus, amātū,
 Consueuere oculi queis lacrymare? *Mare*.
 Dic mihi, res quænam cupido cōsuevit amanti
 Esse odio imprimis mēs cui mora? *Mora*.

S

Quo-

Quomodo se thalamis Dñę insinuabit Amator,
 Cui fallenda habili pollice clathra I ΛΑΦΡΑ
 Quid passurum animo credis, Spartana alicui si
 Diducto retegat tegmine r.] ΜΗΡΟΝ [ΕΡΟΝ
 Ore, quid est quod Hyella gerit: Paphione petitū
 Horto ION an pueri Præpetis n.] ION, ION
 Dic mihi, fingendæ quænam medicamina formæ
 Vti Agathe, Eucolpi sueta Patrona? o.] ΘΡΟΝΑ
 Non belle tibi picta Ægile, non Flora videtur?
 Ora quibus fūco sublita sunt Ita sunt.
 Quid [rogo] captiuos iuuenes abducere solers,
 Sub tunicis suevit ferre Molina? p.] ΛΙΝΑ.
 Quæ poena incautis metuēda potissima q.] Verpis
 Quas semel attigerit Heliodora: r.] ΔΟΡΑ.
 Non possum Andromachen: quid enim? si s.]
 ΠΗΜΑΓΥΤΑΚΕΣ.
 Defungi modico ΠΗΜΑΤΙ malo Malo.

a] Potus. b] Id vero Græcis ΟΡ-
 ΡΟΣ dicitur, nobis proletario sermone VVey. c]
 hoc loco non ΕΝΙΚΩΣ sed vero ΠΛΗΝΦΥΤ-
 ΤΙΚΩΣ accipiendum; quibus alia porro Anati-
 ni generis species subijciuntur vide Plinium ce-
 terosque Rusticæ rei scriptores. d] Phasianus. e]
 Ovis immo Ouilla potius. f] Pruna Damascena.
 g] Iunij Nomenclat. vide, in voce Spira. h]
 f. Duracina. i] Interpretandum ex illo Mar-
 tialis Adde & arcano mista Falerna paro. κ]
 Notissimi Tonforis nomen apud Martial. l] Far-
 ris genus, quod tostum molam salsam efficiebat an-
 tiquitus. Hic pro quouis auerruncanda Deum
 ira sine impendentii periculi ΑΠΡΤΤΟΜΑΙΩ
 Sacrificio accipiendum. m] Furtim, clandestine.
 n] Refer ad veterem illum Lacænarum mo-
 rem, quæ ΦΑΙΝΟΜΙΡΙΑΕΣ propterea dicta,
 quod incendentes femora retegerent. Plus. in
 Numa. o] Alterum femur, alterum Deside-
 rium significat. p] Quorum alterum Sagittam
 denotat. q] Pro pigmentis, vide Theocriti Scho-
 liaf. r] Pro Retibus quo modo in Epidico inter-
 pretatur Plau. s] Vera pro Mutatione. siue Cau-
 dafulici Romanis scriptoribus usurpata antiqui-
 tus, quæ Græcis proprie ΨΕΙΑΙ. s] Excoriatio,
 ut ad Lucilianum illud ΨΑΛΟΚΟΠΟΥΜΑΙ
 referatur: neque aliunde porro istius dicti in-
 terpretatio arcessenda. t] Noxa, siue calamitas.

Ex persona Amantis Iocosum.

CDXII.

Inter tot patrias iusta pro Coniuge, Nymphas,
 Garrula, quam teneam vis: Dea? tene? Tene.
 Res ne Veri [censes] aget, is cui ducitur Vxor,
 Postera vt ex sese secula propaget? Aget.
 Quæ vero es nostrum conscendere digna cubile?
 Nū Dryadū ex omni lecta grege vna? ΓΥΤΑ

At qui casta mihi placeat quū Cypris, ab omni
 Opto probri immunē ducere labe c] ΔΑΡΕ
 Audio: sed quum nil nisi Vox sis, munia fang
 Comparis, haud video, qui Valea.

a] Mulier. b] Cape c] Puella
 te florida, vel potius flos ipse. d] Mitem
 Amphibolia: incertum enim, utrumne
 genus illud lusus peruulgati, qui caca digitorum
 micatione peragitur. an potius ad pygiacos Vca-
 re operis motus referri debeat. Siquidem To-
 care, præter notionem vsitatam, pro Tremere
 quoque seu Moueri positum passim apud probato-
 Scriptores est reperire. e] Solo. f] Ligna.
 ANTI ΤΟ ΚΑΛΩΣ. h] Præceptum Politicam
 i] Ero, prasaga. κ] Sic enim periculum non
 erit, ut nostrates negotiandi gratia cum classe in
 Hispaniam aduecti, & quidem fide publica, re-
 cta porro in neruum ad Triremes damandi
 inauditi atque indefensi rapiantur, præter ve-
 ctura ac nauigiorum iacturam, capitum insuper
 & quidem ingenuorum, diminutionem passuri,
 contra commune ius gentium. l] A verbo Me-
 re ut sit imperatiuus. m] Vide Plin. Nat. Hist.
 lib. 12. cap. 5.

Aliud ex persona haud abfimili genio litantis,
 hoc est, Natalem celebrantis suum.

CDXIII.

Ite proculcuræ: meus est Natalis, Amici:
 Quis scit, an hæc vnquā Lux remeabit? Abi.
 Heu, quid agam, blāda iuiciat si vincula Phryne
 Illice nos oculos si Phlogis hamet? Ames.
 Par viriusque Lepos, studiosæ Carminis amba.
 Vtraq; verno æui flore decora a] ΚΟΡΑ.
 Cui florum generi pars est contendere odorem
 Qui fluit ex Idæ Suauiolis? Violis.
 Quid faciam, illecebris vernantē talibus Horti
 Annuerit Charitam si mihi Triga? Riga.
 Quid porro? in tenebris ne b] micem cum
 Chloride, suades:
 Nec metuam, ne me fraudet Amica? Mica.
 Tot Dominæ ergo tibi, quāto moderatior Aulus
 Vna cui satis est Deidamia? c] ΜΙΑ.
 Has ego opes malim, pugna quam sternere
 Mauors;
 Vel regere imperio tres Capuas? Apuas.
 Adde hu vina, Puer, Salijs sed qualia mensis
 Ponere conuiuans suevit Hymera Mera.
 Neu mihi per brumā tepeat Focus igne maligno
 Suggere municipice spite z] ΚΑΛΑ d] ΚΑΛΑ
 Hoc [rogo] non melius vt amando tempora vit
 Oblectes, quam si nil ageres? e] Age res.
 BELGA, quid in causa est, nequeas quod tempor
 Excussa feri compede liber? IBER. [tanc
 Au-

Auriferante Tagus fuerat, nunc Maurifer : vnde
 Quid vetat huc dici Mauriuomū? *Aurjuomum.*
 Classe Astur totum quateret quum Nerca; qualis
 ANGLA tibi visa est Penthesilea? *Lea.*
 At classe hanc armare nouā fert rumor, vt olim
 Rex Medus, redijt quum Salamine. *Mina.*
 At Saga, an ad Pacem, quo [dic] Iouis omnia
 Si modo vēturi mēs tibi c] saga? *Saga.* [spectēt
 Quid facias tibi si quis Gallica Sceptra gerenti
 Nuntiet obsessam Massiliam? *Affiliam.*
 Maeste, sapi: Ius, cuique suum defendere Ius est,
 Vnde pericli aliquid, ni caueas? *Caueas.*
 Cōmunis sed enim hāc incēdi extinguere pestē,
 Tempus, vt & Vicini accelerent? *Celerent.*
 Hunc vtinamq; diem videam, quo Belgica in vnū
 Vires tota suas consociet. *Societ.*
 In comunē hostem communia sumat vt arma,
 Tempore quem tanto pertimuit? *Timuit.*
 Credere nos Fati iubet hoc clementia, necdum
 Libertatis adhuc Lux moriens? *Oriens.*
 Vnde sed hęc? nisi cū pipere hanc & mercibus
 Missura huc nobis Tabrobane? *probane.* Indis
 Quod dubites, non est, fore vt hęc commercia
 Nos Maura præstent à rabie *Arabia.* [d] tutos
 Quod si nostra etiam portarint lintea venti,
 Nonne breui ditem me fore reris? *Eris.*
 Nam graue quid, cum cœlo animum haud mu-
 tatus, vt ora,
 Decolor huc redeam si Calecuthe? *Cute.*
 Non ita, Rus patrium, priuis cui bobus aratur.
 Cui sic inuisus Mercurius. *Curius.*
 Haud nego: at ô quāto plures alit Atta Cliētēs,
 Mille ouium in pratis grex cui balat! *Alat.*
 Hoc nihil esse putas quid? tātō an plnris haberi
 Te nescis, quanto plura habeas? *Abeas.*

Ex Menandri Poētæ persona in Ægyptum Ale-
 xandriam à Rege Ptolomæo acciti euocati-
 que; amplissimis propositis præmijs eius rei
 ergo directā Athenas Legatione.

AD Lagumne meem, Glyceren [mea Regna]
 relinquens,
 Gratia si trahat huc nos Ptolomæa. e] *Mea.*

Ex persona f] L. Plotij in Salernitana latebra
 vnguenti odore à percussoribus suis proditi
 oppressique.

Quid fuit, vt lethi fierēt mihi causa latebrę,
 Vnguenti indicio dum male prodor: *Odor.*

Alia Iacobi Lom. SS.LL. Licentiati, de Pace.

Dic mihi quæ densis habitas cōuallibus Echo
 Cur populus pacē sic modo clamat? *Amat.*

Ad diuam Pacem precibus concurritur? *Iur.*
 Vt damnum fugiat triste colonus? *Onus.*
 Rusticus ergo iterum campos reparabit, *Arabit.*
 Et tuto curret Remige Nauita? *Ita.*
 Omniaque euenient in Mundo prospera? *spera.*
 Largaque nec rerum copia deerit? *Erit.*

Alia Ioan Secundi Hagiensis .
 C D X V .

O Quæ diua cauos colis recessus,
 Sylvarumque regis domos opacas,
 Tu quæ de reliquis deabus vna,
 Quas frondesque iuuant iuuantque fontes,
 Audiris toties, videre nunquam?
 Dic, quæ finis erit meo calori
 Imas quæ mihi deuorat medullas
 Vt, formosa tuas vorauit olim
 Superbo è pueri decentis ore,
 Inflatum reuoluta quum iaceres
 Languens vmbra superstitemque sola
 Vitam voce breuis teneret aura
 Dic, nam forte libet meas querelas
 Audire, & veteres nouare curas,
 Dic oro, poterit quid impotenti
 Seros ponere limites amo: i?
 ECH. *Mori.* VI. Dij meliora, siene nobis
 Ad canos igitur dies manebunt
 Et canos quoque non dies relinquent
 Singultus lacrymæ, grauesque voces?
 Aut mox abijcienda prima vita est?
 ECH. *Ita est.* VI. At licet ire perque genteis
 Perque vndas, vbi nulla me sequatur
 Sublati ex oculis amoris ala,
 Non illic dominæ procul relictæ
 Mentem sideræ faces perurent.
 ECH. *Vrent.* VI. Non roseum os genęq; tangent
 ECH. *Argent.* VI. Sed hic dolor hic leuis breuisq;
 Fomento cito destitutus omni
 Sese conficiet, negante vei te.
 Echo, *Ante vel te.* VI. Adeone amarū amare est?
 ECH. *mare est.* VIA. Hei mihi quicquid est malorū
 Admittit medicas amatque curas:
 Nulla solus amor leuatur arte,
 Non cantu perit, aut perit venenis:
 Spernit consilium fidele, spernit
 Quicquid mens benesuada prodit. ECH. *Odit.*
 VI. One vmquam mihi talium dolorum,
 Sensus ter miser supersit vllus:
 Quam malle media stupere sylua,
 Duræ cortice membra testus orni:
 Qua Caurus mihi, qua proteruus Auster
 Nequicquam, Boreasque spiritosus
 Hinc illic quatiantque vellicentque.
 Amoto querulas dolore frondeis.
 Aut tecum in liquidas abire voces:
 Per syuasque volare perque vallis,

Saltem læta sonare tunc subinde
 Possẽm, quum facili fruens amore
 Felices caneret viator igneis:
 Ne semper graue diceremus heu. ECH. *Heu.*

ECHO Authore Georgio Sabino.

CDXVI. (Echo.

Dic mihi Nympha cuius habitas in vallibus?
 Semicæ per Faunus, cur ita clamat? *Amat.*
 Quæ tamen illa, furit cuius male sanus amore?
 Diuitis an Codri filia Nais? *Ais;*
 Est opulenta quidem, sed turpibus obsita rugis,
 Debuit hanc bifrons ducere Ianus? *Anus,*
 Candida me vero Taumantius vrit amantem:
 Cuius forma decens & generosa? *Rosa,*
 Huius amore flagro: sed dic resonabilis Echo,
 Quæ res ergo graues sunt in amore? *Mora.*
 Ver est conueniens, blandis & amoribus aptum,
 Vere nouo sponsum me fore reris? *Eris,*
 Interea gelidis in vallibus ipsa valetio:
 Vox tua sæpe meæ voce sonabit? *Abit.*

Alia Francisci Panigarolæ in Christi Natalem,

Hæc Berthehemitæ pastores verba r. ferte,
 Audita est Echo, quæ iuga montis habet.
 Quis natus? dixit *Natus,* patris ne Iudæi?
 Illa: *Dei,* verusne est homo, dixit: *homo.*
 Atq. hic idẽ nonne Deus remanet? *Manet.* est ne.
 Vt pater omnipotens? retulit ista? *Potens.*
 Hunc quid de coelis duxit? *Iis duxit* at istam
 Dic vtrum vincet? *Vincet,* & ipsa refert.
 Litis erat radix longæua? *Eua,* an mala? *Mala,*
 Num gula sic potuit? illa refert, *Potuit.*
 An puer hic fiet magnus? quæ reddidit? *Agnus,*
 Ipse ait hoc? *A: hoc.* Cur ita clamat. *Amat,*
 Is maius nostro nunquid dare possit amori?
 Reddidit illa, nihil, quam gemebunda: *Mori,*
 Hoc faciet? *faciet.* moriens? *oriens,* Deus ille?
 Heu illa est forsã causa tua? *Ausa tua?*
 Diligere hunc ergo par est super omnia Christũ;
Istum nonne Deum? dixit: *eum,* & tacuit.

Alia incerti Authoris.

CDXVII. (Neronis,

Quæ celebrat thermas Echo, & stagna alta
 Deludit voces, concaua sæpe meas.
 Sæpe hic Narcissum expecto: simul illa moratur
 Si queror, hæc queritur: si gemo, & illa gemit,
 Quisnã clamor? *Amor.* quina furor? *Vror.* an Echo?
 Echo, quæ maior pœna in amore? *Mora.*
 Expectat Narcissum? *is sum.* quæ causa morãdi?
 Orandi, non hæc dicta notabit? *Abit.*
 Adfuerat? *fuerat* num est hic? *hic* quem fugit iste?
Is te. Et iam me, quod sit malũ amare? *Mare.*
 Non veniet? *veniet:* quæ spes? *asẽ* vincitur auros
Auro. victor ero prodigus æris? *eris.*

Sunt pueri fragiles? *Agiles* non muneris?
 Quis docet hæc? Echo cur bene clamat? *Ans.*

Alia Pauli Melissi.

CDXVIII.

Echo, qualis iamabo? quæue Nymphae
 Quæ valles colis, hæcẽ propter antra.
 Palatina? *larina.* Vin' loquela
 Dignari resonantiorẽ paulum?
 Paulum, te rogo quidpiam, quod hercle
 Nescio. *Scio* me sed ecquis audit
 Te præter, mera verba per nemus qui.
 Dem? *Nemus quidẽ* ain? sed auris *auris,*
 Inest. Auris inest capace lucus
 Aures sic habet ob vias meatu,
 Au? *res sic habet ob vias meatu.*
 Dic sedes modo, cur flagrans mihi, vnde est
 Et furens adeo? *A Deo.* an liquore
 Tinctus destituatur furore? *Rore.*
 Et quo rore? liquente dum marino?
Marino; dabit hunc Rosina cordis
 Margarita? *Ita,* cuius esse gustus
 Arbitraris, amare & haud amari,
Amari, id stomachis est acerbioris?
Acerbi oris, at ipse nil acerbi
 Sentio, ora fibris carent amaris?
Amaris. quid (age) est quod illa tam sit
 Clemens? *Mens* adeo ne mitis in me
 Hæc mens perpetua est? *tua est,* erit mel
 Cum concordẽ Adamus fauore semper?
 Qui mensis decus addet inde maius?
Maius sed mihi quos dabit petenti
 Sermones comes ille & illa? *comes*
Ille & illa, repulsa nec parata est;
Rata est: ambigue loqui videris,
 Forsan o Dea veritate aberras,
 Erras quam vereor. *Reor,* cupis me
 Irritare, quid angor *Irritare.*
Quid angor; mihi nonne præstituta est.
Tuta est, & mihi destinata: *Nata.*
 Fato scilicet. *licet* puella.
 Nubet ergo mihi illa vere. *Vere.*
 Sponsæ rite sacrabo liba. *Liba.*
 Melissæque vocabo nomen. *Omen.*
 An post ducier hanc fines Rosinam?
Sinam illi ipse dehinc, mihi illi iunget
 Basio oscula suauiore? *Suaui*
 Ore & mellea blanditer profundet
 Verba gutture dulciore? *Dulci*
 Ore, Labra per hæc situm sepis mel
 Ille cerno *Sapis melisse cerno.*
 Interim mihi suauiter valebis
 Vale bis, mihi dulciter vale Ter
 Vale & sta requieta *Re-quieta.*

Alia Nicodemi Frischlini eodem carminis genere conscripta, continens Ioculare Iurgium Vrsini Iuuenis cum Fabulla coniuge vetula, quæ more Echus marito ad finem Versus relatat, à quo vapulauerat, longe elegantissima ac festiuissima.

CDXIX.

A Nus rancida, foeda plangis, *Angis*.
 Ecquis te angit anus maligna? *ligna*.
 Quod lignum, viridisne cornus? *Ornus*.
 Quid si te feriam præ amore? *More*.
 Linguae est foemina nequioris? *Oris*.
 Et mens est tibi plena fraudis? *Audis*.
 Ah quantus tuus ille factus? *Astus*,
 Astus tute deliqui plena *Lena*.
 Certe es lena nimis seuera: *vera*.
 Nunc places, quia confitere: *de Re*.
 Places ô anus ô amanda: *Manda*.
 Mando, dic mihi mi marite, *rite*.
 Dic rursum mihi care passer, *asser*.
 Heus præbe tua mi labella, *bella*.
 Nunc te diligo amoque rursus, *Vrsus*.
 Vrsino mihi dulce nomen: *Omen*.
 In te noster amor remansit, *An sit*.
 Certe sum tui amore captus, *Apus*.
 At non sum tibi vbique primus? *Imus*.
 At vir sum grauitate magnus: *Agnus*.
 Morum temporis haud probrosus? *Osus*.
 At penis locuplete mirus? *irus*.
 Et docta indole pene onustus, *ustus*.
 Cunctis denique graciosus? *Osus*.
 Quid? num ludis anus profana? *Vana*.
 Nescis vnde mihi propago? *Pago*.
 Quid tua foeda anus increpanda, *Panda*.
 Anus panda caue loqua e, *Quare?*
 Quia es pessima, tetra pestis, *Estis*.
 Ah cur non ferio atque plecto? *lecto*.
 In lecto? quid ais nefanda? *fanda*.
 Quis possit tibi se applicare? *Care*.
 Tam turpi vetula? recede *Cede*.
 Nam quid vsquam habeas amoris, *Oris*.
 Deus vnus I tibi foeda mater, *ater*.
 Frons rugosa, canusque ocellus, *ellus*.
 Lippa es, osque saliuæ abundat, *undat*:
 Labra incana situ molente, *lente*.
 Noctua? tibi luce visus, *ifus*.
 Et rictus Crocodilianus, *anus*.
 Faux pedore nigrante marcet, *Arcet*.
 Ipse anhelitus, ægra pestis, *est Is*.
 Ceu putens redolet lacuna, *Cuna*.
 Ceu ceromata foeculenta, *lenta*.
 Ceu serpentis olet cubile, *bile*.
 Ceu foetent nebulosa auerna, *verna*.
 Ceu piscina vetus palude, *Lude*.
 Quid? quod labra catella lambit? *Ambit*.

Non miror tua lambi oleta? *lata*.
 Quis neruus tibi, amica, saluus? *aluus*.
 Cum pedit tua vox gemella? *mella*.
 Imo fella tui saporis? *oris*.
 At vox rauca, nec arte claret? *Aret*,
 Rana scit melius sonare? *nare*.
 Et cantu superat te asella? *Sella*.
 Quid quod venter ab igne lassus? *assus*.
 Et pes frigore & imbre læsus? *esus*.
 Pallens nasus ab igne falsus? *alsus*.
 Æstas est tibi bruma tristis? *istis*,
 Nempe crutibus hisce tristis? *istis*,
 Quid poscunt tua macra crura? *rura*.
 O si te tegerent sepulchra, *pulchra*.
 Pro te iugera dem paterna? *terna*,
 Nam quis fructus erit salutis? *OTIΣ*
 A me foeda procul recede, *cede*.
 Æterna cruce mox peribis, *ibis*.
 Ibo in prælia dira Martis, *Artis*.
 Et te deseram anus profana, *vava*.
 Tace iam tace anus cremanda, *manda*.
 Hoc mando, hoc iubeo Fabulla, *bullta*.
 Hem bullam tibi trunce sueue, *va va*.
 Quid clamas rabiosa, vt Echo? *Eho*.
 Os nunquid relatra e gaudet? *Andet*.
 Et pugno referi e plaudo, *Laudo*.
 O te putidulam? repungis? *ungis*.
 Vngam sustibus hoc ouile? *Vile*.
 Perquam vilues, ô Fabulla? *Bulla*.
 Videre aridus esse truncus? *uncus*.
 Et foetens mihi pene porcus? *orcus*.
 O cari iuuenes adhortor: *hortor*.
 Sponsis talibus abstinere, *Na te*,
 Ne vos fallat anus senecta, *necta*.
 An nondum mea lingua vicit? *icit*.
 Quisnam corporis iste sulcus? *Vlcus*.
 Cur hincit tibi quæso rictus? *ictus*.
 Certe hæc vulnera facta ploro, *Loro*.
 Hem loro tibi faux premenda, *menda*.
 Tace putide funge, sueue, *va, va*.
 Quid vox flebilis ista plorat? *orat*.
 Tua vt contegat ossa gramen? *Amen*.

Alia Iacobi Lom. in promotionem trium Doctorum S. Theologiae.

CDXX.

D Octorum Triadi, Musæ, Charitesque decoræ,
 Dum texunt sacra Biblica ferta manu,
 Fors ego secreto conuallia læta recessu,
 Et solus capto per loca sola viam.
 Hæc vbi de meritis Doctorum laudibus Echo
 Audita est reduci voce referre mihi.
 Quis clamor passim, est turbis? *Vrbis*, vaga plausis
 Num hæto resonant, compita? dixit. *Ita*.
 Sic ne fauent ciues sacris patribus? *Tribus*. Illis.
 Hæc laus mandatur? reddidit illa; *Datur*.

Ios ornabit iam Biblica laurea ? dixit
Aurea, nec meritum differet ? illa: *feret*.
 Ergo dabit huic Triadi laudes ? *Audes* ? referatq;
 Munera mutua ? mox imperat illa : *Tua* .
 Soluitur illi igitur merces virtutis auitæ ?
Vita . Et præstantis pectoris ? *oris* , ait .
 Et quo Palladio sudavit puluere ? *vere* .
 Stirpe tamen præstans, & grauis ? inquit: *avis*.
 Ac fugit mundi discrimina ? *Crimina* quasque
 Is maculas prodi ? continuo, *Odit* . ait .
 Virtutesque colit præclaras ? protulit : *Aras* ,
 Hic ornamentis ? *Mentis* & illa refert .
 In cathedrisq; valet sacris ? *Acris*, mala carpit
 Cum delicta hominis ? reddidit illa; *Minis* .
 Et bona dat nunquam mortalia ? *Talia*, clamat.
 Haud exempla parans turpia ? at illa : *Pia* .
 Hostiles vincet fastus ? *Astus* , noua liqua
 Hæresis exurget ? protinus *Urget* , ait .
 Tandem fulgebit ceu cœlica castra ? ait *Astra* ,
 Hoc vrbs columen ? *lumen* & illa refert .
 Longa quiesq; aderit post tanta negotia ? reddit
Otia , quo virtus euehet ? illa : *u. het* ,
 Et nobis priscae surgent ætatis amores ?
Mores atque animæ dulce leuamen ? *Amen* .

Alia Guiljelmi Salsmanni Poëtæ laureati in
 promotionem licentiæ Io. Birchkmanni.

CDXXI.

Seu Dea seu vox es, seu vocis imago relatæ,
 Dic Echo, num tu sis quoq; Nais ? *Ais* .
 Quis Deus hic fluij Tyrrenus ? *Rhenus*; *Oreas*
 Et Echo, an Dryade se quoque clamat, *Amat*.
 Hæc arbor quænam sacrarum ne vlla ? *Betulla*
 Gallica eratne arbor roreque fletat, *Erat*.
 Fronde renidet ? *id* & , cuiusce coloris ? *Oloris*.
 Queis folijs ? *Oleis*: est generosa ? *Rosa* :
 Hæc in Romuleos fasces fera transit, *An sit* ?
 Quod lignū est ? *Signū est*, stirps tibi grata ? *Rata*:
 An puto gestamē ? *Tamen*. An de Cōsule pulchrū,
 Fulcrum. Lictores mos decorabit ? *Abis* .
 Sunt betulæ lusus ? *Vfus* . Birckmannica tigna
Signa, Vale, satis est, Nympha pudica, *Dica* .

Alia Iosephi Scaligeri .

Quidnam significat Scaliger ? *Aliger* .
 Alatū Podagræ mancipiū est ? *Pium est* .

Antonij Thebaldei Echo admodum elegans ,

CDXXII.

Dic, Echo, quid vult, vt semper viuam ego
 mœstus ?
Astus, non facit hoc spes moriens ? *Oriens*.
 Mene vrit facies ? *acies*: aciesne fauilla ?
Illā, diu miserum me fore reris ? *eris* .
 Respicit hūc ramū *hamū*, laurū ? *aurū* . & amor *cor*.
 Accensum ? *censum* corde recedet ? *edet* .

Estne filex ? *ilex* , quæ causa meæ est facis ? *Actis*
 O rem animo pestiferam ! *astiferam* .

Quid per tam longū pariēt mea lumina siccum
Lhetū, scis quid scit, quod tu adamas ? *Adamas*

Petri du Blance Auenionensis, de Eucharistica
 pompâ.

CDXXIII.

FAllor, an exultat vox tanto in puluere ? *Vere*.
 Hymnis turba Deum cur pia clamat, *Ame*.
 Panis imago cibi est anni hic veri esus ? *Iesus*.
 Est hominū hic pastor munere verus ? *Herus*.
 Donat in æternum sacra hostia viuere ? *Vere*.
 Sumentis au vitæ præmia debita ? *Ita* .
 Dic mihi, quis donum hoc libando fit integer ?
 Sulentatne animā sic sacra malit ? *Alit*. (*Egit*.
 An mihi fas, vnquā sacra illa relinquere ? *Quærit*.
 An superis dignus, qui bene quærit ? *Erut*.
 Vnde latex sacri promanet nectaris ? *Aris* .
 An noxurum expers hac dape cedit ? *Edet*.
 Quos inquis fructus sacra hostia parturit ? *Vrit*.
 Libans virtutum ad culmina vadit ? *Adit*.
 Num spectasse viro, aut coluisse satis foret ? *Oret*.
 Num laudas eadem sacra iterata ? *rata*.
 Scanditur ad cœlum si digne sumitur ? *Itur* .
 Quid mihi si extremo funere conor, *honor* .
 Ergo tam foelix erit æui Vespera ? *spera* .
 Perpetuum hoc donent astra leuamen. *Amen*

Qui volet aliud Echus Exemplum longe pul-
 cherrimum de rebus sacris, inueniet, sed
 Gallico Idiome conscriptum in libello, qui
 inscribitur : *Poemes spirituelles Du. Sieur de*
Nerueze imprimé à Paris An. 1606. pa. 41.
 In obitum optimi parentis sui ARNOLDI
 MYLLI Typographi ECHO Hermanni Myllij .

CDXXIV.

TE quæro, quæ dum solum solare loquendo
 Sola manes, montesque altos, locaque
 ardua quærens
 Ingratos nobis terræ hortos spernis amœnæ .
 Mene : videre alias, tua si sint membra, cupiui ?
 Nunc id nō quæro, satis est modo diua loquar ?
 Quare ? eheu lugens, non quæ tua regna, requiro ?
 An Dea es, an sumis, vel thus adolesne, *dolefne* ?
 Heu rogitas, nescis : pater optimus, eheu
 Occubuit, mortemq; volente ita numine passus
 Æterno, *terno* nos hic sua pignora liquit
 Inuita, *in vita* Nempe hoc sibi verba volebant
 Illa, quidem frustra, sed non sine fine relata ?
 Illa nimis tristis, nimium vera omnia vatis
 Dicentis, quando Francfurti Mœni alinquens
 Direxi gressum Gallas securus ad vrbes,
 Tu, dicebat, abis, sed si mea dicta sequare,
 Non linguæ studio, externæ non gentis amore
 Exi.

Exires patrijs à sedibus , *adibus* , Hæc nunc
 Occurrunt misero , *fero* . Nempe vt mea fata
 Perciperem , & tristis quæ me fortuna maneret,
 Linqere me natale solum , longeq; remotam
 A patria & notis me quærere oportuit urbem
 Lutetiam : *se : etiam* , sed fors foret illa ferendo,
 Ast obisti ArnolDe MyLI, pater optime, vere
 Nestoreos annos dignus vir viuere , *verè* .
 Ergo quid causa est, quod nõ tua Nestoris annos
 Durauit vita , aut plures quam Nestoris æuum .
 Omne tulit, quæ causa patri quod vita rescissa
 Percaro: *caro*, & ob carnem mens nescia finis (est
 Consupta est: *supta est*, ad sũmũ est sũpra polorũ
 Patronum, *thronum*, Ibiq; pijstua pignora votis
 Dirabis gemino tibi nomine subdita , *dita* .
 Speraram quando septena volumina viuens
 Annorum nouies compleras , tutius esse
 Tempus viuendi ac aliquo nos tempore tecum
 Victuros præcepta pij auscultare parentis .
 Sed spes decepit , foelices esse verauit .
 Natus visceribus , lumbis & renibus hærens
 Calculus , horrendo distendēs membra dolore ,
 Vt quandoque solet liçtor , tormenta voracem
 Excedunt Tityi volucrem, Phalarisque boantem
 Taurum , vel quicquid primorum sæcula regum
 Inuenere olim , aut quæ restant flagra tyrannis
 Effingenda nouis . *O vis !* dein debilitarunt .
 Membra senex ætas , mala quondã passa iuuetus
 Quæ fuit iniuste , hinc summis languoribus acti
 Anni intermedij , quos hulcera pestis , & angor
 Pectoris ad mortem lectis affixerat , Hinc est ,
 Hinc factum est dico in numerum vt nos fata
 vocarint .
 Per vim morborum *orborum*, quos fortiter omnes
 Equamēte tulit , facile illud sola dolorum
 Ostendo, puto, vis, *vt ouis* . Quapropter ab alto
 Respiciens merita, ista polo, pater optime, reddet
 Omnipotens meritas palmas , *almas* , Tua vero
 Pignora nos , amissimus an te ? *missimus ante* ,
 Ante sequuturi miseri nos missimus , *imus* . (vna
 Et sequimur . Nam lex hæc omnibus , omnibus
 Semita stat calcanda, sequendaq; huccina mortis.
Oris, Quicquid habet nã rebus in omnibus ortũ
 Tendit ad interitũ, *ritum*. Hæc nos lege tenemur
 Excepto nullo , Quapropter ad ardua cœli
 Sidera conuersus , supplex ad numina dulci
 Pro patre, filius intercedo . *cedo* . Valeto .

Echones aliquot Io. Honthemij , ac prima qui-
 dem in nuptias D. Arnoldi Milij iunioris ,
 & lectissimæ Virginis Catharinæ Lennipixæ .
 C D X X V . (cessus,
 Væ colis umbrosos ECHO, inter saxa re-
 Arentesq; facis ripas , collesque supinos .
 Vt utaque saxa loqui: Nunc te fas reddere dictis
 Murua dicta meis , alternasque edere voces

Nympha decet vocalis, amãt alterna Camoenæ;
Meue? Negat mihi Phoebus opẽ, Tu viribus ergo
 Audentem maiora meis Dea , dirige , Cernis ,
 Ducat vt in thalamos casto succensus amore ,
 Præstanti Mylius Catharinam corpore nymphã
 Lennipiam? *Piam* . An hic muti de more silebo
 Piseis, & ingratus vano superante pudore
 Non ausim Mylium nostris intexere chartis ?
Artis . In exiguo tenuique poemate magnæ
 Non erit artis opus , mihi detestabile fat sit
 Pectoris ingrati vitium effugisse : Sed ecce ,
 Quisnã est ille, domus, qui stans in limine primo,
 Gemmato intrantem sponfam craterè salutat ?
 Scilicet hic ille est, Venerem qui nuper & illi
 Hærentem semper puerum (cui plurimus ignis
 Ore, manusque leui numquam frustrata sagitta)
 Contemnens: Longumq; iubens vtrumq; valere ,
 Resque suas sibi habere , domo patrijsq; relictis
 Sedibus in terras sese iactabat iturum
 Longinquas. *In quas?* Italas, nisi fallor, vt urbem
 Lustraret , dominam , toti quæ præsidet orbi ,
 Moles excelsas , *Gelsas* , Capitolia , circos,
 Suadentes metas , arcus , teretesque columnas ,
 Quæq; per Italiã passim amphitheatra, *Theatra* ,
 Tum quoq; Cymmeriũ ardebat currere ad oras,
 Spectatum Amphrysiæ Cumeaque antra Sybillæ
 Ille? sed incassum: pueri desistere tantis
 Cogitur inceptis cœci nunc cuspide victus ,
 Ictus Echo Veneris flammis nunc sperne furètes
 Vrentes , cæci nunc sperne Cupidinis ignes ,
 Sperne Myli, & patrio peto Garmatus ore reli-
 Victus es infelix, *felix*, felicibus inquam, (cto ,
 (Quid dico Infelix) vinclis & compede grata
 Te virgo domat, & victum vinctumque coerçet ,
 Cede Deo, neque enim reor esse resistere Diuo
 Fas immortalis . *Talis* . Quid quærere terras
 Externas prodest, alioque sub axe iacentes ?
 Qui manet atque domi tacitus sua gaudia carpit
 Plus habet hic vita, qui trãs mare currit & Al-
 Plus habet ille viã: Nunquid via vilior ipsa (pes,
 Vita? *Ita* Longinquos igitur scrutetur Iberos
 Qui volet , est Mylio melior sententia nostro .
 Qui fugit ista via discrimina , *Crimina* vitæ
 Tranquilla & placida sectatus gaudia , *Dia* .
 Tantane vis formæ? Sed quẽ nõ forma moueret!
 Quæ mētes superũ, atq; adeo quoq; pectora magni
 Alta mouere potest Iouis, *O vis!* Aspice Nymphã
 Aspice, vt incedat velut altera corpore luno
 Erecto, *Recto* , & moto vix puluere . *Vere* .
 Nunquid Leda manus? nõquid Venus illa nitore?
 Ore. Viden' pulchro nitidam curuamine frontẽ
 Elatam? *Latham*. Tum contempleris ocellos
 Ardentes , *Dentes* , cuiuscœ coloris? *Oloris* .
 Puniceo vt splendent depicta nitore labella ?
Bella, Genis quãtus nitor insidet aspice Nymphæ
 Ambrosijs , *Roseis* . Quid si certamen in illud
 Hæc

Hæc quoque venisset formæ, quo Pallada & ipsâ
Iunonem vicit Paridis Venus aurea Divas
Arbitrio vna duas, Venerisne futura fuisset
In dubito palma: heu vereor, Reor. Anne fuisset
Tyndaridis facies ab eodem spreta Lacenæ?
Næ nec id immerito *Morito* Quod prælia mouit
Illa, viro facies: *Actes*: quot tela, quot enses!
Et te forte tuæ facies ad prælia nymphæ,
Credo, MYLI, extimulat, *stimulat*, sed noxia nulli
Solane forma tibi tantos inspirat amores:
Mores, ingenui, casti, formæque venustæ
Consimiles, *Similes*, & amor pietatis auitæ,
Vite, tum generis splendorque & fama parentis
LENNIPIL, *Pij*, ouâs quam tota Colonia honorat,
Prosequitur votis, patriæque decusque patræq;
Clamat, *Amat*, columen, *Lumen*, firmumq; suorû
Prælidium. O tali foelices prole parentes!
Sed tamen, Anne precor melior & iure beatum
Dicere Nympha, queam, cui pulcrum hunc
carpere florem

Contigerit, similemque è pulchra virgine prole
Atque ex hac alios iterum sperare nepotes:
Nepotes, O quæ erit hæc matrisq; patriq; voluptas,
Cernere filiolum, MYLIO qui paruulus aula
Ludat auo similis, patriæ, aut alter oberret
Ante oculos matris AENNE ΠΙΟΣ, ΗΠΙΟΣ
aut si,

Nascatur pulchræ similis Catha inula matri:
Hoc Iuno coniux velit & Germana Tonantis
O precor, atque Dei mater Cytharea iocosi,
O si: Rex velit hoc Christus: stellantis Olympi,
Connubijque heet grato vos pignore fautor,
Author, hic, vt vestri nunquã turbentur amores
Procuret, *curet*, Christo inquã hæc auspice vobis
Et precor & spero connubia prospera. *Spera*.
Hoc tua laudati pietas hoc clara parentis
Promeruit, *meruit*, virtus vigilisque labores
Hoc meruere patris, qui, dum sua pagina libris,
Ingenijsque suis viuet calor, omnibus orbis
Paribus. Eois simul Hesperijsque vigebit
Arte typographica, *Graphica*, fama que perenni
Præclarus, *Clarus*. Nostra nunc vrbe Senator
Hui quam se comẽ ostendit, quã ciuibus æquũ
Nestoreos annos dignus vir viuere. *Verè*.
Tu quoque fac patris vestigia clara lectus
Laude in ea firmè perstes; dum vita superstes,
Perstes. Insignem multa terreddidit arte
Pallas, & eloquio facili natura laborque
Ditavit ΚΙΚΙΠΟΝΟΣ *Henos*, His artibus altum
Ad celebris famę culmen conscenditur, *Itur*.
Sed quodigredior. Procul hinc procul aufuget plã
Angor, Letanti veniat vutlu Cythareia, (*gor*
Eia, Deęque puer pennatus. *Natus*, & ille
Bis genitus Citharę veniat pulsator Ephœbus,
Phœbus, & Aoniæ Musæ, Pallasque Tritonis,
Cumq; tuo Semeles puer adsis Bacche liquore

Diuino, *Vino*: Generoso pocula Baccho
Despument, *Spument*. Volq; ò nunc frõte terone
Este hitares Iuvenes, nitidæque ætate puella,
Latitiæ locus hic fertis, salibusque, iocitque;
Suauiolis. *Violis*, Curarum hinc omnis abello
Fluctus, *Luctus*, atrox procul hinc abstulit Erynn
Quidquid triste, animis secludite, *Ludite*, nym
Quisq; suã apprehendat: leuis innectite dextras, (*ple*
Atque leues animis lætis agitate choreas.
Iam canit & citharam pulsat crinitus Iopas,
Oppas Quæ iuvenes, quæ vos tam fera moratur
Segnitie: En sponsus adest: Quis gaudia spon
Distulerit præsentem? dies decedit, Olympo
Deuexo propior fit Vesper, & humida cælo
Noxruit, ad thalamos ipsõ nouus incirat igni
Insolitus, sacer, *Acer*. amor præcordia tota
Occupat, & sponsã ad genialia gaudia polcit
Non expertã antehac æqualia *Qualia*? Nescis?
Sed quis erit verbis Echo, modus? exigat annos
Mille, *Ille*, & quantos vixit Cumæa Sybilla,
Ille, beati ambo, seros videantque nepotes,
Tuq; vale, & nobis dic Nympha: valete. valete.

In nuptias Dn. HERMANNI MYLII BIRCKMANNI
nec non Sophiæ à Vvedich Dn. HERMANNI
à Vvedich filix,

C D X X V I .

S Vpprimier Mylius mea Carmina iussit, op
Quod pomogrifeos ille timeret equos
At vox qui genus hocce nouum nouistis equos
In lucem nugas vultis abire meas?
Ecquid agam? sponsi non est violanda voluntas
Nec fas Quentelij spernere iussa mihi.
Ergo licet vigili nondum data carmina lima
Quentelio tamen hæc dedico scripta manu
Sic cū scripta quidẽ tamẽ haud impressa. *lucida*
Vt fiat voti compos vterque sui,

E C H O .

Tẽpora vincit Hymẽ fertis (sacra Nympha) *ter*
Ecce nouos, noua festa parit noua gaudia certa
Solemni vt sponsam iungit sibi foedere Sponsus
Fallor an est Mylius (*Mylius* cui nuper agent
Gallorum in regnis fratremque piūq; parent
Vno eodemq; anno mors abstulit horrida: *cutis*
Occiduisque plagis notumque est nomen Eois:
Urs. At egregio quẽquã est hæc corpore Nympha
Quam sibi Felici coniungit foedere Tœda.
Ede. Putasne hæc est quam verbis nuper amic
Affari solitus. Cum nostra ò dice et illi)
Gaudia, tu noster amor sanguisque caroque
O quã? Frõtis honos quãtus? nõne illa Cythare
Idalia est? *Alia est*. Nisi me sententia fallit
Hermani de Vvedichs est filia, pectore *catto*
Prædita? *ita*. At quẽnã hanc multis è milib. *vna*
Ducere iussit eum spes? *AS*? non eris egeus
Hic adeo cupidusne. sacris virtutibus aurum
Vt

Ut preponat, erat. Quenam res ergo repente
 Insolitos adeo Iuveni (Dea) fuscitat ignes
 Id mihi comemores? *Mores*. Hi in Virgine primū
 Dein placuit pietas. *Ætas*. Formæque venustas,
 Natiuusque calor, violæ, & cui lilia cedant.
 Quis Porphyreticis amet ælypa, ut Pudor ingēs)
 Mixta lutis? OYTIS. Fucū hæc pigmētaq; nescio
 Natiuo formæ contenta decore? DECORÆ,
 Scilicet ut proprio contentus lumine, lumen
 Nullū aliundē petit Titan. ITAN? Ecce venusta
 His veluti formæ radijs ac fomite virgo
 Accensum pectus Iuveni inflammavit amorem.
 Quis memoret quantis ex illo tempore pressus
 Solitudinibus (quantos fiet ille dolores
 Perpressus? Quis vota canat, suspiria, questus? (lori
Æstus. Sed quodnā huic tādē (sacra Nympha) do-
 Inuentum lenimē? HYMEN. Quæ vulnera primū
 Ergo inflixit, opem (dictis memorabile) sponso
 Hæc eadā feret? *Hæc eadem feret*. Oscula iunget
 VNGET. Achilleo, sic quondam scilicet hosti
 Tuta manus pariter (quis nescit) vulnus opemq;
 Attulit. An simili hæc Mylio ratione medela
 Contigit aut secus. *Haud secus* hæc spōso ergo sa-
 luti

Sit medicamē. *Amen*. Verum venit Hesperus, vxor
 Ducitur ecce Myli, tibi, deserit Hesperus Oetan.
 O felix sponso hæc, O felix vespera. *Spera*.
 Sed (qui virginibus mos est subaucere sponsa s)
 Jungi nocte viro prima illa cauebit? *Auebit*.
 Quicquid id est tu sponse vide, quæ restat opinor
 Fabula, Cortinas inter peragetur? *Agetur*.

Alia in obitum prudentissimi Viri
 ARNOLDI MILII SENIORIS.

Senatoris & Typographi Colonienfis.

CDXXVII.

Q Vis nouus hic luctus? totā plāgoribus Vrbē
 Effusā in lachrymas video miscerier, ac,
 cet

Moenibus immineant hostes, iuuenesq; senesque,
 Omnes insolitos premere alto corde dolores
 Nescio quos, *Scio quos*. Scin' quas ediscere causas
 O liceat neque de paucis rogare scientem
 Displiceat, *Liceat*. Sicne olim Martia Drufos
 Roma suos Deciosque ac seui fulmina belli
 Scipiadas vita cassos deslere solebat?
 Emiliosque suos, Fabios fortesque Camillos?
 Illos; Nam similis nostram quoq; perculit vrbē
 Casus? an ereptus nobis quoque forte Camillus
 Est aliquis. Decius ve aut quisquā concidit alter
 Emilius? MYLIUS. Myliusne heu mortuus ille?
 Ille, vrbis columen? *lumen* Vere occidit ergo
 Musarum Titan *Itan*? occidit? *occidit*, eheu,
 Ille senatoris qui, dum rata vita manebat,
 Gessit in vrbe Vrbium sacra non ita munia pridē?
 Idem. Quique annos dignus superare Sybillæ?

Ille, fecatrices poteratne inhibere parumper
 Parca manus atrox? *anus atrox* I Hei mihi fata.
 Crudeles nimium heu Parce nimiumque seuerę.
 Vere. Quid vita hæc tenuis nisi PVLVIS & VMBRA?
 Et quid homo nisi fumus? *humus*, sic ne ergo pe-
 Ibi Tantorūne operū vanescet in auras (tribit?
 Fama quibus Musis harumque sequentibus artes
 Omnibus ille modis studuit prodesse? Camcænæ
 O tantum perhibete nefas, vestrisque ciete
 Acribus o stimulis vares Heliconis alumnos,
 Ut Mylio inferias dignas pietate rependant.
 En dant. vos etiam exsequias persoluite Musæ,
 Ac tumulo latices aspergite. *Fergite*, vestris
 Dum vixit fauit vir partibus. *Artibus*. An non
 Sic dices? an nō hoc pulchrū tibi Nympha, vi-
 detur,
 Hūc toto Musas properare Helicone relicto,
 Ac Mylij innumeris *numeris* decorare sepulchrū?
 Pulchrū. Sed Mylio refert, vnde hæc gloria venit?
 Vnde honor iste viro? num à stirpe petitus auita?
 A *vita*. Exemplum totine hæc præbuit orbi
 Terrarum? *rarum* Quantos heu mente labores
 Sustinuit. *Quis eo iusti seruantiōr?* author
 Consilij quam non hic futilis! *Vtilis*. Ecquis
 Hoc melior lites componere? *ponere* Quisnam
 Promptior hoc ad opē afflictis miserisq; ferēdā?
 Quis demū hoc pacis (ciues quæ seruas & vrbes)
 Communisque fuit studiosior, oro, salutis?
 OTTIS, Inexpletæ vah formidabile Mortis
 Imperium! sicut ergo Myli squalentia regna
 Ignauique nigrum Cocite littus oberras?
 Erras. An cœli potius, dic Nympha, beatis
 Ille sacris fruitur nunc sedibus? *adibus*. Ergo
 Quid frustra vltorius questus lachrymasq; ciemus
 Heu miseræ? *feras*, satiusne age, vertere vela
 Gratarique anima hinc regna ad cœlestia raptā?
 Apte. Quid lachrymas gemitusq; quid anxia pro-
 Assidue cumulare nouis su spiria curis? (dest
Vris. Resne viri est frustra opplere omnia vanis
 Lamentis? *amentis*. Habet quoq; luctus, ut omnes
 Res aliæ, certum finemq; modumq; Quid ergo?
 Num stolidi fumus, aut rectæ rationis egeni,
 Qui, quasi defuncti steru reuocentur in auras,
 Incassum lachrymis ploramus funera mœstis?
 Estis. Apud superos omni nunc ille solutus
 Anxietate, Dei fruitur dulcique beatoque
 Aspectu, insani deridens gaudia vulgi,
 Fors etiam nostros celsos deridet ab axe
 Fletus, *latus* & inuidiæ face liber ab omni
 Alloquijs fruitur Diuorum, Præmia dantur
 Hæccine post casus superatos militi acerbos
 Emerito? *mexito* Verum quo pectore fatum
 Sustinuit, retrone amens vestigia pressit:
 Insueratne vias tremebundus gressibus, Echo,
 Corripuit pauidis: *anidis*, mortemne reluctant
 (Ut solet incautum ac nimium variabile vulgus)

Oppetijt, *petijt*, nimirum vt corporis huius
Mole soluta graui, vinclisque exuta caducis
Libera cum Christo posset mens viuere, *Verè*.
Æthereas donet (quod nunc ex sanguine sepulchri
Conditur hoc tumulo) corpus reuocetur in auras
Atque alti repetens sensus collegia. terræ
Emicet è tenebris aliquando. *Quando*; Tribunal
Angelicane tubæ ad Christi vocitante: *citante*.
Idem Ioh. Honth.

Alia in nuptias Ioan. Goldschmidt, & Gertrudis Reuffiæ.

CDXXVIII.

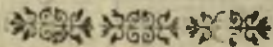
Seu Dea seu vox es, seu quicquid es antra
relinque.

Horrida paulisper, precor ò resonabilis Echo.
Quid cessas: vbi tarda lates: nec te audio, nec te
Inuenio. *Xenin*. Viden' hæc sacra Nympha, veruſto
Saxo templa Deo Regi ſtillantibus olympi
Condita, *ita*, & ſtrepitus audis dulcèq; tumultu:
Multum. Sed quid agunt: (neq. enim discernere
poſſum)

Rident an plorant: *Orant*. O muſica I voces
Pegafidum iures dulces has eſſe dearum.
Harum, Latoidi voxne illa videtur Ephœbi:
Phabi. Ecquis Cytharæ argutam, dic, pulſat
eburnæ

(quamur
Nympha fidem *Idem* At nunc paulo maiora ſe-
Linquentes cytharas *Aras*. Huc mentè oculosq;
Flectamus, Viden' hunc lunato poplite ſacras
Proſtratum ante aras iuuenem, iuxtaque ſoluto
Crine Deam ambroſio fulgētē fallor, an hic eſt
Ianus, & hæc noſtra eſt *Gertrudis Reuffia* virgo:
Fors fallunt oculi, nouiſti: iſti, Ergo puellam
Ianus amore ſibi xui operat, vincloque iugali
Coniungi: *Iungi*. Quid eos rogat oro Sacerdos:
Gertrudem xuiu Iano, & *tu Geitoudis Ianum*:
Hocine Nais: *Ais*. Coniux qui ad iſta nouellus
Reſpōdet? *Sponder* quid Reuffia: X. Deus author
Connubij inceptis adſit, faxitque ſecundo
Producant curſu centum felicitet annos,
Alterutrique alter fiet omni tempore vitæ
Dulce leuamē *Amen*. Nūc ſi lubet ire, Cauernas
Vmbroſas Echo repete. i; licet, antra require,
Horrida. Cede precos nimium mea feſſa fatigat
Guttura raucedo, *Cedo*, Iam gaudia nobis
Præbebunt alia viuentes viuida Nymphae,
His dare grata iocis blandis permixta licebit,
Oſcula, ſermones his cum miſcere licebit,
Integros tu de multis extrema remittis
Tantum verba, nimis præciſa, valeto. *Vale & tu*.

Idem.

Alia D.D. Petro Beyvveg. Godefrido Snel-
Henrico Andreae Gailio, & Ioanni VVal-
SS. LL. Licentiæ Laurea recens condeco-
tis. conſcripta ac dedicata.

CDXXIX.

Site, Nympha, vocem, nunquid mihi verba
roganti.

Dic respondebis tria: Bis TRIA, Faſne mihi
Quattuor hos iuuenes legum cantare ſacrarum
Laude coruſcantes: *CANTES* At forte ſuarum
Abs alio poſcent laudum præconia vate:
ATB Nonne vides has, ò ſacra ſorores,
Doctiloquas O *QVAS*: Muſas cenſeſne decere,
Concelebrare ſuos iſtas prædiuite vena
Symmiſtas: *Iſſas*. Me docti inſcitia verſus
Solenni haud ſinit hoc tentare adeo ardua ſeſſa
Eſto. Sed vnde viris (hoc vnum Diua recentis
Quo ve modo hæc frōdes (quæ circum tempora
partæ:

ARTB, ſacræ Themidos: ſic certe adopinor, Op-
Præmia tanta ferunt antiqui ſcripta Iaſonis:
AZONIS. Leæuſque iterumque relectus, Vbaldus
BALDVS. At à nobis procul hinc ſit Baldus,
Vbaldus.

Bartholus, & fama quamuis ſuper æthera notus
Alciatus CYATVS: Cyarthus deſpumſt laccho
Aureus, atque iterumque iterumq; reuerſus
orbem.

Circumeat, Quid iners retinet tua pocula dextera
EXTRA Num calices ſic euacuabat Vbaldus:
Baldus * Nūgarū ſatis eſt, abeamus, *EAMVS*.

Alia in mortem Clariffimi Viri

IVXTI. I I P S I.

CDXXX.

Ergone Lipſiadem etiam in ſua fata rapaci
Eheu pertraxit mors truculenta manu:
Nec quiquam pietas, animi nec candor heneſtis
Artibus, aut cultum profuit ingenium:
Pro dolor I O dolor: At quamam hæc vox miſſa
per auras
Auribus inſonuit: num tua Nais: *Ais*.
Quid ploras: *oras*: Etiam te hæc funera tægunt:
Angunt. Et dolor hic te quoque lædit. *Edis*.
O pia Nympha: meis ſemper quæ mœſta querelis
Aſſocias queſtus officioſa tuos,
Tene viro inferias etiam buſtumque parare,
Tam bene de Muſis promerito: *O merito*,
Carmine quis canat hunc digno, verbisue ſoluicis:
ΦΥΓΙΣ. Et hic noſtra dic quoq; laudis eger
Haud is eger. Satne huic lacrymarum & laudis
abunde.

Si vel eum nemo carmine ſerit: *Erte*.
Quid precor ergo animam niſi Chriſtus vt ipſe
ſactūq; accipiat cū Patre Flamē: *Amen*. (beatū
Idem.
Alia

Alia in libellum de Assē D. Georgij Henischiij
Medicinæ & Mathæos Doctoris Clarissimi.

GEORGIUS HENISCHIVS.

Anagramma.

OH EGREGIVS HIC NISVS.

CDXXXI.

Nititur ad laudis decus, altum Henischius,
Echo.

OH mihi dic: An non NISVS HIC EGREGIVS ?

REGIVS, Ingenio nunquid vir præditus acti ?

GRATVS & ille VIRIS, dic age Nais. Ais.

Id sonat Hebrais HENICH adopinor. opinor.

Illius hinc omen, nobile nomen habet ?

Omen habet. Toti quando ergo est cognitus orbi,

Amplius ille meæ nil puto laudis eget.

Haud is eget Verum quid erit dic nomine, cuius

illum fera colet posteritas ? Erit as.

Rectene explicuit, quænam natura fit Assis ?

An scripta hæc reris digna latere ? Tere.

Commoda dic an erit mihi perceptura Iuventus

Illius è Libris quæ sibi quærit ? Erit.

OH ergo EGREGIVM NISVM pulchrumq; laborè,

Quid decus egregium perpetuumque feret.

Idem Io. Hond.

Alia in nuptias D. Iacobi Sagittarij & D. Magdalena: Ho. nburgæ: à quodam Daniele Sazione composita.

GDXXXII.

Echo garrula iam loquare.

Quid sagittifer ille gaudet ?

An in rete feram coëget ?

Et telo penetrante vicit ?

Nam trux, horribilis, proterva ?

Nunquid cornua gestat vlla ?

Quid ? iuuenula, vel vetusta ?

Forfan cornu fuit puella ?

Cui favit tria pene lustra.

Hanc feram. ne sagitta lesit ?

Ignes incipit hac fonere ?

Venatoris amore rapta ?

Hac mitis, proba, mullicella ?

Hac est florida, delicata ?

Hac est ferax, quasi vitis alma.

Leti pignora num datura ?

Vivent molliter absque lite ?

Annos quot superabit ille ?

Et quot secula Magdalena ?

Echo garrula nunc abibis ?

Nonnullæ Voces liberiùs ponuntur: sed hæc

ipsa libertas suam gratiam habet.

Alia Homini viam rectissimam ad cælum ostendens.

CDXVXIII.

Sapiens amatne voluptatem, an fugit? Fugit.

Quid egit post in hisce vite totius

Tempus exactum ? Actum. Sed quam citissima

Ad mortem via ? vel Tartaro quis proximus

Consensus ? Sensus. Vitam quisquis diligit,

Amatne pulchritudinem eius, an Deum ?

Eum. Ergo per terrestrium mortem datur

Via ? Ita. Quid amplius torpore meum petis,

Quando suam clarissime sententiam

Tum manifesto declaravit numine ?

Re. Temerarium & periculi plenissimum

Obluctari diutius, accipio iugum.

Textoris lib. 3. Profodiæ. ECHO.

CDXXXIV.

Dic mihi Nympha canis habitas que in
vallibus Echo

Semicaper Faunus. cur ita clamas ? amat.

Quæ tamen illa furit cuius male sanus amore

Diuitis à Codri filia Nais ? ais.

Est opulenta quidem sed turpibus obsita rugis

Debit hanc bifrons ducere Ianus ? anus.

Candida me vero Thaumantias vrse amantem

Cuius forma decens est generosa ? rosa.

Huius amore flagro. sed dic resonabilis echo

Quæ res ergo graues sunt in amore ? more.

Ver est conueniens blandis & amoribus aptum

Vere nouo sponsum me fore reris ? eris.

Interea gelidis in vallibus ipsa valeto

Vox tua sape mea voce sonabit ? abit.

CDXXXV.

In Castro Doloris (liber est curiosus, quem P. Eugenius à S. Ioseph in morte Ferdinandi III. Romanorum Imperatoris euulgauit) reperitur hæc Echo.

IN Parnussi aliquis, Quis ? nescio, monte canebat,
Pallens in Cælo squalabat Luna colore,

Ore: solum lacrymis Auroræ, Rore, madebat,

Hoc Phæbus moriens, Oriens, dignus nè dolore?

Vulcanus, Canus, late per tecta ruebat,

Atque Aulæ è lignis Ignis strepitante fragore,

Re. Ne fortè dies tenebrescat lumen habebat,

Phæbi commotus, Motus Vulcanus Amore.

Cælica castra, Astra, ascendit Fernardus Achille

Major. Hic occasum Casum Sol nescit: Atratur.

An Laurum, Aurum Vulcani petiere fuisse ?

Illæ. Aurum Casus fuerat. Nempè igne probatur.

Rumore, Ore, fremit cur Aulicus omnis ? an ille

Fir Laurum exusta ? Vsta. Phæbo obeunte crematur

Versus sunt Metro-rhythmici, quoniam,

numeris Heroicis, & concentui Rhythmico, cui

apud Hispanos Soneto terciado nomen est, cor-

respondent.

CDXXXVI.

STEPHANVS Tabourotius cap. 16. agit de
Echo: & quia Lucretius dixerat.

Sex etiam ac septem vidi loca reddere
voces.

inquit, An Echo duplex aut triplex
possit fieri ? & respondet Tetrastichum hoc pro-

ducendo.

*En grand remord mort mord ,
Caux qui parfaicts faix faicts ,
Ou par effort fort fort ,
Des clers tous frass rez rais .*

Addit Echones aliquas Gallicas , in laudem , in vituperium sceminarum , &c. à Bellayo , Marotto , Pasquierio & alijs poetis claris compositas ; & hanc Latinam , quæ VIDVA inscribitur .

Vidua & Echo introducuntur .

V. **N**unc ego sola meos hic , nullo teste , dolores

Solabor , tristis & ipsa loco .

Hac à parte junat Sylvarum obscurior umbra ,
Mulco inde placent antra referta situ .

Hinc etiam fontes , è quorum murmure leni
Exiguos lapides ingemuisse puto

Atque inter tantos si fas gaudere , dolores ,
Hunc equidem lætor me reperisse locum :

Nullus adest . E. est . V. Hic loquitur quis justius æquo ?

Ec. Echo . V. Responde tu ergo Dea ? E. ea .

V. Qui me agitant fluctus ? E. luctus . V. Semperne manebit ?

Aut dolor assidue me superabit ? E. abit ,

V. Non abit , at contra Cadmæi militis instar ,
Nascitur , & lætam me fore reris ? Ec. eris .

V. Absit vt hoc credas , prohibent tata aspera .
E. spera

V. Quid sperem , accepto vulnere quæso refer ?

E. fer . V. Fero quod possum , verum mors conjugis inter

Præclaros primi sic mea corda mouet .

E. Amouet . V. Ab illo facile abstinuisse putabis
In quo magna Deum munera erant sita . E. ita .

V. Natura suadet vis . E. vis . V. Tum cætera disce .

E. Dice . V. Omnes dotes opto referre . E. fere .

V. Si quidam omittam ? E. hanc mittam . V.
Excusatio talis

Sufficit , en dico principio . E. incipio ,

V. Artibus excultus . E. cultus . V. Fuit atq; disertus .
E. Certus . V. Tum leges excoluit . E. Coluit .

V. Quòd si fortunam spectes fuit omne decorum
E. Aurum . V. Est quod pluris tu facies . E. Facies ,

V. Pulchra quidem facies perfecta atate virili ,
Illum qui cernit numina sperat . E. erat .

V. Plura sciat fecisse illum hæc quisquis legit .
E. egit .

V. Iam dolor haud patitur plura tibi . E .

C D X X V I I .

IOANNES Alstedius Encyclopædiæ libr. 10. lect. 4. cap. 5. §. 6. Echonem ΠΑΡΗΧΗΣΙΝ appellat & sequentibus versibus refractis dilucidat .

Echo, qualis amabo, quæue nympha es,
Quæ valles colis hæcæ, propter antra
Palatina? Latina. Vin, loquelâ
Dignari resonantior Paulum?
Paulum Te rogo quippiam, quod hercle
Nescio. Scio. Me sed ecquis audit
Te præter, mera verba per nemo qui
Dem? Nemo quidem Ain? Sed auris auris
Inest. Auris inest, Capace lucus
Aures sic habet ob vias meatu.
Au! res sic habet, ob vias meatu.
Dic sodes modò, cor flagrans mihi vnde est
Et furens adeò! à Deo. An liquore
Tinctus, destituar furore? Rore.
Ecquo rore, liquente dum marino?
Marino, dabit hunc Rosina, cordis
Margarita? Ita. cujus esse gustus
Arbitraris; amare & haud amari?
Amari. Id stomachi est acerbioris.
Acerbi oris. At ipse nil acerbi
Sentio; ora fibris carent amaris.
Amaris. Quid, age, est quod illa tam fit
Clemens? Mens. Adeone mitis in me
Hæc mens perpetua est? Tua est. Erit me
Cum concorde Adamas fauore semper,
Cum concorde adamas fauore semper,
Qui mensis decus addet inde maius?
Maius. Sed mihi quos dabit patienti
Sermones comes ille & illa? Comes,
Ille & illa. Repulsa nec parata est?
Kata est. Ambiguè loqui videris.
Forlan, o dea, veritate aberras.
Erras. Quam vereor? Reor. Cupis me
Irritare, quid angor? Irrita re
Quid angor? mihi nonne præstituta est?
Tuta est. Et mihi destinata? Nata.
Fato scilicet Ilicet. Puella
Nubet ergo mihi illa verè! Vere.
Sponsæ ritè sacrabo liba! Liba.
Melissæque vocabo nomen; Omen.
An post ducies huc fines Rosinam?
Sinam. Ille ipse dehinc, mihi illa junget
Bafio oscula suauiore; Suavi
Ore. Labra per hæc litum sapis mel
Iste cerno. Sapis Melisse, cerno.
Interim mihi suauiter valebis.
Valebis. Mihi dulciter vale. Ter
Vale. Et sta requieta. Re quietâ.
Sæpè ΠΑΡΗΧΗΣΙΣ comitem habet ΟΜΩΝΥΜΙΑΝ: vt,

Quid facies facies, veneris cum veneris ante;
Ne sedeas, sed eas, ne pareas per eas.

METAMETRICA: A P O L L O ANAGRAMMATICVS.

Sunt aliena quidem, sed pulchra Anagrammata, profert
Pagina quæ præsens; hæc saltem laudibus effer.

CDXXXVIII.

VEM Græci Proteum, Latij
Vortumnum, nos dicimus
Apo linem Anagrammaticum.

Fuit autem Proteus, Deus
Marinus; Oceani & Te-
thyos filius, Neptuni pho-
cas pascens. Dicitur fuisse
Vates peritissimus; se in-

formam quamcumque transmutans. Eum his
Virgilius versibus 4. Georg. describit.

Est in Carpathio Neptuni gurgite Vates
Caruleus Proteus, magnum qui piscibus aquor,
Et uncto bipedum curru metitur equorum.
Huc nunc Emathia portus patriamq. reuifit
Pallenen, hunc & Nymphæ venerantur, & ipse
Grandaus Nereus, nouit namque omnia Vates,
Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahatur.
Cippe ita Neptuno visum est, immania cuius
Armenta, & turpes pascit sub gurgite phoëas.

Et equidem quidquid de Poetarum acumi-
nibus sit, fuit Proteus Aegypti Rex, patriam
Memphites, qui Pheroni (forte, Pharaoni) in
regno successit. Quæ de eius mutabilitate di-
citur, ab Authoribus commodè exponi solent.

Ipse enim, quod & Caligula postea fecit, ha-
bitu incessit vario, iam Leonis exuijs testus,
iam alius animalis: iam serico, iam auro indutus:
iam arbori, iam monti similis: &c. Possent referri
ad mores hæc: nam Paulus, omnibus omnia fie-
bat, ut omnes lucraretur Christo: & qu cumq.
Princeps, debet esse omnia omnibus, ut singu-
los in officio contineat. Ideo quidam Poëta.

Cæsar, Rex, Princeps, qui non se accommodat orbis
Omnibus ingenijs, non habet ingenium.

Placet conceptus, & ut à nostratibus intel-
ligatur, illum ad numeros sequentes reduco.

By sue Vortumno, expexo de los Reyes,

T asi pudo poner al mundo leyes.

Simple y astuto fue, manso y seüero,

Ruifico, y caballero,

Con los grandes gigante,

Con los chicos pygmeo,

Blanda cera, durissimo diamante,

Bello con estos, con à aquellos feo:

Que es Politica mala,

La que todo lo iguala;

T asi el Monarcha, que quiere de prudente

Gozar laurel, y coronar su frente,

Serà trueno sin rayo para el bueno,

Para el malo será rayo sin trueno.

Hoc idem Numen à Romanis cognitum &
admissum: Vertumnus dictus, quod in varias
formas conuerteretur. Eum Tiberius Dona-
tus Vortunum dicit, ut voci Portunus, à portan-
do deductæ, sit similis.

Hæc ipsa mutabilitas hodie à nobis gramma-
ticè consideratur; nam characterum & litera-
rum Protei, vulgò dicuntur Anagrammata, ut
cum Rodulfus II. sit *Vi floridus*: & *Fridericus*,
Fidecurris: & *ebrietas*, *re bestia*: aut etiam cum
vox *Roma* transit in *Armo*, *Maro*, *Oram*, *Roam*,
Mora, & alias similes. Et huc possent reduci
Retrograda, ut *Roma*, *Amor*; *Eram*, *Mare*; &c.
sed quia habent hæc specialem locum, non de-
buerunt reliquis cõmisceri. Anagrammata fuit in
omni lingua. Illud *Esaia* 40. 26. אלה כרה ׀. *Quis*
illa creauit? habet anagrammaticum responsum
ex *Genes.* 1. 1. ׀ אלה כרה. *Creauit Deus.* Sic apud
Græcos *απει*. anagr. *ματη*. sic *χάλας*. anagr. *εχλας*.
sic etiam *ισως*. anagr. *ι δ δς*. *Tu es agnus.*

Sicut literarum Protei *Anagrammata*, ita
dictionum Protei dicuntur *Analexes*. quæ extra
metrum raro, aut nunquam ponuntur, at in-
metro habent gratiam, postulantque, ut serua-
tâ debitâ vocalium quantitate, dictiones mu-
tentur inter se: ut cum Hypothesis Thyconica
salutat Copernicanam, immensasque fixarum
stellarum moles (sunt enim tantum non immen-
sæ Copernico) irridens & insultans exclamat:
Tot porro sunt monstra tibi, quot sydera cælo.

Quod carmen in multa millia transformatio-
num ire poterit. Illæso enim & sensu & metro,
possemus etiam dicere.

Porro monstra tibi tot sunt quot sydera cælo.

Sydera quot cælo, tot porro monstra tibi sunt. Sec.

Et quidem de Anagrammatibus nunc, de
Analexibus inferius disputabimus.

MVSA I DOCENS.

CDXXXIX.

OS SVNT in omni linguâ conformari Anagrammata, sed quia Latinis præcipuè scribimus, ex Latino idiomate exempla potiora sumemus.

Sunt Anagrammata in magno apud aliquos precio: apud alios in paruo. In Reginæ Eloquentiæ Palatio exercitat. 1. lect. 2. punct. 6. pagin. 57. hæc lego. *Huc anagrammata pertinent, plerumque laboriosi magis, quam ingeniosi partus, vel potiùs quoddam tormentum ingenij: sunt, autem, ut obiter dicam, Varij generis. &c. parcius assumendi, nisi quid enigmaticum venustè pariant, & ad insitutum faciant: alioqui res multo sudore steterit, nullo fructu: multis odiosa, quia noua; nonnullis inuidiosa, vel ridicula, quia singularis & inaudita videbitur. Si tamen elegans fuerit, & aperto demum artificio, tanquam velamine sublato, perspicua: si fuerit opportuna, non ingratos amores, & delicias faciet. &c.*

Anagramma in purum, & impurum diuiditur. Illud est, in quo nulla litera deest, aut superest: vt *Maro, Armo*. Istud, in quo est aliqua imperfectio: puta, si vna litera desit, si aliqua supersit, si aliqua mutetur in aliam. Defunt literæ, quando plures sunt in Programmate, quàm Anagrammate; supersunt, quando pauciores sunt in illo quàm in isto. Considera exempla sequentia.

Dei Mater *Avdy*. *Diameter*. Est purum.
Ferdinandus *Avdy*. *Dura findes*. Deficit N.
Virgo Maria *Avdy*. *Mira rogauit*. Deficit T.
Eucharistia *Avdy*. *Hic vera vita*. Mutatur S. in V.

Primum Anagramma est purum: tot enim habet literas, & tales, quot & quales Programmata. Cætera omnia sunt impura. Secunda impuritas in defectu consistit, nam *Ferdinandus* habet vndecim literas, & *Dura findes*, decem: quod, si dicamus, *Dura findens*, erit Anagramma purum, & nullo laborabit defectu. Tertij impuritas in augmento consistit: nam Programmata habet decem literas, & Anagramma vndecim. Ergo, si dixerim, *Mira rogauit*, dederim purum Anagramma. Et tandem quarti impuritas non iam in numero, sed in qualitate consistit: nam *Eucharistia* tot habet literas, quot *Hic vera vita* (vtrumque habet vndecim) sed non tales, nam S, quæ erat in Programmate, conuertitur in V in Anagrammate.

Semper pura cæteris sunt anteferenda: at to-

leratur impuritas, si simplex; etiam interdum duplex: nunquam triplex: quam ob rem, si tamen habuerint vitia, reijciuntur.

Et hic tu oportuè, quia multa licentiosa Anagrammata, quæ impura sunt, & in legibus communes impingunt, laudari & celebrari vides; interrogas, an liceat semper vti facultate, aut licentiâ, quam canones præscripti indubitant? Rem admissam ab omnibus non sine acumine negari Romæ: nam cum deuotus quidam Doctor immaculatam Virginis conceptionem impuro & licentioso Anagrammate celebrasset, fuit monitus isto Tetrasticho:

*Non bene defendes impuro Anagrammate Lane
 Conceptum purum Virginis Angelicae.
 Immaculata Parens laudem sine labe requirit,
 Ore nec impuro debuit illa coli.*

His tamen non obstantibus, Anagrammata, quæ vnum habeant vitium, si arguta, laudantur; & quæ habeant duo, tolerantur: nam, vt diximus, tria vitia non solent permitti.

Aliquid volo addere, vt consulam facilitate. Si velis non perturbari in transpositione litterarum, scinde chartæ particulas quadratas quas fuerint necessariae: singulis inscribe vnam litteram: & supra nudam mensam illas coordina, & semper habebis ob oculos adsumptas, & neglectas, & multo faciliùs quid sis facturus scies, quàm si calamo utaris.

Vbi multæ sunt consonantes & paucae vocales, pura Anagrammata vix fieri possunt. Sequentia in exemplum produco.

MADRID. *Avdy*. MADRE.

Deest D: & I transit in E.

*Esta gran Babylonia, en que reside
 El Catholico Nino,
 Desde el gran Apenino
 Hasta el Caucafo sus conquistas hizo
 Los que ayer opprimio como enemigos,
 Oy recibe por hijos,
 Y con mill regocijos
 Los socorre y ampara como amigos.
 Y assi es bien que le quadre
 AVilla tan feliz nombre de MADRE.*

MADRID. *Avdy*. MARIDO.

Vertitur D. in O.

*Se caso Madrid (Señor)
 Con muy poderosas gentes,
 Y con ser tan diferentes,
 Las muestra muy fino amor.
 Desde America a Magor
 Las de esplendor mas lucido*

METAMETRICA.

Por su quenta à recebido,
Y es, dando à todas la mano,
De las parciales hermano,
De las sugetas MARIDO.

MADRID. *Ar. y.* MAR, ID.
Deest D.

M. Tirfus de Molinà, in Comœdia, quæ inscribitur *Martha la piadosa*, act. 3. introducitur *Pastranam Marthamq. de Mançanares* (riuulus est, qui Madricum alluit) differentes.

Pastr. *Que rio è Marth. El de Mançanares.*

Pastr. *Riome del rio yo.*

Marth. *Antes quiero, que repares,*

Que es rio de quien nacio

El Rey de todos los mares;

Rio de Madrid, que es MAR,

Que esas letras tiene en si.

Etiã si duplex DD. transire iubeantur in A. *Madrid in Maria* conuerti poterit.

CDXL.

De Anagrammatibus concatenatis.

Inter alios ingeniosos Discipulos, qui meam domum & gymnasium honorarunt Louanij, D. Petrus Vander Hagden, Brugensis Consul filius, inter præcipuos fuit. Claruit in Philosophicis; ita tamen, vt amœniores Musas nunquam contemneret. Sudabat sub prælo D. Landri Bandtij Liber, olim à me Hispanicè editus, & ab ipso in linguam Latinam stilo florido & polito translatus; &, dum omnes Domestici in laudem Authoris & Libri se profunderent, & vtrumque Anagrammatibus concelebrent, censuit acutus Adolefcens non bene laudari ingenium peregrinum Bandtij; nisi & Encomiastæ semitam ingrederetur peregrinam. Hanc ille ob causam, Anagrammata concatenata, Veteribus ignota & inuisa, proposuit; & publicauit hos numeros ingenij plenos. Tu singulos bene considera.

Ioannes de Caramuel. Προγραμμα.

ac Leander, Musa in o- Est purum.

cio lenes. Ad arenam v- Est purum.

icere amulos, sana dan- Addit S.

do arma. (Ne cane leuis. Est purum.

E' προγραμμα.

Ne cane lingua leuis dignas grauiore cothurno

Illustres Musas, sed cane lingua grauis.

Prijsca nouem coluit Parnassi Numina sacri

Relligio; præstat nunc coluisse duo.

Tu, quas dispersas dotes habuere sorores,

Vnà Caramuel, Tuq. Leander, habes.

Pu duo Parnassi Dunensis Numina, Musis

Doctrinà, & Studio nobiliora nouem.

Ingenio lenes generosa per oia lauris

Cingitis inuicti tempora, fronde comas.

Aemulus est victus: male suado dente malignus,

Nam mordere nequit, rodere cuncta solet.

Rudatq. & rodatur, siquidem pars magna triumphi

Zoili erit lessus, inuidiaeq. fragor.

Placuit ingenijs Academicis Anagrammatū nouitas: &, quia illa imitati sunt aliqui, modum, & normam eadem fabricandi subijcio.

Erat Προγραμμα. *Ioannes de Caramuel.* Hic erat Author Libri; &, quia etiam D. Leander Bandtius, qui Librum in linguam Latinam transtulerat, laudandus erat, primum *Α'ναγραμμα* dedit, *Ac Leander Musa in o-* Sed quid in o-? sensus ad secundum *Α'ναγραμμα* progreditur, & ait *cio lenes.* Ad arenam *α-* superest V, & ne abundare dicatur, ad tertium *Α'ναγραμμα* percurritur, videlicet, *icere amulos sana dan-* Et quia opus erat vocem vltimam (nempe, *Dan-* absoluere, additur quartum *Α'ναγραμμα* (videlicet *do arma.* Ne *cane leuis*) quod sensum claudit.

Hinc patet facilius esse cōcatenata *Α'ναγραμματα*, quàm simplicia condere. Debent igitur concatenata à nouitate, & facilitate laudari.

Huic simile est Parthenium hoc, quod olim Imperatrici Angelorum inscripti.

Salue Regina Maria. Προγραμματα.

A'να Iram rege. Lunas à ia- Est purum.

γραμμα- nuà mirà geris. A- Est purum.

ματα. nimas rigas leuarale. Mutat R, in L.

E' προγραμμα.

I Ratum patimur Stygium dum Demona, nostrū Incaute pectus crimina multiplicat.

Nos contra idcirco succenditur almus Olympus;

Expict ut culpas, fulmina torquet Atlas.

Tu rege (nempe, fuga) audentes Cacodæmonis iras;

(Nempe, arce) Cæli fulmina ne noceant.

Ianua si est vita Conceptio, Gratia Luna,

Virgo tibi Astripotens, utraq. mira fuit.

Aridus est animus: tu Cælicola Virgo rigabis.

Et iacet, & serpit? tu pia Virgo leuas.

Esurit, & scit? illum tu virtutibus alis,

Ambrosiâ nutris, nectare fortificas.

CCCCXLI.

De Anagrammaton iure, & licentiâ.

Interdum iure vitur suo Anagrammatista: interdum sibi indulget, & vitur toleratâ licentiâ. Dicitur vti iure, quando varietatem literarum admittit, quæ cum puritate componitur: sed tunc licentiâ vitur, quando varietas officit puritati.

Habet ius vertendi I. & V. vocales in I. & V. consonantes; nec enim scio fuisse vel vnicum criticum, qui ob alterationem eiusmodi Anagrammata impuritatibus accusaret. Vtroque iure

gaudet hoc Anagramma *Iulia, Liuia*. Ibi enim primum I. est consonans, hic vocale: & ibi V. est vocale, hic consonans.

Vereres, cum Y. literam Græcam, mutant in V. utebantur suo iure. Multa exempla congerit Ianus Laurenbergius in suo Antiquario literâ V. dixit enim Liu. Andronicus *Cuclops*, pro *Cyclops*: Ennius *Olumpus*, pro *Olympus*: &c. Hodie igitur, siquidem Y. sonat vt I. si nolit Orator Græcas literas penitus extirpare, poterit saltem Anagrammatista I. pro Y. ponere, quoties postulet ratio. Pono exemplum *Syderum Anagramma Mus ride: Ridemus.*

H. à Grammaticis dicitur non esse litera: ergo omitti, vel addi poterit illæ sâ puritate. Unde *Monachus dat Canosum*. Vt Anagrammatis sinceritati consulant, nonnulli H. omittunt, etiam in Diagrammate, vt videre est in S. Benedicti vitâ à D. Iosepho Costalta centum pulcherrimis Anagrammatis dilucidatâ, quorum Diagramma fuit, *Benedictus Anicius Monachorum Patriarca*. in quo bis omittitur H.

Literæ etiam duplices (videlicet X. & Z.) sicut etiam istæ (Et, It, Is, Il, Fil) & similes, aut solui, aut contrahi possunt. Sic apud Ovvenum *Vxor* anagrammaticè est *Orcus*. & apud alios *Sisca* (apud Bohemos Iouis irati fulmen fuit) erit *Axis*.

Fortè erunt, qui Iura alia producant, sed meo Lectori expedit esse religioso, ne nimio iure uti, vel abuti dicatur.

Licentia à Iure differt, quoniam literarum versiones licentiosæ puritatem amittunt. Est ergo licentia, cum vel vnica litera additur, vel vnica demitur, vel vnica in aliam mutatur. Pono exempla.

<i>Ferdinandus.</i>	Programma.
<i>Dira fundes.</i>	Anagramma purum.
<i>Dura findes.</i>	Etiam purum

<i>Iras funde.</i>	Demitur D.
<i>Diras fundet.</i>	Additur T.
<i>Mira fundes.</i>	Mutatur D. in M.
<i>Radios fundes.</i>	Additur O. & S.

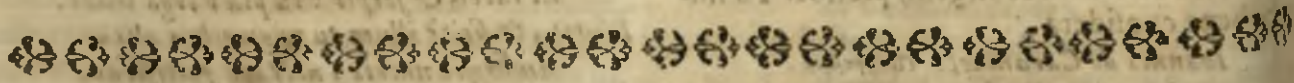
In vltimâ lineâ duæ adduntur literæ, & hoc non tam vsu licentiæ, quàm abusu: nam licentia, nisi vnica sit, non solet ab eruditis tolerari.

Occurrit dubium, quod ræpissimè solet proponi: nimirum, *An consulendum puritati Anagrammatis sit, an elegantie, & maiestati sensu: An anteponi debeat impura literarum Varietati grandi prædita sensu, pura, sed humilem sententiam exhibenti?*

Hieronymus Genuinus huic dubio respondisse videtur: multa enim in illo libro, cuius nominum metamorphosi nomen, reperies Anagrammata impura, quæ esse potuerunt pura, si sensus nobilitas negligenteretur. Aliqua exempla pono. Libro 2. mutat E. in V. in hac literarum metamorphosi *Perettus amy. vt Peerus*, quæ esse pura conuersio, si diceretur *Et Petrus*. In hac autem addit T videlicet, *Maphæus Barberinus amy. Mea Vrbs, & Vrbs Phana*. quæ esset omnino pura, si omitteretur T, & legeretur, *Mea è mea Vrbs Phana*, vel saltem, *Vrbs his vrbem phana*. Et iterum, *Maphæus Barberinus amy. Habes pia munera Vrbs*. Additur I. & negligitur puritas, cum tamen dici potuerit, *Mea habes pia munera*, vel etiam, *Pia Vrbs habes munera*.

Dubium aliud succurrit. *An uocum compenditis & notis uti possimus, aut in Diagrammate aut in Anagrammate sine puritatis iacturâ* est querere, *An sint pura hæc Anagrammata*. D. Ioannes. *ay'ayozu. Anno dies*. Sic etiam Antonius è paupertate perit. *ay'ayozu. Puer ætat. ann. vij. pro te est*.

Ego, & multi viri docti mecum, huic dubio assertiuè respondent.

MVSA II. ERYCIA ETIAM DOCENS

CCCCXLII.
Væ breuius Musa prima, hæc vberius deducit & dilucidat: & ab Erycio Puteano, Regio Historiographo, Arcis Louanienfis Præfecto, bonarumq. Artium & Literarum Professore (quem nominasse, laudasse & celebrasse est) nomen fortitur. Ille quidem, dum viueret, mihi coniunctissimus fuit. Amaui suauissimum, & doctissimum Senem: eiusq. gloriam,

famamque, quâ potui, promoui & defendi. Voluit interdum speculationes nostras suis adiungi, aut ob argumenti identitatem, aut methodi similitudinem. Prodiit Bruxellæ apud Ioannem Mommartium libellus sub hac inscriptione.

Erycii Puteani de Anagrammatismo, quæ Cabala pars est, Diatriba; amœnitatis causâ seripta utilitatis edita. Accedit Ioannis Caramuelis bruxellensis vltimum totius Cabala specimen: curâ & Impensâ Iussi Cecilij Puteani E. F. Patris permisso.
Voluit igitur prudentissimus vir, hos duos libel-

libellos simul lucem adire, vt alter alterum iu-
uare possit. Et ego, quos ille olim coniunxit,
separari non patiar: & hanc ob rem, cum in
ipso limine Metametricæ, quæ nihil aliud est,
quàm quædam Latina Cabala, specimen illud
posuerim, volo Anagrammatici Parnassi Medi-
tationes honorare, Diatribam Erycij adiungen-
do. Illam interlege, & Authoris admireris in-
genium, toti Orbi notum, & sæpè à doctissimis
Viris laudatum. Fruere & Vale.

Per-Illustri, & Amplissimo Domino

D. FRANCISCO IOANNI
DE ROBLES,

COMITIBVS D'ANNAPPES,

Præposito, Cancellario, & Conseruatori Lo Vanienfi,

NOSOCOMII REGII

Magno Administratori.

PERILLVSTRIS ET AMPLISSIME DOMINE.

INTER serua recentera opera amænus,
amænis his diebus, Optimus parens
meus fuit, & ANAGRAMMATIS-
MVM, intactum alijs argumentum,
ingenio & stilo complexus est. Ad delicias venit, &
philosophari potuit ad otia, & occupari. Scribendæ
occafio & cauffa ab interceptis nuper Epistolis: quod
crimen qua fraude commissum, eâ audaciâ defen-
sum est. Quid remedijs? Aut non scribere, aut No-
tis Litterisque scribenda occultare. De Litteris hic
agitur, non Commutandis, quæ Synthematica ra-
tio est, sed Transponendis, qui propriè Anagram-
matismus appellatur. Quam verò originem, quem
usum ille habeat, scire hac DIATRIBA licebit:
scire, inquam, Quoties nomen unumquodque præ-
fertim Proprium, verti possit, & Quomodo: quo
Numerus compendio, quo Ars ac Methodus ordine
constituatur. Plura huius cômatis sunt, nec obvia,
quæ omnia tamen Anagrammatismo continentur;
digna eertè, quantum Docti & Amici iudicant, non
scribi tantùm, & publicari; sed Nomini tuo inscri-
bi. Vni multa, Patrono Amica; expressa, & ta-
men occultata. Sed lucem omnia à tergemina tua
luce accipient: à Stemmate, Virtute, Dignitate.
Stemma antiquissimum est, & perillustre; Virtus
pro Stemmate, Nobilissima; Dignitas pro Virtute,
non Uno titulo Amplissima; siue Urbem hanc nostrâ
& Academiam, siue Rempublicam & Militiam
spectemus. In Vrbe quidem, Summi Templi (præ-
fscinè dixerim) Præpositus es, & Sacrorum munus
imperio & exemplo egregiè sustines. In Academia,
Cancellarius, & honoris titulos, post emerita Stu-

diorum spatia iuventuti bono Patriæ dispensas: item
Priuilegiarum Conseruator, & pari auctoritate
ac Iustitiâ litterarum Tribunal regis. In Republi-
ca denique & Militia, Summus Nesocomij Regij
Præfctus, siue Administrator, & tam insigne In-
stitutum, vigilantissâ, curâ, prudentiâ ostendissimè
Regium esse; prorsus tanquàm nomine munus
exprimas. Quia enim ROBLESIVS es, agis
quod diceris, & salutare Robur læsis, tuo etiam
neglecto commodò liberaliter adfers. Sed hæc quæ at-
tingo, maius ab ipso Parente meo Elogium, & tem-
pestiuè accipient: qui Te, vt Sidus & Cynosuram,
in Studiorum suorum pelago suscipit; benignâ sic
quoque usurus Musarum aurâ, quam tuus fauor ad-
spirabit. Nunc igitur DIATRIBAM istam, à
mea manu, ab illius ingenio cape, & Virumquæ
dedicatum tibi habe: imo Amicos omnes habe: quo-
rum Nomina, quasi ad ornamentum, Anagram-
matismo testata sunt, & sic protecta erunt. Ita Pa-
rens, ego, Amici, Stemma tuum, Virtutem, Digni-
tatem veneramur. Vale, Perillustri Amplissime-
que DOMINE, & Litterarum Patrocinio gloriam
extende. Kal. Iunij, 1600. MDC. XXXXII.

Cliens PP.

Iustus Cæcilius Puteanus, Bamelro-
dius, E. F. Magno Senatui Meckli-
niensi à Secretis. Suo, & Paren-
tis nomine.

VERVLTHA EVPANTO.

Diuinæ triplices haustus, EVPANTE, VE-
RVLTHAE.

Attribuis mentis, cordaque trina mihi.
Qualem tergeminum testatur Iberia Regem,
Qualem Roma refert Enniademque suum.
Te colo, te miror triplicatæ munere mentis,
Te plusquàm triplici munere cordis amo.

ERYCIVS PVTEANVS.

Anagrammatismus.

VERVS PYCTA VENIS.

PYCTA, pugil, Græcè ΠΥΚΤΗΣ: quam vocem
& Latini usurpant. Columelæ, V. Etor Gal-
linaceus pyctes est. Plinio, Euthymus pyct. sem-
per Olympiæ victor, & semel vicus. A quò? à
Theagene, vt notauit Pausanias: & quomodo?
dolo. Proinde nec vicus: quippe cui multæ
nomine, talentum pendere Theagenes iustus
est.

ERY-

Exordium à latebra sribendi, quæ Litterarum partim Commutatione, partim Transpositione constituitur. Cryptographiam proprie in Commutatione esse, Anagrammatismum in Transpositione.

CCCCXLIII.

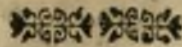
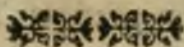
ON vna sribendi latebra est: nulla promptior, quàm quæ Litteris, siue Alienis, & Commutatis; siue Proprijs, & Transpositis, formatur. Commutatio in toto sermone, aut eius parte; quando quæ significamus occultanda sunt. Transpositio, in Nominibus potissimum Proprijs; quando fictam hanc personam Viri Docti vel sumunt, vel admittunt; cauti, vbi nesciri pulchrum; tuti, vbi latere necessum est. Ut tempora, proh dolor! & homines aliqui sunt, vitijs pleni, sed diuitijs ebrij, interuertere alienas epistolas audent, & tanquàm nulla sigilli religio sit, effringere, ac violare. Crimen deprehensum est: in remedium cautio sit, vt non restantum, quæ scribi solent; sed seorsim hi ipsi, qui scribunt, imò hi ad quos, & de quibus scribitur, arte abscondantur. Vrbes clausæ ac munitæ sunt, vt hostes arceantur: in vrbibus domus, vt fures. Imò verò & supellectilem quisque suam cellâ aut conclaui seruat: monilia & nummos arctiori seriniorum ac cistarum fide. Nomina hic igitur Propria, vt monilia quædam iunt, & peculiari synthemate digna, siue vsus, siue lusus placeat: quemadmodum vel amœnitas, vel necessitas, hos Litterarum dolos excusabit.

De Commutatione quidem Litterarum, quæ CRYPTOGRAPHIAM propriè habet, peculiari Libello ante annos aliquot egi. De Transpositione, quæ ANAGRAMMATISMVM, hac nunc Diatribâ acturus sum; breuiter, vt in sterili argumento; libenter tamen, vt publicum faciam, quod ab alijs hætenus siue relictum, in medio, siue neglectum est.

Litterarum Transpositionem aliam aptam & concinnam; aliam abortiuam & informem esse. Sæpe & significationem deesse. Quæ ANAGRAMMATISMVS, quid Tractatio, Nomina Exotica, siue Barbara, eorumque Vis.

CCCCXLIV.

EX vno nomine plura educere, curiosa Litteratura est: vnum è multis seligere, quæ tuum dissimules ac regas, semper incundum; sæpe vtile, interdum necessarium. Etiam in ornamentum Nomen vertitur, ex iisdem elementis, vel singulari sensu, vel opportuno encomio, vel eleganti scito exurgens. In varia hac conuersione, vel Aptam, vel Ineptam Litterarum constitutio est. Ineptam hiulus Consonantium concursus facit. Aptam ames, quando significandi vim habet; tolere, quando non habet. Sed quomocumque, inter Figuras à Grammaticis recepta est, & Metagrammatismus, siue Anagrammatismus appellata: Latine *Tractatio*, siue *Transpositio* Litterarum: vel, vt inuolentiori vtar voce, *Tractatio*, qua alium vultum dictio sumit, etiam ignotum, etiam barbarum, etiam exoticum, & ex aliena quasi lingua adoptatum. *Tractatio* hic, & similiter *Translatio*, propriè de loco in locum motio est, siue Litteram in syllaba capias, siue syllabam in dictione, siue dictionem in sententia. *Tractatio* Varroni placuit, lib. iij. de Lingua Latina, vbi quatuor ob causas nomina docet ex nominibus constitui: *Litterarum Demptione*, aut *Additione*, & propter earum *Tractationem*, aut *Commutationem*. Perperam enim hic *arctationem* legi, Turnebus animaduertit. Esse autem *Tractationem*, cum tanquam manu littera tenentur, & huc, aut illuc transponuntur, ac traiciuntur. Sic à Cicerone scribi, de Oratore: *Materiam in Verbis esse, Tractationem in collocatione Verborum*. Vbi tamen alij, sed nullo sensu, *attractationem*. Præterea, *Barbaries*, è *Tractatione* nasci hic fortasse solita, pro cultu sit, peregrinitas pro elegantia, significatio ipsa, quia nulla, pro energia. Huc traho, quod Ingeniosus ille Picus Mirandula Disputationibus suis Magicis asserit, *Thesi XXI. Nomina Barbara, & nihil significantia, plus habere efficacitatis.*

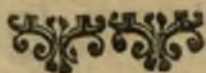
CAPVT III.

Antiqua origine imaginem Anagrammatismi in Sacris Litteris inueniri: sed improprie, & per Commutationem; qua Iulius Cæsar postea, & Augustus vsi. Nomina ioh. supra.

γ	3	η	3	δ	4	Α	30
ρ	100	θ	5	α	1	ο	70
ω	1	κ	20	μ	40	ι	10
υ	400	φ	500	α	1	μ	40
ς	200	ο	70	γ	3	ο	70
		ρ	100	ο	70	ς	200
		704	α	1	ρ	100	
				α	1		420
				704	ς	200	
							420

CCCCXLV.

O Rigo Anagrammatismi antiquissima est, & cum Litteris, vel statim post Litteras. Ipsa Sacra Oracula hoc alibi inuolucro tecta sunt; imò hoc ornamento insignita, vt quia latent, diuiniora appareant. Exemplum ab Hieremia Propheta, cap. xxv. *Et Rex SESACH bibit calicem vini furoris. Quis Rex? Babylonis: sed Litterarum latebra delusius, ne sacris minis irritatus noceret. Dicitio enim כבב Babel in eorum Sesach Anagrammatismo (nisi potius Metathesis fit) Hebræis vsitato, transformata est. Nempè solent hi vltimam Alphabeti sui litteram primæ loco, penultimam secundæ, antepenultimam tertiæ, & sic deinceps statuere, vt D. Hieronymus hic adnotauit. Quæ & apud Græcos Latinosque ratio, sed alio atque alio ordine, obtinuit; Iulio Cæsari, & Octauiano Augusto familiaris. Et Iulius quidem D. pro A, E pro B, F pro C, ac perinde reliquas quaternario interuallo ponebat. Augustus, proximam B pro A, C pro B, D pro C, pro X autem duplex AA. ubi notes Y & Z inter elementa Latina non censeat; quod & Victorinus Afer in Grammatica sua annotauit. De Litteris istis singularijs videndus Suetonius in Iulio & Augusto, Dio Cassius, lib. xxxix. A. Gellius, lib. xv. i. cap. ix. Isidorus, lib. i. Orig. cap. xxiv. & Cryptographia nostra. Sed an satis tutæ eiusmodi latebræ? A Litteris ad Numeros, qui significari litteris solent, ingeniosè translata olim nomina, & ioh. supra facta. Exemplum in Artemidoro, lib. iv. cap. xxvi. *Apud Græcos γράδς. anus, ægrotantibus visa, mortis signum est: ιccc. enim & iv. representat: quem numerum implet quoque η κροα, elatio, siue funus. Nimirum anus funeri proxima est, paratum, vt sic dicam, peculium Proserpinæ. Sic Δεμαγόρας homo prauus & perniciosus quidam, & λοιμὸς περὶς, in veteri Epigrammate Græco lib. ii. Anthologia: æquales enim numeri sunt, cccxx. par malum, velut balance expensum; atque plus pestis in homine, vt Poëta inibi ludit, quam in ipso morbo fuisse.**

CAPVT IV.

Aristarchum, aliosque de Anagrammatismo scripsisse. Ingeniosam hanc solertiam Somnijs quoque interpretandis adhibitam; sed varia postea superstitione infamata.

CCCCXLVI.

DE Anagrammatismo verò, vt coli Græcis ingenijs cœpit, scripsisse Aristarchum, illum censoriæ seueritatis Grammaticum, aliosque nonnullos, idem Artemidorus tradit, lib. iv. cap. xxv. Et hos serios quidem fuisse, quòd scripserint; ridiculos, quòd, in somnijs præsertim interpretandis, non vsurpârint. Verba eius sunt: *Διδόνουσι τί ἐστὶν Ἀναγραμματισμός, ὄντα μὲν δὲ φαίνονται ἀντὶ τοῦ χρῆσθαι, οὔτε μεταθέντες συλλαβὰς, οὔτε ἀποβάλλοντες, οὔτε προσθείντες γράμματα: Docent, quid sit Anagrammatismus; sed videntur eo vsi non esse, neque transponentes syllabas, neque reijcientes, neque apponentes Litteras. Sed neque reijciendæ, neque apponendæ litteræ erant, vt Anagrammatismus esset. Satis erat, Transponere. An fallor? Nimio plus Somnio, & sic Anagrammatismo tribuit. Addit verò, huius vsum illius interpretationi necessarium interdum esse, & ad perfectionem dignitatemque θεωρητικῶτα facere. Hâc laude Aristandrum fuisse, qui Alexandri, longâ & dubiâ circa Tyrum obsidione hærentis, somnium feliciter syllabæ vnus beneficio interpretatus est, & victoriam addixit. Rem Plutarchus narrat; sed verba sequor Artemidori, somnij modum mutantis. Satyrum ecce Rex in scuto suo ludentem per quietem viderat. Quid Vates? Anagrammatismo vsus est, vocabulumque diuidens, *Quia tuus, inquit, est Σατύρος, Satyrus, οὐ Τυρός. Tua est Tyrus. Somnium toleres: Somnium enim est. An dicam? Ad ὀνειραντίαν siue σοιχημαντίαν superstitione progressa est; tanquàm à nomine, quod quisque gerit, fata & futura dependant, & è litteris, variè collocatis, eruantur. Amplius: tanquàm vitæ mortisq; vires & vices Anagrammatismo obnoxia sint, & elementorum traiectione ac situ regantur Hinc Philostratus lib. i. v. puellam narrat, quæ Romæ in funere efferebatur, ab Apollonio (penes Auctorem sit fides) nominis mysterio, quasi postliminio animatam.**

CARAMVELIS

CAPUT V.

Lycophron Poëta Tragicus à pangendis Anagrammatismis celebris. Πτολεμαῖος ἀπὸ μέλιτος : Ἀραονία, ἢ ἱρα; *Iunonem pro Aëre poni. Exempla plura ex Eustathio. Neque Homeri ingenium ab hac elegantia abfuisse.*

CCCCXLVII.

Sed præcipua Artis huius laus Lycophroni Chalcidensi Grammatico & Poëtæ Tragico, vni ex Septem, qui Pleiades appellati, à Scholiaste eius tribuitur. Non fortassis quia reperit Anagrammatismum, sed vsurpauit & excoluit: celebris διὰ τὸ λέγειν ἀναγραμματισμοῖς; quia *Anagrammatismos formabat*; imò carus Ptolemæo Philadelpho, Lai filio, & forori eius Arsinoë, vel ob eas delicias. Πτολεμαῖος illi ἀπὸ μέλιτος, transpositis Litteris, quasi è melle; Ἀραονίη verò ἱρα quasi *Viola Iunonis*. Sed bone Deus! quanta hic nobis promptior laudis materia est, à Magno, & diuinitus dato Belgis Governatore MELLO! quanta etiam à cælesti Coniuge eius, Gratiarum Matre, Virtutum idea VILLENA! Et ille quidem totus è Melle, & melleo nomine, vel sine Anagrammatismo exprimit quicquid plus quàm humanum est. Ptolemæus, imò Philadelphus est, decus non armorum tantum, sed librorum; tanquàm & in Castris Litteras habeat, belli felix, quia Pacis artes Poliorcetes æstimat. Hęc autem quedam quasi Arsinoë est, & Viola Iunonis VENILLA est, vt familię nomen Anagrammatismo comprehendam, & Vrania illa Venus, illa à Platone descripta; in qua nullus animi nequus formam & pulchritudinem corporis dehonestat. Suaue quidem & melleum, imò & venustum hoc diuerticulum fuit: ad tramitem reuertor. Eustathius ad illud Homeri Iliad. ἀβιά λικυκάων Ἡρα, *Albis cubitis Dea Iuno decora, vim, ac mysterium Anagrammatismi agnoscit*: Ἡρα δ' αἴρ καὶ ἴκ τῷ ἀναγραμματισμῷ, ἔξ ὧν γὰρ Ἡρα γραμματεῶν, ἔκ τῶν λαλείται καὶ δ' αἴρ: *Iuno, aër est, & quidem, Anagrammatismo. Ex eisdem enim quibus Iuno Litteris, etiam Aër dicitur.* Sc & Cicero philosophatur, lib. 11. de Natura Deorum: *Aër, vt Stoici disputant, interiectus inter mare & calum, Iunonis nomine consecratur: quæ est soror & coniux Iouis; quod & similitudo est aetheris, & cum eo summa coniunctio.* Hanc similitudinem, & coniunctionem suis breuiter notat verbis Macrobius, lib. 1. in Somnium Scipionis, cap. xvi. *Iuno soror Iouis & coniux vocatur. Est autem Iuno aër: & dicitur soror, quia iisdem seminibus, quibus calum, etiam aër est procreatus. Coniux, quia aër subiectus est calo.* Serius, vt solet, & seuerus hic Arnobius, lib. 111. *Si Iuno aër est, quemadmodum*

vos ludere ac dictare consueveris, Græci nominis profertate repetitâ; nulla soror & coniux Iouis reueritur. Cæterum, ἱρα, vt Platoni placet in Cratyllo, quasi ἱρατὴ, amabilis. Vnde Virgilius: Gratiior & pulchro Veniens à corpore Virtus. Hinc alius etiam, & apud eundem Eustathium Anagrammatismus, ἱρατὴ, ἀρατὴ, Virtus: quæ verè amabilis, quia pulcherrima est, & omnis boni mater, Etiam Comico teste:

Virtus omnia in se habet, omnia ad sunt bona, quem penes est Virtus. Plura exempla ab Eustathio subjunguntur; sed pauca hic nobis sufficiunt: χέλας, ἔχλας, *ira, turba*; hinc rursus ἰσχυρὰ, *insidia*: φλάραρος, φλάραρος Atticè, *nugator*; ὄβλις: χέλις, quod Cereris cognomen est, *χέλις bilis*. Ἀτλας, *Cælitèr ille Axem humero torquens, Stellis ardentibus aptum*; Ταλας, *miser*. Pauca ista sunt; sed omnium optima, vt Scholiastes ille Homericus monet; in quibus εὐγένεια τις ὄσπερ ἐν γράμμασιν, εὐτὼ καὶ νοήματα: *quodam velut cognatio est, vt Litterarum, ita sententiæ.*

CAPUT VI.

De Transpositione accuratiùs dictum, ratione Proprijs & Appellatiuis. E Proprijs & pluribus vnum seligendum, quod aptissimum vsu sit, Epistolis & Dialogis aptum. Anagrammatismi nostri in Como.

CCCCXLVIII.

Sed omnis Transpositio, vel in Proprijs est, vel Appellatiuis. E Proprijs vel Proprijs rursus fiunt: vt *Iulius, Liuius, Augustus, Gustauus*; quo nomine doctissimus ille Princeps Selenus latere voluit, vt prodesset omnibus: ille, qui curiosâ ingenij subtilitate integrum nobis Cryptographiæ Systema dedit, & Trithemij Steganographiam omni Magiæ infamiâ & simul obscuritate felicissimè liberavit. Potuit id quoque eximius EMARVLCA noster, qui nihil non ingenio potest: potuit nouâ & admirandâ solertiâ, nullam detrahens GVSTAVO laudem, & totam sibi vindicans; par iam Trithemio, quem post Gustauum explicauit. Fiunt & Appellatiua, vt *Celsus, scelus; Anna, nana.* Ex Appellatiuis vel Propria, vt *nana, Anna; scelus Celsus*: vel Appellatiua, vt *rius, virus; domus, modus; porcus, procus, & corpus.* Quid inhæreo? Plura ab vno nomine manant nomina, tanquàm à fonte riui; & vnum cum audias hominem, plures putes; alium aliâ appellatione, qui tamen idem est, designari. Ergo sæpiùs mutabit quisque nomen: idem ipse tamen erit, diuersâ semper formâ vnâ regens. In Aegypto desine Proteum querere; vbique

reperitur. Anagrammatifimum quisquis induet, Proteus erit. In multiplici hac nominum copia, quam pauca aliquot litteræ situ variatæ, sup-
peditant, vnum aliquod cuique eligendum; si-
ue mollius sono, siue blandius sensu, suauitate
quadam atque dignitate in aures se insinuâs.
Epistolæ quidem, atque Dialogi has delicias
quarunt: sic scribi amant, vt libertas sub festi-
uitate ludens, dum aliud videtur æuum exoti-
cis nominibus exprimere, sui censuram effu-
giat. Sic aliquando vt promiscuos Orbis mo-
res, Luxu ac Lasciuia laborantes, notarem,
Comum Deum stilo Menippæo effinxi, vbi ip-
semet personam mutans, maximè tamen reti-
nens, EVPANTVS, imò & PANEVTVS esse
volui; vt si aliud sumerem nomen, seruarem
animus, & in tenebris Gimmerijs accensâ in-
genij faculâ, faciliori tramite ad Sapientiæ spa-
cia gradum proferrem. De me, sed in Somnio,
tanquàm de alio loquor: me à me quosque mo-
neri, pulchrum arbitratus sum. Hic etiam
ADERBA ille meus, quem studiorum familia-
ritate & indulgentiâ vt filium habui, mecum
somnia vigilat, an vigilans somniat? Hic bo-
ne mentis Mystra, & tranquillissimus senex Ta-
burtus philosophatur. Hic Erulpio, Dranset, Pa-
niperches suis latebris noti sunt; & quamuis ob-
scuri, lucent.

CAPVT VII.

Anagrammatifimum ad sermonis securitatem
facere, & titulorum compendium.
De his obiter dictum, & ap-
pellatione Domini.

CCCCXLIX.

NOlo aliorum, qui hodie famam ingenio
adepti sunt, exemplo consilij mei vere-
cundiam tutari: quemadmodum Anagramma-
tismo vsus sum; ita & alios ipse excitauit, quo-
rum ad maiorem industria securitatem venit,
quia in nominibus partim fingendis, partim
rescondendis, ingeniosa fuit. Nimirum, ani-
mosior dppentis, siue inuentis fiducia est, sub
persona loqui: vberior amœnitas, vestire nomi-
na, si vel nuda viliter, vel nota familiariter,
vel magna subtiliter vsurpantur. Qui peregrini
solent, aliam sæpè sumunt faciem, vt igno-
ti sint; aliam vestem, vt viles sint; aliam fortu-
nam, vt tuti sint. Nomen mutare, & non men-
tiri, securitatis tesseræ est. An mutare? Tuum
est, quod non tuum, in proprio peregrinum,
in peregrino proprium: eisdem litteris, aliâ
structurâ, iisdem membris, alio corpore: quod
inspicias, & ad examen syllabarum voces, te

tibi, & quasi per ludum, repræsentabit. Aliud
quoque ex Anagrammatismo commodum, ti-
tulorum compendium; quos vno & velato om-
nes nomine, etiam magnos, eximios, sublimes,
absoluas. Teguntur nomina, & sic tituli, qui
adhærent. Simplicitas maiestas est, reditque
ad prisca æui imaginem sermonis Genius, quan-
do ambiciosus Epithetis non inflatur. Cæsar
olim, & in epistola, & in affatu Cæsar erat;
Cicero, Cicero; Cato, Cato; & solo nomine
plenam laudem inueniebant. Hodie quæ deli-
ciæ! Siquis miles, fortissimi titulum exigit;
siquis orator, facundissimi; siquis senator, sa-
pientissimi. Sic mores sunt, ac tot pænè modis
peccamus, quot vel scribimus, vel loquimur,
nisi ad lancem ac demensum ambitionis voca-
bula persoluantur. Nuda appellatio, si Dis pla-
cet, displicet. Alius autem Nobilis, alius Ma-
gnificus, alius Illustris, aliterque vocari vult;
omnes promiscuè Domini: cum tamen id vile,
aut vilibus aliquando tributum. Martialem
audiamus:

*Cum voco te Dominum, noli tibi Cinna placere
Sæpe etiam seruum sic resaluto meum.*

Augustus, vt est apud Suetonium, cap. xxxviii
Domini appellationem, vt maledictum & oppro-
brium semper exhorruit. Et Tiberius, apud eun-
dem Suetonium, cap. xxvii. Dominus appella-
tus à quodam, denunciavit, ne se amplius contume-
liæ causâ nominaret. Sed nostra tempora circa
titulos lasciuunt; vtinam meliori & Romano
ritu corrigenda! Virtus in pretio sit, & ab hac
sola pompam & pretium quisque capiet. Ma-
gni enim, quia animo, etiam nomine magni
sunt, cætera sirmatis loco trahunt. Bonos igitur
& Doctos inter Magnos numero, qui tam
facile sine titulis boni doctique sunt, quàm li-
benter ad Anagrammatifimum se duci pa-
riuntur.

CAPVT VIII.

*Viros Principes, aliosque Magnos Ana-
grammatifismo delectari: sub no-
mine suo, non suo, dum latent,
generosius splendere.*

CCCCL.

Illi ipsi qui inter Magnos eminent, viri Prin-
cipes, & Rectores aliorum, ideò & adeò be-
nigni sunt; vt quid sit latere, experiri ament,
alio nomine, & tamen suo: quasi tum demum
intelligant, se Magnos esse, quando paruis quo-
dammodo similes, à verborum pompa ac splen-
dore fortunam suam sinunt, & conditionem
sejungi. Si rectè calculum ponis, hoc est sape-

re, & verè eminere: imò hoc est, in aliquam Dei similitudinem euehi; qui suo & solo id totum est nomine, quod exprimi non potest, & omnem appellationem continet. Sic igitur verè Magnus ille RVMASSA (nouo titulo & dignitate TAGRADVLEON) sub inuolucro mihi, septem litterarum, quasi Palladis numero, triumque syllabarum, quasi felicitatis mysterio resplendet, totà armatus & ornatus virtute, vt Belgica bella latis regat auspicijs, fata victorijs attollat. Sic OBENNO, totà ad Bonitatem naturà compositus, vt animo, sic ore aureus, Belgij Primas, Hierarchiam suam, quâ prudentiâ, eâ pietate regens, quâ vigilantia, eâ doctrinâ, Sacrorum maiestatem in ipsis Bellis & conseruando ornat, & ornando conseruat. Sic ALVEDA, prisca clarique sanguinis, dignus à Magno Rege habitus, qui post præcipua Militiæ Belgicæ munia, rebus Insuorum summo cum imperio præset: post arma placidus, & in ipsis Martialis, senario, id est, perfecto litterarum numero nomen velans, perfectum ipso animo decus explicat. Sic VALZEMIZVS, tam Suavis quàm Doctus, gloriam & familia suæ, & sæculi tam ingenioso efferens stilo, vt gerere ipse quæ scribit, & eisdem litteris regere videatur. Sic MENTALCVS, diâ mente, origine Regiâ, etiam sine titulis, quos infra se habet, excellit: idem fortissimus & prudentissimus, totusque meus: tribus etiam syllabis, quarum tribus singulæ constant litteris, Musarum numerum complexus, hanc sibi laudem vindicat, vt Heros & Hercules dici mereatur. Sic VERVLTHA, & origine, & eruditione tam Græcâ, quàm Latinâ Inclytus, Pacis Arbitrator, cum plena & Basilica potestate constitutus, triplici virtutis commendatione Hispanus, Germanus, Belga: quemadmodum triplici syllabarum structurâ compositum Anagrammatismum habet. Sic STOFRANDVS, antiquæ apud Insuores Nobilitatis, & ex ea familia, quæ Orbi Christiano Summum Sacrorum Principem aliquando dedit; vir cultu externo modestus, solida ab animo ornamenta fortunæ capiens, laude dignus, quia nominari, quàm laudari mauult. Sic AMANALCAS, ille negotiorum Bellicorum quasi Atlas, tam à titulis alienus, vt ad familiaritatem simplex amet nomen conferre; dignitatem, qua eminet, modestiâ; auctoritatem qua pollet, humanitate commendans. Sic ASOR, diuini planè ingenij, eloquij, consilij, & splendens Belgarum fidus, incorruptus sedulusque Summæ Majestatis assertor & vindex: qui etiam in motu tranquillus, in quiete occupatus, semperque sui similis, ad plenas virtutum laudes, breui & simul vernanti nomine conuersis litteris ascendit. Sic BITHOSCO,

magno illustris munere, & aliquid Solis habens, Iustitiæ splendorem vbique inuenit, duodecim se Dignitatis suæ litteris velut radijs inuoluens, vt omnibus luceat. Sic NICOTHISCVS, vt ad Rempublicam, nec minus ad Sapientiam natus; quæ, velut norma, & vitam, & mores componit: benignus omnibus, seuerus sibi, Regius sic administrans thesauros, vt ipse Regi tanquam thesaurus sit; virtutesque ceu diuitias inferendo, perenne Aerarium faciat. Sic SORELBIVS, è Sacro & Academico Ordine; qui cum titulos alijs tribuat, in se negligit, quibus major; Majores suos non iactans, sed exprimens, generosum ab indole, tranquillum à studijs animum in gloriam ducit. Sic & alij ex eadem Orchestra, vel sanguine nobiles, vel virtute celebres, vel famâ insignes, has nominum imagines læti ac lubentes admiserunt; latere incundum rati, cum obscurari nec possent, nec viderentur posse.

CAPVT IX.

Amicorum & Familiarium Album, qui nomina sua in Anagrammatismum contulerunt. Pleias Melodarbiana. Arietis laus, qui Græcis Ἄρης. & Latinis Mars. Arius Martis Signum.

CCCCLI.

Sed familiares ego plerosque meos, loco aut lare proximos, gente aut genio Belgas, hæc amœnitate complexus sum; quorum alios genus aut dignitas commendat; alios doctrina aut elegantia; omnes candor, & exacti ad prohibitatis normam mores. Recenseri quis vult? haueo certè; paucos è multis, & honoris atque amoris causa: suo quemque nomine, an dicam non suo? quia Amicos & Familiares, suo, non suo, notos, & tamen ignotos. Cum neminem nominem, omnes ecce ostendo; cum loqui non videar, Nomenclator, & quasi ex albo. Quia Litteris tota hæc amœnitas variatur, Littera hic quoque ordinem Latinâ serie constituent. Hi igitur inter alios mei sunt, & quia sub Anagrammatismo, magis mei. Belgæ plerique,

AMICORVM ALIQVOT
NOBILIVM, DOCTORVMQVE
ALBVM,

AD PLVRES EXTENDENDVM,

Quorum Nomina, hic testata, in apertum
mox, & cum Elogijs venient.

A
Aenus
Ambrynus.
Ampleda.
Anscorpo.
Androgenius.
Anotus.
Arbelaus.
Belaus.
Bidous.
Binyvo.
Carafso.
Caricafius.
Chiusco.
Catonæocritus.
Cibolius.
Cimusco.
Catenuchunda.
Damzilaus.
Dandernius.
Deluenneda.
Delmo.
Dennerfas.
Danutenergus.
Derinetes.
Dergus.
Deseriarpa.
Diarba.
Dilo.
Dinaptus.
Dinto.
Disurta.
Diriglotta.
Dirigunnius.
Dumorfus.
Dreno.
Dunelius.
Echredus.
Effelichius.
Egulus.
Elborena.
Emarulca.
Emylies.
Erigetus.
Eufcurius.
Eryflaus.
Eserius.
Eubisa.

Eubucyuer.
Eucurcyreta.
Eucyneander.
Eudanaus.
Faqueruca.
Fichalcus.
Focus.
Fronca.
Gassenusa.
Gendassus.
Geneadorus.
Gelbergondius.
Gelporesbius.
Gistanus.
Gnodius.
Gonuchetus.
Grecherbo.
Gunisba.
Hebifca.
Hegynus.
Heneda.
Herugena.
HiedederOes.
Hisenius.
Hiuso.
Hyamnus.
Hyerous.
Hyjunus.
Lasca.
Latilaus.
Lerbo.
Lonileus.
Lucenas.
Lyzius.
Menilaus.
Maliassus.
Mecyranus.
Melceto.
Melippus.
Mellurus.
Melthon.
Meltor.
Mermirto.
Meropus.
Mesa.
Mesurgo.
Mesurius.

Mnotta
Moluna.
Moufnius.
Monzina.
Moruvius.
Mychelba.
Mylerpus.
Nalgernus.
Napuntus.
Nardufes.
Nest arfar.
Nelodonerca.
Nelfiganiltus.
Nesflo.
Nexenunda.
Nibunicio.
Nicander.
Niolesilnus.
Niconixus.
Nifia.
Ninexeldus.
Nouilanus.
Nucaleon.
Nusfino.
Nychio.
Nymetus.
Nyolanus.
Ochierca.
Ominerco.
Onerbus.
Oralcus.
Oralnes.
Otorva.
Oviffus.
Patharpius.
Phinus.
Pinotus.

Proteus.
Quiceto.
Rekerra.
Reuilaus.
Rhebegeunda.
Ruarca.
Rupelio.
Senermo.
Sennermus.
Sercho.
Smonanctus.
Somirtus.
Somnosca.
Somo.
Sotas.
Talcemnius.
Taristus.
Teffilichius.
Telhigenander.
Tharius.
Thenefa.
Thurfinastus.
Tiera.
Timmaromus.
Tirous.
Tirtalla.
Titus Bulerycius.
Tononander.
Tylbertucius.
Veda.
Vierbus.
Vigaretus.
Vimber.
Virius.
Vrbetus.
Xudelco.
Zapius.

Seorsum Liberos superstites lubet singulari
affectu, & sic Anagrammatismo complecti.

P L E I A S
M E L O D A R B I A N A.

Tusius.
Fufatus.
Amilminaxius.
Darenas.

Heliffus.
Vbaretus.
Arbunus.

Sed bonum factum. Ex Amicorum hoc Albo
vnus expunctus est, homo tam delicatus, vt ele-
gantiam contumeliam putet: tam ingeniosus, vt
in Anagrammatismo suo monstrum nobis mon-
stret, & meram quasi chimæram.

Speſtatum admiſſi riſum teneatis amici?
Et videtur tamen, quia malignè paſſim quere-

ias depromit, seriò nugari. Prorsùs tanquàm Litteræ arte transpositæ Arietem effingant, & furore quodam armatum. Somniat, an delirat? an ludos nobis facit? Innocentissimus hic sanè ingenij lusus est, sine imagine, sine umbra iniuriæ, aut læsionis. Scire interim licet, Iouem Hammonem Cornibus Arietinis religiosè insignitum, & hanc Alexandro Magno, vt filius Iouis crederetur, imaginem Cornifrontis placuisse. Quid? Cornua habere, diuinum est: radij enim sunt, & cælestem quandam dignitatem repræsentant. Sic & Oraculum olim Arietinum erat, cuius Aulus Gellius meminit, lib. 111. cap. 111. Quid verba facio? redeat ad nomen suum, qui innocenti Anagrammatismo grauis est; & quod accusat, inueniet: inueniet Arietem, quia Martem nomine continet, etiam litibus Martialis. Aries, inquam, Mars est, Græcis Ἄρις, qua Plautus voce vsus, Truculento: *Sis tu in legione bellator, si vis: at ego in culina Ares.* Latinis autem Aries *Ares* erat. Varronis verba sunt, lib. 1v. de Lingua Latina: *Aries, quòdeum dicebant Ares Veteres.* Non frustra etiam Martis signū, siue domus in cælo Aries est; cum bellicosam Dei indolem frontis ferociam exprimat, Tauro iam & fortior, & formosior; quia vellere fulget aureo, & auro ferit. Quinetiam, cui Mars placet, & ante omnia carum est aurum; placebit Martis Aries, qui totus est aureus. Quam etiam hic vim voces Hebraicæ habeant, alijs considerandū relinquo. Sed nihil agimus: exuat Anagrammatismi elegantiam, qui non capit; qui sub homine, vt sic dicam, quàm sub nomine latere mauult, & fallere; qui alieno quoq; ingenio se attollit. Tesseræ nostra candor est; à fūco, & fallacijs, more maiorum, alieni sumus: Honestas est; fraudes, sordes, strophas detestamur: Modestia est, fastum, & ambitionem Lare, & magis pectore secludimus. Abeant vitia; amicitia inter bonos est: veniant Virtutes, Scientiæ, Elegantiæ; firmam, & iucundam amicitiam facient. Gaudet, qui sic iuncti sunt, ἀναγραμματισμοῖς: inuolui nomine, quod è suo quisque nomine capit; nunquam alius, quamuis esse videatur; semper idem, quamuis plures formas assumat.

CAPVT X.

De multiformi Anagrammatismi Varietate, pro numero & natura Litterarum. Harum diuisio, & obseruatio.

CCCCLII.

HAs nunc profèqui lubet, totamque Anagrammatismi fertilitatem ad Numerum, & Modum vocare; vt quadam velut arte includā. Scire igitur solerti licebit compendio, Quot in

uno nomine Nomina sint, & quam Varietatem admittant singula; parua magnam, magna immensam.

Et Varietas quidem à monade ad multitudinem confurgens, incremento suo numerum rationem Litterarum sequitur, è quibus vnus vnunquodque compositum, ac formatum est, vel Singulis, vel Binis, vel Pluribus. Vnius Litteræ, quæ & Syllabam, & vocabulum potest fieri, vna positio est, nulla tractatio siue transpositio: quia enim vna vnunquodque simplicemque tenet, Vocalis sit necessum est, vna ex quinque A, E, I, O, V. Duarum, duæ positiones sunt, vt transpositio, atque hæ duæ (sed extra diphthogum) vel vocales sunt, & fit Dissyllabum; vt vocalis & consonans, & manet Monosyllabum. Vna, inquam, duarum litterarum transpositio est: quia enim duæ sunt, prima, vt à suo abeat non potest, nisi secundæ locum occupare: vt in Vt, & TV, vbi Coniunctio in Pronomine desinit. Item IO Inachi filia, à Ioue in iudicium mutata, & OI dolentis particula, quasi metamorphosin suam deformata puella Anagrammatismo suspirat. Trium litterarum tergemina transpositio est. Prima enim situm secundæ & tertiæ capit; secunda, tertiæ & primæ; tertia, primæ & secundæ: vt MVS, quo nomine seruulus Epicuri fuit, in MSV, VSM, VMS, SMV, SVM. Deinceps maiori incremento surgit coniugatio, ordine hic nobis exprimenda, partim verbis, partim notis. Vt enim Binæ litteræ ternas dant positiones, Ternæ bis ternas: ita

Quaternæ, vicens quaternas 24.

Quinæ, centenas vicens, 120.

Senæ, septingentas vicens, 720.

Septenæ, quinquies millenas quadragenas, 5040.

Octonæ, quadragies millenas, trecentas vicens, 40320.

Nouenæ, trecenties sexagies bis millenas octingentas, octogenas, 362880.

Denæ, trigiesies sexies centenas millenas vices octies mille octingentas, 3628800.

Vndenæ, trecenties nonagies nouies centenas millenas, decies sexies mille octingentas, 39916800.

Duodenæ, quater millies septingenties nonagies centenas millenas, mille sexcentas, 479001600.

CAPUT XI.

Ratio ac regula, qua tota Anagrammatismi
varietas ad numerum Veniat. Con-
torrupta nomina.

CCCCLIII.

HAec Varietas Anagrammatismi est, & ex-
tendi potest: Ratio à numero Litterarum,
quæ suo in se ductu multiplicantur, & has re-
gulas habent.

Si vna erit Littera, & nomen vnus fortassis
Litteræ, ad numerum non veniet: semel enim
sumpta in se redit, & vna est, non aliam ob caus-
sam, quàm quia vna.

Si Duæ, in 1. ducendæ sunt, & erunt 2. Se-
mel enim duæ sunt duæ, & hæc tota hic varie-
tas est.

Si Tres, in 2, & erunt 6.

Si Quatuor, in 6, & erunt 24.

Si Quinque, in 24, & erunt 120.

Si Sex, in 120, & erunt 720.

Si Septem, in 720, erunt 5040.

Si Octo, in 5040, & erunt 40320.

Si Nouem, in 40320, & erunt 362880.

Si Decem, in 362880, & erunt 3628800.

Si Vndecim, in 3628800, & erunt 9916800.

Si Duodecim, in 9916800, & erunt 479001600.

Quod dico, facio; & multiplicationis ductus
gradatim in numeros quemque suos scansiles
ostendo.

1 —	1
2 —	2
6 —	3
24 —	4
120 —	5
720 —	6
5040 —	7
40320 —	8
362800 —	9
3628800 —	10
39916800 —	11
479001600 —	12

Licebit verò hoc ordine ac methodo progredi,
si grandiora nomina sint: quemadmodum es-
se possunt, præsertim ficta, & quæ in scena lu-
dunt. Illa Plautina, Persa Act. IV. Sc. VI. verè
longa & contortuplicata sunt; sed ingenium di-
spungentis occupent. Etenim si fraudulentum
vis hominem, ecce Techniloquides, & Nugidolo-
quides: si superbum, Vaniloquidorus: si avarum,
Nummorum-expalponides, Argenti-exterebronides,
Quod semelarrripides nunquamposleaerripides. In

quo ultimo triginta nouem elementa sunt: &
possis minori iam operâ in omnes formas suas
Alphabetum diducere, verba omnia quotquot
xxiv. apud Græcos & nostrates litteris confici
queant, numerare. Quantum opus! summam
pono, tu pronuncia.

620448401733239439360000.

CAPUT XII.

Modus ac Methodus, qua omnes formæ quot-
quot numerate iam sunt, constituan-
tur. Exemplum in digram-
mato & trigrammatip.

CCCCLIV.

Satis de Numero, & Ratione Numeri: Mo-
dus ac Methodus, qua formæ omnes ha-
beantur, quamuis labore constet, ingenio ta-
men abloluitur, & quibusdam velut præceptis,
quæ subiungo.

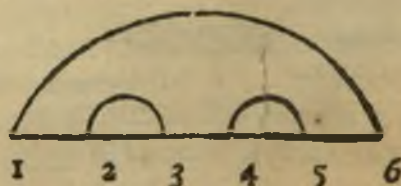
Quot Litteræ, tot ordines constituendi sunt,
tanquam è singulis noua vocabula descendant.
singulæ etiam in principijs toties locandæ, quo-
ties reliquæ, quæ vocabulum absoluunt, situm
variant. Redeat IO, & exemplum Dissyllabum
faciat, vna iuuenca gemina Litterarum specie.
Hic vel I præponitur, & erit IO; vel O, & erit
OI: sed quia O, post I, in IO vna est, non potest
ex IO, nisi OI reformari.

I O.
IO. OI.

A duabus ad tres venio Litteras, vnâ tamen
syllabâ comprehensas. DIS esto, quem Plu-
tonem appellant. Singulæ hic Litteræ bis mu-
tantur: quia enim post primam D. duæ sunt, I, S,
gemina collocatio est. Ergo bis D, quia secun-
do & tertio loco scribi potest: bis I, quia tertio
& primo: bis S, quia primo & secundo: ergo
post D. potest esse IS, vel SI; post I verò SD, vel
DS; post S denique DI, vel ID. Si dicere hæc sa-
tis non est, ostendo.

D.	I.	S.
1. DIS.	3. ISD.	5. SDI.
2. DSI.	4. IDS.	6. SID.

Quemadmodum verò (quod animaduersione
dignum est) ex vna hic constructione senæ sunt:
ita conuersionis necessitate ternæ retrogradæ: vl-
tima primæ, quinta quartæ, tertia secundæ:
nec sine ordinis elegancia, quam lineæ osten-
dunt.

CAPVT XIII.

Exemplum in Tetragrammato. In tota Anagrammatismi Varietate partem Litterarum dimidiam retrorsus ire.

CCCCLV.

AVgendus est numerus : & quidni ROMA, hic nobis verè quadrata, conuertatur? Verè Amor ac delictum Orbis, vt elogium ex ipso Anagrammatismo exurgit. Sed Maro accedit, vt quo potissimum ingenij iurare clara fit, nomine suo ostendat. Viginti igitur quatuor diuersæ è quatuor Litteris formæ sunt, quot apud Græcos orationis elementa. R. sexies principiu occupat, quia O, M, A, quæ sequuntur, sexies singulæ situm variant: ternario autem numero hanc inesse necessitatem, priori iam exemplo ostendi. Nascuntur igitur post R, OMA, OAM, MAO, MOA, AOM, AMO, suo quidem ordine, & in circulum vocabuli Litteris reductis. Sic post O, MAR, MRA, ARM, AMR, RMA, RAM: post M, ARO, AOR, ROA, RAO, OAR, ORA: post A, ROM, RMO, OMR, ORM, MRO, MOR. Laterculum adiungo.

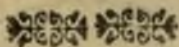
R O M A.

1 Roma.	7 Omar.	13 Maro.	19 Arom.
2 Roam.	8 Omra.	14 Maor.	20 Armo.
3 Rmao.	9 Oarm.	15 Mroa.	21 Aomr.
4 Rmoa.	10 Oamr.	16 Mrao.	22 Aorm.
5 Raom.	11 Orma.	17 Moar.	23 Amro.
6 Ramo.	12 Oram.	18 Mora.	24 Amor.

Hic etiam vt viginti quatuor tractationes sunt: ita duodecim retrogradæ: vltima primæ, vigesimatertia vndecimæ, vigesimasecunda decimæ, quinquæ, vigesimaprimum quartæ, vigesima octauæ decimanona decimæ octauæ, decima septima, quinquæ, decimasexta nonæ, decimaquarta secundæ, decimatertia duodecimæ, decima tertiæ, septima sextæ.

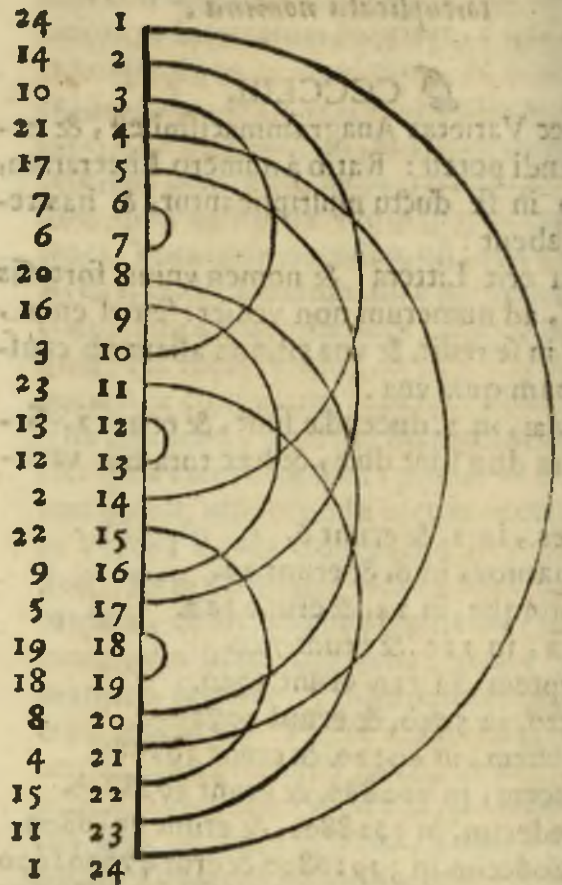
Vt ROMA, sic ROSA est, eodem numero Litterarum, ordine, modo, si M in S commutetur. Romam Rosam voca, Reginam florum, vt Urbium habebis.

Ordinis huius *ὑποτίαν*, partim numeris, partim lineis in numeros reductis, tabella exprimit.

ANAGRAMMATISMI

Quatuor Litteris retrogradi, partim numeris, partim lineis coniugati:

CAPVT XIV.

Exemplum in Pentagrammato. Non ex omni Litterarum coagmentatione Syllabam creari. Vbi de natura Consonantium.

CCCCLVI.

AD quinas iam Litteras exemplum profero, & à Platone sumo, bono omine, bono nomine: quippe qui & numeris philosophatus est, & de Nominum ratione in Cratylo scripsit; bis Plato, cum Aristocles appellaretur maiornomine, & alter tantus litteris, quia imminutus. Nimirum hic quoque Hesiodi illud locum habet, *ἄλλω ἤμου πάντις*: Dimidium plus terto: illis occinendum, qui diuites & auari sunt; indigni opibus suis, imò non suis; quia aut male, aut non vtuntur. Vbi honestas igitur? vbi probitas, candor, fides? Post nummos hæc omnia, & lucro virtus seruit. Rectè Naso:

Cura quid expediat prior est, quàm quid sit bonum;

Et cum fortuna statque caditque fides - Licètne addere? sed Satyrici Venusini ore:

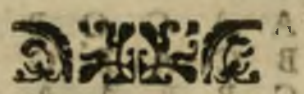
Tan-

*Tantalus à labris ficiens fugientia captat
Flumina quid rides? mutato nomine de te
Fabula narratur. Congestis undique saccis
Indormis inhians, & tanquam parcere sacris
Caperis, aut pietis tantum gaudere tabellis.*

Sed ad Platonem redeo, quinque litteris, duabus autem syllabis tot continentem traiectiones nominis, quot annis olim Mensis Magnus Aegyptiacus (de quo in Bissextio meo) computabatur. Mirati incipe: centum viginti in una forma formæ explicatæ sunt: eo modo, ingenio, arte, quibus iam dixi, & docui in compendium laborem converteri. Quia enim quinque litteræ sunt, quinque ordines vocabulorum constituuntur: & quia post primam quamque quatuor reliquæ sunt, viginti quatuor vocabula ordines singuli recipiunt: quatuor enim Litteræ vigesies quater variantur.

P	L	A
1 Plato.	25 Latop.	49 Atopl.
2 Plaot.	26 Latpo.	50 Atolp.
3 Pltoa.	27 Laopt.	51 Atplo.
4 Pltao.	28 Laosp.	52 Atpol.
5 Ploat.	29 Lapto.	53 Atlpo.
6 Plota.	30 Lapot.	54 Atlop.
7 Paotl.	31 Ltopa.	55 Aoptl.
8 Paotlo.	32 Ltopap.	56 Aoptlp.
9 Paolt.	33 Ltpao.	57 Aoltp.
10 Paotll.	34 Ltpoa.	58 Aolpt.
11 Paotlo.	35 Ltaop.	59 Aotpl.
12 Paotlor.	36 Ltaopo.	60 Aotplp.
13 Ptola.	37 Lopat.	61 Aplot.
14 Ptoal.	38 Lopla.	62 Aplotr.
15 Ptlao.	39 Loatp.	63 Aplotl.
16 Ptltoa.	40 Loapt.	64 Aplotlo.
17 Ptaotl.	41 Lotpa.	65 Apolt.
18 Ptalot.	42 Lotap.	66 Apoltl.
19 Polat.	43 Lpato.	67 Altop.
20 Polta.	44 Lpaot.	68 Altopo.
21 Poatl.	45 Lptoa.	69 Atopt.
22 Poalt.	46 Lptao.	70 Atoptp.
23 Potla.	57 Lpoat.	71 Alpto.
24 Potal.	48 Lpota.	72 Alpot.

In primo ordine, post litteram P, sexies L, reperitur, sexies A, sexies T, sexies O. Duæ deinde reliquæ litteræ suâ sequelâ, TO, OT, OA, AO, AT, TA;

T	O
73 Topla.	97 Oplat.
74 Topal.	98 Oplta.
75 Tolap.	99 Opall.
76 Tolpa.	100 Opalt.
77 Toapl.	101 Opstla.
78 Toalp.	102 Oprat.
79 Tplao.	103 Olatp.
80 Tploa.	104 Olapt.
81 Tpoal.	105 Oltpa.
82 Tpalo.	106 Oliap.
83 Tpolo.	107 Olypat.
84 Tpoal.	108 Olpta.
85 Tlaop.	109 Oaspl.
86 Tlapo.	110 Oailp.
87 Tlopa.	111 Oaple.
88 Tloap.	112 Oapll.
89 Tlpao.	113 Oaltp.
90 Tlpoa.	114 Oalpt.
91 Taopl.	115 Oipla.
92 Taolp.	116 Oipal.
93 Taplo.	117 Oilap.
94 Tapol.	118 Oilpa.
95 Talop.	119 Oiapl.
96 Talpo.	120 Oialp.

& sic in reliquis. In secundo ordine post L, sexies A, sexies T, sexies O, sexies P. Post A, verò bis T, bis O, bis P. Et ita deinceps.

In varia hac etiam vicissitudine litterarum syllabæ alibi syllabæ non sunt, molestæ ori, difficiles pronuntiati: litteræ sunt, & manent litteræ, nullam in vocem, quia singulariæ, aut certè hiulcam admodum coeuntes. Causa à Consonantium concursu, & collisione, præsertim quando Liquidæ L, M, N, R, Mutas præcedunt, & ipsæ planè mutæ fiunt. M, hic etiam peculiari est indole: nam cum sorores Litteræ L, N, R, sequi Mutas possint, non præire; hæc neque præit, neque sequitur, nisi post T, vt *Tmessis*, *Tmolus*, quem admodum in semiuocalibus, non nisi post S, vt *Smaragdus*, *Smegma*. Cum etiam Liquidæ Liquidæ coniunctionem respuat, hæc vna cum vicina N, coalescit, vt *Mna*, *Mnemosynon*. Ipsa etiam vocabula, quamvis vocabula sint, ac pronuntiari possint; significatione tamen plerumque (vt monui) velut animâ destituuntur. Corpora duntaxat, nisi & interdum monstra malis appellare. Sed hi abortus, vt sic dicam, Litterarum sunt; tanquam ipsa vitium fertilitas adferat, & mixturâ peccet. Formæ retrogradæ numeri dimidium occupant, quas annotare, operæ & amoenitatis pretium sit: qui volet, lineis quoque exprimet, curiosam admodum velut harmoniam inuenturus.

Hic nunc sunt ANAGRAMMATISMI, quinque Litteris Retrogradi, Numeris signati.

1	120	38	66	61	118	91	47
2	78	32	10	62	76	92	5
3	60	33	112	63	41	93	107
4	110	34	56	64	105	94	37
5	92	35	21	65	87	95	19
6	50	36	99	66	31	96	97
7	42	37	94	67	23	97	96
8	106	38	52	68	101	98	53
9	88	39	17	69	83	99	36
10	32	40	81	70	13	100	86
11	117	41	63	71	115	101	68
12	75	42	7	72	73	102	26
13	70	43	119	73	72	103	18
14	28	44	77	74	30	104	82
15	113	45	59	75	12	105	64
16	57	46	109	76	62	106	8
17	39	47	91	77	44	107	93
18	103	48	49	78	2	108	51
19	95	49	48	79	114	109	46
20	54	50	6	80	58	110	4
21	35	51	108	81	40	111	89
22	85	52	38	82	104	112	33
23	67	53	98	83	69	113	15
24	25	54	20	84	27	114	79
25	24	55	90	85	22	115	71
26	102	56	34	86	100	116	29
27	84	57	16	87	65	117	11
28	14	58	80	88	9	118	61
29	111	59	45	89	111	119	43
30	74	60	3	90	59	120	1

CAPVT XV.

Ratio Litterarum ad Syllabas, item ad Dictiones translata. Proteus. In Militia, Conuiuio, Ambulatione Anagrammatismum esse; vsu, & lusu probari.

CCCCLVII.

Hic igitur Anagrammatismus est, Numero suo foecundus, Modo varius, Arte & Labore tractandus. Si quæ de Litteris dixi, ad Syllabas, imò ad Dictiones transferre libeat: noua in compendio amœnitas erit.

Et Syllabæ quidem, vel singulæ sunt, & nulla mutatio est: vel binæ, & binas habent: vel ternæ, & bis ternas: vel quaternæ, & vicenas quaternas: vel quinæ, & centum vicenas: vel senæ, & septingentas vicenas: & sic deinceps. Quid tamen est? Si quis aut Artem longam, aut laborem morosum existimet, ingenio, atque etiam fortunâ vtatur. Ante omnia expensis Litteris, vltima vtique syllaba constituenda est: vt molli, & vel Latinâ, vel Græcâ terminatione venustatem assumat: ita enim in suam reliquæ

formam facilius venient, vel non inuite ducuntur.

Dictiones carmen, & um præcipuè versum respiciunt, quem Proteum appellamus. Quæ tunc hic autem verti possit, satis in Thaumaturgicis nostris, cum & Pietatem amœnam faceremus explicatum. Sed ne in solis vel Litteris, vel Syllabis, vel dictionibus ingenium detineam, etiam in Conuiuio, etiam in Militia, etiam in quotidiana Ambulatione Anagrammatismum esse habens ostendo. Et in Militia quidem nonne ordines sunt? in singulis Bini, Terni, Quaterni, Quini, Seni, aut plures eunt: qui omnes ratione numeri locum mutant, & aliam aliamque exhibeant constitutionem. Si Bini, duæ formæ erunt. Qui enim dexter, fieri sinister potest: contra, qui sinister, fieri dexter. Si Terni, sexies inter se variare locum poterunt. Si Quaterni, vigesies quater. Si Quini, centies vigesies: quemadmodum de Litteris dictum. Eadem Conuiuio ratio, vbi vario numero, sed vel Gratiarum, vt Varro docet, vel Musarum, vel intermedio, perbellè sedetur: si plures Sympotæ sint, ac toties singuli bibant, quoties mutare ordinem queant, tota vindemia satis non fit. In Ambulatione, quæ reciproca spatia ita redituque conficit, partim mutatione loci, partim solâ conuersione vices sunt, partim vtrâque. Duorum facilis ratio. Redire nequeunt, nisi conuertantur. Hoc modo, qui dexter, sinistri locum capit; qui sinister, dextri. Sed mutatione loci dexter semper dexter erit, & sinister sinister; quia sinistrorsum vterque flectet. Ternarius hic numerus senas omnino tropas, atque vicissitudines habet, quemadmodum more suo Hispani hodie, & eleganter ambulant. Singuli igitur, sed distinctis spatiis, nunc medium subeunt locum, nunc dextrum, nunc sinistrum. Qui dexter est, fit medius; qui medius, sinister; sinister autem solâ conuersione dexter. Item, dexter & medius sinistrorsum circumaguntur; sinister dextrorsum. Dicitur solet in rebus perplexis, ac dubijs. *Quod me vertam nescio.* Respondeat, non sine ioco Comicus:

Si Deos salutas, dextrorsum cenfeo.

Atque talis in Sacris motus, talis solennitas, tanquam cælum homines sequantur. Sed in Ambulatione ista aliquid sacri esse, & aliquid simul profani, varietas ostendit: maior futura, si personarum augeatur numerus, & suum locum ordinem, suumque conuersio obtineant. Ne sine figura verba sint, senariam mutationem insignis represento, tribus litteris totidem personas.

A A C C B B
B C A B C A
G B B A A C

A, B, C, primus itus est, A, C, B, reditus: C, A, B, C.

Secundus itus, C, B, A, reditus: B, C, A,
 tertius itus, B, A, C, reditus. Sed manum de
 tribula: dixi, quæ huius, & hætenus non tra-
 ctati, quod sciam, argumenti sunt, & quæ ad
 Anagrammatismum Nominum Propriorum.

proprie faciunt; amœna, si lusum æstimaueris;
 seria, si usum. Quid? amœnus egomet sui, ut
 Amicos & familiares aliquot meos nominarem;
 serius, ut tegerem. Hi ipsi, quia Amici, nomi-
 nari pulchrum censuere; tutum abscondi.

M V S A I I I. V T E N S.

CCCCLVIII.

VO modo formentur Ana-
 grammata, Prima & Secun-
 da Musa docent: ergo ex
 contemplatione progredia-
 mur ad praxim, videamus-
 que nonnullas ingenio-
 sas, & doctas vocum Me-
 tamorphoses, quas Viri

Eruditi fecerunt.

In ordine nullam legem obseruo; sed quæ
 prius ad meas venerunt manus, sunt prius posi-
 ta: omnes Viri docti meo iudicio sunt primi,
 nullus vltimus: nec volo alicuius gloriæ & me-
 ritis ex hoc capite præiudicari.

CCCCLIX.

ONORET etiam librum hunc P.
 Bohuslai Aloysij Balbini S.I. inge-
 nium pium & eruditum: nam inter
 alia, Diuæ Vvartensis miracula &
 prodigia calamo eloquenti descri-
 psit, & rot exornauit conceptibus, ut Concio-
 natores, Rhetores, & Poëtæ multa inueniant,
 quibus suas possint speculationes exornare.

Meritò Vir optimus suum stylum dedicauit
 Deiparæ: quoniam, ut ait D. Bernardus serm. 3.
 super Salue Regina. De Mariâ, & ob Mariam,
 propter Mariam omnis Scriptura facta est: pro-
 pter hanc totus mundus factus est: & hac gratiâ
 Dei plena est: & per hanc homo redemptus est: Ver-
 eum Dei caro factum est: Deus humilis & Homo
 publicus. Et ut D. Bonauentura in Speculo B.
 Virginis cap. 8. Ipsa (Maria) Dei mater est, qua
 maiorem Deus facere non possit. Maiorem Mun-
 dum facere possit Deus: maius Cælum facere possit
 Deus: maiorem Matrem quàm Matrem Dei, fa-
 cere non possit Deus. Hæc duo testimonia præ-
 miserat, subiungitque.

MAGNÆ DEI MATRI,

- a Thesauro Trinitatis,
- b Altari Animato,
- c Prodigio Cælesti, &
- d Sacratissimo Spectaculo,
- e Pundatrici Ecclesiæ,
- f Reparatrici generis Humani,
- g Paradiso secundi Adami,
- h Epitoma excellentiarum Dei,
- i Officina miraculorum,
- k Primogenita Redemptionis,
- l Centro Terræ,
- m Collo Ecclesiæ,
- n Throno Dei.

M A R I A E:

Per quam post DEVM totus viuic
 Orbis terrarum.

GRAMMATISMA.

- a Origenes ap. Causs. in Aula S. T. I. l. 3. sect. 15.
- b Methodius ap. eundem. c S. Ignatius. Antioch. epist. ad D. Ioan. d Idem ibidem. e S. Cyrill. ap. Causs. f S. Fulgent. ibid. g S. Proclus hom. de Natiuit. Chr. h Andr. Gretens. ap. Caussin. l. cit. i S. Ioan. Damasc. Orat. de Natiuit. k S. Bernardin. Senen. Tomo 2. Concil. 51. artic. 3. cap. 4. l S. Bernardus serm. 2. in Pentecoste. m Spinel- lus in Throno B. V. C. 14. num. 17. n Id. ibidem.

IPSI SOLI

hunc de Vvartensibus miraculis Librum offerbat,

Et hoc Anagramma laboris maximi Voto suscepto Faciebat.

P. Bohuslaus Balbinus è Societate IESV.

PROGRAMMA ET ORATIO ECCLESIAE.

Sodalis loquitur.

Salve Regina, Mater misericordiae, vita, dulcedo, & spes nostra salve! ad te clamamus exules Filij Euæ; ad te succurramus, ad te venimus, ad te gemitus & fletus in hac lacrymarum valle. Eia ergo aduocata nostra illos tuos misericordes oculos ad nos conuertere. Et IESVM benedictum fructum ventris tui nobis post hoc exilium ostende. O clemens, O pia, O dulcis Virgo Maria.

ANAGRAMMA PERFECTVM,

Et Responsio Beatissima Virginis,

Iisdem omnino litteris, nullâ desideratâ, nullâ superfluâ Beatissima Virgo consolatur Sodalium Salve recitantem:

ME SALVERE CVPIS? VENIO TVA VIRGO, SODALIS. SIC TE CLAVDO SINV, MATER; LAC ACCIPE NOSTRVM! VBERE CÆLESTES DESTILLO MELLIS HONORES, ET TERGO LACRYMAS, ET VVL-

1012 6 10 7 3 12 18 9 31 10 9 11 8 12 14
TVM AMPLECTOR AMATV
13 10 2 11 11 19 1 22 14 10 13 8 144 20 15 16 11 12 5
ARBOR ERO VITÆ, SPES SI IN
1 13 1 14 13 22 10 13 14 6 23 14
FIXA RECLINET.
2 15 4 24 5 25 13 16 15 16 15 15 17 7 3 26 2 27
FIDE DEO! IVVAT I NGENVO
11 27 16 11 18 14 17 13 15 6 18 14 20
MEA CVRA SODALE
7 29 18 9 19 20 15 16 21 16 20 17 30 10 21 17 12 31 19
DEIN VVLTV OSIENSO, MEA MA
2 19 14 21 4 16 18 15 20 22 12 2 16 21 21 18 11
XIMA GLORIA CHRISTV
19 31 33 32 4 5 23 15 19 22 20 13 24 11 8 23 9 23 20 11
TE FESTVM (ò IOCVNDA DI EST
24 12 27 25 10 35 17 24 14 21 13 11 36 10
IN SIDERA CONDET.

Sunt tam in Oratione quam Responsione pauciores, nec plures Littera:

A x b c d e f g h i l m n o p r s t u

Hoc P. Balbinus ingenioso Anagrammate libri initium ornauit: & vt finis conlonaretur hoc illum clausit.

PROGRAMMA.

Ave MARIA, gratiâ plena, Dominus tecum; benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui IESVS: Sancta Maria Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc in hora mortis nostræ. Amen.

Responsio Beatissimæ Virginis ad Sodalium hoc Ave recitantem, eisdem omnino litteris, nullâ desideratâ, nullâ in aliam litterâ mutata. Inuitatur à Beatissima Virgine Sodalium amorem Virgineum.

Chare Sodalium ama! Ut non te peccata molestant Ingrediare sinum: tuus est: clauderis in isto: Totus ibi Matrem bibe, sapius ubera prensa: Nam tibi neŕar erunt, cordi fauus omnia vincet Amor.

Sunt tam in salutatione seu Oratione, quam in Responsione, seu Carmine, litteræ nec pauciores nec plures.

A x b c d e f g h i l m n o p r s t u

Cognoui P. Balbinum in Bohemiâ, virum pietatem doctrinamque Populo & Principibus charum: vt vidi, cœpi venerari & amari quod omnes faciunt, qui illi semel loquuti. Sed quia alia adidisse ingeniosa Anagrammata; sed quia illa nondum habere potui, multo splendore carere rebunt.

bunt istæ paginæ. Addentur, si librum recu-
di contingat,

CCCCLX.

Est Eminentissimus Rospigliosus, Princeps
omni litterarum genere exornatissimus:
Scientiarum Promotor, & omnium Ingeniorum
Mecœnas. Habet in aulâ suâ Viros dignissimos,
quos Fama celebrat: vt inter cæteros Paginam
hanc nobilitat D. Ioannes Baptista Agnensis,
mibi in Mariâ Charissimus, nunquam oculator,
quamcùm cœcus. Ingenium consecrauit Dei-
paræ, & multa ingeniosè & deuotè scripsit, quæ
mererentur applausum. Anagrammata exhibeo,
vt meum Lectorem in Metametricis instituiam,
& in ipso aduersum Angelorum Reginam de-
notationem intendam.

PSALTERIUM

ANAGRAMMATICVM

MARIANVM IMMACVLATVM,

Seu

Cennum-quinquaginta Anagrammata prorsus
pura pro Mariâ Deiparâ, Immaculatè con-
cepta, ex his Salutationis Ange-
licæ verbis eruta.

DE MARIâ, GRATIA PLENâ, DOMINVS TECVM.

Auctore IO. BAPTISTA AGNENSI, Cyneo, Caluenf.

Eminentissimi Principis S.R.E. Card.

IULII ROSPIGLIOSI

Aulico, à multis mensibus omninò cæco.

Declaratorius Auctoris erga Diuam affectus

 VE, MARIA, GRATIA PLENâ,
DOMINVS TECVM! *En interno*
mentis lumine dedi cor meum in simi-
litudinem picturæ, quam in bono tuo
lumine colloco, Lampas indeficiens. Ecce triginta
et unum Angelici huius acroamatis, veluti Men-
sis tui totidem dierum numero distincti, caracte-
rem, seu literas, tanquam totidem Stellas Ordine
vario choreas agentes, ac Immaculatæ tuæ gloria
micillantes, & amabili concursatione alia ex alijs
gloriâ Tibi texentes Tibi Sislo, illuminatrix MA-
RIâ. Accipe hæc sidera noctis meæ. Ita mibi lon-
ga hæc oculorum nox erit illuminatio in delicijs
meis, dum tu eris oculus cæco tuo; nam ad lau-
des tuas, vt vides, cæci vident. Te feram in-
oculis cordis amore non cæco, dum per Te, gratia

plena, hic luce gratia, olim lumine gloriae sim-
videns. Hoc est, Domina, quod 150. hisce ana-
grammatibus, veluti totidem psalmis tuis, tibi ca-
nunt, & iam defecerunt oculi mei dicentes, Do-
mina, quando consolaberis me? Ecce lumen
oculorum meorum ipsum non est mecum: Sed
tecum est, dum est Dominus tecum; Dominus
illuminatio mea, & salus mea. Hoc est quod cæ-
cus clamo secus viam: Domina, vt videam Filium
tuum in patria: & tunc lumen oculorum meorum
erit mecum.

CAno Reginam lure tutam è lapsu Adami
Reginam videtis à nota maculæ puram?
Do Reginam puram, & sine macula auita.
Reginam (at næuo puram) læti dicamus.
Io Regina, pura, munda, & Immaculata es.
Io, Regina amata: dic tu: En almè Pura sum.
Pura animata sum à Rege mei dulci nato.
Pura Vnica ego sum, Mater alma Dei nati
Caro mea pura à malis, Dei natum genuit.
Ego superna, Immaculata Diuina Mater.
Templum Dei sum, Arca ignara notæ Aui.
Regia Munda, & Palatium emicans auro.
Ego aurum nitens, Immaculata Deipara.
Pia, Munda, Iusta, Alma Creatorem genui.
Ego mitis, Pura, Immaculata, veneranda
Margarita cæli sum; niuea aptè munda.
Sat pura è malo Adami Increatum genui.
Vna semper Immaculata, Virgo Dei nata.
Deipara augustè Imm. culata nominer.
Arca pura Nati Dei, eum regam almo finu.
Aula sum tota munda, ac Regina Empyreï,
En Virgo, en Deipara sum, at Immaculata.
Clarè Purâ, idèd Amantis Amatam genui.
Ego Eua, armis Paracleti munita munda.
Ego amans, mirè pura, Dei Natum lactauit.
Casta Mater, pura Diua Anguem elimino.
Longè caput Iræ à summa Diuinæ Matre.
Procul anguis à me, vna Mater Dei amati.
Ruat Anguis amarè, immane caput elido.
Sum Mater vnigeniti à Deo pura, ac alma.
Tota sine macula Adam, purè gerinaui.
Pergam inuiolata, ac Munda Mater Iesu.
Viua Deo Integra, Immaculata parens.
Perijt Anguis coram Eua munda, & alma.
Deipara inuenta sum, ergo Immaculata.
Si pariat vna Deum, en ergo Immaculata.
Pura, & digna Mater; summa cæli Ianua.
Digna Mater Iesu, & pura à macula omni.
Sola purè, ac mirè munda animata viget.
En Paradisum, at ignotum iræ maculæ.
Eua, vt Parens, Adami ignoret maculam
Eua secunda malum ignorat primæ? ita
Virgo nè semper munda à macula? ita, ita.
Vna est Deipara Virgo: en Immaculatam.
Vna est Immaculata Virgo: En Deiparam.

Ea pura à malo mira genuit sanctum Dei.
 En Regia tota lucida, anima summè pura.
 En Mater amata, Diua pura, signum Cæli.
 Munda mali vigeat super omnia creata.
 Purè amata, & munda è macula originis.

Regina summè Diua, purè intacta à malo.
 Dei summa Imago, clara, & pura inuenta.
 En Virgo nata Diua, semper Immaculata.
 Regia Nata euadens luctum amari pomi.
 Alma Dei Virgo ante casum præmunita.
 En Virgo pariet Deum, sana, Immaculata.
 Niuea Mater Iesu, culpam ignorat Adam.
 Virgo est, ac præmunita in Adæ malum.
 Ista Virgo almè, purè, ac mundè animata,
 Tanta Virgo merè Immunis à culpa Adæ.
 Deipara Magna venit, morsu mali vacet.
 Ea sanè tota pura, miraculum Magni Dei.
 Iram, maculamè Adæ penitus ignorat.
 Purior Angelis, Deum, vnice amata, amat.
 Regina mirè tuta à lapsu communi Adæ.
 En pura Domus aurea micat almè ignita.
 Virgo veneranda, ipsamet Immaculata.
 Ista Eua Regina, mundo almè pura micat.
 Maturè nego in Deipara iusta maculam.
 Lapsum, ac reatum Adami Niuea ignoret.
 Iure negamus maculam in tota Deipara.
 En pura Dei amans, & Immaculata Virgo.
 Amici, en pura genuit Adam Salvatorem.
 Ergo sine macula auita: nam Deum parit.
 O sanè claram, & puram Dei viui Gnatam.
 O Diuam purè genitam sine atra macula.
 O Diuam ingenti macula præseruatam.
 Age munda, I pura, tota mirè sine macula.
 Age Numen paris, ò diua ter Immaculata.
 Age Idea sane clara omnium puritatum.
 Purè Immaculata es, nam Virgo Dei nata.
 Vna paries Dei natum, ergo Immaculata.
 I, age pura à sorde, & munita in maculam.
 Munda à macula, i Iesum parito, & regna,
 En Ciuitas alma, purè munda Regi amato.
 Munda venis, Virgo amata, prima Electa.
 Ingenua, prouida, Mater Immaculata es.
 Gaude Eua, spinâ malorum mirè intacta.
 Vale pacis Mater, Virgo mundè animata.
 En Deipara; ergo tuta, immunis à macula,
 Eua, mundi Regina, almè micat tota pura.
 Eia Pura, mundi Regem amato sinu lacta.
 Tu, ò Alma, specie tua mira, i, regna munda,
 I, Regum Patrona: en Diua Immaculata es.
 Iam munda es à culpa Virgo intemerata.
 Vna Deo Immaculata es, Mater puri Agni.
 Eia ergo pura, munda Immaculata nites.
 I Virgo sanè munda, apertè Immaculata.
 Eua te dignam iuro sine macula parram.
 Pura à macula, esto etiam mundi Regina.

TV Regina pia, summa, & munda Cœli Aua.
 I Virgo almè amata, pura, munda nitida.
 Sanè digna, meritouè pura Immaculata.
 Verum Dei Agnum, intacta à malo paries.
 Agè purè animata, mire cumulata donis.
 O Regina summè nitida, & pura à macula.
 Cœli merè gaudium, Nata Pura Amantis.
 Virgo planè munda, ac Mater Iesu amati.
 Eia Pura, munda, Tu magni electa amoris.
 Virgo antea Immaculata; en paris Deum.
 En vacas multa pomi, Regina diua Mater.
 Mater Virgo pia, iam vale sanctè munda.
 Eua Regina, summo amanti Pura dilecta.
 O vera Immaculata, Dei Gnatum pariens.
 Tu parens veri Dei, O magna Immaculata.
 Adam, & Euam in macula purè ignorasti.
 I alma, intacta, Eua Virgo semper munda.
 I ergo pura. I sanè munda, & Immaculata.
 Euge mali nescia, pura, munda, mira tota.
 Euge porta miræ lucis, animata munda.
 Age Patrona mundi, Iure Immaculata es.
 En tu Immaculata es, nam Virgo Deipara.
 Eua secunda, pura Mater Agni Immolati.
 Magna Deipara vnice tuta è morsu mali.
 Tu Iure Immaculata, ò magna Deiparens.
 Tu magna seruata à nece mali duri pomi.
 Tu Regia purè munda, anima amicta Sole.
 Eia munda parens, & Immaculata Virgo.
 Tu è summo data Pura à nece amari ligni.
 Tu vera primogenita sine macula Adam.
 Tu ergo Immaculata; nam Deipara venis.
 Tu Regia, munda animata, Cœlum aperis.
 Tu, Alma (duce Amoris igne) purè animata.
 Primatum tenes, ò Diua ignara maculæ.
 Tu paries Virgo, Mundè, ac almè animata.
 Virgo semper munda, intacta à væ mali.
 Virgo à macula Adæ patenter immunis.
 Tu pia, munda è malo, sacrius agni Mater.
 Sana, & mira, en procul à te Iugum Adami.
 Angelorum Diua, & purè animata micat.
 Eia pura, munda es, ò Regina, à tactu mali.
 Tu magna, almè Pura, Diua emicet nitore.
 Tu ergo, i, iam per secula, animata munda.
 Næuum, & maculam ignorasti Deipara.
 Diua Mater genita pura omnis maculæ.
 O Iesu; en digna Mater, Pura Immaculata.
 O munda à macula per merita Iesu Gnati.
 Te puram, sine macula genitam adorauit.
 Roma! En Diua Parens Immaculata viget.
 Agnita pura maculæ à Montium Sidere.

*Spiritus Domini, Spiritus Sapienciae, & Intelligentiae
esset, & Pietas esse otiosa non potest: quam ob rem
D. Ioannes Baptista Agnensis, Deiparam
amare pergit, eius laudibus studere non cessat.
Priori Psalterio Anagrammatico addidit alteru,
purissimum, & ingeniosissimum: quod hoc deuo-
tum Epistolium praemittens, Diua consecrat.*

EN iterum Tibi se sistit Anagramma-
tographus ille tuus, & singulas An-
gelicae Salutationis literas, lato ge-
stu, ordine variè multiformi iubet
ire in laudes tuas. Nam nisi me cæ-
lestibus his occupem, *Quale gaudium mihi erit,
qui in tenebris sedeo, & lumen caeli non video?*
Video in his Te, quæ S. Epiphanio es *Calum*,
splendidum: S. Ioanni Damasceno *Calum viuum*,
è quo *post has tenebras spero lucem in lumine vi-
uentium*. Ita *tenebrae non conculcabunt me* neque
catenas, aut *procella tenebrarum* trahet me in tene-
bras exteriores *Ancillatur Tibi in tenuibus hisce*
tuarum laudum meditamentis modica hæc tene-
brarum mearum lux: ita vt & lux mea, & tene-
brae meæ, & hæc ipsa in corpore meo, velut
in obscuro conclauis, clausis oculorum fenestris,
sedens anima, sit in manibus tuis, sicut sunt oculi
ancilla in manibus Domine suæ. Tu Mater illius
es, qui *totus oculus est*, in quo *sperant oculi om-*
nium. Tu noctis meæ Luna pulcherrima es. Tu
è *mulier amicta Sole* tege me splendido illo tuo
pallio, nam *contexerunt me tenebrae*. Interea
Benedicite lux, & tenebrae meæ Domino, ac Matri
Domini. In manibus tuis depono oculos meos.
Profer lumen cæco tuo: illumina tenebras meas.
Nam à Te ductus, cæcus licet, cæli viam inue-
niam, & non errabo in *itineribus aternitatis*.
Hæc ipsæ tenebrae meæ mihi erunt pro luce, ac
face, vt per Te ad Deum perueniam, qui *posuit*
tenebras latibulum suum. Tu fac vt in hoc tene-
brarum mearum latibulo lateantem inueniam il-
lum, qui dixit *cum ipso sum in tribulatione*, qui
in manibus suis abscondit lucem oculorum meo-
rum: & si vult, *praecipiet eis, vt rursus adueniat*.
At quicquid sit de hac luce, ego malo præ hac,
vt lux perpetua luceat mihi in regione lucis, & pa-
cis; vbi cum Angelis, & omnibus Tibi singu-
lari animi propensione addictis iam non cæcus
in gloriæ lumine Saluator dicā: **AVE MARIA.**

Iterum dico: *salve, Magna purè animata.*
Salve Pia, te Agni amor Mundam creauit.
Virgo an deturbata es à macula? minime.
Palam nitesces, Virgo amata, iurè Munda.
Dic ita Virgoen almè amata, en pura sum.
Pura animata sum; nam Virgo Dei electa.
Mater pudica sum, notae, maliue ignara.
Munda, ac alma vitis, vita germen paro.

Sana, ac Pura, en tuli gremio Dei amatam.
Ceu Turris animata ego Pia almè Munda.
Magna Deum mirè portauit lactea nauis.
Enitor, agite, Iesum, Pura, Munda, ac alma.
Io, en Agna Dei sum ter Pura Immaculata.
Caro Iesus, almi Gnati, mea, Pura, & Munda.
Igneæ luna, imò lactea, merita, Pura sum.
Almè intacta à morsu Adamis, purè genui.
Ego peralta Cedrus Munda animata iui.
Integra, mera, Munda piacui Iesu Amato.
Cognita sum yuuea, Pura, alma Dei Mater.
Praeuia Cæli Mater, agnita Munda sum.
Almo pede irruis, maclauit Anguem, Satan.
Pura vadam, longè sit à me Ataut Crimen.
Agna iurè munda, mei Pastorem lactauit.
Iesum lactauit, ergo animata permunda.
Romas vidi puram ante seculagenitam.
Vide Arcam Puri Agni, è malo sanè tutam.
Ignosce Puram, nitidamue laureatam.
En Deiparam; ergo tutam in maculas Aui.
Ponas Dei Virginem à rea macula tutam.
En summa Via lactea merito digna Pura.
Pange Diuam; at iure sine macula ortam.
O, Agnam Dei intueris; & Puram à macula.
O, nega maculam in Matre Dei Puras iusta.
Agna Pia, Munda Iesum Creatorem aluit.
Virginem adora è spina maculae tutam.
Agite laeti, en adoramus unicam Puram.
Agite, en Rosa Pura dumi, en Immaculata.
A communi lapso Adæ iurate integram.
O, laudate, eia, Virginem, Puram, sanctam.
Ait Angelus: Matrem dici Puram à naeuo.
Vnà ergo, Unà dicite eam sat mali Puram.
Virginem adè Puram ita altè Canamus.
Solum Agna Dei Mater, Pura naeui micat.
Pura ignorauit sentem maculae Adami.
Ea summo mane clara, nitida, Pura viget.
Ignorauit Adæ culpam, nam Mater Iesu.
Turris Euae communita in Adæ plagam.
Rosa punicea, Munda, mira, & alma viget.
Vna Eua Regia Mater, Munda micat Polis.
Pia, & mera Eua Adamis ignorans luctum.

Virgo Prudens, ea Immaculatè animata.
Eia satorem Mundi Pura, ac Alma genuit.
Mater Virgo Pia, Munda eat sine macula.
Ea sacra, Munda Eua Primogenitum alit.
En Virgo sanè tuta è macula primi Adam.
Enitur Iesum Pura, Magna, ac Alma Deo.
Dulcis Amor manè auerit à Pia Anguem.
Prostravit Anguem Vna almè Amica Dei.
Pura à luto iræ Adæ, cingat immensum.
Ruit Anguis coram ea Pia, & almè Munda.
Eua Munda euasit Capturam originalem.
Eua ista maculam primæ nudè ignorat.
Tota Pura à casu mali, ea Mundi Regimen.
Arca ignea, Mundaue malis, Iesum portat.

Eua Virgo, Pia Mater, sanè Munda mali.
 Mater Almi Agni, ea ipsa vocetur Munda.
 Inuicta Virago Alma eat, semper Munda.
 Virgo sanè permanet Diua Immaculata.
 Parit ne Iesum? ita: Ergo munda à macula.
 Primogenita data sine vae macularum.
 Lactea Virgo Iesum pariat Munda manè.
 Amata, Munda, Puriorue Angelis emicat.
 Casta Virgo, Pura malis, ea Munda exinet.
 Ouis lactea, Munda, ea viue Agnum parit.
 Electae Anima ita Pura in summo gradu.
 Sanè euadit pomi lutum Agna mirè cara:
 Nil creatum amopurius ea dignè amata;
 Virgo mea, en dulcis Pura animata meat.
 Veni ergo summa dilecta animata Pura.
 Ages, veni, mirè Munda, ac tota Pura malis.
 Iure ò Nata Anguem perdis Immaculata.
 Macula siuè ira Adam te Piam non urget.
 I, iam animata Pura, & Angelorum Decus.
 A primo ad Ultimam en cares vae Agnati.
 Integra Deum paris, naeuo Immaculata.
 Tu integra Munda à pomi vel amari esca.
 Pura emites, ò Regia Munda Immaculata.
 Tu Regina, tu sine reza macula pomi Adam.
 En tu Immaculata Deipara Virgo manes.
 Eniteris Deum, ò Agna, Pura, Immaculata.
 Aurea scala, te non premit iugum Adams.
 Virgo serena, Pia, Munda, & Immaculata.
 Io, Agna Immaculata, en parturies Deum.
 Iam Pura es; age alito Deum incarnatum.
 Fuge Munda, sine pari orta Immaculata.
 Amata, Pia, Munda, Cælum terrae iungis.
 Auri lampas grandem Aui noctem euita.
 Pia, ac alma Virgo, Mundaue Mater nites.
 Iure Munda pates, ò Regina Immaculata.
 En paritura es Agnum Dei, ò Immaculata.

Ages, ò Vita almè Munda Inreatum paris.
 Vige, ò sanè Munda, pariter Immaculata.
 Agni aurea Domus in te, Perimmaculata.
 Vna paries Deum, ò integra Immaculata.
 Virgo amanda: purè emites, Immaculata.
 Vitam nudè paris, nae ergo immaculata.
 Tu Regina Diua: nempe Rosa Immaculata.
 Eua purior Adam, ingens, & Immaculata.
 Io Agna, Dei Mater, lupum Auerni maestas,
 Ito amata munda, placa Regem Uniuersi.
 Diuina ope regnas tu merè Immaculata.
 Agna Dei Mater, iuste Pura omni macula.
 Cælum aperuisti Regina amata, Munda.
 Virgo Munda, & semper intacta à vae mali.
 Salus, perge, mira, cui Anima tota Munda.
 O Agna mira, summè Pura, ac in Dei Tutela.
 Tu naeuo Immaculata, Paradisi germen.
 I, lacteum Mare, Virgo Pia, sana, & Munda:
 O Mare, tamen placidum sine ruga Auita.
 Mons Dei Amatis, tu Regina Pura maculae.

Merè nites, ò Pura Agna diu Immaculata.
 Virgo nudè animata es Perimmaculata
 Euge iam intacta Rosa purè Munda mali.
 I, age, Rosa intacta Veprium almè Munda.
 Regia emicans, tota Pura, Mundaue mali.
 Mundi Regem alis, ò Vnica amata, & Pura.
 Regina Diua; semper tuta à macula omni.
 I, parua, tota Magna, i mirè Munda eluces.
 I, ò magna, & almè Pura, Sanctuarium Dei.
 Tu Mater Agni Dei, Pura es à macula omni.
 I, Rosa matutina, i, perge Munda maculae.
 O Vitis amata, Germen dulce, Anima Pura.
 Oliua Pacis Mater, Materue Agni Munda.
 Inuicta Virgo, peralmè amata, Munda es.
 Alma Regina iurè munda es à tactu pomi.
 Eua Mater Adams, ignores Aui planctum
 I, age, te sacram Lunam notae Puram vidi.
 I, vera Iesu Mater, palam Cognita Munda.
 Ostendi te Reginam Puram à macula Aui.
 Viue, regna, ac impera tota Munda malis.
 Iam vale intacta Virago semper Munda.
 Casta, imo pura malis, in aeternum gaude.
 Iam es iurè Cognita Alma Pura, & Munda.
 Perge mira tota Munda sine macula Aui.
 Sancta Mater Magni Dei, Pura malo viue,
 Regina Cor Iesu, tam Pia, tam Munda, vale.
 En Regina amata Diua, te Puram colimus.
 Eia, te ingenti macula Puram adoramus.
 Eua Paracleti summi, nota Regia, Munda.
 Virgo, i, Munda patens, Mater Amica, Vale.

CCCCLXI.

Per illustris Dominus Lucas Carolucius, Canonicus, & Regius Sacellanus Regalis Matricis Ciuitatis Altamurae, Poëta celeberrimus, ad honorè Beatissimæ semperq. Virginis MARIAE Anagrammata sequentia composuit, & ALEXANDRO VII. Pontifici Optimo Maximo dedicauit.

Svb tuum præsidium confugimus, Sanctæ Dei Genitrix, nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus nostris, sed à periculis cunctis libera nos semper, Virgo gloriosa, & benedicta.

Ora pro nobis Sanctæ Dei Genitrix.

Vt digni efficiamur promissionibus Christi.

Concede, misericors Deus, fragilitati nostræ præsidium, vt, qui Sanctæ Dei Genitricis memoriam agimus, intercessionis eius auxilio, à nostris iniquitatibus resurgamus. Per eundem Dominum nostrum.

Anagramma purum.

396.

Grandis ALEXANDER, cum summos SEPTIMVS infis
 Inter Alexandros Vrbis, & Orbis ATLAS,
 Eia,

Eia, FIDE, culpae sine forde fuisse MARIAM
 Conceptam statuas; incipe; iure decet;
 Praeservata fuit; sic SCOTI dextera scribit:
 Confregit torui Daemonis ipsa caput;
 Endius Candor, Ros, Ignis, Gratia, Virtus,
 Enq; novus, mirus VIRGINIS Albor, Amor;
 VIRGINIS immensis meritis, en MOTOR IBE-
 Polscit id; o signis, indice nempè nota; (RVS
 Oh mitis BOMBVS confurget, & ignis in ignem
 Vi, vi diffidium corruet! Ecce QVIES. 396.

Clavis Litterarum. D. Lucas

17. 7. 18. 14. 39. 4. 10. 1. 59. 5. 19. 27. 23. 9.
 A. b. c. d. e. f. g. h. i. l. m. n. o. p
 2. 30. 45. 26. 28. 3.
 q. r. s. t. u. x. 396

Carolucius.

CCCCLXII.

Salve Regina, mater misericordiae, vita, dul-
 cedo, & spes nostra salve. Ad te clama-
 mus exules filij Euæ. Ad te suspiramus ge-
 mentes, & stentes in hac lacrymarum valle.
 Eia ergo advocata nostra, illos tuos miseri-
 cordes oculos ad nos conuerte. Et Iesum
 benedictum fructum ventris tui nobis, post hoc
 exilium ostende. O clemens, o pia, o dulcis Vir-
 go Maria. 285.

Anagramma purum.

Coelestes Ciues, iam verè effundite versus,
 Plaudite, vos diuas sollicitate lyras;
 Et sine labe, micans, concepta Puella, vigescès,
 Daemonis horrendi cornua saeva scidit;
 Mox Homo, redde modos ad coelica recta; To-
 Surrexit meritis immaculata Parens; (nantis
 Tu n demum, o verè melicum Ver, Orbis Origo,
 Florigeras Musas soluat, vt eugè tonent.
 Alleluia. 285.

Clavis Litterarum. D. Lucas
 Carolucius.

16. 2. 14. 21. 38. 3. 4. 2. 25. 16. 15. 13. 21. 4.
 A. b. c. d. e. f. g. h. i. l. m. n. o. p.
 17. 27. 20. 24. 1. 1.
 r. s. t. u. x. y. 285

CCCCLXIII.

Perillustis, & Reuerendissimus D. Iosephus
 Costalta, Abbas dignissimus Congrega-
 tionis Cassinensis, ita scientias eminentiores
 tractat, vt floridiora studia non omittat. Dum
 esset Sublacensis Prior Sanctissimi Nostri vitam
 centum pulcherrimis Anagrammatismis descri-
 psit, & Romæ edidit anno 1655. Illa ego, vt
 omnium erga Deum deuotionem promoueam,
 & Librum hunc honorem, hic subscribo.

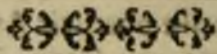
BENEDICTVS ANITIVS.

MONACORVM PATRIARCA.

ANAGRAMMATISMI.

Nunc audi Vir, arcana mira, & obstupescito.
 Prodam tibi Naturæ, ac virtutis conamè.
 Accipe. Do tibi Virum, nec natum. Sancta orat.
 In sacro Abundantiæ vtero Puer, sic canit.
 Nursia stat canora. Benedictum ortum capit.
 Eupropius canit, ac breui dat Natū Romanis
 Pia Anitiana Domus, cor Urbis, carum tenet.
 Roma indoctus abit, ne merè vanis capiatur.
 Arua corde dimisit; Sublacum arcanò petit.
 Orans Capisterium vnit, ac bonum dat Caræ
 Nudus vestem, & cibaria à Romano accipit.
 Sub Crypta iacet Vir, vnde Monastica Norma
 Rumpit Canis, Aes sonorum; ac Vir nec cadit.
 A Viro non abest Deus; immò hic cuncta parat.
 It munis Presbyter, ac dat cara vna cum vino.
 Pastor ait; Num bestia, Hic, an Vir? Carū Adeo.
 Capiens cibum à reo, dat Cor, nutrit Animam.
 In spineto accubans, Amoris Arcum deuitat.
 Monasterij bonam curam, Vir adactus cepit.
 Cœnâ virus à Monachis Patri datur. Nec obit.
 Actâ Cruce, en abijt Mensâ virus; Domo Pater.
 Tria supra nouem Monasteria nunc dicabit.
 Erat; nominabatur Primus Occidentis Abba.
 Maurus, ac Placidus noti, boni, rectè amantur.
 Monachus à Patre, in carne vi iustus, diu orat.
 Ab rupe Montis non recti Caris ducit aquam.
 Ferrum sicut Natans accedit, pio Manubrio.
 Maurus ab Aniene concito Placidum trahit.
 Inimici Panem, coactus Cornus terrâ abdit.
 Casinum cū Renatis adit, ne Amor Arcu obsit:
 Presbyteri; ni amari, Acta, Casum condoluit.
 Casini carus Pater Dæmonium construit.
 En victor, Martino, Baptiste sacrum dicat.
 Casini Terrâ, omnibus prædicat cor nouum.
 Indicat Pater, an sit Oceanus Miraculorum.
 Dæmonium in vna petra. Carus orat, sic abit.
 Mens rapta Natis. Coquina comburi videtur.
 En Carum. Orat, ac spectrum ignis vani abit.
 Intimè orat, ac sanat Puerum ruina occisum.
 Caris en diuinat sumpta cibaria. Commonet.
 Arcana ait. Corripit sumentem cibos in via.
 Arcanum Totilæ cum bardis, in seruo capit.
 Repone (dicit) cara, arma. Nō est ius tuum. Abi.
 Iustorum bona nactus mirè edicit arcana
 Nam Carus, Totilæ prædicat Annum obitus.
 En diuinat. Roma, vna, Caput Orbis mareescet.
 Vi oris accinctus sanat Dæmonio arreptum.
 Hic re sanatus, ab Dæmonio iterum capitur.
 Nam vetitus à Caro, accipit sacrum Ordinem.
 Pater ruinam, occasum Monasterij diuinat.

Is noscit vina abdita, ac monet Puerum cara.
 Minor pareat. Ecce atrum. Vasi abdito Anguis.
 A Moniali orante accipit munera subditus.
 Nato is Orbi mirus, accepta munera diuinat.
 Patri Monachus inseruit, ac vana corde init.
 Arcana vir scit. Nato diuinat cor superbum.
 En farina votis parta. Bis centum modia. Cur?
 Panis non erat Caris; ac Deum orat ob victum.
 Asciterium à Natis construendum Cari ope.
 Monasterium Pater in Visu creat, ac condit,
 Corripuit Natas ter maledicas in Monacum.
 Cara communione duas is priuat, ni taceant.
 Mortuas, non vnitas reijcit Arcâ peccatum.
 Hic mortuas absoluit. Diu permanent in Arca.
 Natus amatus en Patri inobedit, ac moritur.
 Sana terra proijcit Natum, nec Diuo carum.
 Ob Corpus Domini (en causa terra natu capit.)
 Amans, ac curans inobedienti compatitur.
 Cœnobita à via Crucis errans, mundum petit.
 Viri iussu Draco nae premit Natum, ne abeat.
 Puerum scabie orta in carne ictum, is sanat.
 Debitis arctus orat Pium numos. Nec in Arca.
 Oratus orat. Ecce numi. A Pio manibus datur.
 Hic Pater, ni bonus, sanat viro cutem variam.
 Imperat Carus Oleum dari. Natus ibi non dat.
 Sancit, vas vitreum non datum, Arce proijci.
 En datur sanum, vas proiectum, Cor cari Nati.
 Ob accidens nae mirum stupet Cor nati auari.
 Is Pater nunc orat, ac ibi dat Oleum, ni maius.
 Eijcitur ab Nato Daemon curis, manu Patris.
 Atctus à fero manibus, vi, Patrem inuocat.
 En Visu canina corda premit; Arctum soluit.
 Rustici Natus ob Parcae manum, en adit Orcu.
 Rustici Natum is voce abripit à cana morte.
 Pater vnâ cum Natis adit vicinam sororetu.
 Inuitâ sorore nunc is amat, ac cupit abire.
 Orat Scolastica, vt imbre nunc impediatur:
 Ecce nunc it in Paradisum, Vatis beata soror.
 Ab Arce aspicit, Mundum in vno sole arctari.
 Noctu arcanâ Germani Spiritus adit Cœlum.
 Innocuus Pater dat nobis Caris viam rectam.
 Iustinianus Pium, vt Cor amat. Ecce dat bona.
 Ambo Patruales, varij dant Normas cunctis.
 Cor Vatis præscit vnâ Annum, ac Diem obitus.
 Pater scandit Cœlum viâ nimis ornatâ. Cur?
 Tot vana, Orbis curas, Carnem, Daemonia vicit.
 Nactis cor verum Abbas in specu mira donat.
 In imo specu à Beato insana curatur. It mira.
 In specu Virtus Sancti. Ora. Beato animum da.
 Nunc Ioseph Costalta Animum dat. I, care Vir,

Ioseph Costalta Prior Sublacensis.

Anagrammatismus.

Sub alis celsi Patris sto. Hac pono.

CCCCLXIV.

Floret Romæ Carolus à S. Antonio Pataui-
 no, Piarum Scholarum Sacerdos, Vir vere
 pius & doctus, cuius pulcherrima Anagramma-
 ta cum laude & vtilitate leguntur. Pono ali-
 qua, quæ typis edita admirationem promeren-
 tur.

EMINENTISSIMO PRINCIPI

F A B I O

S. R. E. CARDINALI CHISIO

(Nunc

ALEXANDRO VII
 PONTIFICI SUMMO) AN. M. DC. LII.

*Dies Natiuitatis Domini nostri IESV
 CHRISTI secundum carnem.*

Anagramma purum.

*Hic ditissimus astris; at nunc (vides.)
 in fano miser tacet, nudus tremis.*

Aliud. *Infantis hic sibi vitâ & sanctissimo
 cruore mundus iste redimendus.*

Aliud. *Infans iste, etsi nudus sic tremuit,
 amore iucundissimo intus ardet.*

Eidem EMINENTISSIMO PRINCIPI

(Nunc

PONTIFICI MAXIMO)

Dedicabat Author anno 1653.

*Sancta DEI VIRGO MARIA Assumpta
 est ad Caeleste solium.*

Anagramma purum.

*Augustè à Sole amicta: pedes Lunâ,
 Comas astris redimita.*

Vberimus huius Partheniæ Musæ fons repe-
 ritur in illo curioso Diagrammate, quod ite-
 rum iterumque recusum est hoc titulo: Ana-
 grammata sacra octo & quadraginta, contexta
 à literis horum quinque vocabulorum, Sancta Ma-
 ria Virgo Mater Dei: quæ quinque verba capi-
 talibus literis Anagrammatum bis representantur.
 Anagrammata autem partem sunt pura, partem
 cum vnus tantum littera commutatione compo-
 sita.

PARS PRIOR.

sancta MARIA, VIRGO, MATER DEI.

ANAGRAMMATA.

1 Sic dicar : Anima remota reatu .
 2 SANcra Regis mundi , ò rite amata .
 3 itida , decora , rara , vti gemma .
 4 reatura magna , ò meritis dia !
 5 triadi summæ , ò Regina sacra
 6 ue , raro magis amicta nitore .
 7 ira , ac rara est gaudio menti .
 8 urora nata , redimita gemmis .
 9 eo hinc ad vitam rara semita .
 10 ter ò charum in amata lydera .
 11 dmirare (ò mira !) casta genuit .
 12 ti magna rati fœderis arca .
 13 ris mundi , terra cælo amata .
 14 regnans , emicat , radiat maior .
 15 audia terris orta amica mea .
 16 rem ! edita , sicuti magna , rara .
 17 medicina rara , ægrotis vita .
 18 mor erigitur animæ castæ .
 19 urris , dic ei , magna & armata .
 20 n rosa , edita mira cum gratia .
 21 ecta , vera , magni amoris idea .
 22 ira ? amat reos , ac manu erigit .
 23 a fons gratiarum recti Adam .
 24 intima arca , domus aurea Regi .

PARS POSTERIOR.

Sancta MARIA , VIRGO , MATER DEI.

ANAGRAMMATA.

1 Sat vera dicor , Maxima Regina .
 2 SANdi creta mirè : magis ornata .
 3 æ sum maiori gratia creata .
 4 anam : Ista prodigium terræ .
 5 tria ei : nam amor , decus , gratia .
 6 macula , miror , edita integra .
 7 inimè Eua dira , at grata fors .
 8 rbor , ac nimis grata : è me vita .
 9 ea ea ? micat iris grata mundo .
 10 esv en mira decorata gratia .
 11 Creatore mundi ò Iris amata !
 12 iam regiam ea in astra docet .
 13 sta rata ægrorum medicina .
 14 Regnat secunda maior ? Iam ita .

15 GRatia summi decoris ea nata .
 16 OMnia rara , edita , secum gerit .
 17 Mire orta : Adam reatus inficia .
 18 DIustitiam ecce norma rara .
 19 RIadi , ò summa Regina creata !
 20 A data , ruga criminis remota .
 21 ARum : intacta à dæmonis ira .
 22 Iua sacrata ingerit amorem .
 23 UA ; at grata ; mortis medicina
 24 ISTa verè emicat rara Domina .

Est S. Ioannes Baptista Urbis Florentinæ Patronus : & hanc ob causam Magno Etruriæ Duci Author anno 1651. curiosam hanc characterum commutationem dedicavit .

*Diuus Ioannes Baptista , Domini IESV
 CHRISTI Præcursor .*

Anagramma purum .

*Res impia ! Insani Herodis diro iussa
 capite obtruncatus .*

Addo aliam ingeniosam literarum transpositionem , inscriptam Eminentissimo Principi Cardinali Pallotto .

*Sanctus Ioachimus , & Sancta Anna eiusdem
 coniux , è tribu David .*

Anagramma purum .

*E Diuis istis casta IESV MATER enata :
 unde huic mundo cuncta bona .*

EPIGRAMMA .

*Ex Diuis istis enata est MATER IESV
 Castas unde huic mundo nunc bona cuncta fluunt
 Nunc bona cuncta fluunt , quoniam iam assumpta Maria
 Cælesti residens regnat amica throno .
 Et Regina potens famulis dat munera nobis :
 Munera , clausa quibus sunt bona cuncta simul ,*

EMINENTISSIMO PRINCIPI
CARD. GINETTO

Sanctissimi Domini nostri vigilantissimo
Vicario, &c. D.C.Q. 1651.

*Sanctus Pantaleon, patriâ Nicomediensis,
Medicus ac Martyr.*

Anagramma purum.

*O inclytè curans cunctos: apprimè
Sanas etiam reddit animas.*

Anagrammata pura Illustrissimo ac Reueren-
dissimo D.D. Ioanni Baptistæ Foppæ Archiepi-
scopo Beneventano dicata anno 1652.

*Sanctus Philippus Neri, Florentinus: Congre-
gationis Oratorij Fundator.*

Anagramma purum.

*Raras dignitates fugiens, nunc (pro fors!)
in populo rutilat honorificentius.*

Alterum etiam purum.

*Hic terris arsit igne diuino: nonne nunc polo supra-
positus fortius flagrat?*

Succurrunt alia Anagrammata, quæ etiam
adiungo.

GILBERTVS,
CARDINALIS BORROMÆVS.

A N A G R A M M A.

Ac dabor Insûbria ter geminas Sol.

Eximiâ laude dignum est illud Anagramma,
quo Venerabilis P. IOSEPHI ex MATRE DEI
vita, institutum, & obitus indicantur & cele-
brantur.

*Iosephus ex Matre Dei, olim cognominatus Cala-
santius: Natione Tarraconensis: Fundator ac Ge-
neralis Clericorum pauperum Matris Dei, Schola-
rum Piarum.*

A N A G R A M M A.

*Christi famulus terrâ: clarus amore erga inopes:
mortuus Romæ apud S. Pantaleonem Mart. viij.
Cal. sept. An. nonagesimo secundo. à Christo in carne
M. DC. XLVIII.*

Videntur nomina omine non carere, si accu-
ratè legantur. Considera vocum inuersiones
sequentes.

Illustrissimus, & Reuerendissimus D.D.

IOANNES ANTONIVS

C A P I B L A N C H I V S

EPISCOPVS SYRACVSANVS.

Anagramma purum.

*Is vnus summis plenus meritis: is sydus, salus: vi-
sus sedans iras: nunc ab Innocentio Pamphilio con-
decoratus.*

Tetrastichon in Anagramma.

*Vifus grata salus, sedans Capiblanchius iras:
Testis Parchenope, testis Ibera pbalanx.
Illi quid mirum, dederit si premia Pastor?
Est (oleam cernas) hic quoque pacis amans.*

Innocentij X. insigne prætulit Columban
cum ramo Oliuæ.

Fauet Scholis Eminentissimus Princeps Impe-
rialis: & quia hodie Disputationi Theologica
illi dedicatæ interfui, & hanc ibi vocum Meta-
morphosim ab amicis recepi.

Illustrissimus, ac Reuerendissimus D.

LAVRENTIVS:

PATRIA GENVENSIS:

Ex nobilissimâ Imperialium progenie natus:
Reuerendæ atq; Apostolicæ Cameræ Cle-
ricus: necnon Romæ Governator.

Anagramma purum.

*Res verè: summè verè: summè gloriosa: summèque
digna plausu! Is verè se magis erigens, à Summo
Innocentio X. biennio ante creatus S.R.E. Car-
nalis: pronuntiabitur postridie Calendas Martij
unno salutis M. DC. LIV.*

Ecce dat P. Carolus Vaticinationem verissi-
mam, sed ante euentum absconditam & in su-
perioribus vocibus abditam.

Sicut Viri illustres celebrari, sic & perfidi po-
sunt anagrammatibus vituperari & reprehendi.

*Judas Iscariotes, IESV Redemptoris nostri
antea discipulus.*

Anagrammata quinque : omnia pura : omniaque omnium vocabulorum diuersitate prorsus inter se differentia, &c.

errans (ò sanè crudelis) prodidit. Eius vice positus Matthias.

ei doloris is sat avarus, proiectis denarijs semet suspendit.

virus, ter insanus (heu issi!) Dei traditor, osculo pessima pacis.

audi, siste, scias : Vesana prorsus res : totum dedit pretio nihili.

corui cordis, adhuc proditor : melius illi erat nisi natus esset.

Huc etiam spectant sequentia.

Judas Iscariotes. Anagr. Is, is, Author cædis. Aliud. A Iesu dicar hostis. Sunt pura.

Placet alia adhuc eiusdem P. Caroli Anagrammata adiungere, eius enim Musa est crudelitissima & ditissima.

Templum Diui Petri Romæ in Vaticano. Anagr. En modo nitet, apparet miraculum viij. Est purum : & nos monet interdum Anagrammata, non linguæ, sed calamo correspondere : si enim miraculum octauum scribas, tollis Proteum.

Prædicator. Anagr. Corda aperet. Est purum.

Sancti pueri innocentes, ex Bethlem. ciuitate Dauid. Anagr. pur. Cuncti, tix nati (impietas!) ab Herode nece deleti sunt.

Sanctus Ioseph, è Tribu David. Anagr. pur. Ipse Deus, Orbi natus, huic datus.

Sanctus Petrus, antea Simon, Apostolus, & primus vniuersalis Dei Ecclesia Pontifex. Anagr. pur. Aliè in monte aureo almâ cruce defixus, positus est suspensis plantis, capite inuerso.

Sanctus Paulus, antea Saulus, Prædicator Gentium. Anagr. purum. Is altâ laude, sanè magnus : caput truncatus pro IESV.

Sanctus Petrus, & Sanctus Paulus, Principes vniuersa terra. Anagr. pur. En, vnus caput inuersus cruce passus spirat : at alter ense perit.

Diuus Stephanus Leuita : Anagr. pur. Heu ! En iustus lapidatus.

Sanctus Laurentius Leuita. Anagr. pur. Leni vultu in crate affatus.

Sanctus Laurentius Diaconus Martyr. Anagr. purum. Vnde mors è à Tyrannis vstus craticulâ.

Sanctus Thomas, Londini in Angliâ ortus, Ecclesia Cantuariensis Episcopus. Anagr. En iste insons. En homo clarus constantiâ, gladijs percussus capite in Cal. Ian. Si voces his vltimas completas, Proteum auferas. Si Cantuarium sine

aspiratione possit scribi, hæc inuersio literarum est pura : si autem scribere debeamus *Canthuarium*, deficit in illâ vnum H.

Sanctus Stanislaus, Episcopus Cracouiensis, & Martyr. Anagr. pur. Potesse esse typus sat clarus ac rarus animi inconcussi.

Sanctus Michael, Præpositus Paradisi. Anagr. purum. Hic lassat prauis Damonis pressi caput.

Sanctus Bartholomæus, è Galileâ, Domini Iesu Christi Apostolus. Anagr. purum. Hic pelle à sauiissimis obnudatus, micat honoratus stolâ gloria.

Eustachius, prius Placidus, nobilis Romanus. Anagr. purum. Hic plura passus. Sic visus in mundo alter Iob.

Sancta Lucia Virgo. Anagr. Vnica grata oculis. Est purum.

Eucharistia. Anagr. Hic vera vita. S in V.

Sancta Catharina Virgo, Patriâ Senensis. Anagr. pur. En sanè in vitâ cara Christi Sponsa. At si scribi debeat chara deficit H.

Antonius Lusitanus, dictus de Paduâ, Religionis Patrum Minorum. Anagr. purum. Vir Diuinus, toto mundo latè nitidus apparens, magnus miraculis.

Sanctus Philippus Neri, Florentinus, Congregationis Oratorij Fundator. Anagramma, Raras dignitates fugiens, nunc (pro fors!) in populo rutilat honorificentius. Aliud. Hic terris arsit igne Diuino : nonne nunc polo suprapositus, fortius flagrat ? Sunt pura.

Diuus Nicolaus de Patarâ, Antistes. Anagr. pur. Is, vna solus, ter data pecunia dotis.

Imperator. Anagramma purum. Roma Petri.

Non tua; Roma Petri, Nero barbare, quem Cruce maestas;

Hostis tu Romæ : non tua; Roma Petri.

Hostis tu Romæ : Pater hic : sacra dogmata pandens,

Hanc genuit Cælo : non tua; Roma Petri.

Quid tibi nex Petri prodest, Nero ? clamat honoris

Ecce tui nomen nunc quoque : Roma Petri.

Diuus Ioannes, Christi Apostolus, atque Euangelista. Anagr. pur. O gens ! quanta ipsi Vati laus, honor ! est dilectus à Iesu. Dilecti dicuntur qui amici. Amicus, alter ego. Igitur Ioannes alter Christus. Meritò igitur Christus à cruce pendens dixit Matri, Ecce Filius tuus ; & Discipulo, Ecce Mater tua.

Virginis augustæ natus Crucis arbore pendens Sic illi : Mulier, Filius ecce tuus.

Mox in dilectum languentia lumina vertens Discipulum, Mater, sic ait, ecce tua.

Ioannes, Christus. dubitas ? miraris ? Amicus, (Ore id cunctorum personat) alter ego.

ALEXANDER SEPTIMVS Pontifex. Anagr pur.
Felix præst. Pax est in mundo.

Adluditur ad Summi Pontificis Stēma Gen-
tilitium, in quo montes, & ad versum Davidis,
Suscipiant montes pacem populo.

Felix ecce præst Moderator Maximus Orbis:
Pax est in mundo; Pacis amator ouat.
Mella olim VRBANO, stipantes more Volucres
Concordi, optatæ Symbola Pacis erant.
INNOCVOQ ferens ramum pacalis Oliuæ,
Candida, vicinæ nuncia Pacis, Auis.
Et celsi Montes, quibus est tranquillior aër,
Pacis ALEXANDRO signa dedere suo.
Paxque notata diù, multumq; optata, serenos
Principe sub tanto iam iubet ire dies.
Iàm *Montes populo*, post tot discrimina, *Pacem*
Sub tam tranquillo Principe *suscipiunt.*

THEATRVM ERECTVM ROMÆ

D. PETRO APOSTOLO IN MONTE VATICANO.

Anagramma purum.

Hoc toto Mundo erit coronatum, & pia
memoria, & æterno plausu.

IN ANAGRAMMA.

Prisca verecundo sileat ROMA ore Theatra,
Dum Vaticanus surgit ad astra labor.
Tollitur innumeris Moles operosa columnis,
Adstanti Moles obsequiosa Petro.
Et simulacra vehens pia vertice plurima, inssu
Pontificis Summi celsior astra videt. (Molis,
Quantum cernis Opus non Magni hæc pondera
Maximi ALEXANDRI vecta sed imperio.
Molis erit tantæ quæ digna corona? corona
Tantæ equidem Molis, fama perennis erit.
Fama coronabit venerandum æterna Theatrum:
Aeterna augustum fama coronat Opus.

SERAPHICVS
PATER FRANCISCVS
DE ASSISIO

Institutor Religionis Patrum Minorum.

Quinque Anagrammata pura.

I. *Christi seruus in mundo fuit IESV persimilis,*
portans in corpore Sacra Stigmata.

- II. *Pius à Christo præclariùs ornatus fuit*
cum signis Redemptionis nostræ.
III. *Fidus semper prorsus non gloriatus, nisi in pro-*
tiosa Cruce Christi sui tam amati.
IV. *Mundani, cuncta sperno fragilia; at, mihi*
ste, te, Superiorum fors, suspirijs sitio.
V. *Pro amato Christo in terra prius inops factus*
Calum Diuinis meritis ingressus.

Idem D. FRANCISCVS
sic loquitur.

Quisquis es, in nostro qui corpote vulnera cernis,
Te, Christo similis fallat imago, caue.
Non ego sum Christus; Christi sed fidus amator
Franciscus: Christus non ego; non ego sum.
Non mihi dextra, manus fodit truculēta, pedesque
Nec mihi Longini barbara dextra latus:
Nō hæc, sæua manus, nō hæc mihi vulnera fecit.
Hæc mihi diuinā, vulnera facta, manu.
Longiùs vt claudi indignans cælestis Amoris
Flamma, erumpendi sic reperiret iter.
Non satis os æstu exclamans, oculiq; madentes:
Addita sunt istis, ostia quinque, tribus.
O mea quàm, Christi, quàm feruida viscera Amoris!
Feruori egressus octo dedere fores.
Eiusdem.

CCCCLXV.

CLaret Madriti Pater Ioānes Eusebius Nie-
rembergius S.I. toti Europæ notissimus;
cuius ingeniosa, & etiam numerosa volumina
magnā cum vtilitate leguntur. Est eximius
Theologus, Philosophus curiosissimus & es-
pertissimus, & inter eminentiora studia vacare
interdum Musis suauioribus non dedignatur.
Eius est pulcherrimum hoc Anagramma.

Sanctissimus Pater & Dominus

ALEXANDER
PAPA SEPTIMVS,

Qui erat antea FABIVS CHISIVS.

Anagramma. (Deest vnum E.)

Quartus è Senis Papa, Dei Matri carissimus, ipsi
labem Ade non fuisse statuat: tunc pax.

Missum fuit hoc Anagramma Romam, & au-
reo caractere expressum Sanctissimo: traditur:
& dum applaudebamus vniuersi inuersioni lite-
rarum egregiæ, non-nemo, istam reposuit.

San-

François de Valois. Anagr. De façon suis Royal.
Fuit iste Franciscus Valefius Rex Galliarum, qui uxorem duxit Eleonoram sororem Caroli V. Imperatoris; de qua exstat hoc Anagramma.

Alienor. Anagramma. La Roine.

Vnde quidam in admirationem raptus, sub-

scripsit.
Reginae hac Princeps nomen & omen habet.
Laudibus summis dignus Henricus fuit: Illum commendat Panegyricum, quod suboritur ex eius nomine.

Henry de Valois, Anagr. Roy es de nul bay.
Huius Henrici uxorem, Catharinam de Medicis, spiritus generosi Viraginem, Tabourotius commendat. inculatque ab inciuilitate & obscuro ingenio illum, qui dixit.

Catherina de Medicis. Anagr. D'amy se dit Riche nec
Margaretham, Franciarum Infantem, Berrii Ducissam, &c. puellam eruditissimam, venerabitur sera posteritas, & eius memoriam hoc Anagrammate adfirmabit.

Marguerite de Valois, Anagr. De Vertus l'Image Royal.

De Rege Carolo, quem à benignitate commendant, hoc habet.

Charles de Valois. Anagr. Chasse la dure loy.
Duxit ipse in uxorem Isabellam Austriacam: & ex utroque nomine oritur vnum & alterum, Lemma ingeniosum & pulchrum.

Charles de Valois. Elisabet d'Austriche.
Anagr. *Du riche lis d'or as beauté chaste alliee.*
Anagr. *De chaste ardeur le beau lis tacheisce.*
Ludonicus de Lotharingia hac litterarum inuersione honoratur.

Louyse de Lorraine. Anagr. L'or de Henry Vallois.
Louyse de Lorraine. Anagr. Henry Vallois Roe.

Rarò accidit, vt vnum nomen proprium in aliud etiam proprium per litterarum commutationem transeat; rarò dico, quoniam aliquando contingit, vt *Hpa*: Iuno, *anagr. Anp*. Liuia, *anagr. Iulia*. *Gustauus, anagr. Augustus* &c. interim hoc in præmissis duobus Anagrammatibus, & præcipuè in posteriori, contigit, quam ob rem illa Tabourotius, *quasi miraculeux* celebrauit. Nec est cur aliquis Criticus vltimam lineam criminetur, quòd *Roe* præ se ferat, cum *Roy* deberet: nam *Roy* legitur *Roe*; & calamum debere labio correspondere, & corrigendam esse veterem Orthographiam, omnes eruditi pronunciant. Sed neque horum Anagrammatum Author caruit autoritate, nam Ludouicus Megret, & Petrus Ramus in Orthographicis nomen Regis sic scribi præcipiunt.

Ducem Guysæum, quem *Martem Gallicum* meritò appellant, hoc concernit.

François de Lorraine. Anagr. Craindre feras Lions.
& hoc fratrem eius, Eminentissimum Ecclesiarum

Romanarum Cardinalem.

Charles de Lorraine. Anagr. Lors encre delair y.
Dominus d'Aumont, qui Marischallus Galliarum postea fuit, à Iunone, quam in suo inclusit nomine, laudari meruit. Considera sequentes lineas.

Iean d'Aumont. Anagr. Ament de Iuno.

Pontus de Friards, Chalonenfium Pontifex, à duobus Poëtis, qui se non cognoscebant nec habebant communicationem vllam mutuò, donatus fuit hoc Anagrammate.

Pontus de Friards. Anagr. Tu as don d'Esprit.

Et quidem mirum, duos in eundem conceptum & litterarum inuersionem incidere.

Satis Europæ notus est Ieanninus Burgundici Concilij Præses, quem suum ipsum nomen, si ordine congruo literarum disponantur, commendat.

Pierre Ieanin. Anagr. En bien nai pris.

Qui cognouerunt & amarunt Consiliarium Saumarium, his se lineis solentur.

Hieraume Saumaire. Anagr. Yo heur amy me fera.
Aliud. *Anagramma. Vray homme seray.*

Qui Tongerij Paritini, & Poyetij, aliorumque, qui sub idem tempus floruerunt in Gallia, memoriam venerantur, legant hæc.

Iean Tongier. Anagramma. Ioyen argent.

Iaques Paris. Anagramma. Acquiers Pais.

Guillaume Poyet. Anagramma. Mot! Viue Pillage.

Iean Toruobat. Anagramma. Bon haire à tout.

Aliud. *Anagramma. Or ha à tout bien.*

Theodeſts Torurbat. Anagr. Ta bouche te dore tout.

Esſienne Toruobat. Anagramma. Tout en bonté seray.

Sunt vberima illa nomina, quæ nec multas aspirationes, nec vllas literas duplices habent: Vbi enim ad X. & Z. venitur, vena, aut est omnino sterilis, aut atescit. Vnde non miror, si nomen hoc *Gabrielle de Monpasse*, aut si calamus sequatur labium, *de Monpate*. quadragies-septies Tabourotius inuerterit. Non omnes isti Protæi seorsum stare poterant, non enim omnes sensum perfectum continebant: at ita fuerunt ab authore connexi, vt potuerint Epistolam curiosam conformare. Selegit ille aliquas lineas, quas libenter repono.

Gabrielle de Monpasse.

Anagrammata.

Elle m'a dit bon presage.

Par belle image donie.

Bel Ange dore me plaist.

O Perle d'estimable gain.

Bel parangon deslité.

Bel Ange la de mi porte.

Parle de ton bel image.

Digne parole te blasme.

Mon ide agreable plet. &c.

Progreditur idem eruditus & ingeniosus Scrip-

ptor

ptor, & hæc Anagrammata, aut à se inuenta, aut ab alijs accepta, subscribit.

Pierre de Ronsard. Anagr. *Rose de Pindare.*

Aliud. Anagr. *Ambrose de Pinde.*

Loys de Masures. Anagr. *La soucy me dure.*

Remy Belleau. Anagr. *Abreuè de miel.*

Nicolas Denisot. Anagr. *Conte Dalsinois.*

Estrenne Iodelle. Anagr. *Io le delien est ne.*

Simon Nicola. Anagr. *La non soucy.*

Jean de Coras. Anagr. *Cede à raison.*

Claudat hæc Anagrammata Gallica Ioannes Brino, qui tam generosè amavit viros doctos, vt omnia sua vt illos iuaret & promoueret, consumpserit; & tandem pauperrimus obiit. At æternùm viuet, nam virtus mortem nescit, & omnes eruditi conspirabunt, ne tanti Mœcenatis memoria occidat. Illum Ronsardus celebrauit hoc Proteo.

Jean Brinon. Anagr. *Rien bon n'y a.*

Ianus Brino. Anagr. *Ruina bonis.*

Et quidem suorum bonorum & diuitiarum ruina fuit, quando sui immemor, omnibus generosè prouidit.

Hoc Anagramma vltimum in memoriam reuocat voces *Reunir* & *Ruiner*, in quibus Tabourotius Antistrophem inueniri voluit c.8. pag. 127. at ego non nisi Anagrammatismum reperio. Illas illustrat Hexasticho curioso Pasquierius sub *Minophili finem* Regem Carolum IX. ruinas vnire, & vnita ita demoliri, vt solæ ruinæ maneat, contendens. Eius metra sunt hæc.

Qui voudra reunir avec ruiner mettre,

Il verra qu'il n'ya transport que d'une lettre:

Et qu'en reunissant vos ville ruinez,

Et qu'en ruinant vous les reunissiez:

Car dans un reunir un ruiner se treuve

Dont vos pauures suiets on fait derniere preuue.

Latina habet in eodem capite Tabourotius multa pulchra: & exordium volo & debeo fumere ab illo, quod Petrus Boisteau inuenit, & appingi curauit tabulæ, in qua coram Deiparâ genuflexus adorat Filium, & misericordiæ Matrem orat.

Virgo MARIA. Anagr. *Mira rogavi.*

Ioanni Caluino, nec Piçtura, nec Anagramma placet, nam ore sacrilego & impio se suosq; negat Cœlitum patrocínio. Ergo illum ad Deiparæ pedes sicut serpentem supponamus.

Caluin Gall. Anagr. *Lucian.*

Aliud. Anagr. *Culina.*

Caluinus Lat. Anagr. *Lucianus.*

Aliud. Anagr. *Alcuinus.*

Et quidem merito Ioannes Caluinus cum Luciano componitur, & in culinam traditur; habet enim cum Luciano blasphemias, & sordes communes cum Culinâ. Alcuinus per antiphrasin poterit dici, cuius est antipus. Vir il-

le doctissimus, & magni Caroli Magister fuit at Caluinus, Orthodoxam illam Fidem, quam Gallos olim Alcuinus docuit, dedocet, & errores horribiles Animabus implantat. Ergo incut æternis ignibus in aliâ vitâ, sic æternâ igneminiâ in ista condemnatum relinquentes, at Viros illustres, quorum Tabourotius meminisse transcamus.

Catharina de Medicis. Anagr. *Henrici mei casta Dea.*

Aliud. Anagr. *Clara dijs bac mens.*

Carolus Valeffus. Anagr. *Sol, cui vera salus.*

Aliud. Anagr. *Ver, cui sola salus.*

Carolus. Anagr. *Clarus.*

Henricus III. Valeffus. Anagr. *Victis*

Lutheranis es verus.

Aliud. Anagr. *Victis Lutheranis seuerus*

Valeffus. Anagr. *Laus IESV.*

Carolus Lotaringus. Anagr. *Orator Gallicus vnus.*

Claudius Conserius. Anagr. *Clarus viuo Regi fidus.*

Petrus de Pinas. Anagr. *Prudens capiet.*

Petrus Ianus. Anagr. *Tu Vir sapiens.*

Ianius, vulgò Ieanin.

Tues Pan Iuris. *Spinea Virtus.*

Sperans viuit. *Ius pura finet.*

Fuit Vir doctissimus, Concilij Burgundia olim Præses: & D. Natali charus.

Hieron. Saumaire. Anagr. *Sum veri herois Anima.*

Ioannes Gonterius. Anagr. *En grauis honos in te.*

Aliud. Anagr. *Vnis in honore gesta.*

Aliud. Anagr. *Venis argenti sono.*

Iacobus Parisus. Anagr. *Ius pacis obserua.*

Antonius Minarius. Anagr. *Natus rima Minois.*

Ioannes Toruobatus. Anagr. *Astabis in honore tuo.*

Theodestes Toruobatus. Ana. *Itote doctus beat acerb.*

Stephanus Toruobatus. Anagr. *Tu stas*

vir Phæbo natus.

Ioannes Auratus. Anagr. *Ars en noua Vatis.*

Claudius Satue. Anagr. *Laus Dea cuius.*

Antonius Contius. Anagr. *Si non tactus.*

Alexander Toruobatus. Anagr. *Virtus ex labore donata.*

Franciscus Iuretus. Anagr. *Cura finis certus.*

Aliud. Anagr. *Vnus sic ferit arcus.*

Antonius Iuretus. Anagr. *Iustus non variet.*

Ioannes Cotenotius. Anagr. *In actu esse non otio.*

Coluit Stephanus Tabourotius, adhuc iuuenis, Theodorum Paschasium, Stephani Paschalis celeberrimi Iurisconsulti doctrinæ & virtutum hæredem; & illum hoc Elogio donauit.

THEODORVS PASCHASIVS.

ANAGRAMMATA.

Thesauros pacis sudo.

Thesauros pacis duos.

The-

Thefauros Pacis *verso mihi nomine fudo,*
Dicis, dum libris, mi Theodore, vacas.
 Si non mentiris, iam Te Theodore Patremq;
 Thefauros fudas Pacis Amice duos.
 Admiratus est Eleonorium Chabotium Ca-
 poli IX. Regis Galliarum Vicarium militem
 Burgundiâ, Virum bellicosissimum & inte-
 gerrimum; & illum donavit hoc Proteo Acro-
 tichis versibus dilucidato.

Sensu sub niueo dari cucullo,
Et sic me proprius perire telis.

Postquam de Græcis, Latinis & Gallicis Grammaticis Proteis D. Tabourotius disseruerat, transit ad linguam Hebræam, & Epistolam cuiusdam sui Amici in Cabalisticis versati recognoscens, Petrum Galatinum *de secretis veritatis Catholica lib.7. cap.13.* allegat. Narrat R. Haccador, rogaum ab Antonino Romano Consule, quod nomen haberet Dei Mater, respondisse; illam nominari מרים *Mariam*; idque colligi à Cabalisticis ex illis Saræ verbis לסרבה המשריה *Le marbe hamistra.* Ad augmentationem sui imperij; quoniam ex istis litteris hoc nomen Parthenium מרים *Miriam Sara, Maria Domina.* deduci potest. Sic hic Rabinus, qui à sanctitate nomen duxit, in libro, *Gale razeja. Reuelator secretorum* inscribitur, *dubio III.*

ELEONOR CHABOTIVS.
 ANAGRAMMATA.

Heros ito luce bona
 Cœli honor beatus
 It Carolo suo bene.
Effet opus quamuis Diuino Vate perennes
audes Tuas qui solueret.
Non tamen arbitrio Diuorum sicut ad aras
Omnia adoret munus suum.
Zitar ubique tuas Vir præstantissime audes
Ornare nostro carmine.
Respicies inter populi suffragia forsitan
Camæna quod canit mea.
 Heros ito luce bona, & felicia fata
De Te digna ducito.
Burgundæ Patriæ sis dudum Primus Alumnus,
Opem tuam fac sentiat.
De Duces, qui suberunt, fac dicant, hoc Duce semper
Carolo suo bene.
Ultra mortales Tibi quos trademus honores
tuos Cœli honor beatus est.

At ego hic statim concedens consequens, consequentiam negarem: nec enim Anagramma, ut purum (lupet est in illo: & desunt לכה) nec ex Anagrammate actus liberi & contingentes nosci possunt: & Virginem Matrem dictam fuisse *Mariam* necessarium non fuit, nam aliter potuit vocari.

Hæc sunt (Amplissime & Clarissime Vir) quæ ex libro D. Tabourotij in tuam gratiam collegi; quem, si à vocibus immundis & obscœnis abstinuisset, liberius, casti oculi legerent, & vberius laudarent: interim ingenio sua debetur laus, etiam vbi materia non est bona. Tu istis liberè vttere, & diligere perge Tuum: &c.

CCCCLXIX.

Habent gratiam specialem Anagrammata, quando ex vnâ linguâ in aliam transeunt, qualia sunt subsequentiâ.
Jacques de Crusol. Gall. Ana. Qui casto crudeles. lat.
Claude Bourgeois. Gall. Ana. Sub eo Duce gloria. lat.
 Petrum Liserium, olim Primum Præsidentem Parisiensem, & postea Abbatem apud S. Victorem, honorauit Tabourotius duabus Latinis sententijs, è Gallico nomine extractis; quas, necui viderentur obscuræ, septem Phaleucis illustrauit.

Inter alios, quos Parnassus honorat & coronat, hoc æuo, magnum occupat locum Lucas Carolucius, Canonicus Altamuranus: cuius num. 461. mentionem fecimus. Affectum erga Mœcenatem suum Anagrammatibus istis expressit. Sed qualem ipse affectum? Respondeant Charites.

Victrices Palmas Tibi, Sceptra, Trophæa, Tyaras
Præstamus, Princeps: sic tua Fama petit.
 Inuentiones literarias à multis laudatas subscribo.
Α'ναγραμματα.

PIERRE LISER.
 ANAGRAMMATA.

Lites reperi.
 Perire telis.
Olim Caussidicus Fori supremi
Qui lites reperi, petiui, amauit,
Præses innumeris eas arestis.
Dum fugo fugior: caputque nostrum
Ob litem male litigantis vnâ

Eminentissimus, atque Reuerendissimus Dominus
 DON PETRVS ALOYSIVS
 CARDINALIS CARAFA.

I. Si ais, sic aias, canas: denique in Te diuis. Terrarum Moles, Pondus, Fons munus, dius Ales erit.
 II. Demum secunda fata in tyarâ Clauis
 E po-

ponent. Vas eris. Ros diuinissimus eris: Mundi que Sol eris.

III. Dein fors eas. Post Innocentium eris Mundi Atlas: Lar fies radians, Summusque Dei Vicarius.

Putabam Astrologis solis competere Oracula, & prædicere fata futura: sed iam prædictiones eiusmodi ex ratione transeunt ad voluntatem; & si merita hanc excitent, in Oracula ferre prorumpunt. Est Eminentissimus Princeps Cardinalis Carafa, Vir cælestibus prærogatiuis præditus, quas si voces inerrantes stellas, & ex eis volueris prædictiones eruere non differes à Carolucio. Sed & ipse in eiusdem Carafæ virtutibus omnes Planetas reperit, & ad hæc septem Anagrammata ingeniosè reduxit.

Carafæus Olympas.

Eminentissimus atque Reuerendissimus Dominus

PETRVS ALOYSIVS

Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Carafa.

♄. Ecce Saturnus felicissimos addet annos: eia in aris clarus: eia Atlas: eiaque Pius Mundi molem sanè rectorus eris. Amen.

♃. Clamans sanè nves. Ecce Iouis Stella aureas feret aquas: nam citra inuidiam Primus eris in Simonis sede decoratus.

♂. O mens, eas: sic eas. Ecce Mars fortitudines viresque canet. Pan eris. Suauissima Mundi scena dominatura eris. Allelu-la.

☉. Ecce Sol. Ecce diuinissimos pariet radios. Eia salve. (næ rarâ arte, naturâque salus es.) Fies Mundi Numen sanctissimum.

♀. Ecce Venus sanè dulcissima, carissimam infundet in ora Maiestatem. O sanè Tarpeiâ in Arce dius Sal, verusque Sol eris.

♁. En Mercurius Caduceum, pacemque reddet. Eia fies sanè Atlas. Eris sanè almus in Ausoniâ lenissimis coronatus Tyaris.

☾. Iam: i, ac iure cane. En carissima Luna caros educet splendores. Eia fies diuus Amor, summusque Lateranensis Antistes.

Anagrammatibus istis addebat gratiam ipsamet delineatio: curauit enim decircinari cælos iuxta systema Ptolemaicum: & singulis circulis singula anagrammata inscripsit: & in centro ponderibus librata suis collocavit Stemmata Eminentissimi Principis, & subscripsit hoc Distichon,

Sol, Petro, Numen, Amor, Pan almus, primus & Atlas

Vrbis & Orbis eris: nomen & omen habes.

vt omnia anagrammata numeris curiosis colligeret, & affectum & votum suum liquidius & & clariùs demonstraret.

CCCCLXX.

Longius Portum, Arcemque, occupauerant & iam dudum propugnauerant Galliquousque anno 1650. expulsi, dederunt occupationem Hispanorum ingenijs vt aliqua carmine conderent. Elegi hæc Anagrammata.

Πρόγραμμα.

DOMINVS DON

PHILIPPVS QVARTVS

AB AVSTRIA.

CATHOLICVS REX HISPANIARVM,

Atque gloriosissimus recentis Orbis Monarcha.

Ανάγραμμα.

*Hic Arx Longonis, superatis hostibus sub rosâ
Auraque tui imperij clara palma confidet.
O nouus diuisus Mars hinc triumphes.*

Επιγραμμα.

*Dum Iouis alti uolans pennasis imperat alis
Dilacerat rostris amula monstra feris.
Hosticus hinc fiat Gallus deplumis & orbus:
Palmiferis p̄mpis victus in antra ruat.
Probra notet calamis; sin vocem fundere vellet
Sic canat: Interis uiuat Iberus Atlas.
Sic canat: Astra petens ceratis Icarus alis
Sole liquefactis præcipitatur iners.
Scribebat Ioannes Baptista Aloysius Altificus
Poëta Laureatus. Cuius etiam est hoc.*

SERENISSIMVS DOMINVS DON

IOANNES AB AVSTRIA

Filius inuictissimi & gloriosissimi Domini Don

PHILIPPI QVARTI REGIS HISPANIARVM

& Monarchæ recentis Orbis.

Ανάγραμμα.

*Io Parthenope: summis redimita fertis:
In pijs, diuinisq; Iridos radijs, nouis honoribus
Ac immensis triumphis orans fias: Galli
Enim reiecti sunt ab arce Longonis.*

CCCCLXXI.

Dignus est, cuius memoriam faciam Excellentissimus Dominus Dominus Innocentius de Gueuara: hostium terror, Hispaniæ decus, virtutibus nobilissimis clarus. De illo Dominus Petrus Nuzzus Petiliensis edidit istud.

Προγραμμα.

Don Indicus Guevara Prorex Neapolitanus.

Αναγραμμα.

A perdisis Vocor nouus Alexander in pugna.

Επιγραμμα.

Magnus Alexander pugnando terruit orbem,
Et Persas armis pressit, & ingenio.
Raxq. domans, terrore tonans, qui stravit Eoos
Darium vincens: victor ubique fuit.
Ab ego non pepuli Vario certamine Gallos?
Robore non-ne meo Gallica regna ruunt?
Sic nouus à victis in pugna hostilibus armis
Alter Alexander (Martefauente) Vocor.
Sunt apud gentes singulas nomina hominum
propria, quæ non facillè reddas latinè. Inigo in-
ter illa est, P. Eusebius Nierenbergius vertit
Ignatius: Nuzzus Indicus: & alij (& hoc fre-
quentius) Innicus.

CCCCLXXII.

H Abet Carmelus, quà antiquus, quà no-
uus, Illustriissimos viros, in quibus pietas
virtu s que sunt eminentes. alios produxi alibi,
nunc Archangelum Philosophum excellentissi-
mum.

Προγραμμα.

Admodum Reuerendus Pater Frater Archange-
lus è Sancto Hieronymo, Carmelita Discalceatus:
claberrimus Theologus: eximiusq. Concionator.

Αναγραμμα.

Grato more date melos,
Ac amore date laudes
Ecce hic ille Heros,
Qui in hoc terrarum Orbe
Deum nuncians crucifixum,
Tereftianus regnat Apostolus.

Ωδῆ.

Pulsate nunc teftudines,
Ac more grato consonum
Melos canentes, debitas
Amore laudes promite.
En hic, Deum qui mortuum
Telluris hoc in circulo
Denuncians Apostolus,
Tereftianus imperat.
Fugetur hinc Dis horridus,
Luther fugetur impius,
Christus triumphis inclytus
Iam predicetur maximis.

Archangelo Eugenum subiuugo, Augustæ
Eleonoræ Concionatorem eloquentissimum.

Theologum optimum, qui suâ doctriâ hono-
rat hodie Viennam, & suadâ conce-
tione Heterodoxos plurimos ad fidem Orthodo-
xam conuertit. Hoc illum carmine Dominus
L. C. Poëta Laureatus celebrabat.

P. F. EVGENIVS A SANCTO IOSEPH
Carmelita Discalceatus.

Anagramma purum.

Ecce tu, tam dia opera patrans, carus Filius
Stoch, & Eliae regnas.

HARMONICVS CONCENTVS.

ECce Pater, tam dia patrans porteta, Trophæis
Angelicis, carus Stoch Filius ipse Simonis,
Eliæq. simul regnas, sacrisq. coronis
Perfulgens, gazis dignaris in Orbe Sabæis.
E clius Matres mellis reuerenter hyblæis
Percurrant, nectarq. ferant, ac Musâ Maronis
Cõcelebret nomê, charitelq. charismata pronis
Poplitibus tribuat, modulâtibus ore Napæis.
Verificas fundet tibi Diua Theresia sortes,
Matura Phœbus radians ætate micabis, (tes-
Irruet in Thraces tua vox Paranympfica for-
Perfringes verbis Othomanica Mõstra, domabis
Hæreticas linguæ spirabilis ensè cohortes;
Sic Palmis cinctus, spatiosa per Astra meabis.
Carmina sunt Hexametra: & in ipsis seruator
ille consonantiarum ordo, qui debetur Soneto,
qui est versuum, & cadentiarum numerus apud
Italos, & Hispanos notus.

Sed & ipse R. P. Eugenius hodie communi-
cavit mihi Theses Logicas, quas ante annos iam
multos, dum Neapoli studeret, defenderet: &
in ipsis in ueni

Thomas Aquinas, almus in Ecclesia Doctor.

Anagramma.

An hos, quos amo, Carmeli discalceati sunt?

CCCCLXXIII.

EST D. Petrus Philippus Florentius, Cathedra-
lis Ecclesiæ Auximanensis dignissimus
Archidiaconus, erga Diuæ immaculatam Con-
ceptionem deuotissimus: & quia verè fuit à Ve-
teribus dictum,

Conueniunt rebus nomine sæpè suis:

In eius nomine hoc mysterium contineri vi-
detur. Illud euoluit ingeniosè & deuotè D. Io.
Baptista de Castilione, hæc Anagrammata ad
maiolem Virginis Matris gloriam conformado.

272

E 2

PRO-

PROGRAMMA.

Petrus Philippus Florentius Auximanæ
Catedralis Arcidiaconus .

ANAGRAMMATA.

- 1 **X**piraræ illustans Conceptu d, Huic solida niuea, pia funda scera-
- 2 Varè consipis; Solius Dei Patens, Filia parentum culpas haud traxit.
- 3 Hanc pius Deus præcinxit virtute, simul reparans à piaculis, à dolo .
- 4 In aluo radix pura. Io. Ante, siue post partum culpi catens, ac fidelis .
- 5 Stella caeli. Xpi Mater, Hanc Dñs possedit à principio viarum suarum .
- 6 Stella ipsa pura, haud occidua, in vteri axe non fuit passa eclipsim .
- 7 Ipsa Sol. Sola, vt indicas, præter Xpm, in vulua sine peccati arrha fuit.
- 8 Adami sat filia, ast non haeres, cuius pudor, plenè à culpis excipitur.
- 9 Serpens dat Vxorì escam, haec Marito; cadunt Filij, Ipsa Pura, nullius .
- 10 Peccati passa ferre noxam Huius puritas lilio, & niue plus candida .
- 11 Pro illa venit Christus. It sic Pura, Pia, Innoxia, Cara esset apud Deum.
- 12 Idcirco fuit redempta, etsi nulla pro culpa anxia haud suspirasset .
- 13 Hanc Sol Xps Dluinitatis voluit arcam. Sic plaudens aperi, fer, para
- 14 Corollas Mariae Conceptul, si his plaudens ineptus, iura fraudat Xpi .
- 15 Huius puritate expendisti. Corona lucis, palma præclara sis dignus .
- 16 Xpiraræ fundens lilia, ac lauros, ita Christo canimus. Perpes viuat .
- 17 En pax his conceptuum filis Auctori Serti laudis præcludia paraus .
- 18 Hi Pax, tes Filius, Cultor Facis, his paufans, laudum præconia deierat.

CCCCLXXIV.

Aue Maria gratia plena, Dominus tecum.

ANAGRAMMATA.

- 1 **A**D Te clamamus, Pia Mater Virgo niuea,
- 2 Munda, & pura, Euae malitiam ignorans.
- 3 Reuera Adamo genita, ast culpa? Minime .
- 4 Tua grauida Matre es sine omni macula.
- 5 Deus ante originem puram acclamauit,
- 6 Angelus nimium Deo caram sat aperuit.
- 7 Tu es Virginum præclara Deo animata,
- 8 En originaria macula summe depurata .
- 9 Te puram Aram Iesu dicant Angeli, ora
- 10 Sic plaudant omnia, Aue, ò Mare Gratia .

*Salve Regina Mater misericordiae, Vita, Dulcedo, &
Spes nostra salue.*

ANAGRAMMATA.

- 1 *Ad te Virgo, reis pia clamamus è corde. Intemerata Tu es vlla sine forde.*
- 2 *Sola, Adami è stirpe orta, Arca Dei es; verum originale vlcus in Te deest.*

CCCCLXXV.

Pater Petrus à Passione Domini Panormitanus, Piarum Scholarum Sacerdos & Professor, mihi duo communicauit Anagrammata pura; Gentilitiam Sanctissimi D.N. ALEXANDRI VII. Pontificis Maximi tesseram dilucidantia. Illa etiam ego Philomusis communico.

ALEXANDER SEPTIMVS PONTIFEX.

Ad illud Davidis Psalm. 71. Suscipiant Montes pacem populo (in Hiphil, suscipere faciunt) alludens.

Anagramma .

Per Montes Pax. Lux niteas Fide.

Aliud ad Stemmatis Gentilitij Sydus.

Fax re: Dans opem pijs. exultent.

CCCCLXXVI.

Dauid Origanus Francofurti ad Oderam Medicus, Ephemeridum Author, dignus fuit qui multis carminibus & anagrammatibus celebraretur. Decadem hanc exscribo .

DAVID ORICANVS.

Αναγραμματα .

1. *Arduus indago.*
- Ad Diuina surgo .*
- Vigor nuda adis .*
- Vi grandis vado .*
- In gaudia sudor .*
- Diu indaga orsu*
- Diu agas, induro .*
- O! dura adiungis .*

Addam & hic pauculas lineas ex Ioanne Alstedio: *Encyclopaedia lib. 10. sect. 4. cap. 5. §. 9.*
Nicodemus. Anagr. Demonius.
Mauritius. Anagr. Vis artium.

RODVLPHVS SECVNDVS DE AVSTRIA IMPERATOR.

Anagramma .

Ardoris Vacuus tu de splendore triumphas.
Alse-

*Assidius. Anagr. Sedulitas. Vnde.
Vt possis mea mens doctis que Deoque placere,
Sit pia sedulitas, sedula sit pietas.*

CCCCLXXVII.

Anagrammata Italica.

Sicut Latina, sic etiam confirmantur Anagrammata Italica. Quidam ingeniosus Philomusus hoc fecerat.

SERENISSIMVS PRINCEPS

LEOPOLDVS AB HETRVRIA,

FERDINANDI SECVNDI

Magni Ducis Frater.

ANAGRAMMA.

*Spestandus: melior tu Principe digna resumens,
Hinc radijs ardens laudibus offereris.*

Et, vt omnes, qui Latini idiomatis erant ignari, etiam eiusdem Principis laudes cognoscerent, in lingua vulgari sic scripsit.

Πρωγραμματα.

SERENISSIMO PRINCIPE

LEOPOLDO DI TOSCANA.

Ανάγραμματα.

1. Placido Ciel si stende * Miro pio sen soprano.
2. Sceso posar tra noi * Pien de miel dolce, e ponse
3. Del Pol a scompartirne * copiosi sensi, e doni,
4. Prence Dio sol tibi scansi * riposo, e palme doni,
5. Epe'l Campion ti prendi * in secol d'oro affiso,
6. Capien di affonto, e colmo ei splendor spiri.

Author omnia hæc Anagrammata pura esse asserit, & Serenissimo Leopoldo dedicat.

CDLXXVIII.

Habet Campaniense Capitulum nobilissimum aliqua ingenia; inter quæ eminere videtur D. Bartholomæus Griphus, Decanus, qui hæc Anagrammata mhi communicauit.

S. MARIA DELLA PACE.

ANAGRAMMA:

Placa l'ire, e manda vita. S in I.

EPIGRAMMA.

Ecco s'apron le porte

Del Tempio non di Giano:

Ma di colei, che porta il segno in mano
Di Pace, e Vita, e non di guerra, ò morte.

Campagna hor più non paue

Che già ne tien la chiaue

Giouan Caramuele il buon Pastore,

Ch'aperte le terrà ben tutte l'hore

Quando ella vede la Città punita

Placa l'ire del Cielo, e manda vita.

Est Sanctæ Mariæ de Pace Cathedralis Ecclesia dedicata: & ab illâ, quæ priuatim, quæ publicè, pacem & quietem exoramus.

Idem author hunc etiam literarum Proteum composuit.

L'ABBATE DONNO GIOVANNI CARAMVELE

Vescovo della Città di Campagna, e di Satriano.

Anagramma purum.

*Sancta MARIA de la Pace, ci manda un' si buon
Dottore, acciò lui ne dia sal buona legge.*

Natus Campaniæ fuit S. Antoninus nostri Ordinis Benedictini Abbas, qui viuus & posthumus maximis miraculis claruit. De illo recepi hæc Anagrammata.

S. ANTONINO ABBATE

Cittadino e Padrone di Campagna.

Anagramma:

*In atto noso prega Dio, ci mandi santa pace,
& abbondanza.*

O Troppo amica sorte!

O noi lieti, e beati!

Poscia che fiam qui nati;

Perche s'egli è ben chiaro,

Che l'inuitto campion Santo Antonino

E' nostro Cittadino,

E padre, ed auuocato:

Conuien, ch' in ogni stato

Per legge di natura

Di noi egli habbi cura,

E nostro protettor sia in vita, e in morte.

O troppo amica sorte!

Per vie alpestri, e torte

Il nemico infernale

Ogn'hor

Ogn'hor ci tenta, e affale :
 Ma tosto il gran Guerriero
 A guisa di Michel, che in Ciel fe guerra,
 Lo scaccia, e vince in terra,
 E per virtù diuina
 A l'inferno il confina.
 Se dunque ei può quì tanto,
 Preghiam pur sempre il Santo,
 Afinche poi del Ciel n'apra le porte.
 O troppo amica sorte!
 Ne la celeste corte
 In atto humile, e pio
 Ei prega il sommo Dio,
 Che mentre stiamo in vita
 Ci mandi santa pace, & abbondanza;
 E poi ci dà speranza
 Ch'in Ciel felicemente
 Godremo eternamente.
 Se dunque il tutto è noto,
 Ogn'vn ne sia diuoto
 E preghi il protettor costante, e forte.
 O troppo amica sorte!

SANTO ANTONINO ABBATE

Cittadino, e padrone principale
 della Città di Campagna.

Anagrammi.

Di Dio il gran campione con cenni abbattendo Sa-
 tan, à noi apporta la diletta pace. T in O.
 Abondante di gratia incontinente caccia dal popol
 demoni, & apporta la sanità. B in O.
 Già non ci abbandona: ma tosto ne prende, appia-
 na i delitti, tratta con Dio se'l placa. C in O.
 Abbraccia la di noi protettion: incatena Satan, dan-
 dogli duplicamente pena. Est purum.
 Ecco non abbandona la Patria; potente supplica,
 mandand' à noi Cittadini le gratie. Additur V.
 Placa, & alletta Dio sdegnato per noi peccatori Cā-
 pani abbandonati in danni. Deficit T.
 Prega intent' appo Dio per il Decan tentato; L'aita,
 mai nol discaccia, ne abbandona. T in E.
 Ad eiusdem S. ANTONINI gloriam addi po-
 terunt hæc Latina Epigrammata.

SANCTVS ANTONINVS ABBAS,

Ciuis, & Patronus principalis
 Ciuitatis Campaniæ.

Anagrammata.

Caput Satane calcans, Ius iustis annuncians, no-
 bis Ciuibus propitia impetrat. Additur V.
 Ioanni Caramueli aspirat, ut sit Papa. Sic nunc
 Beatus sat nobis ipsis nunciat. C in A.

DIVVS ANTONINVS ABBAS

Ciuis, & patronus principalis Ciui-
 tatis Campaniæ.

Anagrammata.

In diabolos arma capit, penas nunciat. Ipsi uicti
 iussis, ac nutibus parent * Deest V.
 Satanas calcatus pedibus in ipsius vicini nomine
 properat, ac abit inuitus * Additur E.
 Iter para tutum, bona cuncta posce. Dissipa uicta
 in ciuibus lapsis in annis * Purum.
 Dei sic pacat iras, ut non puniat. Pius uincit pre-
 cibus; nobis animas saluat * Deest vn. V.
 Antistiti, ac Principi (sicut tu annuis) pacem de-
 na; Ciuibus lapsis serua bona * Additur C.
 Nos pius, ac iustus pascens, tritici, uini, ac olei in-
 pibus abundantiam parat * Additur O.
 Nobis ciuibus animas pascit: ianuas celi pandit:
 propitius nunciat, seruat * Purum.
 Diabolis vi precipit, ut nunc nunc abeanti ac im-
 pij ipsa iussa satis seruant * O in E.
 Continuis miraculis in patria patens nobis Ciuibus
 astra; inde tu pius paca * Purum.
 Sed redeamus ad linguam Italicam, & alias ve-
 cum incurfiones addamus.

SAN DOMENICO IN SORIANO

protettore della Città
 di Campagna.

ANAGRAMMA.

Gran medico dal ciel trà noi compare pietoso
 tanti sanando. Deest vnum T.

GRan medico pietoso
 Dal ciel miracoloso
 Compare quì trà noi sanando i mali
 Di tanti disperati da' mortali:
 O noi lieti, e beati,
 Che siam già liberati
 Pe'l suo diuino aiuto gli affanni
 Con solleuarci homai da tanti danni.

SANTO TOMASSO DI AQVINO

protettore della Città di Campagna.

Anagramma puro.

Taci, l'ottima penna di questo Angelico Dottore
 trapassa, doma.

TAcì lingua maluaggia,
 Non mormorar del Santo,
 Che porta il pregio, e'l vanto

Di quanto scriuer può penna più saggia,
 Gli Heretici hà sconfitti
 Già tutti con suoi scritti.
 Ne alcun può mai negar quãto egli scriffe:
 Con l'ottima sua penna Christo il disse.
 Di Angelico Dottor questo è lo strale,
 Che chi gli oppugna audace,
 Qual nebbia lo disface,
 E trapassa, e distrugge, e doma il male.

In lode dell'istesso.

Questo Apollo del Cielo,
 Che con la sua dottrina
 Alma, siorana, angelica, e diuina
 Il mondo illustra, e indora,
 Hoggi tu più che mai profondo adora;
 Perche dimostra a i segni
 Che da' celesti Regni
 Per dono special dato à Tomaso
 La sua dottrina splende,
 E trà l'altre si rende
 Qual Sol da l'Orto chiar fino à l'Occaso.

V I T A

D I V I T H O M Æ
 A Q V I N A T I S

Per Anagrammata disposita.

 CDLXXIX.

Quæ sequuntur Anagrammata, natales, mo-
 res, sapientiam, res gestas D. Thomæ Aquinatis continent. Ea Ioannes Montoya Clericus Regularis, quem nuper Neapolitana lues sustulit, concinnauit; quàm argutè, quàm appositè, quàm aptè, tuum esto iudicium, Lector. Probabis enim uerò, si leges. Neque enim ab una, eademque uerborum complexione, tam multiplex, ac varia existere dicendi materia, ac ueluti è paucis seminibus tam ampla progerminare seges potuit sine fecunditate quadam ingenij incredibili. Edita olim fuere Neapolitanis typis. Sed quia facile deciduum est, quod unica excipit pagina; ea in meis hisce, suis Questionibus Quodlibeticis R. D. Carolus de Thomasso, ex Palmæ Duce Clericus Regularis exstare uoluit. Inde illa assumpsi, ut Metametricam hanc honorarem; quippe par erat, ut expressus pulcherrimis Anagrammatis Aquinas, hoc in Opere, quod eo auspice composui, perennaret.

Προγραμμα.

S. THOMAS DE AQUINO
 ORDINIS PRÆDICATORVM.

Αναγράμματα.

N Ascitur è Theodora, ac quasi Sol prodit
 in Mundum.
 Honorandus Doctor, quasi panem, sic edit Aue
 Maria.
 Quarto iam anno sanctissimus puer cor Deo
 dicat.
 Quoniam inter pios Monachos educandus tra-
 ditur.
 Sed modò studiorum causa hinc transit Neapo-
 lim.
 Hic dum orauit conuertit quosdam panes in-
 rosas.
 A Domino inductus se Prædicatorum astris or-
 nat.
 Matrisque iram pati non curans sua domo di-
 scedit.
 Sed ò! à Christo ad domos maternas inuitus ca-
 pitur.
 An nosti, quòd is homo Dei raptus, carceri dam-
 natus?
 Modò ad Castrum Sancti Ioannis perducitur
 Heros.
 Pro maiori custodia in quadam arce Innotatus
 est.
 Modò in carcere inuasus de Satanæ odio trium-
 phat.
 Candidus homo ardorem carnis titione quassa-
 uit.
 De aquis orta Venus cadit, si hinc ardorem op-
 ponas.
 Iam à somno correptus, candida chorda muni-
 tus est.
 Imò sanè ad Crucem orans, puritatis dono di-
 tatus.
 Non cadit sororum impetu, inuasus audacior
 adest.
 Sic quia homo est prudens, non audit dicta so-
 rorum.
 Quin imò è Mundo attrahit ad diuina sorores
 ipsas.
 Necnon addas, quia per muros dimittitur ex-
 stus homo.
 A Castro dono Dei iam missus Parthenopen-
 ducitur.
 Scies, quod inde triumphandi causa Romam
 transit.
 Sed à Ioanne Theutonico Romà ad ductus Pa-
 risium.
 Numquam suo se dat studio, nisi peracta oran-
 di hora.

An

An homo priusquam doctrinas dedisset, non tacuit?

Studio demit horas, orationi, ac precibus mandans.

Christi dona oratione magis, quam sudore adeptus.

Quisnam hoc castior, aut sapientior mundo adest?

Ideoque Dominus tantum ipsi coronas dat sacras.

A Domino Romanæ Sedi Custos, ac Turris adponitur.

Quos, ut dicam, pro hac dilatanda non emisit sudores?

Quos Hæreticorum sua ipsius doctrina non damnat?

Quos Christianorum ipsamet doctrina non adiuuat?

A Romano Pastore desideratus ad Concilium venit.

Sed in Monasterio de Phossa noua cadit, ac moritur.

At moriens, quasi candidus Olor cantus depromit.

Introductusque à Christo Domino in Paradisum est.

Sanctum Sacerdotem Paradisi Dominus coronauit.

Tu solus Mundi honor, ac mira sapientia decoratus.

Quia candidus homo, à Dei Matre coronis ornatus es.

Quam vera das nobis tua scripta de Christo Domino!

Nouos, miroque tua emicans doctrina dat radios.

Quia noua doctrina tua Hæreticos omnes disperdis.

Tu ipse Mundi osor, Carnis, ac Dæmonis deuastator.

A Deo quidem Sanctissimus Patriarcha dono datur.

Et quis tu? omnium corda rapis, ac Deo donans trahis.

Et addo, quod innumeras tuo Christo animas carpis.

Sanctus Thomas ex Aquino, Vir magnus,
Ecclesiæ Doctor, Et Ordinis
Prædicatorum decor.

ANAGRAMMA.

Aureus exposuit moriens Sacra Cantica Doctor,
Sed, qui Cignus erat, dat moriendo melos.

Thomas de Aquinis Ordinis Prædicatorum,
vir candidus, Et Ecclesiæ ornamentum.

ANAGRAMMA.

Mundum despiciens, ac terrea ferta triumphans,
Diuitias Cælo condidit ore, manu.

CCCCCLXXX.

Verunt florida & amœnæ Ioannis Valentini Cæsarei Archimufici Musæ: à quibus varia & curiosa Opuscula in lucem prodierunt. Considera sequentia Anagrammata.

<i>Imperatori,</i>	Omnia
<i>Imò re Patri,</i>	sunt pu-
<i>Re Pio Marti,</i>	ra, &
<i>Mira perito</i>	dignissi-
<i>Patri merito</i>	mè de
<i>Et primario.</i>	Ferdinan-
<i>Per iram ito</i>	do III.
<i>Per mira ito</i>	Optimo
<i>Vna in lite)</i>	Ana- Impera-
<i>Valentini)</i>	gram. tore dicta.

Leopoldi nomine insignitur Archidux Austriæ, frater Cæsaris, & Cæsaris etiam filius (nunc Imperator.) In alterius vtrius gratiam hos litterarum Proteos edidit Valentinus.

<i>Leopoldus</i>	sunt
<i>Oles duplo</i>	etiam
<i>Duplo sole</i>	omnia
<i>Ludes Polo</i>	hæc
<i>Pullos Dei</i>	pura.

Et ad domum Austriacam Inuictissimorum Imperatorum Matrem conuertens oculos, sic inquit

Austria, Anagramma. Tria sua.

Quia sic scepra portat,

Ac omnia confortat,

O Deus, sacra tua,

Austria, tria sua.

Et hoc ipsum Tetraſtichum, hoc Hexaſticho Italico illustrat.

Perche fostien corone

In numero perfetto,

E porta il tre nel petto,

La Trinità dispone,

Che l' Austria al Mondo imperi

Di tre corone degna, e mille imperi.

Inter alia Heroica Lemmata, quibus vritur Serenissima Domus Austriaca, illud AEIOV. multorum Virorum illustrium ingenio & studio illustratur. Placet mihi, qui legit: *Austria erit*